Conselleria de Governació i Justícia

DECRET 119/2013, de 13 de setembre, del Consell, pel qual aprova el Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana. [2013/8905]

PREÀMBUL

Després de quasi vint anys d'aplicació del Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana actual, aprovat pel Decret 243/1993, de 7 de desembre, del Consell, han sigut molts els canvis que s'han donat en la gestió d'emergències, com ara la creació de nombroses centrals de coordinació de recursos, la implantació del telèfon únic d'emergències 112, l'increment en el nombre de recursos disponibles, la major especialització i formació d'estos recursos, els nous riscos que han anat sorgint davant dels quals ha calgut establir nous plans, les noves tecnologies que han comportat un canvi radical en la gestió de les emergències, l'increment dels nivells de seguretat demanats per la societat, les noves polítiques informatives en matèria de riscos i el desplegament legislatiu en la matèria, entre altres.

Per este motiu, la Conselleria de Governació i Justícia, a través de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Emergències, ha revisat en profunditat este pla per a adequar-lo a tots estos canvis.

L'article 29 de la Llei 13/2010, de 23 de novembre, de la Generalitat, de Protecció Civil i Gestió d'Emergències, establix que el procediment de revisió dels plans territorials serà el mateix que l'utilitzat per a la seua aprovació inicial.

L'elaboració d'este pla, que s'incorpora com a annex d'este decret, s'emmarca dins de les competències de protecció civil que l'article 49.3.14a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribuïx a la Generalitat, així com al que establix la Llei 13/2010 esmentada.

El pla ha sigut elaborat seguint les pautes marcades en la Norma Bàsica de Protecció Civil, aprovada pel Reial Decret 407/1992, de 24 d'abril, així com en la Llei 13/2010, de 23 de novembre, de la Generalitat.

El pla disposa de l'informe favorable de la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana.

Per tot això, de conformitat amb el que establixen els articles 31 i 33 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, que ha rebut l'informe de la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana amb data 16 d'abril de 2013, a proposta del conseller de Governació i Justícia, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 13 de setembre de 2013,

DECRETE

Article únic. Aprovació del pla

S'aprova el Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana, que s'incorpora com a annex d'este decret.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Llenguatge no sexista

Totes les denominacions contingudes en el Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana que figura en l'annex d'este decret que s'efectuen en gènere masculí s'entendran fetes i s'utilitzaran indistintament en gènere masculí o femení segons el sexe de la persona que realitze les funcions descrites en el pla.

Segona. No increment del gasto

L'aprovació del Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana no comporta la creació de noves línies pressupostàries, ni l'augment de les ja existents. Els gastos derivats de la implementació del pla seran atesos amb els mitjans personals i materials de les conselleries implicades en l'operativitat d'este.

Consellería de Gobernación y Justicia

DECRETO 119/2013, de 13 de septiembre, del Consell, por el que aprueba el Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana. [2013/8905]

PREÁMBULO

Tras casi veinte años de aplicación del actual Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 243/1993, de 7 de diciembre, del Consell, muchos han sido los cambios que se han dado en la gestión de emergencias, como la creación de numerosas centrales de coordinación de recursos, la implantación del teléfono único de emergencias 1·1·2, el incremento en el número de recursos disponibles, la mayor especialización y formación de éstos, los nuevos riesgos que han ido surgiendo frente a los cuales ha habido que establecer nuevos planes, las nuevas tecnologías que han supuesto un cambio radical en la gestión de las emergencias, el incremento de los niveles de seguridad demandados por la sociedad, las nuevas políticas informativas en materia de riesgos y el desarrollo legislativo en la materia, entre otros.

Por este motivo, la Conselleria de Gobernación y Justicia, a través de la Dirección General de Prevención, Extinción de Incendios y Emergencias, ha procedido a la revisión en profundidad de este plan para adecuarlo a todos estos cambios.

El artículo 29 de la Ley 13/2010, de 23 de noviembre, de la Generalitat, de Protección Civil y Gestión de Emergencias, establece que el procedimiento de revisión de los planes territoriales será el mismo que el utilizado para su aprobación inicial.

La elaboración de este plan, que se incorpora como anexo del presente decreto, se enmarca dentro de las competencias de protección civil que el artículo 49.3.14ª del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana atribuye a la Generalitat, así como a lo establecido en la mencionada Ley 13/2010.

El Plan ha sido elaborado siguiendo las pautas marcadas en la Norma Básica de Protección Civil, aprobada por el Real Decreto 407/1992, de 24 de abril, así como en la Ley 13/2010, de 23 de noviembre, de la Generalitat.

El Plan cuenta con el informe favorable de la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana.

Por todo ello, de conformidad con lo establecido en los artículos 31 y 33 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, habiendo sido informado por la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana con fecha 16 de abril de 2013, a propuesta del conseller de Gobernación y Justicia, conforme con el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 13 de septiembre de 2013,

DECRETO

Artículo único. Aprobación del plan

Se aprueba el Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana, que se incorpora como anexo del presente decreto.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Lenguaje no sexista

Todas las denominaciones contenidas en el Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana que figura en el anexo del presente Decreto que se efectúen en género masculino se entenderán hechas y se utilizarán indistintamente en género masculino o femenino según el sexo de la persona que realice las funciones descritas en el Plan.

Segunda. No incremento del gasto

La aprobación del Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana no comporta la creación de nuevas líneas presupuestarias, ni el aumento de las ya existentes. Los gastos derivados de la implementación del plan serán atendidos con los medios personales y materiales de las consellerías implicadas en la operatividad del plan.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Després de l'entrada en vigor del Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana que aprova este decret quedarà derogat el Decret 243/1993, de 7 de desembre, del Consell, pel qual es va aprovar el Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposen al que disposa este decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació normativa

Es faculta la persona titular de la conselleria competent en matèria de protecció civil per a realitzar totes les actuacions i dictar totes les disposicions que siguen necessàries per al desplegament i l'aplicació d'este decret.

Segona. Entrada en vigor

El Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana entrarà en vigor una vegada que haja sigut homologat per la Comissió Nacional de Protecció Civil i publicada la homologació en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 13 de setembre de 2013.

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

El conseller de Governació i Justícia,
SERAFÍN CASTELLANO GÓMEZ

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

Tras la entrada en vigor del Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana que aprueba este decreto quedará derogado el Decreto 243/1993, de 7 de diciembre, del Consell, por el que se aprobó el Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana.

Asimismo, quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en el presente Decreto.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Habilitación normativa

Se faculta a la persona titular de la consellería competente en materia de protección civil para realizar cuantas actuaciones y dictar todas las disposiciones que sean necesarias para el desarrollo y aplicación de este decreto.

Segunda. Entrada en vigor

El Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana entrará en vigor una vez haya sido homologado por la Comisión Nacional de Protección Civil y publicada la homologación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 13 de septiembre 2013

El president de la Generalitat,
ALBERTO FABRA PART

El conseller de Gobernación y Justicia,
SERAFÍN CASTELLANO GÓMEZ

Annex
Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana

SUMARI:

1. INTRODUCCIÓ

2. FONAMENTS
   2.1. Objecte i àmbit
   2.2. El PTECV com a pla director
   2.3. Normativa d'aplicació

3. IDENTIFICACIÓ DELS RISCOS
   3.1. Geografia de la Comunitat Valenciana
      3.1.1. Orografia
      3.1.2. Geologia
      3.1.3. El clima
      3.1.4. Hidrologia
      3.1.5. La vegetació
      3.1.6. Distribució de la població
   3.2. Els riscos en la Comunitat Valenciana
      3.2.1. Classificació dels riscos
      3.2.2. Catàleg de riscos
      3.2.3. Principals riscos de la Comunitat Valenciana

4. LA PLANIFICACIÓ DE PROTECCIÓ CIVIL EN LA COMUNITAT VALENCIANA
   4.1. Concepte i tipus de plans
   4.2. Els plans territorials
   4.3. Els plans especials i els procediments d'actuació
   4.4. Els plans sectorials
   4.5. La planificació d'àmbit inferior al comunitari
   4.6. Els protocols operatius
   4.7. Els plans d'autoprotecció
   4.8. Els plans d'emergència d'esdeveniments especials
   4.9. Esquema organitzatiu

5. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ DAVANT D'EMERGÈNCIES
   5.1. Classificació de les emergències
      5.1.1. Preemergència
      5.1.2. Emergència
      5.1.3. Fase de tornada a la normalitat

5.2. Estructura del PTECV
5.2.1. Fonaments de l'estructura
5.2.2. Estructura organitzativa davant de preemergències
5.2.3. Estructura organitzativa davant d'emergències
5.3. El Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat
5.4. Altres centres de coordinació
5.4.1. Els centres d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU)
5.4.2. Les centrals de coordinació dels servicis d'Extinció d'Incendis i Salvament de la Comunitat Valenciana
5.4.3. El Centre de Coordinació de Carreteres
5.4.4. El CECOP de la Delegació/Subdelegació del Govern
5.4.5. Altres centres de coordinació
5.5. El Centre de Coordinació Operativa (CECOP) i el Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI)
5.5.1. El Centre de Coordinació Operativa (CECOP)
5.5.2. El Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI)
5.6. La direcció de les emergències
5.6.1. La direcció del PTECV
5.6.2. El Comité de Direcció
5.7. El Comité Assessor
5.8. El Gabinet d'Informació
5.8.1. El Gabinet de Premsa
5.8.2. El Gabinet Tècnic
5.8.3. El Gabinet d'Atenció i Informació a la Població
5.8.4. Procediment de Gestió de la Informació
5.9. El Punt de Comandament Avançat i el Centre de Recepció de Mitjans
5.9.1. El Punt de Comandament Avançat (PMA)
5.9.2. El Centre de Recepció de Mitjans (CRM)
5.10. Les unitats bàsiques
5.10.1. Unitat Bàsica d'Intervenció
5.10.2. Unitat Bàsica Sanitària
5.10.3. Unitat Bàsica de Seguretat
5.10.4. Unitat Bàsica de Suport
5.10.5. Unitat Bàsica d'Allotjament i Assistència
5.10.6. Unitat Bàsica Judicial
5.10.7. Unitat Bàsica d'Avaluació de Danys i Recuperació
5.10.8. Forces Armades
5.11. L'estructura de resposta local
5.12. Estructures de gestió de preemergències

6. OPERATIVITAT DAVANT DE PREEMERGÈNCIES I EMERGÈNCIES
6.1. Activació del PTECV
6.2. Actuació en preemergències
6.2.1. Alerta
6.2.2. Seguiment de la preemergència
6.2.3. Constitució d'estructures de gestió de preemergències
6.2.4. Declaració de la fi de la preemergència
6.3. Actuació en emergències
6.3.1. Declaració de la situació d'emergència
6.3.2. Emergència situació 0
6.3.3. Emergència situació 1
6.3.4. Emergència situació 2
6.3.5. Emergència situació 3
6.3.6. Actuacions de caràcter general
6.3.7. Zonificació en el lloc de l'emergència
6.3.8. Altres aspectes relacionats amb la gestió de l'emergència
6.3.9. Declaració de la fi de la situació d'emergència
6.4. Tornada a la normalitat
6.5. Mesures de protecció
6.5.1. Mesures de protecció a la població
6.5.2. Mesures de protecció al medi ambient
6.5.3. Mesures de protecció a les unitats bàsiques
6.6. Actuacions de suport a l'activació de plans de protecció civil en altres comunitats autònomes
6.7. Actuacions de suport a l'activació de plans bàsics o estatals

7. RECURSOS ADSCRITS AL PTECV
7.1. Els servicis essencials
7.2. Els servicis complementaris
7.3. Els convenis i acords de col·laboració
7.4. Altres recursos adscrits al PTECV
7.5. El Catàleg de mitjans i recursos

8. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT
8.1. Elaboració, aprovació, homologació i entrada en vigor
8.2. Divulgació del PTECV
8.2.1. Difusió del pla
8.2.2. Informació a la població
8.3. Catalogació de recursos disponibles. Pla de carències
8.4. Formació i ensinistrament dels recursos adscrits al pla

8.5. Exercicis i simulacres
8.6. Revisió i actualització del PTECV

ANNEXOS

I. GLOSSARI DE TERMES

II. ELS PLANS SECTORIALS
1. Pla Sectorial Sanitari
2. Pla Sectorial de Seguretat
3. Pla Sectorial d'Allotjament i Assistència
4. Pla Sectorial de Transports
5. Pla Sectorial d'Abastiment
6. Pla Sectorial de Carreteres

III. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ DE CARÀCTER HORITZONTAL
1. Procediment de Gestió de la Informació
2. Procediment de Comunicacions
3. Procediment en emergències amb múltiples víctimes
4. Procediment de Reposició de Servicis Bàsics i Tornada a la Normalitat

IV. CONSELLS A LA POBLACIÓ

1. INTRODUCCIÓ

La Comunitat Valenciana disposa des de l'any 1993 d'un Pla Territorial d'Emergència que fixa les bases per a l'organització que s'ha d'establir en cas d'una gran emergència de caràcter general.

Este pla, al tindre caràcter de pla director, ha servit de base a la planificació d'àmbit inferior que s'ha desenrotllat durant els últims dènou anys.

El Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana va ser aprovat pel Decret 243/1993, de 7 de desembre, del Consell i la seua elaboració estava prevista en l'article 8u de la Llei 2/1985, de 21 de gener, de Protecció Civil. El pla va ser elaborat seguint els criteris marcats en la Norma Bàsica de Protecció Civil, aprovada pel Reial Decret 407/1992, de 24 d'abril.

Molts han sigut els canvis que s'han donat en la gestió d'emergències durant estos anys: la creació de nombroses centrals de coordinació de recursos, la implantació del telèfon únic d'emergències 112, l'increment en el nombre de recursos disponibles, la major especialització i formació d'estos, els nous riscos que han anat sorgint davant dels quals ha calgut establir nous plans, les noves tecnologies que han suposat un canvi radical en la gestió de les emergències, l'increment dels nivells de seguretat que demana la societat, les noves polítiques informatives en matèria de riscos, el desenrotllament legislatiu en la matèria, etc.

D'altra banda, l'article 22 de la Llei 13/2010, de la Generalitat, de Protecció Civil i Gestió d'Emergències, establix que els plans de protecció civil d'àmbit autonòmic s'han de revisar de manera obligatòria cada sis anys.

Per tot el que s'ha expressant anteriorment, es fa necessari actualitzar en profunditat el Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant PTECV).

2. FONAMENTS

2.1. OBJECTE I ÀMBIT

DEFINICIÓ

Com a pla de protecció civil, el PTECV és un instrument organitzatiu general de resposta a situacions de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública i establix, d'una banda, els mecanismes per a la mobilització dels recursos humans i materials necessaris per a la protecció de les persones, els béns i el medi ambient, i d'una altra, la forma en què estos s'organitzen.

OBJECTIU

L'objectiu fonamental del PTECV és el de minimitzar les conseqüències que les emergències poden tindre sobre les persones, els béns i el medi ambient.

ÀMBIT

L'àmbit d'actuació del PTECV són les emergències que ocórreguen en el territori de la Comunitat Valenciana, la competència del qual corresponga a la Generalitat Valenciana, en les quals no s'haja declarat, per part del ministre de l'Interior, l'interés nacional.

L'INTERÉS NACIONAL

Segons la Norma Bàsica de Protecció Civil (aprovada pel RD 407/1992), són emergències en què està present l'interés nacional:

- Les que corresponguen als riscos bèl·lic i nuclear.
- Les que requerisquen per a la protecció de persones i béns l'aplicació de la Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny, reguladora dels estats d'alarma, excepció i lloc.
- Aquelles en què siga necessari preveure la coordinació d'administracions diverses perquè afecten diverses comunitats autònomes i exigisquen una aportació de recursos en l'àmbit supraautonòmic.
- Les que per les seues dimensions efectives o previsibles requerisquen una direcció nacional de les administracions públiques implicades.

2.2. EL PTE COM A PLA DIRECTOR

Amb l'objecte d'assegurar que els distints plans de protecció civil que s'elaboren en la Comunitat Valenciana permeten la seua integració, i d'esta manera constituïx un conjunt plenament operatiu per a fer front a les emergències, el PTECV assumix el paper de pla director de tota la planificació de protecció civil que s'elabore en la Comunitat Valenciana, i d'esta manera:

a) Definix les funcions i els continguts mínims que tindran els plans territorials d'àmbit inferior al comunitari.
b) Establix els riscos davant dels quals s'elaboraran plans especials o procediments d'actuació d'àmbit autonòmic.
c) Establix els plans sectorials que s'elaboraran per a regular l'acció de les administracions en àrees d'activitat concretes.
d) Establix les pautes d'integració entre els distints plans.
e) Establix procediments i pautes d'actuació que tindran caràcter horitzontal per a la resta de planificació.

La integració dels distints plans de protecció civil es regirà segons els principis d'actuació entre les administracions públiques descrits en l'article 3 de la Llei 13/2010, que són: cooperació, coordinació, col·laboració, solidaritat territorial, lleialtat institucional, assistència recíproca, auxili mutu, complementarietat i subsidiarietat.

Els diferents plans especials i procediments d'actuació que s'elaboren per a fer front als riscos concrets establiran:

a) El contingut mínim que hauran de tindre els plans d'actuació municipal davant d'estos riscos.
b) Els municipis que hauran d'elaborar els esmentats plans.

En l'apartat 4 es descriuen els diferents plans de protecció civil que s'elaboraran en la Comunitat Valenciana i la forma en què estos s'integren els uns amb els altres.

2.3. NORMATIVA D'APLICACIÓ

NORMATIVA ESTATAL

- Llei 2/1985, de 21 de gener, de Protecció Civil.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.

- Llei 2/1986, de 13 de març de Forces i Cos de Seguretat.
- Sentència 133/1990 del Tribunal Constitucional.
- Reial Decret 407/1992, de 24 d'abril, pel qual s'aprova la Norma Bàsica de Protecció Civil.
- Reial Decret 1546/2004, de 25 de juny, pel qual s'aprova el Pla Bàsic d'Emergència Nuclear.
- Reial Decret 393/2007, de 23 de març, pel qual s'aprova la Norma Bàsica d'Autoprotecció dels centres, establiments i dependències dedicats a activitats que puguen donar origen a situacions d'emergència, modificat pel RD 1468/2008, de 5 de setembre.
- Reial Decret 1428/2009 del Ministeri de l'Interior, d'11 de setembre, pel qual es modifica el pla bàsic d'emergència nuclear, aprovat per RD 1546/2004, de 25 de juny.

NORMATIVA AUTONÒMICA

- Llei 13/2010, de 23 de novembre, de la Generalitat, de Protecció Civil i Gestió d'Emergències.
- Decret 163/1998, de 6 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla Especial davant el Risc d'Incendis Forestals.
- Decret 7/2007, de 19 de gener, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament Autonòmic dels Servicis de Voluntariat de Protecció Civil i Estatut del Voluntariat de Protecció Civil.
- Decret 83/2008, de 6 de juny, del Consell, pel qual es crea el Registre Autonòmic de Plans d'Autoprotecció.
- Decret 81/2010, de 7 de maig, del Consell, pel qual s'aprova el Pla Especial davant el Risc d'Inundacions en la Comunitat Valenciana.
- Decret 44/2011, de 29 d'abril, pel qual s'aprova el Pla Especial davant del Risc Sísmic en la Comunitat Valenciana.
- Decret 49/2011, de 6 de maig, pel qual s'aprova el Pla Especial davant del Risc d'Accidents en el Transport de Mercaderies Perilloses per Carretera i Ferrocarril.

3. IDENTIFICACIÓ DELS RISCOS

3.1 GEOGRAFIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

El territori de la Comunitat Valenciana, a causa de la seua situació en la part oriental peninsular, amb la seua forma allargada i 23.305 km^2 de superfície, situats entre el mar i la Meseta, té 470 quilòmetres de costa (la qual cosa representa la quarta part de la costa mediterrània peninsular i un 6,2% de l'espanyola) i s'ubica en la latitud entre 37º 50' 30''N i 40º 47' 32'' N; rep en les seues zones litorals la influència del mar Mediterrani. Això contrasta amb les dures condicions de les terres interiors, que elevant-se suaument o bruscament, es fonen amb la Meseta. D'altra banda, cap al nord, la influència humida de les terres catalanes, i cap al sud, l'aridesa de les alacantines, determinen espectaculars contrastos que es reforcen per la presència d'importants altituds com la del Penyagolosa, el Calderón o Aitana. Totes estes peculiaritats conferixen a la Comunitat Valenciana unes característiques molt variades, que influïxen en la distribució de la vegetació, els assentaments, etc.

3.1.1. OROGRAFIA

La Comunitat Valenciana té un relleu variat i amb forts contrastos que donen lloc a una gran diversitat de paisatges:

LES ZONES MUNTANYOSES

La configuració del relleu del territori de la Comunitat Valenciana està marcada per l'orogènia alpina. El moviment alpí de l'inici de l'era terciària va plegar els sediments depositats a les vores d'un antic massís. Este plegament és fruit de la compressió de les plaques eurasiàtica i africana, així com de les subplaques menors. Esta compressió continua hui en dia, originada per la deriva de les plaques tectòniques de l'escorça terrestre, i produïx el risc sísmic.

Així, durant l'orogènia alpina, van sorgir els principals sistemes muntanyosos de la península Ibèrica i de la conca del Mediterrani Occidental, entre els quals hi ha el Sistema Ibèric i les serralades Bètiques, en les quals s'inserix el nostre territori.

El Sistema Ibèric és el conjunt muntanyós amb més presència en la Comunitat. Les seues muntanyes ocupen la zona nord i centre fins al riu Xúquer; té els cims més

elevats del territori valencià: el Calderón, amb 1.836 m (la Puebla de San Miguel) i el Penyagolosa amb 1.813 m (Xodos).

Esta serralada té una directriu clara nod-oest–sud-est, que marca el sentit de tots els elements del relleu, tant de les serres com de les principals valls i els rius i rambles. Al nord de la província de Castelló s'observa una lleugera directriu paral·lela a la costa (sud-oest–nord-est), a causa de la influència, per la seua proximitat, de la Serralada Litoral Catalana , que s'escalona paral·lela a la costa.

Hi destaquen cims com el Turmell (1.281 m), la mola d'Ares (1.321 m) i el Penyagolosa (1.813 m).

Més al sud s'estenen els últims contraforts del Sistema Ibèric, que des d'Aragó s'estenen fins a la conca del riu Xúquer; hi destaca la serra d'Espadà, on el pic Espadà, situat a tan sols 24 km de la costa, constituïx la màxima altitud (1.099 m), i el sistema Javalambre-Calderona, on destaquen la penya Salada (1.585 m), el pic del Remei (1.053 m) o el Gorgo (908 m), este últim situat a tan sols 27 km del mar.

Al sud de la província de València, les serres de Corbera i el Mondúber (843 m) constituïxen el contacte entre els sistemes Ibèric i Bètic.

Els sistemes bètics, també d'origen alpí, són de formació més recent que el Sistema Ibèric, la qual cosa conferix al relleu un aspecte més escarpat. Està format per tres sectors: prebètic, subbètic i bètic. Se situen quasi en paral·lel a la costa alacantina i arriben al mar, amb importants representacions com el Montgó (752 m) o el Penyal d'Ifac (326 m).

La directriu dels sistemes bètics és sud-oest–nord-est. La major altitud la constituïx el pic d'Aitana (1.558 m), i destaquen les serres alacantines de la Carrasqueta, la Mariola, el Benicadell i la serra de Crevillent. La mitat nord de la província d'Alacant és especialment muntanyosa, encara que s'hi troben "foies" com la d'Alcoi, formada pel riu d'Alcoi o Serpis, i la de Xixona.

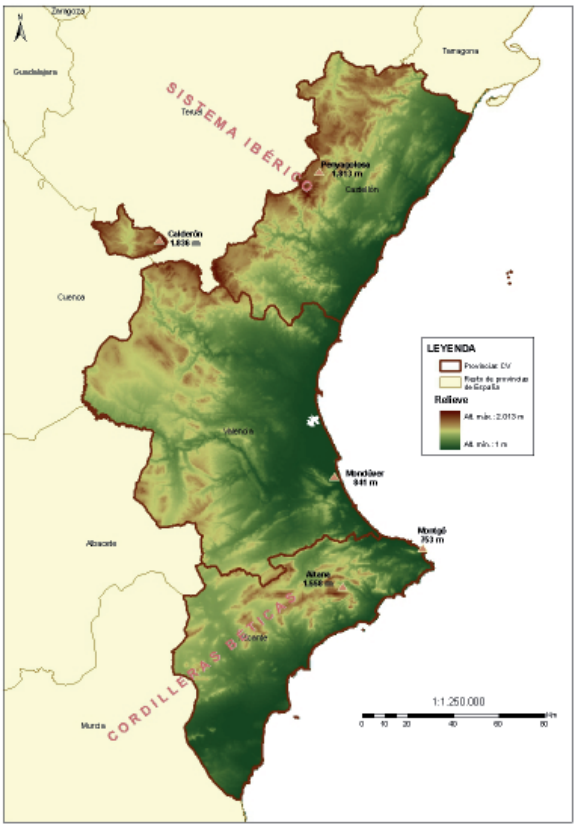
És en els sistemes bètics on el risc sísmic és més patent, i més elevat com més al sud; això és, la província d'Alacant, en especial el Baix Segura, està sotmeses a un alt risc de terratrémols.

LES PLANES

De nord a sud podem distingir quatre grans zones: les 3 planes costaneres de les 3 províncies, i l'altiplà de Requena-Utiel.

Al nord de la província de Castelló es troben les planures lleugerament elevades de Vinaròs-Benicarló que, quan acaben en la costa, formen suaus cingles o xicotetes platges. Estes es veuen interrompudes per la serra d'Irta, al sud de Peníscola. Més al sud es localitza el prat de Cabanes-Torreblanca, que torna a veure's interromput per xicotets promontoris del nord de Benicàssim. Des de Benicàssim a Almenara, les planes Alta i Baixa conformen la major planura de la província.

Ja a la província de València, cal destacar l'anomenat "oval de València" que, comprén des de Sagunt fins a Cullera i penetra cap a l'interior per les valls del Túria (Camp de Túria) i Ribera del Xúquer; suposa una gran superfície de subsidència on s'acumulen els materials sedimentaris que contribuïxen a la bona aptitud del sòl per a l'agricultura. En l'interior, l'altiplà d'Utiel-Requena suposa una prolongació de la Meseta que, en arribar a Buñol, s'escalona fins a arribar a la cota molt més baixa de la plana costanera. L'altitud mitjana són uns 700-800 m.

En la província d'Alacant les planes ocupen superfícies menors, excepte la gran vall del Vinalopó i el Baix Segura. És per això que les costes alacantines són les més abruptes, amb els caps de Sant Antoni i la Nau com a major exponent, i el penyal d'Ifac.

3.1.2. GEOLOGIA

El substrat geològic de la Comunitat Valenciana és predominantment calcari. Les roques calcàries afloren en la major part de les zones muntanyoses, així com dolomies i calcàries dolomítiques.

El gres i el gres roig és un substrat important molt característic de les serres d'Espadà i Calderona, especialment en la primera. El seu característic color rogenc determina uns paisatges peculiars, acompanyats del pinastre que creix en eixos terrenys.

Un altre dels substrats molt estesos en la Comunitat són les margues i argiles; de consistència blana però compacta i impermeable, se solen trobar en els vessants o alternant amb les calcàries.

Hi ha un substrat, els algeps, que afloren en bona part de l'extrem sud de la Comunitat Valenciana, fet que, unit a l'escassetat pluviomètrica, conferix al paisatge un aspecte d'aridesa per la seua baixa fertilitat.

Les planes costaneres, per la seua morfologia modelada pels llits dels rius i les rambles, estan compostes per depòsits sedimentaris quarternaris de gran riquesa per a l'agricultura. Així mateix, les zones de marjal costaneres, molt abundants en tota la línia litoral de la Comunitat Valenciana, es componen de depòsits recents de llims i argiles que impermeabilitzen el terreny.

3.1.3. EL CLIMA

El clima d'una regió està determinat tant per la circulació atmosfèrica com pels anomenats factors geogràfics. Entre estos, figuren com a més importants l'emplaçament del territori i les seues característiques orogràfiques, així com la influència marina.

El territori valencià està situat en latituds subtropicals, les més meridionals dels climes temperats. Este xicotet marge longitudinal ja marca certes diferències en trets com les temperatures mitjanes anuals o la radiació solar global rebuda.

La ubicació del territori prop del mar Mediterrani té unes conseqüències climàtiques clares, que s'accentuen pel fet que la península Ibèrica actua com un xicotet continent, sobretot a efectes tèrmics. D'esta manera, el contrast entre climes interiors i litorals és elevat i es produïx en molt poc d'espai, a favor d'una topografia de l'interior valencià que contribuïx a accentuar-los, de manera que es produïxen

diferències tèrmiques de 8 ºC en alguns casos, com per exemple entre el massís de Penyagolosa i la Plana, o entre Javalambre i l'Horta.

En sentit invers, l'existència i localització dels sectors més àrids obeïx fonamentalment als efectes d'ombra pluviomètrica, a sotavent del relleu.

Esta diversitat permet distingir tres varietats climàtiques en el nostre territori:

- **Clima litoral**: és el clima de les planes litorals i de la costa. Allí els estius són calorosos i els hiverns suaus, plou molt poc i hi ha una marcada sequera estival. Les gelades són excepcionals i són esporàdiques les onades de fred provocades pels vents del nord.
  La principal gènesi dels processos de precipitacions en les zones costaneres es produïx en situacions de vents de llevant, ja que les pluges procedents de fronts de l'oest a penes afecten la Comunitat Valenciana, i provoquen els coneguts com a vents de ponent que, a causa de l'efecte foëhn, són vents secs.

- **Clima d'interior**: en la zona interior, el clima es continentalitza. Com que és un terreny muntanyós i està allunyat del mar, els estius són més calorosos i els hiverns més freds, amb gelades freqüents. Les precipitacions són més abundants que en la costa i la sequera estival és menys accentuada.

- **Clima de muntanya**: al nord-oest de la Comunitat els estius són frescos i els hiverns rigorosos. Les precipitacions són més abundants que en les zones de costa i que en les planures.

Lògicament és en estos dos últims, sobretot el de muntanya, on més incidència tenen les nevades.

3.1.4. HIDROLOGIA

La primera classificació que cal realitzar sobre les conques vessants al Mediterrani que travessen el nostre territori és la distinció entre rius autòctons i al·lòctons.

Els rius al·lòctons naixen abans d'arribar a la Comunitat; es tracta de grans conques amb cabals més o menys regulars per l'efecte nival i la captació de pluges de fronts de l'oest, tot això abans d'haver-se vist alterats els seus règims a causa de les regulacions per embassaments. Són els rius Segura, Xúquer, Túria i Millars, encara que este últim de menor entitat.

Els rius autòctons són aquells la conca vessant dels quals pertany al territori de la Comunitat. Són, per tant, conques de menor entitat, la major part no estan regulades. Excepte els rius Palància i Serpis, tenen cabals mitjans molt escassos, i es caracteritzen per la seua gran irregularitat interanual, ja que depenen estrictament dels règims pluvials mediterranis, de marcat caràcter irregular. La litologia influïx en gran manera en el règim anual, ja que en rocam carstificat la retenció de l'escolament facilita l'aportació més regular de cabal. Es consideren rius autòctons el Sénia, el Palància, el Serpis i l'Algar.

La major part de les conques del nostre territori són rambles i barrancs que naixen a les muntanyes pròximes a la costa i han de salvar en molt pocs quilòmetres un gran desnivell. Són rius secs, pels quals només circula l'aigua durant els moments de precipitacions extraordinàries (que poden arribar a superar els 600 l/m^2 en 24 hores), i les seues conques vessants són, en general, xicotetes, encara que cal destacar llits de gran importància com el barranc del Carraixet, la rambla de Poio, la rambla de Cervera, el riu Cérvol, la rambla de la Viuda, el Gorgos, el Girona o la rambla d'Abanilla, entre altres.

Els de major entitat per la grandària de la conca s'anomenen rius rambla (Amadorio, Montnegre i Vinalopó).

Estos rius suporten desmesurats màxims d'avinguda fruit de les precipitacions, a vegades torrencials, que generalment es produïxen a la tardor com a època de major risc, seguida de la primavera. La importància de la grandària de les conques vessants és donada perquè determina tant els cabals d'avinguda com el temps en què esta es genera i es trasllada pel llit fins a la desembocadura, amb possibles desbordaments en les zones més deprimides i alimentant els aiguamolls (marjals i albuferes) del territori prelitoral. Este escàs temps de resposta és fonamental a l'hora de gestionar mesures preventives per a protecció de la població i els béns.

3.1.5. La vegetació

En la Comunitat Valenciana la vegetació característica dels pisos bioclimàtics és:

Muntanya litoral:

Representat pel pis bioclimàtic termomediterrani, ocupa la franja litoral. Necessita temperatures mitjanes anuals majors de 16 ºC i només gelades ocasionals entre desembre i febrer.

En general el paisatge actual d'estes zones està dominat pel pi blanc o han sigut substituïts per camps de cultiu.

Les formacions vegetals més característiques són:

- El bosc de carrasques amb margalló.
- La màquia de coscoll, llentiscle, romer, bruc i argilaga.

MUNTANYA SUBLITORAL:

Representat pel pis mesomediterrani i supramediterrani inferior. Correspon a la muntanya mitjana. Les temperatures mitjanes anuals inferiors a 16 ºC i possibles gelades entre novembre i abril.

De nou el paisatge actual d'estes zones està dominat pel pi blanc en sòls calcaris i el pinastre en els silicis o han sigut substituïts pel cultiu en secà d'oliveres i vinyes.

Les formacions vegetals més característiques són:

- Bosc de carrasques sense margalló.
- En sòls silicis, bosc de sureres amb falagueres.
- Bosc de carrasques amb falagueres i argilagues.

MUNTANYA CONTINENTAL:

Representat pel pis supramediterrani mitjà i superior, on les temperatures mitjanes anuals són inferiors a 12 ºC i 8 mesos de possibles gelades. I pels pisos oromediterrani i criomediterrani, és escàs i només apareix en les muntanyes de gran altitud.

Formacions vegetals:

- Bosc de carrasques típic sense argilagues.
- Bosc de roure valencià.
- Bosc de carrasques amb savina turífera. Els pinars predominants són la pinassa i el pi roig.
- Bosc de pi roig amb savina de muntanya i savina turífera. Quan estes formacions boscoses es degraden i claregen es desenrotllen timonedes, i poden arribar a ser formacions de pastius.
- Pastius i formacions coixinets, escassament representat perquè apareix a partir dels 1.600 m d'altura.

3.1.6. Distribució de la població

La Comunitat Valenciana té una població de 5.001.230 habitants (dades obtingudes del padró municipal de 2010 de l'INE). Per províncies, la població es distribuïx en 604.274 habitants a Castelló, 2.581.147 a València i 1.926.285 a Alacant.

No obstant això, la població es repartix de manera molt irregular, amb grans diferències entre les planes costaneres i l'interior. Així, en el nostre territori podem distingir clarament tres grans zones de poblament:

- **La part occidental**, amb una baixa densitat de població (25 hab/km^2). Correspon a les comarques de l'interior, poc aptes per a l'agricultura, sobretot el nord i interior de la província de Castelló i l'interior de la província de València.
- **La mitat oriental**, amb una densitat de població molt alta (200-400 hab/km^2). En este àrea s'inclouen zones interiors molt poblades, com les valls de Montesa, Alcoi, Albaida i Vinalopó, i les comarques litorals, que concentren la majoria de la població.
- **En la franja litoral**, on es concentren importants activitats terciàries o industrials, es troben les principals ciutats: València, Castelló, Alacant i Elx. L'àrea de màxima densitat és, amb diferència, la ciutat de València i la seua àrea metropolitana.

3.2. Els riscos a la Comunitat Valenciana

3.2.1. Classificació dels riscos:

Segons l'origen els riscos es poden classificar en naturals i antròpics. Els **riscos naturals** són aquells que tenen un origen meteorològic, geològic o biològic. Els **riscos antròpics** són aquells l'origen dels quals està directament relacionat amb l'acció de l'home o el desenrotllament tecnològic.

3.2.2. Catàleg de riscos:

1. **RISCOS NATURALS:**
   a) **Climàtics i meteorològics:** nevades, gelades, inundacions (crescudes i avingudes, pluges *in situ*, ruptura de preses, desembassaments), sequera, vents forts, onades de fred i de calor, etc.

b) **Moviments sísmics i del terreny:** sismes, afonaments, despreniments i corriments del terreny.
c) **Biològics:** epidèmies, plagues.

2. **ANTRÒPICS:**
a) **Incendis:** forestals, urbans i industrials.
b) **Accidents greus en establiments afectats pel RD 1254/1999:** incendi, explosió, fuga tòxica o abocament, etc.
c) **Radiològic:** instal·lacions o activitats en què puga donar-se presència de radiació ionitzant.
d) **Accidents en el transport de mercaderies perilloses:** per carretera, ferrocarril, aeri, marítim, gasoductes, oleoductes, etc.
e) **Accidents en el transport de viatgers:** aeri, marítim, terrestre.
f) **Mediambientals (salut pública):** contaminació biològica, química i toxiinfecciones alimentàries.
g) **Carència de servicis bàsics essencials:** energia, aigua, aliments de primera necessitat, etc.
h) **Aglomeracions urbanes:** espectacles i festes, espectacles pirotècnics, actes culturals i religiosos, manifestacions, etc.
i) **Activitats esportives de risc:** muntanyisme, espeleologia, submarinisme, etc.
j) **Altres:** afonaments, explosions, terrorisme, etc.

Els riscos **2.b), 2.c) i 2.d)** també són denominats riscos tecnològics.

El risc d'incendis forestals s'ha inclòs dins de la relació de riscos antròpics perquè està causat majoritàriament per l'acció de l'home, però també pot classificar-se dins dels riscos naturals, ja que, encara que en menor proporció, també té l'origen en causes naturals (rajos) i perquè en la seua evolució és un risc que afecta principalment el medi ambient.

3.2.3. PRINCIPALS RISCOS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

En este apartat es farà una xicoteta descripció dels principals riscos que existixen en la Comunitat Valenciana.

EL RISC D'INUNDACIONS:

Una inundació és la submersió temporal de terrenys normalment secs, com a conseqüència de l'aportació inusual i més o menys sobtada d'una quantitat d'aigua superior a la que poden drenar els llits.

Segons la causa que les motiva, les inundacions poden classificar-se en la tipologia següent:

- Inundacions per precipitacions de molt alta intensitat.
- Inundacions per avingudes o desbordament dels rius, rieres, llacs o marenys provocades o potenciades per precipitacions, desgel, obstrucció dels llits dels rius o l'acció de marees i vents.
- Inundacions per ruptura o per operació incorrecta d'obres d'infraestructura hidràulica, com ara preses.

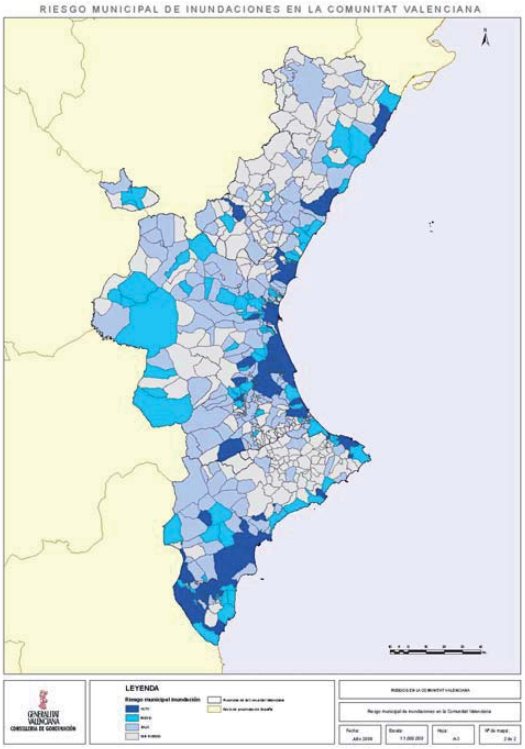
A la Comunitat Valenciana hi ha múltiples exemples que van des de la riuada del Túria de 1957, passant per la ruptura de la presa de Tous, o les diferents riuades patides en el Baix Segura, o més recentment les inundacions provocades pel riu Girona als Poblets i les inundacions d'altres poblacions per les pluges intenses produïdes a la Marina Alta a l'octubre de 2007.

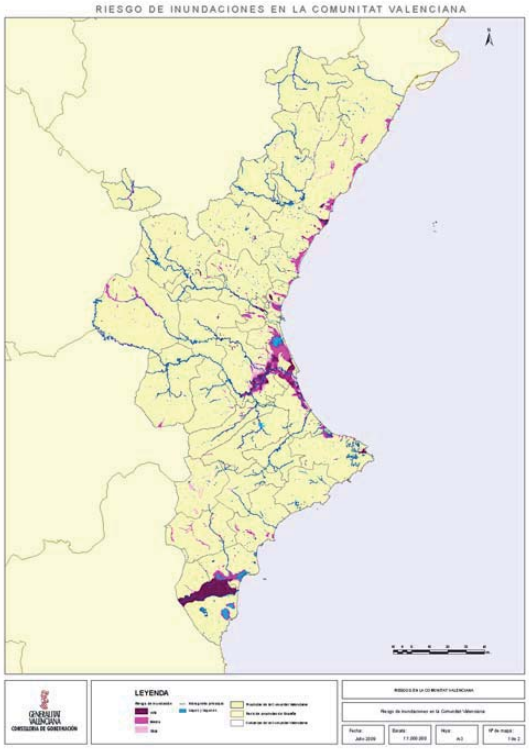
En definitiva, es tracta d'un fenomen que ha estat i continua molt present en la societat actual, contra el qual s'han fet històricament actuacions de caràcter preventiu i de protecció, però que l'actual grau de desenrotllament socioeconòmic i la pròpia ciutadania exigixen un nivell de resposta organitzatiu adequat als temps actuals.

Tal com indica l'anàlisi de risc del Pla Especial davant del Risc d'Inundacions en la Comunitat Valenciana (Decret 81/2010), els municipis afectats per este risc en la Comunitat Valenciana poden distribuir-se de la manera següent:

		Municipis			
		Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
Amb risc	Alt	48	15	5	28
	Mitjà	88	21	14	53
	Baix	163	33	30	100
	Total	**299**	**69**	**49**	**181**
Sense risc		243	72	86	85
Total		**542**	**141**	**135**	**266**

A este nombre de municipis amb risc cal afegir-ne 6 en la província d'Alacant i 6 en la de València que tenen risc en cas de ruptura de presa i no per altres causes. Lògicament, esta quantitat es veurà incrementada a mesura que es vagen completant els plans d'emergència de preses.

EL RISC D'INCENDIS FORESTALS

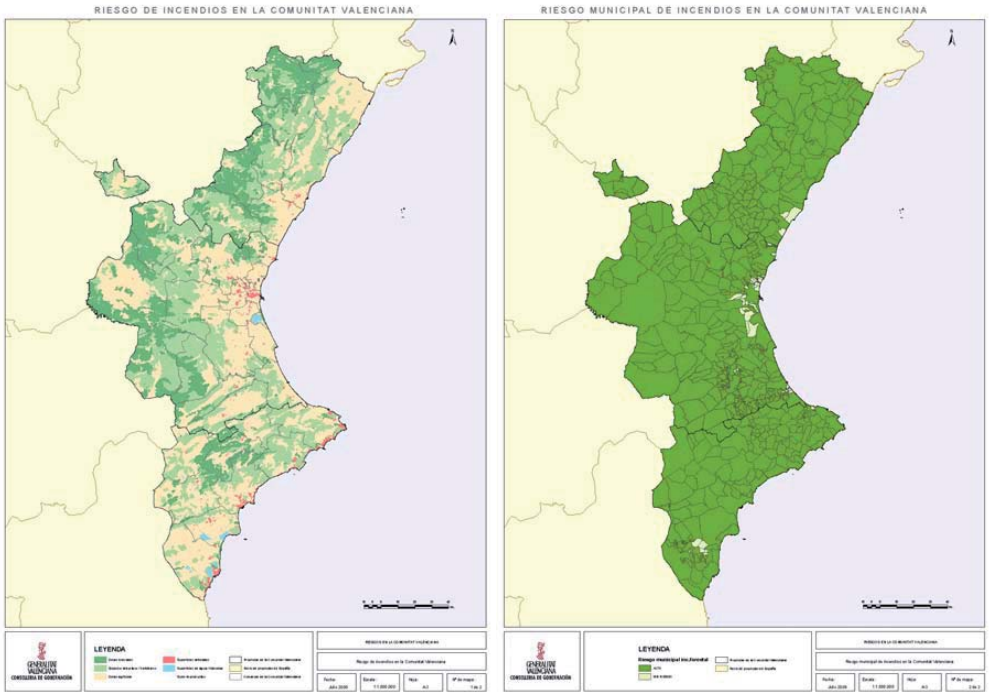
Un incendi forestal es produïx quan el foc es propaga sense control sobre un terreny forestal, i afecta la vegetació que no estava destinada a cremar.

En un bosc hi ha diferents tipus de combustibles. Segons el tipus de combustible la reacció pot ser més violenta i espontània a temperatura ambient.

Els incendis forestals constituïxen un greu problema en l'arc mediterrani, del qual forma part la Comunitat Valenciana, de manera que de vegades crea situacions de greu risc i catàstrofe amb les conseqüents repercussions negatives sobre el medi ambient.

Tal com indica l'anàlisi de risc del Pla Especial davant del Risc d'Incendis Forestals (Decret 163/1998), els municipis afectats per este risc en la Comunitat Valenciana poden distribuir-se de la manera següent:

	Municipis			
	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
Amb risc	**490**	**134**	**132**	**224**
Sense risc	52	7	3	42
Total	**542**	**141**	**135**	**266**

EL RISC SÍSMIC

Un terratrémol o sisme és una sobtada vibració del terreny que es produïx per un brusc alliberament d'energia en forma d'ones elàstiques, que es propaguen en totes direccions des d'una àrea o punt denominat hipocentre, i que es projecta en la superfície terrestre en l'epicentre.

Per a mesurar la magnitud, és a dir, la força o energia alliberada pels terratrémols, s'utilitza l'escala de **Richter**. Però els danys produïts depenen de molts altres factors, com ara el tipus de terreny i la qualitat de les construccions. Per a mesurar la intensitat o els danys, s'empra l'**Escala d'Intensitat Macrosísmica Europea (EMS-98)**, que comprén des del grau I, el més lleuger, fins al XII, considerat com a destrucció total. A partir dels graus VI i VII comencen a produir-se danys importants.

La Comunitat Valenciana està situada en una àrea d'activitat sísmica moderada a escala mundial, però de relativa importància en la península Ibèrica; el risc s'incrementa cap a les comarques més meridionals del nostre territori. La major perillositat sísmica es concentra en la comarca del Baix Segura de la Comunitat. En el passat, zones del nostre territori s'han vist afectades per grans terratrémols, com el de Torrevieja, que el 21 de març de 1829 va causar centenars de morts i ferits i va destruir la major part de les vivendes.

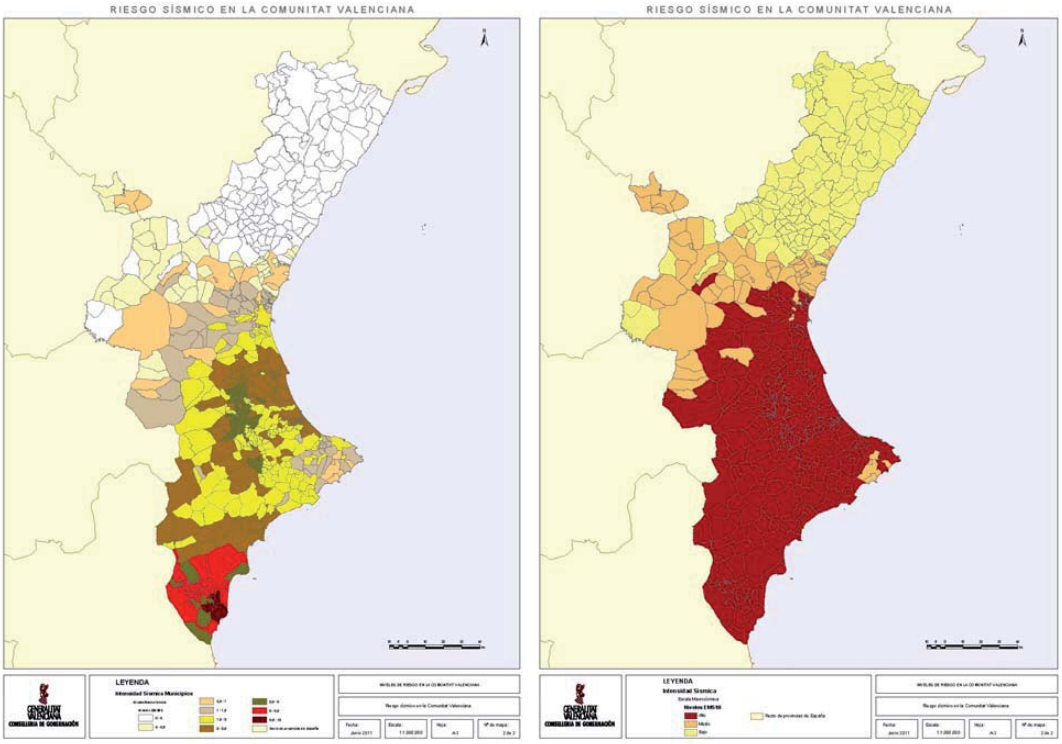
Els graus d'intensitat sísmica que afectarien principalment les províncies de València i Alacant, en cas de produir-se els terratrémols més greus esperats (per a un període de retorn de 500 anys), serien des de VI fins a X.

La detecció primerenca d'un sisme va a càrrec de l'Institut Geogràfic Nacional, que amb la seua xarxa de sismògrafs detecta a l'instant en el seu central la magnitud dels terratrémols.

Si bé la construcció realitzada en els últims anys, d'acord amb el que preveu la normativa sismoresistent, destinada a la reducció dels danys que pot provocar un terratrémol en edificacions en general, i infraestructures essencials, suposa una ferramenta fonamental per a la prevenció dels possibles danys, resulta també necessari tindre prevista l'organització dels recursos necessaris en cas d'ocórrer una catàstrofe d'estes característiques.

Tal com indica l'anàlisi de risc del Pla Especial davant del Risc Sísmic en la Comunitat Valenciana (Decret 44/2011) els municipis afectats per este risc en la Comunitat Valenciana poden distribuir-se de la manera següent:

		Municipis			
		Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
Intensitat	>=VII	327	136	0	191
	>=VI i <VII	76	5	4	67
	<VI	139	0	131	8
Total		**542**	**141**	**135**	**266**

EL RISC D'ACCIDENTS GREUS

El risc d'accidents greus comprén els riscos derivats de l'existència d'establiments que emmagatzemen i/o manipulen substàncies potencialment perilloses.

La Unió Europea, després de l'accident que es va produir en una indústria química italiana en la població de Seveso, va elaborar la Directiva Europea (82/501) que posteriorment es va traslladar a l'ordenament jurídic espanyol a través de l'actual Reial Decret 1254/1999 (modificat pels RD 119/2005 i 948/2005) i del Reial Decret 1196/2003.

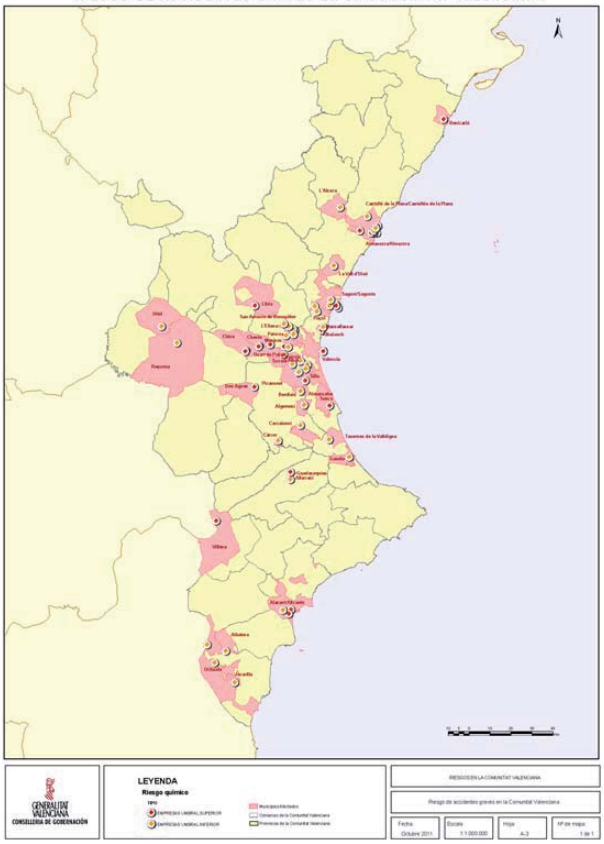
El Reial Decret 1254/1999 establix els criteris per a determinar si un establiment estarà afectat en major o menor mesura per esta normativa assignant dos llindars diferents: el llindar inferior i el llindar superior.

Totes les indústries afectades pel Reial Decret han d'elaborar un **Pla d'Emergència Interior** que articule la resposta de la pròpia empresa en cas d'accident. A més, els establiments afectats pel llindar més restrictiu han d'elaborar, també, un informe de seguretat i presentar-lo a l'òrgan competent de la comunitat autònoma perquè esta el revise i l'avalue. Posteriorment, l'òrgan competent en matèria de protecció civil de la Generalitat, amb la informació aportada pel dit informe de seguretat, haurà de redactar i aprovar un **Pla d'Emergència Exterior** que articule la resposta de tots els organismes implicats en cas d'una emergència en el dit establiment.

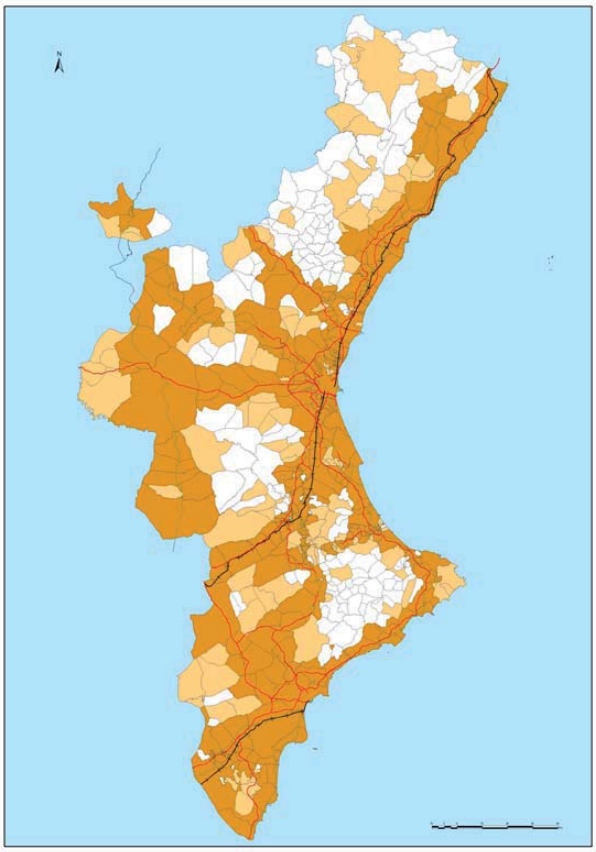
La distribució dels establiments afectats per esta normativa en la Comunitat Valenciana és la següent:

	Empreses			
	Comunitat Valenciana	**Alacant**	**Castelló**	**València**
Llindar superior	34	4	11	19
Llindar inferior	46	7	7	32
Total	**80**	**11**	**18**	**51**

RIESGO DE ACCIDENTES GRAVES EN LA COMUNITAT VALENCIANA

RISC EN EL TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES

La Comunitat Valenciana està situada en un punt de confluència d'importants eixos de comunicació terrestre. La seua situació en l'est peninsular, travessada per l'autopista del Mediterrani, la configura com a territori de trànsit de moltes de les mercaderies perilloses transferides des dels polígons industrials del nord d'Espanya i els del sud.

D'altra banda, els ports ubicats en la Comunitat Valenciana constituïxen importants centres de recepció i de distribució de mercaderies perilloses. Després d'una anàlisi realitzada amb dades de 147 successos produïts entre l'1 de gener de 1998 i el 31 de desembre del 2008 s'obté que: la mitat dels accidents (**55%**) es produïxen en la **A-7/AP-7**, la **A-3**, la **N-340** i la **N-332**; la **A-7/AP-7** és la carretera que més accidents registra i que en el **32%** dels accidents la mercaderia transportada és amoníac i nitrat amònic, mentres que en el **32%** dels casos es tracta de GLP i combustibles (gasolines, gasoils…).

Tal com indica l'anàlisi de risc del **Pla Especial davant del Risc d'Accidents en el Transport de Mercaderies Perilloses per Carretera i Ferrocarril** (Decret 49/2011), els municipis afectats per este risc en la Comunitat Valenciana poden distribuir-se de la manera següent:

	Municipis			
	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
Alt	247	54	39	154
Mitjà	112	25	21	66
Baix	183	62	75	46
Total	**542**	**141**	**135**	**266**

EL RISC RADIOACTIU

Les **radiacions ionitzants** són aquelles que a causa de l'energia que posseïxen, quan interaccionen amb la matèria, hi produïxen ionitzacions, és a dir, canvis elèctrics a nivell molecular. La **radioactivitat** consistix en l'emissió de radiacions ionitzants. Estes emissions, de les quals cal protegir-se adequadament, poden presentar-se en forma de partícules o d'ones. Als àtoms que posseïxen esta propietat se'ls coneix amb el nom de radionúclids, també anomenats **radioisòtops**. Esta radiació pot estar formada per **emissions del tipus alfa**, **beta**, **radiació gamma** o **rajos X**, o una combinació d'estes.

Segons el Reial Decret 1936/1999 (modificat pel RD 35/2008), totes les instal·lacions on s'usen radiacions ionitzants es classifiquen en instal·lacions nuclears i radioactives; el risc que s'associa a estes instal·lacions és el **radioactiu**.

Encara que els efectes de les radiacions ionitzants són els mateixos independentment de la instal·lació, segons siga una instal·lació nuclear (central nuclear, fàbrica de combustibles nuclears, etc.) o una instal·lació radioactiva parlarem de risc nuclear o radiològic.

Respecte al risc nuclear, en la Comunitat Valenciana hi ha la central nuclear de Cofrents. Els municipis afectats per este risc són:

	Municipis			
	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
Zona I	5	0	0	5
Zona II	16	0	0	16

Respecte al risc radiològic, en la Comunitat Valenciana hi ha les instal·lacions següents:

	Municipios			
	Comunitat Valenciana	Alacant	Castelló	València
Instal·lacions	103	29	12	62

EL RISC DE CONTAMINACIÓ MARINA

La contaminació del medi marí queda definida en el text de la Convenció de les Nacions Unides sobre el Dret del Mar com "la introducció per part de l'home, directament o indirectament, de substàncies o energia en el medi marí i els seus estuaris, que produïx o pot produir efectes nocius i danys als recursos vius i a la vida marina, perills per a la salut humana, obstrucció a les activitats marítimes, incloses la pesca i altres usos legítims del mar, deteriorament de la qualitat de l'aigua de mar per al seu ús segur i deteriorament dels llocs de recreació".

La contaminació pot tindre origen natural o antròpic, i en este segon cas pot estar causada per un accident en una activitat com les instal·lacions industrials o els emissaris submarins, o també pot estar originada per punts o focus mòbils com les operacions portuàries i el transport de mercaderies perilloses en mar obert.

En la Comunitat Valenciana, el volum de petroli transportat per via marítima és elevat; este transport constituïx un important trànsit des de les zones d'extracció a les zones de transformació, i d'estes cap a les zones de consum.

El transport naval d'hidrocarburs porta associat un elevat risc per la possibilitat que hi haja accidents marítims que desemboquen en abocaments d'hidrocarburs al mar procedents de la mercaderia transportada o del combustible del qual s'abastix el barco per a navegar.

La Comunitat Valenciana, amb 470 quilòmetres de línia de costa, és especialment vulnerable davant de la contaminació marina accidental, fonamentalment pel potencial impacte en l'activitat socioeconòmica de la zona, en llocs amb un important desenrotllament turístic i pel valor mediambiental dels ecosistemes d'àmplies zones del litoral.

EL RISC DE NEVADES

La neu es definix com la precipitació en forma de cristalls de gel. Tan sols en presència de determinades masses d'aire es generen nevades. La premissa indispensable perquè es produïsquen en la nostra latitud és l'arribada de masses d'aire molt fred, de procedència àrtica o siberiana.

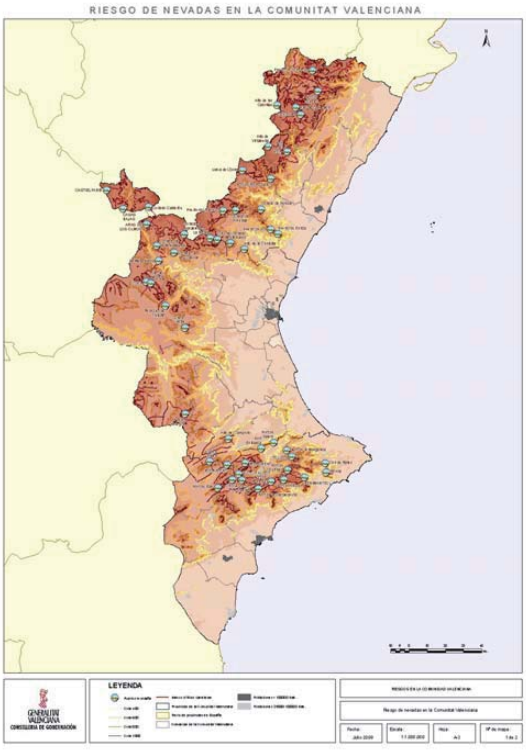
Periòdicament la Comunitat Valenciana es veu afectada pel fenomen de les nevades, amb repercussió fonamentalment en la xarxa viària, que poden provocar problemes

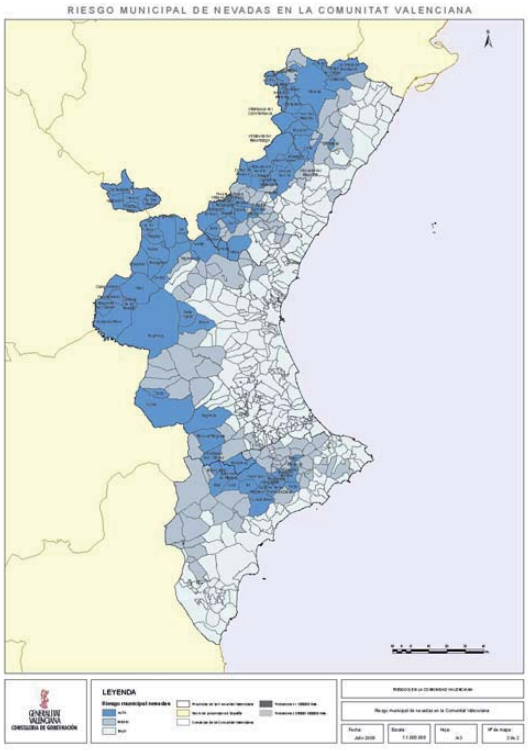
d'aïllament que poden dificultar l'atenció o el trasllat sanitari, així com l'avituallament de les persones i animals.

Les zones més afectades per este fenomen són l'interior de les províncies de Castelló i València, així com la zona nord-occidental de la província d'Alacant. És la combinació dels factors altitud i llunyania al mar la que determina la major incidència de les nevades en la Comunitat.

Tal com indica l'anàlisi de risc del **Procediment d'Actuació Davant del Risc de Nevades**, els municipis afectats per este risc en la Comunitat Valenciana poden distribuir-se de la manera següent:

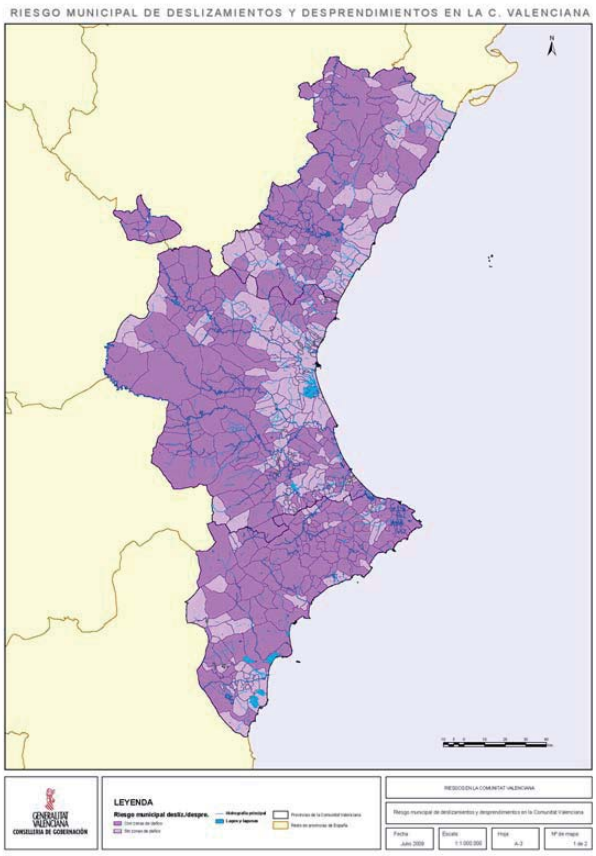
	Municipis			
	Comunitat Valenciana	**Alacant**	**Castelló**	**València**
Alt	89	16	41	32
Mitjà	119	50	41	28
Baix	334	75	53	206
Total	**542**	**141**	**135**	**266**

LLISCAMENTS I DESPRENIMENTS

Un lliscament és un desplaçament de terreny en un vessant, cap a l'exterior del vessant, per acció de la gravetat. Encara que generalment estan associats a pluges, també poden produir-se com a conseqüència de terratrémols o a causa de l'acció continuada dels processos naturals del terreny. Els despreniments són caigudes de blocs de roca.

Les regions limítrofs amb el Mediterrani Occidental estan particularment exposades al risc de lliscaments a causa que una gran part del seu territori és muntanyós, de la fragilitat de les roques que constituïxen el seu relleu i de les pluges intenses. En algunes regions, la destrucció dels boscos, l'abandó de les terres de cultiu i la construcció de carreteres i infraestructures han contribuït a fer que encara siguen més vulnerables.

Bona part de la geografia de la Comunitat és muntanyosa, i és en estes zones on es presenta el risc de lliscaments i despreniments.

FORTS VENTS I TEMPORALS MARINS

El vent té el seu origen en els canvis de pressió, que solen ser conseqüència de canvis de temperatura (per exemple el fenomen de la brisa marina i la terrestre), el pas d'un front o la generació de borrasques.

Els nivells de força del vent es mesuren amb l'escala de Beaufort, que presenta 13 nivells de força, des del nivell 0 (calma) fins al nivell 12 (huracà). Els vents forts, que igualen o superen el nivell de força 8 de l'escala, són els que poden produir danys.

La freqüència dels temporals de vent en el nostre territori és relativament elevada. Es poden definir dos tipus de temporals que solen afectar la Comunitat:

- **Llevant o temporal marí:** afecta principalment les zones costaneres mediterrànies. Les ratxes de vent no solen superar els 100 km/h, el principal problema durant un temporal de llevant és l'estat de la mar, ja que s'alça un fort onatge i solen estar acompanyats de pluges, que provoquen danys importants en la costa.
- **Ponent:** és un vent molt sec i càlid de l'oest. Dificulta enormement les labors d'extinció dels incendis forestals, especialment a l'estiu. Pot aconseguir velocitats molt altes, que provoquen múltiples danys.

ONADES DE FRED I DE CALOR

L'onada de calor és una situació atmosfèrica que produïx unes temperatures extremadament altes en relació amb la mitjana de l'època i que duren més d'un dia. Es formen per invasió de masses d'aire molt càlid o bé per la permanència prolongada d'una d'estes masses en una zona determinada. La seua extensió pot ser de centenars o milers de quilòmetres quadrats. Un exemple seria el de l'aire càlid i sec, procedent del Sàhara. Esta massa sol ser molt seca i recalfada i porta en suspensió partícules de pols que reduïxen la visibilitat (calitja), la qual cosa dóna a l'aire un aspecte tèrbol.

Estos períodes de calor provoquen una gran pèrdua d'aigua per evaporació. De fet, solen donar lloc a situacions d'alt risc d'incendi forestal.

La temporada de l'any en què hi ha més risc que es produïsquen onades de calor és entre juny i agost.

L'onada de fred és el fenomen pel qual la temperatura de l'aire experimenta una disminució considerable provocada per la invasió d'una massa d'aire fred. És una situació atmosfèrica que produïx unes temperatures extremadament baixes en relació amb la mitjana de l'època i que sol durar més d'un dia. Es formen per invasió de masses d'aire molt fred. La seua extensió pot ser de centenars o milers de quilòmetres quadrats.

Les masses d'aire que poden produir onades de fred es poden classificar en dos tipus segons on es formen: masses d'aire siberianes i masses d'aire polar.

4. La planificació de protecció civil en la Comunitat Valenciana

4.1. Concepte i tipus de plans

Concepte

Els plans de protecció civil són l'instrument organitzatiu de resposta a situacions de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública i establixen, d'una banda, els mecanismes per a la mobilització dels recursos humans i materials necessaris per a la protecció de les persones, els béns i el medi ambient, i d'una altra, la forma en què estos s'organitzen.

Tipus de plans de protecció civil

D'acord amb el seu àmbit territorial, hi poden haver dos tipus de plans: els plans d'àmbit autonòmic i els plans d'àmbit local; al seu torn, estos últims podran ser municipals i supramunicipals.

En l'àmbit autonòmic hi podran haver els següents tipus de plans: pla territorial, plans especials, procediments d'actuació, protocols operatius, plans sectorials.

En l'àmbit local hi podran haver els següents tipus de plans: pla territorial, plans d'actuació davant de riscos concrets i plans d'esdeveniments especials.

A més d'estos plans, els centres, establiments i dependències previstos en el *Catàleg d'activitats amb risc de la Comunitat Valenciana* elaboraran el seu corresponent pla d'autoprotecció.

4.2. Els plans territorials

Els plans territorials són documents que establixen, d'una manera general, la forma en què s'estructuraran i organitzaran els recursos per a fer front a les emergències que puguen donar-se en un determinat àmbit territorial. Estos plans poden ser: de comunitat autònoma, municipal i supramunicipal.

L'aprovació del PTECV correspondrà al Consell i la seua homologació a la Comissió Nacional de Protecció Civil. L'aprovació dels plans territorials d'àmbit inferior al comunitari correspondrà al ple de les respectives corporacions locals, o al ple de

l'òrgan supramunicipal i la seua homologació correspondrà a la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana.

Les funcions dels plans territorials d'àmbit local (municipals i supramunicipals) són les següents:

a) Identificar els riscos que afecten el territori.
b) Definir l'estructura i l'operativitat dels recursos locals per a fer front a les emergències que puguen donar-se en l'àmbit territorial.
c) Establir els procediments que descriguen les mesures de protecció a la població a adoptar en cas d'emergència.
d) Establir els sistemes d'integració amb el PTECV.
e) Catalogar els mitjans i recursos que poden actuar en cas d'emergència.

Els plans territorials que elaboren els municipis de menys de 5.000 habitants hauran de tindre el contingut mínim següent:

Document I. Pla director

1. INTRODUCCIÓ
1.1. Objecte
1.2. Abast
1.3. Legislació

2. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ
2.1. Esquema organitzatiu
2.2. CECOPAL (Centre de Coordinació Operativa Municipal)
2.3. Director del pla
2.4. Comité Assessor
2.5. Gabinet de Premsa
2.6. Centre de Comunicacions
2.7. CCE Generalitat
2.8. PMA (Punt de Comandament Avançat)
2.9. Unitats bàsiques
2.10. Voluntariat

3. OPERATIVITAT DEL PLA
3.1. Notificació
3.2. Activació del pla
3.3. Esquemes d'activació

3.4. Actuacions a desenrotllar
3.5. Reposició de servicis bàsics i tornada a la normalitat

4. **IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT**
4.1. Implantació
4.2. Manteniment de l'operativitat del pla

Document II. Manual operatiu

1. APROVACIÓ I HOMOLOGACIÓ DEL PLA

2. CARACTERÍSTIQUES MUNICIPALS
2.1. Dades generals
2.2. Dades climàtiques
2.3. Dades geogràfiques
2.4. Infraestructures i vies de comunicació
2.5. Nuclis habitats
2.6. Activitats socioeconòmiques

3. DETERMINACIÓ DELS RISCOS
3.1. Informació de caràcter general sobre els riscos
3.2. Descripció dels riscos
3.3. Emergències més rellevants
3.4. Històric d'emergències rebudes en el 112 Comunitat Valenciana
3.5. Històric d'incendis forestals

4. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ
4.1. El CECOPAL
4.2. El PMA
4.3. Unitats bàsiques d'intervenció

5. CATÀLEG DE RECURSOS

6. PLA D'EVACUACIÓ
6.1. Orde d'adopció de les mesures de protecció
6.2. Avís a la població
6.3. Nuclis de població
6.4. Mitjans de transport
6.5. Allotjament dels evacuats
6.6. Observacions

Document III. Cartografia

1. Plànol de situació
2. Vies de comunicació en terme municipal
3. Vies de comunicació en nucli urbà
4. Medi físic
5. Infraestructures, servicis i equipaments en terme municipal
6 Infraestructures, servicis i equipaments en nucli urbà
7. Vies d'accés, evacuació i punts de concentració
8. Mapa de riscos

Els plans territorials que elaboren els municipis de més de 5.000 habitants, així com els que s'elaboren en àmbits territorials supramunicipals (mancomunitats, comarques o províncies), hauran de tindre el contingut mínim següent:

1. INTRODUCCIÓ
- 1.1 Objectiu
- 1.2 Abast
- 1.3 Justificació Legal

2. ANÀLISI DEL RISC
- 2.1 Riscos en el terme municipal
- 2.2 Plans d'actuació municipal necessaris

3. CARACTERÍSTIQUES MUNICIPALS
- 3.1 Situació geogràfica, límits i superfície
- 3.2 Població
- 3.3 Climatologia, orografia, hidrologia, i aspectes geològics
- 3.4 Infraestructures i vies de comunicació
- 3.5 Activitats econòmiques i sociolaborals
- 3.6 Servicis municipals

4. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ
- 4.1 Esquema organitzatiu
- 4.2 CECOPAL
- 4.3 Director del pla
- 4.4 Comité Assessor
- 4.5 Gabinet de Premsa
- 4.6 Centre de comunicacions
- 4.7 CCE Generalitat

4.8 PMA (Punt de Comandament Avançat)
4.9 Unitats bàsiques
4.10 Voluntariat

5. OPERATIVITAT DEL PLA
5.1 Notificació
5.2 Activació del pla
5.3. Esquema d'activació
5.4. Actuacions a desenrotllar
5.5. Reposició de servicis bàsics i tornada a la normalitat
5.6. Mesures de protecció a la població
5.7. Informació a la població

6. INTEGRACIÓ DEL PLA EN EL PTECV

7. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT
7.1 Implantació
7.2 Manteniment de l'operativitat del pla

ANNEXOS:

I. Aprovació i homologació del pla territorial davant d'emergències
II. Catàleg de mitjans i recursos
III. Directori
IV. Cartografia
V. Format de comunicacions del CCE de la Generalitat

4.3. ELS PLANS ESPECIALS I ELS PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ

PLANS ESPECIALS

Els plans especials són els documents que establixen la forma en què s'estructuraran, organitzaran i mobilitzaran els recursos per a fer front a una emergència ocasionada per un risc concret. Els plans especials són elaborats per la Generalitat Valenciana i són d'àmbit autonòmic.

Els riscos davant dels quals s'elaboraran plans especials estan arreplegats en la normativa estatal i són, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, els següents:

- Risc d'accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera o ferrocarril.
- Risc d'accidents greus (establiments afectats pel llindar superior del RD 1254/1999).
- Risc d'incendis forestals.
- Risc d'inundacions.
- Risc sísmic.
- Risc radiològic.

Tots estos riscos disposen de directrius bàsiques que establixen els criteris que s'han de seguir en la seua elaboració.

Els plans especials que s'elaboren per a fer front als riscos que es donen en els establiments afectats pel llindar superior del RD 1254/1999 es denominen *plans d'emergència exterior*.

Els Plans Especials seran aprovats pel Consell i els plans d'emergència exterior pel conseller competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències. En ambdós casos l'homologació dels plans correspondrà a la Comissió Nacional de Protecció Civil.

PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ

A més d'estos riscos, en la Comunitat Valenciana hi ha altres riscos concrets que requerixen l'elaboració d'un pla de protecció civil. Els plans de protecció civil que s'elaboren per a fer front a estos riscos es denominen *procediments d'actuació*. Els procediments d'actuació són elaborats per la Generalitat Valenciana, són d'àmbit autonòmic i la seua aprovació correspon al conseller competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències.

Els riscos que han de disposar de procediments d'actuació en l'àmbit de la Comunitat Valenciana són els següents:

- Risc de nevades.
- Risc d'accidents en els aeroports.
- Risc d'accidents en els ports.
- Risc de contaminació marina accidental.

Cal precisar que si en un recinte portuari existiren establiments afectats pel Reial Decret 1254/1999, l'elaboració del pla de protecció civil corresponent s'abordarà de forma conjunta, de manera que en l'àmbit d'aplicació del pla inclourà tant els accidents en estos establiments com els que puguen donar-se en la resta del recinte portuari. En estos casos, els plans de protecció civil que s'elaboren tindran un caràcter dual; d'una banda són plans especials i de l'altra procediments d'actuació.

Finalment, també tindran la consideració de procediments d'actuació els plans que, amb un caràcter horitzontal, establisquen directrius d'actuació concretes que s'apliquen independentment del tipus d'emergència que es tracte. Pertanyen a este tipus de procediments d'actuació els següents:

- Procediment de Gestió de la Informació.
- Procediment de Comunicacions.
- Procediment en Emergències amb Múltiples Víctimes.
- Procediment de Reposició de Servicis Bàsics i Tornada a la Normalitat.

Com que este tipus de procediments té un caràcter horitzontal, per a la seua activació poden donar-se dos casos:

- Que s'activen automàticament quan s'active un pla de protecció civil, com és el cas del Procediment de Comunicacions i el de Gestió de la Informació.
- Que s'activen en aquells casos concrets en què les conseqüències de l'emergència requerisquen unes actuacions determinades, com és el cas del Procediment en Emergències amb Múltiples Víctimes i el de Reposició dels Servicis Bàsics i Tornada a la Normalitat.

PLA BÀSIC

A més d'estos plans, per a fer front als riscos derivats dels possibles accidents en la central nuclear de Cofrentes, es disposa d'un pla d'emergència nuclear denominat PENVA. La norma bàsica classifica este tipus de plans especials amb el nom de *plans bàsics* ja que l'elaboració, aprovació i implantació correspon a l'Administració General de l'Estat.

4.4. ELS PLANS SECTORIALS

Els plans sectorials són la base de l'estructuració de l'operativitat del PTECV. Descriuen la manera en què s'han d'organitzar els departaments de les diferents administracions públiques competents per raó de matèria, en aquells casos en què les necessitats sorgides en el transcurs de l'emergència requerisquen una actuació coordinada d'estes.

Els plans sectorials són plans amb caràcter horitzontal, que puguen activar-se de manera independent, encara que per a fer-ho requeriran l'activació prèvia del PTECV, un pla especial o un procediment d'actuació.

El PTECV s'estructura en els següents plans sectorials:

- **Pla Sectorial d'Abastiment:** d'àmbit provincial, és elaborat per les diputacions provincials.
- **Pla Sectorial d'Allotjament i Assistència:** d'àmbit autonòmic, és elaborat per la conselleria competent en matèria de benestar social.
- **Pla Sectorial de Carreteres:** d'àmbit autonòmic, és elaborat per la conselleria competent en matèria de carreteres amb la col·laboració de les direccions provincials de Trànsit, les diputacions provincials i el Ministeri de Foment.
- **Pla Sectorial Sanitari:** d'àmbit autonòmic, és elaborat per la conselleria competent en matèria de sanitat.
- **Pla Sectorial de Seguretat:** d'àmbit autonòmic, és elaborat per la Delegació del Govern amb la col·laboració de la conselleria competent en matèria d'interior.
- **Pla Sectorial de Transports:** d'àmbit autonòmic, és elaborat per la conselleria competent en matèria de transports.

Els plans sectorials entraran en vigor després de l'informe favorable de la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana.

FUNCIONS DELS PLANS SECTORIALS

- **Pla Sectorial d'Abastiment:**
  - Gestió i subministrament de recursos d'abastiment (avituallament i abastiment, en general).
  - Disposició d'un estoc mínim d'avituallament.

- Gestió i subministrament de maquinària per a rehabilitació i reposició de servicis.

- **Pla Sectorial d'Allotjament i Assistència:**
  - Allotjament d'evacuats.
  - Distribució de queviures en els centres d'allotjament.
  - Distribució de queviures a la població en col·laboració amb els servicis municipals.
  - Registre i seguiment dels afectats.

- **Pla Sectorial de Carreteres:**
  - Anàlisi i valoració de la informació rebuda sobre l'estat de la xarxa viària.
  - Facilitar informació sobre l'estat de les carreteres per a la seua difusió a la població.
  - Establiment de rutes alternatives per als itineraris inhabilitats.
  - Manteniment de les xarxes viàries expedites i en condicions d'ús.

- **Pla Sectorial Sanitari:**
  - Assistència sanitària *in situ*.
  - Transport sanitari d'urgència.
  - Assistència mèdica en centres hospitalaris.
  - Cobertura de les necessitats farmacèutiques.
  - Prevenció i resolució de problemes epidemiològics derivats d'una emergència.

- **Pla Sectorial de Seguretat:**
  - Garantir el control i la seguretat.
  - Control d'accessos en la zona sinistrada i acordonament de les zones operatives.
  - Regulació del tràfic.
  - Protecció de béns.
  - Suport en l'organització de l'evacuació i en la difusió d'avisos a la població.

- **Pla Sectorial de Transports:**
  - Transport de persones evacuades.
  - Transport de recursos.

4.5. La planificació d'àmbit inferior al comunitari

A més dels plans territorials municipals i supramunicipals, els municipis i les entitats supramunicipals podran elaborar plans d'actuació davant de riscos concrets.

Els plans especials i els procediments d'actuació davant de riscos establiran el contingut mínim que han de tindre estos plans així com els municipis que estan obligats a elaborar-los.

4.6. ELS PROTOCOLS OPERATIUS

Els protocols operatius són els plans que elabora el Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat per a regular les actuacions a desenrotllar en:

- L'activació del PTECV, els plans especials i els procediments d'actuació.
- L'alerta a organismes d'emergència i seguretat.
- La mobilització de recursos.
- El seguiment de l'evolució de l'emergència.
- L'adopció de mesures de protecció a la població.
- Altres actuacions a desenrotllar pel CCE Generalitat.

Els protocols operatius els aprova el conseller competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències.

4.7. ELS PLANS D'AUTOPROTECCIÓ

Els plans d'autoprotecció són l'instrument amb què compten les activitats, els centres, els establiments, els espais, les instal·lacions o les dependències, per a establir l'estructura, organització i operativitat que utilitzaran en cas d'emergència, ja bé siga esta causada pels riscos inherents a l'activitat, o pels causats en el seu entorn.

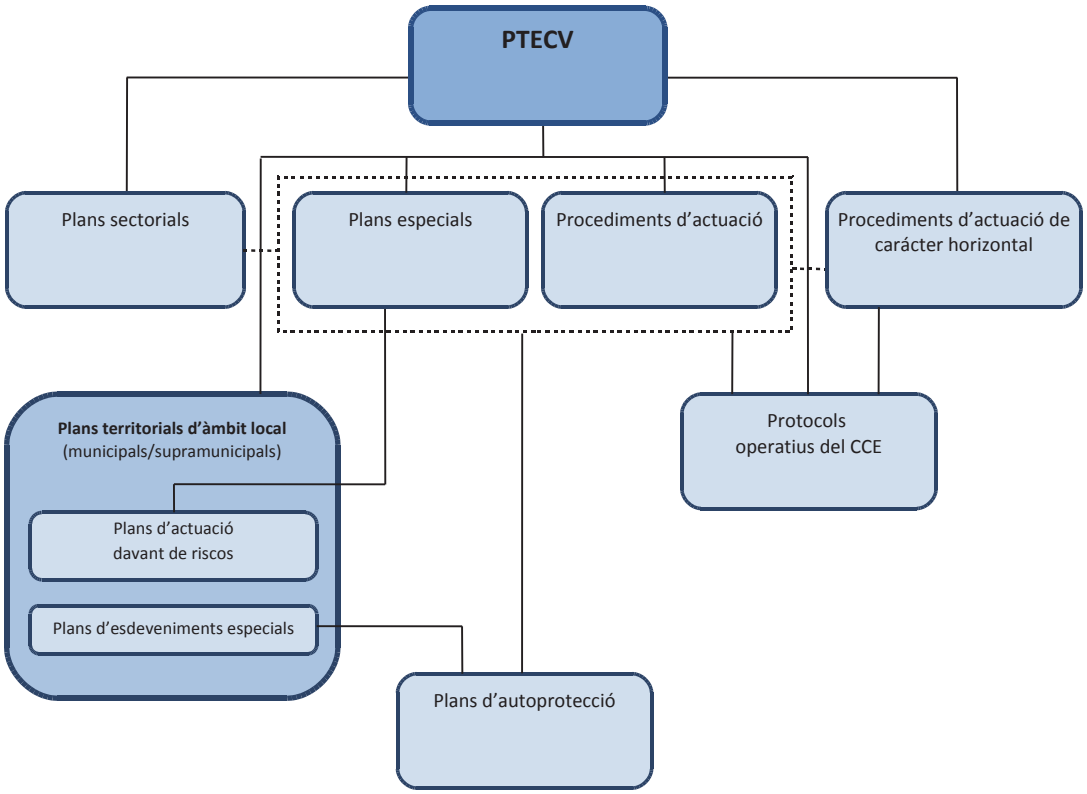
El contingut d'estos plans està fixat per la Norma Bàsica d'Autoprotecció i, si és el cas, per la normativa sectorial específica que regule el tipus d'activitat.

4.8. ELS PLANS D'EMERGÈNCIA D'ESDEVENIMENTS ESPECIALS

Els plans d'emergència d'esdeveniments especials es desenrotllaran amb l'objecte de previndre i coordinar les possibles emergències que puguen donar-se en el transcurs d'un esdeveniment en què estiga prevista una gran afluència de persones i en el qual siga necessari establir, amb caràcter previ, un dispositiu preventiu, integrat per membres dels servicis d'urgència, emergència i seguretat.

Este tipus de plans són elaborats amb caràcter preventiu i, per norma general, un àmbit municipal.

4.9. ESQUEMA ORGANITZATIU

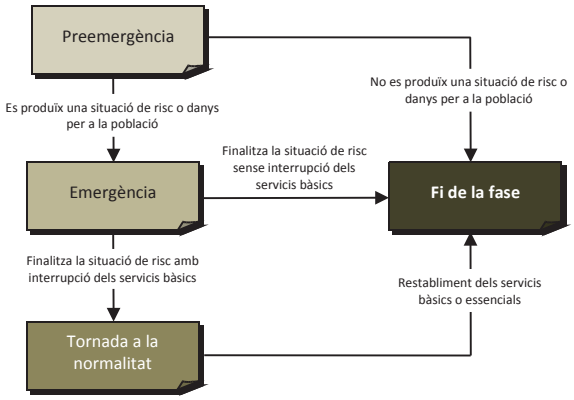

5. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ DAVANT D'EMERGÈNCIES

5.1. CLASSIFICACIÓ DE LES EMERGÈNCIES

D'una forma general, el desenrotllament d'una emergència pot dividir-se en tres **fases** diferenciades:

- Preemergència
- Emergència
- Tornada a la normalitat

Els plans especials i procediments d'actuació davant de riscos establiran d'una forma particular la classificació de les preemergències i emergències que s'aplicarà quan s'active un pla en concret.

L'estructura, organització i operativitat del PTECV s'organitza en funció de la divisió en tres fases que s'ha indicat anteriorment per a una emergència genèrica.

5.1.1. PREEMERGÈNCIA

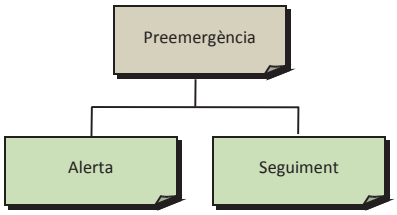
La preemergència és la fase que, per evolució desfavorable, pot donar lloc a una situació d'emergència. L'objecte d'esta situació és alertar les autoritats i els servicis implicats, així com informar la població potencialment afectada.

En els riscos amb una component meteorològica (inundacions, nevades, temporals marítims, etc.), la preemergència comença generalment per la predicció d'un fenomen meteorològic perillós per part de l'Agència Estatal de Meteorologia.

També pot declarar-se la preemergència en el cas d'activar-se un pla d'autoprotecció d'un establiment amb un risc singular (aeroports, ports, preses, etc.) o bé en el cas de la constitució d'un Lloc de comandament preventiu en el cas dels plans d'emergència d'esdeveniments especials.

La preemergència s'estructura en dos **etapes** que obeïxen a l'evolució habitual en la gestió i control de la situació:

- Alerta
- Seguiment de la preemergència

ALERTA

És l'acció de transmetre missatges d'avís, prevenció i protecció a la població potencialment afectada, i instruccions a aquells destinataris que tinguen algun tipus de responsabilitat preventiva o operativa assignada en el PTECV.

SEGUIMENT DE LA PREEMERGÈNCIA

L'objectiu d'esta etapa és confirmar o no la situació de risc i la seua evolució. Per a la qual cosa, el CCE de la Generalitat organitza rondes de seguiment amb els organismes i servicis col·laboradors a fi d'aconseguir informació sobre l'evolució de la situació.

La fase de preemergència es prolongarà fins que es concloga que l'emergència és imminent, per la qual cosa es passarà a fase d'emergència, o bé el risc que es produïsca una emergència desaparega.

5.1.2. EMERGÈNCIA

Esta fase s'inicia per la materialització d'una situació de risc haja vingut o no precedida per una situació de preemergència.

L'emergència romandrà activa mentres dure la intervenció dels recursos actuants i es prolongarà fins que ja no siga necessari adoptar mesures de protecció a les persones i béns.

Les situacions d'emergència s'establixen en funció de la gravetat, de l'extensió territorial i dels recursos necessaris per al control de l'emergència, i són les següents:

Situació 0	Situació en la qual s'han produït danys molt localitzats i en què per a controlar-los cal l'activació i aplicació d'un pla d'àmbit local (municipal o supramunicipal).
Situació 1	Situació en la qual s'han produït danys molt localitzats i en què per a controlar-los cal l'activació d'este pla, amb la constitució del Punt de comandament avançat i d'un nombre determinat d'unitats bàsiques.
Situació 2	Situació en la qual s'han produït danys molt localitzats i en què per a controlar-los cal l'activació d'este pla, amb la constitució del CECOPI, del Punt de comandament avançat i d'un nombre determinat d'unitats bàsiques. També es classificaran com a situació 2 aquelles en les quals calga mobilitzar recursos extraordinaris no adscrits al PTECV.
Situació 3	Emergències en què, com que s'ha considerat que està en joc l'interés nacional, són declarades així pel ministro d'Interior.

5.1.3. Fase de tornada a la normalitat

És una fase consecutiva a la d'emergència, que es prolonga fins al restabliment dels servicis bàsics i les condicions mínimes imprescindibles per a un retorn a la normalitat en la zona o zones afectades per l'emergència.

Quan es declare esta fase s'activarà el Procediment de Reposició de Servicis Bàsics i Tornada a la Normalitat, i s'actuarà segons el que preveu este.

5.2. Estructura del PTECV

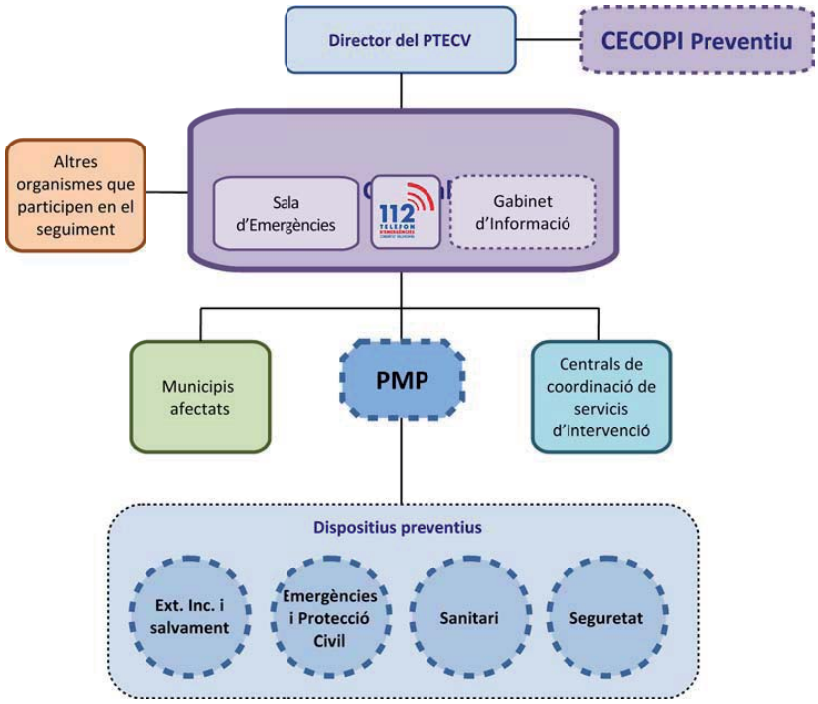
5.2.1. Fonaments de l'estructura

L'estructura del present pla es basa en:

- L'existència d'una organització permanent de resposta davant d'emergències, que s'activa i actua d'ofici quan hi ha notícia de l'existència d'una situació de preemergència i/o emergència.
- L'existència d'un sistema de gestió d'emergències 112 Comunitat Valenciana com a sistema normalitzat de la Generalitat per a la gestió integral de les emergències i comunicacions.
- L'existència d'una Xarxa de Comunicacions Digitals d'Emergència i Seguretat (COMDES).

- L'existència del CCE Generalitat, des d'on es coordinen els diferents servicis d'intervenció quan s'active el present pla en fase de preemergència o emergència.
- L'activació escalonada del pla, amb la constitució d'estructures de resposta proporcionals a la gravetat de l'emergència.
- L'organització sectoritzada de les funcions a desenrotllar davant les situacions de preemergència o emergència: unitats bàsiques, Punt de Comandament Avançat, CECOPAL, CECOPI, Comité de Direcció, Comité Assessor, Gabinet d'Informació, etc.

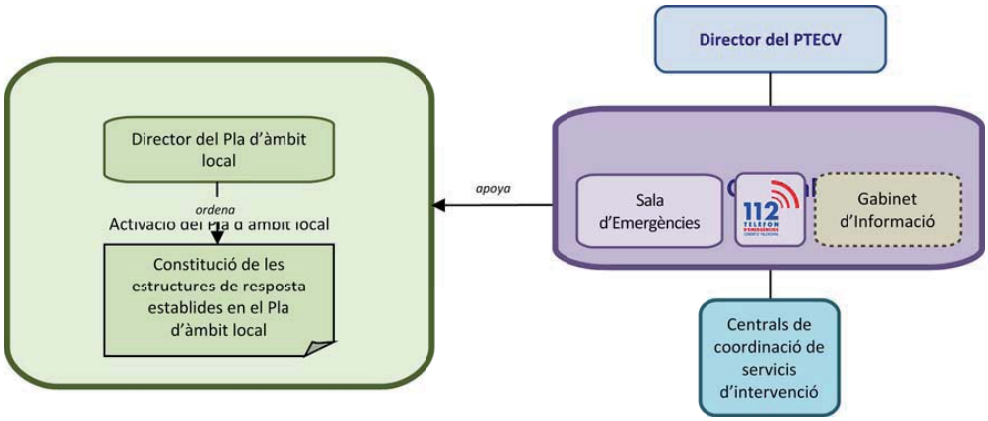
5.2.2. Estructura organitzativa davant de preemergències

En preemergència, després de realitzar l'alerta, el CCE Generalitat efectua el seguiment de la situació sol·licitant la informació a tots els organismes involucrats en l'operativitat del PTECV. Els municipis afectats podran activar els seus plans territorials d'àmbit local en fase de preemergència i el director del PTECV podrà ordenar la constitució d'estructures de gestió més complexes com les descrites en l'apartat 5.12 del present pla.

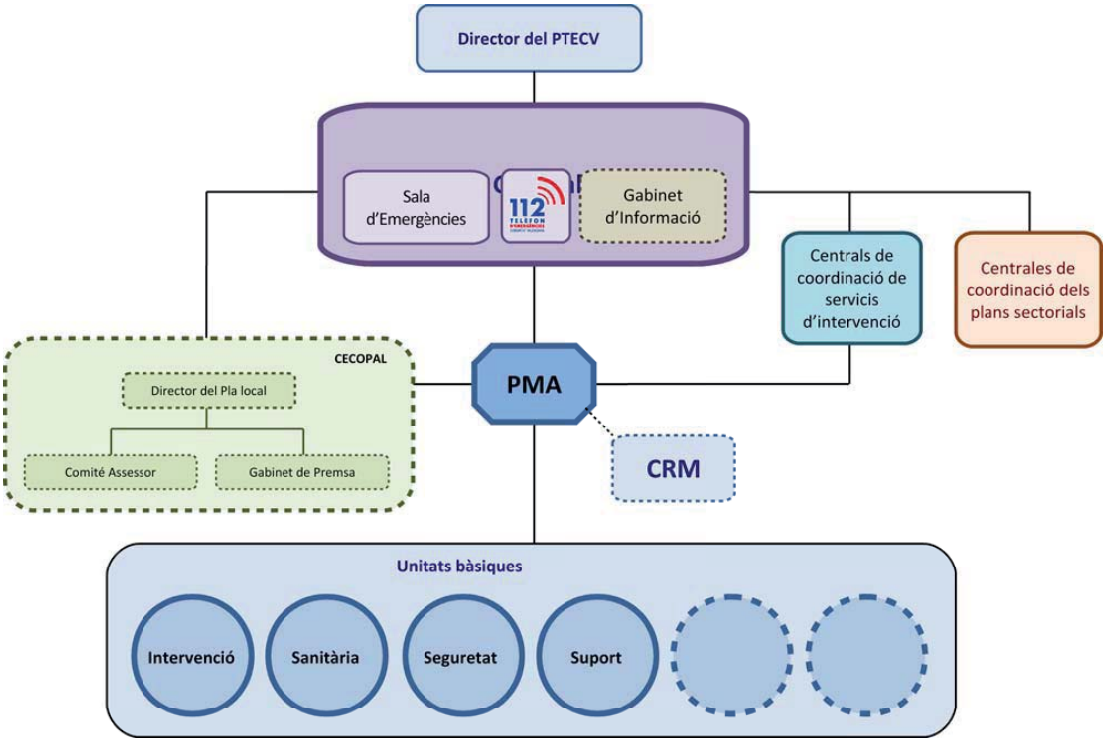
5.2.3. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA DAVANT D'EMERGÈNCIES

ESQUEMA DE L'ESTRUCTURA EN SITUACIÓ 0

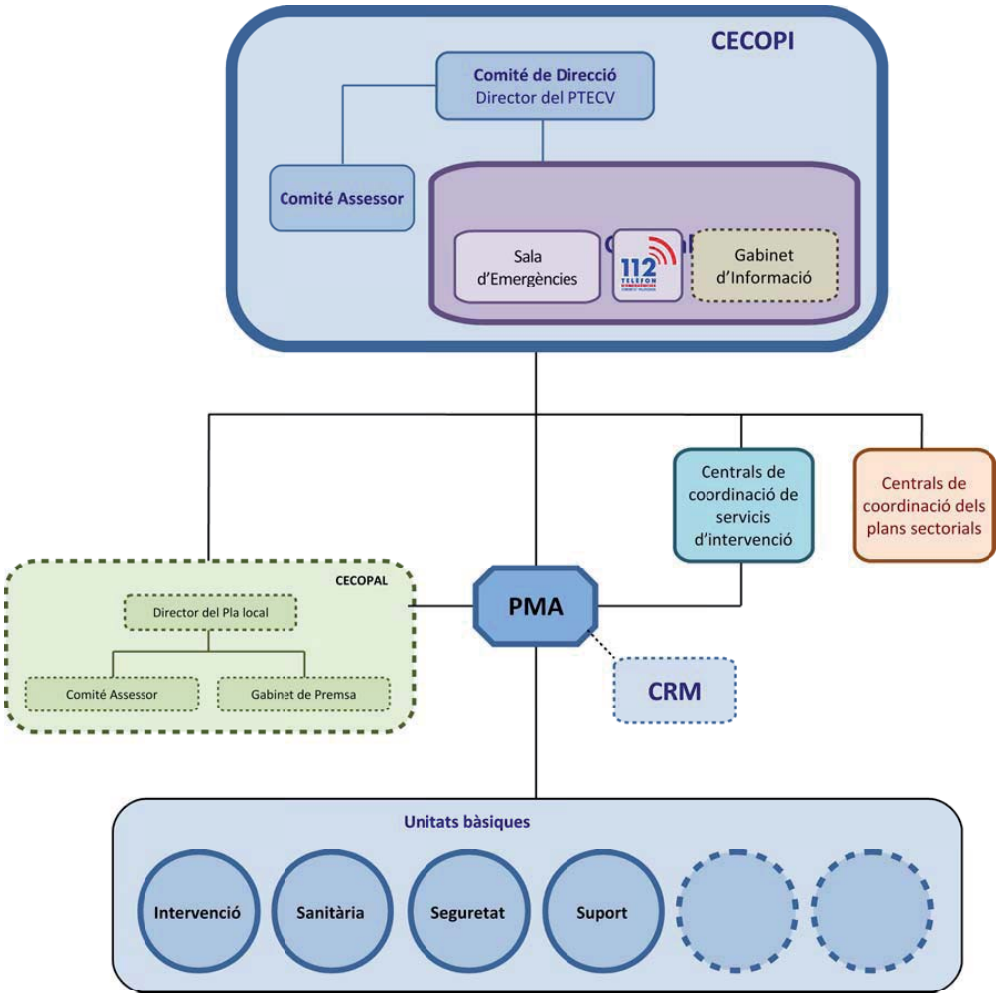
En esta situació, el CCE Generalitat actua com a òrgan de suport de l'estructura municipal que es constituïsca segons el pla d'àmbit local activat.

ESQUEMA DE L'ESTRUCTURA EN SITUACIÓ 1

En esta situació, els diferents recursos mobilitzats al lloc de l'emergència pel CCE Generalitat i les centrals de coordinació dels servicis d'intervenció s'organitzaran en unitats bàsiques, al comandament d'un coordinador que s'integrarà En el Punt de Comandament Avançat (PMA). En esta situació podrà constituir-se el Centre de Recepció de Mitjans (CRM). En l'àmbit municipal, per al suport a l'estructura autonòmica i amb l'objecte de coordinar les mesures de protecció a la població en cas d'emergència, podran constituir-se els CECOPAL dels municipis afectats per l'emergència.

ESQUEMA DE L'ESTRUCTURA EN SITUACIÓ 2

En esta situació, es constituïx el Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI), format pel Comité de Direcció, el Comité Assessor i el Gabinet d'Informació. Igual que en la situació anterior, els diferents recursos mobilitzats al lloc de l'emergència pel CECOPI i les centrals de coordinació dels servicis d'intervenció s'organitzaran en unitats bàsiques, al comandament d'un coordinador que s'integrarà en el Punt de Comandament Avançat (PMA). En esta situació podrà constituir-se el Centre de Recepció de Mitjans (CRM). En l'àmbit municipal, per al suport a l'estructura autonòmica i amb l'objecte de coordinar les mesures de protecció a la població en cas d'emergència, podran constituir-se els CECOPAL dels municipis afectats per l'emergència.

5.3. El Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat

La Llei 13/2010, de 23 de novembre, de la Generalitat, de Protecció Civil i Gestió d'Emergències, establix que el Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat servirà per a assegurar la imprescindible coordinació de les diverses administracions i entitats que hagen d'actuar en cada situació d'urgència i emergència, que garantiran una àgil i eficaç resposta a les demandes d'ajuda dels ciutadans. Tot això, respectant la competència que a cada organisme li corresponga en l'execució material del servici sol·licitat i en l'organització, mobilització i gestió dels recursos que es consideren adequats per a l'actuació en concret.

Encara que no estiguen previstes en el present pla, tal com establix l'article 56.2 de la Llei 13/2010, el Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat podrà tindre delegacions d'àmbit provincial.

En matèria de gestió d'emergències, el Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat té assignades competències en dos àrees de responsabilitat:

a) La coordinació de la gestió de les situacions de preemergència i emergència, així com aquelles altres situacions de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública en què s'activen plans de protecció civil en la Comunitat Valenciana.

Des de la Sala d'Emergències de la Generalitat, sense perjuí de les funcions que li siguen assignades pel conseller competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències, es duran a terme les funcions següents:

- Activar els plans d'emergències, procediments d'actuació i protocols operatius, d'aplicació en cada emergència.
- Comunicar i notificar les diferents situacions de preemergència o emergència declarades.
- Coordinar les actuacions dels servicis essencials o complementaris implicats en la resolució d'una situació d'emergència o catàstrofe.
- Informar de l'evolució de l'emergència als servicis essencials i complementaris d'intervenció implicats en la resolució d'esta.
- Rebre la informació relativa a les intervencions dels diferents servicis operatius que actuen en una emergència, bé a través de la direcció del Punt de Comandament Avançat, quan este es trobe constituït, o bé a través de les respectives centrals operatives dels servicis d'emergència que, en tot cas, estaran obligats a facilitar la informació que se'ls requerisca en relació amb la situació d'emergència.
- Elaborar, com a font d'informació oficial que és, la informació dirigida a la població i als mitjans de comunicació sobre els consells d'autoprotecció, l'evolució i el balanç de l'emergència.
- Assumir la interlocució i coordinació en matèria de gestió d'emergències amb administracions locals, l'administració de l'Estat i altres comunitats autònomes.
- L'alerta i mobilització dels recursos humans i materials propis i, en particular, la mobilització i gestió dels vehicles del Punt de Comandament Avançat i comunicacions de la Generalitat.

b) La gestió del telèfon únic d'emergències 112

La Generalitat, en el seu àmbit territorial, és l'entitat prestatària del servici del telèfon únic d'emergències 112. El títol V de la Llei 13/2010, d'emergències de la Generalitat, establix que 112 Comunitat Valenciana és la implantació del telèfon únic d'emergències europeu 112 en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana, i s'assigna la seua gestió a la conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències. Sense perjuí de les funcions que siguen establides pel conseller competent, per la Llei 13/2010 se li assignen les funcions següents:

- Posar a disposició dels ciutadans un únic número de telèfon gratuït per a l'atenció de les telefonades d'emergència procedents de qualsevol punt de la Comunitat Valenciana.

- Rebre les telefonades d'emergències dels ciutadans i organismes dins de l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
- Garantir un temps d'atenció de la telefonada compatible amb la naturalesa del servici que es gestiona.
- Atendre les telefonades d'emergència obtenint la informació necessària per a l'adequada gestió dels incidents d'emergència.
- Identificar els servicis essencials competents per a la resolució de la situació d'emergència, en funció de la naturalesa de l'emergència i de l'àmbit territorial de competència del servici.
- Alertar amb rapidesa als servicis essencials competents en la resolució de l'emergència.
- Proporcionar als servicis essencials que intervenen en la resolució de l'emergència la informació de retorn actualitzada sobre l'evolució d'esta.
- Tindre en compte les necessitats específiques dels col·lectius amb discapacitat per a facilitar l'atenció de les seues telefonades a 112 Comunitat Valenciana.
- Elaborar els protocols operatius d'atenció i gestió de telefonades d'emergències.
- Implantar i mantindre un sistema de control de la qualitat del servici que presta.
- Incorporar les novetats tecnològiques que milloren la prestació del servici.

5.4. ALTRES CENTRES DE COORDINACIÓ

5.4.1. ELS CENTRES D'INFORMACIÓ I COORDINACIÓ D'URGÈNCIES (CICU)

Són els responsables de la gestió i coordinació permanent les 24 hores del dia, dels recursos assistencials d'urgències i emergències de la Conselleria de Sanitat en l'àmbit territorial de la província o aquell àmbit que es determine en funció de les necessitats del servici, en coordinació amb els altres CICU provincials i amb els centres de gestió i coordinació de recursos d'emergències no sanitaris (Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat, policies, bombers, Guàrdia Civil, etc.), a més, tenen encomanada la gestió i coordinació de tots els recursos sanitaris propis, concertats i privats en situació d'emergència i catàstrofe.

FUNCIONS

- Activació, mobilització i coordinació dels recursos sanitaris necessaris per a l'atenció a les víctimes en la primera fase de l'emergència.
- Establiment dels dispositius sanitaris necessaris en les següents fases de l'emergència en coordinació amb la resta de grups operatius.
- Designació del coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària en el PMA.
- Assegurar el compliment dels objectius definits en el Pla Sectorial Sanitari.

En el cas que en l'emergència s'hagen provocat múltiples ferits, el CICU ha d'exercir les funcions següents:

- Contacte amb hospitals per a organització de recepció de múltiples ferits.
- Seguiment de l'estat dels ferits a través del coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària en el PMA i proporcionar informació a este sobre el trasllat dels ferits als centres hospitalaris.
- Sol·licitar al coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària les dades de filiació dels ferits i traslladar la dita informació al Gabinet d'Informació del CCE de la Generalitat.
- Confirmar l'arribada i l'estat dels ferits amb els responsables dels hospitals receptors.
- Proporcionar periòdicament al Gabinet d'Informació del CCE Generalitat la llista dels ferits i l'hospital de destinació.

5.4.2. Les centrals de coordinació dels servicis d'extinció d'incendis i salvament de la Comunitat Valenciana

En la Comunitat Valenciana hi ha tres consorcis provincials de bombers i tres servicis municipals en les capitals de província, cada un d'estos organismes disposa de seu pròpia central de coordinació des de la qual s'efectuen les mobilitzacions de dotacions de bombers en cas d'emergència.

5.4.3. El Centre de Coordinació de Carreteres

El Centre de Coordinació de Carreteres és el centre des del qual es coordina la mobilització i l'actuació dels recursos que participen en la neteja i rehabilitació de les carreteres, pertanyen estos a l'Administració General de l'Estat, a l'autonòmica o a la local. Té un àmbit provincial i es constituïx, segons el que disposa el Pla Sectorial de Carreteres, en aquells casos en què s'haja declarat la situació d'emergència (no té un funcionament permanent).

En el Centre de Coordinació de Carreteres s'integren els responsables de les diferents administracions involucrades en funció del tipus i la gravetat de l'emergència.

El Centre de Coordinació de Carreteres es constituirà en cas d'emergència en:

- Província de València: Centre de Gestió de Seguretat Viària (CEGESEV).
- Província de Castelló: seu dels servicis territorials de la conselleria competent en matèria de carreteres.
- Província d'Alacant: seu dels servicis territorials de la conselleria competent en matèria de carreteres.

El CEGESEV és el centre, amb atenció les 24h del dia, on es duen a terme les activitats que corresponen a la Generalitat Valenciana i estan relacionades amb la seguretat viària.

5.4.4. El CECOP de la Delegació/subdelegacions del Govern

La Delegació del Govern disposa d'un Centre de Coordinació Operativa des del qual es dirigiran les emergències en cas d'activar-se el PENVA.

La Delegació del Govern i les subdelegacions del Govern coordinaran la distribució de les alertes i la mobilització dels mitjans i recursos de l'Administració General de l'Estat, i traslladaran les convocatòries de CECOPI comunicades pel CCE Generalitat als servicis implicats dependents de la seua administració. Així mateix, mantindran informat el SACOP de la Direcció General de Protecció Civil i Emergències.

5.4.5. Altres centres de coordinació

A més dels centres esmentats, algunes organitzacions d'especial rellevància disposen de centrals de coordinació des de les quals s'exercixen funcions de coordinació, mobilització i direcció d'actuacions relacionades amb l'emergència. Són alguns exemples d'estes centrals: les centrals de la Guàrdia civil i del Cos Nacional de Policia, el Centre de Control d'Emergències de les autoritats portuàries de Castelló, València i Alacant, els centres de coordinació de Salvament, Seguretat Marítima i Lluita contra la Contaminació i els centres d'Operacions d'Emergències dels Aeroports de València i Alacant, el Centre de Protecció i Seguretat (CPS ADIF), Punt de comandament de FGV, Creu Roja, centrals de policies locals, etc.

5.5. El Centre de Coordinació Operativa (CECOP) i el Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI)

5.5.1. El Centre de Coordinació Operativa (CECOP)

Tal com establix la Norma Bàsica de Protecció Civil, el Centre de Coordinació Operativa (CECOP) és el centre o lloc on es realitza la direcció i coordinació de totes les actuacions encaminades a controlar la situació de preemergència o emergència i disposa de la infraestructura, els mitjans humans i tècnics que permeten dur a terme les funcions de direcció i coordinació de recursos, a més d'assegurar les comunicacions amb el Punt de Comandament Avançat (PMA) i en general amb els mitjans externs que es puguen veure implicats en l'emergència.

En la Comunitat Valenciana, és el CCE Generalitat el centre que té encomanada la funció de constituir-se en CECOP quan s'active el PTECV en situació de preemergència o emergència.

Els plans especials i procediments d'actuació establiran les funcions que desenrotllarà el CCE Generalitat en cas d'activació d'estos.

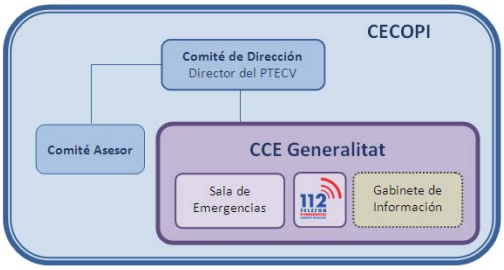
Com que el CCE Generalitat és el que assumix sempre les funcions de CECOP quan s'activa el PTECV, en la resta del pla s'assignaran funcions directament a este en la seua qualitat de CECOP i per això, d'ara en avant, es parlarà únicament del CCE Generalitat.

Funcions del CCE Generalitat

- Transmetre l'alerta als municipis afectats per la declaració de preemergència o emergència, així com als organismes involucrats en l'operativitat del PTECV.
- Constituir-se en gabinet d'informació i assumir les funcions d'este descrites en el Procediment d'Actuació de Gestió de la Informació.
- Actuar com a nexe de comunicacions entre el PMA i els CECOPAL constituïts, transmetent les demandes de recursos al director del PTECV.
- Transmetre als servicis d'intervenció, a través de les centrals de coordinació respectives, les ordes i instruccions indicades pel director del PTECV.

5.5.2. El Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI)

El Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI) és l'òrgan superior de gestió d'emergències, que es constituirà d'acord amb el que establix el present pla, quan es declare l'emergència de situació 2.

Està compost per:

- El Comité de Direcció
- El Comité Assessor
- El Gabinet d'Informació

Amb caràcter general, el CECOPI es constituirà en les dependències del CCE Generalitat. Així mateix, i si les circumstàncies ho aconsellen, el CECOPI podrà constituir-se de manera íntegra o parcialment (Comité de Direcció i els membres del Comité Assessor que es determinen) en les proximitats de la zona d'emergència.

El CCE Generalitat continuarà efectuant la labor de coordinació de les comunicacions, el seguiment de la situació d'emergència i la gestió de la informació, amb independència que el CECOPI estiga constituït o no en les seues instal·lacions.

5.6. La direcció de les emergències

5.6.1 La direcció del PTECV

Correspondrà a la Generalitat Valenciana la direcció del PTECV en fase de preemergència, en emergències declarades de situació 0, 1 i 2 i en la tornada a la normalitat.

Correspondrà a l'Administració General de l'Estat la direcció del PTECV en les emergències declarades d'interés nacional (situació 3).

El director del PTECV serà el conseller competent en matèria de protecció civil i emergències.

En les preemergències i emergències declarades de situació 0 i 1, a fi de millorar l'operativitat en la gestió, el conseller competent en matèria de protecció civil i emergències delega la direcció del PTECV en el director general competent en matèria de protecció civil i emergències.

Corresponen al director del PTECV:

- Declarar la situació de preemergència, emergència i la seua finalització segons el que establix el PTECV.
- Declarar l'orde de constitució del CECOPI i decidir-ne, si és el cas, una ubicació alternativa.
- Definir els membres que integraran el Comité Assessor segons el tipus i la gravetat de la preemergència o emergència.
- Determinar les actuacions que s'han de dur a terme des del CCE Generalitat.
- Determinar, en funció del tipus i la gravetat de l'emergència, les mesures de protecció a la població que s'hagen d'adoptar.
- Determinar, segons el tipus i la gravetat de l'emergència: els recursos humans i materials que s'hi han d'assignar, les unitats bàsiques que han de constituir-se en el lloc i el comandament que assumirà la direcció del PMA.
- Determinar la informació que s'ha de facilitar a la població i als mitjans de comunicació social en relació amb la situació d'emergència.
- Establir les prioritats amb vista al restabliment dels servicis públics essencials.
- Informar la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana d'aquelles emergències que hagen suposat l'activació del PTECV en situació d'emergència 2.
- Assegurar l'operativitat del PTECV per mitjà de la seua implantació i manteniment de la seua operativitat.

La direcció del pla s'efectuarà en coordinació amb l'Administració General de l'Estat i l'Administració Local.

5.6.2. El Comité de Direcció

Amb l'objecte d'aconseguir una major coordinació en la gestió de les emergències, quan es constituïsca el CECOPI per declarar-se l'emergència de situació 2 o 3, es formarà un Comité de Direcció integrat per un representant de la Generalitat Valenciana i un representant de l'Administració General de l'Estat.

El representant de la Generalitat Valenciana en el CECOPI serà el conseller competent en matèria de protecció civil i emergències, que podrà ser substituït, en casos d'absència o malaltia, pel secretari autonòmic competent en matèria de protecció civil i emergències o pel director general de la dita matèria. Fins que arribe al CECOPI, en les províncies de Castelló i Alacant, la representació de la Generalitat

Valenciana en el entre serà assumida pel delegat territorial del Consell a la província afectada.

El representant de l'Administració General de l'Estat serà el delegat del Govern / subdelegat del Govern de la província afectada.

El representant de la Generalitat Valenciana en el CECOPI actuarà com a director del Pla sempre que no es declare l'interés nacional, i en este cas posarà a disposició del representant de l'Administració General de l'Estat en el CECOPI la direcció del PTECV i els recursos adscrits a este.

5.7. El Comité Assessor

El Comité Assessor dóna suport al Comité de Direcció en els distints aspectes relacionats amb l'emergència i l'aconsella.

Segons el tipus de preemergència/emergència i la gravetat de les seues conseqüències, el Comité Assessor pot estar format per:

- Director general competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències.
- Subdirector general competent en matèria d'emergències.
- Representant del consorci provincial de bombers de la província afectada o del servici municipal de bombers del municipi afectat en el cas de les capitals de província.
- Director Territorial de Sanitat / director del SES de la província afectada.
- Comandament de la Guàrdia Civil / Cos Nacional de Policia.
- Director del Pla Sectorial d'Allotjament i Assistència.
- Director del Pla Sectorial d'Abastiment de la província afectada.
- Director del Pla Sectorial de Carreteres.
- Director del Pla Sectorial de Transport.
- Subdirector general competent en matèria de medi natural.
- Responsable del telèfon 112 de la Comunitat Valenciana.
- Representant de la unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Cap de la Unitat de Protecció Civil de la Delegació/Subdelegació del Govern.
- Oficial d'enllaç de la Unitat Militar d'Emergències.
- Representants dels municipis afectats.
- Representant d'AEMET, a través de la seua delegació territorial en la Comunitat Valenciana.

- Tècnics de les distintes administracions o altres persones que el Comité de Direcció considere oportuns.

FUNCIONS GENÈRIQUES:

- Aconsellar el Comité de Direcció sobre les mesures de protecció a la població que es consideren necessàries.
- Aconsellar el director del PTECV sobre els recursos humans i materials que han d'assignar-se a l'emergència segons el tipus i la gravetat.
- Avaluar la situació de risc.
- Recopilar la informació i elaborar els informes sobre la gestió de l'emergència des de l'àmbit de les seues competències.

FUNCIONS ESPECÍFIQUES

- Els responsables dels servicis d'intervenció que actuen en la zona de l'emergència i integrades en les unitats bàsiques constituïdes en funció del tipus i la gravetat de l'emergència: mobilitzar i dirigir els recursos actuants.
- Directors dels plans sectorials: dirigir els plans sectorials exercint les funcions que hi estan descrites.
- Responsable del telèfon 112 Comunitat Valenciana: actuar d'enllaç entre el telèfon d'emergències 112 Comunitat Valenciana i el CECOPI, i donar les instruccions oportunes a la plataforma de gestió del telèfon d'emergències 112 Comunitat Valenciana per a canalitzar les demandes de servicis dels ciutadans a les centrals de coordinació respectives amb les prioritats i requeriments que establisca el director del PTECV.
- Oficial d'enllaç de la Unitat Militar d'Emergències: informar el director del PTECV de les ajudes que poden proporcionar les Forces Armades, tant en personal com en recursos materials, i transmetre als seus comandaments respectius les sol·licituds d'ajuda.

5.8. EL GABINET D'INFORMACIÓ

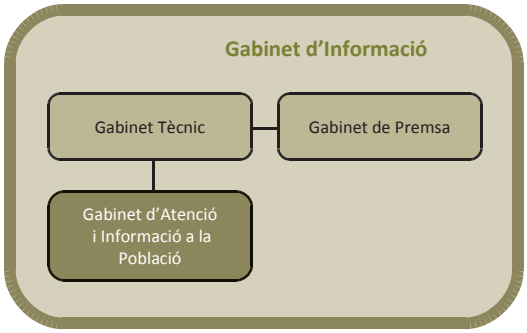
Serà l'òrgan que durà a terme la gestió global de tota la informació relacionada amb l'emergència

El Gabinet d'Informació s'establirà en el CCE Generalitat, llevat que el director del PTECV, segons el tipus de l'emergència, la gravetat d'esta i les seues conseqüències,

determine que la gestió de la informació s'haja d'exercir des del CECOPAL; en este cas, el CCE Generalitat actuarà d'òrgan de suport d'este.

El Gabinet d'Informació estarà format per:

- El Gabinet de Premsa.
- El Gabinet Tècnic.
- El Gabinet d'Atenció i Informació a la Població.

5.8.1. El Gabinet de Premsa

La funció principal del Gabinet de Premsa és la de coordinar totes les actuacions en matèria informativa als mitjans de comunicació social.

El Gabinet de Premsa estarà compost per personal del gabinet de premsa de la conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències i, en aquells casos en què es considere necessari, s'hi podrà incorporar personal dels gabinets de premsa de la Delegació/Subdelegació del Govern i dels municipis afectats.

Amb la finalitat d'aconseguir coherència informativa, es considerarà informació oficial, fidedigna i contrastada, aquella facilitada directament pel Gabinet de Premsa, únic òrgan autoritzat per a emetre-la.

5.8.2. El Gabinet Tècnic

La funció principal del Gabinet Tècnic és la de recopilar tota la informació de l'emergència dels distints centres de coordinació i de la pròpia estructura del PTECV i redactar els informes de seguiment de la preemergència/emergència.

El Gabinet Tècnic estarà compost per personal tècnic de la direcció general competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències.

5.8.3. El Gabinet d'Atenció i Informació a la Població

La funció principal del Gabinet d'Atenció i Informació a la Població és la de coordinar totes les actuacions en matèria informativa a la població.

Les funcions que ha de dur a terme este gabinet es descriuen en el Procediment de Gestió de la Informació.

Per a l'exercici de les funcions d'este gabinet es podrà requerir la constitució d'un número de telèfon d'atenció a víctimes i familiars, que no haurà d'estar necessàriament ubicat en el mateix lloc on estiga constituït el Gabinet d'Informació.

5.8.4. Procediment de Gestió de la Informació

L'annex III.1 del present pla conté el Procediment de Gestió de la Informació que, al tractar-se d'un procediment d'actuació de caràcter horitzontal, serà aplicable en cas d'activació de qualsevol pla de protecció civil. En este procediment es descriuen amb més detall les funcions que s'han de dur a terme per part dels òrgans que componen el Gabinet d'Informació, així com els fluxos de comunicació que s'han de seguir en cas d'emergència.

5.9. El Punt de Comandament Avançat i el Centre de Recepció de Mitjans

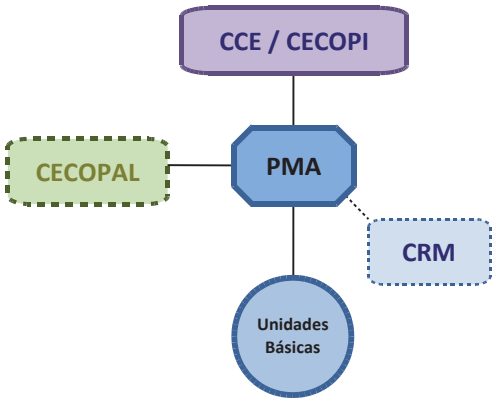
5.9.1. El Punt de Comandament Avançat (PMA)

El Punt de Comandament Avançat (PMA) és el lloc, prò
des del qual es dirigix l'actuació dels recursos mobilitz

El director del PTECV decidirà, segons el tipus i la
comandament dels servicis essencials que assumir

El PMA estarà integrat pels coordinadors de les distin

El PMA estarà **constituït** des del moment que s'hi persone el director, i pot estar o no **complet**, en la mesura que s'hagen personat o no, tots els coordinadors de les diferents unitats bàsiques.

FUNCIONS DEL DIRECTOR DEL PMA:

- Constituir el PMA.
- En la fase inicial, assumir la coordinació i la direcció de tots els recursos en la zona fins que s'incorporen al PMA la resta de coordinadors de les unitats bàsiques, i en eixe moment cada coordinador serà responsable dels seus propis recursos.
- Valorar la gravetat de l'emergència i proposar, si és el cas, canvis en la situació d'emergència declarada.
- Proposar al director del PTECV la necessitat de constitució d'alguna unitat bàsica més de les indicades per este quan va activar el PTECV.
- Determinar la zonificació de seguretat en aquells casos en què les conseqüències de l'emergència ho requerisquen.
- Dirigir i coordinar *in situ* les actuacions de les diferents unitats bàsiques per a fer front a l'emergència, a fi d'optimitzar els recursos humans i materials disponibles.
- Canalitzar les ordes del director del PTECV als coordinadors de les unitats bàsiques.
- Valorar la necessitat de constitució del Centre de Recepció de Mitjans (CRM) i designar-ne, si és el cas, un responsable.
- Recomanar al director del PTECV les mesures de protecció més idònies en cada moment, per a la població, el medi ambient i els béns.
- En cas necessari, preveure punts de trobada per a evacuacions.
- Canalitzar la comunicació entre el lloc de l'emergència i el CCE Generalitat, i informar sobre:
    - Evolució de l'emergència i d'aquelles accions preses per a pal·liar les conseqüències de l'emergència.
    - Els recursos mobilitzats.
    - Estat de les infraestructures i altres que tinguen implicació sobre l'activitat normal de les persones i els béns.
    - Víctimes i ferits.
    - Mesures de protecció a la població adoptades.
- Canalitzar la informació entre el lloc de l'emergència i l'ajuntament del municipi o municipis afectats, amb vista a facilitar la coordinació de recursos municipals disponibles.
- Assessorar el director del PTECV sobre la conveniència de declarar la fi de la situació d'emergència.

5.9.2 El Centre de Recepció de Mitjans (CRM)

És el centre que té encomanades les funcions de recepció i distribució de tots els mitjans i recursos mobilitzats per a la resolució de l'emergència. Es constituirà a criteri del director del PMA en aquelles emergències en què es considere necessari.

La direcció del CRM recaurà, per norma general, en el coordinador de la Unitat Bàsica de Suport. Serà el director del PMA, quan ordene la constitució del CRM, l'encarregat de designar el comandament que assumirà la seua direcció.

Mentres no estiga constituït el CRM, les funcions d'este seran assumides directament pel director del PMA.

El CRM té encomanades, entre altres, les funcions següents:

- Recepció de tots els mitjans i recursos.
- Gestió de tota la informació relacionada amb els recursos en el terreny:
  - Hores d'arribada i d'eixida al lloc de l'emergència, gestió d'estocs i control d'incidències, etc.
  - Gestió d'albarans i justificants.
  - Elaboració d'informes.
- Gestió dels relleus.
- Facilitar la informació al director del PMA.

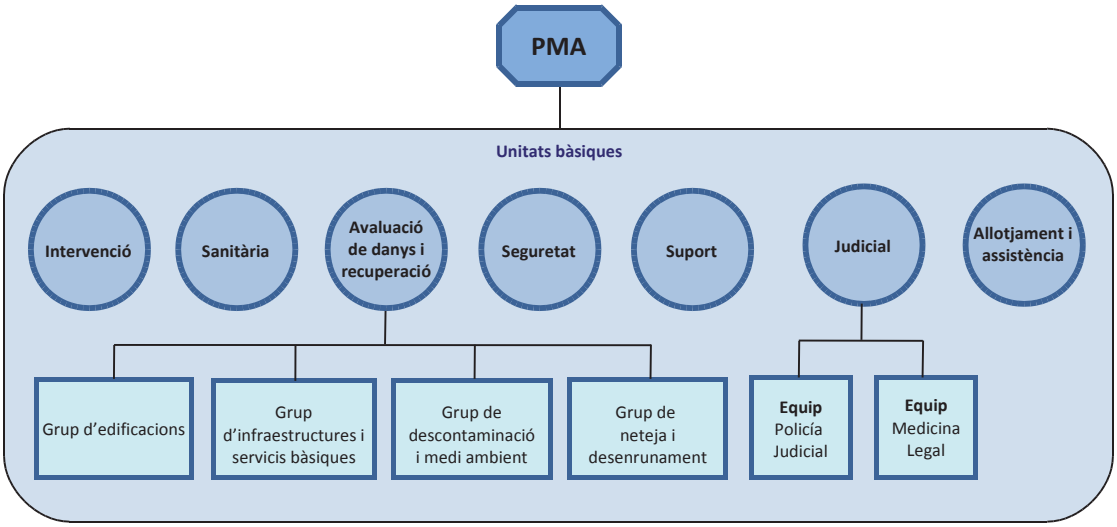
Per a la ubicació del CRM es tindran en compte els requisits següents:

- Per a l'avituallament es triaran magatzems o naus amb bones condicions estructurals, ubicats en la perifèria de l'àrea més afectada per l'emergència, i que estiguen ben comunicats amb les zones sinistrades, amb facilitat per a l'aterratge d'helicòpters en les proximitats. S'habilitarà una zona plana i àmplia que reunisca els requisits necessaris per a l'aterratge d'helicòpters.
- Per a la recepció de parc mòbil i personal se seleccionaran llocs explanats oberts, amb gran capacitat d'aparcament, i si és possible tancats i pròxims als CRM. Pel que fa al proveïment, s'habilitaran unitats mòbils d'abastiment per al subministrament de combustible als vehicles, ferramentes, maquinària, etc., dels recursos que estiguen actuant.
- L'emplaçament dels CRM serà gestionat pels ajuntaments/CECOPAL de les àrees afectades i limítrofs.
- El CRM haurà d'estar custodiat per la Unitat Bàsica de Seguretat.

5.10. LES UNITATS BÀSIQUES

Tots els recursos mobilitzats pel director del PTECV a través del CCE Generalitat i les diferents centrals de coordinació de recursos que hi ha a la Comunitat Valenciana, a la seua arribada al lloc de l'emergència s'integren en unitats bàsiques, sota el comandament d'un coordinador, que estarà en el PMA.

A continuació es descriuen les unitats bàsiques que poden constituir-se indicant la composició i les funcions que estes duen a terme. En la majoria de les emergències bastarà amb la constitució de la Unitat Bàsica d'Intervenció, la de Seguretat i la Sanitària. Només en emergències més complexes serà necessari constituir més unitats bàsiques. En tot cas, serà el director del PTECV qui, per iniciativa pròpia o a proposta del director del PMA, en funció del tipus d'emergència i les seues conseqüències, decidirà el nombre d'unitats bàsiques que s'ha de constituir.

5.10.1. UNITAT BÀSICA D'INTERVENCIÓ

El coordinador d'esta unitat serà el comandament de bombers de rang més alt en la zona.

COMPOSICIÓ

Unitats de bombers i brigades d'emergència desplaçades a les zones afectades, dirigides des dels seus centrals de coordinació i des del CCE Generalitat o el CECOPI quan este es constituïsca.

En funció del tipus i la gravetat de l'emergència, també podran integrar-se en esta unitat per a les labors de rescat i salvament: bombers voluntaris, bombers d'empresa, grups especialistes en rescat, espeleòlegs, unitats canines de salvament.

FUNCIONS

- Controlar, reduir o eliminar els efectes del sinistre o la causa del risc.
- Busca, rescat i salvament de persones ferides, sepultades o aïllades.
- Col·laborar en la busca de persones desaparegudes amb motiu de l'emergència.
- Col·laborar amb la resta d'unitats bàsiques en l'aplicació de les mesures de protecció a la població.
- Reconéixer i avaluar els possibles riscos associats en la zona d'operacions i recomanar, en cas necessari, al director del PMA la delimitació d'una zona d'intervenció.
- Valorar i proposar al director de PMA la necessitat d'establir una àrea de salvament dins de la zona d'operacions.
- Vigilància dels riscos latents una vegada controlada l'emergència.

5.10.2. UNITAT BÀSICA SANITÀRIA

El coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària serà el metge de l'equip SAMU desplaçat a la zona; en cas d'haver-hi més d'un equip, el CICU designarà el metge que realitzarà les tasques de coordinació de la Unitat Bàsica Sanitària.

COMPOSICIÓ

- Equip/s SAMU.
- Recursos sanitaris d'atenció primària. Estos recursos són per proximitat al lloc de l'accident recursos de resposta immediata.
- Recursos de transport sanitari.
- Helicòpters de transport sanitari.
- Personal i mitjans de la Creu Roja.
- Qualsevol altre recurs sanitari que estime necessari el CICU.

FUNCIONS

- Realitzar les funcions pròpies de classificació, assistència i evacuació de les víctimes a centres hospitalaris.
- Col·laborar amb la Unitat Bàsica d'Intervenció en el salvament de les víctimes.
- Constituir el lloc d'assistència sanitària i centre d'evacuació de ferits si és procedent.
- Valorar i proposar al director del PMA la necessitat de l'establiment de l'àrea de socors dins de la zona d'operacions.
- Valorar la necessitat de l'atenció psicològica en l'emergència i activar el Grup d'Atenció Psicològica a través del CCE Generalitat.
- Valorar la necessitat d'utilització de l'helicòpter medicalitzat.
- El coordinador de la Unitat Bàsica servirà d'enllaç entre el lloc d'assistència sanitària i el CICU, establirà l'evacuació de víctimes a centres hospitalaris, realitzarà la identificació de les víctimes i arreplegarà tota la informació necessària per a establir actuacions en sanitat ambiental, salut pública i qualsevol altre aspecte de l'activitat sanitària.
- Les activitats d'assistència en hospitals, cobertura de les necessitats farmacèutiques i la prevenció/resolució de problemes epidemiològics derivats de l'emergència seran dutes a terme de la manera prevista en el Pla Sectorial Sanitari pels servicis establits en el dit pla.
- Assessorar i coordinar les actuacions a desenrotllar en matèria de salut pública.
- Control sanitari d'aigües i aliments.
- Control sanitari de les àrees d'evacuats.
- Organització dels hospitals de campanya.

5.10.3. UNITAT BÀSICA DE SEGURETAT

El coordinador d'esta unitat serà un comandament de la Guàrdia Civil o del Cos Nacional de Policia.

COMPOSICIÓ

- Personal de les forces de l'orde: Guàrdia Civil, Cos Nacional de Policia (segons corresponga per demarcació territorial), unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana i Policia Local. Així mateix, s'incorporaran a esta

unitat bàsica les empreses i el personal de seguretat privada que siguen mobilitzats en cas necessari.

FUNCIONS

- Avisos i informació a la població.
- Ordenar el trànsit i establir rutes alternatives.
- Mantindre i restablir l'orde públic i garantir la seguretat ciutadana.
- Control i restricció d'accessos en la zona operativa i tancament de la zona d'intervenció.
- La coordinació i execució d'evacuacions.
- Suport en la difusió dels avisos a la població.
- Garantir la seguretat dels béns per a evitar el saqueig d'estos.
- En el desenrotllament de funcions de policia judicial s'integraran en la Unitat Bàsica Judicial en el terreny.

5.10.4. UNITAT BÀSICA DE SUPORT

Si en l'emergència es produïxen necessitats relacionades amb el suport logístic i l'assistència tècnica, el director del PTECV podrà ordenar la constitució de la Unitat Bàsica de Suport.

El coordinador d'esta unitat serà designat pel director del PTECV per iniciativa pròpia o a proposta del director del PMA o del director del Pla Sectorial d'Abastiment.

COMPOSICIÓ

- Personal de les diputacions provincials i consorcis provincials de bombers, com a responsables d'avituallament i de la gestió de maquinària per a rehabilitació.
- Personal dels ajuntaments.
- Brigades d'obres dels titulars de carreteres.
- Personal del Pla Sectorial de Transport.
- Personal de les companyies dels servicis bàsics afectats.
- Personal voluntari de Protecció Civil i altres organitzacions de voluntariat.
- Tècnic d'Emergències de la Generalitat.
- Tècnics i agents mediambientals.

- Un tècnic representant de la Delegació de Govern/subdelegacions del Govern (en cas de declarar-se l'interés nacional).
- En el cas que l'emergència tinga un origen tecnològic: tècnics especialistes en funció dels processos industrials o de les substàncies perilloses involucrades.
- En cas de considerar-se necessari per part de l'alcalde del municipi en què s'haja produït l'emergència, es podrà incorporar a esta unitat un representant municipal com a coordinador de recursos municipals en el terreny.
- Altres tècnics o especialistes en el terreny.

FUNCIONS

- El suport logístic, especialment en les àrees d'abastiment, avituallament, transport i comunicacions.
- Transport.
- Efectuar el seguiment de les mesures de protecció a la població i proposta d'adopció de noves mesures.
- Assessorament tècnic al director del PMA en aquelles emergències amb un origen tecnològic.
- Assessorament tècnic al director del PMA sobre aspectes mediambientals i forestals.

5.10.5. UNITAT BÀSICA D'ALLOTJAMENT I ASSISTÈNCIA

Si en l'emergència es produïxen necessitats d'allotjar la població, el director del PTECV podrà ordenar la constitució de la Unitat Bàsica d'Allotjament i Assistència.

El coordinador d'esta unitat, per a cada zona, serà designat pel director del PTECV per iniciativa pròpia o a proposta del director del PMA o del director del Pla Sectorial d'Allotjament i Assistència.

COMPOSICIÓ

- Servicis d'assistència social de la conselleria competent en matèria de servicis socials.
- Servicis socials dels ajuntaments.
- Personal i mitjans de la Creu Roja.
- Voluntaris de Protecció Civil i altres organitzacions de voluntariat.

FUNCIONS

- Assistència social.
- Allotjament d'evacuats i desplaçats.
- Suport psicològic als afectats.
- Distribució de queviures en els centres d'allotjament.
- Registre i seguiment dels afectats.

10.6. UNITAT BÀSICA JUDICIAL

Si en l'emergència es produïxen nombroses víctimes, el director del PTECV podrà ordenar la constitució de la Unitat Bàsica Judicial. La coordinació d'esta unitat correspon a l'autoritat judicial o persona que esta designe.

COMPOSICIÓ

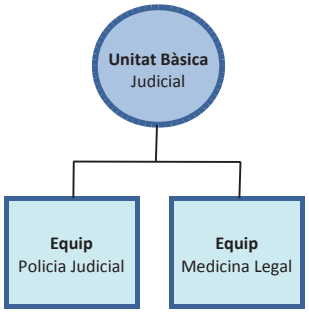
- Autoritat judicial desplaçada al lloc.
- Membres de la Policia Judicial Específica (Guàrdia Civil, Cos Nacional de Policia).
- Metges forenses de l'Institut de Medicina Legal de la província afectada i de les altres províncies si es considera necessari.
- Altres funcionaris pertanyents a l'organització judicial mobilitzats a este efecte.
- Servicis funeraris.

Els membres de la Policia Judicial actuaran al servici dels seus comandaments naturals.

EQUIPS D'ACTUACIÓ

Tots els recursos integrats en esta unitat s'organitzaran en dos equips d'actuació amb funcions diferenciades:

- Equip de Policia Judicial.
- Equip de Medicina Legal.

Cada equip de treball exercirà les funcions que li són establides legalment o que li siguen assignades per l'autoritat judicial i que es detallen a continuació: fotografia,

necroressenya, examen de robes, examen extern de marques i tatuatges, ompliment de la fitxa de dades, obtenció de mostres, autòpsia, radiografies i odontogrames.

Les activitats abans descrites es realitzaran en el lloc de la catàstrofe o en l'Institut de Medicina Legal segons establisca l'autoritat judicial competent, en compliment del que disposa l'Ordenament Jurídic. En tots els supòsits la col·laboració i ajuda mútua entre els metges forenses i els cossos i forces de seguretat de l'Estat presidiran totes les actuacions.

La coordinació de l'Equip de Medicina Legal serà assumida inicialment pel metge forense en funcions de guàrdia en el lloc i la data en què ocórrega l'emergència, segons el pla de guàrdies de l'institut de medicina legal corresponent.

La coordinació de l'Equip de Policia Judicial serà assumida pel comandament del Cos Nacional de Policia/Guàrdia Civil designat a este efecte.

Les funcions de la Unitat Judicial són les següents:

- Investigació de causes i origen del sinistre.
- Instrucció de les primeres actuacions.
- Labors d'identificació de difunts.
- Habilitació d'una zona per a depòsit i custòdia de cadàvers.
- Realitzades les labors d'identificació i reconeixement pertinents, s'elaborarà la llista de persones mortes, que serà transmesa al centre que gestione la informació.

En aquelles emergències de menor entitat, en les quals no siga necessària la constitució d'esta unitat, les funcions ací descrites seran assumides per la Unitat de Seguretat; al contrari, si la gravetat de l'emergència així ho requerix, es mobilitzaran els equips d'Identificació de Víctimes en Grans Catàstrofes (IVD) del Cos Nacional de Policia i l'Equip d'Identificació de Catàstrofes de la Guàrdia Civil, que actuaran en funció de la demarcació o com a observadors/col·laboradors en aquells casos en què així es requerisca.

5.10.7. Unitat Bàsica d'Avaluació de Danys i Recuperació

Si en l'emergència es produïxen danys quantiosos, el director del PTECV podrà ordenar la constitució de la Unitat Bàsica d'Avaluació de Danys i Recuperació.

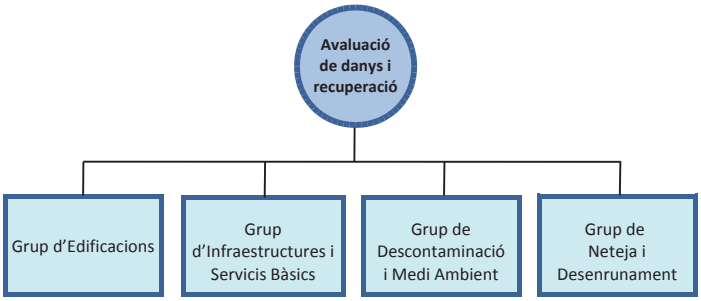
Els danys que poden donar-se en una emergència poden ser molt quantiosos i afectar diferents tipus d'infraestructures, construccions o servicis bàsics, per la qual cosa pot ser necessària la intervenció d'un gran nombre de tècnics dels diferents organismes competents: departaments d'Arquitectura, Vivenda, Obres Públiques i Infraestructures, diputacions provincials i ajuntaments. Serà necessari recórrer als col·legis d'Arquitectes i Arquitectes Tècnics de la Comunitat, a través del Conveni firmat entre la conselleria competent en matèria d'habitatge i l'Institut Valencià de l'Edificació.

Este personal haurà d'avaluar les condicions d'habitabilitat de les edificacions, així com els danys en les obres públiques, de la zona afectada per l'emergència i proposar les mesures que s'han d'adoptar.

Esta unitat estarà formada per quatre grups:

- El Grup d'Edificacions.
- El Grup d'Infraestructures i Servicis Bàsics
- El Grup de Descontaminació i Medi ambient
- El Grup de Neteja i Desenrunament

L'actuació de cada grup serà coordinada per un coordinador que seguirà les directrius que s'establisquen des del CECOPI; no obstant això, els coordinadors d'estos grups s'integraran també en el PMA/CECOPAL, a fi d'assegurar l'actuació coordinada de tots els recursos en el terreny.

Les funcions assignades a esta unitat són les que, per norma general, es prolongaran durant la fase de postemergència. Durant esta fase, la coordinació i les missions d'esta unitat es regiran segons el que s'indica en el Procediment de Reposició dels Servicis Bàsics i Tornada a la Normalitat.

COMPOSICIÓ

★ **Grup d'edificacions:**

- Personal tècnic de la conselleria competent en matèria d'arquitectura i vivenda.
- Arquitectes i altres tècnics professionals del sector de la vivenda.
- Personal tècnic dels ajuntaments i les diputacions provincials.
- Equips de treball d'execució de projectes de recuperació d'edificacions.
- Personal dels servicis de bombers.
- Unitat de Brigades d'Emergència.

★ **Grup d'infraestructures i servicis bàsics:**

- Personal tècnic de la conselleria competent en matèria d'obres públiques i infraestructures.
- Personal tècnic de l'Administració General de l'Estat competent en matèria d'obres públiques i infraestructures.
- Personal tècnic dels ajuntaments, amb capacitat de prestar suport en les actuacions que afecten el seu municipi.
- Enginyers, arquitectes i altres tècnics professionals del sector de les infraestructures i obres públiques.
- Equips de treball d'execució de projectes de recuperació d'infraestructures.
- Equips de reposició de subministraments bàsics de les empreses proveïdores dels servicis afectats.

★ **Grup de descontaminació i medi ambient:**

- Personal tècnic de la conselleria competent en medi ambient, especialista en qualitat de l'aire, qualitat d'aigües i/o gestió de residus, forestal, espais naturals protegits i biodiversitat.
- Personal tècnic de la conselleria competent en agricultura.
- Personal tècnic de l'Administració General de l'Estat i les seues empreses públiques, especialista en distints tipus de contaminants.
- Personal tècnic de les empreses generadores de risc o especialistes en els contaminants resultants de l'emergència.
- Personal tècnic dels ajuntaments i diputacions provincials.
- Equips de treball d'execució de projectes de descontaminació i recuperació.

★ **Del Grup de Neteja i Desenrunament:**

- Servicis municipals de neteja i desenrunament.
- Unitat de Brigades d'Emergència.
- Personal tècnic dels ajuntaments i les diputacions provincials.
- Personal i recursos de Creu Roja.
- Grups de voluntaris de Protecció Civil i altres organitzacions de voluntariat.

FUNCIONS

★ **Del Grup d'Edificacions:**

- Avaluar les condicions d'habitabilitat de les edificacions.
- Establir els equips tècnics d'inspecció d'edificis, les prioritats del seu treball i els codis de senyals que s'han de col·locar en les vivendes.
- Redactar i distribuir les normes específiques i els qüestionaris que han d'emplenar els equips d'inspecció d'edificis.
- Controlar i dur a terme les demolicions.
- Apuntalament i actuacions d'urgència en edificacions.
- Execució dels projectes de recuperació d'edificacions.

★ **Del Grup d'Infraestructures i Servicis Bàsics:**

- Avaluar les condicions de les infraestructures i línies vitals.
- Adoptar les mesures provisionals que eviten el desabastiment i aïllament de la població que roman en la zona afectada per l'emergència.
- Coordinar i establir les prioritats en el restabliment dels servicis bàsics.
- Execució dels projectes de recuperació d'infraestructures i servicis bàsics.

★ **Del Grup de Descontaminació i Medi Ambient:**

- Valorar la naturalesa de la contaminació de la zona afectada.
- Determinar l'abast de la zona objecte de recuperació.
- Proposar a la direcció del present procediment les actuacions a realitzar per a tractament de la dita contaminació.
- Assessorar en matèria forestal, espais naturals protegits i biodiversitat.

- Execució dels projectes de recuperació de les zones contaminades.

★ **Del Grup de Neteja i Desenrunament:**

- Neteja de les zones afectades per l'emergència per mitjà de mitjans convencionals i maquinària pesada.
- Retirada de runes i restes d'efectes produïts per la situació d'emergència, tant en la via pública com en les vivendes particulars.

5.10.8 Forces Armades

Els recursos pertanyents a les Forces Armades, i en particular els de la Unitat Militar d'Emergències, no estan assignats al PTECV.

En aquells casos en què se sol·licite a l'Administració General de l'Estat la seua intervenció i s'aprove o es preveja la seua aprovació, la seua participació de les Forces Armades s'estructurarà de la manera següent:

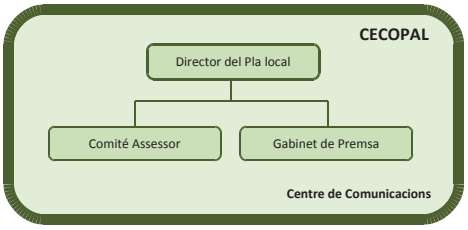
- Els recursos de les Forces Armades podran, en funció de les seues capacitats i formació, integrar-se en diferents unitats bàsiques.
- El director del PTECV, amb l'assessorament de l'oficial d'enllaç de l'UME present en el CECOPI, decidirà, segons el tipus i la gravetat de l'emergència, extensió territorial, coordinació dels recursos en el terreny i les necessitats de recursos, les funcions que han de dur a terme els membres de les Forces Armades així com l'àmbit territorial de la seua zona d'actuació.
- Els recursos de les Forces Armades estaran dirigits en tots els casos pels seus comandaments naturals.
  - Per a assegurar una adequada coordinació dels treballs en el lloc de l'emergència, en el PMA s'integrarà un comandament de l'UME, que serà el cap dels recursos de l'UME desplegats.

5.11. L'estructura de resposta local

El Centre de Coordinació Operativa Local (CECOPAL) és l'òrgan de coordinació de les actuacions que s'han de dur a terme en un àmbit local determinat (municipi o entitat supramunicipal) tant en situació de preemergència com d'emergència.

La composició i les funcions pròpies del CECOPAL estaran establides en els plans territorials d'àmbit locals davant d'emergències.

El CECOPAL està compost per:

- El director del Pla.
- El Comité Assessor.
- El Gabinet de Premsa.
- El Centre de Comunicacions.

Des del CECOPAL es dirigiran les actuacions dels servicis municipals, s'establiran les prioritats d'actuació en l'àmbit local (municipal o supramunicipal) i es prendran les mesures necessàries de protecció a persones i béns.

En el cas dels municipis, el director del CECOPAL serà l'alcalde i serà l'encarregat de realitzar les peticions de mitjans i recursos externs al CCE Generalitat/CECOPI.

El Pla Territorial d'àmbit local establirà les estructures d'emergència que es constituïxen en funció de la classificació de l'emergència així com la manera en què els recursos municipals s'integren en el PTECV en cas d'activació de l'este.

El CECOPAL podrà constituir-se en situació d'emergència, per decisió pròpia del seu director o a requeriment del director del PTECV. Així mateix, el CECOPAL també podrà constituir-se de manera preventiva en situacions de preemergència si així ho decidix el seu director.

Les funcions del director del CECOPAL són:

- **<u>En situació de preemergència:</u>**

  - Rebre la declaració de preemergència remesa pel CCE Generalitat, alertar als recursos municipals i declarar, si és el cas, la preemergència en l'àmbit local.
  - Activar els recursos municipals que hagen de participar en el seguiment de la situació de preemergència.
  - Proporcionar informació de retorn al CCE Generalitat.

- **<u>En situació d'emergència:</u>**

  - Declarar la situació d'emergència i la fi d'esta.

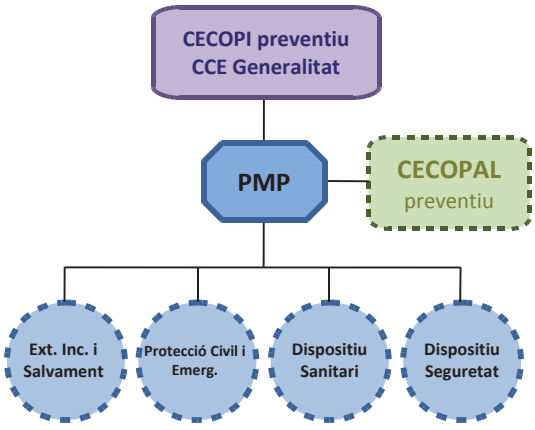
- Convocar els membres del Comité Assessor, el Gabinet de Premsa i activar tots els servicis i els recursos locals necessaris en la gestió de l'emergència.
- Decidir en cada moment, i amb el consell del Comité Assessor, les actuacions més convenients per a fer front a la situació d'emergència, i a l'aplicació de les mesures de protecció a la població, al medi ambient, als béns i al personal adscrit al pla d'àmbit local.
- Proposar l'orde d'evacuació al director del PTECV, o en casos d'urgència i necessitat urgent, ordenar-la.
- Facilitar l'avituallament de queviures i articles de primera necessitat.
- Mantindre la comunicació amb el CCE Generalitat / CECOPI i sol·licitar, si és el cas, la intervenció de mitjans i recursos externs al municipi.
- Determinar, coordinar i facilitar la informació a la població durant l'emergència.
- Establir prioritats i ordenar les actuacions necessàries per a la restitució dels servicis bàsics i la tornada a la normalitat.
- Assegurar el manteniment de l'operativitat del pla.

5.12. ESTRUCTURES DE GESTIÓ DE PREEMERGÈNCIES

Per a la gestió de les preemergències no sol ser necessària la constitució d'estructures complexes com les que s'han descrit anteriorment per al cas de les emergències. Normalment basta amb una alerta als recursos i l'activació dels protocols interns de preemergència, que són els que poden establir l'adopció d'una sèrie de mesures preventives amb vista a minimitzar les conseqüències de les possibles emergències i a adoptar les mesures de protecció a la població, que puguen ser necessàries en funció del tipus de risc que haja generat la declaració de la situació de preemergència.

No obstant això, el director del PTECV, en funció del tipus de risc que haja generat la declaració de la situació de preemergència i les seues possibles conseqüències, podrà ordenar la constitució de:

- Dispositiu preventiu.
- Lloc de comandament preventiu (PMP).
- CECOPI preventiu.

DISPOSITIU PREVENTIU

Igual que en situació d'emergència els recursos s'organitzen en unitats bàsiques, en les situacions de preemergència, els recursos s'organitzen en dispositius preventius. Estos dispositius estaran integrats pels recursos que s'hagen mobilitzat amb caràcter previ per part del director del PTECV.

El nombre de dispositius, els recursos que els integraran i les funcions que estos exerciran seran establits pel director del PTECV en funció del tipus de risc que haja provocat la declaració de la situació de preemergència i la gravetat dels possibles danys esperats. Amb caràcter general, estos dispositius podran ser els següents:

- **Dispositiu d'Extinció d'Incendis i Salvament:** consorcis provincials de bombers, parcs municipals, brigades d'emergència, etc.
- **Dispositiu de Protecció Civil i Gestió d'Emergències:** integrat pels recursos de Protecció Civil (voluntaris de Protecció Civil, tècnics d'emergència).
- **Dispositiu Sanitari:** integrat pels recursos sanitaris.
- **Dispositiu de Seguretat:** integrat pels recursos del Cos Nacional de Policia, de la Guàrdia Civil, de la Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana i de les policies locals.

PUNT DE COMANDAMENT PREVENTIU (PMP)

Cada dispositiu preventiu tindrà un coordinador que s'integrarà en el Punt de Comandament Preventiu (PMP).

El director del PTECV establirà el comandament que es farà càrrec de la direcció del PMP.

Pel que fa a la coordinació de les tasques relacionades amb les urgències sanitàries, extinció d'incendis i emergències de Protecció Civil, des del PMP s'exerciran les funcions següents:

- Coordinar els dispositius preventius, per a assegurar una resposta eficaç davant de qualsevol tipus d'incident que es produïsca.
- En cas d'accidents, urgència o emergència, coordinar la informació disponible per a facilitar-la al CCE Generalitat.
- En cas de declarar-se la situació d'emergència constituir, si és el cas, el Punt de Comandament Avançat.

CECOPI PREVENTIU

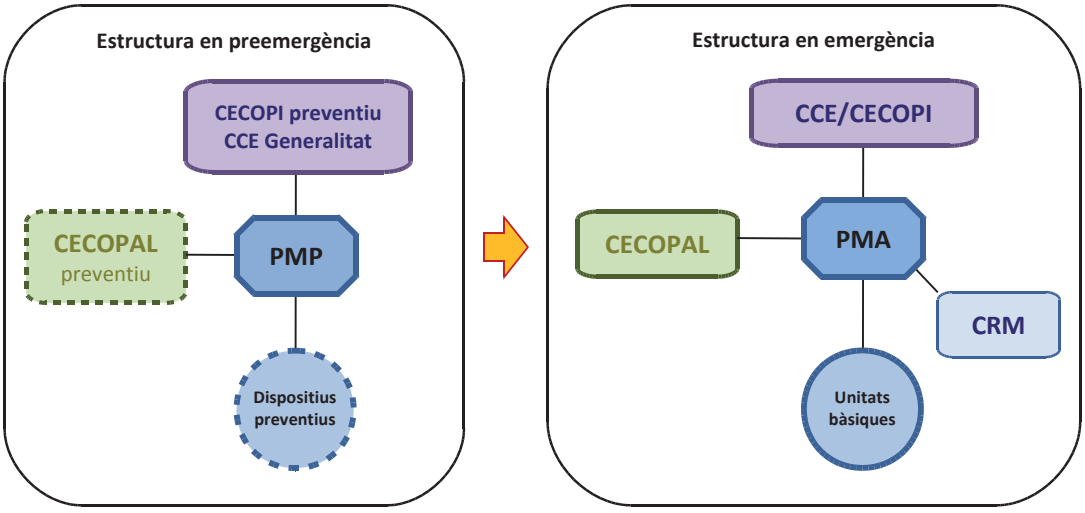
El director del PTECV, en funció del tipus de risc que haja ocasionat la declaració de la situació de preemergència, podrà ordenar la constitució d'un CECOPI preventiu. El director del PTECV decidirà quins membres del Comité Assessor, descrits en l'apartat 5.7., formaran part d'este CECOPI preventiu.

CECOPAL PREVENTIU

El director del Pla Territorial d'àmbit local, en funció del tipus de risc que haja ocasionat la declaració de la situació de preemergència, per iniciativa pròpia o a requeriment del director del PTECV, podrà ordenar la constitució d'un CECOPI preventiu. El director del Pla Territorial d'àmbit local decidirà quins membres del Comité Assessor formaran part d'este CECOPAL preventiu.

EVOLUCIÓ DE L'ESTRUCTURA EN CAS D'EMERGÈNCIA

Declarada la situació d'emergència, el Punt de Comandament Preventiu (PMP) es transformarà en Punt de Comandament Avançat (PMA) amb l'objecte d'exercir les funcions que són descrites en l'apartat 5.9. del PTECV. De la mateixa manera, els recursos mobilitzats per les distintes centrals de coordinació per a la resolució de l'emergència i els que ja estaven en el terreny organitzats en els dispositius preventius descrits en este apartat, s'integraran en les unitats bàsiques previstes en el PTECV, al comandament d'un coordinador de la unitat, que estarà present en el PMA.

6. OPERATIVITAT DAVANT DE PREEMERGÈNCIES I EMERGÈNCIES

6.1. ACTIVACIÓ DEL PTECV

El director del PTECV l'activarà quan es done una emergència genèrica que no tinga una planificació específica, com per exemple:

- Greus accidents industrials (excepte si l'establiment està afectat pel llindar superior del Reial Decret 1254/1999 i disposen de Pla d'Emergència Exterior específic).
- Fenòmens meteorològics adversos (excepte inundacions i nevades que disposen de plans específics).
- Greus accidents en el transport i altres emergències amb múltiples víctimes (caiguda d'aeronau fora d'un recinte aeroportuari, greu accident de transport de viatgers, afonament de vivendes, atemptat terrorista, etc.).
- Greus incendis urbans.
- Busca, rescat i salvament.
- Greus situacions de sequera, alerta sanitària, etc.

També s'activarà el PTECV en els casos següents:

- Suport a l'activació d'un pla territorial d'àmbit local.
- Suport a l'activació de plans de protecció civil per emergències ocorregudes en altres comunitats autònomes.
- Suport a l'Administració General de l'Estat quan es produïsca l'activació d'un Pla de Protecció Civil la direcció del qual siga competència d'esta.

El PTECV podrà activar-se en fase de preemergència, emergència o en tornada a la normalitat.

En funció del tipus d'emergència, la gravetat de l'emergència i les necessitats organitzatives que esta requerisca, el director del PTECV podrà activar els procediments d'actuació de caràcter horitzontal així com requerir als directors dels plans sectorials l'activació d'estos plans.

ÀMBIT AUTONÒMIC I ÀMBIT LOCAL

El PTECV s'activarà respectant els principis de **complementarietat** i **subsidiarietat** i amb ple respecte a les competències que, en matèria de protecció civil, la legislació estatal i autonòmica atribuïx a l'Administració local.

D'esta manera, el PTECV s'activarà en aquelles emergències que tinguen un àmbit autonòmic, per afectar més d'un terme municipal o per necessitar recursos especialitzats no previstos en la planificació local davant d'emergències.

Complementàriament, el PTECV es podrà activar davant d'emergències d'àmbit local en què, el municipi o municipis afectats hagen activat els seus plans territorials d'àmbit local i en els quals siga necessari donar suport a l'organització descrita en estos plans amb recursos d'àmbit autonòmic. En estos casos, encara que el PTECV romanga actiu, la competència en la direcció de l'emergència correspondrà a l'autoritat local.

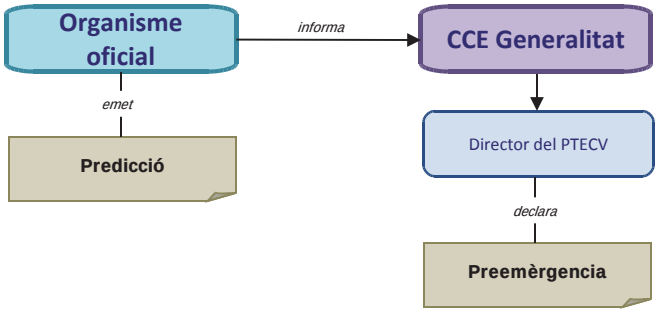
El PTECV s'activarà també en aquelles emergències d'àmbit local en què els recursos previstos en els plans territorials d'àmbit local siguen insuficients per a la gestió d'esta. En estos casos, correspondrà al director del PTECV valorar si la direcció de l'emergència continua exercint-se per part de l'autoritat local (situació 0) o s'assumix per part del director del PTECV (situació 1 o 2).

Subsidiàriament, el PTECV es podrà activar davant d'emergències d'àmbit local en què el municipi o municipis afectats no disposen de plans territorials d'àmbit local i, per tant, siga necessari activar una estructura de gestió d'emergències de les previstes en el present pla. En estos casos, la direcció de l'emergència correspondrà al director del PTECV.

6.2. ACTUACIÓ EN PREEMERGÈNCIES

En aquelles situacions i riscos que ho requerisquen, el director del PTECV podrà activar el present pla en fase de preemergència.

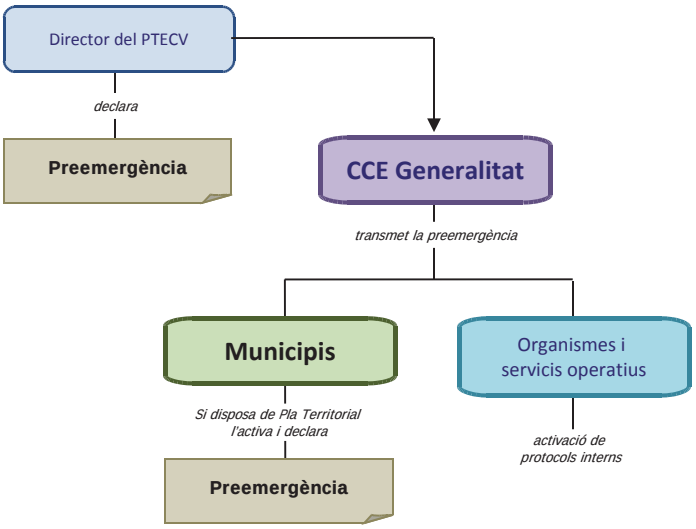
Els riscos que generalment requerixen una fase de preemergència per a la seua gestió són aquells en què un organisme oficial realitza una predicció, amb una certa antelació, sobre la idea i la magnitud de l'abast dels possibles danys generats per esta.

6.2.1. ALERTA

Quan s'active el PTECV en fase de preemergència el CCE Generalitat serà l'encarregat de comunicar la fase de preemergència als organismes involucrats en l'operativitat del PTECV i als municipis afectats per esta.

La fase de preemergència s'inicia per a tots els involucrats a partir de la recepció de la declaració, i cada un ha d'activar els seus protocols interns d'actuació després de la recepció de l'esmentada preemergència.

ÀMBIT DE LA PREEMERGÈNCIA

La declaració de la preemergència prevista en el PTECV té un àmbit autonòmic, i correspon a l'autoritat local prevista en els plans territorials d'àmbit local declarar les situacions de preemergència en els seus respectius municipis.

Una vegada declarada la situació de preemergència i comunicada als municipis afectats per l'àmbit territorial d'esta, estos procediran a activar el seu pla territorial d'àmbit local (en cas de disposar-ne) en situació de preemergència, i duran a terme les accions que es descriguen en l'esmentat pla per a esta fase.

Si el municipi no disposa de planificació territorial o no declara la situació de preemergència, la declaració de la preemergència d'àmbit autonòmic podrà ser extensible a l'àmbit local si l'autoritat local ho considera convenient amb vista a poder adoptar les mesures de protecció a la població que estime necessàries.

EL BUTLLETÍ INFORMATIU ESPECIAL

Davant d'aquells fenòmens en què el director del PTECV considere que no cal activar el PTECV en fase de preemergència, el CCE Generalitat podrà emetre un Butlletí Informatiu Especial als municipis afectats pel fenomen i als organismes col·laboradors de protecció civil.

ORGANISMES QUE S'HAN D'ALERTAR

Els organismes i servicis operatius involucrats en l'operativitat del PTECV que s'han d'alertar per part del CCE Generalitat són els següents:

- Centrals de coordinació dels servicis d'extinció d'incendis i salvament de la Comunitat Valenciana.
- Municipis de la Comunitat Valenciana inclosos en l'àmbit de la preemergència.
- Delegació i subdelegacions del Govern.
- Centres d'Informació i Coordinació d'Urgències Sanitàries.
- Responsables autonòmics dels plans sectorials.
- Guàrdia Civil, Cos Nacional de Policia i Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Empreses de gestió i distribució de servicis bàsics.
- Empreses de gestió de terminals i xarxes de transport.
- Creu Roja Espanyola en la Comunitat Valenciana.
- Departaments competents en matèria de turisme, d'educació i de medi ambient.
- Altres organismes col·laboradors amb Protecció Civil.
- Altres avisos previstos en el protocol d'avisos interns del CCE Generalitat.

Els organismes i servicis operatius involucrats en l'operativitat del PTECV a alertar per la Delegació/subdelegacions del Govern són els següents:

- Guàrdia Civil.
- Cos Nacional de Policia.
- Centre de Gestió de Trànsit.
- Demarcació de carreteres del Ministeri de Foment.
- Altres organismes com: ports, aeroports, centres regionals de coordinació de salvament, confederacions hidrogràfiques, etc.
- Unitat Militar d'Emergències.
- Altres avisos previstos en el protocol d'avisos interns de la Delegació/Subdelegació del Govern.

SISTEMES DE TRANSMISSIÓ DE LA DECLARACIÓ

La comunicació de la situació de preemergència i els butlletins informatius especials per part del CCE Generalitat als organismes i servicis involucrats en l'operativitat del PTECV s'efectuarà d'acord amb els protocols de comunicació establits. La transmissió podrà ser via telèfon, fax, ràdio, missatges SMS, correus electrònics i/o el sistema de gestió d'emergències i comunicacions del 112 Comunitat Valenciana.

CONTINGUT DE LA DECLARACIÓ

La declaració de la situació de preemergència es farà segons els models disponibles en el CCE Generalitat i s'hi farà constar, com a mínim, les dades següents:

- Data i hora de la declaració.
- Tipus de risc.
- Nivell de risc (si és d'aplicació).
- Àmbit territorial afectat.

Segons el tipus de risc que ocasione la declaració de la preemergència, pot ser necessari establir en la declaració el termini temporal en què esta romandrà activa.

DIFUSIÓ DE LA PREEMERGÈNCIA A LA POBLACIÓ

La difusió de la preemergència als mitjans de comunicació social serà efectuada, per a tots els mitjans de la Comunitat Valenciana, pel Gabinet de Premsa del Gabinet d'Informació. En el comunicat de la situació de preemergència s'acompanyaran els consells bàsics per a la població en funció del tipus de risc que es tracte.

La web pública **www.112cv.com** oferix informació permanentment actualitzada de les situacions de preemergències, emergències vigents i informació addicional, així com consells a la població sobre els riscos en la Comunitat Valenciana.

6.2.2. SEGUIMENT DE LA PREEMERGÈNCIA

Una vegada efectuada l'alerta a tots els municipis, els organismes i servicis operatius involucrats en l'operativitat del PTECV, es passarà a la fase de seguiment. L'objectiu d'esta fase és constatar o no que el fenomen produïx danys, valorar-los i, si és el cas, declarar la fase d'emergència o, al contrari, declarar la fi de la situació de preemergència.

El director del PTECV activarà el Procediment d'Actuació de Gestió de la Informació, i el Gabinet d'Informació es constituirà en el CCE Generalitat.

En esta fase és necessària la col·laboració de totes les administracions, organismes i servicis operatius, que facilitaran la informació sobre la gènesi i el desenrotllament d'incidents relacionats amb el risc que ha ocasionat la declaració de la situació de preemergència al CCE Generalitat perquè este, a través del Gabinet d'Informació, elabore els corresponents informes de seguiment i proporcione informació de retorn a tots els organismes i servicis operatius involucrats en l'operativitat del PTECV.

Els organismes i servicis operatius que participaran en el seguiment dependran del tipus de risc que haja generat la declaració de la situació de preemergència, però seran, amb poques paraules, els següents:

- El CCE Generalitat, a través de la Sala d'Emergències i del telèfon d'emergències 112 Comunitat Valenciana.
- Unitat de Brigades d'Emergència.
- Agents mediambientals i unitats de vigilància forestal.
- Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.

- Els municipis afectats per l'àmbit territorial de la declaració de la situació de preemergència.
- Les centrals de comunicació dels cossos de seguretat, intervenció i salvament (Guàrdia Civil, Cos Nacional de Policia, centrals de coordinació dels servicis d'extinció d'incendis i salvament de la Comunitat Valenciana, etc.).
- Altres organismes com: ports, aeroports, centres regionals de coordinació de salvament, confederacions hidrogràfiques, etc.
- Empreses gestores de servicis bàsics de subministrament elèctric i telefonia.
- Empreses gestores de xarxes i terminals de transport.

ACTUACIONS DELS MUNICIPIS

L'alcalde, com a màxim responsable de protecció civil municipal, serà el responsable de donar les instruccions oportunes en el seu municipi per a assegurar :

- Que es disposa de la informació sobre la situació de risc.
- Que s'efectua un seguiment del risc en el seu terme municipal.
- Que s'efectua l'intercanvi d'informació amb el Gabinet d'Informació del CCE Generalitat, a través del 112 Comunitat Valenciana.

Així mateix, en el cas que l'evolució de la situació de preemergència ho requerisca, l'alcalde vetlarà perquè:

- S'impedisca l'estacionament o acampada en zones que puguen ser afectades pel risc objecte de la declaració de la situació de preemergència.
- S'adopten les mesures preventives adequades en qualsevol acte de pública concurrència previst en el seu municipi (proves esportives, exhibicions, festes populars, manifestacions artístiques, etc.).
- Que s'informe la població potencialment afectada pel risc.

L'alcalde del municipi, en funció de l'evolució de la situació, decidirà sobre la conveniència de la constitució del CECOPAL.

6.2.3. CONSTITUCIÓ D'ESTRUCTURES DE GESTIÓ DE PREEMERGÈNCIES

Per norma general, per a la gestió de les situacions de preemergència no cal constituir cap tipus d'estructura; no obstant això, el director del PTECV decidirà, en funció del tipus de risc que haja generat la situació i la seua previsible gravetat, la necessitat de

constituir alguna de les estructures de gestió de preemergències que es descriuen en l'apartat 5.12.

6.2.4. DECLARACIÓ DE LA FI DE LA PREEMERGÈNCIA

Una vegada hagen disminuït el valor dels paràmetres de risc que van ocasionar la declaració de la situació de preemergència, el director del PTECV en declararà el final. Esta declaració s'ha de transmetre a tots els organismes i servicis operatius prèviament alertats.

En aquells municipis en què s'haja activat el pla territorial d'àmbit local en fase de preemergència, serà l'alcalde l'encarregat de declarar el final de la situació i procedir a la desactivació del Pla Territorial d'àmbit local segons el que establix este.

6.3. ACTUACIÓ EN EMERGÈNCIES

La fase d'emergència s'estructura en les situacions següents:

Situació 0	Situació en la qual s'han produït danys molt localitzats i en la qual per a controlar-la només cal l'activació i aplicació d'un pla d'ámbito local (municipal o supramunicipal).
Situació 1	Situació en la qual s'han produït danys moderats i en la qual per a controlar-la és necessita l'activació del presente pla, amb la constitució del Punt de Comandament Avançat i d'un nombre determinat d'unitats bàsiques.
Situació 2	Situació en la qual s'han produït danys extensos i en la qual per a controlar-la s'ha activar el presente pla, amb la constitució del CECOPI, del Punt de Comandament Avançat i d'un nombre determinat d'unitats bàsiques. També es classificaran com a situació 2 aquelles emergències en les qual siga necessari mobilitzar recursos extraordinaris no adscrits al PTECV.
Situació 3	Emergències que, havent-se considerat que està en joc l'interés nacional, siguen declarades així pel ministre d'Interior.

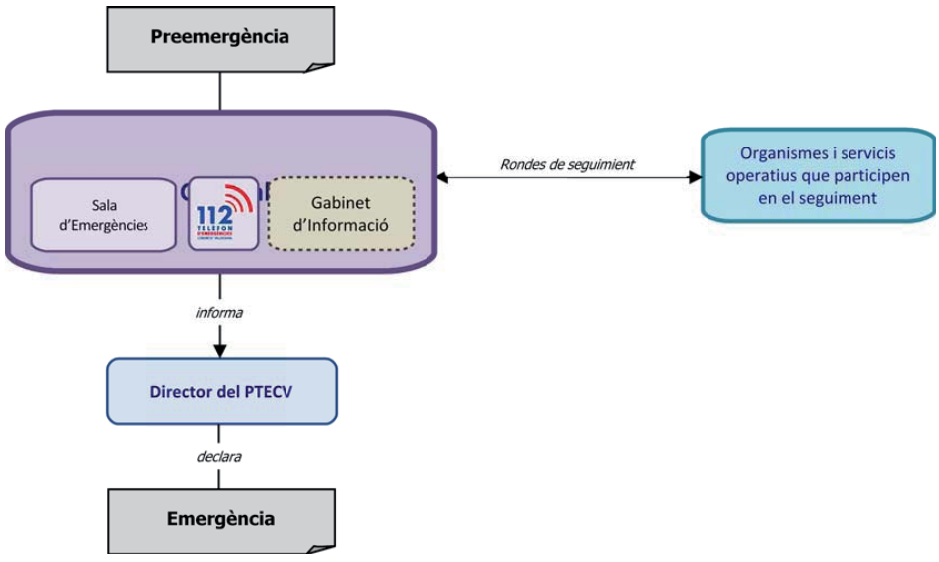
6.3.1. DECLARACIÓ DE LA SITUACIÓ D'EMERGÈNCIA

La declaració de la situació d'emergència la farà el director del PTECV, bé per evolució desfavorable d'una situació de preemergència en la qual es materialitze el risc o bé per fets sobrevinguts sense declaració prèvia d'una preemergència.

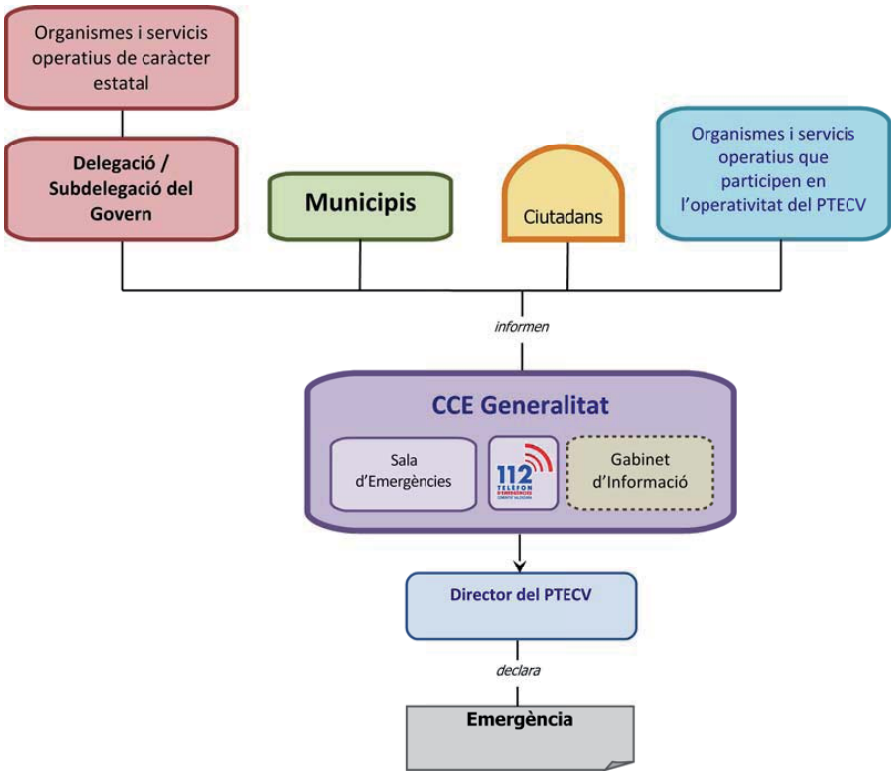
El CCE Generalitat informarà el director del PTECV, que serà qui, en funció de la informació disponible sobre l'abast i gravetat dels danys sobre el territori, decidisca la conveniència de declarar la situació d'emergència.

La declaració de la situació d'emergència tindrà un àmbit territorial concret, que podrà ser local (que afecte un o més municipis), comarcal, provincial i fins i tot afectar tota la Comunitat Valenciana.

ESQUEMA DE LA DECLARACIÓ PER A EMERGÈNCIES EN QUÈ S'HAJA DECLARAT PRÈVIAMENT LA SITUACIÓ DE PREEMERGÈNCIA

ESQUEMA DE LA DECLARACIÓ PER A EMERGÈNCIES EN QUÈ NO S'HAJA DECLARAT PRÈVIAMENT LA SITUACIÓ DE PREEMERGÈNCIA

Igual que en la notificació de les preemergències, una vegada declarada la situació d'emergència, el CCE Generalitat procedirà a informar-ne a tots els municipis afectats per l'àmbit territorial de la declaració, als organismes i servicis involucrats en l'operativitat del PTECV.

CONTINGUT DE LA DECLARACIÓ, SISTEMES DE TRANSMISSIÓ I ORGANISMES QUE S'HAN D'ALERTAR

La declaració de la situació d'emergència es farà segons els models disponibles en el CCE Generalitat i s'hi farà constar, com a mínim, les dades següents:

- Data i hora de la declaració.
- Situació declarada.
- Àmbit territorial a què afecta.

Igual que ocorre amb la notificació de les preemergències, la comunicació de la declaració de la situació d'emergència per part del CCE Generalitat als municipis, organismes i servicis involucrats en l'operativitat del PTECV s'efectuarà d'acord amb els procediments de comunicació i acords establits amb els esmentats organismes. De la mateixa manera, la difusió de la informació sobre la declaració de la situació d'emergència als mitjans de comunicació social la faran, per a tots els mitjans de la Comunitat Valenciana, els responsables de premsa de la conselleria competent en matèria de protecció civil i emergències.

Els organismes i servicis involucrats en l'operativitat del PTECV als quals es transmetrà la declaració de la situació d'emergència per part del CCE Generalitat i la Delegació/Subdelegació del Govern seran els mateixos que els ja indicats en l'apartat de Preemergència.

SEGUIMENT DE L'EPISODI DURANT LA SITUACIÓ D'EMERGÈNCIA

Una vegada declarada la situació d'emergència, es continuaran fent les labors de seguiment tant en l'àmbit territorial per al qual es va declarar la situació d'emergència com per a la resta del territori que encara continue en preemergència.

6.3.2. EMERGÈNCIA SITUACIÓ 0

DEFINICIÓ

Situació en què s'han produït danys molt localitzats i en la qual per a controlar-la només cal l'activació i aplicació d'un pla d'àmbit local (municipal o supramunicipal).

En esta situació, s'activarà el pla o plans territorials d'àmbit local de la zona afectada pel risc, i es duran a terme les accions establides en els citats plans.

La direcció de l'emergència correspondrà a l'autoritat local establida en els plans d'àmbit local activats.

La situació d'emergència 0 serà declarada pel director del PTECV per iniciativa pròpia o a requeriment de l'alcalde o alcaldes dels municipis afectats per l'emergència.

ACTUACIONS MUNICIPALS

El CCE Generalitat actuarà com a òrgan de suport de l'estructura municipal establida en els plans territorials d'àmbit local.

En esta situació d'emergència, els ajuntaments han de dur a terme, a més de les indicades en el pla territorial d'àmbit local, les missions següents:

- Adopció de mesures de protecció a la població segons el que establix el present pla i en el pla territorial d'àmbit local activat.
- Atenció i allotjament de les persones evacuades.
- Suport logístic als recursos d'intervenció mobilitzats per a fer front a la situació d'emergència.

Els ajuntaments hauran de canalitzar les seues informacions i sol·licituds de recursos a través del telèfon 112 Comunitat Valenciana o a través de la xarxa de ràdio COMDES.

Si algun dels municipis afectats no disposara de pla territorial d'àmbit local o si en tenen, no l'activa, correspondrà al director del PTECV la direcció de les emergències en els esmentats municipis. En estos casos, el director del PTECV declararà l'emergència de situació 1.

ACTUACIONS DEL CCE GENERALITAT

- Notificar l'emergència situació 0.
- En el cas que hi haja una declaració prèvia de preemergència i esta seguisca activa, cal mantindre les tasques de seguiment ordinari en la resta del territori i gestionar la informació obtinguda a través del Gabinet d'Informació.
- Demanar la informació sobre l'estat de l'emergència en l'àmbit territorial afectat per esta i gestionar-la a través del Gabinet d'Informació.
- Mobilitzar recursos propis i/o sol·licitar la mobilització de recursos d'altres administracions per al suport als municipis afectats.
- Informar la Delegació i subdelegacions del Govern.

6.3.3. EMERGÈNCIA SITUACIÓ 1

DEFINICIÓ

Situació en què s'han produït danys moderats i en la qual per a controlar-la s'ha d'activar el present pla, amb la constitució del Punt de Comandament Avançat i d'un nombre determinat d'unitats bàsiques.

La situació d'emergència 1 serà declarada pel director del PTECV per iniciativa pròpia o a requeriment de l'alcalde o alcaldes dels municipis afectats per l'emergència.

CONSTITUCIÓ D'ESTRUCTURES DE GESTIÓ D'EMERGÈNCIES

En esta situació d'emergència, tots els recursos mobilitzats al terreny s'organitzaran en unitats bàsiques amb la composició i funcions que s'han descrit en l'apartat 5.10.

Per a coordinar estes unitats bàsiques, es constituirà en les proximitats del lloc de l'emergència un lloc de Comandament Avançat, amb la composició i funcions que s'han descrit en l'apartat 5.9.

ACTUACIONS MUNICIPALS

Els municipis afectats per la declaració de la situació d'emergència 1 han d'activar el seu pla territorial d'àmbit local. El director del pla d'àmbit local decidirà la conveniència de constituir el CECOPAL.

Els recursos municipals mobilitzats pel director del pla territorial d'àmbit local s'integraran en les unitats bàsiques previstes en el present pla segons el que establix el pla d'àmbit local; en aquells casos en què el municipi no dispose d'este pla, se seguiran els criteris següents:

- La Policia Local s'integrarà en la Unitat Bàsica de Seguretat.
- El personal amb funcions d'abastiment, reparacions i obres s'integrarà en la Unitat Bàsica de Suport.
- El personal voluntari s'integrarà en la unitat bàsica que designe l'alcalde, fonamentalment en la de Suport per a col·laborar en labors d'avituallament i en la d'Allotjament i Assistència en els centres de recepció d'evacuats.

En esta situació d'emergència, els ajuntaments duran a terme, a més de les indicades en el pla territorial d'àmbit local, les missions següents:

- Adopció de mesures de protecció a la població segons el que establix el present pla i en el pla territorial d'àmbit local activat.
- Atenció i allotjament de les persones evacuades.
- Suport logístic als recursos d'intervenció mobilitzats per a fer front a la situació d'emergència.

Els ajuntaments hauran de canalitzar les seues informacions i sol·licituds de recursos a través del telèfon 112 Comunitat Valenciana o de la xarxa de ràdio COMDES.

ACTUACIONS DEL CCE GENERALITAT

- Notificar l'emergència situació 1.
- En el cas que hi haja una declaració prèvia de preemergència i esta seguisca activa, cal mantindre les tasques de seguiment ordinari en la resta del territori i gestionar la informació obtinguda a través del Gabinet d'Informació.
- Demanar la informació sobre l'estat de l'emergència en l'àmbit territorial afectat per esta i gestionar-la a través del Gabinet d'Informació.
- Mobilitzar recursos propis i/o sol·licitar la mobilització de recursos d'altres administracions per a la resolució de l'emergència.
- Informar la Delegació i subdelegacions del Govern.

El Gabinet d'Informació, amb les dades facilitades pel CCE Generalitat, elaborarà l'informe de seguiment de l'emergència.

6.3.4. EMERGÈNCIA SITUACIÓ 2

DEFINICIÓ

Situació en què s'han produït danys extensos i en la qual per a controlar-la és necessària l'activació del present pla, amb la constitució del CECOPI, del Punt de Comandament Avançat i d'un nombre determinat d'unitats bàsiques. També es classificaran com a situació 2 aquelles emergències en què siga necessari mobilitzar recursos extraordinaris no adscrits al PTECV.

La situació d'emergència 2 la declararà el director del PTECV per iniciativa pròpia o a requeriment de l'alcalde o els alcaldes dels municipis afectats per l'emergència.

CONSTITUCIÓ D'ESTRUCTURES DE GESTIÓ D'EMERGÈNCIES

A més de les estructures de gestió d'emergències indicades en l'apartat anterior per al cas de les emergències de situació 1, en esta situació, si el director del PTECV ho considera convenient, es podrà constituir el CECOPI.

El director del PTECV, en funció del tipus de risc que haja generat l'emergència i la gravetat dels danys ocasionats per esta decidirà:

- La ubicació del CECOPI.
- Els membres del Comité Assessor que siga necessari convocar.

El CCE Generalitat serà l'encarregat d'efectuar la convocatòria als membres del CECOPI a través del procediment establit a este efecte. La Delegació/Subdelegació del Govern serà l'encarregada de convocar als organismes de l'Administració General de l'Estat que formen part del CECOPI.

Una vegada constituït el CECOPI, serà este el que assumisca la gestió de l'emergència, i els diferents òrgans que l'integren exerciran les funcions assignades a estos indicades en l'apartat 5 d'este pla. A partir d'este moment el CCE Generalitat actuarà com a òrgan de suport del CECOPI seguint les prioritats, ordes i consignes indicades per este.

El CCE Generalitat disposarà de protocols operatius específics per a definir les actuacions a desenrotllar en cas de constitució del CECOPI. Els dits protocols establiran les pautes de coordinació en els fluxos d'informació entrant i ixent sobre l'emergència i en particular, sobre:

- Demandes de servicis per part dels ajuntaments.
- Demandes de servicis per part dels ciutadans (telefonades efectuades al telèfon 112 Comunitat Valenciana).
- Gestió de la informació segons el que establix el Procediment de Gestió de la Informació del present PTECV.
- Caiguda i reposició de servicis bàsics.

6.3.5. Emergència situació 3

Definició

Emergència que, havent-se considerat que està en joc l'interés nacional, siga declarada així pel ministre d'Interior.

Actuacions

Declarada esta situació, la direcció del pla l'exercirà el Comité de Direcció constituït pel delegat/subdelegat del Govern (en qualitat de director del pla) i el conseller competent en matèria de protecció civil, disposant l'aplicació del PTECV. I per al cas en què es decidisca la intervenció de l'UME, la direcció i coordinació operativa de les actuacions a realitzar en la zona sinistrada en l'àmbit de protecció civil, correspondrà al cap de l'UME sota la dependència del ministre de l'Interior, d'acord amb el que disposa l'article 9 de la Norma Bàsica de Protecció Civil, sense perjuí de les competències de les forces i cossos de seguretat de l'Estat en matèria de seguretat pública.

6.3.6. Actuacions de caràcter general

Actuacions de les centrals de coordinació dels servicis d'intervenció

Les centrals de coordinació dels servicis d'intervenció duran a terme les missions següents:

- Coordinar la mobilització de les demandes d'intervenció dels seus recursos en les situacions d'emergència 0 i 1.
- Proporcionar informació de retorn sobre l'emergència al Gabinet d'Informació del CCE Generalitat.

Algunes centrals de coordinació de servicis d'intervenció (com pot ser el cas dels CICU o les centrals dels consorcis provincials de bombers) poden assumir, en el transcurs de l'emergència, el paper de central de coordinació del pla sectorial que els corresponga.

En el moment en què siga declarada la situació d'emergència 2, la coordinació de les actuacions a desenrotllar des de les centrals de coordinació dels servicis d'intervenció serà assumida des del CECOPI.

ACTUACIONS DE LES CENTRALS DE COORDINACIÓ DELS PLANS SECTORIALS

En funció de la demanda de recursos i els problemes ocasionats per l'emergència, el director del PTECV valorarà la necessitat de sol·licitar l'activació d'un o més dels plans sectorials previstos en l'apartat 4.4. del present pla.

En el moment en què s'active algun dels plans sectorials abans descrits, el CCE Generalitat es recolzarà en el Centre de Coordinació del Pla Sectorial activat en la gestió de les demandes de recursos adscrits a este i en la gestió de la informació sobre l'àrea d'activitat coordinada per estos.

ACTUACIONS DEL TELÈFON D'EMERGÈNCIES 112 COMUNITAT VALENCIANA

El telèfon d'emergències 112 Comunitat Valenciana disposarà d'un protocol operatiu específic que s'ha d'aplicar en cas d'activació del PTECV en situació de preemergència o emergència; en el dit protocol es regularan com a mínim els aspectes següents:

- La gestió de la informació, facilitada o sol·licitada, pels responsables municipals, organismes i servicis involucrats en l'operativitat del pla.
- Gestió de demandes d'intervencions de recursos en funció del tipus de servici i situació d'emergència declarada.
- Gestió, si és el cas, de les demandes d'informació del ciutadà sobre la situació d'emergència i les mesures de protecció a adoptar.
- Els reforços de personal per a l'atenció de telefonades.
- L'elaboració d'informes i estadístiques.

Declarada la situació d'emergència, les demandes que els ciutadans facen directament a través del 112 Comunitat Valenciana no seguiran el seu procediment de gestió ordinari, sinó que seran canalitzades als servicis operatius segons les prioritats i el protocol operatiu elaborat a este efecte per a eixa situació d'emergència.

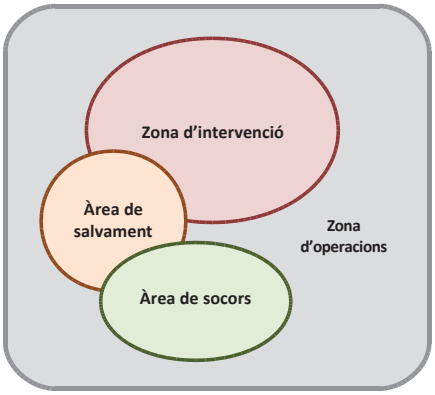
6.3.7. ZONIFICACIÓ EN EL LLOC DE L'EMERGÈNCIA

En funció del tipus de risc que haja ocasionat l'emergència i les conseqüències que esta haja provocat, el director del PMA podrà establir, en el lloc de l'emergència, les següents zones d'emergència:

- **Zona d'operacions:** es tracta d'una àrea on es concentren les operacions de les unitats bàsiques i en les quals és necessari impedir l'accés de la població amb l'objecte de no entorpir les labors dels recursos actuants així com preservar la intimitat de les víctimes de l'emergència. Esta zona es podrà sectoritzar en les àrees següents:
  - **Àrea de salvament:** lloc pròxim a l'emergència on es duen a terme les operacions de salvament i rescat de víctimes.
  - **Àrea de socors:** lloc pròxim a l'àrea de salvament on es duen a terme les operacions de classificació, estabilització i evacuació de ferits.

- **Zona d'intervenció:** es tracta d'una àrea en què les conseqüències de l'accident suposen un risc per a la salut de les persones o béns. En esta zona no podrà penetrar cap recurs de les unitats bàsiques excepte els relatius a la Unitat Bàsica d'Intervenció.

En totes aquelles emergències en què es produïsquen nivells de risc per a la població serà necessari establir la zona d'intervenció i adoptar-hi les mesures previstes en l'apartat 6.5.

6.3.8. Altres aspectes relacionats amb la gestió de l'emergència

Participació de personal voluntari

Els col·lectius de voluntaris que acudisquen al lloc de l'emergència s'enquadraran en la Unitat Bàsica Sanitària, en la Unitat Bàsica de Seguretat o en la Unitat Bàsica de Suport (segons el tipus de col·lectiu voluntari de què es tracte i la formació que estos disposen).

Quan s'enquadren dins de la Unitat Bàsica Sanitària, la seua participació en l'emergència s'entén en dos vessants: com a personal auxiliar sanitari i en labors de transport sanitari. Quan arriben al lloc de l'emergència, es posaran a l'orde del coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària, actuaran sempre, i siga quina siga la tasca encomanada sota la direcció del personal sanitari. Mereix una menció especial el transport sanitari, en la qual l'evacuació dels accidentats per part d'este personal es realitzarà seguint de manera estricta les indicacions del responsable sanitari en el centre / roda d'evacuació i a falta d'això pel coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària.

Quan exercisquen funcions dins de la Unitat Bàsica de Seguretat o en la Unitat Bàsica de Suport, serà necessari que un responsable del personal voluntari estiga en contacte directe amb el coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat, als efectes de l'establiment i seguiment de funcions a desenrotllar pel citat col·lectiu.

Gestió de la informació sobre l'emergència en el terreny

Respecte a la gestió de la informació en el terreny i els fluxos que esta ha de seguir entre el PMA i el Gabinet d'Informació del CCE Generalitat, caldrà ajustar-se al que disposa el Procediment de Gestió de la Informació.

Com a regla general, en el terreny s'evitarà donar informació sobre l'emergència als mitjans de comunicació social. En tot cas, si això és convenient, la competència per a donar la informació sobre les actuacions realitzades, la mobilització d'unitats i els recursos intervinents, correspondrà al director del PMA. Per a facilitar informació als mitjans de comunicació social, el director del PMA es coordinarà amb el Gabinet d'Informació del CCE Generalitat, al qual li correspon la responsabilitat de decidir la informació que ha de facilitar a estos mitjans.

6.3.9. Declaració de la fi de la situació d'emergència

Una vegada finalitzada la situació de perill per a les persones i els béns, el director del PTECV declararà el final de la situació d'emergència. Esta declaració serà transmesa a tots els organismes, servicis i ajuntaments prèviament alertats per part del CCE Generalitat.

6.4. Tornada a la normalitat

La fase de tornada a la normalitat la declararà el director del PTECV i es prolongarà fins al restabliment de les condicions mínimes imprescindibles per al retorn a la normalitat de la zona afectada.

En esta fase s'activarà el Procediment d'Actuació de Reposició dels Servicis Bàsics i Tornada a la Normalitat, que s'incorpora en el present pla dins de l'annex III.4, desenrotllant-se les accions que s'hi indiquen.

6.5. MESURES DE PROTECCIÓ

6.5.1. MESURES DE PROTECCIÓ A LA POBLACIÓ

DEFINICIÓ:

Es consideren mesures de protecció a la població les actuacions previstes en el present pla, a fi d'evitar o atenuar les conseqüències que per a la població tenen la situació de risc generada per l'emergència.

Les mesures de protecció per a la població es concreten en la preparació prèvia d'esta per mitjà d'informació i sensibilització sobre mesures d'autoprotecció, o bé, el seu avís o posada en marxa en el cas que preventivament es decidisca el confinament o evacuació davant d'una possible evolució negativa de l'emergència.

TIPUS DE MESURES:

Les mesures de protecció a la població, comprenen:

- **Control d'accessos:** el control d'accessos s'ha de fer en les zones danyades o amenaçades, i s'estendrà tant a les persones com als vehicles, de manera que s'impedisca el seu pas a zones de perill i es facilite així mateix l'actuació dels col·lectius implicats en l'emergència. Pot ser necessària la reordenació de zones pròximes per a facilitar l'arribada de nous recursos.

- **Avís a la població:** al llarg de tot el temps que dure el risc hauran de donar-se avisos periòdics a la població afectada o susceptible de ser afectada. Amb la finalitat d'alertar a la població i informar-la sobre l'actuació més convenient en cada cas i sobre l'adopció de les mesures de protecció adequades.

- **Mesures d'autoprotecció personal:** són aquelles mesures senzilles que poden ser dutes a terme per la pròpia població. En l'annex IV es recopilen els principals consells per a la població en funció del tipus de risc.

- **Confinament:** esta mesura consistix en el refugi de la població en els seus propis domicilis, recintes o habitacles pròxims en el moment d'anunciar-se l'adopció de la mesura. Esta mesura ha de complementar-se amb les ja mencionades mesures d'autoprotecció personal i els consells que es faciliten en l'annex IV del present pla.

- **Disgregació o aïllament:** consistix en una evacuació fraccionada que busca la separació física dels col·lectius evacuats en funció del risc que un d'ells puga tindre per als altres. Esta separació es realitza des d'un punt de vista estrictament sanitari (epidèmies).

- **Allunyament:** consistix en el trasllat de la població des de posicions exposades a llocs segurs, generalment poc distants, utilitzant els seus propis mitjans.

- **Evacuació:** consistix en el trasllat de la població que es troba en la zona de risc cap a zones segures, utilitzant recursos facilitats per les administracions. Es tracta d'una mesura definitiva, que per norma general es prolongarà en el temps, per la qual cosa caldrà preveure allotjament i atenció de la població afectada. Es justifica únicament si el perill a què està exposada la població és gran. A l'hora de decidir una evacuació, cal avaluar les condicions específiques del sinistre i valorar els avantatges davant dels inconvenients que esta comporta.

  L'orde d'evacuació correspon al director del PTECV. En cas de risc imminent, l'alcalde i el director del PMA podran ordenar l'evacuació de la població amb risc, i posteriorment traslladaran la informació sobre la mesura adoptada al director del PTECV a través del CCE Generalitat.

  En tots els casos, l'alcalde dirigirà l'evacuació en el seu municipi.

  La Unitat Bàsica de Seguretat orientarà la població que està evacuant, per mitjà de megafonia, cap als punts de concentració establits, perquè des d'estos siga traslladada als centres d'allotjament habilitats a este efecte.

  El Gabinet de Premsa transmetrà consignes a través dels mitjans de comunicació.

  La Unitat Bàsica d'Allotjament i Assistència s'encarregarà de la gestió dels centres d'allotjament habilitats a este efecte.

De manera general, les mesures de protecció a la població afectaran les persones que estiguen en la zona afectada per l'emergència (generalment en l'interior de la zona d'intervenció) encara que amb caràcter preventiu, estes mesures es podran estendre a

zones pròximes a esta zona, quan es preveja que estes poden resultar afectades per una evolució desfavorable de la situació de risc generada en l'emergència.

Descripció dels riscos i la població afectada

En la planificació d'àmbit local (ja siguen plans territorials o plans d'actuació davant de riscos concrets) es descriuran les distintes zones de risc i les mesures de protecció a la població a adoptar, així com els mitjans i recursos de què es disposa per a efectuar-les.

La direcció de les accions adoptades per a protegir a la població correspondrà al CECOPAL, i hi col·laboraran les forces i cossos de seguretat.

Sistemes d'avisos a la població

Els sistemes d'avisos a la població tenen com a finalitat alertar la població i informar-la sobre l'actuació més convenient en cada cas i sobre l'adopció de les mesures de protecció esmentades anteriorment.

En un primer nivell, els avisos a la població s'efectuaran per mitjà dels sistemes de megafonia, amb els quals es podrà informar la població de les mesures de protecció d'aplicació imminent.

En un segon nivell, la informació a la població sobre l'evolució de la situació es farà a través dels mitjans de comunicació social (ràdio, televisió), concretament RNE-1, CANAL-9 RÀDIO, TVE-1, CANAL-9 TV; els missatges que s'han de difondre els facilitarà el Gabinet de Premsa del Gabinet d'Informació.

En alguns riscos on es coneix *a priori* la població que hi pot resultar afectada (com per exemple els accidents greus en establiments afectats pel llindar superior del RD 1254/1999 i les emergències en preses) es podran crear xarxes d'alarma formades per sirenes que, per mitjà de l'emissió d'uns tons d'avís, permeten l'alerta a la població perquè esta adopte les mesures d'autoprotecció adequades en funció del tipus d'accident.

Perquè este sistema siga efectiu és necessari realitzar campanyes d'informació a la població, on s'indiquen, en funció del tipus de to que emeten les sirenes, la mesura de protecció que s'ha d'adoptar.

6.5.2. Mesures de protecció al medi ambient

En aquelles emergències en què el medi ambient hi puga resultar afectat, el director del PTECV establirà amb el suport del Comité Assessor les mesures extraordinàries que s'han d'adoptar per a la protecció del medi ambient.

6.5.3. Mesures de protecció a les unitats bàsiques

El director del PMA establirà les mesures de protecció que han d'adoptar els recursos pertanyents a les unitats bàsiques. Com a norma general, estes mesures es concretaran en l'establiment de la zona d'intervenció en què només podran entrar els recursos pertanyents a la Unitat Bàsica d'Intervenció.

6.6. Actuacions de suport a l'activació de plans de protecció civil en altres comunitats autònomes

L'actuació com a suport a l'organització descrita en els plans de protecció civil d'altres comunitats es dividix en els grups següents :

- Actuació en emergències en comunitats autònomes limítrofes.
- Actuació en greus emergències en altres comunitats autònomes.
- Actuació en emergències en l'entorn dels límits de la Comunitat Valenciana.

En els dos primers tipus d'actuacions, encara que es produirà l'activació del PTECV, no serà necessari declarar una situació d'emergència de les establides en l'apartat 5.1. ja que no és necessària l'adopció de mesures de protecció a la població de la Comunitat Valenciana ni l'establiment d'estructures de gestió d'emergències de les previstes en el present pla.

No obstant això, en funció de les repercussions de l'emergència, els danys i el nombre de recursos que es mobilitzen per part de la Comunitat Valenciana, el director del PTECV podrà establir la necessitat de la constitució del CECOPI, perquè per part d'este, es coordine la mobilització i actuació dels recursos de suport a la comunitat autònoma afectada per l'emergència.

ACTUACIÓ EN EMERGÈNCIES EN COMUNITATS AUTÒNOMES LIMÍTROFS

Quan es produïsca una gran emergència en una comunitat autònoma limítrofa (Catalunya, Aragó, Castella la Manxa, Múrcia i Balears), el director del PTECV podrà mobilitzar recursos adscrits al PTECV com a suport a l'estructura d'emergències establida en el Pla de Protecció Civil activat en l'esmentada comunitat autònoma.

Perquè el CCE Generalitat procedisca a la mobilització dels recursos de suport adscrits al PTECV haurà de constar, amb caràcter previ, sol·licitud expressa efectuada per part de la comunitat autònoma limítrofa.

Durant la implantació del present pla, es firmaran els acords o convenis de col·laboració que establisquen, almenys, els aspectes següents:

- Protocol de sol·licitud de recursos per part de la comunitat autònoma limítrofa (mitjans per a efectuar la sol·licitud, informació mínima a facilitar, models de sol·licitud, punts de trobada i identificació dels responsables autoritzats per a efectuar-la).
- Protocol de mobilització de recursos per part del CCE Generalitat.
- Protocol d'incorporació de recursos a l'estructura d'emergències indicada en el Pla de Protecció Civil de la comunitat autònoma limítrofa.

ACTUACIÓ EN GREUS EMERGÈNCIES EN ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES

Quan es produïsquen greus emergències en altres comunitats autònomes no limítrofes, el director del PTECV, a sol·licitud de la comunitat autònoma afectada o de l'Administració General de l'Estat en aquells casos en què s'haja declarat l'interés nacional, podrà mobilitzar recursos adscrits al PTECV com a suport a l'estructura d'emergències establida en el Pla de Protecció Civil activat en l'esmentada comunitat autònoma.

ACTUACIÓ EN EMERGÈNCIES EN L'ENTORN DELS LÍMITS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Quan es produïsca una emergència en una zona limítrofa de la Comunitat Valenciana i no siga possible precisar amb certesa si esta es produïx en el territori de la Comunitat o fora d'este, el director del PTECV activarà el present pla en la situació que siga procedent en funció de la gravetat de l'emergència i constituirà les estructures de gestió d'emergències previstes en el PTECV.

Per part del CCE Generalitat es procedirà a informar sobre l'emergència i la mobilització de recursos al CECOP de la comunitat autònoma limítrofa.

En el moment en què es conega amb certesa la localització de l'emergència, si esta s'està produint fora del territori de la Comunitat Valenciana, el director del PTECV, en coordinació amb el director del Pla de Protecció Civil de la comunitat autònoma limítrofa, valorarà la necessitat que els recursos mobilitzats continuen actuant en el terreny o ordenarà la seua retirada.

En el cas en què es decidisca que els recursos seguisquen actuat en la comunitat autònoma limítrofa, s'actuarà segons allò que s'ha indicat anteriorment per a l'actuació de recursos adscrits al PTECV en cas d'emergències en comunitats autònomes limítrofes.

6.7. ACTUACIONS DE SUPORT A L'ACTIVACIÓ DE PLANS BÀSICS O ESTATALS

Quan s'active un pla bàsic o estatal, el director del PTECV, a sol·licitud del director del pla bàsic o estatal activat, podrà activar el PTECV com a suport a l'estructura d'emergències establida en el pla bàsic o estatal activat.

En estos casos es declararà l'emergència de situació 3.

La direcció i coordinació de les actuacions a realitzar en l'emergència correspondrà al director del pla bàsic o estatal actiu.

De la mateixa manera, l'estructura de gestió d'emergències serà la indicada en el pla bàsic o estatal actiu.

No obstant això, el director de PTECV, a fi de coordinar la resposta dels recursos adscrits al PTECV en l'emergència, podrà ordenar la constitució del CECOPI.

7. RECURSOS ADSCRITS AL PTECV

Al present pla s'adscriuran tots els recursos públics i concertats per les administracions públiques existents en la Comunitat Valenciana excepte els recursos pertanyents a les Forces Armades, que tindran la consideració de recurs extraordinari, per la qual cosa, per a la seua mobilització serà necessari declarar l'emergència de situació 2.

La Llei 13/2010 classifica els recursos d'emergència en servicis essencials i complementaris, en els apartats següents es descriuran de manera resumida els recursos que pertanyen a cada un d'estos tipus de servicis.

7.1. ELS SERVICIS ESSENCIALS

Les dades sobre el nombre de recursos que es proporcionen en este apartat fan referència a l'any 2012.

EL SERVICI 112 COMUNITAT VALENCIANA

Tal com s'ha mencionat en l'apartat 5.3.1., el 112 Comunitat Valenciana, forma part del Centre d'Emergències de la Generalitat i està ubicat físicament a l'Eliana. Este servici està format per operadors i personal de suport.

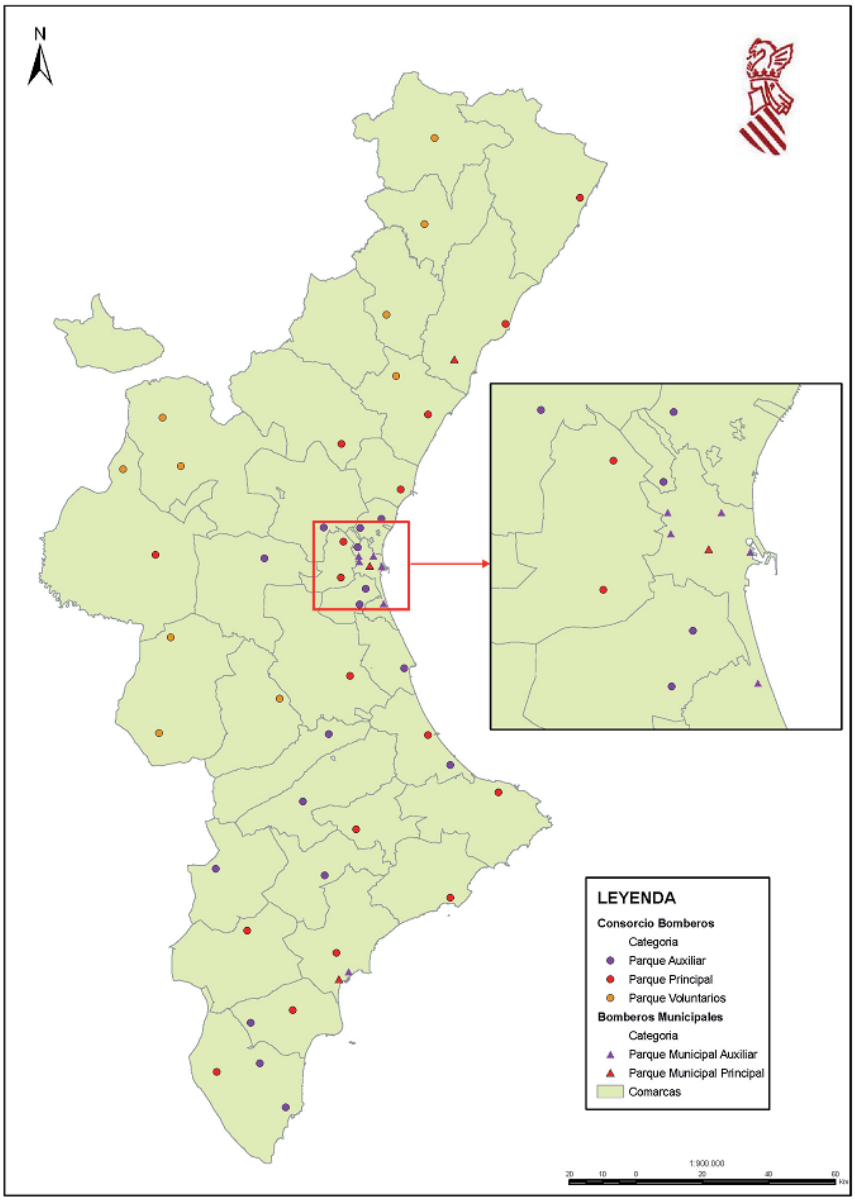
EL PERSONAL TÈCNIC D'EMERGÈNCIES DE LA GENERALITAT

Adscrit a la conselleria competent en matèria de protecció civil, està format pels tècnics d'emergències, tècnics de comunicacions, tècnics en prevenció d'incendis forestals, operadors d'emergència, etc.

ELS SERVICIS DE PREVENCIÓ, EXTINCIÓ D'INCENDIS I SALVAMENT

Està format pels recursos operatius dels consorcis provincials de bombers i els servicis municipals de bombers de les capitals de província. S'inclouen en este servici també als bombers voluntaris.

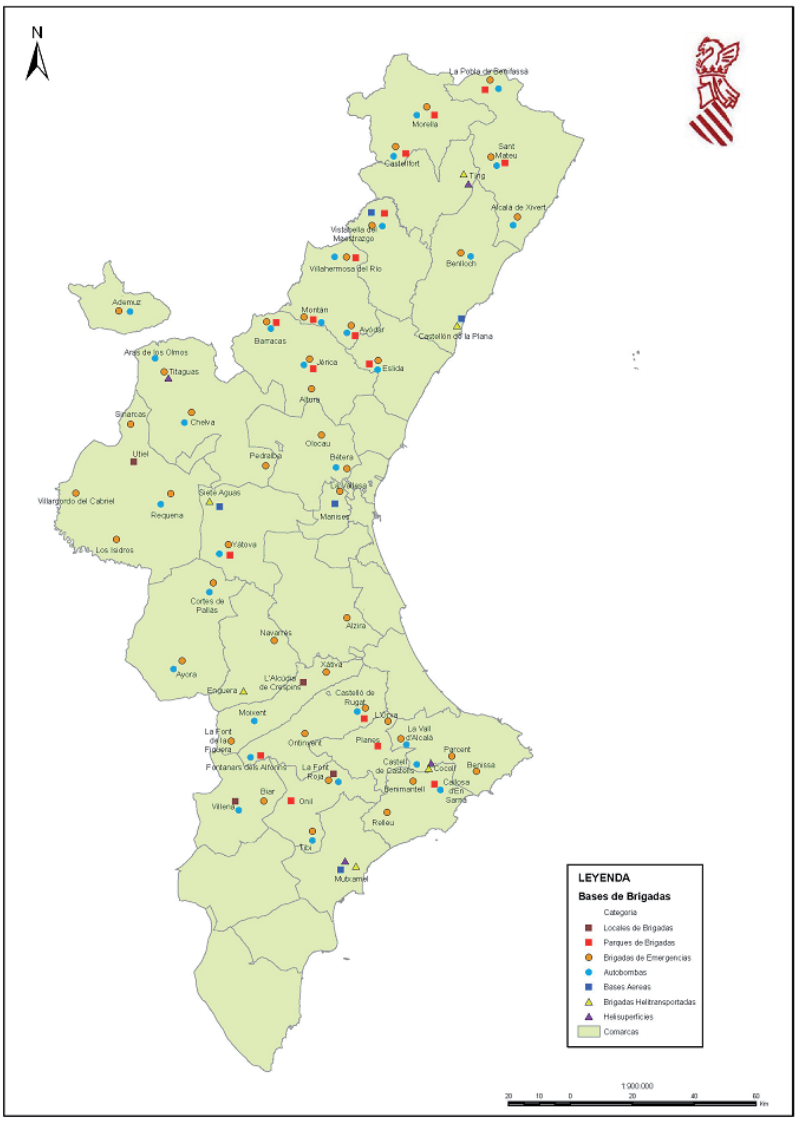
DISTRIBUCIÓN DE RECURSOS DE BOMBEROS EN LA COMUNITAT VALENCIANA

UNITAT DE BRIGADES D'EMERGÈNCIA

Està formada pel personal de les brigades d'emergència terrestres i helitransportades, els seus mitjans materials, els vehicles de transport, així com els mitjans aeris contractats per la Generalitat per a dur a terme l'extinció d'incendis. Alguns dels recursos pertanyents a esta unitat tenen una contractació estacional, per la qual cosa el nombre de recursos existents depén en gran manera del període de l'any de què es tracte.

DISTRIBUCIÓN DE RECURSOS DE BRIGADAS EN LA COMUNITAT VALENCIANA

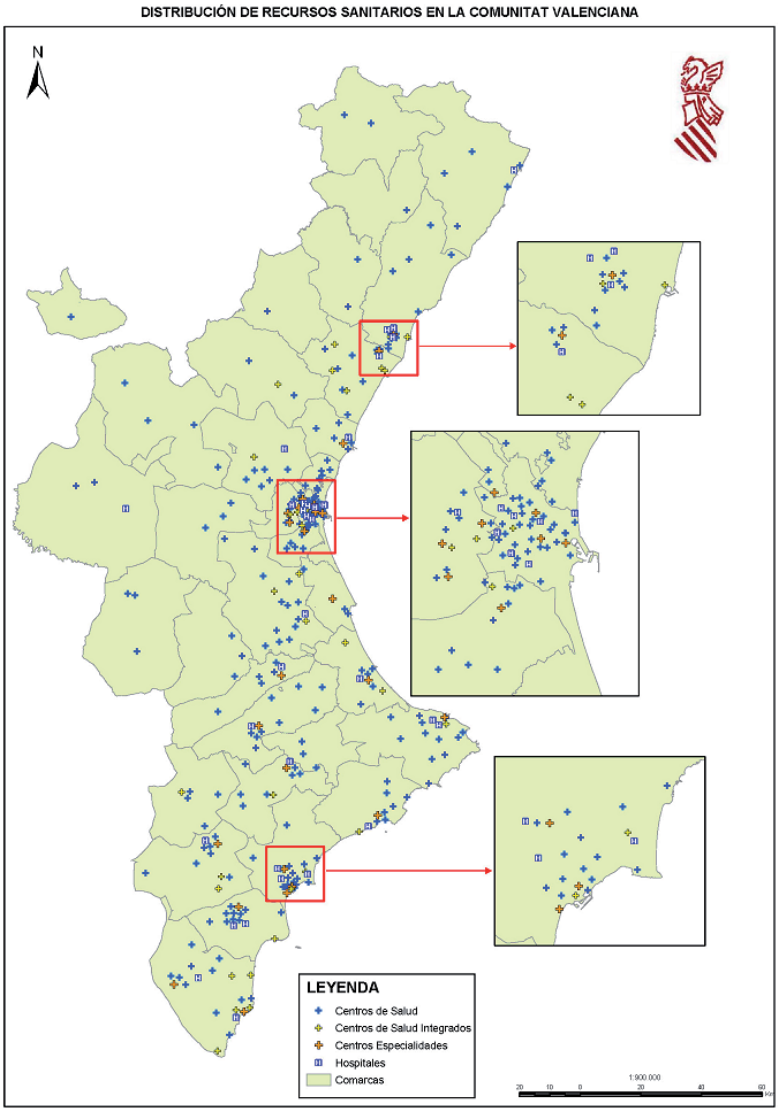

PERSONAL TÈCNIC DE PREVENCIÓ MEDIAMBIENTAL DE LA GENERALITAT

Està format pels agents mediambientals i els tècnics forestals dependents de la conselleria competent en matèria de medi ambient.

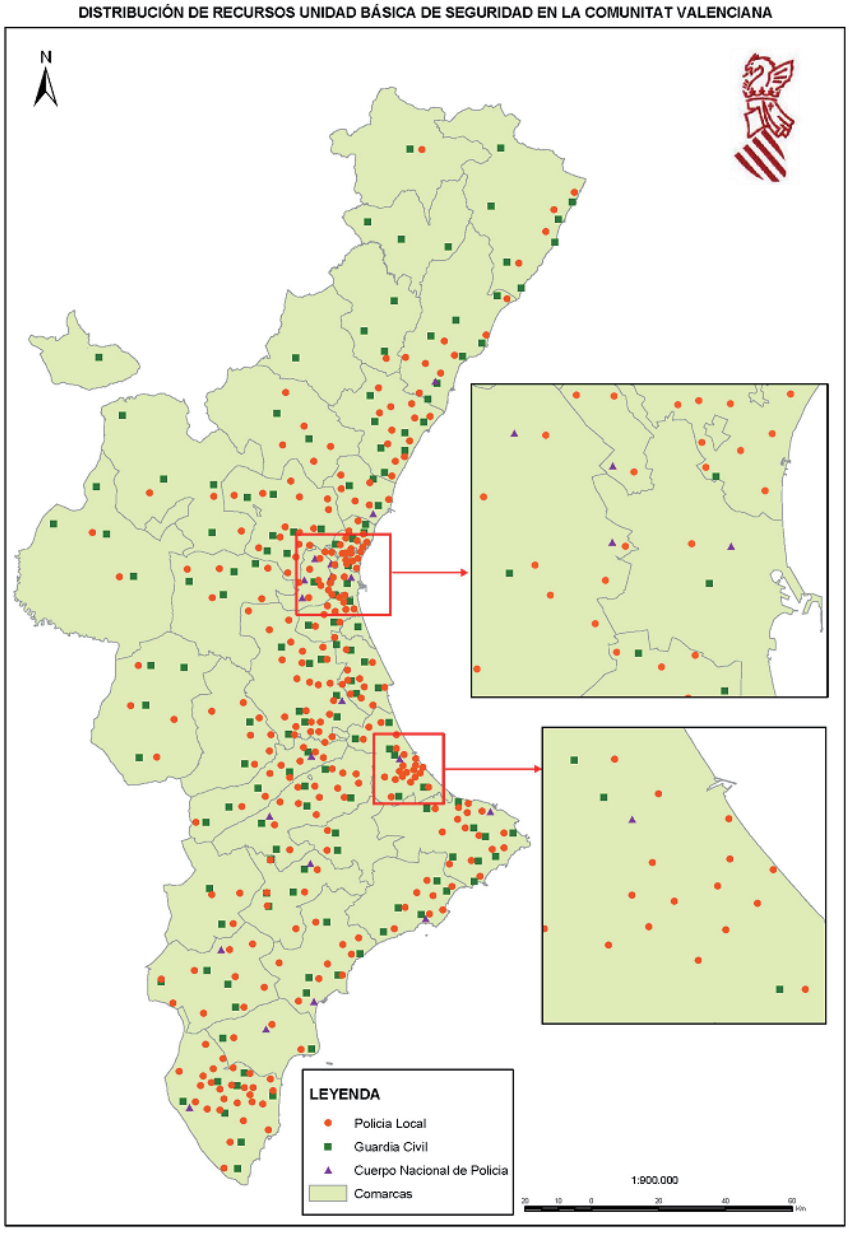
SERVICI D'ATENCIÓ SANITÀRIA D'EMERGÈNCIA

Està format per tot el personal i els recursos sanitaris que estan descrits en el Pla Sectorial Sanitari.

SEGURETAT PÚBLICA

Està format per tot el personal i els recursos dels cossos i forces de seguretat de l'Estat, de la Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana i de les policies locals, que estan descrits en el Pla Sectorial de Seguretat. En el mapa següent es reflectixen els municipis que disposen de Policia Local, post/caserna de la Guàrdia Civil i comissaria del Cos Nacional de Policia.

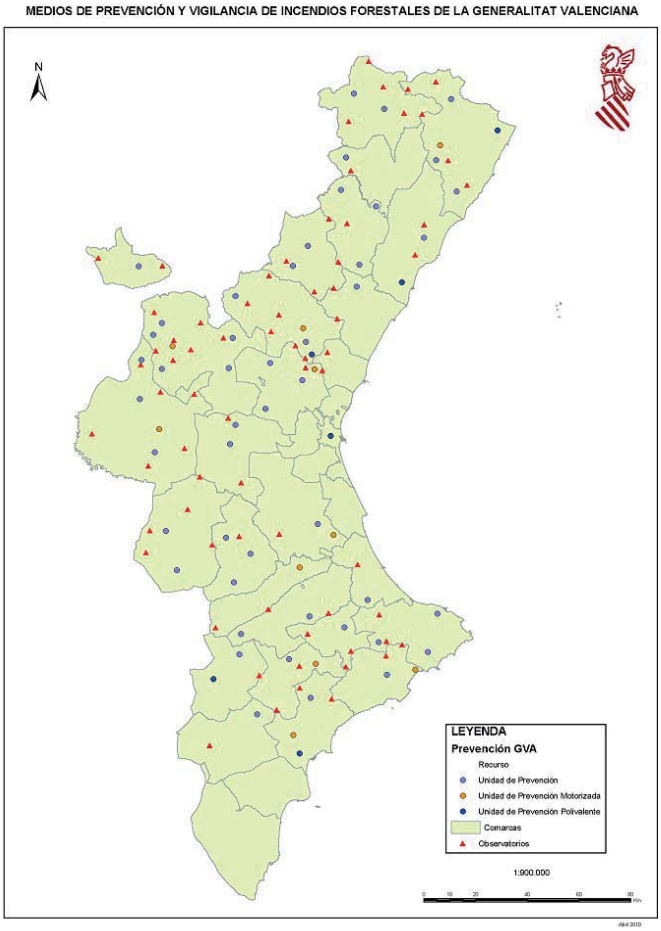
7.2. ELS SERVICIS COMPLEMENTARIS

BOMBERS D'EMPRESA

Pertanyen a este col·lectiu el personal descrit en l'article 9 de la Llei 7/2011, d'1 d'abril, de la Generalitat, dels Servicis de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament de la Comunitat Valenciana.

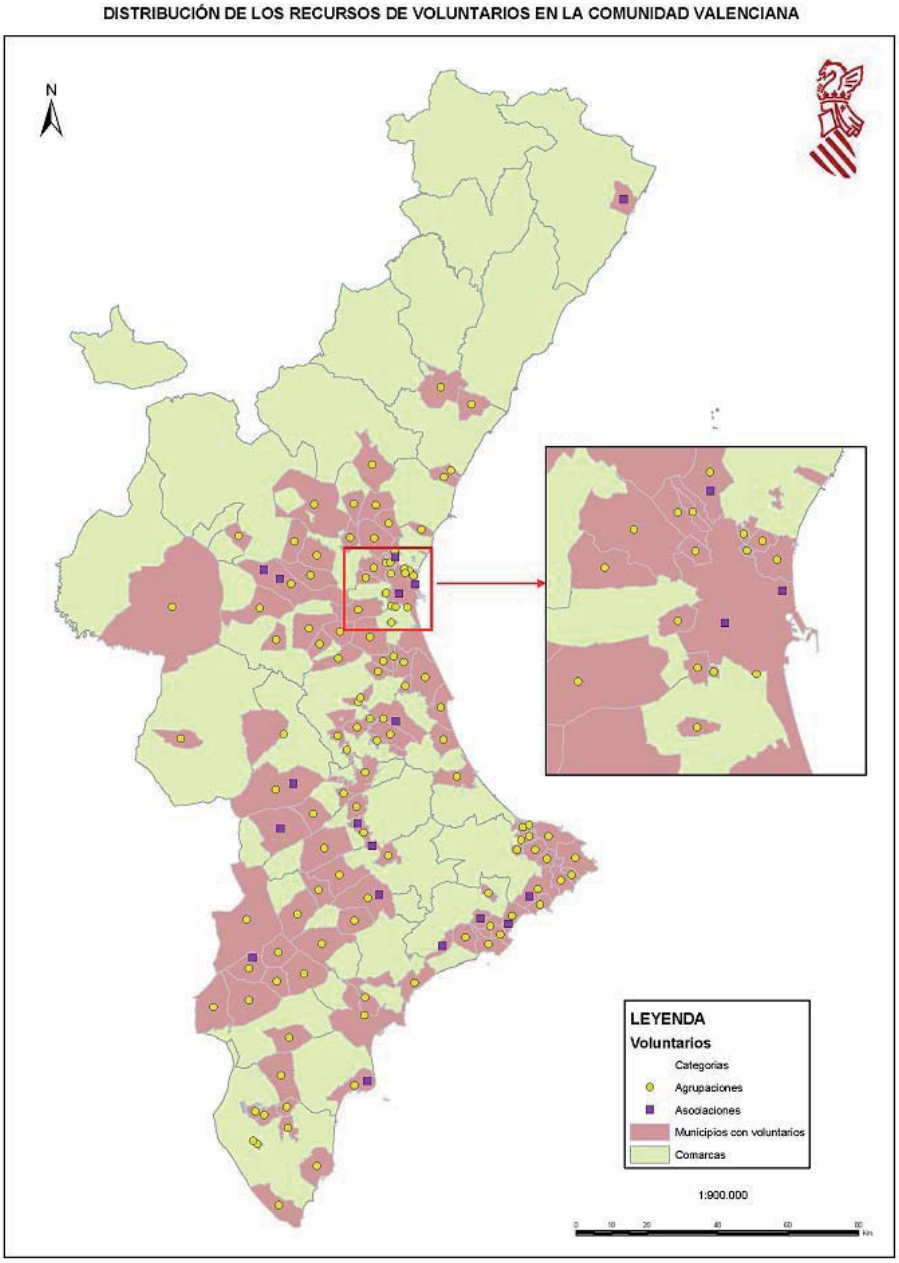
UNITATS DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Pertanyen a este col·lectiu els recursos dependents de la Generalitat o contractats per esta per a exercir funcions de vigilància, dissuasió, detecció i seguiment d'incendis forestals. En el mapa següent es reflectixen els recursos destinats a la vigilància mediambiental.

SERVICIS DE VOLUNTARIAT

Pertanyen a este col·lectiu tots els voluntaris de les agrupacions locals, associacions i entitats col·laboradores en esta matèria regulades en el Reglament Autonòmic dels Servicis de Voluntariat de Protecció Civil.

7.3. Els convenis i acords de col·laboració

A fi de regular la col·laboració d'altres entitats públiques o privades que puguen participar en la resolució de les emergències, la conselleria competent en matèria de protecció civil podrà firmar acords i convenis de col·laboració.

7.4. Altres recursos adscrits al PTECV

També s'adscriuran al PTECV, en cas de declarar-se l'emergència de situació 1 o 2, tots els recursos dels plans d'autoprotecció dels ports i aeroports i la resta de recursos previstos en els plans sectorials de carreteres, transport, abastiment i allotjament i assistència.

7.5. El Catàleg de mitjans i recursos

El CCE Generalitat, les centrals de coordinació dels servicis operatius, així com els centres de coordinació dels plans sectorials, disposen d'aplicacions informàtiques on s'arrepleguen les dades de localització dels recursos que han de mobilitzar en cas d'emergència.

8. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT

S'entén per **implantació del pla** el conjunt d'accions a desenrotllar en una primera fase l'objectiu de la qual és que el PTECV siga un document plenament operatiu i conegut per tots els recursos que han d'intervindre en l'emergència així com per la població de la Comunitat Valenciana.

S'entén per **manteniment de l'operativitat del pla** el conjunt d'accions encaminades a garantir que el PTECV manté un nivell d'operativitat òptim, de manera que es garantisca la seua correcta aplicació en cas d'emergència i s'assegure que el pla elaborat, s'adapta als canvis que puguen sorgir en la normativa d'aplicació, en les estructures operatives i de gestió d'emergències, en els organigrames funcionals i competencials dels diferents servicis implicats i en les ferramentes de gestió d'emergències implantades.

La implantació i el manteniment de l'operativitat consten de les mateixes fases, que són les següents:

- Divulgació del PTECV.
- Verificació de la infraestructura del PTECV.
- Formació i ensinistrament.
- Realització d'exercicis i simulacres.
- Revisió i actualització del PTECV.

La conselleria competent en matèria de protecció civil presentarà anualment un informe sobre les accions desenrotllades durant les fases d'implantació i manteniment de l'operativitat del PTECV a la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana.

La responsabilitat de la implantació i el manteniment de l'operativitat del PTECV correspon a la conselleria competent en matèria de protecció civil i també s'estén a tots els organismes i servicis involucrats en l'operativitat del pla.

8.1. Elaboració, aprovació, homologació i entrada en vigor

El procés d'elaboració i entrada en vigor del present pla serà el següent:

- Informe favorable de la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana.
- Aprovació mitjançant un decret del Consell.
- Homologació per part de la Comissió Nacional de Protecció Civil.
- Entrada en vigor mitjançant una resolució del conseller competent en matèria de protecció civil.

8.2. Divulgació del PTECV

És la primera de les fases de la implantació i consta de la difusió del PTECV a tots els servicis i organismes involucrats en l'operativitat del pla, així com del desenrotllament de campanyes d'informació a la població.

8.2.1. Difusió del pla

Després de l'entrada en vigor del PTECV, la direcció general competent en matèria de protecció civil, elaborarà un programa d'implantació d'este que contindrà la planificació d'activitats previstes per a desenrotllar en la seua implantació.

A continuació convocarà tots els responsables dels servicis d'intervenció a una reunió en què s'exposarà el Programa d'Implantació previst i se'ls facilitarà una còpia del PTECV.

Finalment, remetrà una còpia del PTECV a la resta d'organismes i servicis involucrats en la seua operativitat.

Internament, cada un dels organismes i servicis operatius difondran el PTECV en les seues organitzacions, i d'esta manera es garantirà que el pla és conegut per tots els recursos operatius que l'han d'aplicar.

8.2.2. INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ

Dins de la fase d'implantació i, en especial en la fase de manteniment de l'operativitat haurà de seguir-se una política informativa de cara a la divulgació del pla entre la població, a fi de facilitar la familiarització d'esta amb els risc que els afecten i les mesures de protecció que es deuen d'adoptar en cas d'emergència.

La política informativa anirà orientada a donar informació:

a) Sobre el risc, mesures preventives i de protecció abans de l'emergència:

Serà una informació de tipus preventiu i en la línia d'aconseguir una conscienciació de la població. Haurà d'informar-se la població sobre els riscos a què està exposada, les mesures d'autoprotecció i protecció necessàries en casos d'emergència.

Així mateix, s'informarà través dels mitjans pels quals es transmetrà la informació en el cas que ocorreguera l'emergència.

S'orientarà en forma de campanyes periòdiques dirigides a diferents grups de població. S'aprofitaran els períodes previs a les èpoques en què hi ha major probabilitat que es produïsca el dit risc per a informar sobre este.

b) Sobre l'emergència quan ja s'haja produït:

Esta informació es facilitarà quan ja s'haja produït el fenomen i siga necessari actuar de forma immediata. Es transmetrà informació a la població i als mitjans de comunicació social, tot això a través del Gabinet de Premsa. La població ha de rebre una informació clara sobre el que ha de fer i cal evitar en tot moment les informacions contradictòries que puguen provocar reaccions negatives.

Es donarà informació sobre:

- Situació real de l'emergència en cada moment.
- Mesures de protecció.
- Previsions sobre l'evolució.
- En cas d'evacuació, informar sobre com es farà, lloc de reunió i recomanacions que s'ha de seguir.

A través de la pàgina web www.112cv.com, la Generalitat Valenciana facilita informació al ciutadà sobre protecció civil, legislació i els diferents riscos que afecten la Comunitat, així com d'incidents en curs, notes de premsa, declaracions de preemergències i emergències meteorològiques, incendis forestals i temperatures extremes.

Finalment, el PTECV es publicarà en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*, amb la qual cosa la informació que hi conté estarà a l'abast dels ciutadans.

8.3. VERIFICACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES

VERIFICACIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES

Cada servici i organisme implicat en l'operativitat del PTECV verificarà l'existència i idoneïtat de les infraestructures bàsiques per al funcionament del pla, en especial de:

- Dotació de mitjans necessaris al CECOPI, CCE Generalitat, Gabinet d'Informació, PMA i unitats bàsiques.
- Aplicacions informàtiques de gestió de riscos i recursos.
- Sistema de transmissions.
- Sistemes d'informació a la població.

A mesura que es vagen elaborant els plans territorials d'àmbit local, cada municipi comprovarà la suficiència i la idoneïtat dels sistemes d'avisos a la població de què es disposa (dotació als membres de la Unitat Bàsica de Seguretat i en especial a la Policia Local), així com la dotació del CECOPAL la resta de recursos municipals previstos en el citat pla.

PLA D'ADQUISICIÓ I MILLORA DELS MITJANS I RECURSOS

Correspon a cada organisme i servici involucrat en l'operativitat del PTECV la dotació als seus efectius del material necessari per a l'exercici de les funcions que el PTECV els assigna i als responsables dels servicis d'intervenció la comprovació del compliment d'este requisit.

Els esmentats organismes, en funció de les disponibilitats pressupostàries elaboraran els seus plans d'adquisició i millora de mitjans i recursos.

ACTUALITZACIÓ DEL CATÀLEG DE MITJANS I RECURSOS

Durant esta fase també es realitzarà l'actualització de les dades que, cada central de coordinació, ha de disposar per a localitzar i mobilitzar els recursos adscrits al PTECV.

8.4. FORMACIÓ I ENSINISTRAMENT DELS RECURSOS ADSCRITS AL PLA

La formació és la principal ferramenta per a disposar d'un personal intervinent amb el millor coneixement de les funcions que ha de dur a terme. Formarà part d'esta formació:

- Descripció dels riscos que poden afectar la població i mesures de protecció a adoptar en cas d'emergència.
- Mesures de protecció a la població.
- Estructura, organització i operativitat del PTECV.
- Sistema integrat de gestió d'emergències.
- Aplicacions informàtiques, ús de ferramentes i material propi de la Unitat Bàsica.
- Sistemes de transmissions.

Durant esta fase, cada responsable dels servicis d'intervenció organitzarà les activitats formatives tendents que els recursos adscrits a esta disposen d'informació suficient sobre el pla que els habilite per a l'exercici de les funcions que este els assigna. Tot això, sense detriment de la formació impartida o homologada per l'IVASPE.

Esta formació s'estendrà en especial a:

- Personal del CECOPI (Comité de Direcció, Comité Assessor i Gabinet d'Informació) i el personal que exercix els seus treballs en el CCE Generalitat.
- Personal integrant de les unitats bàsiques.
- Personal d'altres organismes i servicis involucrats en l'operativitat del PTECV.

La formació del personal implicat, prevista en la fase d'implantació ha de ser una labor continuada ja que el PTECV és un document viu subjecte a constants revisions i modificacions.

8.5. EXERCICIS I SIMULACRES

COMPROVACIONS PERIÒDIQUES

Una comprovació consistix en la verificació de l'estat d'un equip adscrit al PTECV. Estes comprovacions es faran periòdicament, d'acord amb el programa establit pel responsable de l'organisme propietari del recurs i amb les recomanacions del subministrador de l'equip.

El personal a l'ús del qual es destine l'equip comprovat serà responsable de la realització de la verificació operativa, així com del manteniment d'un registre en què farà constar les comprovacions efectuades i qualsevol incidència que s'haja produït en elles.

EXERCICIS D'ENSINISTRAMENT

Els exercicis d'ensinistrament formen part de la formació consistixen en la mobilització dels recursos i mitjans assignats al PTECV que es considere i tenen com a objectiu que les unitats bàsiques practiquen amb els equips i utilitzen les tècniques necessàries com si es tractara d'una emergència real.

Finalitzat l'exercici i a fi de millorar l'operativitat del PTECV es realitzarà una reunió on s'avaluarà el pla i es formularan els suggeriments de modificació dels procediments operatius que es consideren.

SIMULACRES

Per a comprovar que l'operativa descrita en el PTECV contínua vigent, la conselleria competent en matèria de protecció civil organitzarà simulacres amb la periodicitat arreplegada en la planificació d'activitats establida per la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana.

Els simulacres podran ser globals, activant el PTECV i constituint les estructures de resposta previstes en este, o parcials, en els quals, a manera d'exercici, es comprove l'operativitat d'un determinat aspecte del PTECV, dels plans sectorials o dels procediments d'actuació de caràcter horitzontal que integra. A manera d'exemple se citen alguns dels simulacres parcials que poden desenrotllar-se: la constitució del CECOPI, el funcionament de les transmissions en el PMA, la constitució del Gabinet

d'Informació o d'un dels centres de coordinació dels plans sectorials, activació d'un procediment d'actuació de caràcter horitzontal o d'un pla sectorial, etc.

Finalitzat el simulacre i a fi de millorar l'operativitat del PTECV es realitzarà una reunió on s'avaluarà el simulacre i es formularan els suggeriments de modificació del PTECV, els plans sectorials o els procediments d'actuació de caràcter horitzontal integrats en este.

8.6. REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PTECV

Les **actualitzacions** es realitzaran amb periodicitat anual i es dirigixen bàsicament a la incorporació de modificacions de caràcter ordinari i amb relació principalment a aspectes com ara:

- Estructures organitzatives.
- Disponibilitat i assignació de recursos.
- Adequació de procediments operatius.
- Adequació dels sistemes i mitjans de comunicacions.
- Adequació dels sistemes i procediments d'avisos i comunicació a la població.
- Sistemes informàtics aplicats a la gestió de l'emergència.

Les **revisions** estan dirigides a la reestructuració i complementació del PTECV amb relació a canvis destacables en els continguts del pla, motivats per causes tècniques o de caràcter normatiu. La seua periodicitat serà cada sis anys, excepte raó motivada. En funció de la importància que tinguen les modificacions introduïdes en el PTECV, el director del pla valorarà la necessitat de realitzar una nova tramitació de la seua aprovació.

Correspon a la conselleria competent en matèria de protecció civil la revisió i actualització del PTECV, així com la difusió als responsables dels organismes intervinents.

Quan es produïsquen canvis en les estructures orgàniques i funcionals dels Organismes i servicis operatius integrats en l'operativitat del PTECV i estos afecten el que establix el PTECV, els dits canvis hauran de ser comunicats amb la suficient antelació a la conselleria competent en matèria de protecció civil perquè, per part d'esta, es realitzen els canvis oportuns en el PTECV de manera que se'n garantisca l'operativitat.

Annex I

GLOSSARI DE TERMES

DEFINICIONS:

Terme	Significat
Activació	Acció de posar en marxa un pla d'emergència, en la seua fase de preemergència o en alguna de les situacions d'emergència establides.
Agrupació local de voluntaris de protecció civil (ALVPC)	Són organitzacions enquadrades en l'administració municipal, formades per ciutadans i ciutadanes que participen de forma voluntària i desinteressada en tasques de protecció civil.
Alarma	Avís o senyal pel qual s'informa les persones perquè seguisquen instruccions específiques davant d'una situació d'emergència.
Allunyament	Mesura de protecció que consistix en el trasllat de la població des de posicions exposades a llocs segurs, generalment poc distants, utilitzant els seus propis mitjans.
Alerta	Situació declarada a fi de prendre precaucions específiques a causa de la probable i pròxima idea d'un succés o accident.
Alerta meteorològica	Avís a la població sobre la possibilitat que es produïsca algun fenomen meteorològic de caràcter perillós.
Autoprotecció	Sistema d'accions i mesures encaminades a previndre i controlar els riscos sobre les persones i els béns, a donar resposta adequada a les possibles situacions d'emergència i a garantir la integració d'estes actuacions amb el sistema públic de protecció civil. Estes accions i mesures han de ser adoptades pels titulars de les activitats, públiques o privades, amb els seus propis mitjans i recursos, dins del seu àmbit de competència.
Bombers d'empresa	Personal adscrit als servicis de prevenció i extinció d'incendis i autoprotecció de les empreses públiques o privades que exercisquen estes funcions en l'empresa on es troben en relació de dependència. Formen part dels servicis complementaris d'intervenció.
Bombers voluntaris	Personal voluntari adscrit als servicis de prevenció i extinció d'incendis i salvament de la Comunitat Valenciana dependents de les administracions públiques. Formen part dels servicis essencials d'intervenció.
Brigada d'Emergència Helitransportada	Brigada d'emergència especialment concebuda per al seu transport i actuació conjunta amb helicòpters d'extinció. Formen part de la Unitat de Brigades d'Emergència.
Brigades d'emergència	Integrada per les brigades d'emergència (terrestres i helitransportades), formen part de la Unitat de Brigades d'Emergència.

Centre de Coordinació d'Emergències (CCE Generalitat)	Òrgan a través del qual la Generalitat supervisa i coordina la gestió de les situacions de preemergència i emergència, així com aquelles altres situacions de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública en què s'activen plans de protecció civil.
Centre de Coordinació Municipal (CECOPAL)	Centre des del qual es dirigix el pla territorial d'àmbit local coordinant l'actuació dels recursos municipals.
Centre de Coordinació Operativa Integrat (CECOPI)	Òrgan que es constituïx quan la situació de l'emergència ho requerix i en el qual s'integren els comandaments de les diferents administracions, tant per a la direcció i coordinació de l'emergència com per a la transferència de responsabilitats.
Punt de Comandament Preventiu (PMP)	Punt de comandament de caràcter preventiu que es constituïx per a coordinar els dispositius en actes amb afluència massiva de públic.
Centre de Recepció de Mitjans (CRM)	Centre pròxim al punt de comandament avançat, des del qual es distribuïxen els recursos i/o els productes d'abastiment a la població afectada.
Gabinet d'Informació	Òrgan que assumix el paper de recopilar i gestionar tota la informació sobre l'emergència.
Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana (CPCCV)	Òrgan col·legiat de caràcter consultiu, deliberant, coordinador i amb capacitat d'homologar en matèria de protecció civil, i s'adscriu a la conselleria competent en la matèria.
Comissió Interdepartamental per al Seguiment i Coordinació de la Postemergència	Òrgan col·legiat adscrit a la conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències, creat i regulat per decret.
Comissió Nacional de Protecció Civil (CNPC)	Integrada per representants de l'Administració de l'Estat i per un representant de cada una de les comunitats autònomes.
Comité Assessor	Representants de cada un dels servicis mobilitzats com ara els directors dels plans sectorials i tècnics de les distintes administracions.
Comité de Direcció	Assumix les funcions de direcció del pla.
Confinament	Mesura de protecció que consistix en el refugi de la població en els seus propis domicilis, o en altres edificis, recintes o habitacles pròxims en el moment d'anunciar-se la mesura per part de les autoritats competents.
Coordinador d'Unitat Bàsica	Responsable de la unitat bàsica corresponent, s'integra en el Punt de Comandament Avançat al comandament del director d'este.

Dany	La pèrdua de vides humanes, les lesions corporals, els perjuís materials i el deteriorament greu del medi ambient, com a resultat directe o indirecte, immediat o diferit, de la idea d'una catàstrofe.
Desmobilització	Tasques que involucren la retirada dels mitjans desplaçats a la zona de l'emergència.
Director del PTECV	Li correspon la direcció de totes les operacions que han de realitzar-se a l'empara del PTECV, en qualsevol de les fases que caracteritzen l'evolució de l'emergència.
Director del Punt de Comandament Avançat	Assumix les funcions de coordinació de les actuacions de tots els servicis que actuen en l'emergència.
Directriu bàsica	Establixen els requisits mínims sobre els fonaments, estructura, organització, criteris operatius, mesures d'intervenció i instruments de coordinació que han de complir els plans especials.
Disgregació o aïllament	Consistix en una evacuació fraccionada que busca la separació física dels col·lectius evacuats en funció del risc que un d'estos puga tindre per als altres.
Elements en risc	Població, edificacions, obres d'enginyeria civil, activitats econòmiques i servicis públics que es troben en perill en una àrea determinada.
Emergència	Situació de catàstrofe en què es requerix la mobilització de recursos amb l'objectiu de protegir les persones, els béns i el medi ambient.
Emergències d'interés nacional	Aquelles que per les seues característiques requerixen la direcció de l'Administració de l'Estat.
Evacuació	Mesura de protecció que consistix en el trasllat massiu de la població que es troba en posicions exposades cap a zones segures, utilitzant els mitjans disposats per les autoritats competents.
Fi de l'emergència	Es produïx quan les conseqüències derivades de l'emergència deixen de constituir un perill per a les persones, els béns i el medi ambient.
Gabinet de premsa	Habilitat per a proporcionar informació oficial sobre l'emergència i traslladar-la als mitjans de comunicació.
Intensitat	Energia o força amb què es manifesta un perill.
Interfase	Conjunt de procediments i mitjans comuns entre els plans d'emergència interior i exterior, així com els criteris i canals de notificació entre la instal·lació industrial i la direcció del Pla d'Emergència Exterior.
Intervenció	Actuacions encaminades a protegir i socórrer la vida de les persones i els seus béns. Així com el medi ambient.

Magnitud	En general, quantitat o grandària del risc.
Mesures d'autoprotecció personal	S'entén per autoprotecció personal un conjunt d'actuacions i mesures, generalment a l'abast de qualsevol ciutadà, a fi de contrarestar els efectes adversos d'un eventual accident.
Mitjans	Tots els elements humans i materials, de caràcter essencialment mòbil, que s'incorporen en les unitats bàsiques
Mobilització	Conjunt d'operacions o tasques per a la posada en activitat de mitjans, recursos o servicis que hagen d'intervindre en emergències.
Norma Bàsica de Protecció Civil	Conté les directrius essencials per a l'elaboració dels plans territorials i dels plans especials.
Oficina Única Postemergència	Seguiment de la tornada a la normalitat després d'una emergència o catàstrofe. Coordinació de les ajudes econòmiques a les persones afectades. Habilitació d'una una finestreta única per als afectats en l'emergència o catàstrofe a l'efecte de gestionar de manera eficient totes les sol·licituds dels ciutadans.
Perill	Probabilitat que es produïsca un efecte danyós específic en un període de temps determinat o en circumstàncies determinades.
Període de retorn	Temps en què es pot produir un succés d'un determinat nivell. S'expressa com la inversa de la probabilitat anual.
Personal d'intervenció	Terme que engloba tot el personal que haja d'intervindre en l'àrea afectada per una emergència. Inclou el personal que actua en els plans d'emergència i aquell altre personal no adscrit a estos plans que pot haver d'actuar.
Pla d'Actuació Municipal (PAM)	Pla municipal enfront d'un risc en concret.
Pla de Protecció Civil	Instrument organitzatiu de resposta a situacions de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública, que establix, d'una banda, els mecanismes per a la mobilització dels recursos humans i materials necessaris per a la protecció de les persones, els béns i el medi ambient, i d'una altra, la forma en què estos s'organitzen.
Pla Sectorial	Pla individualitzat en funció de les necessitats de resposta davant de les emergències: abastiment, sanitari, transport, carreteres, alberg i assistència, seguretat.
Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana (PTECV)	Instrument organitzatiu general de resposta davant de situacions de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana que, per la seua naturalesa o extensió, necessiten coordinar més d'una administració pública.
Pla Territorial d'Àmbit Local	Establix el marc organicofuncional dels recursos de l'àmbit local (municipal o supramunicipal).

Plans bàsics	Són plans especials per als riscos derivats de situacions bèl·liques i d'emergència nuclear, són aquells l'aplicació dels quals s'exigix sempre per l'interés nacional i la direcció estatal.
Plans d'emergència d'esdeveniments especials	S'elaboren amb l'objectiu de previndre i coordinar les possibles emergències que puguen donar-se en el transcurs de l'esdeveniment en què estiga prevista una gran afluència de persones i en el qual siga necessari establir, amb caràcter previ, un dispositiu preventiu.
Plans especials	S'elaboren enfront dels riscos específics la naturalesa dels quals requerisca una metodologia tecnicocientífica adequada per a cada un d'estos.
Plans territorials	S'elaboren enfront de qualsevol emergència genèrica que es puga presentar en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma o d'àmbit inferior. Establixen l'organització dels servicis i recursos, dels criteris de mobilització i la seua operativitat.
Planificació	Planificació de les línies d'actuació, per a fer front a les situacions de greu risc, catàstrofe o calamitat pública que poden presentar-se.
Preemergència	Situació que, en cas d'evolucionar desfavorablement, pot donar lloc a una situació d'emergència.
Prevenció	Estudi i implantació de les mesures oportunes per a mantindre sota observació, evitar o reduir les situacions de risc potencial i danys que es puguen derivar d'estes.
Previsió	Anàlisi dels supòsits de riscos, les seues causes i efectes, així com de les zones que poden resultar afectades.
Procediment d'actuació	Instrument organitzatiu general de resposta per a fer front a riscos concrets no previstos en l'article 6 del Reial Decret 407/1992, de 24 d'abril, pel qual s'aprova la norma bàsica de protecció civil.
Protecció civil	Protecció física de les persones, els béns i el medi ambient, en situació de greu risc col·lectiu, calamitat pública o catàstrofe extraordinària, en la qual la seguretat i la vida de les persones poden perillar i sucumbir massivament.
Protocols operatius	Instrument bàsic d'actuació del Centre de Coordinació d'Emergències, així com del 112 Comunitat Valenciana.
Punt de Comandament Avançat (PMA)	Compost pels coordinadors de les unitats bàsiques que s'hagen constituït. Des d'este es dirigix la direcció tècnica de l'emergència.
Rehabilitació	Restabliment de servicis públics indispensables per a la tornada a la normalitat.
Risc	Grau de pèrdua o dany esperat sobre les persones i els béns, i la seua consegüent alteració de l'activitat socioeconòmica, a causa de la idea d'un efecte danyós específic.

Servicis bàsics	Aquells la carència dels quals afecta notablement la qualitat de vida dels ciutadans i la represa dels servicis i les activitats industrials, i pot provocar de vegades problemes de seguretat.
Servicis complementaris d'intervenció	Bombers d'empresa, voluntariat de protecció civil, unitats de prevenció d'incendis forestals, forces armades, voluntariat i altres servicis dependents de les distintes administracions presents en la Comunitat Valenciana no classificats com a essencials.
Servicis de prevenció, extinció d'incendis i salvament (SPEIS)	Servicis de bombers dependents de les administracions públiques. Són servicis essencials d'intervenció.
Servicis d'intervenció enfront d'emergències	Col·lectius, servicis i organitzacions en la Comunitat Valenciana que tenen per objecte la protecció de les persones, els béns i el medi ambient tant davant de situacions de greu risc, catàstrofe i calamitat pública, com en accidents greus i altres d'anàlogues.
Servicis essencials d'intervenció	112 Comunitat Valenciana, els tècnics d'emergències de la conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències, els servicis de prevenció, extinció d'incendis i salvament dependents de les administracions públiques, els bombers voluntaris, la Unitat de Brigades d'Emergència, els tècnics forestals i els agents mediambientals, els servicis d'atenció sanitària d'emergències i els cossos i forces de seguretat.
Unitat bàsica	Conjunt de persones i recursos pertanyents als diferents servicis d'intervenció, sota la responsabilitat d'un coordinador, i les funcions de la qual estan establides en el corresponent pla de protecció civil.
Unitat de Brigades d'Emergència (UBE)	Integrada per les brigades d'emergència terrestres i helitransportades. Tenen com a missió l'extinció d'incendis forestals i la intervenció enfront d'emergències en els termes que preveu la llei i en els plans especials.
Voluntariat de protecció civil	Conjunt de persones que, lliurement i desinteressadament, s'incorporen a entitats i organitzacions públiques o privades sense ànim de lucre que tenen com a finalitat la protecció de les persones, els béns i el medi ambient, tant davant de situacions de greu risc, catàstrofe i calamitat pública, com en accidents greus i altres situacions anàlogues.
Tornada a la normalitat	Reconstrucció d'infraestructures, reparació de danys, neteja de zones afectades (runes, soterrament d'animals…) i la reposició de servicis essencials, així com la tramitació d'indemnitzacions per danys a persones o béns i el pagament als servicis mobilitzats.

Vulnerabilitat	Grau de pèrdua d'un element en un risc donat. Depén de factors propis de cada zona i del risc de què es tracte. S'expressa en una escala de 0 (sense dany) a 1 (pèrdua total).

ACRÒNIMS:

- ★ **ADIF:** Administració d'Infraestructures Ferroviàries
- ★ **AEMET:** Agència Estatal de Meteorologia
- ★ **CECOPAL:** Centre de Coordinació Operativa Municipal
- ★ **CECOPI:** Centre de Coordinació Operativa Integrat
- ★ **CCC:** Centre de Coordinació de Carreteres
- ★ **CCE Generalitat:** Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat
- ★ **CICU:** Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències
- ★ **CMTV:** Centre Meteorològic Territorial de València
- ★ **CNP:** Cos Nacional de Policia
- ★ **COC:** Centre d'Operacions Complex de la Guàrdia Civil
- ★ **COMDES:** Xarxa de Comunicacions Digitals d'Emergència i Seguretat
- ★ **COS:** Central d'Operacions i Servicis de la Guàrdia Civil
- ★ **COTA:** Central d'Operacions de Trànsit de la Guàrdia Civil
- ★ **CCS:** Centre de Coordinació de Salvament, Seguretat Marítima i Lluita contra la Contaminació
- ★ **CRM:** Centre de Recepció de Mitjans
- ★ **FGV:** Ferrocarrils de la Generalitat
- ★ **GC:** Guàrdia Civil
- ★ **IML:** Institut de Medicina Legal
- ★ **IVASPE:** Institut Valencià de Seguretat Pública i Emergències
- ★ **PAM:** Pla d'Actuació Municipal enfront de riscos
- ★ **PAU:** Pla d'Autoprotecció
- ★ **PETA:** Pla d'Emergència Exterior
- ★ **PENVA:** Pla Especial Nuclear de València
- ★ **PMA:** Punt de Comandament Avançat
- ★ **PMP:** Punt de Comandament Preventiu
- ★ **PMR:** Punt de Comandament de Recuperació
- ★ **PTECV:** Pla Territorial enfront d'Emergències de la Comunitat Valenciana
- ★ **SAMU:** Servici d'Atenció Mèdica Urgent
- ★ **UME:** Unitat Militar d'Emergències

Annex II

PLANS SECTORIALS

1. Pla Sectorial Sanitari
2. Pla Sectorial de Seguretat
3. Pla Sectorial d'Alberg i Assistència
4. Pla Sectorial de Transports
5. Pla Sectorial d'Abastiment
6. Pla Sectorial de Carreteres

Annex II.1

Pla Sectorial Sanitari

Annex II.2

Pla Sectorial de Seguretat

1. OBJECTIUS DEL PLA

2. ÀMBIT DEL PLA

3. DIRECCIÓ I COORDINACIÓ. ORGANISMES IMPLICATS

4. ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA
- 4.1 Director del pla
- 4.2. Direcció tècnica
- 4.3. Coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat
- 4.4. Estructura jeràrquica de coordinació i mobilització

5. ORGANITZACIÓ FUNCIONAL
- 5.1. Centres de coordinació
- 5.2. Funcionament intern
- 5.3. Activació

6. OPERATIVITAT
- 6.1. Preemergència
- 6.2. Emergència
- 6.3. Fi de l'emergència

7. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT
- 7.1. Implantació
- 7.2. Manteniment de l'operativitat

1. OBJECTIUS DEL PLA

El pla de seguretat inclòs en el Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana (PTECV) té com a objectius garantir la direcció, activació i actuació coordinada de les forces i cossos de seguretat a la Comunitat Valenciana a fi d'assegurar la seua actuació eficaç en casos d'emergència o de catàstrofe, així com establir els mecanismes d'alerta d'aquells en situacions de risc.

SÓN OBJECTIUS FONAMENTALS:

- Garantir el control i la seguretat ciutadans.
- Controlar els accessos en la zona sinistrada i l'acordonament de les zones operatives.
- Protegir els béns.
- En les zones abandonades o evacuades, evitar-hi robatoris, saquejos, desordes i altres accions il·lícites o pertorbadores de la tranquil·litat dels evacuats.
- Donar suport en l'organització i l'execució de l'evacuació i en la difusió d'avisos a la població.
- I, en general, tots els aspectes de les catàstrofes o emergències que afecten la seguretat de les persones i els béns.

Per a la consecució dels objectius indicats, es consideren aspectes fonamentals que cal considerar els següents:

- La disposició d'un inventari actualitzat dels efectius i la distribució territorial d'estos.
- La disposició d'un directori actualitzat per a l'alerta i la mobilització dels recursos, tant humans com materials.
- La disposició d'una plantilla concreta actualitzada del personal que, en un moment donat, pot assumir les funcions de director tècnic adjunt i coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat.
- El mecanisme d'alerta, mobilització i actuació coordinada de les distintes forces i cossos de seguretat de l'àrea afectada, així com els que siguen necessaris segons la magnitud de la situació.
- El manteniment d'una xarxa de comunicacions entre els centres de coordinació de les forces i cossos de seguretat amb la Delegació del Govern / les subdelegacions del Govern i el CCE Generalitat.

- La formació continuada del personal per a l'assumpció d'estes responsabilitats.
- La difusió del Pla Sectorial de Seguretat a les persones implicades en el funcionament d'este.

2. ÀMBIT DEL PLA

L'àmbit d'este pla és el de la Comunitat Valenciana; no obstant això, la seua estructura organitzativa té àmbit provincial.

Cal tindre en compte que este pla de seguretat té un caràcter genèric, per la qual cosa pot contindre algunes diferències respecte del paper de les forces de l'orde en plans especials vigents davant de riscos concrets.

Als efectes d'aclarir i de donar un caràcter més homogeni a esta unitat, cal assenyalar que en els diferents plans de la Comunitat es donen una sèrie de funcions molt més específiques.

Estos plans són:

- Pla d'Emergència Nuclear Exterior a la Central Nuclear de Cofrentes (conegut com a PENVA).
- Pla Especial davant del Risc d'Accidents en el Transport de Mercaderies Perilloses per Carretera i Ferrocarril.
- Pla Especial davant del Risc d'Incendis Forestals.
- Pla Especial davant del Risc d'Inundacions.
- Pla Especial davant del Risc Sísmic.
- Procediment d'Actuació davant de Riscos de Nevades.
- Plans d'Emergència Exterior de les empreses afectades pel R.D. 1254/1999 i per les modificacions posteriors.
- Pla d'Emergència Exterior de l'Autoritat Portuària de València.
- Pla d'Emergència Exterior de l'Aeroport de València.
- Pla d'Emergència Exterior de l'Aeroport d'Alacant.
- Pla d'Emergència Exterior del Circuit de Cheste.

3. DIRECCIÓ I COORDINACIÓ DELS ORGANISMES IMPLICATS

Correspon al delegat del Govern a la Comunitat Valenciana la direcció dels cossos i forces de seguretat de l'Estat; a Alacant i Castelló, els subdelegats del Govern dirigixen els esmentats cossos i forces, sota la supervisió i direcció del delegat.
L'actuació de les forces de seguretat obeïx dos orientacions :

- ⋆ Actuació d'ofici, després de rebre informació directament o indirectament d'una emergència.
- ⋆ Actuació dins d'un pla, després de ser activat.

En esta segona forma d'actuació, l'activació del pla de seguretat previst dins del PTECV s'efectuarà mitjançant la Delegació del Govern / la subdelegació del Govern, que establirà en cada cas l'òrgan coordinador de l'emergència, fonamentalment a partir del lloc i de la magnitud d'esta. Per tant, el document s'estructura per al cas que siga necessària l'activació del pla.

S'establixen com a òrgans responsables:

- × Prefectura de la VI Zona de la Guàrdia Civil a València, mitjançant les comandàncies de la Guàrdia Civil de les províncies afectades.
- × Prefectura Superior de Policia de València, mitjançant les direccions provincials de Policia.

La resta d'organismes implicats són:

- × Unitat adscrita del CNP a la Comunitat Valenciana.
- × Policies locals.
- × Les empreses i el personal de seguretat privada, d'acord amb el que establix la Llei de 30 de juliol de 1992, reguladora de la seguretat privada, es consideraran integrats en este pla amb la funció d'auxiliar les forces i cossos de seguretat en l'exercici de les seues funcions.

4. ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA

4.1. DIRECTOR DEL PLA DE SEGURETAT

Persona nomenada pel delegat del Govern / subdelegat del Govern d'entre els comandaments de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, segons la demarcació policial i tenint en compte el lloc i la magnitud de l'emergència. Si es considera necessari, es constituirà un òrgan conjunt de direcció entre els organismes intervinents.

SUPLENTS

Tindrà un suplent, que serà designat pel director del pla de seguretat.

MOBILITZACIÓ

Per la Delegació del Govern / subdelegació del Govern, a instància del director del PTECV.

UBICACIÓ DEL DIRECTOR DEL PLA

En el centre provincial de coordinació del Pla Sectorial Seguretat, que, segons la direcció del pla, s'establirà en:

- Comandància de la Guàrdia Civil de la província afectada.
- Prefectura Superior de Policia de la província afectada.

COMUNICACIÓ

- Amb la Delegació del Govern / les subdelegacions del Govern.
- Amb el CCE Generalitat.

4.2. DIRECCIÓ TÈCNICA ADJUNTA

El director del pla comptarà amb el suport d'un director tècnic adjunt, que l'assistirà i exercirà les funcions de direcció, per delegació del director del pla, en els casos en què este ho considere oportú.

El director del pla de seguretat, no obstant això, si ho considera convenient, podrà assumir directament tant la responsabilitat de la direcció com de la direcció tècnica del pla.

La direcció tècnica podrà ser compartida per sengles representants dels òrgans, en els quals pot recaure la direcció i coordinació, segons l'apartat 3 d'este pla; cada un actuarà sota la direcció dels seus comandaments naturals.

Suplent

Comptarà amb un suplent, que serà designat pel director del pla de seguretat.

Mobilització

Pel director del pla de seguretat.

Ubicació del director tècnic adjunt

- En el centre provincial de coordinació del pla de seguretat.
- Podrà integrar-se en el CECOPI, o bé destacar-hi un representant.

Comunicació

- Amb el director del pla.
- Amb la Delegació del Govern / subdelegació del Govern.
- Amb el CCE Generalitat.

4.3. Coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat

La direcció de la Unitat Bàsica de Seguretat en el punt de comandament avançat constituït amb motiu de l'emergència recaurà sobre comandaments de la Guàrdia Civil o del Cos Nacional de Policia, segons la demarcació o, excepcionalment, del tipus d'emergència.

Mobilització

Pel director tècnic adjunt del pla de seguretat.

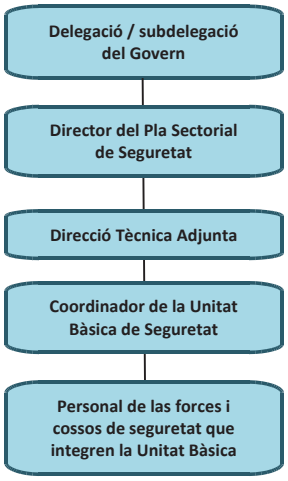
UBICACIÓ

Si el tipus d'emergència requerix la constitució d'un punt de comandament avançat (PMA), s'hi incorporarà.

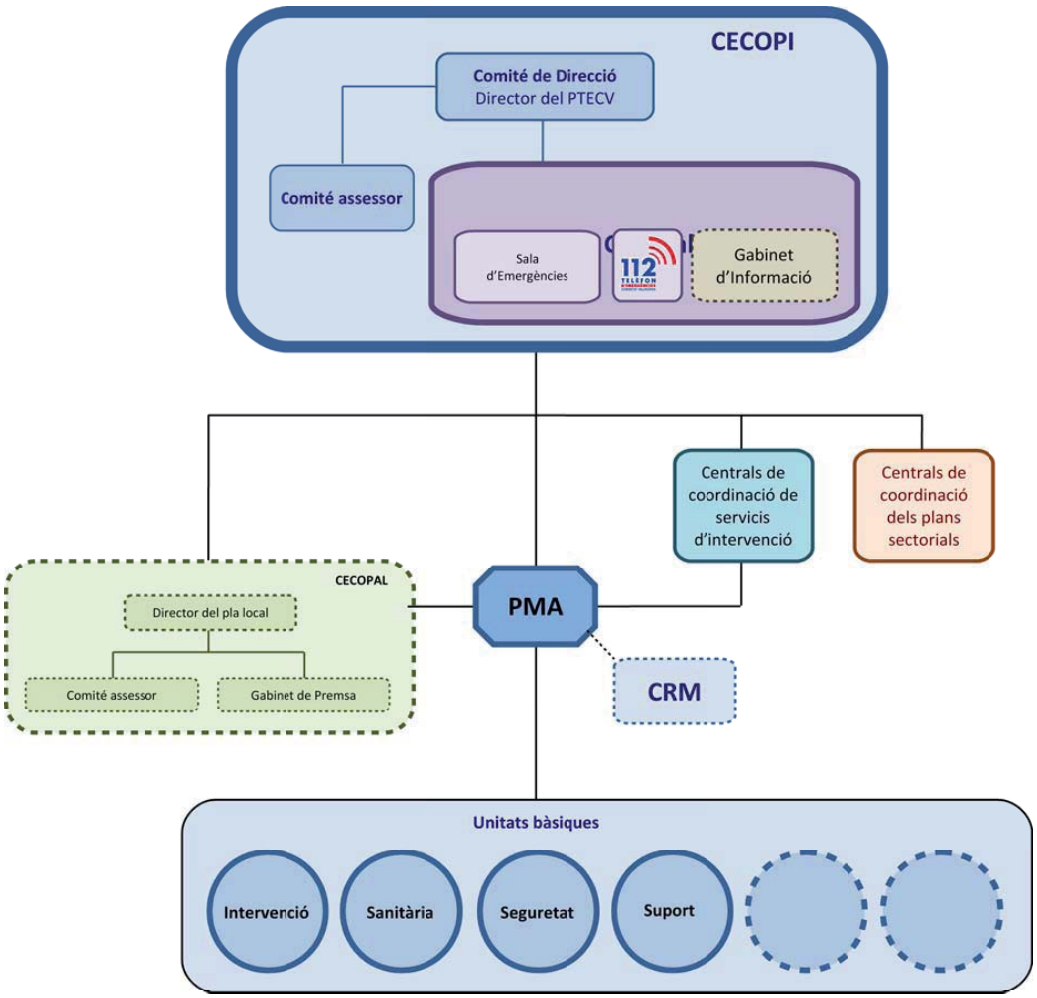
COMUNICACIÓ

- Amb el director tècnic adjunt del pla.
- Amb les seues unitats i la resta de forces de seguretat, a les quals donarà les instruccions oportunes segons la línia dels comandaments naturals.

4.4. ESTRUCTURA JERÀRQUICA DE COORDINACIÓ I MOBILITZACIÓ

La interacció entre el pla sectorial i el PTECV està establida en el pla mateix.

5. ORGANITZACIÓ FUNCIONAL

5.1. CENTRE DE COORDINACIÓ DE SEGURETAT

UBICACIÓ I COMPOSICIÓ

Si l'organisme coordinador és la Guàrdia Civil, s'ubicarà en el COS de la Guàrdia Civil; si és el Cos Nacional de Policia, s'ubicarà en la Prefectura Superior de Policia, en el cas de la província de València, i en les prefectures provincials en el cas de les províncies d'Alacant i Castelló.

Està compost pel director del pla de seguretat i, si és el cas, el director tècnic adjunt. En este centre, si és necessari, podria constituir-se l'òrgan conjunt amb altres forces de seguretat.

Tenint en compte l'emergència, el Centre de Coordinació de Seguretat pot constituir-se sense ser necessària la conjunció d'organismes en el mateix lloc, i en este cas cada organisme actuarà des del seu centre operatiu mateix. El director tècnic adjunt garantirà la coordinació intercentres.

5.2. FUNCIONAMENT INTERN

FUNCIONS DELS RESPONSABLES

Les directrius han d'encaminar-se a aconseguir allò que s'ha indicat en els objectius del pla.

En cada nivell d'emergència:

- Gestiona la mobilització del personal de les forces de l'orde mitjançant el responsable de cada un dels cossos.
- Informa de totes les actuacions la Delegació del Govern / subdelegació del Govern.
- Assegura la coordinació entre les diferents forces de seguretat.

El director tècnic adjunt assistirà el director del pla de seguretat i exercirà les seues funcions en els casos en què este ho considere oportú.

Actuarà d'interlocutor entre el Centre de Coordinació de Seguretat del pla, la Delegació del Govern / subdelegació del Govern i CCE Generalitat.

S'integrarà com a membre del comité assessor del CECOPI, quan este es constituïsca.

En cada nivell d'emergència:

- Rep i valora la informació.
- Planifica les actuacions.
- Efectua el seguiment de la catàstrofe.

El coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat atendrà les directrius del director tècnic adjunt, amb el qual estarà permanentment comunicat.

Si es constituïx el Punt de Comandament Avançat (PMA), s'hi incorporarà i atendrà les directrius del director tècnic del PMA.

Donarà les instruccions i coordinarà el personal de les forces de seguretat en el terreny.

Estarà en contacte amb el responsable de les FASS en el terreny, si n'hi ha.

Sol·licitarà al director tècnic adjunt la incorporació d'efectius aliens a l'àmbit en què té lloc l'emergència, si la gravetat d'esta així ho demana.

Suggerirà al director tècnic adjunt l'aplicació de les funcions encomanades a la Unitat Bàsica de Seguretat sobre la base del coneixement directe de l'evolució de l'emergència.

FUNCIONS DEL CENTRE DE COORDINACIÓ DE SEGURETAT

La presència permanent de comandaments operadors amb equipament en COS de la Guàrdia Civil i en la Prefectura Superior de Policia assegura l'activació i l'actuació.

El funcionament d'estos centres s'organitza sobre la base de les accions fonamentals següents:

- Recepció via telefònica i/o via ràdio o fax de tot el flux d'informació en matèria de seguretat.
- Planificació de les actuacions i presa de decisions.
- Enllaç via telefònica i/o via ràdio amb el personal de les forces de l'orde pròpies, amb el CCE Generalitat i amb la Delegació del Govern / subdelegació del Govern per a informar del seguiment de l'emergència.
- Seguiment i control de les activitats de seguretat relacionades amb la catàstrofe.
- Tractament i classificació de la informació sobre seguretat i orde.

COMUNICACIÓ ENTRE ELS ORGANISMES AFECTATS

La Delegació / subdelegació del Govern establirà els sistemes necessaris (fax, telèfon, ràdio convencional, línies directes exclusives, videoconferència, etc.) per a garantir les comunicacions entre els diferents centres de coordinació implicats: Cos Nacional de Policia, Guàrdia Civil i CCE Generalitat / CECOPI.

UNITAT BÀSICA D'INTERVENCIÓ

L'actuació en els municipis afectats serà realitzada pel personal de les forces de seguretat de l'àrea afectada i per personal alié, si l'emergència ho requerix, i es coordinaran les accions amb els responsables municipals i amb la resta d'unitats bàsiques que hi intervinguen.

Si, en funció del tipus d'emergència, es constituïx un PMA, la seua funció estarà establida en el pla corresponent.

5.3. ACTIVACIÓ

El pla de seguretat és d'àmbit provincial i serà activat pel delegat del Govern / subdelegat del Govern, a instància del director del PTECV o del CECOPI. També podrà ser activat, de forma alternativa, pel comandament de les forces i cossos de seguretat de l'Estat a partir de les informacions procedents de les forces de seguretat en el terreny, en relació a una situació d'emergència, amb l'autorització prèvia del delegat del Govern / subdelegat del Govern.
L'activació es produirà de la manera següent:

PREEMERGÈNCIA

- Des del CCE Generalitat:

  Si l'emergència és prevista amb antelació i coneguda per Protecció Civil, per mitjà de la Delegació del Govern / subdelegació del Govern s'alertarà:

  - el director del pla de seguretat,
  - el director tècnic adjunt, i
  - el personal de les forces de seguretat de la zona previsiblement afectada.

- Des dels servicis propis:

  En cas de rebre's la informació des del personal en el terreny, la seqüència de comunicació serà inversa, fins que el director del pla de seguretat ho comunique a la Delegació del Govern / subdelegació del Govern, i esta al CCE Generalitat.

EMERGÈNCIA:

- Des del CCE Generalitat:

  Si l'emergència és coneguda per Protecció Civil, mitjançant la Delegació del Govern o del CECOPI s'alertarà:

  - el director del pla de seguretat,
  - el director tècnic adjunt, i
  - el personal de les forces de seguretat de la zona afectada, i en funció de la magnitud de l'emergència, d'uns altres àmbits.

- Des dels servicis propis:

  En cas de rebre's la informació des del personal en el terreny, la seqüència de comunicació serà inversa, fins que el director del pla de seguretat ho comunique a la Delegació del Govern / subdelegació del Govern o al CECOPI.

6. OPERATIVITAT

6.1. PREEMERGÈNCIA

Es tracta d'una situació en què la naturalesa de la catàstrofe permet establir una previsió dels esdeveniments. N'estaran alertats el director tècnic adjunt del pla, que informarà el director del pla, i el personal de les forces de seguretat que, segons el lloc, corresponga.

6.2. EMERGÈNCIA

EMERGÈNCIA SITUACIÓ 0

Es tracta d'una emergència puntual i localitzada, normalment d'àmbit municipal.

El CCE Generalitat, per mitjà de la Delegació del Govern / subdelegació del Govern, alertarà el director tècnic adjunt del pla de seguretat, el qual, al seu torn, alertarà el director.

El director tècnic adjunt portarà un seguiment continu de la informació, assessorarà el director del pla de seguretat, li comunicarà qualsevol evolució desfavorable que signifique un empitjorament de la situació i facilitarà esta informació al CCE Generalitat, per mitjà de la Delegació del Govern / subdelegació del Govern.

EMERGÈNCIA SITUACIÓ 1

Es tracta d'una emergència que afecta un o més municipis, en la qual se superen els recursos de les forces de l'orde i que pot presentar una situació d'inseguretat ciutadana.

El director del pla activarà tota l'estructura del pla i constituirà el Centre de Coordinació de Seguretat; cada component del pla realitzarà les missions que té establides.

El director tècnic adjunt, a més de les missions assenyalades en el punt "Emergència Situació 1", s'incorporarà al comité assessor en el CECOPI, o, si és el cas, s'hi incorporarà un representant d'este, si l'envergadura de l'emergència requerix la

constitució d'este centre. A més, estarà permanentment comunicat amb el Centre de Coordinació de Seguretat.

Si l'evolució de l'emergència és favorable, es passarà gradualment a la fase de retorn a la normalitat.

En cas contrari, es declararà l'Emergència Situació 2.

EMERGÈNCIA SITUACIÓ 2

Es tracta d'una emergència que supera els recursos d'una província, amb l'activació d'uns altres plans sectorials i la constitució del CECOPI.

Si fan falta recursos de les forces de seguretat de tota la Comunitat, s'activaran els tres plans provincials i els seus directors estaran en comunicació per a coordinar l'aportació de recursos aliens a la província.

El director tècnic adjunt s'incorporarà al comité assessor del CECOPI i estarà coordinat amb la resta de responsables de plans sectorials.

6.3. FI DE L'EMERGÈNCIA

El director del pla de seguretat, a instàncies del CECOPI o del CCE Generalitat, per mitjà de la Delegació del Govern / subdelegació del Govern, declararà el final de l'emergència i desmuntarà el Centre de Coordinació de Seguretat al nivell previst en el pla.

No obstant això, en esta fase serà molt important mantindre informat el director tècnic adjunt, de l'evolució de la normalització i continuar controlant tots els aspectes que puguen afectar encara la seguretat de les persones i els béns.

7. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT

El treball ordinari de les forces de seguretat, unit a l'existència d'emergències en què fa falta la intervenció d'estos efectius, repercutix positivament en el manteniment de l'efectivitat del pla, ateses les oportunitats que siga aplicat.

Una vegada informat el Pla Sectorial de Seguretat per part de la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana, la Delegació del Govern i les subdelegacions del Govern d'Alacant i Castelló promouran les actuacions necessàries perquè s'implante i se'n mantinga l'operativitat.

No obstant això, s'establixen uns objectius que garantisquen el funcionament de les forces de seguretat estructurades d'acord amb el pla de seguretat i dins del PTECV, en harmonia amb la resta de plans sectorials; així com l'actualització de l'esmentat pla.

Els objectius i les vies per a aconseguir els objectius esmentats són:

1. Preparació de l'organització:

   - Assegurant el coneixement del pla per totes les persones implicades.
   - Mantenint l'operativitat dels equips humans i mitjans materials.
   - Realitzant exercicis i simulacres per a la comprovació d'este coneixement i operativitat.

2. Actualització del pla:

   - Disposant les revisions que puguen ser necessàries d'acord amb les experiències obtingudes de l'aplicació del pla en situacions d'emergència i dels exercicis i simulacres.

Estos objectius i mitjans per a aconseguir-los afecten cada un dels estaments fonamentals de l'organització, la qual cosa és garantia de la implicació de tots els seus components, i, en conseqüència, també ha de ser-ho del bon funcionament del pla.

7.1. IMPLANTACIÓ

Verificació de la infraestructura del pla abans de posar-lo en marxa, en especial, de la xarxa de transmissions, mitjançant la comprovació dels sistemes de comunicació entre els servicis propis amb la Delegació del Govern / subdelegació del Govern i amb el CCE Generalitat (telèfon, ràdio i fax), i la verificació dels sistemes informàtics (directoris i catàlegs).

Distribució-informació al personal que integra el pla després que entre en vigor.

El pla serà distribuït progressivament seguint l'organigrama jeràrquic, fins al personal de les forces de l'orde en el terreny, almenys les parts que siga necessari conéixer perquè puguen ser desenrotllades correctament, així com, si és el cas, les instruccions del servici mateix que detallen les seues missions especifiques.

Formació: serà assumida pel director del pla i/o la Delegació del Govern i subdelegacions del Govern, en coordinació amb els departaments competents de la Generalitat valenciana en matèries de protecció civil i de seguretat pública.

7.2. MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT

Com a complement del que preveu el punt anterior, s'establixen tres mecanismes bàsics: simulacres i exercicis, formació permanent i actualització del pla.

SIMULACRES I EXERCICIS

El director del pla proposarà el programa anual, que inclourà, com a mínim, la realització d'un a l'any en cada província. Es comptarà amb la presència d'observadors per a aportar un juí crític.

FORMACIÓ PERMANENT

La consecució d'este objectiu s'obtindrà amb la posada en marxa del pla en situacions reals d'emergència, amb els simulacres i exercicis i amb la difusió del pla. Es prestarà especial atenció a la formació i informació del personal que puga assumir la funció de director tècnic adjunt i de coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat.

Esta formació, perquè siga permanent, ha de ser, a més, una labor continuada, ja que el pla és un document viu subjecte a constants revisions i actualitzacions.

ACTUALITZACIÓ DEL PLA

El pla serà revisat, amb caràcter ordinari, una vegada a l'any, i sempre que es produïsquen modificacions importants d'estructura, de mitjans i, en especial, del directori i del catàleg de recursos.

Aquells aspectes que, després de la realització d'exercicis i simulacres a partir de l'experiència en l'actuació davant d'emergències concretes, es demostre que no són no eficaços, seran variats en el text del pla.

Annex II.3

Pla Sectorial d'Alberg i Assistència

1. **INTRODUCCIÓ**

2. **OBJECTIUS DEL PLA**
   - 2.1. Finalitat
   - 2.2. Objectius generals
   - 2.3. Objectius específics

3. **ORGANISME COORDINADOR I ORGANISMES IMPLICATS**

4. **ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA**
   - 4.1. Director del pla
   - 4.2. Coordinador general
   - 4.3. Directors territorials de Justícia i Benestar Social
   - 4.4. Coordinadors territorials

5. **ORGANITZACIÓ FUNCIONAL**
   - 5.1. Centres de coordinació
   - 5.2. Funcionament intern
   - 5.3. Activació

6. **OPERATIVITAT (protocols interns)**
   - 6.1. Preemergència
   - 6.2. Emergència situació 0-1
   - 6.3. Emergència situació 2
   - 6.4. Activació del Pla Sectorial
   - 6.5. Fi de l'emergència

7. **IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT DEL PLA SECTORIAL**
   - 7.1. Implantació
   - 7.2. Manteniment de l'operativitat del Pla

1. INTRODUCCIÓ

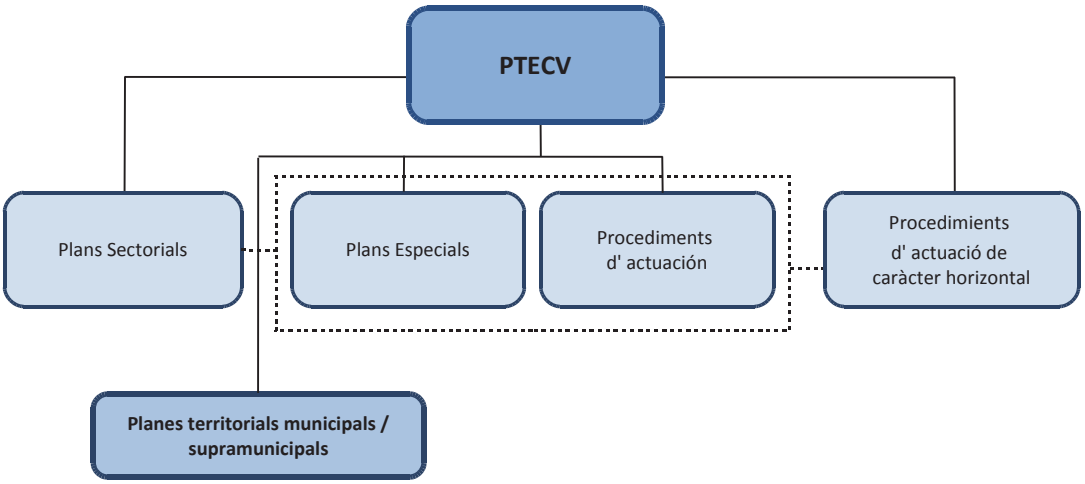
El Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana és un document de caràcter tècnic que constituïx el dispositiu de resposta de les administracions públiques enfront de qualsevol situació d'emergència col·lectiva que es produïsca en el territori de la comunitat autònoma.

El dit pla establix el marc organicofuncional i dels mecanismes que permeten la mobilització dels recursos humans i materials necessaris per a la protecció de persones i béns en casos de greu risc col·lectiu, catàstrofe o calamitat pública, així com l'esquema de coordinació de les diferents administracions cridades a intervindre.

El Pla Territorial té caràcter de **pla director** i, per tant, establix el marc organitzatiu general de la planificació de protecció civil en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i, d'esta manera:

- Fixa el contingut mínim dels plans territorials municipals.
- Indica els riscos que seran objecte de plans especials
- Crea els procediments d'actuació, com ara plans de protecció civil enfront de riscos que no tinguen directriu bàsica per a la seua elaboració.

PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL EN LA COMUNITAT VALENCIANA

A fi d'abordar la intervenció enfront d'un gran nombre de situacions d'emergències que poden tindre un abast i nivell de danys molt dispars, el Pla Territorial d'Emergència estructura la seua resposta basant-se en l'existència de sis plans sectorials:

- ⋆ Pla Sectorial d'Alberg i Assistència
- ⋆ Pla Sectorial d'Abastiment
- ⋆ Pla Sectorial de Transports
- ⋆ Pla Sectorial de Carreteres
- ⋆ Pla Sectorial Sanitari
- ⋆ Pla Sectorial de Seguretat

2. OBJECTIUS DEL PLA

2.1. FINALITAT

El Pla d'Alberg i Assistència té per objecte garantir la direcció i actuació coordinada de tots els recursos d'alberg i assistència en situacions d'emergència en la Comunitat Valenciana, així com establir els mecanismes d'alerta dels esmentats recursos en situacions de risc col·lectiu.

2.2. OBJECTIUS GENERALS

Els objectius generals del Pla d'Alberg i Assistència són:

a) Coneixement dels centres d'alberg públics, concertats i conveniats, i dels recursos existents en servicis socials.
b) Coneixement dels recursos humans i materials per a l'alerta i mobilització en situacions d'emergència.
c) Formació dels professionals que intervenen en el Pla Sectorial d'Alberg i Assistència.
d) Difusió del Pla Sectorial entre les distintes institucions que hi intervenen.
e) Coordinació amb les Institucions tant públiques com privades que intervenen en el pla.

2.3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Els objectius específics del Pla d'Alberg i Assistència són:

a) Disposar dels centres d'alberg per al trasllat de la població en situacions d'emergència.
b) Distribució de queviures i materials en els centres d'alberg, en coordinació amb altres institucions i organismes, com per exemple el Pla d'Abastiment i Pla de Transport.
c) Informació a la població afectada en matèria d'alberg i assistència.
d) Elaboració de sistemes de registre i seguiment dels afectats.
e) Estudi de les necessitats en l'àmbit de servicis socials generades per la catàstrofe i elaboració d'un pla d'ajuda.

3. ORGANISME COORDINADOR I ORGANISMES IMPLICATS

L'organisme coordinador del Pla d'Alberg i Assistència en la Comunitat Valenciana és la Subsecretaria de la Conselleria de Benestar Social, des de la qual es dirigiran les actuacions i s'aplicaran els recursos necessaris, conjuntament amb els organismes següents :

- Ajuntaments afectats.
- Creu Roja.
- Diputacions provincials
- I totes les institucions que siguen necessàries tant públiques com privades.

4. ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA

4.1. DIRECTOR DEL PLA

El subsecretari de la Conselleria de Benestar Social serà el director del Pla Sectorial d'Alberg i Assistència.

4.2. COORDINADOR GENERAL DEL PLA

Serà la Secretaria General Administrativa de la Conselleria de Benestar Social qui coordine les actuacions del pla en situacions d'emergència.

4.3. DIRECTORS TERRITORIALS DEL PLA

Seran els directors territorials de Benestar Social d'Alacant, Castelló i València.

4.4. COORDINADORS TERRITORIALS DEL PLA

Seran els caps del Servici d'Acció Social i secretaris territorials de cada una de les direccions territorials de Benestar Social d'Alacant, Castelló i València.

5. ORGANITZACIÓ FUNCIONAL

5.1. CENTRES DE COORDINACIÓ

5.1.1. UBICACIÓ

El Centre Autonòmic de Coordinació d'Alberg i Assistència estarà ubicat en les dependències de la Subsecretaria de Benestar Social.

El Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència a Alacant estarà ubicat en la Direcció Territorial de Benestar Social d'Alacant.

El Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència a Castelló estarà ubicat en la Direcció Territorial de Benestar Social de Castelló.

El Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència a València estarà ubicat en la Direcció Territorial de Benestar Social de València.

5.1.2. COMPOSICIÓ

CENTRE AUTONÒMIC DE COORDINACIÓ D'ALBERG I ASSISTÈNCIA:

- El director del Pla Sectorial.
- El coordinador Autonòmic de Creu Roja.
- El coordinador General del Pla.
- Els professionals designats pel director del pla.
- El subdirector general de l'IVAJ.

CENTRE PROVINCIAL DE COORDINACIÓ D'ALBERG I ASSISTÈNCIA:

- Director territorial de Benestar Social.
- President provincial de Creu Roja.
- Dos coordinadors territorials (alberg i assistència).
- Professionals designats pel director territorial de Benestar Social.
- El cap de la Unitat Territorial de l'IVAJ
- El representant de la Diputació Provincial.

Nota: La mateixa estructura s'utilitzarà per a Alacant, València i Castelló.

5.2. Funcionament intern

5.2.1. Funcions dels responsables del pla

El director del pla estarà en contacte directe amb el Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat (CCE Generalitat) per a sol·licitar informació de la situació i la coordinació amb altres plans sectorials i amb els directors territorials de Benestar Social.

El coordinador general actuarà com a interlocutor entre el CCE Generalitat i la Subsecretaria de Benestar Social a través dels coordinadors territorials. Informarà el director del pla de la situació i els recursos utilitzats en l'emergència.

Els directors territorials de Benestar Social rebran instruccions del director del Pla Sectorial i estaran en contacte amb el CCE Generalitat, col·laboraran amb el coordinador general i seran responsables del centre provincial de coordinació d'alberg i assistència.

Els coordinadors territorials desenrotllaran a escala provincial les accions a dur a terme en l'emergència, conjuntament amb el director territorial de Benestar Social. Informaran el coordinador general de les actuacions realitzades i contactaran amb el CCE Generalitat.

5.2.2. Funcions dels centres de coordinació

Centre Autonòmic de Coordinació d'Alberg i Assistència:

- Conéixer la situació de l'emergència.
- Informar de la situació als directors i coordinadors territorials.
- Coordinar les accions a desenrotllar en les tres províncies.
- Cobrir les necessitats tant de mitjans com de recursos tècnics.
- Realitzar l'avaluació final de les actuacions efectuades.

Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència:

- Informar de la situació al Centre Autonòmic de Coordinació de l'Alberg i Assistència.
- Elaborar i aplicar les mesures determinades per a l'emergència.

- Coordinar amb altres plans sectorials (a escala provincial, a través del CCE Generalitat) a fi de gestionar les sol·licituds que provinguen dels municipis.

5.2.3. Connexió amb el CCE Generalitat

El Centre Autonòmic de Coordinació d'Alberg i assistència i els centres provincials de coordinació d'alberg i assistència, estaran en constant connexió amb el CCE Generalitat, via telèfon 112 o via ràdio.

Quan es constituïsca el CECOPI, el director del Pla Sectorial i el director territorial de Benestar Social a Alacant, Castelló i València hauran de desplaçar-se al lloc on s'ubique el CECOPI per a integrar-se en el comité assessor d'este.

5.2.4. Unitats bàsiques en el terreny

L'actuació en el terreny serà duta a terme pels recursos municipals existents en matèria d'assistència social, els recursos de la Diputació Provincial i els servicis propis de la Conselleria de Benestar Social.

També podran participar en estes labors, a requeriment del director del Pla Sectorial o els directors territorials, els voluntaris de Protecció Civil i la Creu Roja, així com d'altres organitzacions de voluntariat.

La participació dels recursos mobilitzats pel Pla Sectorial dins de l'organització de l'emergència es farà sempre organitzada dins de la unitat bàsica prevista en el pla especial o del pla territorial municipal activat, dirigida pel coordinador de la dita unitat i seguint les instruccions del director del PMA o el director del CECOPAL.

En determinades emergències, podrà ser necessària la mobilització de personal de suport psicològic. La dita mobilització serà efectuada pel CCE Generalitat.

5.3. Activació

El Pla d'Alberg i Assistència és d'àmbit autonòmic, serà activat pel director del Pla Sectorial a instàncies del director del Pla Territorial d'Emergència o del CECOPI.
L'activació es produirà :

- En fase de preemergència: alerta al coordinador general, que, d'acord amb la gravetat de l'emergència transmetrà l'alerta seguint els protocols interns establits.
- En fase d'emergència:

a) Des del CCE Generalitat, alerta al coordinador general del pla, que alertarà el director d'este i, segons la gravetat i localització de l'emergència, alertarà els coordinadors territorials.
b) Des dels servicis propis: l'alerta pot arribar des d'un ajuntament a un equip social de base. En este cas, este transmetrà l'alerta al director territorial, el qual donarà l'avís al CCE Generalitat.

6. OPERATIVITAT

6.1. PREEMERGÈNCIA

Àmbit d'intervenció local.

El CCE Generalitat comunica situació a la Direcció Territorial de Benestar Social (director/a territorial), la qual, després de l'avaluació remet una comunicació als centres dependents que puguen veure's en situació de risc.

6.2. EMERGÈNCIA SITUACIÓ 0-1

Àmbit d'intervenció local. Constitució de PMA i/o CECOPAL

El CCE Generalitat comunica la situació a la Direcció Territorial de Benestar Social (director/a territorial), la qual, després de l'avaluació remet una comunicació als centres dependents que puguen veure's en situació de risc.

El director/a territorial informarà de la situació als membres del Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència, els quals romandran a l'expectativa.

6.3. EMERGÈNCIA SITUACIÓ 2

Àmbit d'intervenció comunitari. Constitució del CECOPI

Al superar l'emergència els recursos i/o l'espai local del sinistre i les zones afectes, el director del Pla Sectorial procedirà a l'activació del Pla Sectorial.

El CCE Generalitat comunica situació a la Subsecretaria de Benestar Social i a la direcció territorial o direccions territorials afectades.

El director territorial convocarà els membres del Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència per a la seua constitució.

El director del Pla Sectorial valorarà, en funció de les necessitats que sorgisquen en l'emergència, la necessitat de la constitució del Centre Autonòmic de Coordinació d'Alberg i Assistència.

El Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència avaluarà:

a) Recursos disponibles en la zona (públics i privats).
b) Recursos afectats en la zona (públics i privats).
c) Unitat Bàsica Acció d'Alberg i Assistència.
d) Localització d'equips per al possible trasllat al centre de recepció/primera acollida d'evacuats i desplaçats:
   d1) Grups d'alberg: treballadors socials/TMEM/cuidadors/
   d2) Grups d'assistència: metges/ATS-DUE/psicòleg/auxiliars clínica
e) Designació del cap d'alberg i assistència en la zona d'alberg, que assumix totes les tasques d'organització, acollida i alberg. Està a càrrec seu l'oficina d'informació i les dades personals dels albergats.

6.4. ACTIVACIÓ DEL PLA SECTORIAL

En atenció a l'article 11 de la Llei 13/2010, de la Generalitat de Protecció Civil i Gestió d'Emergències de la Generalitat Valenciana, totes les conselleries han de participar en esta matèria i, en especial, en l'elaboració dels plans de protecció civil i integrar en estos els recursos i servicis propis.
L'activació es produirà, en fase d'emergència, quan el CCE Generalitat alerte el coordinador general que, d'acord amb la gravetat de l'emergència la transmetrà al director del pla (subsecretari de Benestar Social) que, segons la gravetat i la localització de l'emergència, alertarà els coordinadors territorials.

En cas de constitució del CECOPI:

1. El director del pla i el director territorial s'integren en CECOPI.
2. El coordinador territorial d'assistència s'integra en CECOPI desenrotllant funcions de coordinació en l'actuació dels servicis intervinents en el lloc de l'emergència amb altres servicis de la Comunitat Valenciana i, si és el cas, Estat. El seu concurs pot ser necessari per a incrementar els recursos disponibles o efectuar accions complementàries.

El coordinador territorial d'alberg es fa càrrec del Centre Provincial de Coordinació d'Alberg i Assistència.

El director del Pla Sectorial valorarà:

- La necessitat que el Pla Sectorial de Transport dispose de mitjans per al trasllat fins al centre de recepció designat dels efectius propis/efectius voluntaris de protecció civil i Creu Roja.
- La necessitat que es procedisca a l'avituallament en la zona de recepció (Pla Sectorial de Transport / Pla Sectorial d'Abastiment / Forces Armades).
- La utilització, si és el cas, de les instal·lacions de campaments de les Forces Armades com a albergs provisionals.
- Assistència en el centre de recepció, segons els protocols interns.

6.5. Fi de l'emergència

Finalitzada l'emergència, es procedirà a desconvocar els centres de coordinació d'alberg i assistència que s'hagen constituït, es desmobilitzarà els responsables alertats i els equips de servicis socials de base.

A continuació, els equips socials de base elaboren, si és procedent, el pla d'ajuda corresponent.

7. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT DEL PLA

Una vegada que la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana haja elaborat un informe sobre el Pla Sectorial d'Alberg i Assistència, la Subsecretaria de Benestar Social promourà les actuacions necessàries per a la seua implantació i el manteniment de la seua operativitat.

En un període de sis mesos a l'entrada en vigor del document, s'establirà una programació anual d'activitats a desenrotllar, també quant a la dotació d'infraestructures, divulgació i simulacres i l'actualització i revisió periòdica del pla.

7.1. IMPLANTACIÓ

7.1.1. VERIFICACIÓ DE LA INFRAESTRUCTURA DEL PLA

Prèviament a la posada en marxa del Pla Sectorial, la Subsecretaria de Benestar Social verificarà l'existència i idoneïtat de la funcionalitat de les infraestructures bàsiques per al seu funcionament, i en especial:

- **Xarxa de transmissions:** sistemes de comunicació entre els servicis propis i el CCE Generalitat (telèfon/ràdio).
- **Sistemes informàtics:** actualització del directori de persones responsables i catàleg de centres.

7.1.2. DIFUSIÓ-FORMACIÓ AL PERSONAL DELS SERVICIS IMPLICATS

Després de l'entrada en vigor del Pla Sectorial, es desenrotllaran les fases de la seua implantació entre el personal implicat:

- Personal dels centres de coordinació del Pla
- Servicis socials de base municipals
- Altres organismes, entitats o persones a les quals se'ls pot sol·licitar la col·laboració en una emergència.

La implantació del pla entre el dit personal implicat seguirà les fases següents:

1r. Remissió de còpia del pla als directors territorials de Benestar Social i coordinadors territorials.
2n. Difusió del pla al personal implicat per mitjà de reunions informatives a fi d'aclarir possibles dubtes.
3r. Elaboració dels protocols interns de funcionament en funció del tipus d'emergència i situació declarada.
4t. Cursos de formació i ensinistrament per al personal implicat en l'operativitat del pla. L'organització dels dits cursos anirà a càrrec de la Subsecretaria de Benestar Social, en coordinació amb la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Emergències i l'IVASPE.

7.2. Manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial

7.2.1. Actualització-revisió

La Subsecretaria de Benestar Social efectuarà l'actualització i revisió periòdica del Pla Sectorial per al manteniment de la seua vigència i operativitat, que s'entén com la incorporació a este de qualsevol modificació d'estructura, organització de persones, mitjans i recursos compresos en el pla (en especial del directori i catàleg de recursos).

Aquells aspectes que, en la fase d'implantació o manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial es demostren no eficaços seran modificats, i s'incorporaran les dites variacions al text del pla. Així mateix, s'incorporaran al pla les ensenyances sorgides de l'actuació enfront d'emergències.

7.2.2. Formació permanent

La formació del personal implicat, prevista en la fase d'implantació, ha de ser una labor continuada, ja que es tracta d'un document viu subjecte a constants revisions i actualitzacions. La responsabilitat de la dita formació recau tal com s'assenyala en el punt 7.1.2, en la Subsecretaria de Benestar Social, amb la col·laboració de l'IVASPE.

RESUM DE SIGLES:

PTE	Pla Territorial d'Emergència
PAM	Pla d'Actuació Municipal
CECOPI	Centre de Coordinació Operativa Integrat
CECOPAL	Centre de Coordinació Municipal
CCE	Centre de Coordinació d'Emergències
CICU	Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències
PMA	Lloc de Comandament Avançat
CRM	Centre de Recepció de Mitjans
UBI	Unitats bàsiques d'intervenció
SAMU	Servici d'Assistència Mèdica Urgent
SES	Servici de Emergències Sanitàries
	Central d'Operacions i Servicis de la Guàrdia Civil
IVASPE	Institut Valencià de Seguretat Pública i Emergències

Annex II.4.

Pla Sectorial de Transports

SUMARI

1. OBJECTIUS DEL PLA
- 1.1. Objecte
- 1.2. Objectius generals
- 1.3. Objectius específics

2. ORGANISME COORDINADOR I ORGANISMES IMPLICATS

3. ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA
- 3.1. Director del Pla
- 3.2. Coordinador general del Pla
- 3.3. Coordinadors territorials del Pla
- 3.4. Organigrama de l'organització jeràrquica

4. ORGANITZACIÓ FUNCIONAL
- 4.1. Centres de Coordinació
- 4.2. Funcionament intern
- 4.3. Activació

5. OPERATIVITAT
- 5.1. Preemergència
- 5.2. Situació 0 d'emergència
- 5.3. Situació 1 d'emergència
- 5.4. Situació 2 d'emergència
- 5.5. Situació 3 d'emergència
- 5.6. Fi de l'emergència

6. IMPLANTACIÓ I MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT DEL PLA SECTORIAL
- 6.1. Implantació
- 6.2. Manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial

1. OBJECTIUS DEL PLA

1.1. OBJECTE

El **Pla Sectorial de Transport** té per objecte garantir la direcció i actuació coordinada de la totalitat dels recursos en matèria de transports, tant públics com privats, en la Comunitat Valenciana, a fi d'assegurar la seua actuació eficaç en cas d'emergència o catàstrofe, així com establir els mecanismes d'alerta dels recursos esmentats en situacions de risc.

1.2. OBJECTIUS GENERALS

Els objectius generals del Pla de Transport són:

- La constitució d'un **Centre de Coordinació del Transport** coordinat amb tots els organismes amb competències.
- Cobrir les necessitats en matèria de transport que li siguen transmeses des del *CCE Generalitat* / *CECOPI*. Estes necessitats es poden resumir en:
  1. Transport per a evacuació de persones.
  2. Transport de recursos.
- L'alerta i mobilització dels recursos del sector privat de transports quan es produïsca una emergència, segons les diverses especialitats de transport i les seues característiques.
- El anàlisi i valoració en cada Centre de Coordinació de Transport de les peticions transmeses pel *CCE Generalitat* / *CECOPI*, i la mobilització si cal de sistemes de transport alternatius al transport per carretera (ferrocarril i transport aeri).

1.3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

A fi d'assegurar l'objecte del Pla i com a complement dels objectius generals, la Direcció General de Transports i Logística establix com a objectius específics garantir:

- La disposició d'un inventari actualitzat dels recursos en matèria de transport, tant públics com privats i la seua remissió periòdica al *CCE Generalitat*.

- La disposició d'un directori actualitzat per a l'alerta i mobilització del personal i mitjans que ha de gestionar el Pla, així com la transmissió de la informació dels episodis que poden motivar la seua activació, així com la seua remissió periòdica als organismes participants.
- L'establiment d'un protocol d'actuació concret per a la mobilització de recursos alternatius al transport per carretera (ferrocarril i aeri).
- L'establiment d'acords de col·laboració amb empreses del sector privat per a la seua disposició i mobilització en situacions d'emergència.
- La difusió del Pla Sectorial de Transport a totes les persones que estiguen o puguen estar implicades en el seu funcionament.
- El desenrotllament d'aquells aspectes del Pla Sectorial de Transport que interaccione amb altres plans sectorials.

2. ORGANISME COORDINADOR I ORGANISMES IMPLICATS

L'organisme coordinador del Pla Sectorial de Transport en la Comunitat Valenciana és la **Direcció General de Transports i Logística,** des de la qual es coordinaran les actuacions en matèria dels recursos de transport dependents de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient i d'altres organismes competents en matèria de transport, com són :

- ★ Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV)
- ★ Empreses municipals de transports dels distints municipis valencians.
- ★ ADIF, empresa administradora d'infraestructures ferroviàries.
- ★ Renfe Operadora, empresa de servicis de transports ferroviaris de viatgers i mercaderies.
- ★ Empreses privades de transport amb les quals s'hagen establit acords de col·laboració.

A instàncies del *CCE Generalitat / CECOPI*, es crearà un Centre de Coordinació del Transport que coordinarà actuacions amb altres organismes que disposen de recursos en esta matèria.

3. ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA

3.1. DIRECTOR DEL PLA

El director del Pla és el **director general de Transports i Logística**. Per delegació seua, podrà actuar com a tal el **subdirector general de Planificació, Logística i Seguretat** d'esta Direcció General de Transports i Logística.

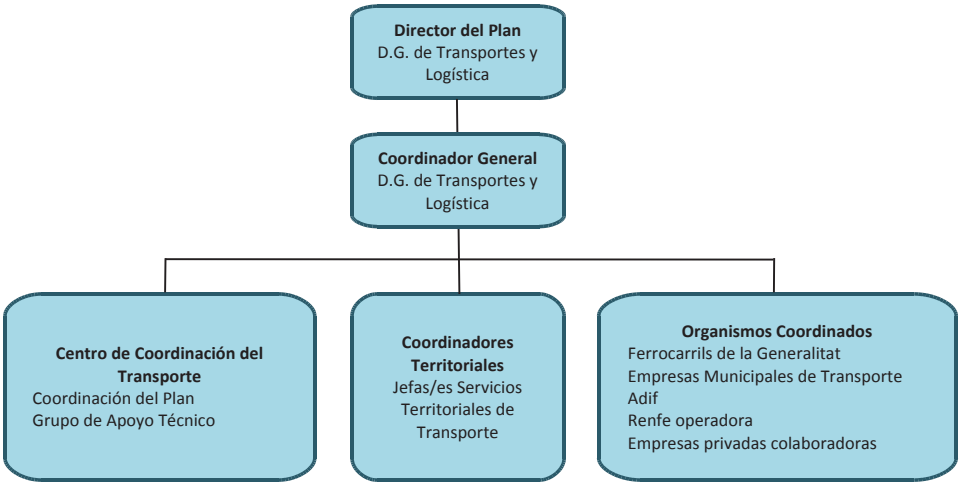
3.2. COORDINADOR GENERAL DEL PLA

La coordinadora general del Pla Sectorial del Transport és la **cap del servici de Seguretat i Ordenació en el Transport** d'eixa mateixa subdirecció general. Per delegació seua, podrà actuar com a tal qualsevol tècnic de la subdirecció general, en especial el **cap de secció de Protecció Civil i Informació.**

3.3. COORDINADORS TERRITORIALS DEL PLA

Ho seran els **caps del Servici Territorial de Transports** de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient. En cas d'absència o quan ho estimen oportú, es nomenaran tècnics coordinadors que actuaran com a substituts.

3.4. ORGANIGRAMA DE L'ORGANITZACIÓ JERÀRQUICA

4. ORGANITZACIÓ FUNCIONAL

4.1. CENTRES DE COORDINACIÓ

4.1.1. UBICACIÓ DEL CENTRE DE COORDINACIÓ

El Centre de Coordinació del Transport s'ubicarà en el Centre de Gestió i Seguretat Viària de la Generalitat, a Paterna, on es disposa de personal 24 hores i comunicació amb la resta de centres operatius, especialment amb el *CCE Generalitat* i amb la seua plataforma de comunicació.

4.1.2. COMPOSICIÓ

La direcció l'ostenta el director general de Transport i Logística, qui podrà delegar en el coordinador general, el seu substitut, o una altra persona amb competència en el sector. A més, estarà assistit en la seua gestió pel:

- Coordinador general del Pla o el seu substitut.
- Coordinadors territorials del Pla o els seus substituts.
- Personal de la Direcció General de Transports i Logística amb coneixements i gestió habitual en l'apartat de Transports o els seus substituts.

4.2. FUNCIONAMENT INTERN

4.2.1. FUNCIONS DELS RESPONSABLES DEL PLA

El director del Pla Sectorial de Transport gaudirà de la màxima autoritat sobre este i únicament rebrà directrius del director del Pla Territorial d'Emergència de la Comunitat Valenciana (*PTECV*) o del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

- Activarà el Pla a instàncies del director del *PTECV* o del *CCE Generalitat* / *CECOPI.*
- S'integrarà com a membre del *Comité Assessor* del *CECOPI* quan este es constituïsca.

El coordinador general del Pla Sectorial de Transport actuarà d'interlocutor entre el Centre de Coordinació del Pla Sectorial de Transport i el *CCE Generalitat* / *CECOPI*. En cada nivell d'emergència:

- Rep i valora la informació.
- Planifica les actuacions.
- Gestiona la mobilització de recursos.
- Efectua el seguiment de l'emergència.
- Informa el director del Pla sobre la necessitat de constitució del Centre de Coordinació perquè este done les ordes oportunes.
- Coordina les actuacions en tot el territori de la Comunitat Valenciana.
- Informa de totes les actuacions al director del Pla.

Els coordinadors territorials del Pla Sectorial de Transport tindran funcions semblants a les del coordinador general en el seu àmbit territorial, i informaran este de les gestions i actuacions dutes a terme.

4.2.2. FUNCIONS DEL CENTRE DE COORDINACIÓ DEL TRANSPORT

Es constituirà, per decisió del director del Pla o a instàncies del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, quan la gravetat de l'emergència així ho aconselle. En general, es tractarà de les situacions 1 o 2 d'emergència.

Les funcions del Centre de Coordinació són les de coordinar totes les necessitats en la matèria que sorgisquen com a conseqüència de l'emergència. El seu funcionament intern, així com la seua interconnexió amb el *CCE Generalitat* / *CECOPI* i amb altres organismes de transport implicats (operadors de transport) es definirà per mitjà de protocols de funcionament concrets segons el tipus d'emergència i els nivells de gravetat.

Les necessitats en matèria de transport que sorgixen com a conseqüència d'una situació d'emergència, es resumixen en dos grans blocs: transport per a l'evacuació de persones i transport de recursos. Per a realitzar ambdós tasques, hauran d'utilitzar-se recursos pertanyents tant al sector privat com a les diverses administracions públiques, i s'emprarà tant el transport per **carretera**, com el **ferrocarril** o, inclús, el transport **aeri**, segons les necessitats i limitacions del moment. La impossibilitat d'accedir per carretera a zones afectades (per causes climatològiques o altres) obligarà a fer ús de sistemes alternatius, com el ferrocarril o el transport aeri, almenys en els primers moments.

El transport per ferrocarril es veu limitat en les seues possibilitats pel seu caràcter obligatori del seu traçat. però, quan es troben tallades les carreteres, pot ser molt útil per al transport de recursos fins a zones pròximes al lloc de l'emergència.

El transport aeri es considera com a recurs prioritari en situacions d'emergència. Este tipus de transport es pot efectuar en el territori valencià per mitjans privats, contractats per les administracions, o inclús dependents de les Forces Armades. Tant la Generalitat Valenciana com algunes de les Diputacions disposen d'helicòpters durant tot l'any, reforçats en campanyes estivals per a incendis forestals. Si cal, podran mobilitzar-se, però sempre a través del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

La mobilització d'estos helicòpters en situacions d'emergència, s'efectuarà pel coordinador general del Pla o, si és el cas, els coordinadors territorials, per mitjà d'una sol·licitud a través del *CCE Generalitat* / *CECOPI*. En tot cas, la coordinació de l'operació dels helicòpters de la Generalitat li correspondrà a la direcció general competent en matèria d'Emergències a través del personal tècnic del *CCE Generalitat* / *CECOPI*. La mobilització d'helicòpters de l'exèrcit, si cal, es mobilitzaran a través del *CECOPI*, per mitjà de requeriment al delegat del govern de l'Estat en la Comunitat Valenciana. Per tractar-se d'un recurs no civil, s'haurà d'usar només puntualment en situacions d'extrema gravetat.

Una vegada s'inicie la normalització de les carreteres, el mitjà de transport d'elecció serà la **carretera**. En este sentit, atesa l'absència de recursos públics de transport per carretera, serà necessari recórrer al sector privat. La col·laboració entre les empreses de transport del sector privat i la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, s'efectuarà basant-se en acords de col·laboració subscrits per ambdós parts que asseguren la disponibilitat de recursos humans i materials en qualsevol situació.

4.3. ACTIVACIÓ

El Pla Sectorial de Transport és d'àmbit autonòmic i s'activarà per orde del director general de Transports i Logística, a instàncies del director del PTECV o del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, de la manera següent:

Tant la declaració de preemergència com, si evoluciona desfavorablement, quan es declare emergència, el *CCE Generalitat* alerta el dispositiu de coordinació general del Pla del Transport que transmetrà tant l'alerta com el seguiment corresponent, d'acord amb els protocols establits a este efecte. En particular es transmetrà al director del Pla, al mateix coordinador general del Pla i als coordinadors territorials afectats.

En fase d'emergència, el dispositiu de coordinació general del Pla de Transport es posarà en comunicació amb les empreses privades de transport amb les quals hagen firmat acords de col·laboració, perquè els seus responsables estiguen localitzables mentres dure l'emergència. Es donarà compte dels contactes al mateix coordinador general i territorial afectat. Així mateix, alertaran la resta d'organismes implicats, per a la localització de responsables en cas de necessitat de mobilització de recursos de la seua competència.

5. OPERATIVITAT

5.1. PREEMERGÈNCIA

Quan la naturalesa de l'emergència permeta establir una previsió dels esdeveniments, l'actuació en preemergència dels servicis implicats en el Pla de Transport serà la següent:

El *CCE Generalitat* alertarà el dispositiu de coordinació general del Pla del Transport que transmetrà tant l'alerta com el seguiment corresponent, d'acord amb els protocols establits a este efecte. En particular es transmetrà al director del Pla, al mateix coordinador general i als coordinadors territorials.

5.2. SITUACIÓ 0 D'EMERGÈNCIA

Es tracta de l'inici d'una situació d'emergència on es preveu la imminència dels problemes o estos s'han iniciat de manera incipient. En tot cas, estan circumscrits a un àmbit local però que es pot gestionar amb els propis recursos municipals en matèria de transport.

S'haurà de mantindre la comunicació entre els components del Pla de Transport, especialment els coordinadors territorial i general i el seu equip, per si de cas se superen els recursos municipals i fan falta majors recursos en la matèria. Es transmetrà el seguiment de l'emergència d'acord amb els protocols establits a este efecte.

Si l'evolució és favorable i no es necessiten majors recursos, la direcció del Pla de Transport junt amb la direcció del *PTECV* alçarà l'alerta i es passarà a la fase de tornada a la normalitat. Si l'evolució és desfavorable, s'establirà la situació 1 d'emergència.

5.3. SITUACIÓ 1 D'EMERGÈNCIA

Es tracta d'episodis en els quals han resultat afectats uns quants municipis amb superació dels recursos municipals en matèria de transport. Quan això succeïsca, els

mateixos municipis alertaran el *CCE Generalitat* l'enviament de recursos addicionals en matèria de transport.

El *CCE Generalitat* comunicarà esta necessitat a la coordinació general del Pla (CEGESEV). Les coordinacions general i territorial afectades, per mitjà dels seus mitjans interns, organitzaran la mobilització de majors recursos de transport. Es transmetrà el seguiment de l'emergència d'acord amb els protocols establits a este efecte.

En este nivell d'emergència, si així ho considera el director del Pla o a instàncies del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, es podrà constituir el Centre de Coordinació de Transports.

Si l'evolució és favorable i no es necessiten majors recursos, la direcció del Pla de Transport junt amb la direcció del *PTECV* alçarà l'alerta i es passarà gradualment a la fase de tornada a la normalitat. Si l'evolució és desfavorable, s'establirà la situació 2 d'emergència.

5.4. SITUACIÓ 2 D'EMERGÈNCIA

Es tracta d'emergències generalitzades que afecten tot o gran part del territori valencià. En esta situació, tot el mecanisme del Pla de Transport està activat i estarà constituït el Centre de Coordinació de Transports.

Si fan falta mitjans de transport alternatius al transport per carretera, la coordinació general del Pla, seguint els protocols establits, es posarà en comunicació i sol·licitarà el suport d'organismes alternatius de transports ja comentats en este Pla, entre els quals:

- Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV)
- Empreses municipals de transports dels distints municipis valencians.
- ADIF, empresa administradora d'infraestructures ferroviàries.
- Renfe Operadora, empresa de servicis de transports ferroviaris de viatgers i mercaderies.
- Helicòpters de rescat, a través del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

Si cal la mobilització d'helicòpters militars (o UME) el director del Pla Sectorial de Transport efectuarà la sol·licitud a través del CECOPI, sempre justificant situacions d'extrema gravetat.

En esta fase, les sol·licituds de transport solen donar-se per necessitats d'evacuació i d'abastiment, per la qual cosa potser vindran derivades pels responsables del Pla d'Albergs i Assistència, així com del Pla d'Abastiment.

5.5. Situació 3 d'emergència

Es tracta d'emergències així declarades pel Ministeri d'Interior perquè considere que està en joc l'interés general de l'Estat.

Si s'arriba a esta situació com a evolució negativa de l'emergència, tot el mecanisme del Pla de Transport està activat i estarà constituït el Centre de Coordinació del Transport. Si s'arriba de forma sobtada, s'activaran tant el Pla Sectorial com el Centre de Coordinació del Transport.

Els mecanismes d'actuació seran els mateixos que quan l'emergència assolix la situació 2 definida anteriorment.

5.6. Fi de l'emergència

Convé assenyalar que és en esta fase quan se solen sol·licitar més mitjans de transport especial i maquinària, per a les labors de rehabilitació.

Durant esta fase, que finalitza una vegada la situació ha tornat completament a la normalitat en matèria de comunicacions i transport, seguirà mantenint-se la comunicació entre els components del Pla de Transport, especialment els coordinadors territorial i general, així com amb el director del *PTECV*. Es transmetrà el seguiment de l'emergència d'acord amb els protocols establits a este efecte.

6. Implantació i manteniment de l'operativa del Pla Sectorial.

Una vegada entre en vigor el present Pla Sectorial després de l'informe favorable de la Comissió de Protecció Civil, la Direcció General de Transports i Logística promourà les actuacions necessàries per a la seua implantació i el manteniment de la seua operativitat. El dit compromís s'estendrà a tots els organismes responsables implicats.

6.1. Implantació

6.1.1. Verificació de la infraestructura

La Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, per mitjà del CEGESEV de la Direcció General de Transports i Logística, verificarà l'existència i idoneïtat de funcionalitat de les infraestructures bàsiques per al seu funcionament i en especial les comunicacions informàtiques i telefòniques.

6.1.2. Al personal dels Servicis Implicats

Cada variació del Pla Sectorial, una vegada haja entrat en vigor, motivarà la remissió d'una còpia als distints organismes per a la seua lectura, coneixement pels responsables i reunions informatives a fi d'aclarir possibles dubtes.

Els servicis corresponents de cada organisme implicat en el Pla Sectorial de Transport hauran de difondre entre el seu personal el document aprovat, confeccionaran els protocols interns de funcionament que corresponguen, i organitzaran els cursos formatius i informatius que garantisquen l'operativitat del Pla i les actuacions en les emergències.

Així mateix, es realitzaran exercicis i simulacres (parcials i globals).

6.2. Manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial de Transport

6.2.1. Actualització-Revisió

Li correspon a la Direcció General de Transports i Logística de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, a través del CEGESEV de la Subdirecció

General de Planificació, Logística i Seguretat, l'actualització i revisió periòdica del Pla Sectorial de Transport per al manteniment de la seua vigència i operativitat, així com l'actualització del Directori del CCT i el Catàleg de recursos mobilitzables.

No obstant això, quan els canvis a introduir en el contingut del Pla Sectorial suposen modificacions importants, el seu Director convocarà els seus organismes integrants per a la seua discussió i aprovació. El nou text serà remés a la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana per al seu coneixement i efectes.

S'incorporaran al Pla les experiències i millores derivades de la gestió d'actuacions precedents davant d'emergència.

6.2.2. Formació Permanent

La formació del personal implicat prevista en la fase d'implantació ha de ser una labor continuada ja que es tracta d'un document viu, subjecte a constants revisions i actualitzacions.

Així mateix, la posada en marxa de simulacres periòdics formarà part de la dita labor permanent.

Annex II.5

Pla Sectorial d'Abastiment

Annex II.6

Pla Sectorial de Carreteres

SUMARI:

1. OBJECTIUS DEL PLA

2. ORGANISMES IMPLICATS

3. ORGANISME COORDINADOR

4. EL DIRECTOR DEL PLA

5. EL DIRECTOR TÈCNIC DEL PLA

6. EL CENTRE DE COORDINACIÓ DE CARRETERES (CCC)

7. ACTIVACIÓ DEL PLA SECTORIAL DE CARRETERES
   7.1. Preemergència
   7.2. Emergència
   7.3. Fi de l'emergència

8. Operativitat del Pla Sectorial de Carreteres
   8.1. Situació de normalitat
   8.2. Situació d'emergència

9. Implantació i manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial de Carreteres
   9.1. Implantació
   9.2. Manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial de Carreteres

1. OBJECTIUS DEL PLA

El Pla Sectorial de Carreteres, d'àmbit autonòmic, té com a objectius principals la direcció i actuació coordinada de la totalitat dels recursos en matèria de carreteres a la Comunitat Valenciana, independentment de la titularitat d'estes, a fi d'assegurar una actuació eficaç en cas de catàstrofe i establir els mecanismes d'alerta dels esmentats recursos en les situacions de risc col·lectiu.

Són objectius generals del Pla Sectorial de Carreteres:

- Mantindre les xarxes vials expedites i en condicions d'ús, així com restablir el trànsit en el menor temps possible a partir de la interrupció per situacions d'emergència.
- Organitzar un Centre de Coordinació de Carreteres amb participació de tots els organismes amb competència en carreteres, així com l'elaboració d'un protocol de funcionament d'este.
- Obtindre, recopilar i distribuir documentació i cartografia d'interés, per a aplicar-les en emergències o per a previndre estes.
- Mantindre una xarxa interna de comunicació permanent entre els diferents nivells coordinats.
- Preparar normes d'actuació preventives en matèria de carreteres davant de les diferents situacions de risc, per a difondre entre la població.

2. ORGANISMES IMPLICATS

Són organismes implicats tots aquells de la Comunitat Valenciana amb competència en conservació/explotació de carreteres o gestió de trànsit d'este, i aquells les funcions dels quals puguen incidir en les vies de comunicació de la Comunitat Valenciana, especialment:

- Demarcació i unitats de Carreteres (Ministeri de Foment).
- Direccions provincials de Trànsit.
- Diputacions provincials.
- Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient.

3. ORGANISME COORDINADOR

L'organisme coordinador del Pla Sectorial de Carreteres de la Comunitat Valenciana és la Direcció General de Transports i Logística de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, des de la qual es dirigiran les actuacions del Centre de Coordinació de Carreteres en les emergències i es faran els treballs de preparació, seguiment i suport tècnic en temps normal.

L'organisme coordinador té com a objectius específics garantir :

- ⋆ La disposició d'un catàleg actualitzat de carreteres de la Comunitat Valenciana.
- ⋆ La disposició d'un directori actualitzat per a l'alerta o mobilització dels recursos humans i materials.
- ⋆ La difusió del Pla Sectorial de Carreteres a les persones i els organismes amb implicació en el funcionament d'este pla.
- ⋆ El desenrotllament d'aquells aspectes del Pla Sectorial de Carreteres que interaccionen amb altres plans sectorials.
- ⋆ Las funcions que li assigne el director del CCE Generalitat.
- ⋆ Las actuacions necessàries per a implantar i mantindre l'operativitat del pla.

4. El director del pla

Correspon al director general de Transports i Logística o, en absència d'este, al subdirector general de Planificació, Logística i Seguretat, exercir la direcció del Pla Sectorial de Carreteres. És també el director del Centre de Coordinació de Carreteres i assumix les relacions amb el CECOPI.

Les seues funcions es definixen en els següents apartats d'este document.

5. EL DIRECTOR TÈCNIC DEL PLA

El cap del Servici de Seguretat Viària de la Subdirecció General de Planificació, Logística i Seguretat de la Direcció General de Transports i Logística de la CITMA és el director tècnic del Pla Sectorial de Carreteres, i com a tal assistirà tècnicament el director, qui podrà delegar en ell les seues funcions quan es considere oportú.

El director tècnic és l'encarregat de mantindre permanentment operatiu este pla, tant durant les emergències com en la normalitat, i en farà el seguiment pel que fa als objectius específics que l'organisme coordinador té, assistit en les seues funcions pel Centre de Gestió i Seguretat Viària (CEGESEV) del Servici de Seguretat Viària.

6. El Centre de Coordinació de Carreteres (CCC)

En el si del Pla Sectorial de Carreteres, es crea el Centre de Coordinació de Carreteres (d'ara en avant, CCC), òrgan **col·legiat** d'àmbit **provincial**, integrat per un representant de cada organisme dels assenyalats en l'apartat 2 amb competències a la província corresponent, la direcció del qual, en totes estes, serà exercida pel director del Pla Sectorial de Carreteres o pel director tècnic per delegació.

És un òrgan per a actuar en situació d'emergència, per la qual cosa, en general, es constituirà només durant estes situacions.

La constitució del CCC de cada província s'efectuarà a sol·licitud de la direcció del Pla Sectorial, per mitjà d'una comunicació a cada un dels organismes que l'integren, consultat el CCE Generalitat. Una vegada convocats, els seus integrants estaran obligats a estar en comunicació amb el seu director, llevat que este decidisca que és necessària la seua presència física, i en este cas es reuniran als locals que es designe en el protocol intern del CCC.

Quan estiguen comunicats tots els seus membres (o s'hagen personat) i quede, per tant, formalment constituït el CCC, s'informarà el CCE Generalitat. El CCE Generalitat comunicarà a la Delegació de Govern (Subdelegacions del Govern si es tractara de la constitució dels CCC d'Alacant o Castelló) la decisió de constituir el CCC, per informar-la o per si es necessitara el concurs d'esta per a localitzar els organismes de l'Estat implicats.

El mateix procediment se seguirà quan la constitució del CCC siga requerida pel CECOPI.

Quan es done la circumstància que el CCC es constituïsca en més d'una província de manera simultània i no siga possible efectuar la comunicació entre el director del CCE i els seus membres, o es requerisca la presència física d'estos, els caps del Servici Territorial de Carreteres assumiran la direcció dels CCC, mantenint contínuament informat la direcció del pla sobre la situació a les seues respectives províncies.

Les funcions i el procediment d'actuació es descriuen en el protocol intern d'actuació del Centre de Coordinació de Carreteres, i estaran encaminades a complir amb els objectius generals assignats per este pla. El seu principal objectiu específic serà

exercir la direcció dels treballs necessaris per a restablir la circulació en el menor temps possible.

El CCC estarà, no obstant això, a les ordes del CCE Generalitat / CECOPI en funció de la seua interrelació amb altres plans sectorials, l'assessorarà en matèria de carreteres i disposarà els recursos necessaris per a atendre les seues demandes. Per a això, sempre que així ho sol·licite, el director del CCC destacarà un tècnic com a assessor del CCE Generalitat / CECOPI, que actuarà d'intermediari entre este i el CCC.

7. Activació del Pla Sectorial de Carreteres

Quan les circumstàncies aconsellen posar en marxa les actuacions previstes en este pla per a una situació d'emergència, el director donarà l'orde d'inici d'estes actuacions.

Excepte indicació en contra, en els plans especials o procediments d'actuació per als riscos corresponents, l'activació es farà segons s'establix a continuació:

7.1. Preemergència

És la fase d'una situació que, per evolució desfavorable predicible, pot donar lloc a una situació d'emergència.

El CCE Generalitat alertarà el director tècnic del pla, qui seguirà l'evolució dels esdeveniments i alertarà el director del pla perquè decidisca el grau de difusió que s'ha de donar a l'alerta; però, en tot cas, el personal tècnic haurà de ser capaç de constituir ràpidament el CCC a requeriment del CCE Generalitat / CECOPI quan la predicció siga a curt o molt curt termini.

7.2. Emergència

És la qualificació d'una situació en què s'han produït danys o estos són imminents. Es preveuen ací tres nivells d'emergència.

7.2.1. Situació 0 d'emergència

Per precipitacions intenses o inundacions si les dades meteorològiques i hidrològiques permeten preveure la imminència d'inundacions amb perill per a persones i béns.

Per neu si els efectes de la nevada fan necessari mobilitzar recursos per a efectuar la neteja dels vials afectats.

Per sisme si la idea de fenòmens sísmics són àmpliament sentits per la població, i requerixen de les autoritats i els òrgans competents una actuació coordinada, dirigida a intensificar la informació als ciutadans sobre estos fenòmens.

La qualificació de l'emergència de **situació 0** correspondrà al **director del pla especial o procediment d'actuació** que es tracte.

En esta situació, cada organisme titular de la carretera soluciona amb els seus mitjans els danys i restablix la circulació. A partir de la declaració d'esta situació, tots els organismes implicats hauran de comunicar a la direcció tècnica del Pla Sectorial (CEGESEV) l'estat viari, amb comunicació contínua dels canvis de l'estat de la seua xarxa viària. Per la seua banda, la direcció tècnica haurà de demanar, processar i emetre la informació rebuda, i informar-ne el CCE Generalitat i els organismes titulars i gestors que formen part del Pla Sectorial de Carreteres.

En el cas del sisme, no intervé el Pla Sectorial, perquè es tracta simplement d'una situació en què s'activa la fase d'informació i es convoca, si és procedent, el grup de seguiment del risc.

7.2.2. SITUACIÓ 1 D'EMERGÈNCIA

Per precipitacions intenses o inundacions si s'han produït inundacions en zones localitzades, els efectes de les quals poden pal·liar-se amb mitjans i recursos locals.

Per neu si els efectes de la nevada fan necessari establir una actuació coordinada dels recursos de tots els organismes titulars de la carretera, a fi de fixar prioritats, itineraris de neteja i àmbits d'actuació de cada recurs.

Per sisme si la protecció de persones i béns, després del fenomen, pot assegurar-se amb mitjans i recursos locals.

La qualificació de l'emergència de **situació 1** correspondrà al **director del pla especial o procediment d'actuació** que es tracte. En el cas d'activació per neu, s'efectuarà després de consulta a la direcció del Pla Sectorial de Carreteres.

La direcció del Pla Sectorial de Carreteres constituirà el Centre de Coordinació de Carreteres a la província corresponent.

Tots els organismes implicats hauran de comunicar a la direcció tècnica del Pla Sectorial (CEGESEV) l'estat viari, amb comunicació contínua dels canvis de l'estat de la seua xarxa viària. Per la seua banda, la direcció tècnica haurà de demanar, processar i emetre la informació rebuda, i informar-ne el CCE Generalitat i els

organismes titulars i gestors que formen part del Pla Sectorial de Carreteres, integrats en el CCC.

Serà el CCC, normalment establit a les dependències de la direcció tècnica (CEGESEV), qui, a la vista de les dades integrades que reba, assessorarà el CCE Generalitat. S'estudiarà conjuntament la possible gravetat de les dades, i s'adoptaran, si és el cas, les mesures oportunes per a solucionar la situació, que poden significar la reassignació de recursos.

7.2.3. SITUACIÓ 2 D'EMERGÈNCIA

Per precipitacions intenses o inundacions si s'han produït inundacions que desborden els mitjans i recursos locals o bé la predicció meteorològica preveu l'agreujament de la situació 1. També seran qualificades així les situacions que requerisquen la constitució del CECOPI. Així mateix, en els escenaris 2 i 3 previstos en els plans d'emergència de preses.

Per neu si els efectes de la nevada poden prolongar una situació d'aïllament durant alguns dies. També seran qualificades així les situacions que requerisquen la constitució del CECOPI pel nivell, extensió o permanència en el temps dels danys.

Per sisme si els danys, el nombre de víctimes o l'extensió de les àrees afectades fan necessari el concurs de mitjans, recursos o servicis ubicats fora de les àrees afectades.

La qualificació de l'emergència de **situació 2** correspondrà al **director del pla especial o procediment d'actuació** que es tracte.

La direcció del Pla Sectorial de Carreteres constituirà el Centre de Coordinació de Carreteres a la província corresponent.

Tots els organismes implicats hauran de comunicar a la direcció tècnica del Pla Sectorial (CEGESEV) l'estat viari, amb comunicació contínua dels canvis de l'estat de la seua xarxa viària. Per la seua banda, la direcció tècnica haurà de demanar, processar i emetre la informació rebuda, i informar-ne el CCE Generalitat / CECOPI i els organismes titulars i gestors que formen part del Pla Sectorial de Carreteres, integrats en el CCC.

Serà el CCC, normalment establit a les dependències de la direcció tècnica (CEGESEV), qui, a la vista de les dades integrades que reba, assessorarà el CCE

Generalitat. S'estudiarà conjuntament la possible gravetat de les dades, i s'adoptaran, si és el cas, les mesures oportunes per a solucionar la situació, que poden significar la reassignació de recursos.

A sol·licitud del CCE Generalitat / CECOPI, el CCC enviarà un tècnic que actue com a intermediari entre ambdós quan així ho sol·licite aquell.

7.2.4. Situació 3 d'emergència

Esta situació es dóna en emergències en què es considera que està en joc l'interés general de l'Estat.

La qualificació de l'emergència de **situació 3** correspondrà al **ministre de l'Interior**.

S'ha d'actuar de la mateixa manera que la descrita en la situació 2 d'emergència si bé cal tindre en compte que la direcció del Pla Especial d'Inundacions correspondrà a la persona designada pel Ministeri de l'Interior.

7.3. Fi de l'emergència

Declarada la fi de l'emergència pel CCE Generalitat / CECOPI, correspon a la direcció del CCC desconvocar l'emergència. Començarà, en el cas de precipitacions intenses o inundacions, la fase de normalització.

Cada organisme continuarà la labor en el seu àmbit a fi de normalitzar la xarxa viària. No obstant això, es mantindrà informada la direcció tècnica de l'estat dels treballs fins a la total normalització de les carreteres.

8. Operativitat del Pla Sectorial de Carreteres

8.1. Situació de Normalitat

Tots els organismes implicats, prepararan i adaptaran la seua estructura per a donar la resposta adequada en la situació d'emergència. Elaboraran i entregaran a la direcció del Pla Sectorial els seus protocols interns, actualitzaran els seus directoris comunicant a la direcció tècnica les variacions, i revisaran els recursos disponibles (tant propis com aliens), la xarxa de comunicacions interna, etc.

Així mateix, tots els organismes implicats, comunicaran a la direcció tècnica del pla les **restriccions o els talls de carretera** de més d'un dia que no tinguen reversibilitat immediata (si en tingueren, s'haurien de revertir les restriccions fins a deixar la carretera en estat de viabilitat total així que es declare la situació de preemergència). En tot cas, els titulars hauran d'estar preparats per a la reposició de la carretera si la naturalesa del tall ho permet i si les condicions de l'emergència ho fan necessari.

D'altra banda, tots els organismes de carreteres implicats hauran de mantindre les seues **fites quilomètriques** com a referència per als usuaris i servicis d'emergències, i **hauran de comunicar** a la direcció tècnica la **posició real, retolació actual** (CV-, A-, N-... que es veu en la placa) i **numeració** (punt quilomètric real). En la mesura que es puga, es recomana referenciar-les en coordenades globals GPS o UTM. En tot cas, resulta imprescindible, per a ser funcionals, comunicar a la direcció tècnica **l'actualització** immediata de qualsevol canvi en la placa, bé siga en la seua posició en carretera (per requilometratge o obres), per canvi de retolació de la carretera (VV- a CV-, N- a A-...), per canvi del número del punt quilomètric referenciat, o per altes o baixes de titularitat de qualsevol tram.

La Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, com a organisme coordinador, farà el seguiment en tot allò que faça referència al Centre de Coordinació de Carreteres.

8.2. Situació d'emergència

Una vegada activat el pla, constituït o no el CCC, la direcció estarà en permanent relació amb el CCE Generalitat / CECOPI.

Excepte indicació en contra pel CCE Generalitat / CECOPI, cada organisme actuarà en l'àmbit de la seua xarxa de carreteres per a restablir la circulació, i transmetrà a la direcció tècnica del CCC la informació de l'estat de la xarxa i les incidències que s'hi produïsquen.

No obstant això, quan la gravetat de la situació ho requerisca, una vegada establides les prioritats en la resolució de l'emergència i a fi d'optimitzar els recursos disponibles, la direcció del CCC, després de consultar els seus membres, podrà requerir-los l'actuació en una via d'una altra titularitat, inclús si això suposa l'abandó provisional dels treballs de restitució en la seua pròpia xarxa.

El funcionament detallat del Centre de Coordinació de Carreteres s'arreplega en el protocol que s'adjunta com a annex.

9. Implantació i manteniment de l'operativitat del Pla Sectorial de Carreteres

Una vegada s'aprove este pla sectorial de la manera reglamentàriament establida, la Direcció General de Transports i Logística promourà les actuacions necessàries per a implantar-lo i mantindre l'operativitat. Este compromís s'estendrà a tots els organismes responsables implicats.

9.1. Implantació

9.1.1. Verificació de la infraestructura

La Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, per mitjà del CEGESEV del Servici de Seguretat Viària de la Direcció General de Transports i Logística, verificarà l'existència i idoneïtat de funcionalitat de les infraestructures bàsiques per al seu funcionament, en especial les comunicacions informàtiques i telefòniques.

9.1.2 Al personal dels servicis implicats

Cada variació del Pla Sectorial, una vegada haja entrat en vigor, motivarà la remissió d'una còpia als distints organismes perquè el lligen, els responsables el coneguen i es facen reunions informatives a fi d'aclarir possibles dubtes.

Els servicis corresponents de cada organisme implicat en el Pla Sectorial de Carreteres hauran de difondre entre el seu personal el document aprovat, confeccionant els protocols interns de funcionament que corresponga i organitzant els cursos formatius i informatius que garantisquen l'operativitat del pla i les actuacions en les emergències.

Així mateix, es faran exercicis i simulacres (parcials i globals).

9.2. MANTENIMENT DE L'OPERATIVITAT DEL PLA SECTORIAL DE CARRETERES

9.2.1 ACTUALITZACIÓ-REVISIÓ

Correspon a la Direcció General de Transports i Logística de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, a través del Servici de Seguretat Viària de la Subdirecció General de Planificació, Logística i Seguretat, actualitzar i revisar periòdicament el Pla Sectorial de Carreteres per a mantenir-ne la vigència i operativitat, així com actualitzar el directori del CCC i supervisar la infraestructura necessària per al bon funcionament del pla.

No obstant això, quan els canvis a introduir en el contingut del Pla Sectorial suposen modificacions importants, el seu director convocarà els organismes integrants per a discutir-les i aprovar-les. El nou text es remetrà a la Comissió de Protecció Civil de la Comunitat Valenciana perquè en prenga coneixement general i als efectes oportuns.

La confecció i actualització dels protocols interns de cada organisme correspon als representants d'estos en el Centre de Coordinació de Carreteres.

9.2.2 FORMACIÓ PERMANENT

La formació del personal implicat prevista en la fase d'implantació ha de ser una labor continuada, ja que es tracta d'un document viu, subjecte a revisions i actualitzacions constants.

Així mateix, la posada en marxa de simulacres periòdics formarà part d'esta labor permanent.

Addenda

Protocol intern del Centre de Coordinació de Carreteres

SUMARI:

1. INTRODUCCIÓ

2. ALERTA I CONSTITUCIÓ DEL CENTRE DE COORDINACIÓ DE CARRETERES

3. SEU DEL CENTRE DE COORDINACIÓ DE CARRETERES

4. FUNCIONS DEL CENTRE DE COORDINACIÓ DE CARRETERES
   - 4.1. Intervenció dels titulars de carreteres en els diferents esdeveniments
   - 4.2. Informació sobre l'estat de la xarxa viària
   - 4.3. Establiment de rutes alternatives
   - 4.4. Mitjans a utilitzar durant l'episodi
   - 4.5. Recuperació de les condicions normals de circulació en la xarxa
   - 4.6. Representant del Pla Sectorial en el Comité Assessor

5. TORNADA A LA NORMALITAT

1. INTRODUCCIÓ

El Pla Sectorial de Carreteres atribuïx al Centre de Coordinació de Carreteres (CCC) unes funcions que ha de desenrotllar en les situacions d'emergència. Este document pretén detallar les actuacions dels distints implicats de tal forma que la resposta que s'obtinga siga el més automàtica i efectiva possible des de la fase d'alerta fins a la tornada a la normalitat.

2. ALERTA I CONSTITUCIÓ DEL CCC

L'apartat 7 del text del Pla Sectorial de Carreteres arreplega els mecanismes per a l'inici de les actuacions que preveu per a situacions d'emergència. En el dit apartat s'indica que la competència per a constituir o desconvocar el CCC correspon sempre a la seua direcció, amb independència de la situació d'emergència, que és qualificada pel CCE Generalitat / CECOPI.

Una vegada declarada la preemergència/emergència pel CCE Generalitat / CECOPI, i avisada la direcció del Pla Sectorial, esta decidirà si és procedent la constitució del CCC en funció d'allò que preceptua el mateix Pla Sectorial. En cas contrari, els seus membres hauran d'estar preparats per a la ràpida constitució a requeriment del CCE Generalitat / CECOPI.

La direcció del pla, i especialment la direcció tècnica, seguirà l'evolució dels esdeveniments i demanarà la informació que calga.

En el cas que la direcció del pla decidisca constituir-lo, ho comunicarà als organismes que l'integren, els responsables del qual, després de rebre l'avís i en el menor termini possible, confirmaran, per mitjà del seu terminal telefònic mòbil, la seua posada a disposició del CCC. Haurà de mantindre permanentment la seua localització a través d'este mitjà. En el cas que siga exigible la seua constitució física, acudiran a la seu designada amb este fi des d'on hauran d'estar completament operatius amb els seus propis efectius.

3. SEU DEL CCC

En determinades circumstàncies, el CCE Generalitat / CECOPI o el director del CCC poden considerar necessària la constitució d'este amb presència física dels seus membres. En estos casos, el director del CCC ho comunicarà a cada organisme, i indicarà el lloc en què han de presentar-se, després de la consulta al CCE Generalitat / CECOPI.

Excepte indicació en contra, la seu del CCC serà el Centre de Gestió i Seguretat Viària de la Generalitat (CEGESEV) a Paterna, per a la dotació i equipament del qual s'ha previst esta funcionalitat. Des del CEGESEV es poden realitzar videoconferències, tant amb els CCE Generalitat com amb altres organismes del Pla Sectorial de Carreteres.

4. FUNCIONS DEL CCC

4.1. INTERVENCIÓ DELS TITULARS DE CARRETERES EN ELS DIFERENTS ESDEVENIMENTS

Els equips especialitzats dels organismes titulars de les carreteres formaran part de la Unitat Bàsica de Suport en el Pla Especial davant del risc d'inundacions.

Els equips especialitzats dels organismes que componen el Pla Sectorial de Carreteres formaran part de la Unitat Bàsica de Carreteres en el procediment d'actuació davant del risc de nevades.

El responsable del Pla Sectorial de Carreteres formarà part de la Unitat Bàsica de Suport en el Pla Especial davant de riscos sísmics. També formaran part d'esta unitat bàsica els equips especialitzats dels organismes que componen el Pla Sectorial de Carreteres.

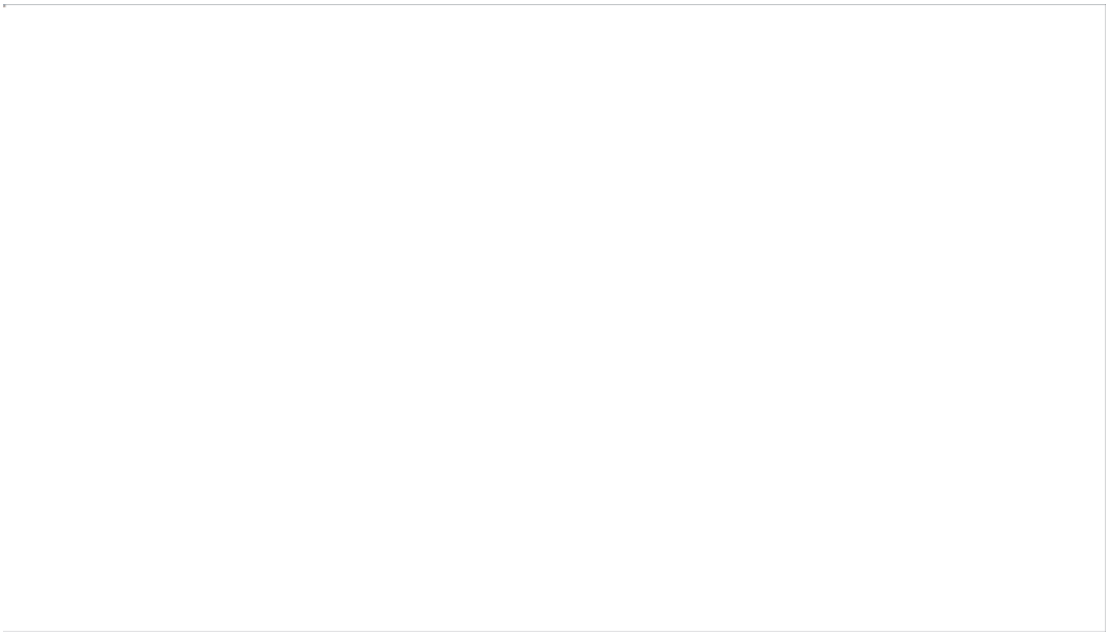
4.2. INFORMACIÓ SOBRE L'ESTAT DE LA XARXA VIÀRIA

Cada organisme remetrà preferentment per mitjà de correu electrònic, però també alternativament per fax o telèfon, la informació de les carreteres afectades en la seua xarxa contínuament, **conforme es van produint canvis en la servicis viaris d'alguna carretera** de la seua titularitat, des de la declaració d'una emergència (nivell 0).

El director del CCC recopilarà, analitzarà i valorarà les dades rebudes, i procedirà al seu tractament a fi de confeccionar un informe.

- ⋆ A les 09:00 hores.
- ⋆ A les 12:00 hores.
- ⋆ A les 14:00 hores.
- ⋆ A les 18:00 hores.
- ⋆ A les 20:00 hores.

Este informe es remetrà tant al CCE Generalitat / CECOPI per a la seua difusió a la població, així com a tots els organismes implicats, per correu electrònic, a les adreces que figuren en el directori de Protecció Civil, llevat que raons d'índole tècnica ho impedisquen.
L'aparença de l'informe serà la que apareix en la figura següent. Estarà elaborat en format informàtic de taula de dades. Qualsevol organisme dels integrants del Pla Sectorial podrà sol·licitar a la direcció tècnica el fitxer informàtic model a fi d'ajustar les seues dades a l'estàndard de l'informe.

En tot moment, esta informació podrà ser contrastada amb els responsables de l'organisme titular de la carretera. En este sentit, en cas de discrepància, es donarà preferència a la informació rebuda dels servicis de conservació i manteniment dels titulars de la carretera.

Excepte circumstàncies molt singulars, s'utilitzarà la nomenclatura següent per a definir els estats viaris en funció dels distints episodis d'emergència:

- La situació "**OBERTA AMB PRECAUCIÓ**" significa que les adverses condicions climatològiques o ambientals poden derivar en un ràpid empitjorament de les condicions de circulació. Equival al color verd DGT - nivell verd.
- La situació "**PRECAUCIÓ PER GEL/NEU**" o "**PRECAUCIÓ PER BOSSES D'AIGUA**" significa que hi ha neu o gel en la calçada, tolls o bosses d'aigua o xicotetes ruptures de ferm en cas d'inundacions, que dificulten la conducció. Esta situació porta implícita l'obligació que els vehicles pesats circulen pel carril de la dreta sense efectuar avançaments. Equival al color groc DGT - nivell groc.

- La situació "**PRECAUCIÓ AMB CADENES**" significa que la calçada té una quantitat de neu tal que, si bé permet el pas de vehicles lleugers amb precaució, el tall de neu o gel existent obliga a la col·locació de cadenes en els pneumàtics per a no perdre el control de la conducció. Porta implícita la prohibició per a circulació de vehicles pesats. Equival al color roig DGT - nivell roig.
- La situació "**PRECAUCIÓ PER SOLSIDES O ARROSSEGAMENTS**" significa que s'ha constatat l'existència de despreniments en les zones amb talussos inestables que han pogut provocar caiguda a la calçada de pedres o vessaments de terra de grandària suficient com per a produir col·lisions o impedir la normal circulació. Porta implícita la prohibició per a circulació de vehicles pesats. Equival al color roig DGT - nivell roig.
- La situació "**TANCADA PER NEU**" o "**TANCADA PER INUNDACIÓ**" o simplement "**TANCADA**" per qualsevol raó, significa que l'acumulació de neu, la inundació o la ruptura de la plataforma impedix completament la circulació de vehicles. També es dóna esta situació quan vehicles accidentats com a conseqüència de l'episodi, o vehicles dels equips de rescat, bloquegen la calçada. Equival al color negre DGT - nivell negre.

4.3. Establiment de rutes alternatives

Quan existisquen carreteres tallades o les condicions de circulació així ho aconsellen, es procedirà a establir rutes alternatives que completen els itineraris, incloent-hi les alternatives per al trasllat de passatgers de línies ferroviàries.

La direcció del CCC, consultats els seus membres, fixarà les rutes alternatives que comunicarà al CCE Generalitat / CECOPI per a la seua consideració i posterior divulgació a la població. En qualsevol cas, es notificarà la decisió adoptada als titulars de les carreteres afectada i alternativa.

4.4. Mitjans a utilitzar durant l'episodi

Els titulars de les carreteres arreplegaran un llistat dels mitjans que l'episodi d'emergència obliga a posar a disposició i que estan operatius durant l'existència de la declaració de la incidència, tant referit a característiques i nombre d'equips especialitzats com a mitjans fungibles. La relació d'estos es farà arribar periòdicament al CCC.

4.5. Recuperació de les condicions normals de circulació en la xarxa

Els treballs per a la reparació de la via, la seua obertura al trànsit i la restitució de la normalitat correspon efectuar-los a l'organisme titular de la carretera afectada.

Segons s'indica en l'apartat 8 del Pla Sectorial de Carreteres, si la situació de l'emergència ho requerix, el CCC pot decidir la conveniència de prioritzar determinades actuacions o unir els esforços a fi de resoldre el problema d'incomunicació viària d'una zona.

Per a això, disposarà dels recursos del Pla Sectorial, en la mesura que siguen necessaris, i els organismes implicats aportaran els recursos públics i privats de la seua competència, tant pel que fa al personal com als mitjans materials.

La direcció del Pla Sectorial designarà un tècnic en carreteres que dirigisca les actuacions conjuntes en el terreny dels distints organismes implicats i que actuarà, si és el cas, com a coordinador en el Lloc de Comandament Avançat, d'acord amb allò que indica el PTECV. El Centre de Comandament Avançat es constituïx amb un representant de cada pla sectorial (coordinador) a fi d'evitar les interferències i obstruccions que podien derivar-se de l'actuació individualitzada de cada pla sectorial. El cap del Lloc de Comandament Avançat el nomena directament el CECOPI, i la seua missió és ordenar les actuacions en el terreny resolent les prioritats més convenients en cada cas.

En el cas que les necessitats superen els recursos de la província, el CCC sol·licitarà la incorporació dels recursos autonòmics del Pla Sectorial, i si estos també són insuficients, transmetrà les seues necessitats al CECOPI perquè intervinguen els recursos extraordinaris.

4.6. Representant del Pla Sectorial en el Comité Assessor

El representant del Pla Sectorial de Carreteres en el Comité Assessor del CECOPI constituït durant els episodis en què es pose en marxa el Procediment d'Actuació davant del Risc de Nevades, és el cap del Servici de Seguretat Viària de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient. Per delegació, ho seran els caps dels servicis territorials de Carreteres o bé la persona designada a este efecte.

El director del Pla Sectorial de Carreteres forma part del Grup de Gestió de Mitjans i Recursos que formen el Comité Assessor tant del Pla Especial davant del Risc d'Inundacions així com del Procediment d'Actuació davant del Risc Sísmic.

5. TORNADA A LA NORMALITAT

Una vegada passada l'emergència, el director del pla, per si mateix (situacions 0 i 1) o a instàncies del CECOPI (situació 2 i 3) desconvocarà el CCC i ho comunicarà als seus components.

Cada organisme seguirà els treballs de reparació de les seues vies fins a la tornada a la normalitat i notificarà al director tècnic del CCC l'obertura al trànsit de les carreteres tallades durant l'emergència.

Annex III

PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ DE CARÀCTER HORITZONTAL

1. Procediment de gestió de la informació
2. Procediment de comunicacions
3. Procediment en emergències amb múltiples víctimes
4. Procediment de reposició de servicis bàsics i tornada a la normalitat

Annex III.1.
Procediment de gestió de la informació

SUMARI:

1. **INTRODUCCIÓ**

2. **OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER**

3. **ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ**
   - **3.1.** El director del procediment
   - **3.2.** Els centres que participen en la gestió de la informació
   - **3.3.** El Gabinet d'Informació
     - **3.3.1.** El Gabinet de Premsa
     - **3.3.2.** El Gabinet Tècnic
     - **3.3.3.** El Gabinet d'Atenció i Informació a la Població

4. **GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ**
   - **4.1.** Introducció
   - **4.2.** Flux de la informació
   - **4.3.** Informes de seguiment de la preemergència / emergència

1. INTRODUCCIÓ

Les labors de gestió de la informació relacionada amb l'emergència, han sigut abordades tradicionalment pel centre que estava assumint el paper de CECOP segons el Pla de Protecció Civil activat.

En l'actualitat, l'existència de diversos centres de coordinació que participen en la gestió de l'emergència bé mobilitzant recursos, bé gestionant sectors concrets d'esta, requerixen l'establiment de pautes per a l'adequada gestió de la informació relacionada amb l'emergència, de manera que la centralitze en un únic centre que assumisca el paper de gestor de tota la informació generada en el transcurs d'esta i s'encarregue de difondre-la a tots els organismes hi involucrats i a la població a través dels mitjans de comunicació social.

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER

OBJECTE:

El present document té per objecte regular la manera en què ha d'efectuar-se la gestió de la informació relacionada amb l'emergència, per tal d'aconseguir una informació única, veraç i contrastada.

ÀMBIT:

L'àmbit d'actuació del present document serà les tres províncies de la Comunitat Valenciana.

CARÀCTER:

Tal com s'establix en el PTECV, el present pla té la categoria de procediment d'actuació de caràcter horitzontal, i en virtut d'açò, complementa el mateix PTECV i la resta de planificació específica davant de riscos (ja es tracte de plans especials o d'altres procediments d'actuació) pel que fa a la gestió de la informació relacionada amb l'emergència, per tant, el procediment no s'activarà de forma independent sinó com a complement a un altre pla de protecció civil per a regular específicament estos aspectes concrets de l'emergència.

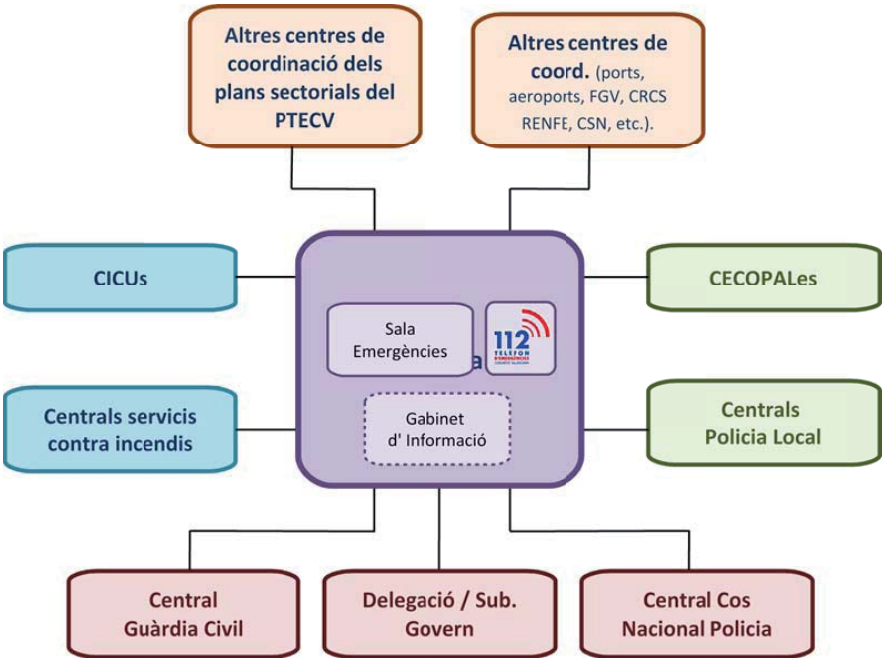
3. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ

3.1. EL DIRECTOR DEL PROCEDIMENT

El director del procediment serà el mateix que estiga exercint la direcció del Pla de Protecció Civil Activat per a la Gestió de l'Esmentada Emergència (PTECV, Pla especial o procediment d'actuació).

3.2. ELS CENTRES QUE PARTICIPEN EN LA GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

En l'organigrama que es facilita a continuació es representen tots els centres de Coordinació que poden participar en la gestió de la informació durant una emergència, i aportar la informació que tenen sobre esta al Gabinet d'Informació.

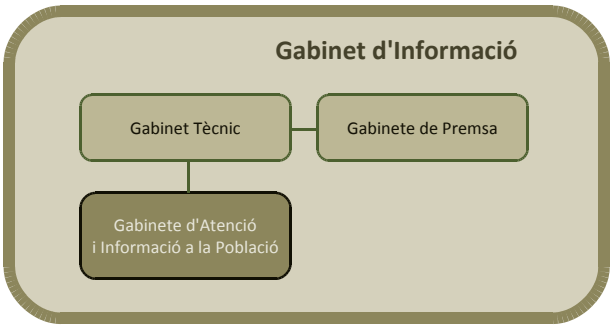
3.3. EL GABINET D'INFORMACIÓ

És l'òrgan que realitzarà la gestió global de tota la informació relacionada amb l'emergència.

El Gabinet d'Informació s'establirà en el CCE Generalitat llevat que el director del PTECV, en funció del tipus d'emergència, la gravetat d'esta i les seues conseqüències, determine que la gestió de la informació haja d'exercir-se des del CECOPAL, en este cas, el CCE Generalitat actuarà d'òrgan de suport d'este.

El Gabinet d'Informació estarà format:

- Pel Gabinet de Premsa.
- Pel Gabinet Tècnic.
- Pel Gabinet d'Atenció i Informació a la Població

3.3.1. El Gabinet de Premsa

El Gabinet de Premsa estarà compost per personal del Gabinet de Premsa de la conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències.

La funció principal del Gabinet de Premsa és la de difondre als mitjans de comunicació, organismes, autoritats i públic en general les ordes i consignes donades pel director del procediment.

El Gabinet de Premsa estarà compost per personal del Gabinet de Premsa de la conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències i, en aquells casos en què es considere necessari, es podrà incorporar el personal dels gabinets de Premsa de la Delegació / Subdelegació del Govern i dels municipis afectats.

Per tal d'aconseguir coherència informativa, es considerarà informació oficial, fidedigna i contrastada, aquella facilitada directament pel Gabinet de Premsa, únic òrgan autoritzat per a emetre-la.

3.3.2. El Gabinet Tècnic

La funció principal del Gabinet Tècnic és la de recopilar tota la informació de l'emergència dels distints centres de Coordinació indicats en l'apartat **3.2.** i de la mateixa estructura del Pla de Protecció Civil activat i redactar els informes de seguiment de la preemergència / emergència.

El Gabinet Tècnic estarà compost per personal tècnic de la conselleria competent en matèria de protecció civil.

3.3.3. El Gabinet d'Atenció i Informació a la Població

La funció principal del Gabinet d'Atenció i Informació a la Població és la de coordinar totes les actuacions en matèria informativa a la població.

Per al desenrotllament de les funcions d'este Gabinet, el director del procediment podrà ordenar la constitució d'un telèfon d'atenció a les víctimes i familiars que no caldrà que estiga en el mateix lloc on està constituït el Gabinet d'Informació.

Les funcions a desenrotllar per este Gabinet seran les següents:

- Rebre del Gabinet Tècnic la informació disponible sobre les víctimes.
- Coordinar la informació que ha de facilitar-se a la població que es trobe als centres d'evacuats.
- Coordinar les actuacions en matèria informativa de la Unitat Bàsica d'Alberg *i* Assistència i del Centre de Gestió Medicolegal.
- Informació als ciutadans afectats per l'emergència sobre aquells aspectes que indique el director del procediment.

I a través del telèfon d'atenció a víctimes i familiars:

- Atendre les telefonades entrants de demanda d'informació per part del ciutadà.
- Atendre les telefonades dels ciutadans que aporten informació sobre l'emergència i facilitar-la al Gabinet Tècnic.

4. GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

4.1. INTRODUCCIÓ

La informació a facilitar sobre l'emergència es pot classificar, en funció del seu destinatari, en els tres tipus següents:

A) Informació per als servicis i organismes involucrats en l'emergència.
B) Informació a la població afectada.
C) Informació als mitjans de comunicació social.

LA INFORMACIÓ PER ALS SERVICIS I ORGANISMES INVOLUCRATS EN L'EMERGÈNCIA

El Gabinet d'Informació facilitarà de forma periòdica l'informe de seguiment de la preemergència / emergència¸ a tots els servicis i organismes involucrats en esta.

En el cas que per a la gestió de l'emergència s'haja constituït el CECOPI, la informació als diferents servicis i organismes involucrats es realitzarà a través dels caps d'Unitat i responsables hi integrats.

LA INFORMACIÓ A LA POBLACIÓ AFECTADA

Esta informació inclou les dades sobre la situació real o previsible de l'emergència, les mesures d'autoprotecció personal i informació sanitària sobre l'estat i hospitals de destinació a què han sigut evacuats els ferits, així com sobre l'establiment del telèfon d'atenció a víctimes o familiars.

La informació a la població podrà donar-se bé directament (individualment o col·lectivament) o bé a través dels mitjans de comunicació social.

LA INFORMACIÓ ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Constituït el Gabinet d'Informació, serà el Gabinet de Premsa d'este, l'encarregat, partint dels informes de seguiment de la preemergència/emergència elaborats pel Gabinet Tècnic, d'elaborar les notes de premsa i difondre-les als diferents mitjans de comunicació social.

Fins que es constituïsca el Gabinet d'Informació, o en aquells casos en què este no es constituïsca, serà la Sala d'Emergències del CCE Generalitat la que recopile la informació disponible sobre l'emergència i la facilite al personal del Gabinet de Premsa de la conselleria competent en matèria de protecció civil, la qual la transmetrà als mitjans de comunicació social.

Com a regla general en el terreny s'evitarà donar informació sobre l'emergència als mitjans de comunicació social. En tot cas, si això és convenient, la competència per a donar la informació sobre les actuacions realitzades, la mobilització d'unitats i els recursos intervinents, correspondrà al director del PMA (punt de comandament avançat). Per a facilitar informació als mitjans de comunicació social, el director del PMA es coordinarà amb el Gabinet d'Informació del CCE Generalitat, a què correspon la responsabilitat de decidir la informació a facilitar als dits mitjans.

La resta de centres de coordinació com el CICU, el COS o COTA de la Guàrdia Civil, la Direcció Provincial del Cos Nacional de Policia, el Centre de Gestió de Trànsit (telèfon d'informació de trànsit), Centre de Protecció Seguretat (CPS ADIF), Gabinet de Circulació de FGV, etc., evitaran donar informació sobre l'emergència i, en especial, sobre el nombre d'afectats per esta, i remetran els seus sol·licitants al Gabinet de Premsa establit a este efecte.

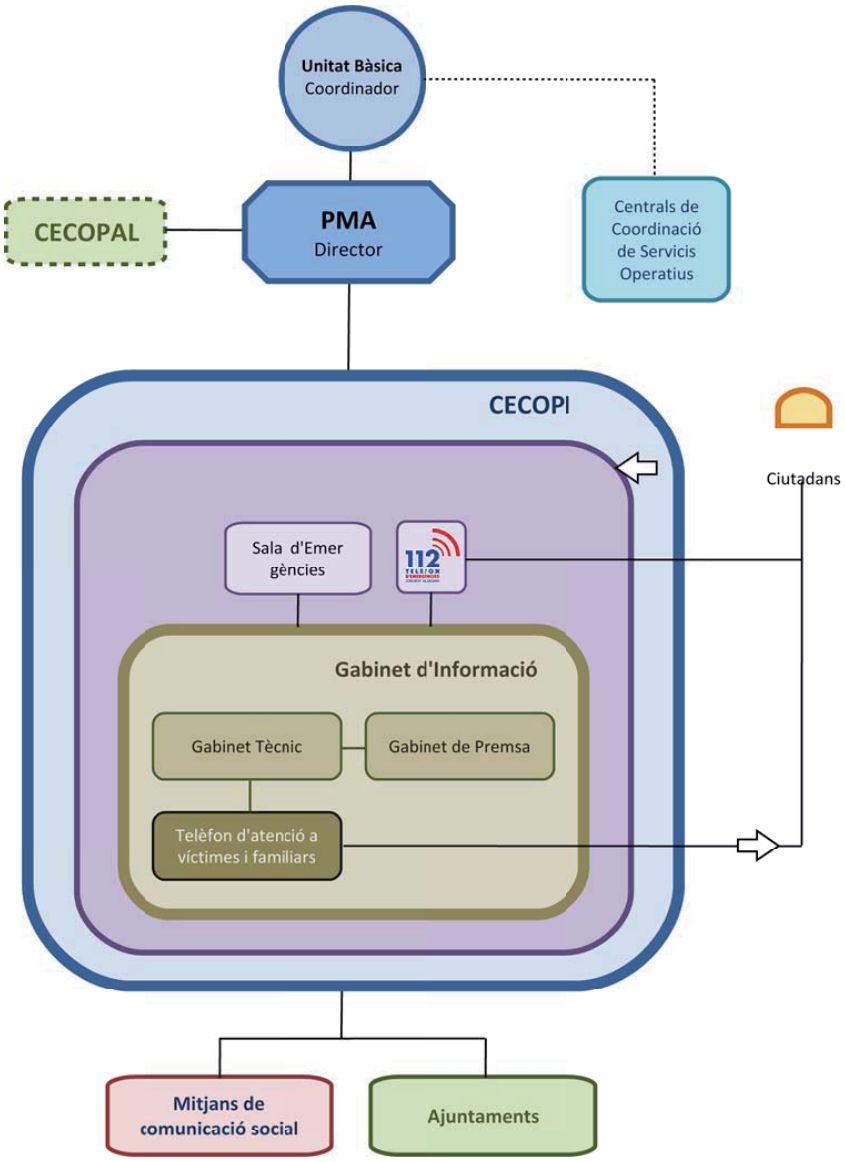
El Centre de Gestió de Trànsit, facilitarà d'acord amb les seues competències, la informació que els siga requerida per la població, sobre l'estat de les vies de comunicació i itineraris alternatius, i remetrà els seus sol·licitants al Gabinet de Premsa per a les dades sobre víctimes (ferits i/o difunts).

La informació a facilitar als mitjans de comunicació social seguirà les normes següents:

- El contingut de l'esmentada informació serà únic i elaborat pel Gabinet de Premsa.
- La resta de centrals de coordinació remetran els mitjans de comunicació social al Gabinet de Premsa, i les telefonades de familiars o públic en general al telèfon d'informació habilitat a este efecte.
- En cap cas, la informació a facilitar als mitjans de comunicació contindrà llistats de difunts o ferits que incloguen les dades de filiació d'estos. En tot cas, si es considera necessari, es donarà informació sobre el nombre total de ferits/difunts que l'emergència haja ocasionat.

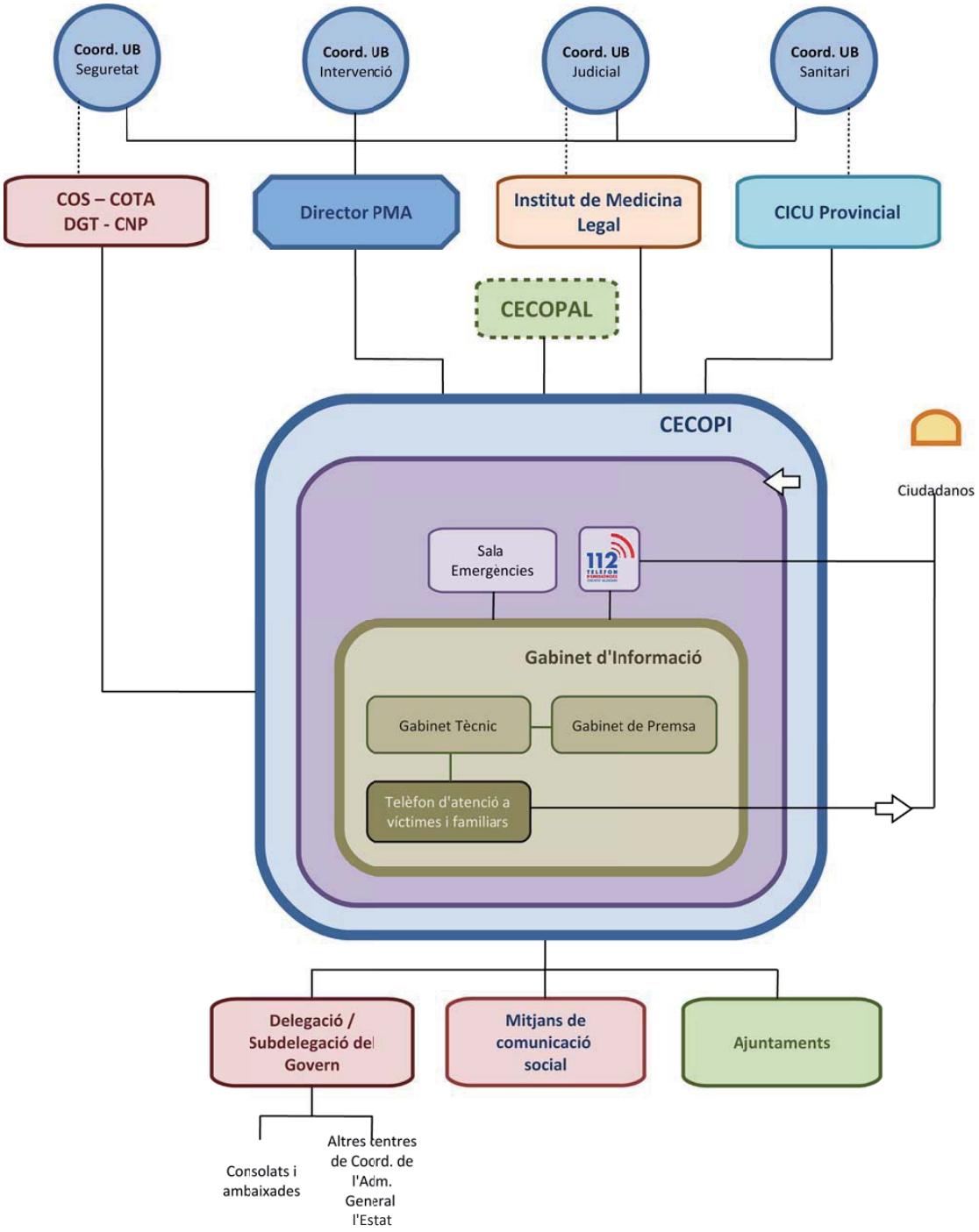
4.2. FLUX DE LA INFORMACIÓ

El flux general de la informació davant d'una emergència genèrica és el que es representa en la figura següent:

En cas d'activació del procediment en emergències amb múltiples víctimes

El flux que ha de seguir la informació en el cas particular que s'active el procediment en emergències amb múltiples víctimes serà el següent:

El director del PMA recopilarà de tots els coordinadors de les unitats bàsiques la informació disponible en el lloc de l'emergència i la facilitarà al *CCE* Generalitat / CECOPI.

El coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària, facilitarà al CICU provincial tota la informació sanitària sobre l'estat i situació dels accidentats, filiació dels ferits, etc.

El CICU Provincial, després de contacte amb els hospitals de destinació de les víctimes i en comunicació directa amb el coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària en el terreny, recapitularà tota la informació sanitària disponible i la transmetrà al Gabinet d'Informació del CCE Generalitat.

La informació a facilitar pel CICU provincial al Gabinet d'Informació del CCE Generalitat contindrà com a mínim un llistat de les persones afectades (sanitàriament) per l'emergència, dit llistat contindrà la informació següent:

- ⋆ nom (si està identificat) o, a falta d'això, sexe i edat aproximada.
- ⋆ estat (ferit lleu o greu).
- ⋆ hospital de destinació.

La informació sobre els difunts serà facilitada pel punt de comandament medicolegal o, en aquells casos en què este no es constituïsca per no activar-se el procediment en emergències amb múltiples víctimes, el COS o COTA/ CNP

La informació sobre l'estat dels accidentats complirà els requisits establits en la legislació vigent quant a confidencialitat de dades mèdiques.

La normativa que regula esta matèria és la següent:

- × Constitució Espanyola, article 18, apartat 3 i 4.
- × Codi Penal, títol X, capítol primer, articles 197, 198, 199, 200, 201.
- × Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.
- × Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica, article 7.

A més d'esta normativa també s'arrepleguen aspectes relatius al dret a la intimitat i confidencialitat de les dades mèdiques en les següents guies i codis que no tenen rang jurisdiccional:

- Codi Deontològic Mèdic, capítol IV, articles 16, 17, 18 i 19.
- Guia d'Ètica Mèdica Europea, article 7 i 8.

El Gabinet d'Informació del CCE Generalitat recopilarà i trametrà al CECOPI i a la resta d'organismes involucrats en l'operativitat del Pla, així com als ajuntaments afectats, tota la informació sobre la gènesi, situació i evolució de l'emergència.

4.3. Informes de seguiment de la preemergència / emergència

Els informes de seguiment de la preemergència / emergència són elaborats pel Gabinet Tècnic del Gabinet d'Informació i facilitats a la resta d'organismes involucrats en l'emergència seguint les directrius del director del procediment.

En funció de la quantitat d'informació entrant sobre la preemergència / emergència i la variabilitat d'esta, el director del procediment establirà la periodicitat en què s'elaboraran els informes de seguiment de la preemergència / emergència.

El Gabinet de Premsa, en funció de la demanda d'informació que realitzen els mitjans de comunicació social i, en aquells casos en què haja de preparar rodes de premsa del director del procediment o altres autoritats, sol·licitarà al Gabinet Tècnic, l'actualització de l'informe de seguiment de la preemergència / emergència.

El Gabinet d'Informació proporcionarà l'informe de seguiment de la preemergència / *e*mergència a la resta d'organismes i centrals que estiguen involucrats en el desenrotllament de l'emergència indicats en l'apartat **3.2.** del present procediment.

Annex III.2.
Procediment de comunicacions

SUMARI

1. INTRODUCCIÓ

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER
   2.1. Objecte
   2.2. Àmbit
   2.3. Caràcter

3. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ
   3.1. Director del procediment
   3.2. Entitats i recursos afectats pel procediment
   3.3. El Sistema de Gestió d'Emergències 1·1·2 Comunitat Valenciana
   3.4. La xarxa COMDES

4. DIRECTRIUS EN MATÈRIA DE COMUNICACIONS
   4.1. Consideracions generals
   4.2. Directrius d'actuació

5. ACTUACIONS ESPECIALS
   5.1. Afectació d'infraestructures de comunicació. mode *fallback*
   5.2. Grups comuns en mode directe. Terminals en mode repetidor
   5.3. Ús de terminals passarel·la (GW)
   5.4. Passes de control
   5.5. Interoperabilitat de radiocomunicacions

1. INTRODUCCIÓ

Les comunicacions constituïxen una ferramenta bàsica dels servicis de seguretat i emergències. La disponibilitat de la infraestructura tècnica necessària i la dotació d'equips de comunicació als recursos, permeten la coordinació de tots els efectius intervinents en la resolució de les situacions d'emergència.

Les xarxes de telefonia fixa i mòbil, que suporten els servicis de telèfon i fax (a què s'afig, en el segon cas, la missatgeria SMS), són sistemes àmpliament estesos, però amb limitacions inherents als sistemes públics en situacions d'emergència, fonamentalment degudes a la seua tendència a la sobrecàrrega o saturació en les dites situacions.

Els sistemes professionals de radiocomunicacions mòbils terrestres representen el medi idoni i d'ús més estés entre els professionals del sector de les emergències. L'evolució de les tecnologies des dels sistemes analògics als digitals ha permés una millor optimització i eficiència de l'espectre radioelèctric i, també, aportar un valor afegit al que anteriorment no permetien els sistemes analògics de comunicació per ràdio.

En el cas de la Comunitat Valenciana, cal considerar especialment:

- ⋆ El Sistema de Gestió d'Emergències d'1·1·2 Comunitat Valenciana, com a sistema normalitzat de la Generalitat per a la gestió integral de les emergències i comunicacions.
- ⋆ La Xarxa de Comunicacions Digitals d'Emergència i Seguretat (COMDES), com a sistema de radiocomunicacions mòbils terrestres del sector en la Comunitat Valenciana i de què són usuaris la pràctica totalitat dels servicis d'emergència i seguretat autonòmics en matèria de protecció civil i gestió d'emergències.

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER

2.1. OBJECTE

L'objecte principal d'este procediment és el de definir les directrius d'actuació en matèria de comunicacions d'aplicació en les situacions d'emergència en què el PTECV és d'aplicació, a excepció dels incendis forestals, en que aplicarà únicament l'establert al seu Plan Especial.

No obstant això, el desenrotllament exhaustiu de les directrius concretes d'aplicació en cada un dels plans especials i procediments d'actuació s'escometrà en el desenrotllament dels plans i procediments corresponents.

2.2. ÀMBIT

L'àmbit d'actuació d'este procediment serà el de les tres províncies de la Comunitat Valenciana.

2.3. CARÀCTER

Tal com s'establix en el PTECV, el present pla té la categoria de procediment d'actuació de caràcter horitzontal, i en virtut d'açò, complementa el mateix PTECV i la resta de planificació específica davant de riscos (ja es tracte de plans especials o d'altres procediments d'actuació) pel que fa a les comunicacions en situacions d'emergència. Per tant, el procediment no s'activarà de forma independent sinó com a complement a un altre pla de protecció civil per a regular específicament estos aspectes concrets de l'emergència.

3. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ

La constitució d'estructures de gestió d'emergències (CECOPI, CECOPAL, PMA, unitats bàsiques, etc.), es regirà segons el que disposa el Pla de Protecció Civil activat per a la gestió de la situació en cada cas (PTECV, Pla especial o procediment d'actuació).

3.1. DIRECTOR DEL PROCEDIMENT

El director del procediment serà el mateix que estiga exercint la direcció del Pla de Protecció Civil activat per a la gestió de l'emergència (PTECV, Pla especial o procediment d'actuació).

3.2. ENTITATS I RECURSOS AFECTATS PEL PROCEDIMENT

El present procediment afecta les entitats i recursos del sector de la seguretat, protecció civil i emergències en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. En particular, encara que no de manera exclusiva, els usuaris de la xarxa COMDES i/o del Sistema CoordCom G5.

3.3. EL SISTEMA DE GESTIÓ D'EMERGÈNCIES 1·1·2 COMUNITAT VALENCIANA

La Llei 13/2010, de Protecció Civil i Gestió d'Emergències de la Generalitat, establix que el Sistema de Gestió d'Emergències 1·1·2 Comunitat Valenciana és el sistema normalitzat de la Generalitat per a la gestió integral d'emergències i comunicacions per part dels diferents servicis essencials de la Comunitat Valenciana. Així mateix, establix que els dits servicis essencials hauran d'interconnectar-se amb el Sistema de Gestió d'Emergències 1·1·2 Comunitat Valenciana per a la recepció d'incidències, comunicacions, gestió, mobilització i seguiment, i coordinació de la informació.

En l'actualitat, el dit sistema està basat en l'aplicació CoordCom G5 i és compartit per un elevat nombre de servicis operatius de protecció civil, extinció i salvament, urgència sanitària i seguretat pública, pertanyents a totes les administracions en el territori de la Comunitat Valenciana. Els dits servicis operatius disposen en les seues respectives centrals d'un lloc o més d'operació d'1·1·2 Comunitat Valenciana.

La llista de servicis integrats (d'ara en avant, usuaris integrats, o agències) inclou:

- Servici d'Emergències de Generalitat.
- Els 3 consorcis provincials de Bombers.
- Els servicis municipals de Bombers de les 3 capitals de província.
- Els 3 CICUs provincials.
- La Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Unitat de Brigades d'Emergència (UBE).
- Cossos de Policia Local.
- Guàrdia Civil de les 3 províncies.
- Cos Nacional de Policia de les 3 províncies.
- UME.
- Salvament Marítim.
- Creu Roja Autonòmica.
- Ferrocarrils de la Generalitat (FGV).
- ADIF.
- CEGESEV.
- Autoritat Portuària de València.

El sistema CoordCom G5 està plenament integrat amb la xarxa COMDES, a nivell de veu, missatgeria i gestió. Ambdós constituïxen les ferramentes fonamentals per a la comunicació i coordinació en matèria de gestió d'emergències.

El sistema CoordCom G5 rep les telefonades del ciutadà al número únic 112, arreplega les dades dels incidents i les canalitza a través de la xarxa d'1·1·2 Comunitat Valenciana a les agències encarregades de la seua gestió. La mateixa xarxa d'1·1·2 Comunitat Valenciana interconnecta tots els servicis integrats i permet la comunicació entre estos (veu i dades) de manera totalment independent de la xarxa pública. Així mateix, el sistema CoordCom G5 dota els servicis integrats de comunicacions a través de la xarxa COMDES.

CoordCom G5 és la ferramenta prioritària de coordinació multidisciplinària, de manera que totes les agències poden accedir simultàniament a tota la informació i recursos necessaris, alhora que es disminuïxen els temps de despatx i resposta, per mitjà de l'ús dels sistemes telemàtics. Disposa de ferramentes de gestió de recursos, incloent-hi el seguiment geogràfic de la seua ubicació.

3.4. LA XARXA COMDES

Les comunicacions digitals per ràdio que s'utilitzen en la gestió de situacions d'emergència, i que estiguen incloses en els plans davant de riscos la competència dels quals correspon a la Generalitat, es realitzen a través de la Xarxa de Comunicacions d'Emergència i Seguretat (COMDES), que és la xarxa de radiocomunicacions normalitzada per a tots els servicis d'urgència i emergència que depenen de la Generalitat Valenciana.

COMDES és una xarxa multiusuari, és a dir, la mateixa xarxa proporciona servici a diferents organitzacions o entitats. No obstant això, cada una d'estes disposa de recursos de ràdio propis, la qual cosa fa que la perceben com a xarxa pròpia. En concret, la xarxa COMDES està implantada per a proveir de comunicacions de ràdio els següents servicis operatius de seguretat i emergència, en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana:

- La Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Emergències de la Conselleria de Governació.
- La Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Els consorcis provincials de Bombers.
- Els servicis municipals de Bombers.
- Els cossos de la Policia Local.
- La Conselleria de Sanitat.
- La Unitat de de Brigades d'Emergència (UBE) de la Conselleria de Governació.
- Els agents mediambientals de la conselleria competent en matèria de medi ambient.
- Les brigades forestals de la Diputació Provincial de València.
- Els Ferrocarrils de la Generalitat (MetroValencia i TRAM).
- Els establiments afectats pel llindar superior del RD 1254/99.
- El voluntariat de Protecció Civil.

No obstant això, l'existència d'una xarxa comuna facilita la interoperabilitat i la coordinació entre estes. Per exemple, la xarxa permet disposar de grups de comunicació comuna per a diferents servicis, a fi de permetre la coordinació entre organitzacions que operen en situacions que requerisquen gestió multidisciplinària.

D'altra banda, la xarxa COMDES permet les telefonades individuals, l'ús de missatges d'estat (SM), també coneguts com *estatus*, i assegura la realització de telefonades d'emergència.

GRUPS COMDES

La xarxa COMDES permet definir diferents grups de comunicació, per tal de facilitar l'organització adequada de les comunicacions. Deixant a part els grups propis que cada organització o servici usuari de la xarxa COMDES té a la seua disposició per a ús intern, el present procediment contempla l'ús de diferents grups comuns entre organitzacions, per tal de permetre la coordinació entre estes.

Es dóna el cas que determinats grups comuns són denominats de forma diferent per part de diferents flotes. En aquests casos es utilitza com a referència el paràmetre GSSI (*Group Short Subscriber Identity*), que identifica cada grup de manera unívoca en la xarxa COMDES. El present procediment indica, junt amb la denominació de cada grup COMDES, el seu corresponent valor GSSI.

MISSATGES D'ESTAT

La xarxa COMDES permet l'enviament dels denominats missatges d'estat, també coneguts com *estatus*, que són missatges predefinits la finalitat dels quals és senyalitzar determinades circumstàncies significatives i/o habituals. Usualment tenen com a origen un terminal i com a destinació el centre de comandament i control corresponent, i el seu objecte és informar de l'estat operatiu del recurs associat al terminal.

En el sector de seguretat i emergències, és habitual emprar-los per a facilitar la mobilització i gestió dels recursos disponibles.

POSICIONAMENT GPS

Els terminals mòbils i portàtils de ràdio COMDES disposen generalment d'un receptor GPS intern, per mitjà del qual cada terminal pot determinar la seua ubicació geogràfica, i transmetre les seues coordenades a qualsevol destinació de la xarxa COMDES. Generalment, la destinació de les coordenades serà un sistema d'informació que, al seu torn, presta a l'organització un servici de visualització dels seus terminals sobre el mapa. En concret, les organitzacions usuàries de CoordCom G5 podran realitzar el seguiment geogràfic dels seus recursos sobre el Sistema d'Informació Geogràfic (GIS) integrat en la dita ferramenta.

4. DIRECTRIUS EN MATÈRIA DE COMUNICACIONS

4.1. CONSIDERACIONS GENERALS

En general, cada organització emprarà els seus mitjans de comunicacions per a mobilització i coordinació interna dels seus recursos.

Determinades organitzacions de caràcter estatal (Cos Nacional de Policia, Guàrdia Civil, UME, etc.) disposen d'una altra xarxa de radiocomunicacions d'ús intern, aliena a la xarxa COMDES. No obstant això, les dites organitzacions, a nivell de la Comunitat Valenciana, poden integrar-se parcialment en la xarxa COMDES de diferents maneres:

- Disposar en els seus centrals de terminals d'1·1·2 Comunitat Valenciana, des dels quals poden fer ús de grups de comunicació COMDES.
- Per mitjà de la instal·lació de terminals fixos COMDES en dites centrals, per a accés als esmentats grups.
- Per cessió temporal de terminals (habitualment portàtils) a efectius desplegats sobre el terreny en situació d'emergència.
- En el cas de la UME, per mitjà de la instal·lació i integració de terminals mòbils COMDES en els seus vehicles de comunicacions.

Pel que fa a les telefonades individuals de ràdio, les emisores de ràdio de els organismes integrats en 1·1·2 Comunitat Valenciana realitzaran una sol·licitud de telefonada (*Callback Request*) per mitjà de l'enviament d'un missatge d'estatus específic, propi de cada organisme, diferent de la resta, per a poder identificar unívocament la flota, i dirigit a CoordCom G5.

Quant als missatges d'estat, tots els recursos dels servicis d'emergència i seguretat que siguen mobilitzats, i que disposen d'equips terminals de ràdio en la xarxa COMDES, hauran de comunicar l'estat en què es troben per mitjà de l'enviament de tals missatges. Aquells que, a més, estiguen integrats en CoordCom G5, hauran d'enviar estos missatges al dit sistema, i en este cas:

- Si bé els organismes han de definir els que més s'adapten a les seues necessitats, en nombre i esdeveniment, és recomanable que hi haja un subconjunt mínim bàsic amb els fonamentals:
  - en ruta a servici,

- en servici,
- en tornada del servici,
- en base,
- confirmació (rebut)
- incidència

- Si bé poden tindre noms diferents, el concepte ha de ser semblant, per motius de coordinació interagències en els servicis: els organismes usuaris de CoordCom G5 poden intercanviar recíprocament els estats i posicionaments dels seus diferents recursos d'intervenció, per la qual cosa cal la normalització de la seua denominació. Els missatges d'estat bàsics s'associaran a tecles ràpides. A manera d'exemple:

MENSAJES DE ESTADO		
Denominación	**Tecla Rápida**	**Descripción**
Rebut	**1**	Missatge que indica que el recurs ha rebut la missió.
En ruta a servici	**4**	Missatge que indica que el recurs es dirigeix cap al lloc del incident.
En servici	**5**	Missatge que indica que el recurs ha arribat al lloc.
De tornada de servici	**6**	Missatge que indica que el recurs es retira del lloc.
En base	**7**	Missatge que indica que el recurs ha arribat a la seua base d'origen.
Incidència	**8**	Missatge que indica que el recurs té algún problema.

Quant al posicionament GPS dels terminals de ràdio, en el cas dels organismes integrats en 1·1·2 Comunitat Valenciana, si la destinació de les coordenades dels terminals és CoordCom G5, s'optimitzarà la gestió dels recursos a través de les funcions que el dit sistema incorpora.

4.2. DIRECTRIUS D'ACTUACIÓ

En este apartat s'establixen les directrius d'actuació en diferents circumstàncies, des de situacions de normalitat fins als diferents escenaris que poden donar-se en situació d'emergència.

En funció de la naturalesa de l'emergència, així com del seu desenrotllament i evolució temporal, poden plantejar-se diferents escenaris organitzatius, de major o menor complexitat, cada un dels quals requerix una solució adequada quant a comunicacions.

Les directrius d'actuació descrites es basen en la disponibilitat, per part dels diferents servicis d'intervenció d'emergència i seguretat en les situacions d'emergència en què siga aplicable el PTECV, de la xarxa COMDES i del sistema CoordCom G5. Per tal motiu les directrius d'actuació faran referència a ambdós ferramentes.

COMUNICACIONS ENTRE CENTRALS

Tant en situacions de normalitat, com de preemergència i emergència, cal disposar de vies de comunicació entre les diferents centrals de Coordinació dels diferents servicis d'emergència i seguretat presents en la Comunitat Valenciana.

A part de l'ús de les xarxes públiques de telefonia (veu, fax, SMS) i de dades (correu electrònic), s'utilitzarà de manera preferent el sistema CoordCom G5 i/o la xarxa COMDES per a establir comunicacions entre dites centrals de Coordinació.

En el cas d'utilitzar la xarxa COMDES, els grups de comunicació previstos a este efecte són els denominats **GRUPS DE COORDINACIÓ ENTRE CENTRALS:**

GRUPS DE COORDINACIÓ ENTRE CENTRALS			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**mode**
Coord - AUT	9980000	Grup autonòmic de coordinació entre centrals	xarxa
Coord - CST	9981001	Grup de coordinació entre centrals de la província de Castelló	xarxa
Coord - VLC	9982001	Grup de coordinació entre centrals de la província de València	xarxa
Coord - ALC	9983001	Grup de coordinació entre centrals de la província d'Alacant	xarxa

S'establix un **GRUP DE COORDINACIÓ ENTRE CENTRALS** d'àmbit autonòmic, i un altre, per cada província.

Els integrants dels dits grups són les centrals de Coordinació dels diferents servicis d'emergència i seguretat:

- CCE Generalitat.
- Consorcis provincials de Bombers.
- Servicis municipals de Bombers (Castelló, València, Alacant).
- Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Policies Locals > 10.000 habitants.
- UBE.

- CICU.
- Centrals provincials de CNP i Guàrdia Civil.
- Delegació del Govern a València.
- Altres centrals: Salvament Marítim, Creu Roja Autonòmica, FGV, …

Per defecte s'establix que les centrals de coordinació usaran el GRUPO DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALES central de la província en què es troben. No obstant això, el director del procediment, o el CCE Generalitat, podran establir un altre diferent, circumstància que indicaran a totes les centrals afectades.

Estos grups s'utilitzaran en mode **grup obert,** encara que també pot utilitzar-se la telefonada individual ràdio. A este efecte haurà de mantindre's un llistat amb els números d'identificació dels terminals ràdio.

L'ocupació d'estos grups COMDES com a via de comunicació entre centrals es realitzarà en qualsevol circumstància, ja siga de normalitat, de preemergència o emergència, i en qualsevol dels escenaris que es plantegen a continuació.

COMUNICACIONS AMB ELS MITJANS AERIS

Les comunicacions amb els mitjans aeris de Generalitat es duran a terme per mitjà dels denominats **GRUPS AIRE**.

Els potencials usuaris dels **GRUPS AIRE** són:

- La flota d'helicòpters i avions al servici de la Generalitat.
- Personal d'Emergències de la Generalitat.
- Bombers (Consorcis Provincials)
- Personal Sanitari de la Generalitat.

S'ha disposat un grup autonòmic i un altre per cada província.

GRUPS AIRE			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**Modes**
AIRE-0	8002020	**GRUP AIRE** autonòmic	xarxa
AIRE-1	8001017	**GRUP AIRE** provincial de Castelló	xarxa
AIRE-2	8002017	**GRUP AIRE** provincial de València	xarxa
AIRE-3	8003017	**GRUP AIRE** provincial d'Alacant	xarxa

Cada aeronau té assignat com a grup habitual de treball el **GRUP AIRE** -1, 2 o 3- corresponent a la província en què s'ubica la seua base.

Les diferents centrals de comandament, control i comunicacions dels organismes implicats en operacions aèries hauran d'estar a l'escolta del corresponent **GRUP AIRE** de la seua província. Complementàriament el CCE Generalitat estarà a l'escolta de la totalitat de **GRUPS AIRE** de la xarxa COMDES

En els incidents multidisciplinaris, amb participació de diversos servicis operatius, les aeronaus utilitzaran sempre el **GRUP AIRE** corresponent a la província en què es troben treballant.

En la resta d'operacions aèries, i independentment de la província en què operen, l'aeronau mantindrà el **GRUP AIRE** habitual de treball que té assignat.

En circumstàncies excepcionals, el CCE Generalitat, podrà modificar l'assignació de grups indicada i establir els **GRUPS AIRE** de treball per a les diferents operacions de les aeronaus.

Els **GRUPS AIRE** funcionaran en mode **grup obert**, encara que també es preveu emprar les telefonades individuals.

ESCENARI 0: DISPOSITIU PREVENTIU. CONSTITUCIÓ DEL PMP

El Lloc de Comandament Preventiu, quan es constituïsca, s'integrarà en el **GRUP DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALS** establit pel director del procediment o el CCE Generalitat.

Per a les comunicacions sobre el terreny entre els diferents servicis participants en els dispositius preventius, s'empraran els grups comuns globals COMDES:

GRUPS GLOBALES			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**mode**
1 - GLOBAL	9980901	Grup global núm. 1	xarxa
2 - GLOBAL	9980902	Grup global núm. 2	xarxa
3 - GLOBAL	9980903	Grup global núm. 3	xarxa
4 - GLOBAL	9980904	Grup global núm. 4	xarxa
5 - GLOBAL	9980905	Grup global núm. 5	xarxa
6 - GLOBAL	9980906	Grup global núm. 6	xarxa
7 - GLOBAL	9980907	Grup global núm. 7	xarxa
8 - GLOBAL	9980908	Grup global núm. 8	xarxa
9 - GLOBAL	9980909	Grup global núm. 9	xarxa
10 - GLOBAL	9980910	Grup global núm. 10	xarxa

El director del procediment corresponent o el CCE Generalitat establiran el Grup **Global** a utilitzar en cada cas.

ESCENARI 1: INCIDENTS MULTIDISCIPLINARIS DE CARÀCTER ORDINARI

En la pràctica, se solen donar situacions d'emergència d'entitat menor en què es necessita la comunicació col·laborativa entre diferents disciplines sobre el terreny. Com a exemples típics, poden citar-se els següents:

- Accidents de trànsit.
- Incendis urbans / industrials.
- Transports sanitaris urgents.
- Incidents de seguretat ciutadana.
- Incendis de vegetació menors.
- Esdeveniments de pública concurrència.
- Seguiments meteorològics *in situ.*
- Etc.

Per a donar solució a tal necessitat s'utilitzaran els grups COMDES denominats **GRUPS DE SUPORT MUTU.** L'objecte d'estos grups és:

- Establir grups de comunicació interdisciplinària, a nivell operatiu, sobre el terreny (guiat cap al lloc, indicació de temps d'arribada, etc).
- Establir grups de comunicació entre servicis pròxims geogràficament (avisos i coordinació en situacions de mobilitat geogràfica de l'incident).
- Establir grups de comunicació interdisciplinària en dispositius preventius.

Els potencials usuaris dels dits grups seran tots aquells operatius que realitzen les seues comunicacions a través de la xarxa COMDES i que hagen d'intervindre en un incident multidisciplinari:

- Personal d'Emergències de la Generalitat.
- Bombers (Consorcis provincials, servicis municipals).
- Personal Sanitari de la Generalitat.
- Policies Locals.
- Personal de la UBE i Personal de les unitats de Vigilància Forestal.
- Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Servicis de voluntariat (Protecció Civil, Creu Roja, associacions forestals).
- Mitjans aeris de Generalitat.
- Altres: FGV,…

Hi ha 5 **GRUPS DE SUPORT MUTU** a la província de Castelló; 12, a la de València, i 8, a la d'Alacant. El primer de cada província té caràcter provincial, mentres que la resta té un àmbit d'orde comarcal.

GRUPS DE SUPORT MUTU			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**Mode**
C01-112	9981051	**GRUP SUPORT MUTU** província Castelló	xarxa
C02-112	9981052	Els Ports Alt I Baix Maestrat Alcalaten (nord) Plana Alta (nord)	xarxa
C03-112	9981053	Plana Alta (sud)	xarxa
C04-112	9981054	Plana Baixa (sud-est)	xarxa
C05-112	9981055	L'Alcalaten (sud) Alt Millars Alt Palància Plana Baixa (nord-oest)	xarxa
V01-112	9982051	**GRUP SUPORT MUTU** província València	xarxa
V02-112	9982052	Camp de Morvedre	xarxa
V03-112	9982053	L'Horta Nord	xarxa
V04-112	9982054	Valencia	xarxa
V05-112	9982055	L'Horta Oest	xarxa
V06-112	9982056	L'Horta Sud	xarxa
V07-112	9982057	Ribera Baixa	xarxa
V08-112	9982058	Ribera Alta	xarxa
V09-112	9982059	La Safor	xarxa
V10-112	9982060	Camp de Túria	xarxa
V11-112	9982061	Serranos Rincón de A. Plana Utiel-Requena La hoya de Bunyol Valle de Ayora	xarxa
V12-112	9982062	La Vall d'Albaida La Costera Canal de Navarrés	xarxa
A01-112	9983051	**GRUP SUPORT MUTU** provincía Alacant	xarxa
A02-112	9983052	Marina Alta	xarxa
A03-112	9983053	Marina Baixa	xarxa
A04-112	9983054	Alacantí	xarxa
A05-112	9983055	Baix Vinalopó	xarxa
A06-112	9983056	Baix Segura	xarxa
A07-112	9983057	L'Alcoià El Comptat	xarxa
A08-112	9983058	L'Alt Vinolopó Vinalopó Mitjà	xarxa

Els diferents operatius utilitzaran per defecte el grup corresponent a la zona geogràfica (comarca) on tinga lloc l'incident. Els operatius ubicats en zones limítrofes, podran emprar el **GRUP DE SUPORT MUTU** de la zona limítrof. I en casos especials, a instàncies del CCE Generalitat o el director del PTECV, podrà utilitzar-se el primer de cada província, circumstància que faran saber als centres de Coordinació dels recursos desplegats.

Els **GRUPS DE SUPORT MUTU** funcionaran en mode **grup obert**. No està prevista la telefonada individual ràdio entre operatius de diferents organitzacions. En tractar-se de grups predefinits (excepte casos especials), no requerixen cap autorització ni notificació expressa cada vegada que s'usen, si bé els centres de coordinació respectius poden realitzar les indicacions corresponents als seus efectius desplegats, sobre la utilització del **GRUP DE SUPORT MUTU** habilitat.

ESCENARI 2: EMERGÈNCIA LOCALITZADA DE XICOTETA EXTENSIÓ

En les situacions d'emergència localitzada de xicoteta extensió, en què es constituïx el PMA, cal establir vies de comunicació entre el CCE Generalitat i el PMA, així com entre este últim i els recursos multidisciplinaris adscrits a la Unitat Bàsica d'Intervenció, altres unitats bàsiques i els possibles mitjans aeris que siguen mobilitzats.

Com a casos típics en què es pot donar este escenari cal citar:

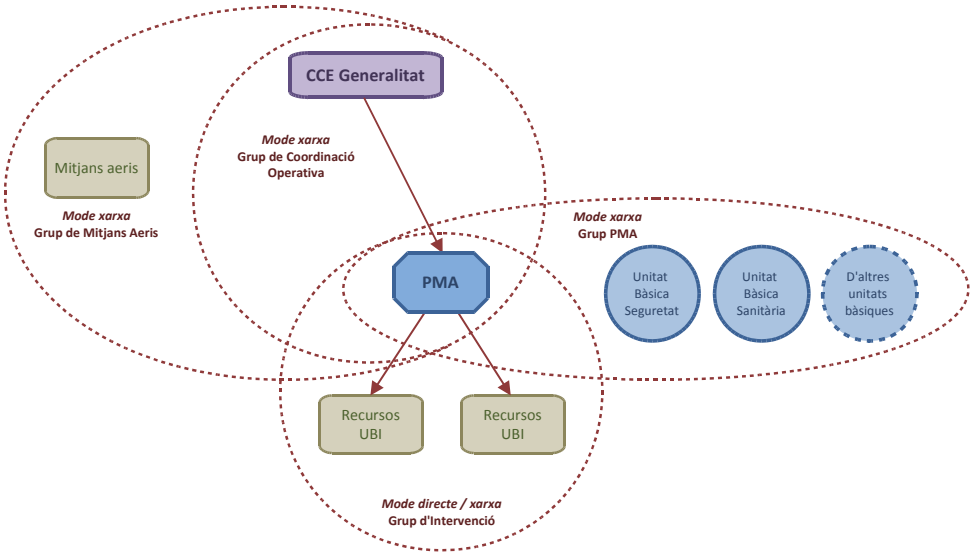
- Accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril.
- Accidents greus en indústries
- Accidents industrials amb afectació a la població
- Accidents de múltiples víctimes
- Rescats en muntanya
- Emergències en locals de pública concurrència
- Altres.

El PMA es constituïx com a element nodal de les comunicacions, i el mitjà de comunicació preferent serà la xarxa COMDES. A este efecte es preveuen els grups següents:

- **GRUP DE COORDINACIÓ OPERATIVA:** que permetrà la comunicació entre el CCE Generalitat i el director del PMA.

- **GRUP PMA:** integrat pel mateix PMA i els comandaments de les unitats bàsiques que s'incorporen.
- **GRUP AIRE:** que, en el cas que s'incorporen, seguiran el que establix l'apartat 4.2.2
- **GRUP D'INTERVENCIÓ:** que quedarà constituït pel PMA i els recursos multidisciplinaris de la Unitat Bàsica d'Intervenció que hagen sigut mobilitzats al lloc. En termes d'intervenció, se sol parlar en este cas de sector únic.

El mode d'utilització de la xarxa COMDES respon a l'esquema representat en la figura següent:

Quant al **GRUP DE COORDINACIÓ OPERATIVA**, que permetrà la comunicació entre el CCE Generalitat i el director del PMA, es preveu que altres organitzacions que aporten recursos puguen integrar les seus centrals de comunicacions en este grup:

- UBE.
- Consorcis provincials de Bombers.
- Servicis municipals de Bombers.

El **GRUP DE COORDINACIÓ OPERATIVA** també serà utilitzat pels recursos d'intervenció mobilitzats durant el seu trajecte al lloc de l'emergència, a fi d'informar puntualment de la seua ubicació i temps estimat d'arribada al lloc.

Hi ha **6 GRUPS DE COORDINACIÓ OPERATIVA** en cada província.

GRUPS DE COORDINACIÓ OPERATIVA			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**Modes**
UBE Z-1 C	8410001	Grup 1 de coordinació, província de Castelló	xarxa
UBE Z-2 C	8410002	Grup 2 de coordinació, província de Castelló	xarxa
UBE Z-3 C	8410003	Grup 3 de coordinació, província de Castelló	xarxa
UBE Z-4 C	8410004	Grup 4 de coordinació, província de Castelló	xarxa
UBE Z-5 C	8410005	Grup 5 de coordinació, província de Castelló	xarxa
UBE Z-6 C	8410006	Grup 6 de coordinació, província de Castelló	xarxa
UBE Z-1 V	8420001	Grup 1 de coordinació de la província de València	xarxa
UBE Z-2 V	8420002	Grup 2 de coordinació de la província de València	xarxa
UBE Z-3 V	8420003	Grup 3 de coordinació de la província de València	xarxa
UBE Z-4 V	8420004	Grup 4 de coordinació de la província de València	xarxa
UBE Z-5 V	8420005	Grup 5 de coordinació de la província de València	xarxa
UBE Z-6 V	8420006	Grup 6 de coordinació de la província de València	xarxa
UBE Z-1 A	8430001	Grup 1 de coordinació de la província d'Alacant	xarxa
UBE Z-2 A	8430002	Grup 2 de coordinació de la província d'Alacant	xarxa
UBE Z-3 A	8430003	Grup 3 de coordinació de la província d'Alacant	xarxa
UBE Z-4 A	8430004	Grup 4 de coordinació de la província d'Alacant	xarxa
UBE Z-5 A	8430005	Grup 5 de coordinació de la província d'Alacant	xarxa
UBE Z-6 A	8430006	Grup 6 de coordinació de la província d'Alacant	xarxa

S'utilitzarà per defecte el primer grup lliure de la província corresponent, encara que el CCE Generalitat podrà decidir l'ocupació d'un altre **GRUP DE COORDINACIÓ OPERATIVA** en funció de les circumstàncies de cada cas.

Els **GRUPS DE COORDINACIÓ OPERATIVA** funcionaran en mode **grup obert**. L'ús de la telefonada individual haurà de restringir-se com a norma general, i impedir la seua ocupació en situació d'emergència per a evitar el consum de recursos de la xarxa COMDES.

Quant als **GRUPS D'INTERVENCIÓ**, podran ser emprats per les següents organitzacions, les quals disposen de recursos d'intervenció:

- Unitat de brigades d'Emergència (UBE).
- Consorcis provincials de Bombers.
- Servicis municipals de Bombers.
- Conselleria competent en matèria de medi ambient.
- Brigades forestals de la Diputació Provincial de València.

Hi ha 2 **GRUPS D'INTERVENCIÓ** (de sector únic) en cada província, un d'estos en mode xarxa (TMO), i l'altre, en mode directe (DMO).

GRUPS D'INTERVENCIÓ (sector únic)			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**Modes**
SECTOR-1C	9981071	Grup d'intervenció sector 1, província de Castelló	xarxa
D-SEC-1C	9991071	Grup d'intervenció sector 1, província de Castelló	directe
SECTOR-1V	9982071	Grup d'intervenció sector 1, província de València	xarxa
D-SEC-1V	9992071	Grup d'intervenció sector 1, província de València	directe
SECTOR-1A	9983071	Grup d'intervenció sector 1, província d'Alacant	xarxa
D-SEC-1AC	9993071	Grup d'intervenció sector 1, província d'Alacant	directe

El director del PMA decidirà quin grup serà utilitzat en cada cas. La utilització en el **GRUP D'INTERVENCIÓ** del *mode xarxa* o del *mode directe* dependrà de les característiques de l'entorn de l'emergència (extensió / distància que mantinguen entre si els recursos d'Intervenció, orografía, cobertura de xarxa, etc). Per exemple si les distàncies entre els recursos són xicotetes, s'utilitzarà el *mode directe*, i si, al contrari, les distàncies són grans o l'orografia és complicada, s'utilitzarà el *mode xarxa***.**

La concurrència en la mateixa província de dos escenaris de tipus 2, en què siga convenient l'ocupació del *mode xarxa*, comportarà l'elecció d'un segon **GRUP D'INTERVENCIÓ PROVINCIAL** (un altre sector diferent) en *mode xarxa*, no detallat en este apartat. Estos casos, es farà ús d'altres grups d'Intervenció que es detallen en l'escenari següent (emergència sectoritzada).

Després d'establir el **GRUP D'INTERVENCIÓ**, i comunicar als recursos de la Unitat Bàsica d'Intervenció mobilitzada el grup a utilitzar, el director del PMA constatarà que totes estes estan operatives per ràdio, i informarà el *CCE* Generalitat (a través del **GRUP DE COORDINACIÓ OPERATIVA**) que s'ha constituït el **GRUP D'INTERVENCIÓ**.

Els **GRUPS D'INTERVENCIÓ** funcionaran en mode **grup obert**. No es contempla l'ús de la telefonada individual.

Quant als grups **PMA,** les organitzacions els comandaments de les quals s'incorporen en les unitats bàsiques i que, per consegüent, hauran de disposar dels grups **PMA** són:

- Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Emergències.
- Consorcis provincials de Bombers.
- Servicis municipals de Bombers de les 3 capitals de província.
- Conselleria de Sanitat.
- Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Conselleria competent en matèria de medi ambient.

- Unitat Militar d'Emergències (UME).
- Policies Locals.

Hi ha 2 grups **PMA** per província, tots estos en mode xarxa.

GRUPS PMA			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**Modes**
PMA-1C	9981078	Grup PMA nº 1 de la província de Castelló	xarxa
PMA-2C	9981079	Grup PMA nº 1 de la província de Castelló	xarxa
PMA-1V	9982078	Grup PMA nº 1 de la província de València	xarxa
PMA-2V	9982079	Grup PMA nº 1 de la província de València	xarxa
PMA-1A	9983078	Grup PMA nº 1 de la província d'Alacant	xarxa
PMA-2A	9983079	Grup PMA nº 1 de la província d'Alacant	xarxa

El director del PMA decidirà quin **GRUP PMA**, dels 2 disponibles per província, serà utilitzat en cada cas. I després d'establir el **GRUP PMA**, verificarà la seua operativitat amb els comandaments de les unitats bàsiques, i informarà el CCE Generalitat.

Els **GRUPS PMA** funcionaran en mode **grup obert**, a fi de permetre el treball coordinat d'estos nous efectius en l'estructura de l'emergència establida. No es contempla l'ús de la telefonada individual.

EMERGÈNCIES EN ESTABLIMENTS AFECTATS PEL RD 1254/99

Les indústries de límit superior conforme al RD 1254/99 sobre accidents greus, han de disposar d'un terminal de ràdio COMDES en les seues instal·lacions, per tal d'assegurar una via de comunicació amb el Centre de Coordinació de l'organisme que ostente la direcció del pla corresponent.

S'emprarà la telefonada individual ràdio per a notificar incidents. Per a altres fins, hi ha tres grups COMDES, denominats grups d'Emergència Exterior, a què tenen accés les organitzacions següents:

- Indústries afectades pel RD 1254/99 (límit superior)
- Autoritat Portuària de València
- Consorcis provincials de Bombers
- Centre de Coordinació d'Emergències de Generalitat
- Bombers municipals de Castelló

Hi ha un total de tres **GRUPS D'EMERGÈNCIA EXTERIOR**, un per cada província:

GRUPS D'EMERGÈNCIA EXTERIOR			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**mode**
Indústries-1	8001018	GRUP D'EMERGÈNCIA EXTERIOR Indústries província de Castelló	xarxa
Indústries-2	8002018	GRUP D'EMERGÈNCIA EXTERIOR Indústries província de València	xarxa
Indústries-3	8003018	GRUP D'EMERGÈNCIA EXTERIOR Indústries província d'Alacant	xarxa

Està prevista la utilització dels grups anteriors en mode **grup obert.**

Als efectes d'ús de la telefonada individual, els centres de Coordinació i el servici 1·1·2 Comunitat Valenciana mantindran un llistat amb els números d'identificació dels terminals ràdio de les indústries.

Després de la notificació de l'incident, en el cas que derive en una situació d'emergència, s'adoptarà l'esquema corresponent a l'escenari d'emergències localitzades de xicoteta extensió. Si la situació evoluciona desfavorablement, podria adoptar-se l'esquema descrit a continuació, corresponent a emergències sectoritzades.

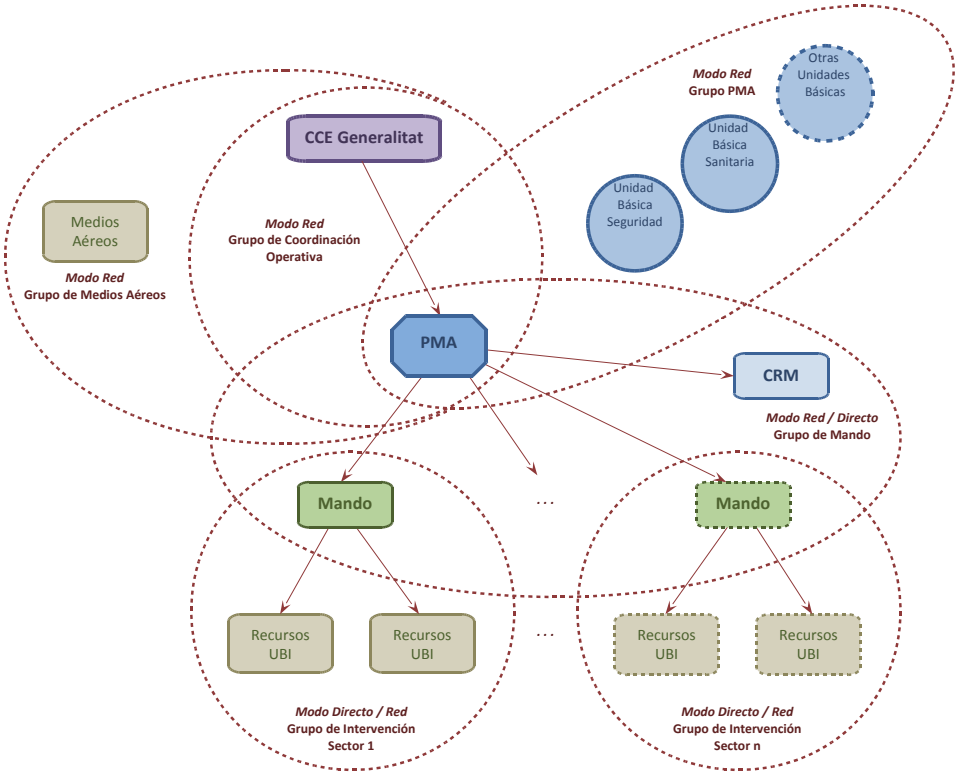
ESCENARI 3: EMERGÈNCIA SECTORITZADA

En les situacions d'emergència en què hi ha una extensa àrea afectada, un elevat nombre de recursos d'intervenció, o ambdós circumstàncies al mateix temps, cal dividir la zona d'intervenció en dos sectors o més, la qual cosa comporta la necessitat d'establir un grup de comunicació intermedi que enllace el PMA amb els comandaments de cada un dels sectors. En estos casos es manté la necessitat de mantindre vies de comunicació entre el CCE Generalitat i el PMA, així com entre este últim, altres unitats bàsiques i els possibles mitjans aeris que siguen mobilitzats.

En comparació amb l'escenari 2, este nou escenari afig a l'estructura organitzativa els següents grups COMDES:

- El **GRUP DE COMANDAMENT**.
- Tants **GRUPS D'INTERVENCIÓ** com a sectors s'hagen establit.

El mode d'utilització de la xarxa COMDES respon a l'esquema representat en la figura següent:

El **GRUP DE COMANDAMENT**, la finalitat del qual és posar en contacte el *PMA* amb els comandaments de cada un dels sectors en què s'haja decidit dividir la intervenció, té com a potencials integrants:

- Unitat de brigades d'Emergència.
- Consorcis provincials de Bombers.
- Servicis municipals de Bombers de les 3 capitals de província.

Hi ha 4 **GRUPS DE COMANDAMENT** per província, tres d'estos en mode xarxa i l'altre, en mode directe.

Grups de Comandament			
Denominació	GSSI	Descripció	Modes
SECTOR-7C	9981077	Grup de Comandament 1 de la província de Castelló	xarxa
SECTOR-8C (*)	9981080	Grup de Comandament 2 de la província de Castelló	xarxa
SECTOR-9C (*)	9981081	Grup de Comandament 3 de la província de Castelló	xarxa
D-SEC-7C	9991077	Grup de Comandament DIRECTE de la província de Castelló	directe
SECTOR-7V	9982077	Grup de Comandament 1 de la província de València	xarxa
SECTOR-8V (*)	9982080	Grup de Comandament 2 de la província de València	xarxa
SECTOR-9V (*)	9982081	Grup de Comandament 3 de la província de València	xarxa
D-SEC-7V	9992077	Grup de Comandament DIRECTE de la província de València	directe
SECTOR-7A	9983077	Grup de Comandament 1 de la província d'Alacant	xarxa
SECTOR-8A (*)	9983080	Grup de Comandament 2 de la província d'Alacant	xarxa
SECTOR-9A (*)	9983081	Grup de Comandament 3 de la província d'Alacant	xarxa
D-SEC-7A	9993077	Grup de Comandament DIRECTE de la província d'Alacant	directe

(*) Els grups SECTOR-8 i SECTOR-9 pot ser que no estiguen disponibles en totes les terminals, per el seu us está sotmés a verificació prèvia.

La utilització del mode xarxa o del mode directe dependrà de la distància que mantinguen entre si els comandaments dels diferents sectors. Si les distàncies són xicotetes, s'utilitzarà el mode directe, i si, al contrari, les distàncies són grans o l'orografia és complicada, s'utilitzarà el mode xarxa.

El director del PMA decidirà quin **GRUP DE COMANDAMENT** serà utilitzat en cada cas. També s'encarregarà d'informar els comandaments de cada un dels sectors, així com de verificar-ne l'operativitat.

Els **GRUPS DE COMANDAMENT** funcionaran en mode **grup obert**, encara que també es contempla l'ús de la telefonada individual.

Quant als **GRUPS D'INTERVENCIÓ**, cada un d'estos quedarà integrat pel comandament del sector i els recursos de la Unitat Bàsica d'Intervenció que actuen en el dit sector.

Les organitzacions amb recursos d'intervenció que podran utilitzar els dits grups són:

- Unitat de Brigades d'Emergència.
- Consorcis provincials de Bombers.
- Servicis municipals de Bombers de les 3 capitals de província.
- Mitjans d'Intervenció de la conselleria competent en matèria de medi ambient.
- Agrupacions de voluntaris que disposen de mitjans d'intervenció.

Hi ha un total de 12 **GRUPS D'INTERVENCIÓ**, o sectors, per província. Sis d'estos són en mode xarxa i altres tants en mode directe.

GRUPS D'INTERVENCIÓ			
Denominació	**GSSI**	Descripció	**mode**
SECTOR-1C	9981071	Grup d'intervenció - sector 1 província de Castelló	xarxa
SECTOR-2C	9981072	Grup d'intervenció - sector 2 província de Castelló	xarxa
SECTOR-3C	9981073	Grup d'intervenció - sector 3 província de Castelló	xarxa
SECTOR-4C	9981074	Grup d'intervenció - sector 4 província de Castelló	xarxa
SECTOR-5C	9981075	Grup d'intervenció - sector 5 província de Castelló	xarxa
SECTOR-6C	9981076	Grup d'intervenció - sector 6 província de Castelló	xarxa
D-SEC-1C	9991071	Grup d'intervenció - sector 1 província de Castelló	Directe
D-SEC-2C	9991072	Grup d'intervenció - sector 2 província de Castelló	Directe
D-SEC-3C	9991073	Grup d'intervenció - sector 3 província de Castelló	Directe
D-SEC-4C	9991074	Grup d'intervenció - sector 4 província de Castelló	Directe
D-SEC-5C	9991075	Grup d'intervenció - sector 5 província de Castelló	Directe
D-SEC-6C	9991076	Grup d'intervenció - sector 6 província de Castelló	Directe
SECTOR-1V	9982071	Grup d'intervenció - sector 1 província de València	xarxa
SECTOR-2V	9982072	Grup d'intervenció - sector 2 província de València	xarxa
SECTOR-3V	9982073	Grup d'intervenció - sector 3 província de València	xarxa
SECTOR-4V	9982074	Grup d'intervenció - sector 4 província de València	xarxa
SECTOR-5V	9982075	Grup d'intervenció - sector 5 província de València	xarxa
SECTOR-6V	9982076	Grup d'intervenció - sector 6 província de València	xarxa
D-SEC-1V	9992071	Grup d'intervenció - sector 1 província de València	Directe
D-SEC-2V	9992072	Grup d'intervenció - sector 2 província de València	Directe
D-SEC-3V	9992073	Grup d'intervenció - sector 3 província de València	Directe
D-SEC-4V	9992074	Grup d'intervenció - sector 4 província de València	Directe
D-SEC-5V	9992075	Grup d'intervenció - sector 5 província de València	Directe
D-SEC-6V	9992076	Grup d'intervenció - sector 6 província de València	Directe
SECTOR-1A	9983071	Grup d'intervenció - sector 1 província d'Alacant	xarxa
SECTOR-2A	9983072	Grup d'intervenció - sector 2 província d'Alacant	xarxa
SECTOR-3A	9983073	Grup d'intervenció - sector 3 província d'Alacant	xarxa
SECTOR-4A	9983074	Grup d'intervenció - sector 4 província d'Alacant	xarxa
SECTOR-5A	9983075	Grup d'intervenció - sector 5 província d'Alacant	xarxa
SECTOR-6A	9983076	Grup d'intervenció - sector 6 província d'Alacant	xarxa
D-SEC-1A	9993071	Grup d'intervenció - sector 1 província d'Alacant	Directe
D-SEC-2A	9993072	Grup d'intervenció - sector 2 província d'Alacant	Directe
D-SEC-3A	9993073	Grup d'intervenció - sector 3 província d'Alacant	Directe
D-SEC-4A	9993074	Grup d'intervenció - sector 4 província d'Alacant	Directe
D-SEC-5A	9993075	Grup d'intervenció - sector 5 província d'Alacant	Directe
D-SEC-6A	9993076	Grup d'intervenció - sector 6 província d'Alacant	Directe

El director del PMA decidirà en quants sectors es dividirà la zona d'intervenció, així com el mode *(*xarxa o directe*)* a utilitzar, informarà d'això al comandament de cada un dels sectors i verificarà la seua operativitat. Per la seua banda, el comandament de cada un dels sectors informarà del grup COMDES de treball en el seu sector i en verificarà l'operativitat. En el cas d'emprar-se el mode xarxa, el director del PMA informarà el CCE Generalitat dels grups utilitzats.

La utilització en el **GRUP D'INTERVENCIÓ** del mode xarxa o del mode directe dependrà de la distància que mantinguen entre si els recursos de la Unitat Bàsica d'Intervenció, o de l'orografia del terreny. Si les distàncies entre els recursos són xicotetes, s'utilitzarà el mode directe, i si, al contrari, les distàncies són grans o l'orografia és complicada, s'utilitzarà el mode xarxa.

La concurrència en la mateixa província de dos escenaris de tipus 3, en què siga convenient l'ocupació del mode xarxa, comportarà el repartiment dels **GRUPS D'INTERVENCIÓ** provincials. Serà el CCE Generalitat el que assessorarà convenientment el director de la segona emergència –i, si és el cas, les posteriors.

Els **GRUPS D'INTERVENCIÓ** funcionaran en mode **grup obert.** No es contempla l'ús de la telefonada individual.

Des del punt de vista tècnic, els **GRUPS D'INTERVENCIÓ** podran establir-se de qualsevol de les maneres següents:

- En mode xarxa, amb tots els terminals de ràdio que operen en el dit mode.
- En mode directe, amb tots els terminals de ràdio que operen en mode directe.
- En mode directe, amb un terminal de ràdio en mode repetidor *i* la resta de terminals en mode directe.
- En mode mixt xarxa-directe, emprant per a això un terminal amb funció passarel·la (*gateway)*. En este cas, com a regla general, es farà coincidir el número d'orde i la província dels grups emprats (p. ex. D-SEC-**2V** i SECTOR-**2V)**.

ESCENARI 4: DIVERSOS PMAS

En situacions de gran emergència o catàstrofe, en què hi haja una extensa àrea afectada i un elevat nombre de recursos d'intervenció, pot ser convenient constituir dos punts de comandament avançat o més, per tal de facilitar la gestió de la situació.

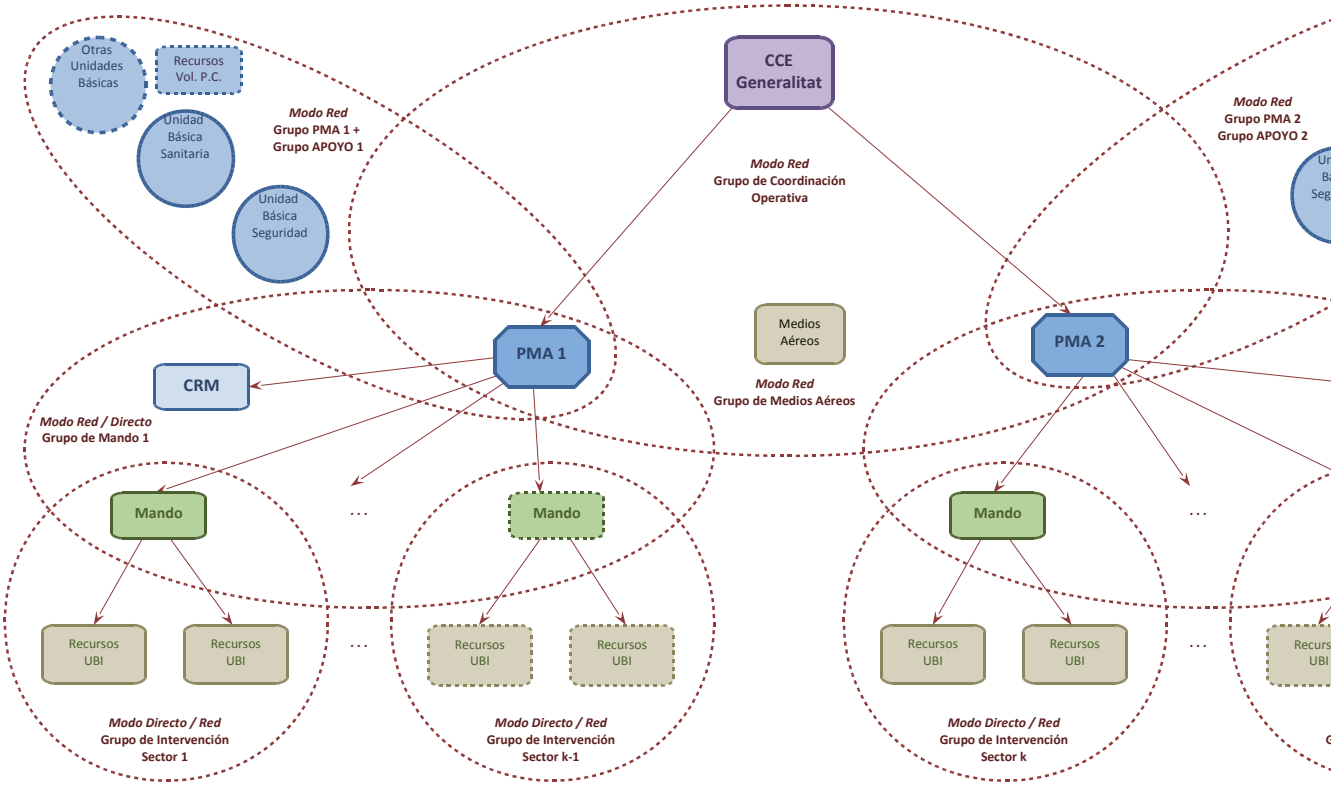
En estos casos, cada PMA s'encarregaria de gestionar una zona que podria o no estar sectoritzada. En tot cas, es mantindria la necessitat de disposar de vies de comunicació entre el CCE Generalitat i els PMAs, així com entre estos últims i les seues corresponents unitats bàsiques i, si és el cas, comandaments de sector.

Anàlogament, es mantindria el **GRUP AIRE** i hauria de preveure's la incorporació a l'estructura de mitjans extraordinaris, no habituals en emergències de menor entitat.

En general, este escenari es donarà en situacions d'emergència que afecten àrees extenses i/o molt poblades, com pot ser el caso de sismes importants.

En comparació amb l'escenari 3, este nou escenari afig a l'estructura organitzativa els denominats **GRUPS DE SUPORT.**

El mode d'utilització de la xarxa COMDES, en el cas de dos *PMAs*, respon a l'esquema representat en la figura següent:

’objecte dels **GRUPS DE SUPORT** és incorporar a l’estructura de l’emergència els recursos o grups d’intervenció no habituals, i que no disposen d’accés als GRUPS PMA 1 Y 2**.** Les organitzacions que s’integraran en l’estructura de l’emergència seran, principalment, les agrupacions de voluntaris de Protecció Civil i la Creu Roja.

Els grups COMDES previstos en este cas són els següents:

GRUPS PMA			
Denominació	**GSSI**	**Descripció**	**Modes**
SUPORT-1 (PMA-3C)	9981070	**GRUP DE SUPORT** núm. 1	xarxa
SUPORT-2 (PMA-3V)	9982070	**GRUP DE SUPORT** núm. 2	xarxa
SUPORT-3 (PMA-3A)	9983070	**GRUP DE SUPORT** núm. 3	xarxa

El director del PMA decidirà quin **GRUP DE SUPORT** serà utilitzat en cada cas. Els **GRUPS DE SUPORT** funcionaran en mode **grup obert,** a fi de permetre el treball coordinat d’estos nous efectius en l’estructura de l’emergència establida. No es contempla l’ús de la telefonada individual.

Tècnicament, podrà emprar-se la funció de **Combinació de grups** de CoordCom G5, per a fusionar els **GRUPS DE SUPORT** amb els **GRUPS PMA 1 Y 2** que estiguen empran-se.

5. ACTUACIONS ESPECIALS

En este apartat es detallen les actuacions especials d'aplicació en circumstàncies particulars:

- Afectació d'infraestructures de comunicació – mode *fallback.*
- Ús de grups comuns en mode directe, amb repetidor o sense.
- Ús de passarel·les.
- Passes de control.
- Interoperabilitat de radiocomunicacions.

5.1. AFECTACIÓ D'INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ. MODE *FALLBACK*

En el cas de la Comunitat Valenciana, tant el Sistema de Gestió d'Emergències de la Generalitat com la xarxa COMDES, incorporen en el seu disseny mecanismes de redundància que les fan més robustes davant del deteriorament d'infraestructures per catàstrofe natural o acció humana.

En el cas del Sistema de Gestió d'Emergències de Generalitat, els seus usuaris no percebran l'activació dels dits mecanismes, sempre que estos últims siguen capaços de salvar el dany produït.

En el cas de la xarxa COMDES, la situació és semblant, si bé cal afegir la possibilitat d'entrada en una manera de treball especial denominat mode *fallback*. El mode *fallback* és una manera de funcionament degradat que permet continuar utilitzant l'estació base COMDES quan esta ha quedat incomunicada amb la resta de la xarxa COMDES. En eixe mode es permet únicament tres grups de treball, a compartir entre tots els usuaris que es troben en la zona de cobertura degradada.

Els terminals de ràdio que es troben registrats en una estació base que funciona en mode *fallback*, passaran a treballar en el dit mode (automàticament o manualment, segons el model) i indicaran en pantalla tal circumstància.

No totes les estacions base de la xarxa COMDES estan configurades per a funcionar en mode *fallback* si es queden aïllades. En funció de si poden fer-ho o no, i del nombre d'estacions afectades, són possibles diferents escenaris:

a) Si l'estació base en què els terminals estan registrats entra en mode *fallback.*

1. Els terminals que NO són capaços d'aconseguir cap altra estació base no afectada entraran en mode *fallback.*
2. Els terminals que SÍ són capaços de registrar-se en una altra estació base no afectada continuaran funcionant en mode xarxa.

b) Si l'estació base no està configurada per a entrar en el dit mode *fallback*.

1. Els terminals que no són capaços d'aconseguir cap altra estació base quedaran sense cobertura de xarxa i tampoc entraran en mode *fallback*.
2. Els terminals que sí que són capaços d'aconseguir una altra estació base en mode *fallback*, entraran en mode *fallback*. Els terminals que entren en mode *fallback* però en estacions base diferents, quedaran incomunicats entre si.
3. Els terminals que són capaços d'aconseguir una altra estació base no afectada continuaran funcionant en mode xarxa.

c) Encara que la planificació de la xarxa tracte que no es done la circumstància, pot ocórrer que els terminals ràdio puguen aconseguir més d'una estació base que es trobe en mode *fallback*. Si els integrants del **GRUP FALLBACK** es registren en estacions base diferents, no podran comunicar-se entre si.

En definitiva, els terminals COMDES que estigueren treballant en mode xarxa, en l'entorn d'una o unes quantes estacions base afectades per una avaria, podrien trobar-se en qualsevol de les tres circumstàncies indicades:

- funcionament normal en mode xarxa
- funcionament en mode *fallback* (sota una o unes quantes estacions base)
- absència de cobertura de xarxa ni servici *fallback*

Cal tindre present que els terminals que queden en diferent circumstància quedaran incomunicats entre si. En funció del cas en què es troben els seus terminals, l'organització usuària de la xarxa COMDES prendrà les mesures oportunes per a assegurar les comunicacions entre els seus efectius.

A priori s'establixen les següents possibilitats (després de descartar el mode xarxa ordinari):

1. Operació en mode *fallback*
2. Operació en mode directe (DMO), amb repetidor o sense
3. Operació en mode xarxa (TMO) a través de terminals passarel·la (*gateways)*

Este punt del procediment té per objecte repartir adequadament els grups disponibles en mode *fallback*. A este efecte, la taula següent indica l'assignació dels grups *fallback* als diferents usuaris de la xarxa COMDES.

GRUPS *FALLBACK*		
Denominació	**GSSI**	**Usuaris**
DEGRA-1	9999999	Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Emergències de la Conselleria de Governació. Consorcis provincials de Bombers. Servicis municipals de Bombers. Unitat de Brigades d'Emergència de la Conselleria de Governació. Recursos de la conselleria competent en matèria de medi ambient. Mitjans aeris de la Generalitat. Brigades forestals de la Diputació Provincial de València. Establiments afectats pel llindar superior del RD 1254/99. Ferrocarrils de la Generalitat (MetroValencia i TRAM). Voluntariat de Protecció Civil.
DEGRA-2	9999998	Conselleria de Sanitat Creu Roja Autonòmica.
DEGRA-3	9999997	Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana. Cossos de la Policia Local. Guàrdia Civil (*). Cos Nacional de Policia (*). Delegació del Govern (*).

(*): En el cas que disposen de terminals *COMDES*

5.2. GRUPS COMUNS EN MODE DIRECTE. TERMINALS EN MODE REPETIDOR

A més dels **GRUPS D'INTERVENCIÓ** i els **GRUPS DE COMANDAMENT** en mode directe (DMO), la finalitat i accés dels quals per part dels diferents usuaris s'ha definit anteriorment, hi ha un total de 4 **GRUPS COMUNS** en mode directe, accessibles per **tots** els usuaris COMDE*S*.

Atés que l'abast en mode directe és limitat, el seu ús en llocs distants per part de diferents usuaris de forma simultània no planteja problemes de congestió ni intromissió. No obstant això, l'ús de terminals en mode repetidor (habitualment

equips mòbils a bord de vehicles) augmenta l'abast en mode directe, per la qual cosa la probabilitat d'interferir altres usuaris és major.

La pitjor situació es donarà en situació d'emergència localitzada, en que confluïxen múltiples usuaris pròxims entre si, per la qual cosa l'ús dels **GRUPS COMUNS** en mode directe i dels terminals en mode repetidor DMO ha d'organitzar-se per a optimitzar l'abast i minimitzar la interferència mútua entre diferents servicis o organitzacions.

A este efecte es planteja la següent taula, que regula l'ús prioritari dels grups en mode directe per part dels diferents usuaris COMDES. L'ús de grups-D-1 RSV i D-3-RSV queda reservat per a l'assignació per part del director del Pla.

GRUPS COMUNS en mode directe		
Denominació	**GSSI**	**Usuaris**
D-1-RSV	9990001	Reservat
D-3-RSV	9990003	Reservat
D-1-GLOBAL	9990901	Servicis sanitaris
D-3-GLOBAL	9990903	Servicis de seguretat

5.3. ÚS DE TERMINALS PASSAREL·LA (GW)

Els terminals passarel·la, o *Gateway* (GW), són terminals mòbils, normalment a bord de vehicles, que poden realitzar la funció d'enllaçar un grup en mode xarxa (TMO) amb un grup en mode directe (DMO). El g*atewa*y retransmetrà la informació rebuda en qualsevol dels dos grups cap a l'altre.

Cal tindre en compte que els terminals *Gateway* no funcionaran si es detecten altres *gateways* que oferixen el mateix servici DMO o un servici DMO que se superpose operand en la mateixa freqüència.

Esta circumstància és molt més probable en situació d'emergència en què concorren diferents usuaris COMDES en la mateixa zona.

Els **GRUPS COMUNS** en mode directe compartixen freqüències, tal com s'indica en la taula següent:

GRUPS COMUNS EN MODE DIRECTE				
Denominació	**GSSI**		**Denominació**	**GSSI**
D-1-RSV	9990001	Compartix freqüència amb →	D-1-GLOBAL	9990901
D-3-RSV	9990003	Compartix freqüència amb →	D-3-GLOBAL	9990903

Davant d'esta circumstància el director del Pla establirà en cada cas la prioritat a l'hora d'establir el mode g*ateway* sobre qualsevol dels grups anteriors.

5.4. PASSES DE CONTROL

A fi de verificar el funcionament dels equips terminals de ràdio COMDES, així com la disponibilitat de tots els participants i, en definitiva, assegurar l'operativitat dels grups de comunicació COMDES, es realitzaran controls d'escolta periòdics.

En general, s'habilitaran controls d'escolta únicament sobre grups constituïts amb caràcter permanent (per exemple, els **GRUPS PROVINCIALS DE COORDINACIÓ** entre centrals).

La següent taula indica els grups sobre els quals es realitzaran controls d'escolta, així com l'organisme encarregat de realitzar-ho, els seus participants, periodicitat, etc.

CONTROLS D'ESCOLTA				
Grups	**GSSI**	**Participants**	**Realitzat per**	**Periodicitat**
Centrals Central - CST Central - VLC Central - ALC	 9981001 9982001 9983001	Centrals de coordinació	CCE Generalitat	Setmanal
Emergència Exterior Indústries-1 Indústries-2 Indústries-3	 8001018 8002018 8003018	Centrals de coordinació i empreses involucrades en els PETA	Entitat directora del PETA	Setmanal

5.5. INTEROPERABILITAT DE RADIOCOMUNICACIONS

Quan es produïsca la participació de recursos no integrats en la xarxa COMDES, per exemple, de mitjans terrestres o aeris d'altres comunitats autònomes o de l'Estat:

- En funció de la seua disponibilit, des del PMA o el CRM es podrà dotar de comunicacions COMDES el comandament dels recursos que s'incorporen a la Unitat Bàsica d'Intervenció que no disposen de terminals *COMDES.*
- En el cas de mitjans aeris procedents d'una altra comunitat autònoma o de l'Estat, es comunicaran i coordinaran en banda aèria amb la resta de mitjans aeris.
- Per raons de seguretat i de coordinació, el director del PMA no permetrà, sense cap excepció possible, que s'incorporen a l'operatiu d'intervenció

unitats que no tingeun equips de comunicacions integrats en algun dels grups de treball que marca el present procediment.

- Els mitjans estatals de la Unitat Militar d'Emergències (UME) utilitzaran les seues comunicacions en tecnologia Tetrapol, en cara que disposaràn de mitjans técnics que permeten l'integració de les comunicacions COMDES en els seus sistemes.

Annex III.3.
Procediment en emergències amb múltiples víctimes

SUMARI:

1. INTRODUCCIÓ

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER

3. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ
- 3.1. El director del procediment
- 3.2. El punt de comandament avançat
- 3.3. Les unitats bàsiques

4. OPERATIVITAT

5. EL CENTRE DE GESTIÓ MEDICOLEGAL
- 5.1. Dispositius d'emergència i punt de comandament
- 5.2. Dispositiu mèdic legal
- 5.3. Zones en què es distribuïx el Centre de Gestió Medicolegal
  - 5.3.1. Àrea d'accés públic
  - 5.3.2. Àrea de comandament
  - 5.3.3. Àrea restringida
- 5.4. Dispositiu d'atenció psicològica
- 5.5. Dispositiu de suport

1. INTRODUCCIÓ

Les grans catàstrofes amb un elevat nombre de morts i ferits patides per la societat espanyola en els últims anys, i en especial les succeïdes a la Comunitat Valenciana, han posat de manifest la importància que té l'assistència psicològica a les víctimes directes d'accidents i a les seues famílies.

La repercussió social d'estes emergències unida al dolor de les famílies que han perdut un ser volgut requerix que l'actuació de les administracions públiques respecte de la gestió medicolegal de la catàstrofe (identificació, reconeixement de cadàvers i autòpsies) es desenrotlle en un clima òptim de coordinació i amb un grau elevat de sensibilitat cap a les mateixes famílies.

Tot això unit a la incorporació dels instituts de medicina legal de les tres províncies de la Comunitat Valenciana com a recursos propis de la Generalitat Valenciana, adscrits a la conselleria competent en matèria de justícia, ha suposat un impuls important de cara a establir les accions coordinades a desenrotllar per part de les administracions públiques de cara a atendre tots els aspectes medicolegals i d'assistència psicològica que cal desenrotllar en una emergència amb un nombre elevat de víctimes.

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER

OBJECTE

El present document té per objecte establir les actuacions particulars a desenrotllar en el cas que en l'emergència s'hagen produït múltiples víctimes. Regula els aspectes relacionats amb l'atenció psicològica a víctimes i familiars i establix les pautes d'actuació a desenrotllar pels instituts de medicina legal de la Generalitat Valenciana en la gestió d'una emergència en què hagen mort un nombre elevat de persones.

ÀMBIT

L'àmbit d'actuació del present document serà el de les tres províncies de la Comunitat Valenciana.

CARÀCTER

Tal com s'establix en el PTECV, el present pla té la categoria de procediment d'actuació de caràcter horitzontal, i en virtut d'això complementa el mateix PTECV i la resta de planificació específica davant de riscos (ja es tracte de plans especials o d'altres procediments d'actuació) pel que fa a la gestió dels aspectes ja mencionats anteriorment (atenció psicològica a víctimes i familiars i a les labors a desenrotllar pels instituts de medicina legal de la Generalitat Valenciana), per tant, el procediment no s'activarà de manera independent sinó com a complement a un altre pla de protecció civil per a regular específicament estos aspectes concrets de l'emergència.

3. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ

La constitució d'estructures de gestió d'emergències (CECOPI, CECOPAL, PMA, unitats bàsiques, etc.), en el cas que esta haja ocasionat múltiples víctimes, es regirà segons el que disposa el pla de protecció civil activat per a la gestió de l'esmentada emergència (PTECV, pla especial o procediment d'actuació).

3.1. EL DIRECTOR DEL PROCEDIMENT

El director del procediment serà el mateix que estiga exercint la direcció del pla de protecció civil activat per a la gestió de l'esmentada emergència (PTECV, pla especial o procediment d'actuació).

3.2. EL PUNT DE COMANDAMENT AVANÇAT

La gestió de les emergències amb múltiples víctimes requerirà, almenys, la constitució d'un punt de comandament avançat (PMA) en el lloc on s'haja produït l'accident.

DIRECCIÓ

El PMA estarà dirigit pel cap/responsable indicat en el pla de protecció civil activat per a la gestió de l'emergència.

FUNCIONS ESPECÍFIQUES

A més de les funcions indicades en el pla de protecció civil activat per a la gestió de l'emergència, el director del PMA desenrotllarà les funcions següents:

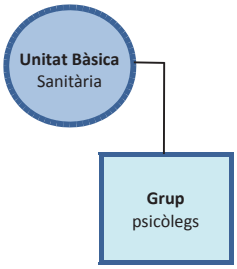
- Demanar i facilitar al Gabinet d'Informació del CCE Generalitat la informació que es dispose en el terreny sobre la identificació de les víctimes de l'accident.
- Sol·licitar al CCE Generalitat la mobilització de recursos extraordinaris específics per a la gestió d'este tipus d'accidents (camions frigorífics, carpes per al depòsit de cadàvers, etc.).

3.3. UNITATS BÀSIQUES

A més de les unitats bàsiques constituïdes segons el que establix el pla de protecció civil activat per a la gestió de l'emergència, este tipus d'accidents requeriran la constitució de la Unitat Bàsica Judicial, que estarà composta i realitzarà les funcions descrites en el PTECV.

ATENCIÓ PSICOLÒGICA EN EL TERRENY

El coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària haurà de valorar la necessitat de la mobilització del grup de psicòlegs per a l'atenció a víctimes o familiars en el mateix lloc on s'haja produït l'accident. La mencionada sol·licitud haurà de ser canalitzada a través del director del PMA al CCE Generalitat.

El grup de psicòlegs mobilitzats al lloc de l'accident s'integrarà en la Unitat Bàsica Sanitària.

Una vegada solucionada la resposta immediata a l'emergència, assistència *in situ* i evacuació dels ferits, el coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària, conjuntament amb el de la Unitat Bàsica Judicial i el responsable dels psicòlegs, establiran la infraestructura per a la resolució de les fases posteriors de l'emergència, així com la distribució del personal voluntari destinat a tasques sociosanitàries.

Les funcions del grup de psicòlegs són les següents:

1. En el lloc del sinistre:

   - Atenció a víctimes i familiars.
   - Atenció al personal de les unitats bàsiques i voluntaris.
   - Preparació psicològica de familiars per al reconeixement de cadàvers.

2. En el tanatori o zona habilitada per al reconeixement de cadàvers:

   - Suport i preparació psicològica a familiars per al reconeixement de cadàvers.

3. Actuacions posteriors:

- S'elaboraran unes fitxes amb el diagnòstic inicial i les tècniques de suport psicològic adoptades per a cada persona atesa. Les esmentades fitxes es traslladaran als psicòlegs de les unitats de salut mental de la conselleria competent en matèria de sanitat, com a documentació de referència per al seguiment psicològic de les mencionades persones.

FUNCIONS DEL COORDINADOR DE LA UNITAT BÀSICA DE SEGURETAT

A més de les funcions assignades en el pla de protecció civil activat per a la gestió de l'emergència, al coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat li correspondran les funcions següents:

- En el cas que hi haja morts donarà avís a l'autoritat judicial.
- Custòdia de la zona habilitada per a depòsit de cadàvers.
- Habilitació d'una zona per als mitjans de comunicació.

En el cas d'accidents de trànsit, el coordinador de la Unitat Bàsica de Seguretat obtindrà la informació que s'indica a continuació, i la transmetrà al director del PMA i este al CCE Generalitat:

- Empresa transportista.
- Organisme responsable que executa el trasllat.
- Responsable (si és el cas) de la contractació del trajecte.
- Origen i destinació del/dels vehicle/s sinistrat/s.
- Demanar les dades dels afectats no ferits.

4. OPERATIVITAT

L'operativitat genèrica que haurà de desenrotllar-se serà la descrita en el pla de protecció civil activat per a la gestió de l'emergència (PTECV, pla especial o procediment d'actuació davant de riscos).

ACTIVACIÓ DEL PLA

Activat el present procediment per part del director del PTECV, el CCE Generalitat ho comunicarà als organismes següents:

- Institut de medicina legal de la província afectada.
- CICU de la província afectada.
- Delegació/Subdelegació del Govern.
- Unitat del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Responsable autonòmic del Pla Sectorial de Transport.
- Altres avisos previstos en el protocol d'avisos interns del CCE Generalitat.

ACTUACIONS COMPLEMENTÀRIES

La constitució de la Unitat Bàsica Judicial i la participació del grup de psicòlegs es regirà pel que disposa l'apartat anterior.

El director de l'IML de la província afectada, per iniciativa pròpia o a requeriment del director del PTECV, ordenarà la constitució del Centre de Gestió Medicolegal la composició i funcions del qual es descriuen en l'apartat 5 del present procediment.

Complementàriament es desenrotllaran les actuacions següents:

- Per a procedir a l'alçament de cadàvers, prèviament es procedirà a donar avís a l'autoritat judicial a través del servici d'orde competent en la zona del sinistre.
- A l'arribada de l'autoritat judicial, el director del PMA facilitarà els mitjans necessaris per a l'establiment de la zona d'ubicació de morts i seguirà les seues instruccions per a la preservació de proves i escenaris.

ACTUACIONS PARTICULARS DEL CCE GENERALITAT

- Comunicar a l'Institut de Medicina Legal els accidents/emergències que hagen provocat més de cinc víctimes.
- Mobilització del grup de psicòlegs.
- Actuar com a gabinet d'informació i activar, si es considera necessari, el telèfon d'atenció a les víctimes i familiars.
- Quan es contacte amb els familiars de les possibles víctimes de l'emergència, el Gabinet d'Informació els sol·licitarà que quan acudisquen al Centre de Gestió Medicolegal per a identificar-les porten una foto recent.
- En aquells casos que es considere necessari, mobilitzar autobusos a les zones/municipis d'on eren originàries les víctimes a fi de traslladar els familiars fins al Centre de Gestió Medicolegal.
- Gestió de places d'allotjament per als familiars i, si és el cas, per al personal mobilitzat que estiga actuant en l'emergència que residisca en zones molt allunyades de la ubicació del Centre de Gestió Medicolegal.
- Mobilització dels camions frigorífics necessaris al Centre de Gestió Medicolegal en aquells casos en què es considere necessari.

5. El Centre de Gestió Medicolegal

5.1. Dispositius d'emergència i punt de comandament

Per a l'atenció d'este tipus d'emergències podran constituir-se tres dispositius:

- Dispositiu medicolegal.
- Dispositiu d'atenció psicològica.
- Dispositiu de suport.

Tots estos dispositius seran coordinats a través del punt de comandament medicolegal en contacte permanent amb el CCE Generalitat.

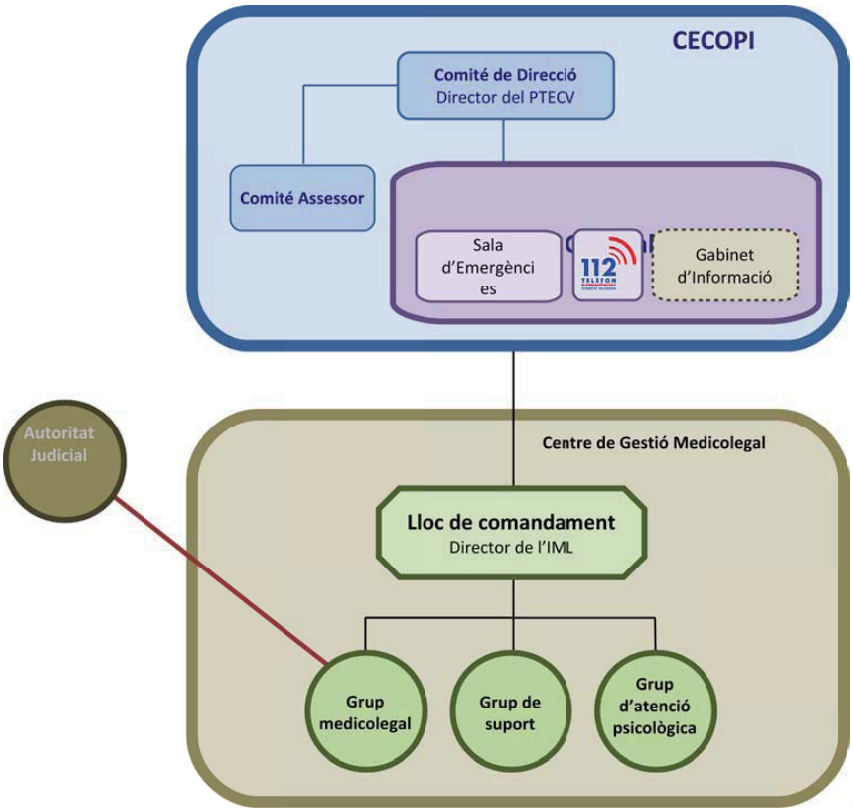
En funció de la gravetat de l'emergència i el nombre de víctimes que esta ocasione, s'activarà o bé únicament el dispositiu d'atenció psicològica o bé tots els dispositius conjuntament.

En el punt de comandament medicolegal s'integraran els responsables següents:

- Director de l'Institut de Medicina Legal.
- Coordinador del grup d'atenció psicològica.
- Coordinador del grup de suport.
- Responsable de les instal·lacions on estiga ubicat el Centre de Gestió Medicolegal.

Les funcions a desenrotllar des del punt de comandament medicolegal seran les següents:

- Rebre tota la informació dels grups actuants en el Centre de Gestió Medicolegal, depurar-la i facilitar-la al Gabinet d'Informació del CCE Generalitat.
- Facilitar els quadres resum que contenen la informació per a la identificació de les víctimes als coordinadors dels grups i, en especial, al lloc de recepció.
- Establir pautes d'actuació i prioritats de treball dels grups actuants.
- Facilitar la informació als mitjans de comunicació en aquells casos en què el director del procediment així ho indique.
- Assignar les estances disponibles a cada família.

5.2. DISPOSITIU MEDICOLEGAL

ACTIVACIÓ

Serà activat pel director de l'IML de la província afectada, per iniciativa pròpia o a requeriment del director del procediment.

Els criteris d'activació que el director de l'IML haurà de valorar per a l'activació del present dispositiu seran:

- Nombre de morts en relació amb el mateix dimensionament de l'Institut de Medicina Legal.
- Dificultat de les tasques medicoforenses que s'han de realitzar als cadàvers.

L'activació del dispositiu medicolegal tindrà dos nivells diferents de resposta:

- **Activació parcial:** per a aquells accidents amb un nombre de víctimes inferior a 20, en la qual la mateixa estructura de l'Institut de Medicina Legal

absorbix les accions que s'han de realitzar però que requerix la presència de psicòlegs i de la constitució del punt de comandament a fi de coordinar les actuacions que s'han d'adoptar.

- **Activació total:** per a aquells accidents amb un nombre elevat de víctimes, per norma general superior a 20, que suposen l'activació del Centre de Gestió Medicolegal en el lloc designat per a això en cada província i la constitució del punt de comandament per a coordinar les actuacions a desenrotllar.

La decisió sobre el nivell d'activació que ha de realitzar-se per a la correcta gestió de l'emergència correspon al director de l'IML corresponent.

Coordinador del grup

El director de l'IML de la província afectada o la persona designada per este es constituirà en coordinador del grup medicolegal i com a tal li corresponen les funcions següents:

- Integrar-se en el punt de comandament medicolegal com a coordinador del grup medicolegal i assumir la direcció del punt de comandament.
- Activar l'estructura de resposta de l'Institut de Medicina Legal.

Centre de Gestió Medicolegal

Una vegada activat el dispositiu per part del director de l'IML corresponent, es constituirà un centre de gestió medicolegal des del qual s'exerciran les activitats medicolegals relacionades amb l'emergència:

- Identificació de cadàvers.
- Reconeixement.
- Autòpsia.
- Tràmits administratius/sanitaris per a l'entrega dels cadàvers als familiars.

El mencionat centre estarà ubicat en:

Província	Ubicació del centre
València	IML - Ciutat de la Justícia
Castelló	IML - Hospital General de Castelló
Alacant	Servici de Patologia Forense de l'IML Vial dels Ciprers, 2 (Edifici Tanatori "la Sempreviva")

Respecte a l'Institut de Medicina Legal de la província de Castelló, en les emergències en què el nombre de morts siga superior a la capacitat de l'IML d'eixa província (15-20 cadàvers), el director de l'IML contactarà amb el director de l'IML de València per a coordinar el suport d'este i el possible trasllat del cadàvers i personal de l'IML de Castelló a València, per a desenrotllar allí els treballs.

Per al suport a la gestió dels IML es podrà mobilitzar camions frigorífics a sol·licitud del director de l'IML corresponent en funció de la seua necessitat a causa del nombre de cadàvers i la disponibilitat de cambres que hi haja en eixe moment en l'Institut de Medicina Legal.

Respecte a l'Institut de Medicina Legal de la província d'Alacant, només serà necessari concertar el trasllat d'un equip portàtil de radiologia, amb el personal tècnic d'operació apropiat, en aquells casos en què, per la complexitat del procés d'identificacions, així siga sol·licitat pel director de l'IML.

ACTUACIONS MEDICOLEGALS

Els objectius de l'actuació medicolegal a realitzar són els següents:

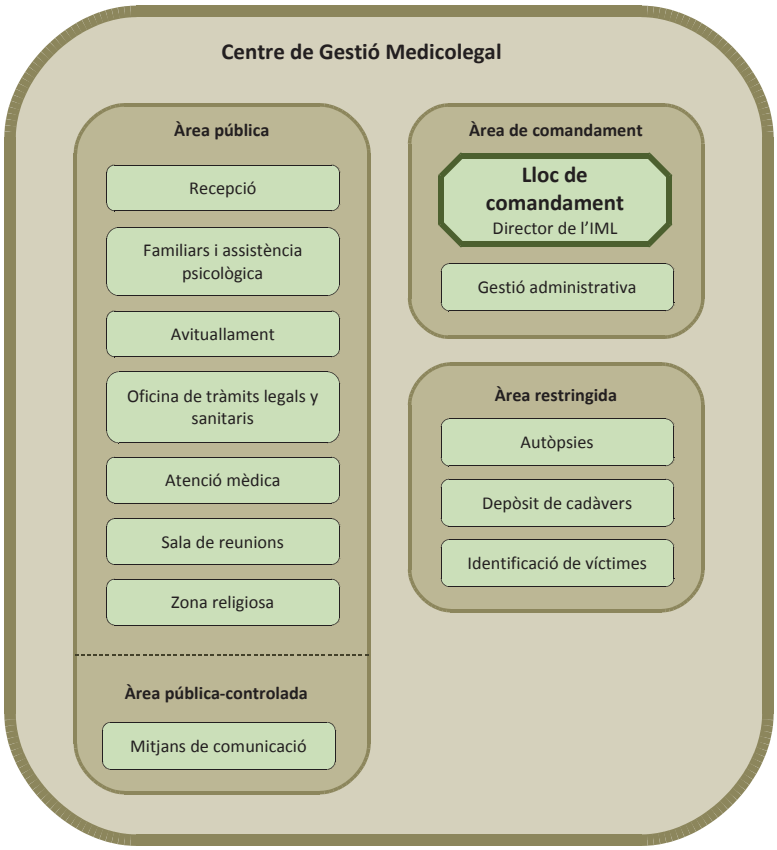
- Establir la identitat de les víctimes.
- Fer un diagnòstic de la mort.
- Estimar el moment de la mort.
- Conéixer les causes de la mort de manera individual quan corresponga.
- Explicar les possibles circumstàncies en les quals es va produir.
- Preparar els cadàvers i les restes perquè els identifiquen els familiars i posteriorment entregar-los.

Estes actuacions poden desenrotllar-se en el Centre de Gestió Medicolegal o part d'estes poden ser realitzades prèviament en el lloc de l'emergència per part de la Unitat Bàsica Judicial.

5.3. Zones en què es distribuïx el Centre de Gestió Medicolegal

Per a poder desenrotllar totes les funcions medicolegals relacionades amb l'emergència, el Centre de Gestió Medicolegal es distribuirà en les zones o estances següents:

- **ÀREA D'ACCÉS PÚBLIC:**
  - Zona de recepció.
  - Zona d'avituallament.
  - Zona d'estada de familiars i atenció psicològica.
  - Zona d'atenció mèdica.
  - Oficina tràmits sanitaris i legals.
  - Saló de reunions.
  - Zona religiosa.
- **ÀREA DE COMANDAMENT:**
  - Punt de comandament medicolegal.
  - Despatx de gestió administrativa.
- **ÀREA D'ACCÉS RESTRINGIT:**
  - Zona d'autòpsies.
  - Depòsit de cadàvers.
  - Zona d'identificació de víctimes.
- **ÀREA D'ACCÉS PÚBLIC – CONTROLAT:**
  - Zona per als mitjans de comunicació.

5.3.1. ÀREA D'ACCÉS PÚBLIC

ZONA DE RECEPCIÓ

Serà el lloc on els familiars de les víctimes es dirigiran una vegada que, a través dels telèfons d'atenció a víctimes, s'haja constatat la certesa o probabilitat que efectivament es tracte de familiars d'afectats.

L'àrea de recepció estarà ubicada en un lloc pròxim a l'entrada del Centre de Gestió Medicolegal i clarament identificada. Estarà permanentment atesa per personal pertanyent al grup de suport i disposarà de comunicacions amb el coordinador del grup en el punt de comandament medicolegal.

Quan acudisquen els familiars se'ls sol·licitarà la informació següent :

- Nom del desaparegut/víctima i descripció.
- Fotografia recent del desaparegut/víctima.
- Nombre de familiars presents.
- Nom del portaveu (adreça, població i telèfon de contacte).

Una vegada preses estes dades es comprovarà que la víctima/família no tinga prèviament assignat ja un psicòleg i estança, i en este cas es dirigirà a esta estança. Si la víctima/família no tenia familiars ja presents en el Centre de Gestió Medicolegal, es facilitarà la informació al punt de comandament medicolegal perquè assigne a esta família una de les estances disponibles i que el coordinador del grup d'atenció psicològica designe un psicòleg.

Quan el punt de comandament medicolegal haja assignat l'estança, el grup de suport acompanyarà els familiars cap a la mencionada zona.

El coordinador del grup de suport, en contacte amb el CICU provincial, proporcionarà una llista dels ferits hospitalitzats al lloc de recepció amb objecte que des d'este es puga informar els familiars que acudisquen al Centre de Gestió Medicolegal sense tindre constància si el seu familiar ha mort o està hospitalitzat.

ZONA D'AVITUALLAMENT

Serà la zona dedicada a l'avituallament dels familiars de les víctimes i de tot el personal actuant.

Estarà ubicada, per norma general, en la cafeteria de l'edifici on estiga ubicat el Centre de Gestió Medicolegal.

El grup de suport serà l'encarregat de subministrar l'avituallament a tot el personal actuant en el Centre de Gestió Medicolegal. Les previsions d'avituallament dels grups actuants hauran de ser comunicades amb suficient antelació pels responsables de cada un dels col·lectius implicats al coordinador del grup de suport.

ZONA D'ESTADA DE FAMILIARS I D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

El Centre de Gestió Medicolegal disposarà d'una zona comuna amb dimensions suficients per a albergar tots els familiars de les víctimes.

Pròxima a esta zona es trobaran les estances on es prestarà l'atenció psicològica als familiars.

En funció del nombre de víctimes/familiars, i sempre que les dimensions de les instal·lacions en què s'ubique el Centre de Gestió Medicolegal ho permeten, s'intentarà que cada família/psicòleg no compartisca la mateixa estança amb altres famílies.

El coordinador del grup d'assistència psicològica serà l'encarregat d'assignar a cada família un psicòleg i una estança.

ZONA D'ATENCIÓ MÈDICA

La zona d'atenció mèdica serà l'estança reservada perquè el personal mèdic integrat en el grup de suport puga realitzar les consultes mèdiques als familiars de les víctimes en aquells casos en què estes siguen necessàries.

En aquells casos en què la zona d'atenció mèdica no siga directament accessible pel públic seran els membres del grup de suport els que guiaran els familiars des del lloc on ells es troben cap a la zona d'atenció mèdica.

Oficina de tràmits sanitaris i legals

Esta serà la zona dedicada a realitzar tots els tràmits administratius i legals que han de seguir-se per al trasllat de cadàvers entre províncies, comunitats autònomes o països, així com per a l'entrega definitiva d'un cadàver a la família corresponent.

El nombre de despatxos dependrà de les gestions particulars que s'haja de realitzar en funció del tipus d'emergència o el nombre de morts que haja ocasionat. Per norma general es preveuran tres despatxos:

- Despatx per a la coordinació dels trasllats funeraris (on s'ubicarà un responsable coordinador de les empreses del sector).
- Despatx per a la tramitació de les autoritzacions sanitàries (per a aquells casos que legalment ho requerisquen).
- Despatx per als tràmits judicials (en aquells casos en què així ho estime l'autoritat judicial competent).

En el cas que en l'emergència hi haja persones de nacionalitat estrangera, la Delegació / Subdelegació del Govern de la província afectada serà l'encarregada de coordinar els contactes amb les ambaixades/consolats respectius; per a això, es mobilitzarà el personal necessari a esta oficina de tràmits sanitaris i legals.

Saló de reunions

Estarà ubicada en la zona de lliure accés i la seua utilitat és servir de sala de reunions de cara a donar comunicats a tots els familiars de les víctimes o facilitar informació de manera conjunta als recursos actuants o realitzar les rodes de premsa.

Zona religiosa

En la mesura que siga possible, en la zona de lliure accés, en funció de la disponibilitat d'espais, s'habilitarà una zona dedicada a fins religiosos amb respecte a totes les creences i religions.

Els religiosos de les distintes confessions que es mobilitzen al Centre de Gestió Medicolegal, una vegada identificats, passaran a desenrotllar les seues funcions en esta zona.

ZONA PER ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

Esta zona es trobarà en l'àrea de lliure accés, però apartada de les zones destinades als familiars.

A fi de preservar el dret a la intimitat de les víctimes i els seus familiars, en el Centre de Gestió Medicolegal s'evitarà el contacte directe dels mitjans de comunicació amb els familiars. Per a això, serà imprescindible delimitar les zones que són accessibles pels mitjans de comunicació i les que no ho són.

Com a norma general, els mitjans de comunicació només tindran accés a la zona especialment dedicada a ells.

5.3.2. ÀREA DE COMANDAMENT

PUNT DE COMANDAMENT MEDICOLEGAL

El punt de comandament medicolegal estarà ubicat en una estança aïllada de la resta, des de la qual els seus integrants puguen desenrotllar els treballs i funcions que tenen encomanades.

Disposarà del material següent:

- Un ordinador amb connexió a Internet.
- Impressora.
- Telèfon.
- Fax.
- Taula de reunions.
- Espai suficient per a albergar almenys 6 persones.
- Una taula per a poder desenrotllar el treball administratiu.

DESPATX DE GESTIÓ ADMINISTRATIVA

Pròxim al lloc on es trobe ubicat el punt de comandament medicolegal i fora de la zona d'accés al públic, s'ubicarà el despatx de gestió administrativa, que estarà integrat per personal del mateix Institut de Medicina Legal i la seua principal funció serà la de servir de suport administratiu al Centre de Gestió Medicolegal, en especial en totes aquelles funcions directament relacionades amb l'activitat de l'institut.

El personal d'este despatx també donarà suport administratiu al punt de comandament medicolegal.

5.3.3. Àrea restringida

A esta àrea només tindran accés les persones que estiguen desenrotllant els treballs medicolegals.

Zona d'autòpsies

La zona d'autòpsies serà el recinte on els metges forenses desenrotllaran els treballs medicolegals que tenen assignats per la legislació vigent i que els haja encomanat l'autoritat judicial que porte la instrucció del cas.

Serà una zona aïllada de la resta, l'accés de la qual serà restringit a tot el personal alié a l'Institut de Medicina Legal.

El grup de suport, i en especial les forces d'orde i els recursos de les empreses de seguretat de les instal·lacions on s'ubique el Centre de Gestió Medicolegal, vetlaran perquè en la mencionada zona no accedisca cap persona que no estiga acreditada per a això.

Depòsit de cadàvers

Esta zona estarà destinada a mantindre els cadàvers amb les adequades condicions de temperatura.

A la província de València, en funció del nombre de cadàvers ocasionats per l'emergència, és possible que siga necessària la mobilització de camions frigorífics que actuen a manera de depòsit addicional. A la província de Castelló, esta mobilització s'efectuarà en funció de si el Centre de Gestió Medicolegal s'establix en les instal·lacions alternatives previstes o si, al contrari, s'establix en la ubicació actual de l'Institut de Medicina Legal. A la província d'Alacant, la mobilització d'estos camions, *a priori,* no és necessària.

Els camions frigorífics seran mobilitzats pel CCE Generalitat.

La zona de depòsit de cadàvers serà una zona d'accés restringit i les forces de l'orde vetlaran per la seua custòdia i evitaran l'accés, tant personal com visual, dels mitjans de comunicació.

ZONA D'IDENTIFICACIÓ DE VÍCTIMES I RUTA D'IDENTIFICACIÓ

La zona d'identificació de víctimes serà una estança pròxima a la zona d'autòpsies però aïllada d'esta.

Serà el lloc on es depositarà el cadàver i on els familiars efectuaran la identificació visual del cos.

El psicòleg assignat a cada família els acompanyarà seguint la ruta d'identificació des del recinte que tinguen assignat fins a la zona d'identificació, i romandrà al seu costat el temps que dure esta.

Per a facilitar l'accés a la zona d'identificació, el personal del grup de suport serà l'encarregat de guiar la família, junt amb el psicòleg, a través de la ruta d'identificació.

5.4. DISPOSITIU D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA

ACTIVACIÓ

L'activació i mobilització del grup d'atenció psicològica l'efectuarà el director del procediment a requeriment del coordinador de la Unitat Bàsica Sanitària, el director del PMA o per iniciativa pròpia.

Els criteris d'activació que el director del procediment haurà de valorar per a l'activació del present dispositiu seran:

- Nombre de víctimes directes i indirectes de l'emergència.
- Estat emocional de les víctimes i familiars.

Perquè els psicòlegs mobilitzats per altres organismes puguen integrar-se en este grup, hauran de presentar-se en el lloc de l'emergència o en el Centre de Gestió Medicolegal al coordinador del grup d'atenció psicològica, el qual, després de comprovar les seues acreditacions podrà:

- Desestimar la seua participació en aquells casos en què el personal no compte amb la qualificació o experiència necessària per a l'exercici de les seues funcions.
- Proporcionar-los una identificació i assignar-los les funcions que hagen de desenrotllar en matèria d'assistència psicològica.

COORDINADOR DEL GRUP

El coordinador d'este grup serà el director del departament de psicòlegs de l'IML i tindrà les funcions següents:

- Actuar d'enllaç entre el grup d'atenció psicològica i el PMA, el/els ajuntament/s afectat/s.
- Integrar-se en el punt de comandament medicolegal en aquells casos en què es constituïsca el Centre de Gestió Medicolegal de la província afectada.
- Establir els torns de descans i assignar cada psicòleg a una víctima/família.
- Omplir el quadre resum d'assignació psicòleg/família.
- Comprovar les credencials dels psicòlegs voluntaris que es personen en el lloc de l'emergència i, si és el cas, acreditar-los per a l'actuació en el lloc de l'emergència.

Una vegada constituït el Centre de Gestió Medicolegal, el coordinador del grup de psicòlegs serà l'encarregat de coordinar tota l'actuació psicològica derivada de l'emergència tant si esta és realitzada en el Centre de Gestió Medicolegal com si es du a terme en els municipis de les víctimes, hospitals, etc.

ACTUACIÓ

L'actuació psicològica es desenrotllarà en dos fronts: l'atenció a les mateixes víctimes que haja ocasionat la situació d'emergència i als familiars d'estes.

L'atenció psicològica podrà desenrotllar-se en el mateix lloc on s'ha ocasionat l'emergència, en els hospitals on s'hagen traslladat els ferits o, per al cas dels familiars de morts, en el lloc en què s'haja establit el Centre de Gestió Medicolegal.

La mobilització del grup d'atenció psicològica al lloc de l'emergència serà notificada per part del CCE Generalitat al director del PMA i a l'alcalde del/dels municipi/s on hagen de desenrotllar el seu treball.

Quan es mobilitze el grup d'atenció psicològica al lloc de l'emergència s'integraran en la Unitat Bàsica Sanitària.

Per norma general, s'evitarà la presència de familiars en el lloc de l'accident. En aquelles emergències en què este fet no siga possible, s'habilitarà una zona on estos romandran i en què seran atesos per personal d'este grup d'atenció psicològica.

En la mesura que siga possible, cada psicòleg serà assignat a una sola família i per a desenrotllar el seu treball disposarà d'una sala o recinte on poder donar una assistència psicològica personalitzada a la mencionada família.

Serà responsabilitat del coordinador d'este grup l'establiment dels torns de rotació en funció del nombre de psicòlegs disponibles, de manera que, en la mesura que siga possible, l'atenció psicològica es realitze en torns de no més de 3 hores, amb períodes de descans entre torn i torn de com a mínim una hora i un total de jornada laboral que no haurà de superar les 10-12 hores.

Tot el personal pertanyent a este grup que està treballant en la gestió de la catàstrofe haurà d'anar perfectament acreditat i identificat.

En el cas de morts, el psicòleg o, si és el cas, el personal de suport, col·laboraran amb l'equip de recollida d'informació *ante mortem* en l'entrevista i ompliment del document d'identificació de persones i que servirà de base en la identificació de cadàvers.

5.5. Dispositiu de suport

El coordinador del grup serà el responsable d'acreditar a tot el personal voluntari que s'adscriga a este grup i que estarà integrat per:

- El personal de manteniment de les instal·lacions on s'ubique el Centre de Gestió Medicolegal.
- En cas necessari, els recursos sanitaris que mobilitze el CICU provincial per a atendre les possibles necessitats sanitàries que s'originen en el Centre de Gestió Medicolegal.
- Els recursos mobilitzats per la Creu Roja.
- Els voluntaris de Protecció Civil.
- Un tècnic d'emergències de la Generalitat, que actuarà com a coordinador del grup.
- Els recursos de les forces de l'orde i de les empreses de seguretat de les instal·lacions on s'ubique el Centre de Gestió Medicolegal.

Les funcions d'este grup seran les següents:

- L'atenció sanitària als familiars de les víctimes.
- Guiar els familiars per les rutes d'identificació de víctimes i des de l'àrea de recepció fins a les zones assignades a la família.
- El suport en les comunicacions entre el punt de comandament medicolegal i els grups de psicòlegs.
- Condicionar les instal·lacions.
- Gestionar l'àrea de recepció: prendre les dades dels familiars que acudisquen al Centre de Gestió Medicolegal i transmissió al punt de comandament medicolegal.
- La distribució de l'avituallament de tot el personal actuant en el Centre de Gestió Medicolegal.
- Resta de tasques de suport al grup de psicòlegs i als familiars de les víctimes en general.
- L'orde públic.

Annex III.4.

Procediment de reposició de servicis bàsics i tornada a la normalitat.

SUMARI:

1. INTRODUCCIÓ

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER
   2.1. Objecte
   2.2. Àmbit
   2.3. Caràcter

3. PRINCIPALS ACTUACIONS.
   3.1. Servicis bàsics essencials. Definició
   3.2. Actuacions
   3.3. Classificació de les mesures a adoptar

4. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ
   4.1. Direcció
   4.2. Centre de Comandament de Recuperació (CCR)
   4.3. Òrgans de seguiment i coordinació de la postemergència
   4.4. Pla de recuperació
   4.5. Unitats bàsiques
   4.6. Centre de Recepció de Mitjans
   4.7. CECOPAL

5. OPERATIVITAT
   5.1. Activació
   5.2. Situacions
   5.3. Zones d'actuació i sectors
   5.4. Actuacions a desenrotllar

1. INTRODUCCIÓ

Després d'una situació de catàstrofe o gran emergència, en la qual es produïxen danys personals i materials, així com l'afectació a edificacions i infraestructures, i les conseqüències de la qual no permeten el funcionament normal de la societat, és obligació de les distintes administracions públiques l'adopció de decisions, posada en marxa de mesures especials i execució de projectes, orientats a la restitució de la normalitat.

Considerant la diversitat d'administracions involucrades en la gestió de la fase de postemergència, així com les distintes disciplines en què cal treballar, es fa imprescindible coordinar els processos i unificar les actuacions, per a aconseguir facilitar al ciutadà els procediments de declaració de danys i aconseguir la màxima eficàcia dels mecanismes de recuperació.

2. OBJECTE, ÀMBIT I CARÀCTER

2.1. OBJECTE

El present document té per objecte establir les actuacions i organització de la gestió de la recuperació de la normalitat després d'una situació d'emergència, que per les seues conseqüències, requerix l'adopció de mesures coordinades per les administracions públiques.

2.2. ÀMBIT

L'àmbit d'actuació del present document serà el de les tres províncies de la Comunitat Valenciana.

2.3. CARÀCTER

Tal com s'establix en el *PTECV*, el present pla té la categoria de procediment d'actuació de caràcter horitzontal, i en virtut d'açò, complementa el mateix PTECV i la resta de planificació específica davant dels distints riscos, per tant el procediment no s'activarà de forma independent sinó com a complement a un altre pla de protecció civil per a regular específicament esta fase de l'emergència.

3. PRINCIPALS ACTUACIONS

3.1. SERVICIS BÀSICS ESSENCIALS. DEFINICIÓ

S'entendrà per servicis bàsics essencials aquells la mancança dels quals afecta notablement la qualitat de vida dels ciutadans i la represa dels servicis i activitats econòmiques, i poden provocar, de vegades, problemes de seguretat.

Principalment s'inclouen en este tipus de servicis els següents:

- Subministrament d'aigua potable i servici de sanejament.
- Subministrament elèctric.
- Servici telefònic i sistemes de transmissió de la informació (mitjans de comunicació).
- Subministrament de gas.

3.2. ACTUACIONS

Les actuacions que comprendrà el procés de tornada a la normalitat, seran:

- Atenció de les necessitats bàsiques de la població, fins a la recuperació de la normalitat.
- Restauració de les condicions d'habitabilitat de la població afectada.
- Recuperació de les edificacions i infraestructures danyades.
- Restabliment del funcionament dels servicis bàsics.
- Reposició en les infraestructures de telecomunicacions.
- Reposició en les infraestructures de subministrament d'energia, gas i aigua.
- Gestió de les necessitats bàsiques de les persones damnificades, fins a la consecució de solucions definitives.
- Totes aquelles situacions derivades de l'emergència i que afecten les activitats quotidianes en la zona afectada.

La conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències, establirà els acords de col·laboració oportuns, almenys amb els principals proveïdors dels servicis essencials en la Comunitat Valenciana, per tal d'establir els procediments d'actuació conjunta en situacions d'emergència i postemergència, així com en la programació de la tornada a la normalitat atenent els suggeriments de prioritat de reposició del subministrament que des del Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat li siguen traslladats.

Així mateix, per mitjà d'estos acords s'establiran els mecanismes d'intercanvi d'informació entre el Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat i els centres permanents de gestió d'incidències dels proveïdors, en relació a la notificació d'incidents en infraestructures i el seu àmbit de distribució, i l'afectació en la prestació dels servicis.

3.3. CLASSIFICACIÓ DE LES MESURES A ADOPTAR

MESURES D'ACCIÓ IMMEDIATA

Es referix a aquelles actuacions que han de ser empreses en el primer moment de l'emergència i que pel seu caràcter urgent i/o no especialitzat no necessiten de l'aprovació d'un pla específic per a l'inici de les tasques.

Es troben dins de la present classificació les tasques de neteja, desenrunament, localització de persones desaparegudes o equivalents.

Així mateix, podran incloure's en este grup, l'apuntalament d'emergència d'edificacions, concebut com una actuació temporal per a permetre el treball dels grups de busca i rescat després d'un enfonsament.

MESURES PROVISIONALS

Es referix a aquelles mesures a adoptar fins a la reposició definitiva dels servicis bàsics essencials, orientades a cobrir en termini curt les necessitats de la població afectada per la situació d'emergència. Les mesures es detallen a continuació:

ABASTIMENT I AVITUALLAMENT DE LA POBLACIÓ

La provisió d'aliments a la població es realitzarà segons el que preveu el *Pla Sectorial d'Abastiment* en el seu vessant d'avituallament, per mitjà del repartiment de racions de menjar preparat o entrepans, en funció de les condicions resultants de l'emergència, així com la infraestructura disponible i la duració del període d'aplicació de la mesura.

SUBMINISTRAMENT D'AIGUA POTABLE

El subministrament alternatiu d'aigua potable es realitzarà segons el que preveu el *Pla Sectorial d'Abastiment* en el seu vessant d'avituallament, per mitjà del repartiment d'aigua embotellada o cisternes d'aigua.

SUBMINISTRAMENT ELÈCTRIC

La conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències, establirà els acords de col·laboració oportuns, almenys amb els principals proveïdors d'energia elèctrica en la Comunitat Valenciana, a fi d'establir els procediments d'actuació conjunta en situacions d'emergència i postemergència. S'hi preveurà que els operadors es comprometen a activar un pla de desplegament de generadors en aquelles àrees sense subministrament elèctric.

Addicionalment, es podran habilitar grups electrògens segons el que preveu el *Pla Sectorial d'Abastiment* en el seu vessant de maquinària i rehabilitació, per als llocs d'atenció preferent com ara hospitals, centres assistencials, llocs d'acollida, emplaçament dels òrgans de decisió i direcció de l'emergència, així com altres establiments identificats per la direcció del Pla.

SERVICI DE TELEFONIA

La Conselleria competent en matèria de protecció civil i gestió d'emergències, establirà els acords de col·laboració oportuns, almenys amb els principals proveïdors dels servicis de telecomunicacions en la Comunitat Valenciana, a fi d'establir els procediments d'actuació conjunta en situacions d'emergència i postemergència. S'hi preveurà el compromís dels operadors d'activar un Pla de desplegament de BTS portàtils en aquelles àrees sense servici de telefonia mòbil de la seua companyia o per saturació de comunicacions en les zones afectades per una emergència.

Les comunicacions dels servicis d'emergències i seguretat a través de la xarxa de ràdio digital de la Generalitat, es realitzaran basant-se en el que establix el *Procediment de Comunicacions,* Annex al Pla Territorial d'Emergència.

SUBMINISTRAMENT DE GAS

Es procedirà al subministrament de gas embotellat per mitjà de l'acció coordinada i conjunta amb les empreses subministradores. La necessitat de vehicles especials de transport per a este subministrament es realitzarà d'acord amb el que preveu el *Pla Sectorial de Transport*.

ALBERGATGE PROVISIONAL

Té com a finalitat allotjar la població que per l'estat en què es troba la seua vivenda o el seu entorn, no queden garantides les condicions mínimes d'habitabilitat. La selecció de les instal·lacions i modalitat d'alberg es realitzarà

en col·laboració amb els ajuntaments afectats i segons el que preveu el *Pla Sectorial d'Albergatge i Assistència*.

APUNTALAMENT DE VIVENDES

Correspon al Grup d'Edificacions de la Unitat Bàsica d'Avaluació de Danys i Recuperació, adoptar les mesures provisionals d'emergència orientades a garantir la seguretat de les vivendes fins a l'actuació definitiva de rehabilitació, o bé per a evitar afonaments no controlats.

MESURES A LLARG TERMINI O DEFINITIVES

Es referix a aquelles mesures orientades a la rehabilitació d'edificis, infraestructures i zones contaminades o que han resultat alterades, la situació dels quals després de l'emergència no garantix la seguretat, les condicions mínimes d'habitabilitat, o la recuperació de l'activitat econòmica. Serà obligació de les distintes administracions públiques l'adopció de decisions coordinades, posada en marxa de mesures especials i execució de projectes, orientats a la seua recuperació.

Així mateix estarien previstes les actuacions orientades al reallotjament o trasllat permanent de la població resident en la zona afectada, quan a criteri de la direcció de Pla les actuacions a realitzar no permeten el retorn de la població en condicions de seguretat o habitabilitat.

4. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ

4.1. DIRECCIÓ

El director del procediment serà el mateix que estiga exercint la direcció del pla de protecció civil activat per a la gestió de l'esmentada emergència (*PTECV, Pla Especial o Procediment d'Actuació*).

4.2. CENTRE DE COMANDAMENT DE RECUPERACIÓ (CCR)

És el centre de comandament de caràcter tècnic que, a decisió del director del present procediment, podrà constituir-se en cada una de les zones d'actuació establides, i des del qual es dirigiran i coordinaran les actuacions de les unitats bàsiques.

4.3. ÒRGANS DE SEGUIMENT I COORDINACIÓ DE LA POSTEMERGÈNCIA

Considerant la diversitat d'administracions i la interrelació entre els distints projectes a emprendre en una situació de postemergència, i a fi de facilitar al ciutadà els mecanismes de declaració de danys, la Llei 13/2010, de 23 de novembre, de la Protecció Civil i Gestió d'Emergències, crea els òrgans de seguiment i coordinació de la Postemergència.

Els articles 64 i 65 de la Llei 13/2010, creen l'*Oficina Única Postemergència* per a la gestió coordinada de les actuacions de tornada a la normalitat que seguixen a una catàstrofe i/o emergència, i establixen les seues funcions:

- Recopilar tota la informació sobre els danys ocasionats i persones afectades per l'emergència.
- Coordinar les actuacions per a la tornada a la normalitat entre tots els departaments de la Generalitat.
- Centralitzar les sol·licituds d'ajudes dirigides a la Generalitat.
- Establir les fórmules d'informació a la població sobre les ajudes i els tràmits per a la seua concessió, així com de les actuacions de tornada a la normalitat.
- Promoure els convenis necessaris amb altres administracions per a la gestió d'ajudes.
- Realitzar el seguiment i evolució de totes les actuacions de tornada a la normalitat i execució de la concessió d'ajudes.

Així mateix esta llei, en l'article 66 crea la *Comissió Interdepartamental per al Seguiment i la Coordinació de la Postemergència*, com a òrgan de decisió i control de les actuacions aprovades després d'una catàstrofe, orientades a la recuperació de la normalitat. La Comissió té assignades les funcions següents:

- Analitzar la informació demanada per l'*Oficina Única Postemergèencia* sobre els danys a particulars, i servicis i infraestructures públics.
- Decidir les inversions i definir projectes concrets per a aconseguir l'objectiu de la tornada a la normalitat.
- Establir el repartiment d'ajudes basant-se en les sol·licituds dirigides a la Generalitat.
- Aprovar els mecanismes de difusió de la informació a la població sobre els procediments de sol·licitud d'ajudes.
- Estudiar i proposar la necessitat de formalitzar la col·laboració amb altres administracions i institucions per mitjà de la firma de convenis.
- Conéixer les actuacions de l'Administració General de l'Estat, i garantir la seua complementarietat amb les decisions de la Generalitat.
- Aprovar un *Pla de Recuperació*, amb la visió unificada aportada pels diferents departaments de la Generalitat, per a garantir la recuperació de la normalitat.
- Informar el Consell de la Generalitat sobre l'evolució del *Pla de Recuperació*, basant-se en la informació facilitada per l'*Oficina Única Postemergència*.

4.4. PLA DE RECUPERACIÓ

Correspondrà a l'*Oficina Única Postemergència* avaluar les necessitats i sol·licituds d'ajuda orientades al restabliment de la normalitat després d'una situació d'emergència, i proposar els projectes de recuperació i distribució dels crèdits extraordinaris habilitats. Les propostes seran remeses a l'aprovació de la *Comissió Interdepartamental per al Seguiment i la Coordinació de la Postemergència*, òrgan competent per a la seua aprovació, les quals constituiran el *Pla de Recuperació*.

Este Pla recollirà els projectes a executar, la prioritat de les intervencions, els actors involucrats en cada projecte i l'òrgan responsable de la supervisió de la seua execució.

4.5. UNITATS BÀSIQUES

Tots els recursos mobilitzats, a la seua arribada a la zona afectada s'integraran en les *unitats bàsiques*, al comandament d'un coordinador designat per qui ostente la direcció en cada situació, i que realitzarà la coordinació en el marc de les actuacions del *CECOPAL*.

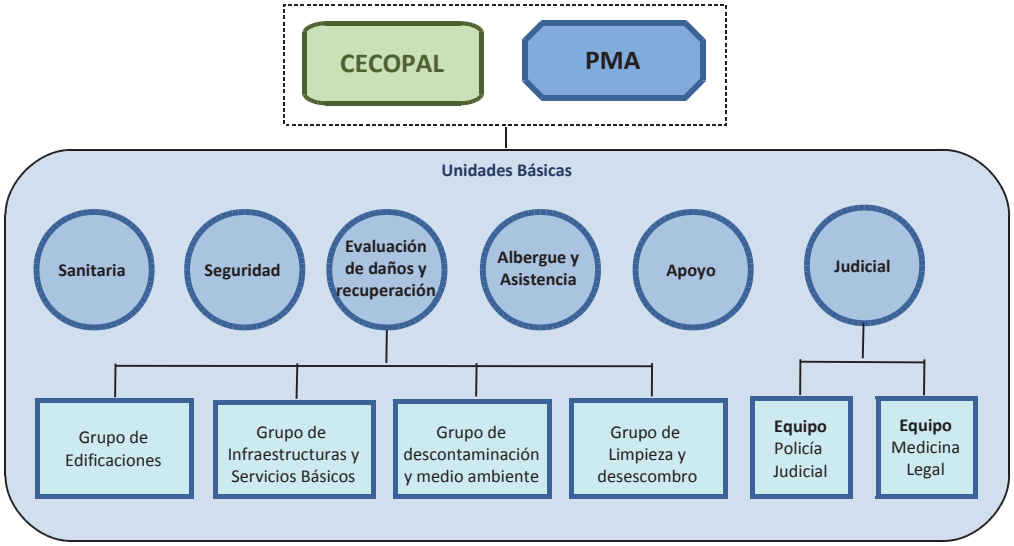
A continuació es descriuen les *unitats bàsiques* que poden constituir-se:

- Unitat Sanitària.
- Unitat de Seguretat.
- Unitat de Suport
- Unitat d'Albergatge i Assistència.
- Unitat Judicial.
- Unitat d'Avaluació de Danys i Recuperació, que s'organitzaran en els grups següents, en funció del tipus de tasca a realitzar:
  - El grup d'Edificacions.
  - El grup d'Infraestructures i Servicis Bàsics.
  - El grup de Descontaminació i Medi Ambient.
  - El grup de Neteja i Desenrunament.

La composició i funcions de les unitats bàsiques seran les resultants de l'evolució de les actuacions a dur a terme en la transició de la situació d'emergència a la de tornada a la normalitat, i en cada cas es ressaltaran aquelles funcions que adquirixen més rellevància després de cessar la situació de risc que motiva l'emergència.

L'actuació de cada una de les unitats bàsiques i grups en què s'organitzen, serà coordinada per un coordinador que seguirà les directrius que s'establisquen des del CECOPAL o CCR constituïts, no obstant això, els coordinadors d'estos grups podran integrar-se en el CECOPAL/CCR de cada zona d'actuació o sector, a fi d'assegurar l'actuació coordinada de tots els recursos en el terreny.

ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS EN EL TERRENY

UNITAT BÀSICA SANITÀRIA

El coordinador de la unitat bàsica sanitària serà designat per la Conselleria competent en matèria de Sanitat.

COMPOSICIÓ

- ⋆ Recursos propis o contractats per la conselleria competent en matèria de Sanitat.
- ⋆ Helicòpters de transport sanitari.
- ⋆ Recursos de la Creu Roja.

FUNCIONS

- × Atenció de les necessitats sanitàries del personal en situació d'albergatge provisional.
- × Assistència sanitària del personal rescatat o localitzat en esta fase de postemergència.
- × Control sanitari d'aigües i aliments.
- × Control sanitari de les àrees d'evacuats.
- × Assessorar i coordinar les actuacions a desenrotllar en matèria de salut pública.

UNITAT BÀSICA DE SEGURETAT

El coordinador d'esta unitat serà un comandament de la Guàrdia Civil o del Cos Nacional de Policia.

COMPOSICIÓ

Personal de les forces de l'orde: Guàrdia Civil, Cos Nacional de Policia, Unitat Adscrita al Cos Nacional de Policia en la Comunitat Valenciana i Policia Local. Així mateix, s'incorporaran a esta unitat bàsica les empreses i el personal de seguretat privada que siguen mobilitzats en cas necessari.

FUNCIONS

- Col·laborar en la localització de persones extraviades.
- Control d'accessos a la zona afectada.
- Mantindre i restablir l'orde públic i garantir la seguretat ciutadana.
- Coordinació i execució d'evacuacions.
- Suport en la difusió dels avisos a la població.
- Garantir la seguretat dels béns per a evitar-ne el saqueig.

UNITAT BÀSICA DE SUPORT

El coordinador d'esta unitat serà designat pel director del procediment en funció de la naturalesa de l'emergència. Les seues funcions estan orientades a la cobertura de les necessitats de suport logístic i assessorament tècnic, en el cas que l'emergència tinga un origen tecnològic.

COMPOSICIÓ

- Personal tècnic d'emergències de la Generalitat.
- Personal de les diputacions provincials i consorcis de bombers, com a responsables d'abastiment i de la gestió de maquinària per a rehabilitació.
- Personal del Pla Sectorial de Transport.
- Personal voluntari de Protecció Civil i altres organitzacions de voluntariat.
- Tècnics especialistes en funció dels processos industrials o de les substàncies perilloses involucrades.
- En cas que l'alcalde del municipi on s'haja produït l'emergència ho considere necessari, es podrà incorporar a esta unitat un representant municipal com a coordinador de recursos municipals en el terreny.
- Altres tècnics o especialistes en el terreny.

FUNCIONS

- Assessorament tècnic al director del CCR o responsable del CECOPAL
- Efectuar el seguiment de les mesures de protecció a la població i proposta d'adopció de noves mesures.
- El suport logístic, especialment en les àrees d'abastiment, avituallament, transport i comunicacions.
- Transport.

UNITAT BÀSICA D'ALBERGATGE I ASSISTÈNCIA

El coordinador d'esta unitat serà el mateix que exercisca estes funcions en la unitat bàsica d'Albergatge i Assistència del Pla o procediment d'actuació activat durant la fase d'emergència.

COMPOSICIÓ

- Servicis d'assistència social de la conselleria competent en matèria de servicis socials.
- Servicis socials dels ajuntaments.
- Personal i mitjans de la Creu Roja.
- Voluntaris de Protecció Civil i altres organitzacions de voluntariat.

FUNCIONS

- Resoldre les necessitats d'albergatge d'evacuats i desplaçats, sorgides en la fase de tornada a la normalitat.
- Satisfer les necessitats del personal allotjat en els albergs provisionals, quant a alimentació, condicions de neteja i descans, així com vestuari.
- Suport psicològic als afectats.
- Registre i seguiment dels evacuats.

UNITAT BÀSICA JUDICIAL

La seua composició i funcions són les detallades en el Pla Territorial d'Emergències de la Comunitat Valenciana.

UNITAT BÀSICA D'AVALUACIÓ DE DANYS I RECUPERACIÓ

Esta unitat estarà formada per quatre grups:

- El grup d'Edificacions.
- El grup d'Infraestructures i Servicis Bàsics.
- El grup de Descontaminació i Medi Ambient.
- El grup de Neteja i Desenrunament.

COMPOSICIÓ

- **Del grup d'Edificacions:**
  - Personal tècnic de la conselleria competent en matèria d'Arquitectura i Vivenda.
  - Arquitectes i altres tècnics professionals del sector de la vivenda.
  - Personal tècnic dels ajuntaments i les diputacions provincials.
  - Equips de treball d'execució de projectes de recuperació d'edificacions.
  - Personal dels servicis de bombers.
  - Unitat de Brigades d'Emergència.

- **Del grup d'Infraestructures i Servicis Bàsics:**
  - Personal tècnic de la conselleria competent en matèria d'Obres Públiques i Infraestructures.
  - Personal tècnic de l'Administració General de l'Estat competent en matèria d'Obres Públiques i Infraestructures.
  - Personal tècnic dels ajuntaments, amb capacitat de prestar suport en les actuacions que afecten el seu municipi.
  - Enginyers, arquitectes i altres tècnics professionals del sector de les infraestructures i obres públiques.
  - Equips de treball d'execució de projectes de recuperació d'infraestructures.
  - Equips de reposició de subministraments bàsics de les empreses proveïdores dels servicis afectats.

- **Del grup de Descontaminació i Medi Ambient:**
  - Personal tècnic de la Conselleria competent en Medi Ambient, especialista en qualitat de l'aire, qualitat d'aigües i/o gestió de residus, forestal, espais naturals protegits i biodiversitat.
  - Personal tècnic de la conselleria competent en Agricultura
  - Personal tècnic de l'Administració General de l'Estat i les seues empreses públiques, especialista en distints tipus de contaminants.

- Personal tècnic de les empreses generadores de risc o especialistes en els contaminants resultants de l'emergència.
- Personal tècnic dels ajuntaments i diputacions provincials.
- Equips de treball d'execució de projectes de descontaminació i recuperació.

- **Del grup de Neteja i Desenrunament:**
  - Servicis municipals de neteja i desenrunament.
  - Unitat de Brigades d'Emergència.
  - Personal tècnic dels ajuntaments i les diputacions provincials.
  - Personal i recursos de Creu Roja.
  - Grups de voluntaris de Protecció Civil i altres organitzacions de voluntariat.

FUNCIONS

- Del grup d'Edificacions:
  - Avaluar les condicions d'habitabilitat de les edificacions.
  - Establir els equips tècnics d'inspecció d'edificis, les prioritats del seu treball i els codis de senyals a col·locar en les vivendes.
  - Redactar i distribuir les normes específiques i els qüestionaris a omplir pels equips d'inspecció d'edificis.
  - Controlar i dur a terme les demolicions.
  - Apuntalament i actuacions d'urgència en edificacions.
  - Execució dels projectes de recuperació d'edificacions.

- Del Grup d'Infraestructures i Servicis Bàsics:
  - Avaluar les condicions de les infraestructures i línies vitals.
  - Adoptar les mesures provisionals que eviten el desabastiment i aïllament de la població que roman en la zona afectada per l'emergència
  - Coordinar i establir les prioritats en el restabliment dels servicis bàsics.
  - Execució dels projectes de recuperació d'infraestructures i servicis bàsics.

- Del Grup de descontaminació i medi ambient:
  - Valorar la naturalesa de la contaminació de la zona afectada.
  - Determinar l'abast de la zona objecte de recuperació.
  - Proposar a la direcció del procediment les actuacions a realitzar per a tractament de la dita contaminació.
  - Assessorar en matèria forestal, espais naturals protegits i biodiversitat.
  - Execució dels projectes de recuperació de les zones contaminades.

- Del grup de Neteja i Desenrunament:
  - Neteja de les zones afectades per l'emergència amb l'ajuda de mitjans convencionals i maquinària pesant.
  - Retirada de runes i restes d'efectes produïts per la situació d'emergència, tant en la via pública com en les vivendes particulars.

LES FORCES ARMADES

Els recursos pertanyents a les Forces Armades, i en particular els de la unitat militar d'Emergències, no estan adscrits al present procediment, i es podrà sol·licitar la seua participació a través de l'Administració General de l'Estat. Els recursos de les Forces Armades, estaran dirigits en tots els casos pels seus comandaments naturals i en funció de les seues capacitats podran integrar-se en les distintes unitats bàsiques descrites anteriorment.

4.6. CENTRE DE RECEPCIÓ DE MITJANS

És el centre que té encomanades les funcions de recepció i distribució de tots els mitjans i recursos mobilitzats per a la resolució de la postemergència. Podrà constituir-se a criteri del CECOPAL o CCR constituïts. En la seua absència, les funcions

Les seues funcions es troben descrites en el *PTECV*.

4.7 CECOPAL

El Centre de Coordinació Operativa Local (CECOPAL) és l'òrgan de coordinació i direcció de les actuacions que han de desenrotllar-se en un àmbit local determinat.

La seua composició i funcions estaran establides en els plans territorials municipals o els seus plans d'actuació municipal.

5. OPERATIVITAT

5.1. ACTIVACIÓ

En aquells casos en què, per al restabliment de la normalitat després d'una emergència, es requerisca establir mecanismes de coordinació d'actuacions o l'aprovació d'un pla de recuperació, estarà justificada l'activació del present procediment.

5.2. SITUACIONS

DEFINICIÓ

SITUACIÓ 0	Situació en la qual s'han produït danys localitzats i en la qual per a la reposició de la normalitat és suficient d'adoptar mesures d'acció immediata i provisionals, i en què els Ajuntaments tenen prou capacitat organitzativa per a gestionar la postemergència.
SITUACIÓ 1	Situació en la qual l'activació dels recursos de titularitat municipal és insuficient (bé per la magnitud de les conseqüències de l'emergència o la seua extensió geogràfica, o bé perquè el termini de finalització de les tasques es prolongaria en excés), i en la qual és necessari constituir una estructura de gestió de la postemergència dirigida per la Generalitat.
SITUACIÓ 2	Situació en la qual és necessària l'aprovació d'un *pla de recuperació,* i la constitució dels *òrgans de seguiment i coordinació de la postemergència*.

5.3. ZONES D'ACTUACIÓ I SECTORS

En situació 0 i 1, en funció de les primeres valoracions obtingudes de les conseqüències de l'emergència, el director definirà les zones d'actuació sobre les quals es realitzaran les tasques previstes en el present procediment. Com a regla general, cada municipi es correspondrà amb una zona d'actuació. Basant-se en l'extensió del municipi i magnitud de les conseqüències, quedarà a criteri de la direcció del procediment agrupar uns quants municipis en una mateixa zona d'actuació.

D'acord amb les característiques pròpies de cada zona d'actuació (magnitud de les conseqüències, abast dels danys, extensió geogràfica…), estes podran dividir-se en dos o més sectors. Des de la direcció de la zona d'actuació, es designarà un cap de sector per a la coordinació de les funcions a realitzar, seguint les instruccions de la direcció del CCR o CECOPAL.

Els recursos adscrits en cada sector seguiran les instruccions establides pel cap del sector i desenrotllaran les missions que els corresponguen en funció de la unitat bàsica a la qual estiguen adscrits.

En situació 2, el concepte de zona d'actuació l'establirà el pla de recuperació, si és procedent, i correspondrà als òrgans de seguiment de la postemergència planificar i dirigir la seua execució. En cas contrari, les actuacions podran establir-se per projectes, i no serà necessàriament l'àmbit geogràfic el criteri que definisca el seu abast.

5.4. ACTUACIONS A DESENROTLLAR

SITUACIÓ 0

En esta situació la direcció correspon al director del pla d'àmbit local, qui decidirà la conveniència de constituir l'òrgan de coordinació municipal (CECOPAL) establit en estos plans. Si algun dels municipis afectats no disposa de l'esmentat pla territorial, per part del responsable de la corporació municipal es decidirà la composició del gabinet de coordinació que estime procedent conforme a la naturalesa de l'emergència.

Recaurà en el CECOPAL o gabinet de coordinació municipal, la coordinació i direcció de les actuacions en cada zona d'actuació.

En esta situació, el *CCE Generalitat* actuarà com a òrgan de suport de l'estructura de resposta establida en el municipi.

No obstant això, en aquelles infraestructures de titularitat diferent de la municipal, o bé de titularitat privada no particular, correspondrà als seus titulars l'activació dels recursos necessaris per a la seua recuperació.

ACTUACIONS MUNICIPALS:

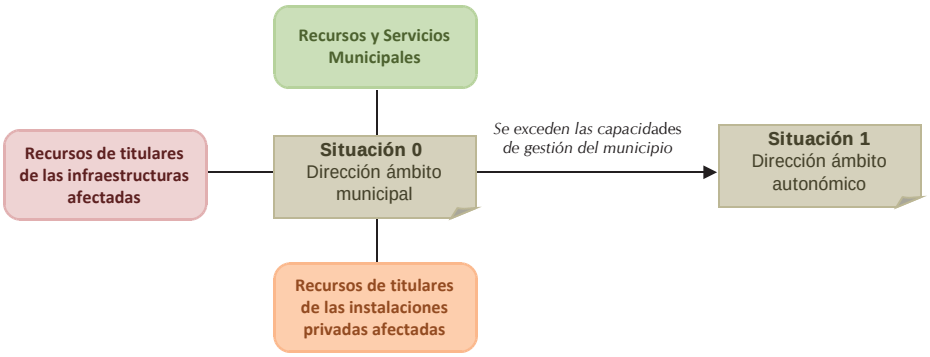
En esta situació d'emergència els ajuntaments desenrotllaran les missions següents:

- Constituir el CECOPAL, si correspon.
- Activació de recursos de titularitat municipal (propis o contractats) orientats a la realització de les tasques necessàries per a escometre les mesures d'acció immediata o provisionals.
- Atenció i albergatge de les persones evacuades, amb els recursos de l'ajuntament, propis o contractats.
- Dirigir i coordinar les actuacions dels recursos activats en la zona d'actuació sota la seua responsabilitat.
- Canalitzar la informació d'evolució de la situació, i sol·licitud de recursos al *CCE Generalitat*, a través del telèfon únic d'emergències 112.

ACTUACIONS DEL CCE GENERALITAT:

Estar en disposició de rebre i gestionar les necessitats i sol·licitud d'activació de recursos que es formulen des dels ajuntaments.

MESURES D'ACCIÓ IMMEDIATA I PROVISIONALS

SITUACIÓ 1

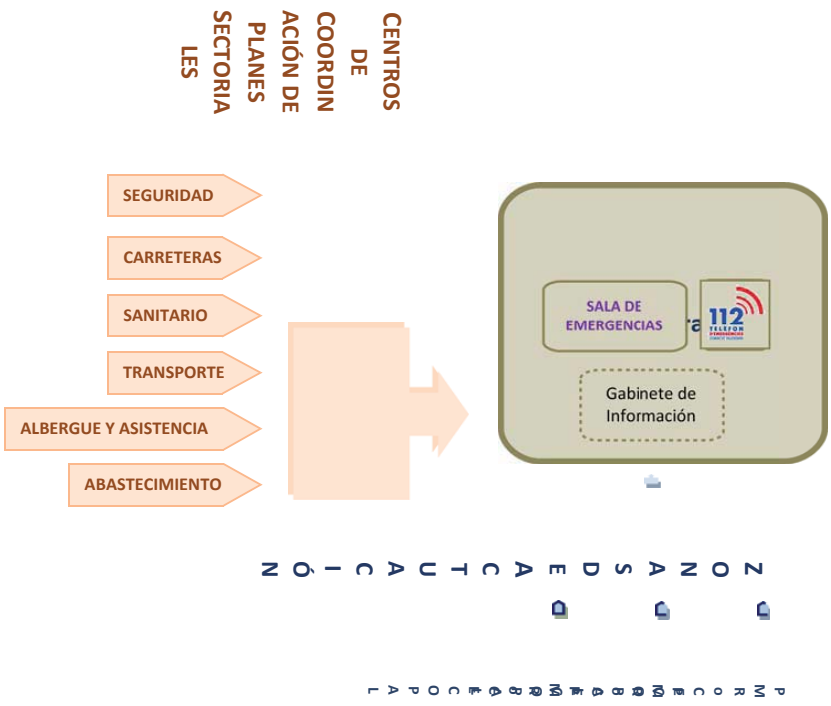
En esta situació, la direcció correspondrà al director del present procediment, i serà declarada per iniciativa pròpia o a requeriment de l'alcalde o alcaldes dels municipis afectats.

En situació 1, la coordinació i direcció de les accions en cada zona d'actuació, podran continuar sent assumides per l'òrgan de coordinació municipal (CECOPAL), o en el cas en què este no es constituïsca o a criteri de la direcció del procediment es podrà constituir un Centre de Comandament de Recuperació (CCR) en cada una de les zones d'actuació definides.

Correspondrà al director del CECOPAL o del CCR, segons el cas, canalitzar al Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat, tota la informació sobre l'estat de la situació i la seua evolució, així com les necessitats de recursos.

Per a l'execució coordinada de les dites tasques podran constituir-se els centres de coordinació previstos en els respectius plans sectorials, els quals reportaran al *CCE Generalitat* les actuacions realitzades.

COORDINACIÓ D'ACTUACIONS EN SITUACIÓ 1

ACTUACIONS MUNICIPALS:

En esta situació, els ajuntaments desenrotllaran les missions següents:

- Constituir el *CECOPAL,* si correspon.
- Activació de recursos de titularitat municipal (propis o contractats) orientats a la realització de les tasques necessàries per a escometre les mesures d'acció immediata.
- Atenció i albergatge de les persones evacuades.
- Canalitzar la informació i sol·licitud de recursos al *CCE Generalitat*, a través del telèfon únic d'emergències 112.
- Gestionar els recursos necessaris orientats a l'adopció de mesures d'acció immediata i provisionals.

ACTUACIONS DEL CCE GENERALITAT

- Rebre, prioritzar i gestionar les necessitats i sol·licitud d'activació de recursos formulada des dels ajuntaments, a través dels respectius *CECOPAL,* o bé des dels CCR.
- Mobilitzar els recursos propis i/o sol·licitar la mobilització dels recursos d'altres administracions per al suport als municipis afectats.

ACTUACIONS DE LES CENTRALS DE COORDINACIÓ DELS PLANS SECTORIALS

En funció de la demanda de recursos i els problemes ocasionats per l'emergència, el director del present procediment valorarà la necessitat de sol·licitar l'activació d'un o diversos plans sectorials.

En el moment en què s'active alguns d'estos plans sectorials, el *CCE Generalitat* es recolzarà en el centre de coordinació del pla activat, en la gestió de les demandes de recursos adscrits a este i en la gestió de la informació sobre l'àrea d'activitat coordinada per estos. En concret realitzaran les funcions següents:

- Coordinar la mobilització de les demandes d'intervenció dels seus recursos.
- Proporcionar informació de retorn al *CCE Generalitat* sobre les seues actuacions.

SITUACIÓ 2

Situació en què és necessària l'aprovació d'un *pla de recuperació, per a* la identificació i execució dels projectes relacionats amb mesures a llarg termini o definitives.

La declaració de la situació 2 comportarà l'activació de l'*Oficina Única Postemergència* i la *Comissió Interdepartamental per al Seguiment i Coordinació de la Postemergència*, que en l'exercici de les seues funcions centralitzarà totes les necessitats d'intervenció,

elaborarà i aprovarà el *Pla de Recuperació*, i durà a terme el seguiment de la seua execució.

En esta situació no es descarta la necessitat d'adopció, en els moments inicials, de mesures d'acció immediata i mesures provisionals, les quals s'efectuaran sota la direcció i amb l'estructura de coordinació i seguiment, descrites per a la situació 1.

ACTUACIONS MUNICIPALS

- Constituir el *CECOPAL,* si correspon.
- Identificar les necessitats concretes de recuperació de les infraestructures de la seua titularitat i dels danys en béns particulars dels habitants dels respectius municipis.
- Realitzar l'estimació de l'import econòmic necessari per a la seua recuperació.
- Dirigir les dites peticions a l'*Oficina Única Postemergència*.

ACTUACIONS MUNICIPALS I DE LES DIPUTACIONS PROVINCIALS

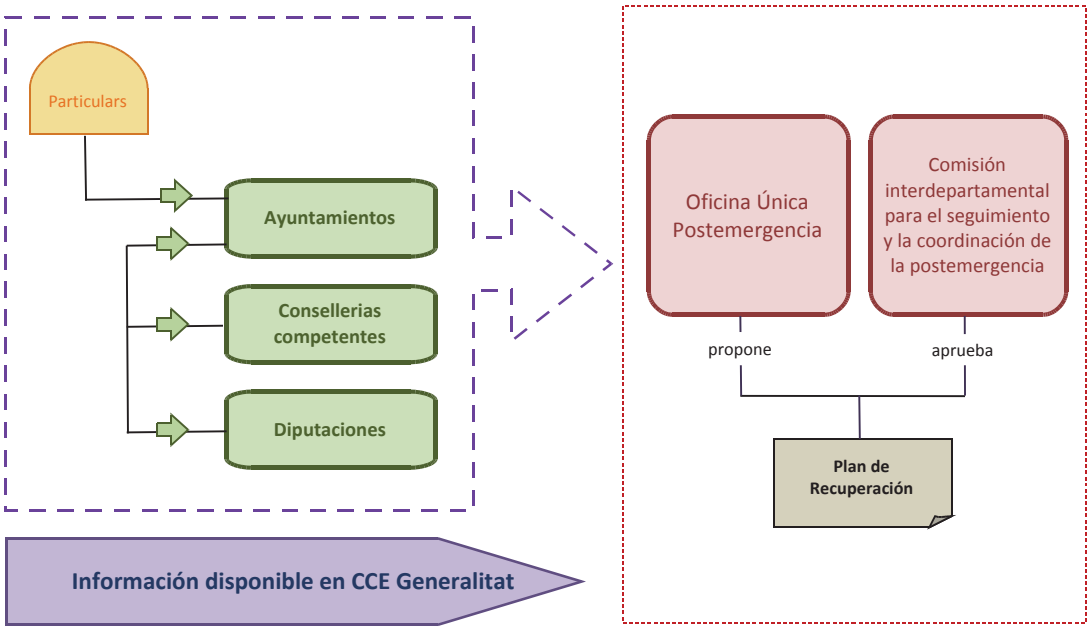
- Identificar les necessitats concretes de recuperació de les infraestructures de la seua titularitat i dels danys en béns particulars dels habitants dels respectius municipis.
- Realitzar l'estimació de l'import econòmic necessari per a la seua recuperació.
- Dirigir les dites peticions a l'*Oficina Única Postemergència*.

ACTUACIONS DE LA GENERALITAT

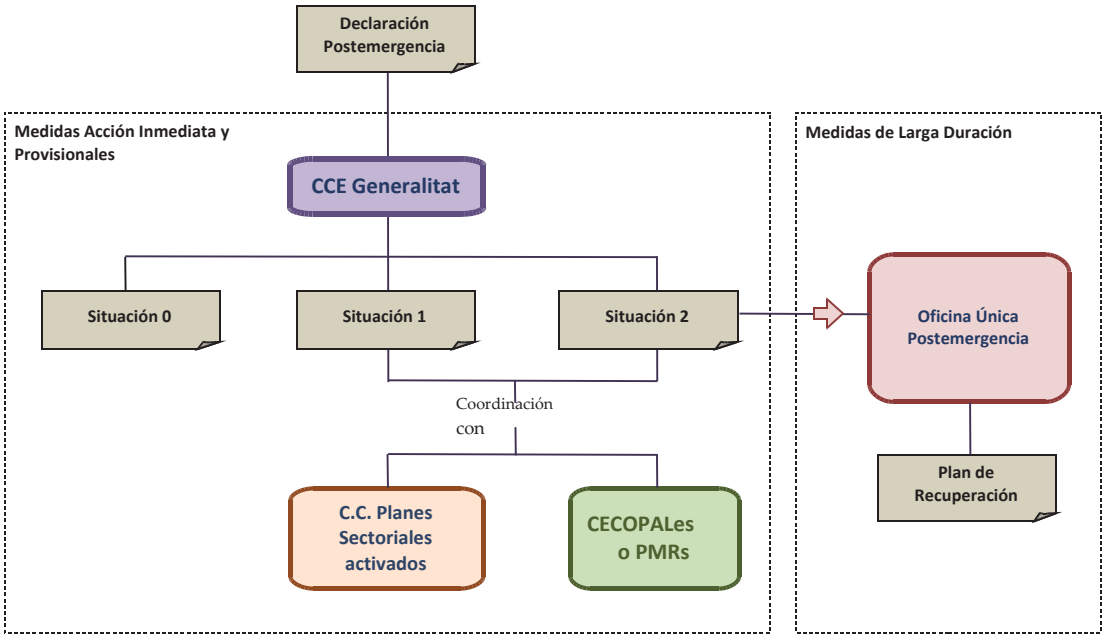
- Rebre, prioritzar i gestionar les necessitats i sol·licitud d'activació de recursos formulada des dels ajuntaments, a través dels respectius *CECOPAL*, o bé des dels CCR, per a l'adopció de mesures d'acció immediata i provisionals.
- Mobilitzar els recursos propis i/o sol·licitar la mobilització dels recursos d'altres administracions per a intervenció en les zones afectades.
- Activar l'*Oficina Única Postemergència* .
- Constituir la *Comissió Interdepartamental per al Seguiment i Coordinació de la Postemergència*.
- Demanar de les distintes conselleries de la Generalitat, la informació sobre l'afectació d'instal·lacions de la seua titularitat, així com la valoració econòmica dels projectes de rehabilitació.
- Elaborar i aprovar el *Pla de Recuperació.*

- Publicar mitjançant una orde la relació de municipis afectats, la tornada a la normalitat dels quals serà l'objecte del *Pla de Recuperació*.
- Vetlar per la complementarietat de les actuacions de recuperació amb les de l'Administració General de l'Estat.
- Actualitzar en la pàgina web de la Generalitat, en l'apartat *Guia Prop* ➔ *Tràmits i Servicis*, la informació relativa al procediment de declaració de danys que s'ha de seguir, formularis de sol·licitud, documentació a presentar, terminis i tota la informació complementària que es considere rellevant per a garantir la difusió de les actuacions de l'*Oficina Única Postemergència* i la *Comissió Interdepartamental per al Seguiment i Coordinació de la Postemergència*.

MECANISME D'APROVACIÓ DEL PLA DE RECUPERACIÓ

ESQUEMA GENERAL D'ADOPCIÓ DE MESURES

Annex IV.
CONSELLS A LA POBLACIÓ

SUMARI

1. Inundacions
2. Tempestats
3. Incendis forestals
4. Risc sísmic
5. Lliscaments i despreniments
6. Nevades i onades de fred
7. Onades de calor
8. Sequera
9. Forts vents i temporal marítim
10. Tornados
11. Risc d'accidents greus
12. Accidents de mercaderies perilloses
13. Material pirotècnic
14. Risc nuclear
15. Risc radiològic
16. Explosions i afonaments
17. Contaminació marina
18. Autoprotecció
19. En cas d'emergència crideu al 112

INUNDACIONS

ACTUACIONS PREVENTIVES

- Informa't del nivell de risc del teu municipi i si el lloc en què vius o treballes està ubicat en una zona inundable.
- Tin preparat una farmaciola de primers auxilis.
- Per a evitar les contaminacions, col·loca els productes tòxics fora de l'abast de l'aigua.
- Resguarda els objectes de valor i els documents personals.
- Disposa d'una llanterna i d'algun mitjà per a rebre informació, ja que se'n pot anar el corrent elèctric (ràdio, telèfon).
- Revisa la vivenda. Neteja els baixants i canalitzacions.
- Retira de l'exterior de la vivenda els objectes que puguen ser arrossegats per l'aigua.

QUÈ CAL FER QUAN S'INICIA L'EMERGÈNCIA?

- Quan es notifique una preemergència, procura estar informat de l'evolució de la situació. Sintonitza les emissores de ràdio i televisió que en donen notícies.
- Retira els vehicles de les zones que puguen inundar-se.
- Allunya't de les riberes dels rius i barrancs i no romangues en els ponts. Poden afonar-se i arrossegar-te en la caiguda.
- Localitza els punts més alts de la zona on et trobes per a dirigir-te cap a ells en el cas que es produïsca la inundació.
- Usa de manera raonable el telèfon. No col·lapses les línies.
- *Prepara't per a abandonar la vivenda* si la situació ho requerix i fes cas dels consells de les autoritats competents.
- En este cas, desconnecta l'electricitat, el gas i l'aigua de la casa, i tanca i assegura totes les portes i accessos.
- Mai propagues rumors o notícies exagerades de danys.

RECOMANACIONS PER ALS AUTOMOBILISTES

- Usa el vehicle només si és absolutament imprescindible.
- Informa't de la situació abans d'iniciar el viatge.
- Circula preferentment per carreteres principals i autopistes i modera la velocitat.
- No intentes mai creuar un pont que oferisca dubtes sobre la seua resistència.
- Mai creues amb el teu vehicle guals que salven barrancs o altres trams de carretera si estan inundats. La força de l'aigua pot arrossegar-te.

- Si tens problemes de visibilitat a causa de la pluja, para en la vorera d'emergència i senyalitza la teua situació.
- No estaciones en llits secs ni a la vora de rius, per a evitar ser sorprés per una sobtada crescuda d'aigua o riuada.
- Si és necessari abandona el vehicle. La teua vida és molt més valuosa.

TORNANT A LA NORMALITAT

- Efectua una revisió de la vivenda per a comprovar que no hi ha danys.
- Comprova que funcionen correctament els servicis bàsics.
- Seguix les normes sanitàries i d'higiene que indiquen les autoritats competents.
- Siguem solidaris en les tasques de neteja.

TEMPESTATS

Els fenòmens tempestuosos produïxen uns riscos addicionals, com l'aparat elèctric, sobre els quals convé conéixer alguns consells:

- ★ Evita romandre en llocs alts com ara cimes i tossals.
- ★ Evita romandre en camp obert. Si has de fer-ho, no et refugies davall d'arbres, especialment si estan aïllats i allunya't de roques grans.
- ★ No romangues en l'aigua nadant ni en embarcacions xicotetes, atrauen els rajos amb facilitat.
- ★ Allunya't de filats, reixes i objectes metàl·lics. No uses la bicicleta ni estengues la roba.
- ★ Busca refugi en l'interior d'una edificació.
- ★ Si estàs conduint, el cotxe tancat és un bon lloc per a romandre. Disminuïx la velocitat, extrema les precaucions i no et detingues en zones on puga discórrer gran quantitat d'aigua.
- ★ A casa tanca portes i finestres per a evitar corrents d'aire. Estos atrauen els llamps.
- ★ Desconnecta els aparells elèctrics per a evitar que siguen danyats per pujades de tensió.
- ★ Si sents una càrrega elèctrica (se t'eriça el cabell o sents un formigueig en la pell), significa que un llamp està pròxim. Tira't a terra amb rapidesa.

INCENDIS FORESTALS

MESURES PREVENTIVES EN LES ZONES FORESTALS I EN UNA FRANJA AL VOLTANT DE 500 M

- No s'ha de tirar mistos, puntes de cigarret ni encendre foc per a cuinar fora dels llocs preparats i autoritzats a este efecte.
- No s'ha de depositar fems o qualsevol altre tipus de rebuig.
- No s'ha de llançar coets o qualsevol altre artefacte que continga foc.
- Queda prohibida la crema de restes agrícoles o forestals de l'1 de juliol al 30 de setembre amb caràcter general, i sempre que es declare el nivell 3 de Previfoc.

DURANT L'INCENDI FORESTAL:

SI ET TROBES EN UNA CASA EN LA MUNTANYA I EL FOC S'HI ACOSTA IMPEDINT LA TEUA FUGIDA:

- Si tens mànegues, deixa-les obertes i dirigides cap a la teulada.
- Tanca les portes, finestres i persianes. Despenja les cortines.
- Queda't en la casa, és el lloc més segur; si et veus obligat a eixir, cobrix-te la major part de la pell per a protegir-te de la calor radiant. Fica't roba de cotó i que cobrisca tota la superfície del cos. Mulla la roba amb aigua.
- Desconnecta qualsevol subministrament de combustible (gas, gasoil,…)
- Estigues atent a les recomanacions de les autoritats, recorda que pot fallar la llum, disposa d'algun mitjà per a mantindre't comunicat i rebre informació (ràdio, telèfon).

SI ET TROBES EN UN COTXE I ET VEUS RODEJAT PEL FOC:

- No conduïsques a cegues a través del fum dens, encén els fars i els intermitents.
- Si et veus obligat a parar, busca un lloc per a detindre't on el sòl estiga net de vegetació i para el motor.
- Tanca les finestretes i punts de ventilació i tira't a terra del cotxe.
- Si has d'eixir, procura que la major part de la teua pell estiga coberta.

SI CAMINES A PEU PER LA MUNTANYA I HI HA UN INCENDI EN LES PROXIMITATS:

- Intenta allunyar-te de l'incendi, tracta de passar a zona ja cremada pels laterals, apartant-te de la zona per on avança el foc, i busca vessant avall la cua de l'incendi.
- Si el foc et rodeja, tracta de romandre en terreny sense vegetació o ja cremat.
- No córregues vessant amunt si no és que saps que hi ha un lloc segur.
- No intentes creuar les flames, llevat que veges clarament el que hi ha al darrere.

- Si et veus assetjat intenta protegir-te de la radiació, tira't a terra darrere d'una gran roca, un tronc o una depressió, i cobrix-te amb terra o arena; refugia't en clots o rierols; evita depòsits elevats d'aigua que es calfaran per l'incendi.

MESURES D'AUTOPROTECCIÓ EN URBANITZACIONS:

EN LA URBANITZACIÓ:

- S'han de mantindre els vials, les zones d'accés i les cunetes netes de vegetació seca.
- Els carrers, cases i vies d'accés han d'estar ben senyalitzats per a facilitar la identificació i la localització en cas de sinistre.
- Cal senyalitzar els punts d'aigua disponibles.
- És important disposar d'una xarxa d'hidrants.
- En la mesura que siga possible, mantindre net de vegetació el perímetre de la urbanització.

EN LES PARCEL·LES:

- Cal llevar les branques situades sobre teulades o prop de la ximenera.
- Cal tindre localitzades les ferramentes que puguen ser útils en cas d'incendi.

EN CAS D'INCENDI:

- Crida al 112
- Evacua immediatament si així ho indiquen les forces i cossos de seguretat. Amb calma i ordenadament.
- Si no tens temps d'abandonar la casa:
    - Intenta comunicar la teua situació a les autoritats.
    - Retira tots els elements combustibles, inclosos mobles de jardí, de l'entorn de la casa.
    - Tanca hermèticament la casa.
    - Desconnecta qualsevol subministrament de combustible (gas, gasoil,…)
    - Fes provisió d'aigua (banyera, pica,…)
    - Fica't roba de cotó i que cobrisca tota la superfície del cos.
    - Prepara la documentació i objectes importants en el cotxe per si has de fugir.
    - Si pots, lleva les cortines.

RISC SÍSMIC

SI VIUS EN UNA ZONA AMB RISC

- Assegura en terra o parets les conduccions i bombones de gas, i els objectes de grans dimensions i pes (estanteries, armaris,...) que puguen caure o bolcar.
- Tin a mà, en un lloc conegut per tota la família, una llanterna, una farmaciola i un sistema que et permeta comunicar-te (ràdio, telèfon).
- Tin una especial atenció amb la ubicació dels productes tòxics o inflamables, a fi d'evitar que es produïsquen vessaments.
- Revisa i reforça ximeneres, cornises o balcons, com a parts de les edificacions que primer es poden desprendre.
- Revisa les instal·lacions que puguen trencar-se: electricitat, conduccions d'aigua, gas i sanejaments.

DURANT UN TERRATRÈMOL

Un terratrèmol pot durar des d'uns pocs segons fins a un poc més d'un minut. Si és gran primer es notarà una pertorbació moderada, les ones P, però després el terra vibrarà violentament i possiblement es perdrà l'equilibri. És també probable no poder moure's: nombrosos objectes cauen, les finestres i portes s'obrin i tanquen violentament

Independentment del lloc, s'ha mantindre la calma i no deixar-se dominar per la por. Amb tota probabilitat la primera reacció serà de sorpresa o confusió. En cap cas i circumstància s'ha de telefonar "És un terratrèmol!", que pot alimentar la por d'altres. És millor telefonar "A cobert!" que pot ajudar a fer que algú salve la vida situant-se en un lloc segur.

La reacció dependrà d'on es trobe cada persona quan ocórrega el terratrèmol.

Considerem a continuació les circumstàncies més probable:

DINS D'UN EDIFICI:

- Continua dins fins que acabe el terratrèmol.
- Allunya't de tot objecte que puga caure damunt. Allunya't també de finestres o espills el vidre dels quals puga esclatar i tallar.
- Evita passar davall de portes amb finestrals damunt del marc de la porta.
- Busca una taula o moble sòlid i fica't davall.

- Si et trobes en un corredor, un pilar, un cantó de la sala o el marc d'una porta (sempre que no tinguen un finestral damunt) seu en terra, flexionant i alçant els genolls per a cobrir el cos i protegir el cap amb les mans. Si tens un llibre, periòdic, casc, un coixí o alguna cosa amb què cobrir el cap, fes-ho immediatament.
- No utilitzes els ascensors, la força motriu pot interrompre's.

A CASA: SEGUIX LES RECOMANACIONS ANTERIORS PERÒ A MÉS:

- Si estàs en la cuina, n'ix immediatament. És l'estança més perillosa de la casa pel gran nombre d'objectes que hi ha en els armaris i que poden caure.
- Si estàs descalç (en el llit, dutxa, etc.), tira una manta o tovallola en terra i camina arrossegant els peus sobre ella per a evitar talls amb vidres trencats. Procura ficar-te davall el llit fins que passe el terratrèmol.
- Si estàs en una cadira de rodes, bloca les rodes i cobrix el cos doblegant-te sobre tu mateix i cobrint coll i cap amb les mans, manta o un altre objecte que es tinga a mà.

EN UN EDIFICI PÚBLIC (SUPERMERCAT, CINE, BIBLIOTECA, ETC.):

- No córregues espantat cap a l'eixida. Es pot crear una allau humana que amb tota probabilitat provocarà més ferits que el terratrèmol mateix.
- Allunya't de finestres o portes de vidre.
- Si estàs en el cine o el teatre tira't a terra, de genolls, i cobrix-te el cap i coll amb les mans. Procura a més fer-ho en el buit de la teua butaca, de manera que la resta de persones puguen fer el mateix en els seus respectius buits.
- En espais amb estanteries (biblioteques, arxius, supermercats, etc.) ix dels corredors on es troben les estanteries i acatxa't, de genolls, i cobrix-te el teu cap i coll, junt amb els laterals de les estanteries.
- En l'escola fes que els xiquets i estudiants s'agenollen davall del seu pupitre i es posen un llibre sobre el cap.

EN UN VEHICLE CONDUINT:

- Detín lentament el vehicle, en la vorera d'emergència de la carretera.
- No pares mai davall o sobre la plataforma d'un pont. Tampoc vora pals, edificis degradats o zones de despreniments.
- No isques del vehicle fins que acabe el terratrèmol.
- Procura no blocar la carretera.

EN EL CARRER:

- Allunya't d'edificis, carreteres, pals o arbres. Busca llocs oberts.
- Si no tens prop un lloc obert, cobrix-te en el portal de la casa més pròxima, preferentment davall el marc de la porta d'entrada, sense penetrar en el pati o replanell de la vivenda.

DESPRÉS D'UN TERRATRÈMOL

Una vegada que ha acabat la vibració, la resposta de les persones variarà depenent d'on es troben i dels danys ocasionats. Com en els casos anteriors considerarem diverses possibilitats.

A CASA:

- Si estàs en la foscor no encengues la llum o un ciri. Utilitza la llanterna.
- Tanca l'aixeta del gas, el subministrament de llum i l'aigua.
- Si descobrixes una fuita de gas no talles la llum, ja que pot saltar una espurna i encendre la fuita. No utilitzes aparells elèctrics que puguen causar espurnes i abandona ràpidament l'edifici.
- No abandones la vivenda si no s'hi observen danys, però tampoc tragues el cap per les finestres ni isques als balcons, ja que podrien fallar amb el pes.
- No begues aigua sense haver-ne confirmat la potabilitat.
- Si fóra necessari evacuar la vivenda, cal fer-ho tots els membres de la família conjuntament. Si algú no respon pot estar commocionat i requerir ajuda.
- Si s'ha d'evacuar la casa i es viu en un bloc de vivendes, cal utilitzar les escales, mai l'ascensor. Cal esperar que un tècnic revise els danys i determine si és segur tornar a ocupar-la.
- Si es torna a casa, no s'hi ha d'entrar si s'observen danys.
- Allunya't de cables trencats o caiguts. Vigila que els xiquets no s'hi acosten.
- No utilitzes el telèfon si no és que siga estrictament necessari. Es poden col·lapsar línies vitals de comunicació de les autoritats.
- Mantín-te a l'escolta i seguix les instruccions oficials impartides a través dels mitjans de comunicació (TV o ràdio).
- Si no hi ha subministrament d'aigua, no utilitzes l'aigua de la cisterna de l'inodor, perquè pot ser molt útil

SI ET QUEDES ATRAPAT EN LES RUNES:

- Has de procurar escapar pels buits existents entre les runes. Mantín la calma.
- Si és possible, utilitza una llanterna per a fer senyals sobre la ubicació.
- Evita moviments innecessaris per a no inhalar pols.
- Cobrix-te el nas i la boca amb el que tingues a mà (el teixit de cotó dens pot actuar com un bon filtre).
- Fes soroll en una canonada o paret perquè els rescatadors puguen sentir-ho. Si és possible, utilitza un xiulet o so fort per a fer senyals als rescatadors.
- Crida només com a últim recurs. Els crits poden fer inhalar quantitats perilloses de pols.

Si estàs en **L'ESCOLA**, seguix el pla d'emergència establit.

En un **VEHICLE**, encén la ràdio i procura tornar a casa amb gran precaució, evita rutes que creuen nombrosos ponts. En cap cas s'ha de tornar a casa si es viu aigües avall d'una presa o prop de la platja.

En un **BARCO** si el terratrèmol ha sigut violent, possiblement es forme un sisme submarí. Si estàs fora i allunyat del port, dirigix-te immediatament a mar obert, allí les onades de sisme submarí tindran molta menor altura ja que la profunditat del mar és menor. Si al contrari et trobes en el port, baixa del barco i allunya't immediatament de la costa. En cap cas s'ha d'anar a la platja a veure vindre el possible sisme submarí.

LLISCAMENTS I DESPRENIMENTS

- Si valores la possibilitat d'un lliscament gradual, o relativament lent, no deixes per a última hora l'evacuació.
- Procura advertir els teus veïns sobre el perill.
- Allunya't de murs, arbres i pals de la xarxa elèctrica.
- Extrema les mesures de seguretat a l'hora de conduir un vehicle i circula amb els llums curts encesos, pren precaucions davant de la possibilitat d'afonaments, lliscaments de terra i afonaments i immediatament notifica-ho a les autoritats.

Si et trobes en l'interior d'una vivenda

- Queda't en el seu interior.
- Protegix-te immediatament davall algun escriptori o moble robust i fort.

Si et trobes en l'exterior

- Allunya't del lloc.
- Corre a les parts altes més pròximes en direcció contrària a l'amenaça, que hages identificat abans com de baix risc.
- Si s'aproximen roques o un altre tipus de solsida, corre a un refugi pròxim (bosc o edifici).
- Si no és possible la fuga, arrupix-te i protegix-te el cap.

Què cal fer després d'una emergència

- Mantín-te allunyat de l'àrea del lliscament. Pot haver-hi perill de nous lliscaments.
- Revisa si hi ha persones ferides o atrapades prop a l'àrea del lliscament.
- Presta ajuda i suport.
- Sintonitza les notícies de ràdio o televisió sobre l'emergència.

NEVADES I ONADES DE FRED

ABANS DE L'ARRIBADA DE L'HIVERN EN ZONES ON HI HA NEVADES

- ★ Emmagatzema aliments i combustibles per a un període d'aïllament d'una setmana. Adquirix piles de reposició per als aparells de ràdio.
- ★ Prepara una farmaciola de primers auxilis i aquells medicaments que siguen utilitzats permanent o esporàdicament per tots o algun dels membres de la unitat familiar.
- ★ Disposa de roba i calçat adequats per a estes contingències.
- ★ Controla tots aquells punts per on hi haja contacte amb l'exterior: tancaments de finestres, portes, etc.
- ★ Revisa teulades i baixants d'aigua.
- ★ Si la calefacció no s'ha d'usar o està avariada, procura que el circuit d'aigua no tinga molta pressió.
- ★ Si vius en una zona rural propensa a quedar aïllada en època de neu, tin a mà una estufa i cuina de càmping així com productes de neteja.

DURANT L'ONADA DE FRED, NEU I GEL

- × Mantín-te informat de la situació meteorològica.

EN L'EXTERIOR:

- × Si passes molt de temps en l'exterior, és millor portar diverses peces de roba lleugeres i càlides superposades que una sola peça de teixit gros. Evita peces ajustades perquè l'aire circule entre la pell i la roba i actue com a aïllant.
- × Les manoples proporcionen més calor que els guants.
- × Procura romandre eixut.
- × L'excés de sudoració incrementa la pèrdua de calor. Si tens calor lleva't alguna peça de roba.
- × El perill màxim es produïx quan hi ha torb. Evita les eixides o desplaçaments en estos casos.
- × Evita l'entrada d'aire extremadament fred en els pulmons. Protegix-te la cara i el cap.

A CASA:

- Utilitza el telèfon per a les cridades imprescindibles.
- Els xiquets han d'estar allunyats d'estufes i brasers.
- Vés amb compte amb les estufes de carbó, elèctriques i de gas, i procura que no estiguen pròximes a cortinetes i cortines.
- Pren precaucions per a evitar l'enverinament produït per l'ús de brasers o estufes de llenya, carbó o gas en llocs tancats sense renovació d'aire. Tin a mà un extintor davant de la possibilitat d'incendi.
- Desconnecta tots els aparells elèctrics que no siguen necessaris. Tin a mà ciris, llanternes i piles.
- Mantín una aixeta lleugerament obert a casa si és necessari, a fi d'evitar la ruptura per congelació de les canonades.
- Cuida l'aïllament de la casa, evita els corrents.
- Les persones més sensibles són els xiquets de bolquers i lactants, les persones majors i persones amb certes malalties cròniques o en tractament. Estes persones han d'evitar exposar-se a l'exterior.

RECOMANACIONS PER ALS AUTOMOBILISTES

- Viatja únicament si és imprescindible i procura no fer-ho només ni de nit. Utilitza, si és possible, transport públic.
- Si has d'emprendre un viatge ompli el depòsit de gasolina, porta ràdio, pala, corda, cadenes, una llanterna i roba d'abric. També algun aliment ric en calories (xocolate, fruita seca,...), aigua, telèfon mòbil i la teua medicació habitual. Revisa frens, pneumàtics i anticongelant.
- Procura no esgotar el combustible.
- Mantín-te informat per ràdio de la situació meteorològica i de les informacions oficials sobre l'estat de la xarxa viària.

MESURES PREVENTIVES EN ACTIVITATS DE MUNTANYA O SEMBLANTS

ABANS D'EIXIR

- Informa't de la predicció meteorològica de la zona a la qual et dirigixes.
- Tria una ruta adequada al teu nivell de preparació.
- Informa't de la localització dels refugis o cabanyes on resguardar-te en cas de descens brusc de les temperatures.
- Presta atenció a les indicacions dels cartells o senyals sobre riscos de la muntanya.
- Informa algú de la teua ruta i les previsions d'arribada.

EN LA MUNTANYA

- Equipa't de forma adequada. Porta amb tu el telèfon mòbil. Evita roba excessivament ajustada.
- Consumix aliments rics en hidrats de carboni i greixos (galetes, xocolate, fruita seca)
- Evita mullar-te i no tingues la pell exposada al fred.

ONADES DE CALOR

- Especial atenció amb xiquets i ancians. Els menors de 5 anys i els majors de 65 són els més vulnerables, així com les persones molt obeses, malaltes o que prenguen determinats medicaments. També les persones amb una activitat que requerix esforç físic han de tindre molta precaució.
- Procura exposar-te al sol el menor temps possible. Utilitza protecció per a rajos solars.
- És convenient vestir amb roba lleugera, de colors clars i que cobrisca la major part del cos, sobretot el cap.
- Els menjars han de ser lleugers, amb aliments rics en aigua i sals minerals, com a fruita i verdures. Beu molta aigua.
- Evita l'exercici físic prolongat, sobretot en les hores centrals del dia.
- Vigila xiquets i ancians, comprova el seu estat i la seua ingesta de líquids.
- No deixes mai ningú en l'interior d'un vehicle tancat.

SEQUERA

- Revisa l'estat de les canonades per a evitar pèrdues per avaries i tanca lleugerament les claus de pas per a disminuir el cabal.
- Emmagatzema aigua.
- Estalvia el consum en la neteja de la casa. Utilitza la llavadora i el llavaplats amb la càrrega completa.
- No regues plantes i jardins.
- No deixes l'aixeta oberta en el lavabo ni en la dutxa. No et banyes, és preferible la dutxa.
- Si l'aigua que es consumix no és de subministrament controlat, bull-la durant 15 minuts abans de beure-la. L'aigua del lavabo, de la vaixella i altres utensilis de cuina ha de ser segura.
- No et banyes en llocs on l'aigua pot estar contaminada.
- Ha d'intensificar-se la cloració de l'aigua de piscines i llocs proclius a patir contaminació.
- Evita els exercicis físics que causen gran fatiga i sudoració.
- Cuida els teus ulls, poden veure's afectats per l'atmosfera seca.

FORTS VENTS I TEMPORAL MARÍTIM

En estes situacions meteorològiques, a causa de la dificultat de combatre estos fenòmens, el seguiment dels consells i l'actitud de la població, a través de l'adopció de mesures preventives i d'autoprotecció, resulta essencial en la reducció del nombre potencial de successos.

PREVENCIÓ EN LA LLAR

- Revisa la teua vivenda perquè no hi haja cornises, balcons i façanes en mal estat que puguen produir caigudes d'enderrocs i runes.
- Tanca portes i finestres per a evitar corrents d'aire que puguen portar a la ruptura i caiguda de vidres.
- Assegura elements com els tendals, persianes i antenes.
- Retira els tests i qualsevol objecte que puga caure al carrer.

QUÈ CAL FER AL CARRER O AL CAMP

- No isques si no cal.
- Allunya't de cases velles o en mal estat.
- Evita els murs, les tanques publicitàries, cornises i arbres.
- Els arbres oferixen el perill de caiguda i ruptura de grans branques. No transites per parcs o avingudes arborades.
- No passes per davall de bastides o edificis en construcció.
- Els pals de llum i torres d'alta tensió són molt perillosos. Allunya-te'n i en cas de caiguda avisa al telèfon d'emergències 112.

PRECAUCIÓ EN LA CARRETERA

- Si és possible evita circular-hi. Usa preferentment el transport públic i en cas d'haver d'eixir, informa't de la predicció meteorològica.
- Reduïx la velocitat a límits de seguretat. Un colp de vent pot desviar-te de la trajectòria.
- Les motos i els vehicles de grans dimensions que oferixen una gran superfície de contacte amb el vent (camions, furgonetes, vehicles amb remolc o rulots) corren el perill de bolcar davant de vents transversals.
- En cas de necessitat, para en una zona segura i espera que amaine el vent.

EL TEMPORAL EN ZONES MARÍTIMES

- Protegix la teua vivenda davant de la possible invasió de l'aigua del mar.
- Si estàs en un càmping estigues atent a la possibilitat d'evacuació.
- No t'acostes a passejos marítims, espigons o penya-segats. La força de l'aigua et pot arrossegar.
- No circules amb vehicles per carreteres pròximes a la línia de platja.
- Abstín-te de practicar qualsevol tipus d'esport nàutic. Si disposes d'embarcació procura assegurar el seu amarratge en un lloc resguardat.

TORNADOS

QUÈ CAL FER DURANT UN TORNADO

SI ET TROBES A CASA:

- Dirigix-te de seguida a una habitació interior, sense finestres; soterrani o al nivell més baix de l'edifici.
- Si no hi ha soterrani vés a un corredor interior o habitació menuda interior sense finestres, com ara un bany.
- Allunya't de les finestres.
- Fica't davall d'un moble resistent, com un banc de treball, taula o escriptori pesat i subjecta-t'hi.
- Usa els braços per a protegir el cap i el coll.
- Si et trobes en una casa mòbil, rulot o tenda de campanya, ix i busca refugi en algun altre lloc.

SI ET TROBES EN EL TREBALL O EN L'ESCOLA:

- Evita els llocs amb sostres amplis, com ara auditoris, cafeteries, corredors llargs o centres comercials.
- Fica't davall d'un moble resistent, com un banc de treball, taula o escriptori pesat i subjecta-t'hi.
- Usa els braços per a protegir el cap i el coll.

SI ET TROBES A LA INTEMPÈRIE:

- Si és possible, entra en un edifici.
- Si no hi ha un refugi prop o no tens temps de refugiar-te en interiors, gita't en una rasa o àrea que estiga en un nivell baix o apona't prop d'un edifici. Vés amb compte amb la possibilitat que es produïsca una inundació.

SI ET TROBES EN UN AUTOMÒBIL:

- No tractes mai de guanyar un tornado conduint en un automòbil o camioneta.
- Baixa de l'automòbil immediatament i busca refugi en un edifici pròxim.
- Si no tens temps de refugiar-te en interiors, baixa de l'automòbil i gita't en una rasa o àrea que estiga en un nivell baix, lluny del vehicle. Vés amb compte amb la possibilitat que es produïsca una inundació.

DESPRÉS D'UN TORNADO

- Sol·licita ajuda.
- Si notes olor de gas, no encengues cap aparell o polses cap interruptor. S'hi inclou l'ús de telèfons, llanternes o un telèfon mòbil.
- Encén la ràdio o la televisió per a escoltar la informació d'emergència més recent.
- Allunya't dels edificis danyats. Torna a casa només quan les autoritats diguen que no hi ha perill.
- Usa el telèfon només per a fer cridades d'emergència.
- Neteja els vessaments de medicaments, productes perillosos, gasolina o altres líquids inflamables immediatament. Ix de l'edifici si fa olor de gas o d'emanacions químiques.
- Recorda ajudar els teus veïns que puguen requerir assistència especial: xiquets menuts, ancians i persones amb discapacitats. Ajuda les persones lesionades.

RISC D'ACCIDENTS GREUS

CONFINAMENT A CAUSA D'UN INCENDI

SI ESTÀS A CASA:

- Tanca't a casa si és possible en les habitacions més interiors.
- Tanca les portes i finestres.
- Apaga i tapa sistemes de climatització i de ventilació, així com altres orificis en comunicació amb l'exterior.
- Allunya't de les finestres i de les vidrieres i confina't en la part oposada d'on s'ha produït l'incendi.
- Procura't una llanterna i una ràdio.
- Escolta la ràdio per a informar-te de l'evolució de l'accident i de les accions a realitzar. Per a això, sintonitza una emissora local (Ràdio Nacional, Ràdio 9,...).
- Estigues atent als avisos per megafonia.
- Seguix les instruccions de les autoritats.
- No vages a buscar els xiquets al col·legi. El professor se n'ocuparà.
- No fumes.
- No telefones, deixa les línies lliures per als equips d'emergència.
- Has d'estar preparat per a una evacuació, prepara la teua documentació i medicaments d'ús diari.

SI ESTÀS FORA:

- Si estàs en el carrer, refugia't en el primer edifici que veges.
- El vehicle no és un lloc segur, confina't en el primer edifici que veges.

CONFINAMENT A CAUSA D'UNA EXPLOSIÓ

SI ESTÀS A CASA:

- Tanca't a casa si és possible en les habitacions més interiors.
- Tanca les portes i finestres.
- Tanca la clau del gas i dispara l'automàtic de la llum.
- Protegix els vidres de les finestres fent una creu amb cinta aïllant.
- Abaixa les persianes.
- Utilitza les taules, cadires i mobles com a barrera.

- Allunya't de les finestres i de les vidrieres i confina't en la part oposada d'on s'espera l'explosió.
- Procura't una llanterna i una ràdio.
- Escolta la ràdio per a informar-te de l'evolució de l'accident i de les accions a realitzar. Per a això, sintonitza una emissora local (Ràdio Nacional, Ràdio 9,...).
- Estigues atent als avisos per megafonia.
- Seguix les instruccions de les autoritats.
- No vages a buscar els xiquets al col·legi. El professor se n'ocuparà.
- No fumes.
- No telefones, deixa les línies lliures per als equips d'emergència.
- Has d'estar preparat per a una evacuació, prepara la teua documentació i medicaments d'ús diari.

SI ESTÀS FORA:

- Protegix-te darrere de talussos naturals.
- No crees cap punt d'ignició.

CONFINAMENT A CAUSA D'UN NÚVOL TÒXIC

SI ESTÀS A CASA:

- Tanca't a casa, si és possible en les habitacions més interiors.
- Tanca les portes i finestres.
- Apaga i tapa sistemes de climatització i de ventilació, així com altres orificis en comunicació amb l'exterior.
- Respira a través de draps mullats.
- No isques a l'exterior fins que les autoritats no ho comuniquen.
- No begues aigua no embotellada fins que les autoritats ho comuniquen.
- Ventila la casa, quan l'autoritat haja comunicat que es pot eixir.
- Procura't una llanterna i una ràdio, aliments envasats i aigua embotellada.
- Escolta la ràdio per a informar-te de l'evolució de l'accident i de les accions a realitzar. Per a això, sintonitza una emissora local (Ràdio Nacional, Ràdio 9,...).
- Estigues atent als avisos per megafonia.
- Seguix les instruccions de les autoritats.
- No vages a buscar els xiquets al col·legi. El professor se n'ocuparà.
- No fumes.
- No telefones, deixa les línies lliures per als equips d'emergència.
- Has d'estar preparat per a una evacuació, prepara la teua documentació i medicaments d'ús diari.

SI ESTÀS FORA:

- Fuig del núvol en direcció transversal al vent, ni a favor ni en contra.

ALLUNYAMENT/EVACUACIÓ DE LA POBLACIÓ CAP A ZONES SEGURES

- Seguix les instruccions que les autoritats facilitaran per ràdio o per megafonia local.
- Tanca la clau del gas i dispara l'automàtic de la llum.
- Abandona ta casa o empresa i dirigix-te com més ràpid millor cap als punts de trobada.
- Si desconeixes on es troba el punt de trobada, pregunta al policia més pròxim.
- No vages a buscar els xiquets al col·legi. El professor se n'ocuparà.
- No fumes.
- No telefones, deixa les línies lliures per als equips d'emergència.
- Tin preparada la teua documentació i medicaments d'ús diari.
- No utilitzes els ascensors.
- En cap cas et detingues a contemplar cap tipus de vessament de producte, incendi o un altre tipus d'accident.
- Abstín-te de crear cap punt de possible ignició.

ACCIDENTS DE MERCADERIES PERILLOSES

SI ERES LA PERSONA QUE DETECTA L'ACCIDENT:

- Si el conductor del vehicle no ha resultat accidentat, seguix les instruccions o consells que ell et done.
- Si el conductor del vehicle ha resultat accidentat avisa ràpidament al telèfon d'emergències 112 i procura donar el nombre més gran de dades de l'accident, especialment:
    - Lloc de l'accident.
    - Tipus d'accident (fuita, vessament, incendi o explosió).
    - Dades del panell taronja del vehicle.
    - Estat del conductor i nombre de ferits, si els hi ha.
    - Telèfon o mode de contacte posterior.
    - En tot moment mantín la calma.

SI ARRIBES AL LLOC DE L'ACCIDENT:

- No t'acostes per cap motiu al vehicle accidentat i allunya't immediatament de l'accident.
- Si viatges amb cotxe, allunya'l també.
- Respecta els cordons de seguretat que establisquen els servicis d'orde i seguix les seues instruccions.
- Evita situar-te en la direcció de l'aire, per si hi ha algun element tòxic que puga afectar la teua salut.

SI ESTÀS A CASA:

- Tanca totes les finestres, miradors i portes exteriors, abaixa les persianes i allunya't de la façana de l'edifici. No isques en cap cas a balcons, no tragues el cap per les finestres ni mires pels vidres.
- Tanca la clau de pas del gas i dispara l'automàtic de la llum.
- Usa el telèfon per a les cridades imprescindibles.
- No begues aigua de l'aixeta fins que les autoritats sanitàries confirmen que no hi ha hagut contaminació.
- Tin un aparell de ràdio a piles per a poder sintonitzar les emissores i seguir les instruccions transmeses per les autoritats competents.
- Seguix atent als possibles avisos que per megafonia puguen donar les forces de l'orde i estigues preparat per a una possible evacuació (tin preparada la teua documentació i medicaments d'ús diari).

MATERIAL PIROTÈCNIC

- Adquirix els productes pirotècnics en establiments degudament autoritzats.
- Quan utilitzes els productes pirotècnics deixa suficient espai fins a les persones. Mai llances productes pirotècnics contra persones.
- No guardes petards en les butxaques.
- Mai encengues un petard dins de casa o en patis interiors.
- No subjectes els petards encesos amb les mans, ni els poses prop de la cara o el cos.
- Vigila que no hi haja prop material inflamable.
- No introduïsques petards en recipients per a fer-los esclatar, els fragments del recipient poden danyar a algú a causa de l'explosió.
- No empres cap material pirotècnic a menys de 500 metres de zones forestals.

EN ESPECTACLES PIROTÈCNICS:

- Respecta la distància de seguretat. Situa't darrere de les tanques que la delimiten.
- Per a evitar lesions d'oïda, mantín la boca oberta durant les mascletades.
- Protegix-te de la caiguda d'objectes i restes de l'espectacle.
- No accedisques al recinte de seguretat encara que haja acabat l'espectacle.
- Evita estacionar el teu vehicle en el lloc dels actes i carrers pròxims, podria resultar un obstacle en cas d'evacuació.
- Seguix les indicacions del personal de seguretat.

RISC NUCLEAR

Estos consells van dirigits a la població situada en l'àrea d'influència d'una central nuclear.

- Cal confinar-se a casa i tancar portes, finestres o qualsevol buit a l'exterior. Cobrir amb draps humits els possibles badalls i desconnectar els aparells d'aire condicionat. Si és possible, confina't en el soterrani.
- Si els xiquets estan en l'escola, no et precipites a anar a buscar-los. Les autoritats s'encarregaran de portar-los a casa o a un lloc segur. Els pares seran informats.
- Estigues atent a les informacions transmeses per les emissores de ràdio, televisió i megafonia.
- No propagues opinions no contrastades oficialment, pot suposar un risc afegit.
- No abuses de l'ús del telèfon per a evitar el bloqueig de línies.
- Si estàs en el carrer, confina't en l'edifici més pròxim.
- El cotxe no és un lloc segur. Confina't en el primer edifici que trobes.
- Una vegada ocorregut l'accident és preferible consumir únicament begudes i aliments envasats i aigua embotellada.
- La serenitat i la reflexió són els millors aliats per a afrontar una situació d'emergència. La seguretat del teu comportament afavorirà la tranquil·litat de les persones que estan al teu voltant.
- Hi ha mètodes molt senzills que limiten la contaminació superficial i la inhalació de partícules radioactives disperses en l'aire: ús de peces de roba al voltant del cos, tapament dels orificis nasals i dels badalls en els accessos a l'interior d'edificis, parada dels sistemes de ventilació, etc.
- Si creus que has estat exposat a radiació nuclear: seguix sempre les instruccions que et donen les autoritats; canvia't la roba i tanca-la en una bossa per a ser tractada com a contaminada. S'instal·laran unitats de descontaminació.
- Atén en tot moment les instruccions de les autoritats quant a:
    - Evacuacions o confinament en els domicilis.
    - Mesures de profilaxi d'aigua i aliments.
    - Qualsevol instrucció aportada per les autoritats.

RISC RADIOLÒGIC

EN PRESÈNCIA DE RISC RADIOLÒGIC:

Com succeïx amb qualsevol radiació, l'important és evitar o limitar l'exposició. Busca refugi. Mentrestant, procura respirar a través d'un drap (camisa, abric,…) per a limitar l'exposició.

Si el risc es produïx en l'interior d'un edifici ix immediatament i busca refugi segur.

A L'AIRE LLIURE :

Si s'ha produït una emissió atmosfèrica (fum provinent d'un incendi o bomba): busca immediatament refugi en l'edifici intacte més pròxim.

Si l'exposició es concentra en un punt: busca immediatament refugi considerant que la distància és un factor atenuant del risc.

EN INTERIORS:

Si s'ha produït una emissió atmosfèrica (fum provinent d'un incendi o bomba):

- Romandre dins de l'edifici durant l'emissió (fum).
- Desactiva la ventilació i calefacció, tanca les finestres, ventilacions, amortidors de ximenera, ventiladors de fuga i obertures de l'assecadora de roba. Porta amb tu sistemes que permeten comunicar-te i rebre informació (ràdio, telèfon …) .
- Busca refugi immediatament, preferiblement en un soterrani o en una habitació interior. Segella finestres i portes exteriors que no encaixen perfectament amb cinta americana o tovalloles mullades per a reduir la infiltració de partícules radioactives.
- A manera de precaució, cal mantindre les mans lluny de la boca i no menjar o beure fins a llavar les mans i la cara. Cal no fumar.
- Cal mantindre's a l'escolta i seguir les instruccions oficials impartides a través dels mitjans de comunicació (televisió o ràdio).

Si l'exposició es concentra en un punt, cal buscar immediatament refugi considerant que la distància és un factor atenuant del risc.

FINALITZADA L'EXPOSICIÓ AL RISC:

Si consideres que has pogut quedar contaminat (possible presència de fum, líquid o pols radioactiva) Després de trobar refugis segurs, els que han estat exposats a material radioactiu cal que es descontaminen. No menges, begues, fumes o col·loques les mans prop de la boca fins que les mans i la cara estiguen llavades i s'haja canviat la roba exterior possiblement contaminada.

Per a això, lleva't la roba i introduïx-la en una bossa plàstica que ha de quedar segellada. Dutxa't molt bé amb aigua i sabó i procura que l'aigua contaminada quede en una cubeta per a no contaminar el medi ambient.

Busca atenció mèdica després que les autoritats indiquen que és segur eixir del refugi. Mantín-te a l'escolta i seguix les instruccions oficials impartides a través dels mitjans de comunicació (televisió o ràdio).

EXPLOSIONS I AFONAMENTS

SI HI HA UNA EXPLOSIÓ O AFONAMENT:

- Protegix-te amb algun element (taula,…) de les coses que poden caure al teu voltant. Quan deixen de caure, abandona ràpidament el lloc amb precaució, ja que el terra i les escales poden estar debilitats. Quan isques de l'edifici, vigila la caiguda de les runes.
- Abandona l'edifici tan prompte com com siga possible. No et detingues per a recuperar els teus béns personals o telefonar.
- No utilitzes els ascensors.

UNA VEGADA ESTIGUES FORA:

- Evita quedar-te davant de finestres, portes de vidre i altres àrees potencialment perilloses.
- Allunya't dels accessos per a permetre l'arribada dels servicis d'emergències i l'evacuació de persones que encara estiguen en l'edifici.

SI QUEDES ATRAPAT EN LES RUNES:

- Si és possible, utilitza una llanterna per a realitzar senyals sobre la teua ubicació.
- Evita moviments innecessaris per a no inhalar pols.
- Cobrix-te el nas i la boca amb el que tingues a mà (el teixit de cotó dens pot actuar com un bon filtre)
- Fes soroll en una canonada o paret perquè els rescatadors puguen sentir on estàs.
- Si és possible, utilitza un xiulet o so fort per a realitzar senyals als rescatadors.
- Crida només com a últim recurs. Els crits et poden fer inhalar quantitats perilloses de pols.

CONTAMINACIÓ MARINA

S'indiquen a continuació unes pautes bàsiques per al cas de contaminació marina.

- Si es produïx una contaminació marina per accident en la teua localitat o en una zona pròxima, evita acostar-te a la zona contaminada. Tocar o inhalar el producte contaminant pot perjudicar la teua salut.
- Respecta les senyalitzacions en les platges.
- Seguix en tot moment les instruccions de les autoritats.
- Si accidentalment zones de la pell entren en contacte amb l'hidrocarbur, cal eliminar el màxim de producte amb un paper absorbent (periòdic), dissoldre el fuel amb productes grassos (vaselina, oli d'ús culinari), o productes específics per a eliminar laques, resines, etc, i posteriorment netejar la pell amb aigua sabonosa. No s'ha d'utilitzar mai gasolines o dissolvents.
- No s'ha de beure ni menjar en llocs on estiga present el fuel.
- S'ha de tindre en compte la influència de les marees, particularment en els llocs de difícil accés.

AUTOPROTECCIÓ

En les emergències, una part molt important de la població depén, almenys inicialment, de les seues pròpies possibilitats. És necessari que la població adquirisca consciència sobre els riscos que pot patir i es familiaritze amb les mesures de protecció que, si és el cas, ha d'utilitzar.

L'autoprotecció constituïx una sèrie de mètodes i tècniques per a protegir-se un mateix. En Protecció Civil també l'autoprotecció engloba els procediments d'organització i mitjans amb què han de comptar els centres o dependències de pública concurrència, per a protegir el personal que es trobe en el seu interior.

A continuació es desenrotllen alguns dels consells d'autoprotecció que s'han de conéixer davant d'una sèrie de perills o accidents.

INCENDIS EN EDIFICIS

MESURES PREVENTIVES EN ELS LOCALS DE TREBALL:

- Informa't d'on es localitzen les eixides d'urgència i les vies previstes per a l'evacuació.
- Coneix on s'ubiquen els polsadors d'alarma i els mitjans d'extinció d'incendis.
- Familiaritza't amb el senyal d'alarma.
- Aprén a usar un extintor.

MESURES A ADOPTAR DAVANT D'UN INCENDI:

- Si el foc és xicotet intenta apagar-lo, seguint les pautes següents:
  - Si s'encén l'oli de la paella, cobrix-la amb una tapadora, mai s'ha de tirar aigua que podria propagar l'incendi.
  - Si el foc es produïx en un aparell elèctric desconnecta'l. Mai s'ha d'emprar aigua per a apagar-lo, hi ha risc d'electrocutar-se.
  - Si intentes apagar el foc tin prevista la ruta de fuga.

- Si no pots controlar el foc:
  - Tanca la porta on es troba el foc per a confinar-lo i retardar la seua propagació.
  - Avisa el 112 i dóna la veu d'alarma.

- Si hi ha fum fora de l'habitació, no n'isques i tanca la porta.
- Tapa els badalls amb tovalloles o llençols humits. Tanca les claus de gas.
- Si has d'eixir i hi ha fum respira a través d'un mocador humit.
- Avança acatxat o a la gatameu i arrimat a la paret.
- Si el foc es produïx en la vivenda immediatament inferior a la teua, tanca finestres i baixa les persianes per a evitar l'entrada de fum i foc.
- No utilitzes ascensors, pot haver-hi un tall de fluid elèctric durant l'incendi.
- Si el camí està envaït pel fum torna per on has vingut.
- Si el foc crema la teua roba, no córregues. Tira't a terra i roda sobre tu mateix.
- Si el foc crema una altra persona, cobrix-la totalment amb una manta.
- Actua amb orde i serenitat.

ESPECTACLES PÚBLICS

- No introduïsques en el recinte objectes que puguen afectar la seguretat de la resta d'espectadors.
- Seguix les instruccions dels servicis d'orde.
- Informa't on es troben les eixides d'emergència.
- A l'entrar o eixir, no et pares en les portes, corredors d'accés a localitats o vomitoris.
- Agafa en braços o de la mà els xiquets.
- Abans d'entrar en el recinte, cal establir un punt de trobada amb els seus acompanyants per poder-se reunir en cas de pèrdua.
- Cal mantindre's tranquil i seré davant de qualsevol emergència.
- Cal sol·licitar l'ajuda dels servicis d'orde davant de qualsevol emergència personal o col·lectiva.

ACCIDENTS DE CIRCULACIÓ

- Senyalitza degudament l'accident per a evitar que es produïsquen més col·lisions.
- Informa el telèfon 112 del nombre d'accidentats i el seu estat. Com millor siga la informació que proporciones al servici d'urgència, millor serà l'atenció que rebran els ferits.
- No mogues mai els accidentats, podries produir-los lesions més greus. No lleves el casc als motoristes.
- Elimina tota possible font d'ignició.
- En cas de combustible vessat, intenta cobrir-lo amb terra o, si és el cas, tapona la fuita.

AUTOPROTECCIÓ EN EL MAR

De caràcter general: cal tindre en compte les *normes de seguretat en zones de bany i altres aigües pròximes a la costa* publicades per les capitanies marítimes de forma anual en el BOP de cada província.

EMBARCACIONS D'ESPLAI:

- Porta a bord tots els elements de seguretat reglamentaris. Coneix el seu ús i com realitzar una crida o senyal de socors.
- No isques mai sense abans conéixer la previsió meteorològica.
- Porta sempre jupetins salvavides i mantín-los en un lloc molt accessible. No els utilitzes com a coixins (poden perdre flotabilitat). Els xiquets l'han de portar ficat. En un veler lleuger, utilitza arnesos de seguretat.
- Respecta els límits de velocitat en tot moment.
- Manipula amb precaució la gasolina.
- Has de conéixer l'autonomia de la teua embarcació de motor i la teua ràdio. Si tens prevista una travessia d'una certa duració, porta depòsits de combustible suplementaris.
- Les caigudes al mar són molt perilloses, a causa de la presència de les hèlices. Si circules a gran velocitat, no permetes que els passatgers es moguen i desequilibren l'embarcació ni que vagen fora de la banyera de l'embarcació.
- Vigila constantment les aigües a proa de l'embarcació. Pot haver-hi banyistes, altres embarcacions menors, aparells de pesca o obstacles.
- No isques a la mar sense un àncora. En cas d'avaria o de falta de combustible, evitarà que l'embarcació derive cap a alta mar.
- Si bolques no intentes arribar a la vora nadant. Agrupa tots els tripulants i espera que arribe ajuda.
- Respecta les zones prohibides a la navegació, les distàncies mínimes a platges i utilitza els canals abalisats. Mantín-te allunyat de banyistes, submarinistes i pescadors.

SURF DE VELA:

- Vigila la meteorologia. El vent i el mar canvien bruscament en la costa. Vés amb compte amb el vent de ponent que pot allunyar-te de la costa.
- Respecta les zones prohibides a la navegació. Mantín-te allunyat de banyistes, submarinistes i pescadors.
- No t'allunyes de la costa més d'una milla.
- Empra colors cridaners.
- Porta amb tu una xicoteta motxilla amb llanterna, llums químics i algun aliment d'alt poder nutritiu.

- Intenta navegar en companyia i informa algú en terra de la teua hora prevista de tornada.
- En cas d'accident no abandones mai la teua planxa nadant. Puja a la planxa i fes senyals. No sobreestimes les teues forces.

ACTIVITATS SUBAQUÀTIQUES:

- Revisa el material abans d'iniciar una immersió. Comprova que tot funciona correctament. Comprova que els compressors de càrrega d'aire estan en perfectes condicions, ja que podrien introduir aire en mal estat en la botella.
- Planifica adequadament i amb previsió la immersió, informa prèviament del lloc de la immersió i l'hora prevista de tornada.
- Respecta sempre les parades de descompressió.
- Mai busseges a soles.
- Utilitza sempre boia de senyalització.

EN CAS D'ACCIDENT:

- Posa en lloc segur la persona accidentada.
- Intenta recopilar el nombre més gran de dades de l'accident: profunditat i duració de la immersió, ascensió excessivament ràpida, immersions successives..., així com els símptomes que presenta l'accidentat i el lloc de l'accident.

BANYS EN PLATGES, RIUS, PANTANS I PISCINES

- Tin precaució amb el sol. Pren-lo moderadament i aplica't protecció solar adequada al teu tipus de pell.
- No entres sobtadament en l'aigua, mulla't el bescoll i les monyiques.
- Procura banyar-te en zones vigilades.
- No t'allunyes de la vora si no saps nadar.
- Atenció amb els corrents que poden arrossegar-te, especialment amb matalassos o objectes flotants, i allunyar-te de la vora.
- Ix de l'aigua si sents algun símptoma estrany (mareig, rampes,…)
- No et tires de cap en llocs de fons desconegut, podries colpejar-te amb el cap en el fons.
- Vigila en tot moment els xiquets per a evitar accidents.
- Si algú té problemes en l'aigua el millor és llançar-li alguna cosa que flote i demanar ajuda, perquè eixa persona pot arrossegar-te a tu.
- Si utilitzes motos aquàtiques, planxes de surf de vela, embarcacions, etc., sigues respectuós amb les zones de bany.
- No et banyes: si hi ha tempestat, sobretot amb acompanyament elèctric; si has menjat o begut en excés; si estàs fatigat o no et trobes bé.

BANYS EN PLATGES:

- Respecta les banderes i altres senyals:

   verda: normalitat

   groga: precaució, l'aigua no ha de sobrepassar la cintura

   roja: cal no banyar-se

- Fes cas de les recomanacions dels socorristes.
- Procura no endinsar-te en el mar nadant en solitari.
- Atenció amb els corrents que poden arrossegar-te, especialment amb matalassos o objectes flotants, allunyant-te de la costa.
- Si et sents arrossegat per un corrent, no intentes nadar en contra, fes-ho paral·lelament a la platja i una vegada fora del corrent nada cap a la vora. Fes senyals d'auxili si no pots eixir del corrent.
- Presta atenció a les embarcacions, motos aquàtiques i planxes de surf de vela, podrien lesionar-te.

BANYS EN RIUS I PANTANS:

- Evita banyar-te en zones de risc: rius de gran cabal, tolls naturals o davall cascades d'aigua. Pot haver-hi corrents i remolins que t'arrosseguen.
- Pot haver-hi cartells que indiquen l'existència d'algun perill. Fixa-t'hi.
- Evita engolir aigua, corres risc de patir una infecció.
- Utilitza calçat especial per a l'aigua a fi d'evitar ferides i talls en els peus.

BANYS EN PISCINES I ATRACCIONS AQUÀTIQUES:

- Atenció amb les vores de les piscines i zones mullades: pots esvarar-hi i lesionar-te.
- Evita engolir aigua de la piscina, els productes químics que s'empren poden produir-te afeccions gàstriques.
- Respecta les normes de seguretat.
- Cuida les mesures d'higiene, recorda que utilitzes una instal·lació compartida. Dutxa't abans i després d'entrar en l'aigua.

AUTOPROTECCIÓ EN LA MUNTANYA

- Estudia la ruta que s'ha de seguir.
- Informa't de la meteorologia prevista.
- No vages mai a soles.
- Utilitza les peces de roba i material adequat per a cada tipus d'activitat, especial atenció amb el calçat. Protegix-te del sol.
- Verifica el material i instal·lacions abans de procedir a realitzar una activitat (escalada, espeleologia, descens de barrancs,...).
- Porta en la motxilla roba càlida de recanvi i provisions.
- Quan faces senderisme o excursions, procura no abandonar el grup de persones que t'acompanyen.
- Durant l'itinerari, intenta prendre punts de referència; poden resultar útils en cas de perdre't. Seguix els camins marcats i evita les dreceres dubtoses.
- En activitats de gran desgast, emporta't suficient aigua i aliments energètics.
- Informa sempre algú de l'activitat que realitzaràs, així com el lloc i l'hora prevista de tornada.

EN CAS D'ACCIDENT:

- Mantín la calma. Cal evitar el pànic.
- Verifica l'estat de l'accidentat: si està conscient, respira, té hemorràgies o possibles fractures.
- Tracta de moure el mínim possible l'accidentat, sobretot si el seu estat es considera greu o pot haver-hi possibles lesions de columna.
- No abandones l'accidentat i, en cas de ser necessari per a sol·licitar ajuda, i si la gravetat permet moure'l, intenta ubicar-lo en un lloc sec i còmode.
- Informa del lloc exacte de l'accident, així com el mode d'accés.

EN CAS D'EMERGÈNCIA CAL TELEFONAR AL 112

La informació que s'ha de proporcionar al 112 variarà segons el tipus d'incidència. Ací t'oferim una xicoteta guia de dades que has de facilitar:

- Tipus d'accident i lloc exacte (en el mar, coordenades geogràfiques i referències terrestres). Procura proporcionar el màxim de dades de què disposes.
- Persones involucrades en l'accident i el seu estat (consciència, fractures, hemorràgies...). Dades personals de la persona o persones accidentades.
- Forma d'accés al lloc de l'accident.
- Condicions meteorològiques.
- Facilita el teu número de telèfon i espera als servicis d'urgències per a guiar-los al lloc.

Procura mantindre la calma i proporciona les dades de la manera més clara i objectiva possible.

Anexo
Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana

SUMARIO:

1. INTRODUCCIÓN

2. FUNDAMENTOS
- **2.1.** Objeto y Ámbito
- **2.2.** El PTECV como Plan Director
- **2.3.** Normativa de aplicación

3. IDENTIFICACIÓN DE LOS RIESGOS
- **3.1.** Geografía de la Comunitat Valenciana
  - **3.1.1.** Orografía
  - **3.1.2.** Geología
  - **3.1.3.** El Clima
  - **3.1.4.** Hidrología
  - **3.1.5.** La Vegetación
  - **3.1.6.** Distribución de la población
- **3.2.** Los Riesgos en la Comunitat Valenciana
  - **3.2.1.** Clasificación de los riesgos
  - **3.2.2.** Catálogo de riesgos
  - **3.2.3.** Principales riesgos de la Comunitat Valenciana

4. LA PLANIFICACIÓN DE PROTECCIÓN CIVIL EN LA COMUNITAT VALENCIANA
- **4.1.** Concepto y tipos de planes
- **4.2.** Los Planes Territoriales
- **4.3.** Los Planes Especiales y los Procedimientos de Actuación
- **4.4.** Los Planes Sectoriales
- **4.5.** La planificación de ámbito inferior al comunitario
- **4.6.** Los Protocolos Operativos
- **4.7.** Los Planes de Autoprotección
- **4.8.** Los Planes de Emergencia de eventos especiales
- **4.9.** Esquema organizativo

5. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN ANTE EMERGENCIAS
- **5.1.** Clasificación de las emergencias
  - **5.1.1.** Preemergencia
  - **5.1.2.** Emergencia
  - **5.1.3.** Fase de Vuelta a la Normalidad

5.2. Estructura del PTECV
- **5.2.1.** Fundamentos de la estructura
- **5.2.2.** Estructura Organizativa ante preemergencias
- **5.2.3.** Estructura Organizativa ante Emergencias

5.3. El Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat

5.4. Otros Centros de Coordinación
- **5.4.1.** Los Centros de Información y Coordinación de Urgencias (CICUs)
- **5.4.2.** Las Centrales de Coordinación de los Servicios de Extinción de Incendios y Salvamento de la Comunitat Valenciana
- **5.4.3.** El Centro de Coordinación de Carreteras
- **5.4.4.** El CECOP de la Delegación / Subdelegación del Gobierno
- **5.4.5.** Otros Centros de Coordinación

5.5. El Centro de Coordinación Operativa (CECOP) y el Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)
- **5.5.1.** El Centro de Coordinación Operativa (CECOP)
- **5.5.2.** El Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)

5.6. La dirección de las emergencias
- **5.6.1.** La Dirección del PTECV
- **5.6.2.** El Comité de Dirección

5.7. El Comité Asesor

5.8. El Gabinete de Información
- **5.8.1.** El Gabinete de Prensa
- **5.8.2.** El Gabinete Técnico
- **5.8.3.** El Gabinete de Atención e Información a la Población
- **5.8.4.** Procedimiento de Gestión de la Información

5.9. El Puesto de Mando Avanzado y el Centro de Recepción de Medios
- **5.9.1.** El Puesto de Mando Avanzado (PMA)
- **5.9.2.** El Centro de Recepción de Medios (CRM)

5.10. Las Unidades Básicas
- **5.10.1.** Unidad Básica de Intervención
- **5.10.2.** Unidad Básica Sanitaria
- **5.10.3.** Unidad Básica de Seguridad
- **5.10.4.** Unidad Básica de Apoyo
- **5.10.5.** Unidad Básica de Albergue y Asistencia
- **5.10.6.** Unidad Básica Judicial
- **5.10.7.** Unidad Básica de Evaluación de Daños y Recuperación
- **5.10.8.** Fuerzas Armadas.

5.11. La estructura de respuesta local

5.12. Estructuras de Gestión de Preemergencias

6. OPERATIVIDAD ANTE PREEMERGENCIAS Y EMERGENCIAS

6.1. Activación del PTECV

6.2. Actuación en Preemergencias

6.2.1. Alerta

6.2.2. Seguimiento de la Preemergencia

6.2.3. Constitución de estructuras de gestión de preemergencias

6.2.4. Declaración del fin de la preemergencia

6.3. Actuación en emergencias

6.3.1. Declaración de la situación de emergencia

6.3.2. Emergencia Situación 0

6.3.3. Emergencia Situación 1

6.3.4. Emergencia Situación 2

6.3.5. Emergencia Situación 3

6.3.6. Actuaciones de carácter general

6.3.7. Zonificación en el lugar de la emergencia

6.3.8. Otros aspectos relacionados con la gestión de la emergencia

6.3.9. Declaración del fin de la situación de emergencia

6.4. Vuelta a la normalidad

6.5. Medidas de protección

6.5.1. Medidas de protección a la Población

6.5.2. Medidas de protección al Medio Ambiente

6.5.3. Medidas de protección a las Unidades Básicas

6.6. Actuaciones de apoyo a la activación de Planes de Protección Civil en otras comunidades autónomas

6.7. Actuaciones de apoyo a la activación de Planes Básicos o Estatales

7. RECURSOS ADSCRITOS AL PTECV

7.1. Los servicios esenciales

7.2. Los servicios complementarios

7.3. Los convenios y acuerdos de colaboración

7.4. Otros recursos adscritos al PTECV

7.5. El Catálogo de Medios y Recursos

8. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD

8.1. Elaboración, aprobación, homologación y entrada en vigor

8.2. Divulgación del PTECV

8.2.1. Difusión del plan

8.2.2. Información a la población

8.3. Catalogación de recursos disponibles. Plan de carencias

8.4. Formación y adiestramiento de los recursos adscritos al plan

8.5. Ejercicios y simulacros

8.6. Revisión y actualización del PTECV

ANEXOS

I. GLOSARIO DE TÉRMINOS

II. LOS PLANES SECTORIALES

1. Plan Sectorial Sanitario
2. Plan Sectorial de Seguridad
3. Plan Sectorial de Albergue y Asistencia
4. Plan Sectorial de Transportes
5. Plan Sectorial de Abastecimiento
6. Plan Sectorial de Carreteras

III. PROCEDIMIENTOS DE ACTUACIÓN DE CARÁCTER HORIZONTAL

1. Procedimiento de Gestión de la Información
2. Procedimiento de Comunicaciones
3. Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas
4. Procedimiento de Reposición de Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad

IV. CONSEJOS A LA POBLACIÓN

1. INTRODUCCIÓN

La Comunitat Valenciana dispone desde el año 1993 de un Plan Territorial de Emergencia que fija las bases para la organización que debe establecerse en caso de una gran emergencia de carácter general.

Este plan, al tener carácter de *Plan Director*, ha servido de base a la planificación de ámbito inferior que se ha venido desarrollando durante los últimos diecinueve años.

El *Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana*, fue aprobado por el Decreto **243/1993**, de 7 de diciembre, del Consell y su elaboración estaba prevista en el artículo 8º la Ley **2/1985**, de 21 de enero, de protección civil. El Plan, fue elaborando siguiendo los criterios marcados en la *Norma Básica de Protección Civil*, aprobada por el Real Decreto **407/1992**, de 24 de abril.

Muchos han sido los cambios que se han dado en la gestión de emergencias durante estos años: la creación de numerosas centrales de coordinación de recursos, la implantación del teléfono único de emergencias 1·1·2, el incremento en el número de recursos disponibles, la mayor especialización y formación de éstos, los nuevos riesgos que han ido surgiendo frente a los cuales ha habido que establecer nuevos planes, las nuevas tecnologías que han supuesto un cambio radical en la gestión de las emergencias, el incremento de los niveles de seguridad demandados por la sociedad, las nuevas políticas informativas en materia de riesgos, el desarrollo legislativo en la materia, etc.

Por otra parte, el artículo 22 de la Ley 13/2010, de la Generalitat, de Protección Civil y Gestión de Emergencias, establece que los planes de protección civil de ámbito autonómico, deben revisarse de manera obligatoria cada seis años.

Por todo lo anterior, se hace necesario proceder a actualizar en profundidad el Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana (en adelante PTECV).

2. FUNDAMENTOS

2.1. OBJETO Y ÁMBITO

DEFINICIÓN

Como plan de protección civil, el *PTECV* es un instrumento organizativo general de respuesta a situaciones de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública y establece, por una parte, los mecanismos para la movilización de los recursos humanos y materiales necesarios para la protección de las personas, los bienes y el medio ambiente, y por otra, la forma en la que éstos se organizan.

OBJETIVO

El objetivo fundamental del *PTECV* es el de minimizar las consecuencias que las emergencias pueden tener sobre las personas, los bienes y el medio ambiente.

ÁMBITO

El ámbito de actuación del *PTECV* son las emergencias que ocurran en el territorio de la Comunitat Valenciana, cuya competencia corresponda a la Generalitat Valenciana, en las que no se haya declarado, por parte del Ministro del Interior, el *interés nacional.*

EL INTERÉS NACIONAL

Según la Norma Básica de Protección Civil (aprobada por R.D. 407/1992), son emergencias en las que está presente el interés nacional:

- Las que correspondan a los riesgos bélico y nuclear.
- Las que requieran para la protección de personas y bienes la aplicación de la Ley Orgánica 4/1981, de 1 de junio, reguladora de los estados de alarma, excepción y sitio.
- Aquellas en las que sea necesario prever la coordinación de administraciones diversas porque afecten a varias comunidades autónomas y exijan una aportación de recursos a nivel supra-autonómico.
- Las que por sus dimensiones efectivas o previsibles requieran una dirección nacional de las administraciones públicas implicadas.

2.2. El PTE como Plan Director

Con el objeto de asegurar que los distintos planes de protección civil que se elaboren en la Comunitat Valenciana permitan su integración, constituyendo de esta forma un conjunto plenamente operativo para hacer frente a las emergencias, el *PTECV* asume el papel de *Plan Director* de toda la planificación de protección civil que se elabore en la Comunitat Valenciana, y de esta forma:

a) Define las funciones y los contenidos mínimos que van a tener los planes territoriales de ámbito inferior al comunitario.
b) Establece los riesgos frente a los cuales se elaborarán planes especiales o procedimientos de actuación de ámbito autonómico.
c) Establece los planes sectoriales que se elaborarán para regular la acción de las administraciones en áreas de actividad concretas.
d) Establece las pautas de integración entre los distintos planes.
e) Establece procedimientos y pautas de actuación que tendrán carácter horizontal para el resto de planificación.

La integración de los distintos planes de protección civil se regirá según los principios de actuación entre las administraciones públicas descritos en el artículo 3 de la Ley 13/2010, que son: cooperación, coordinación, colaboración, solidaridad territorial, lealtad institucional, asistencia recíproca, mutuo auxilio, complementariedad y subsidiariedad.

Los distintos planes especiales y procedimientos de actuación que se elaboren para hacer frente a los riesgos concretos establecerán:

a) El contenido mínimo que deberán tener los planes de actuación municipal frente a dichos riesgos.
b) Los municipios que deberán elaborar los citados planes.

En el apartado **4** se describen los distintos planes de protección civil que se elaborarán en la Comunitat Valenciana y la forma en que éstos se integran unos con otros.

2.3. Normativa de aplicación

Normativa Estatal

- Ley **2/1985**, de 21 de enero, de Protección Civil.
- Ley **7/1985**, de 2 de abril, reguladora de las Bases de Régimen Local.
- Ley **2/1986**, de 13 de marzo de Fuerzas y Cuerpo de Seguridad.

- Sentencia **133/1990** del Tribunal Constitucional.
- Real Decreto **407/1992**, de 24 de abril, por el que se aprueba la Norma Básica de Protección Civil.
- Real Decreto **1546/2004**, de 25 de junio, por el que se aprueba el Plan Básico de Emergencia Nuclear.
- Real Decreto **393/2007**, de 23 de marzo, por el que se aprueba la Norma Básica de Autoprotección de los centros, establecimientos y dependencias dedicados a actividades que puedan dar origen a situaciones de emergencia, modificado por el R.D. **1468/2008**, de 5 de septiembre.
- Real Decreto **1428/2009** del Ministerio del Interior, de 11 de septiembre, por el que se modifica el plan básico de emergencia nuclear, aprobado por R.D. 1546/2004, de 25 de junio.

NORMATIVA AUTONÓMICA

- Ley **13/2010**, de 23 de noviembre, de la Generalitat, de Protección Civil y Gestión de Emergencias.
- Decreto **163/1998**, de 6 de octubre, por el que se aprueba el Plan Especial frente al riesgo de Incendios Forestales.
- Decreto **7/2007**, de 19 de enero, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento Autonómico de los Servicios de Voluntariado de Protección Civil y Estatuto del voluntariado de Protección Civil.
- Decreto **83/2008**, de 6 de junio, del Consell, por el que se crea el Registro Autonómico de Planes de Autoprotección.
- Decreto **81/2010**, de 7 de mayo, del Consell, por el que se aprueba el Plan Especial frente al riesgo de inundaciones en la Comunitat Valenciana.
- Decreto **44/2011**, de 29 de abril por el que se aprueba el Plan Especial frente al riesgo sísmico en la Comunitat Valenciana.
- Decreto **49/2011**, de 6 de mayo, por el que se aprueba el Plan Especial frente al riesgo de accidentes en el transporte de mercancías peligrosas por carretera y ferrocarril.

3. IDENTIFICACIÓN DE LOS RIESGOS

3.1 GEOGRAFÍA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

El territorio de la Comunitat Valenciana, debido a su situación en la parte oriental peninsular, con su forma alargada y 23.305 km^2 de superficie, situados entre el mar y la meseta, cuenta con 470 kilómetros de costa (lo que representa la cuarta parte de la costa mediterránea peninsular y un 6,2 % de la española) y se ubica en la latitud entre 37º 50' 30''N y 40º 47' 32'' N; recibe en sus zonas litorales la influencia del mar Mediterráneo. Ello contrasta con las duras condiciones de las tierras interiores, que elevándose suave o bruscamente, se funden con la meseta. Por otro lado, hacia el norte, la influencia húmeda de las tierras catalanas, y hacia el sur, la aridez de las alicantinas, determinan espectaculares contrastes que se refuerzan por la presencia de importantes altitudes como la del Penyagolosa, el Cerro Calderón o Aitana. Todas estas peculiaridades confieren a la Comunitat Valenciana unas características muy variadas, influyendo en la distribución de la vegetación, los asentamientos, etc.

3.1.1. OROGRAFÍA

La Comunitat Valenciana tiene un relieve variado y con fuertes contrastes que dan lugar a una gran diversidad de paisajes:

LAS ZONAS MONTAÑOSAS

La configuración del relieve del territorio de la Comunitat Valenciana viene marcada por la orogenia alpina. El movimiento alpino del inicio de la era terciaria plegó los sedimentos depositados en los bordes de un antiguo macizo. Este plegamiento es fruto de la compresión de las placas eurasiática y africana, así como de las subplacas menores. Dicha compresión continúa hoy día, originada por la deriva de las placas tectónicas de la corteza terrestre, produciendo el riesgo sísmico.

Así, durante la orogenia alpina, surgieron los principales sistemas montañosos de la Península Ibérica y de la cuenca del Mediterráneo Occidental, entre ellos el Sistema Ibérico y las Cordilleras Béticas, en las que se inserta nuestro territorio.

El Sistema Ibérico es el conjunto montañoso con mayor presencia en la Comunitat. Sus montañas ocupan la zona norte y centro hasta el río Xúquer; sus cimas son las más elevadas del territorio valenciano: el Cerro Calderón con 1836 m. (Puebla de San Miguel) y el Penyagolosa con 1813 m. (Xodos).

Esta cordillera tiene una directriz clara Noroeste-Sudeste, que marca el sentido de todos los elementos del relieve, tanto de las sierras como de los principales valles y el discurrir de cauces de ríos y ramblas. Al norte de la provincia de Castellón se observa una ligera directriz paralela a la costa (suroeste-nordeste), debido a la influencia, por su proximidad, de las sierras costero-catalánides, que se escalonan paralelas a la costa.

Destacan cimas como el Turmell (1281 m), la Mola d'Ares (1321 m) y el ya citado Penyagolosa (1813 m).

Más al sur se extienden las últimas estribaciones del sistema ibérico, que desde Aragón se extienden hasta la cuenca del río Júcar, destacando la sierra de Espadán, donde el Pico Espadán, situado a tan sólo 24 km de la costa, constituye la máxima altitud (1099 m), y el sistema Javalambre-Calderona, donde destacan las cumbres de Vértice Salada (1585 m), el Pico del Remedio (1053 m) o el Gorgo (908 m), este último situado a tan sólo 27 km del mar.

En el sur de la provincia de Valencia, las sierras de Corbera y el Montdúver (843 m) constituyen el contacto entre los sistemas ibérico y bético.

Los Sistemas Béticos, también de origen alpino, son de formación más reciente que el Sistema Ibérico, lo que confiere al relieve un aspecto más escarpado. Está formado por tres sectores: prebético, subbético y bético. Se sitúan casi en paralelo a la costa alicantina y alcanzan el mar, con importantes representaciones como el Montgó (752 m) o el Penyal d'Ifach (326 m).

La directriz de los sistemas béticos es suroeste-nordeste. La mayor altitud la constituye el pico de Aitana (1.558 m.), destacando las sierras alicantinas de la Carrasqueta, Mariola, Benicadell y de Crevillent. La mitad norte de la provincia de Alicante es especialmente montañosa, aunque en ella se encuentran "hoyas" como la de Alcoi, formada por el río de Alcoi o Serpis, y la de Xixona.

Es en los sistemas béticos donde el riesgo sísmico es más patente, y mayor cuanto más al sur; esto es, la provincia de Alicante, en especial la Vega Baja, está sometidas a un alto riesgo de terremotos.

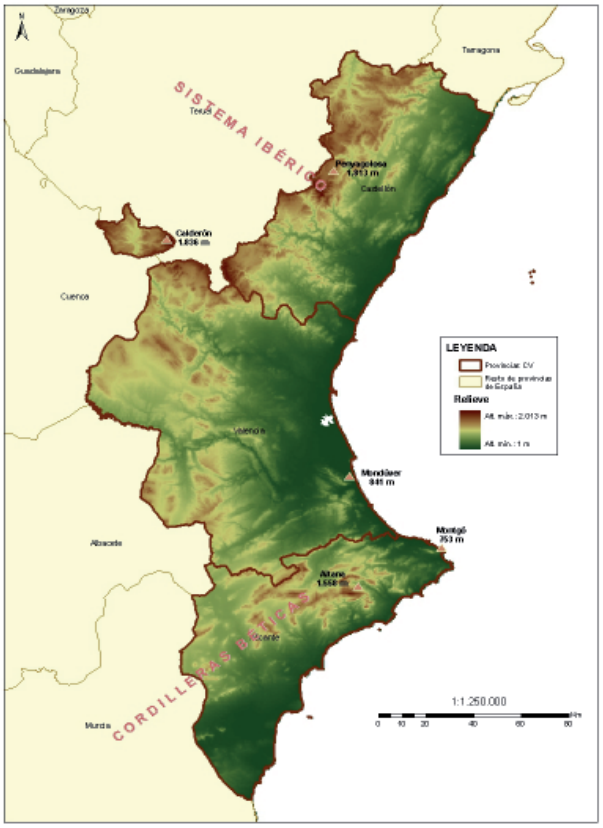
LAS LLANURAS

De Norte a Sur podemos distinguir cuatro grandes zonas: las 3 llanuras costeras de las 3 provincias, y el altiplano de Requena-Utiel.

En el norte de la provincia de Castellón se encuentran las planicies ligeramente elevadas de Vinaròs-Benicarló que, al acabar en la costa, forman suaves riscos o

pequeñas playas. Estas se ven interrumpidas por la Serra d'Irta, al sur de Peñíscola. Más al sur se localiza el Prat de Cabanes-Torreblanca que vuelve a verse interrumpido por pequeños promontorios del norte de Benicàssim. Desde Benicàssim a Almenara, las Planas Alta y Baixa conforman la mayor planicie de la provincia.

Ya en la provincia de Valencia, cabe destacar el llamado "óvalo de Valencia" que, abarcando desde Sagunto hasta Cullera y penetrando hacia el interior por los valles del Túria (Camp de Túria) y Ribera del Xúquer, supone una gran superficie subsidente donde se acumulan los materiales sedimentarios que contribuyen a la buena aptitud del suelo para la agricultura. En el interior, el altiplano de Utiel-Requena supone una prolongación de la Meseta que, al alcanzar Buñol, se escalona hasta llegar a la cota mucho más baja de la llanura costera. Su altitud media son unos 700-800 m.

En la provincia de Alicante las llanuras ocupan superficies menores, salvo el gran valle del Vinalopó y la Vega Baja del Segura. Es por ello que las costas alicantinas son las más abruptas, con los cabos de San Antonio y la Nao como mayor exponente y el Penyal d'Ifach.

3.1.2. GEOLOGÍA

El sustrato geológico de la Comunitat Valenciana es predominantemente calcáreo. Las rocas calizas afloran en la mayor parte de las zonas montañosas, así como dolomías y calizas dolomíticas.

La arenisca o rodeno es un sustrato importante muy característico de las Sierras de Espadán y Calderona, especialmente en la primera. Su característico color rojizo

determina unos paisajes peculiares, acompañados del pino rodeno que crece en esos terrenos.

Otro de los sustratos muy extendidos en la Comunitat son las margas y arcillas, de consistencia blanda pero compacta e impermeable, se suelen encontrar en las laderas o alternando con las calizas.

Existe un sustrato, los yesos, que afloran en buena parte del extremo sur de la Comunitat Valenciana lo que, unido a la escasez pluviométrica, confiere al paisaje un aspecto de aridez por su baja fertilidad.

Las llanuras costeras, por su morfología modelada por los cauces de los ríos y ramblas, están compuestas por depósitos sedimentarios cuarternarios de gran riqueza para la agricultura. Asimismo, las zonas de marjalería costeras, muy abundantes en toda la línea litoral de la Comunitat Valenciana, se componen de depósitos recientes de limos y arcillas que impermeabilizan el terreno.

3.1.3. El Clima

El clima de una región está determinado tanto por la circulación atmosférica como por los denominados factores geográficos. Entre éstos, figuran como más importantes el emplazamiento del territorio y sus características orográficas, así como la influencia marina.

El territorio valenciano está situado en latitudes subtropicales, las más meridionales de los climas templados. Este pequeño margen latitudinal ya marca ciertas diferencias en rasgos como las temperaturas medias anuales o la radiación solar global recibida.

La ubicación del territorio junto al mar Mediterráneo tiene unas consecuencias climáticas claras, que se acentúan por el hecho de que la Península Ibérica actúa como un pequeño continente, sobre todo a efectos térmicos. De este modo, el contraste entre climas interiores y litorales es elevado y se produce en muy poco espacio, a favor de una topografía del interior valenciano que contribuye a acentuarlos, produciéndose diferencias térmicas de 8ºC en algunos casos, como por ejemplo entre el macizo de Penyagolosa y la Plana, o entre Javalambre y l'Horta.

En sentido inverso, la existencia y localización de los sectores más áridos obedece fundamentalmente a efectos de sombra pluviométrica, a sotavento del relieve.

Esta diversidad permite distinguir tres variedades climáticas en nuestro territorio:

- ***Clima litoral***: es el clima de las llanuras litorales y de la costa. Allí los veranos son calurosos y los inviernos suaves, llueve muy poco y hay una marcada sequía estival. Las heladas son excepcionales y son esporádicas las olas de frío provocadas por los vientos del norte.

  La principal génesis de los procesos de precipitaciones en las zonas costeras se produce en situaciones de vientos de Levante, puesto que las lluvias procedentes de frentes del oeste apenas afectan a la Comunitat Valenciana, provocando los conocidos como vientos de Poniente que, debido al efecto *foëhn*, son vientos secos.

- ***Clima de interior***: en la zona interior, el clima se continentaliza. Al ser un terreno montañoso y estar alejado del mar, los veranos son más calurosos y los inviernos más fríos, con heladas frecuentes. Las precipitaciones son más abundantes que en la costa y la sequía estival es menos acentuada.

- ***Clima de montaña***: al noroeste de la Comunitat los veranos son frescos y los inviernos rigurosos. Las precipitaciones son más abundantes que en las zonas de costa y que en las planicies.

Lógicamente es en estos dos últimos, sobre todo el de montaña, donde mayor incidencia tienen las nevadas.

3.1.4. HIDROLOGÍA

La primera clasificación que cabe realizar sobre las cuencas vertientes al Mediterráneo que atraviesan nuestro territorio es la distinción entre ríos autóctonos y alóctonos.

Los ríos alóctonos nacen antes de alcanzar la Comunitat; se trata de grandes cuencas con caudales más o menos regulares por el efecto nival y la captación de lluvias de frentes del oeste, todo ello antes de haberse visto alterados sus regímenes a causa de las regulaciones por embalses. Son los ríos Segura, Júcar Túria y Mijares, aunque este último de menor entidad.

Los ríos autóctonos son aquellos cuya cuenca vertiente pertenece al territorio de la Comunitat. Son, por tanto, cuencas de menor entidad, la mayor parte no están reguladas. Salvo los ríos Palancia y Serpis, tienen caudales medios muy escasos, y se caracterizan por su gran irregularidad interanual, ya que dependen estrictamente de los regímenes pluviales mediterráneos, de marcado carácter irregular. La litología influye en gran medida en el régimen anual, ya que en roquedo karstificado la retención de la escorrentía facilita el aporte más regular de caudal. Se consideran "ríos autóctonos" el Cenia, Palancia, Serpis y Algar.

La mayor parte de las cuencas de nuestro territorio son ramblas y barrancos que nacen en las montañas cercanas a la costa y deben salvar en muy pocos kilómetros un gran desnivel. Son ríos secos, por los que sólo circula el agua durante los momentos de precipitaciones extraordinarias (que pueden llegar a superar los 600 l/m^2 en 24 horas), y sus cuencas vertientes son, en general, pequeñas, aunque cabe destacar cauces de gran importancia como el barranco del Carraixet, la rambla de Poyo, la rambla de Cervera, el río Sérvol, la rambla de la Viuda, el Gorgos, el Girona o la rambla de Abanilla, entre otros muchos.

Los de mayor entidad por el tamaño de su cuenca vertiente son llamados ríos-ramblas (Amadorio, Montnegre y Vinalopó).

Estos ríos soportan desmesurados máximos de avenida fruto de las precipitaciones, a veces torrenciales, que generalmente se producen en otoño como época de mayor riesgo, seguida de la primavera. La importancia del tamaño de las cuencas vertientes viene dada por que determina tanto los caudales de avenida como el tiempo en que ésta se genera y se traslada por el cauce hasta su desembocadura, con posibles desbordamientos en las zonas más deprimidas y alimentando los humedales (marjales y albuferas) del territorio prelitoral. Este escaso tiempo de respuesta es fundamental a la hora de gestionar medidas preventivas para protección de la población y los bienes.

3.1.5. La Vegetación

En la Comunitat Valenciana la vegetación característica de los pisos bioclimáticos es:

Monte litoral:

Representado por el piso bioclimático termomediterráneo, ocupa la franja litoral. Necesita de temperaturas medias anuales mayores de 16ºC y sólo ocasionales heladas entre diciembre y febrero.

En general el paisaje actual de estas zonas está dominado por el pino carrasco o han sido sustituidos por campos de cultivo.

Las formaciones vegetales más características son:

- El bosque de carrascas con margalló (palmito)
- La maquia de coscoja, lentisco, romero, brezo y aliaga.

MONTE SUBLITORAL:

Representado por el piso mesomediterráneo y supramediterráneo inferior. Corresponde a la montaña media. Las temperaturas medias anuales inferiores a 16ºC y posibles heladas entre noviembre y abril.

De nuevo el paisaje actual de estas zonas está dominado por el pino carrasco en suelos calizos y el pino rodeno en los silíceos o han sido sustituidos por el cultivo en secano de olivos y viñedos.

Las formaciones vegetales más características son:

- Bosque de carrascas sin palmito.
- En suelos silíceos, bosque de alcornoques con helechos.
- Bosque de carrascas con helechos y aliagas.

MONTE CONTINENTAL:

Representado por el piso supramediterráneo medio y superior, donde las temperaturas medias anuales son inferiores a 12ºC y 8 meses de posibles heladas. Y por los pisos oromediterráneo y criomediterráneo, es escaso y sólo aparece en las montañas de gran altitud.

Formaciones vegetales:

- Bosque de carrascas típico sin aliagas.
- Bosque de roble quejigo.
- Bosque de carrascas con sabina albar. Los pinares predominantes son el pino negral y el pino albar
- Bosque de pino albar con sabina rastrera y sabina albar. Cuando estas formaciones boscosas se degradan y clarean se desarrollan tomillares, pudiéndose llegar a ser formaciones de pastizales.
- Pastizales y formaciones almohadillas, escasamente representado pues aparece a partir de los 1600 m de altura.

3.1.6. Distribución de la población

La Comunitat Valenciana tiene una población de 5.001.230 habitantes (datos obtenidos del padrón municipal de 2010 del INE). Por provincias, la población se distribuye en 604.274 habitantes en Castellón, 2.581.147 en Valencia y 1.926.285 en Alicante.

Sin embargo, la población se reparte de forma muy irregular, con grandes diferencias entre las llanuras costeras y el interior. Así, en nuestro territorio podemos distinguir claramente tres grandes zonas de poblamiento:

- **La parte occidental**, con una baja densidad de población (25 hab/km^2). Corresponde a las comarcas del interior, poco aptas para la agricultura, sobre todo el norte e interior de la provincia de Castellón y el interior de la provincia de Valencia.
- **La mitad oriental**, con una densidad de población muy alta (200-400 hab/km^2). En este área se incluyen zonas interiores muy pobladas, como los valles de Montesa, Alcoi, Albaida y Vinalopó, y las comarcas litorales, que concentran la mayoría de la población.
- **En la franja litoral**, donde se concentran importantes actividades terciarias o industriales, se encuentran las principales ciudades: Valencia, Castellón, Alicante y Elche. El área de máxima densidad es, con diferencia, la ciudad de Valencia y su área metropolitana.

3.2. Los riesgos en la Comunitat Valenciana

3.2.1. Clasificación de los riesgos:

En atención a su origen los riesgos pueden clasificarse en naturales y antrópicos. Los **riesgos naturales** son aquellos que tienen un origen meteorológico, geológico o biológico. Los **riesgos antrópicos** son aquellos cuyo origen está directamente relacionado con la acción del hombre o el desarrollo tecnológico.

3.2.2. Catálogo de riesgos:

1. **RIESGOS NATURALES:**
   - **a)** **Climáticos y meteorológicos:** nevadas, heladas, inundaciones (crecidas y avenidas, lluvias *in situ*, rotura de presas, desembalses), sequía, fuertes vientos, olas de frio y de calor, etc.
   - **b)** **Movimientos sísmicos y del terreno:** seísmos, hundimientos, desprendimientos y corrimientos del terreno.

c) **Biológicos:** epidemias, plagas.

2. **ANTRÓPICOS:**
   a) **Incendios:** forestales, urbanos e industriales.
   b) **Accidentes Graves en Establecimientos afectados por el R.D. 1254/1999: i**ncendio, **e**xplosión, fuga tóxica o vertido, etc.
   c) **Radiológico:** instalaciones o actividades en las que pueda darse presencia de radiación ionizante.
   d) **Accidentes en el transporte de mercancías peligrosas:** por carretera, ferrocarril, aéreo, marítimo, gaseoductos, oleoductos, etc.
   e) **Accidentes en el transporte de viajeros:** aéreo, marítimo, terrestre.
   f) **Medioambientales (salud pública):** contaminación biológica, química y toxiinfecciones alimentarias.
   g) **Carencia de servicios básicos esenciales:** energía, agua, alimentos de primera necesidad, etc.
   h) **Aglomeraciones urbanas:** espectáculos y fiestas, espectáculos pirotécnicos, actos culturales y religiosos, manifestaciones, etc.
   i) **Actividades deportivas de riesgo:** montañismo, espeleología, submarinismo, etc.
   h) **Otras:** derrumbamientos, explosiones, terrorismo, etc.

Los riesgos **2.b)**, **2.c)** y **2.d)** también son denominados riesgos tecnológicos.

El riesgo de incendios forestales se ha incluido dentro de la relación de riesgos antrópicos porque está causado mayoritariamente por la acción del hombre, pero también puede clasificarse dentro de los riesgos naturales ya que, aunque en menor proporción, también tiene su origen en causas naturales (rayos) y porque en su evolución, es un riesgo que afecta principalmente al medio ambiente.

3.2.3. Principales Riesgos de la Comunitat Valenciana

En este apartado se va a hacer una pequeña descripción de los principales riesgos que existen en la Comunitat Valenciana.

El Riesgo de Inundaciones:

Una inundación es el sumergimiento temporal de terrenos normalmente secos, como consecuencia de la aportación inusual y más o menos repentina de una cantidad de agua superior a la que pueden drenar los cauces.

En función de la causa que las motiva, las inundaciones pueden clasificarse en la siguiente tipología:

- Inundaciones por precipitaciones de muy alta intensidad.
- Inundaciones por avenidas o desbordamiento de los ríos, rieras, lagos o marismas provocadas o potenciadas por precipitaciones, deshielo, obstrucción de los lechos de los ríos o la acción de mareas y vientos.
- Inundaciones por rotura o por operación incorrecta de obras de infraestructura hidráulica, tales como presas.

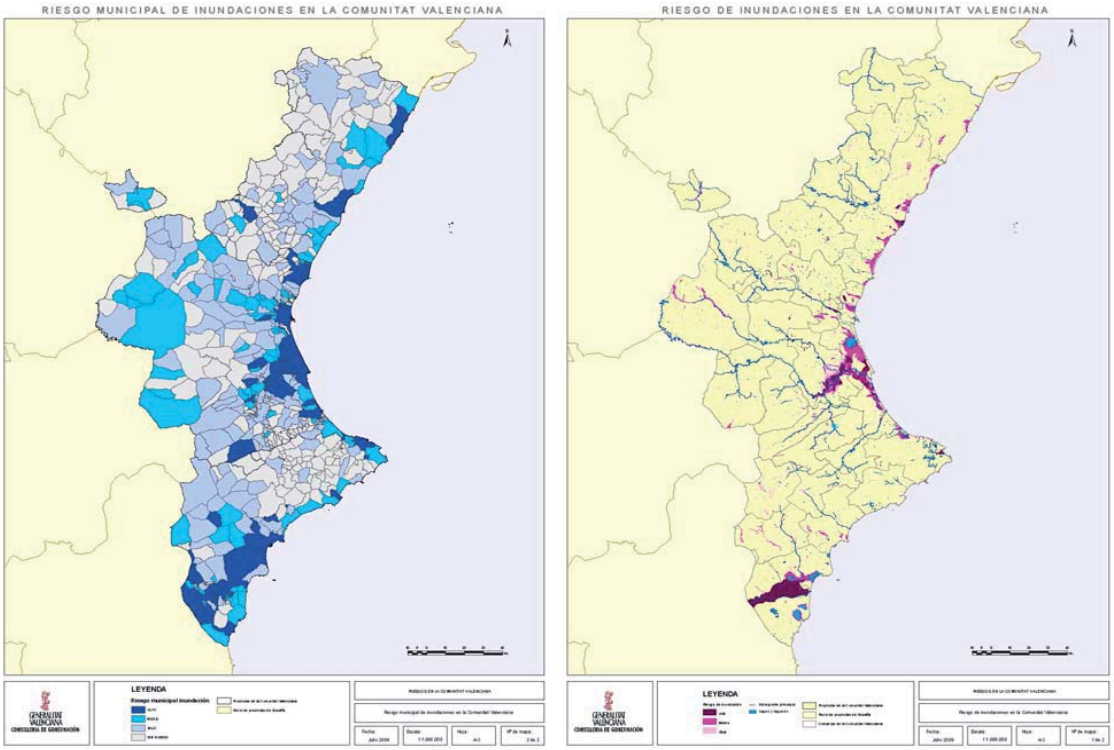
La Comunitat Valenciana cuenta con múltiples ejemplos que van desde la riada del Turia de 1957, pasando por la rotura de la presa de Tous, o las diferentes riadas padecidas en el Bajo Segura, o más recientemente las inundaciones provocadas por el río Girona en Els Poblets y las inundaciones de otras poblaciones por las lluvias intensas producidas en la Marina Alta en octubre de 2007.

En definitiva, se trata de un fenómeno que ha estado y sigue muy presente en la sociedad actual, frente al que históricamente se han realizado actuaciones de carácter preventivo y de protección, pero que el actual grado de desarrollo socioeconómico y la propia ciudadanía exigen un nivel de respuesta organizativo adecuado a los tiempos actuales.

Tal y como indica el Análisis de Riesgo del Plan Especial ante el riesgo de inundaciones en la Comunitat Valenciana (Decreto 81/2010), los municipios afectados por este riesgo en la Comunitat Valenciana pueden distribuirse de la siguiente forma:

		Municipios			
		Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Con Riesgo	Alto	48	15	5	28
	Medio	88	21	14	53
	Bajo	163	33	30	100
	Total	**299**	**69**	**49**	**181**
Sin riesgo		243	72	86	85
Total		**542**	**141**	**135**	**266**

A este número de municipios con riesgo hay que añadir 6 en la provincia de Alicante y 6 en la de Valencia que tienen riesgo en caso de rotura de presa y no por otras causas. Lógicamente, esta cantidad se verá incrementada a medida que se vayan completando los Planes de emergencia de presas.

El Riesgo de Incendios Forestales

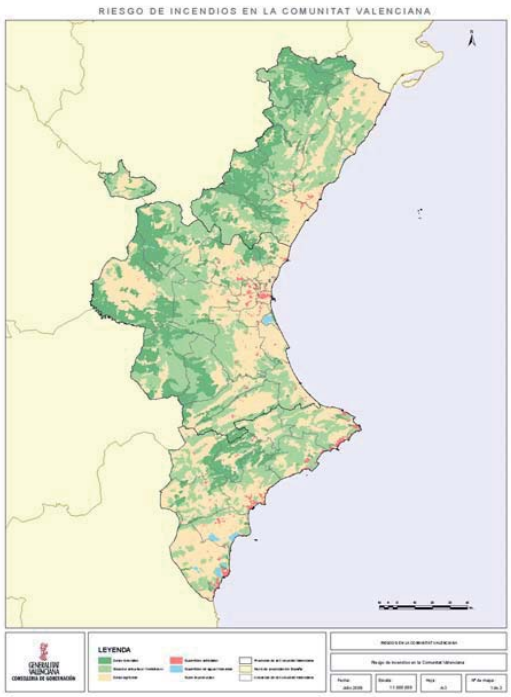
Un incendio forestal se produce cuando el fuego se propaga sin control sobre un terreno forestal, afectando a la vegetación que no estaba destinada a arder.

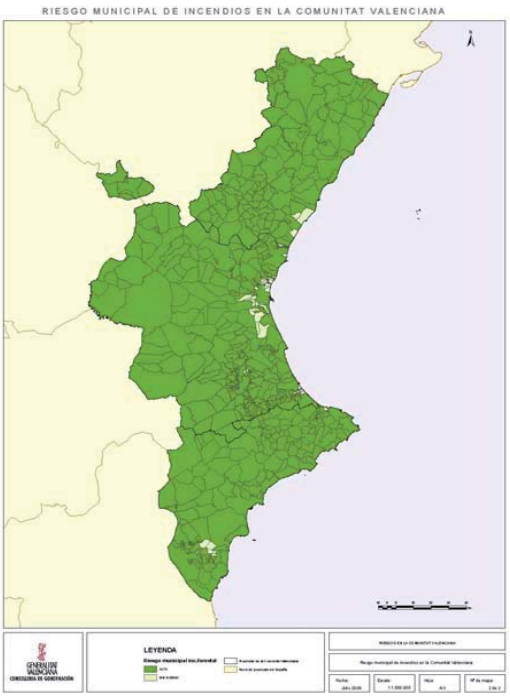
En un bosque existen diferentes tipos de combustibles. Según el tipo de combustible la reacción puede ser más violenta y espontánea a temperatura ambiente.

Los incendios forestales constituyen un grave problema en el arco mediterráneo, del que forma parte la Comunitat Valenciana, creando en ocasiones situaciones de grave riesgo y catástrofe con las consecuentes repercusiones negativas sobre el medio ambiente.

Tal y como indica el Análisis de Riesgo del Plan Especial ante el riesgo de incendios Forestales (Decreto 163/1998), los municipios afectados por este riesgo en la Comunitat Valenciana pueden distribuirse de la siguiente forma:

	Municipios			
	Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Con riesgo	**490**	**134**	**132**	**224**
Sin riesgo	52	7	3	42
Total	**542**	**141**	**135**	**266**

EL RIESGO SÍSMICO

Un terremoto, o seísmo, es una repentina vibración del terreno que se produce por una brusca liberación de energía en forma de ondas elásticas, que se propagan en todas direcciones desde un área o punto denominado hipocentro, y que se proyecta en la superficie terrestre en el epicentro.

Para medir la magnitud, es decir, la fuerza o energía liberada por los terremotos, se utiliza la escala de **Richter**. Pero los daños producidos dependen de muchos otros factores, entre ellos el tipo de terreno y la calidad de las construcciones. Para medir la intensidad o los daños, se emplea la **Escala de Intensidad Macrosísmica Europea**

(EMS-98), que abarca desde el grado I, el más ligero, hasta el XII, considerado como destrucción total. A partir de los grados VI y VII empiezan a producirse daños importantes.

La Comunitat Valenciana está situada en un área de actividad sísmica moderada a escala mundial, pero de relativa importancia en la Península Ibérica, incrementándose el riesgo hacia las comarcas más meridionales de nuestro territorio. La mayor peligrosidad sísmica se concentra en la comarca del Bajo Segura de la Comunitat. En el pasado, zonas de nuestro territorio se han visto afectadas por grandes terremotos, como el de Torrevieja, que el 21 de marzo de 1829 causó cientos de muertos y heridos y destruyó la mayor parte de las viviendas.

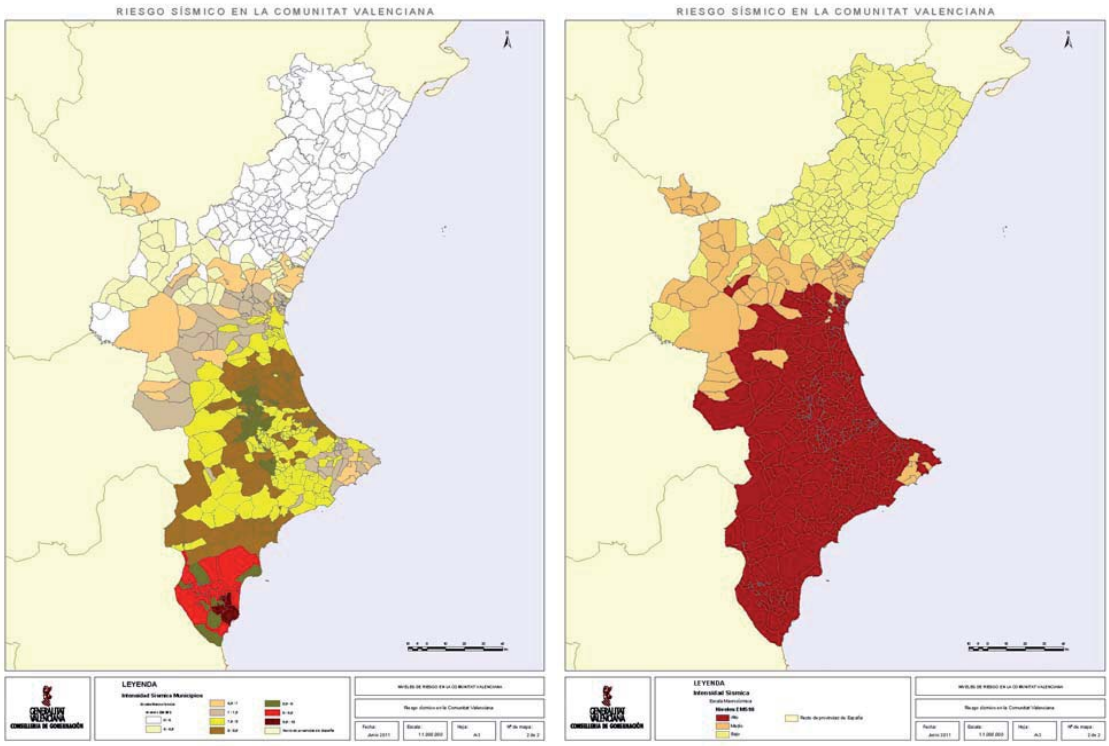
Los grados de intensidad sísmica que afectarían principalmente a las provincias de Valencia y Alicante, en caso de producirse los terremotos más graves esperados (para un periodo de retorno de 500 años), serían desde VI hasta X.

La detección temprana de un seísmo corre a cargo del Instituto Geográfico Nacional, que con su red de sismógrafos detecta al instante en su central la magnitud de los terremotos.

Si bien la construcción realizada en los últimos años, de acuerdo con lo previsto en la normativa sismorresistente, destinada a la reducción de los daños que puede provocar un terremoto en edificaciones en general, e infraestructuras esenciales, supone una herramienta fundamental para la prevención de los posibles daños, resulta también necesario tener prevista la organización de los recursos necesarios en caso de ocurrir una catástrofe de estas características.

Tal y como indica el Análisis de Riesgo del Plan Especial **frente al Riesgo Sísmico en la Comunitat Valenciana** (Decreto 44/2011) los municipios afectados por este riesgo en la Comunitat Valenciana pueden distribuirse de la siguiente forma:

		Municipios			
		Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Intensidad	>=VII	327	136	0	191
	>=VI y <VII	76	5	4	67
	<VI	139	0	131	8
Total		**542**	**141**	**135**	**266**

El Riesgo de Accidentes Graves

El riesgo de accidentes graves comprende los riesgos derivados de la existencia de establecimientos que almacenan y/o manipulan sustancias potencialmente peligrosas.

La Unión Europea, tras el accidente que se produjo en una industria química italiana en la población de Seveso, elaboró la Directiva Europea (82/501) que posteriormente se trasladó al ordenamiento jurídico español a través del actual Real Decreto 1254/1999 (modificado por los R.D. 119/2005 y 948/2005) y del Real Decreto 1196/2003.

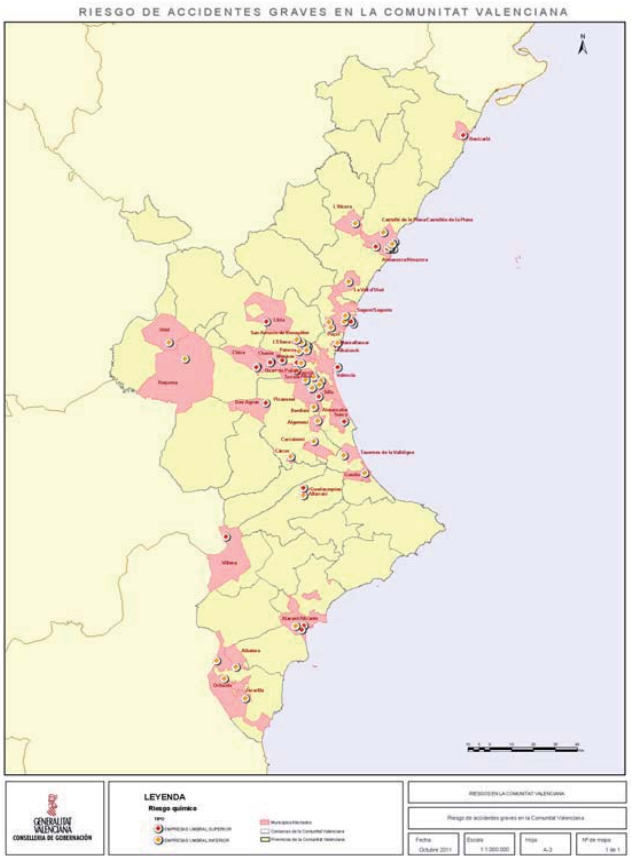
El Real Decreto 1254/1999 establece los criterios para determinar si un establecimiento estará afectado en mayor o menor medida por esta normativa asignando dos umbrales diferentes: el umbral inferior y el umbral superior.

Todas las industrias afectadas por el Real Decreto, deben elaborar un **Plan de Emergencia Interior** que articule la respuesta de la propia empresa en caso de accidente. Además, los establecimientos afectados por el umbral más restrictivo deben elaborar, también, un Informe de Seguridad y presentarlo al órgano competente de la Comunidad Autónoma para que ésta lo revise y evalúe. Posteriormente, el órgano competente en materia de protección civil de la

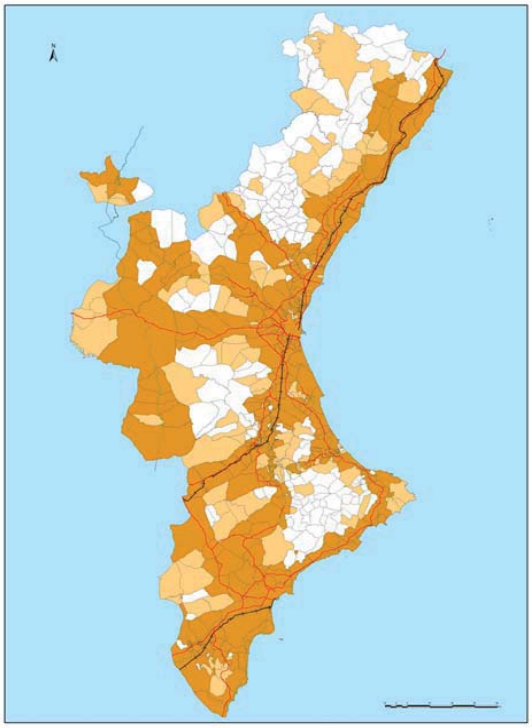
Generalitat, con la información aportada por dicho Informe de Seguridad, deberá redactar y aprobar un **Plan de Emergencia Exterior** que articule la respuesta de todos los organismos implicados en caso de una emergencia en dicho establecimiento.

La distribución de los establecimientos afectados por esta normativa en la Comunitat Valenciana es la siguiente:

	Empresas			
	Comunitat Valenciana	**Alicante**	**Castellón**	**Valencia**
Umbral Superior	34	4	11	19
Umbral Inferior	46	7	7	32
Total	**80**	**11**	**18**	**51**

RIESGO EN EL TRANSPORTE DE MERCANCÍAS PELIGROSAS

La Comunitat Valenciana está situada en un punto de confluencia de importantes ejes de comunicación terrestre. Su situación en el este peninsular, atravesada por la autopista del Mediterráneo, la configura como territorio de tránsito de muchas de las mercancías peligrosas transferidas desde los polígonos industriales del norte de España y los del sur.

Por otra parte los puertos ubicados en la Comunitat Valenciana, constituyen importantes centros de recepción y de distribución de mercancías peligrosas. Tras un análisis realizado con datos de 147 sucesos producidos entre el 1 de enero de 1998 y el 31 de diciembre del 2008 se obtiene que: la mitad de los accidentes (**55%**) se producen en la **A-7 / AP-7**, la **A-3**, la **N-340** y la **N-332**, siendo la **A-7 / AP-7** la carretera que más accidentes registra y que en el **32%** de los accidentes la mercancía transportada es Amoniaco y Nitrato Amónico, mientras que en el **32%** de los casos se trata de GLPs y combustibles (gasolinas, gasóleos…).

Tal y como indica el Análisis de Riesgo del **Plan Especial ante el Riesgo de Accidentes en el Transporte de Mercancías Peligrosas por Carretera y Ferrocarril** (Decreto 49/2011), los municipios afectados por este riesgo en la Comunitat Valenciana pueden distribuirse de la siguiente forma:

	Municipios			
	Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Alto	247	54	39	154
Medio	112	25	21	66
Bajo	183	62	75	46
Total	**542**	**141**	**135**	**266**

El Riesgo Radiactivo

Las **radiaciones ionizantes** son aquellas que debido a la energía que poseen, al interaccionar con la materia, producen ionizaciones en la misma, es decir, cambios eléctricos a nivel molecular. La **radiactividad** consiste en la emisión de radiaciones ionizantes. Estas emisiones, de las cuales hay que protegerse adecuadamente, pueden presentarse en forma de partículas o de ondas. A los átomos que poseen esta propiedad se les conoce con el nombre de radionucleidos, también llamados **radioisótopos**. Esta radiación puede estar formada por **emisiones del tipo alfa**, **beta**, **radiación gamma** o **rayos X**, o una combinación de ellas.

Según el Real Decreto 1936/1999 (modificado por el RD 35/2008), todas las instalaciones donde se usen radiaciones ionizantes se clasifican en instalaciones nucleares y radiactivas, siendo el riesgo asociado a ellas el **riesgo radiactivo**.

Aunque los efectos de las radiaciones ionizantes son los mismos independientemente de la instalación, según sea una instalación nuclear (central nuclear, fábrica de combustibles nucleares, etc.) o una instalación radiactiva hablaremos de riesgo nuclear o radiológico.

Respecto al riesgo nuclear, en la Comunitat Valenciana existe la Central Nuclear de Cofrentes. Los municipios afectados por este riesgo son:

	Municipios			
	Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Zona I	5	0	0	5
Zona II	16	0	0	16

Respecto al riesgo radiológico, en la Comunitat Valenciana existen las siguientes instalaciones:

	Municipios			
	Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Instalaciones	103	29	12	62

El Riesgo de Contaminación Marina

La contaminación del medio marino queda definida en el texto de la Convención de las Naciones Unidas sobre el Derecho del Mar como *"la introducción por parte del hombre, directa o indirectamente de sustancias o energía en el medio marino y sus estuarios, que produce o puede producir efectos nocivos y daños a los recursos vivos y a la vida marina,*

peligros para la salud humana, obstrucción a las actividades marítimas, incluidas la pesca y otros usos legítimos del mar, deterioro de la calidad del agua de mar para su uso seguro y deterioro de los lugares de recreo".

La contaminación puede tener origen natural o antrópico, y en este segundo caso, puede estar causada por un accidente en una actividad como las instalaciones industriales o los emisarios submarinos, o también puede estar originada por puntos o focos móviles como las operaciones portuarias y el transporte de mercancías peligrosas en mar abierto.

En la Comunitat Valenciana, el volumen de petróleo transportado por vía marítima es elevado, constituyendo un importante tráfico desde las zonas de extracción a las zonas de transformación, y de éstas hacia las zonas de consumo.

El transporte naval de hidrocarburos lleva asociado un elevado riesgo por la posibilidad de ocurrencia de accidentes marítimos que desemboquen en vertidos de hidrocarburos en el mar procedentes de la mercancía transportada o del combustible del que se abastece el barco para su navegación.

La Comunitat Valenciana, con 470 kilómetros de línea de costa, es especialmente vulnerable ante la contaminación marina accidental, fundamentalmente por el potencial impacto en la actividad socioeconómica de la zona, en lugares con un importante desarrollo turístico y por el valor medioambiental de los ecosistemas de amplias zonas del litoral.

EL RIESGO DE NEVADAS.

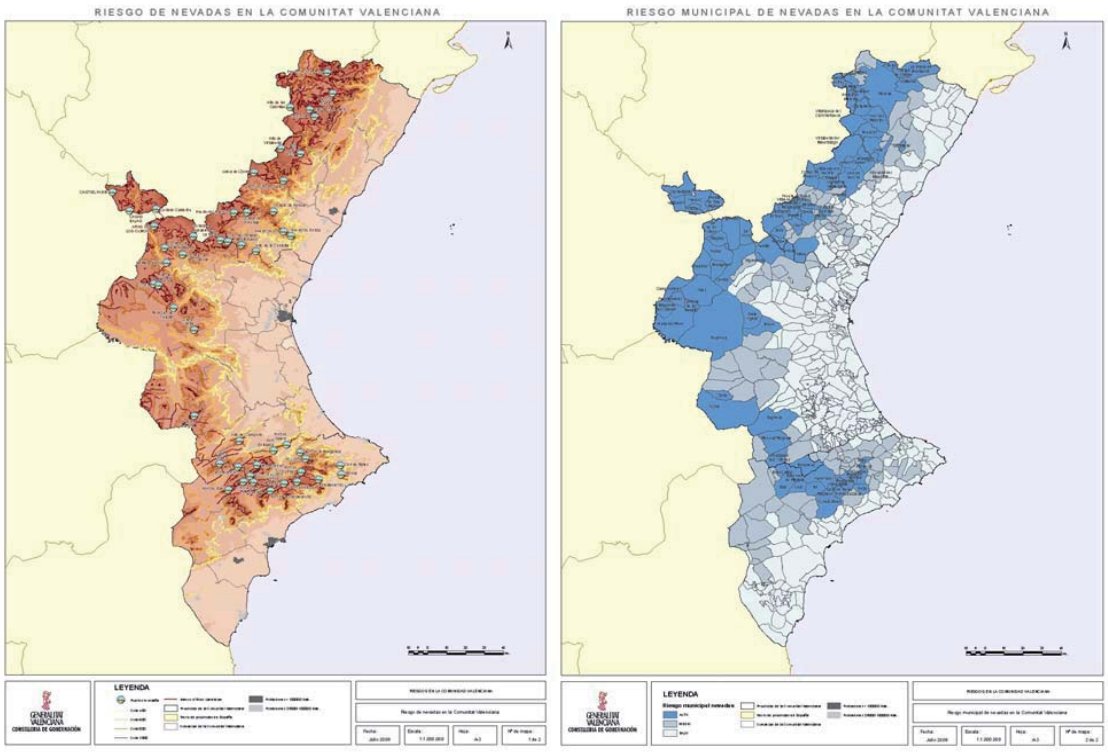
La nieve se define como la precipitación en forma de cristales de hielo. Tan sólo en presencia de determinadas masas de aire se generan nevadas. La premisa indispensable para que éstas se produzcan en nuestra latitud es la llegada de masas de aire muy frío, de procedencia ártica o siberiana.

Periódicamente la Comunitat Valenciana se ve afectada por el fenómeno de las nevadas, con repercusión fundamentalmente en la red viaria, pudiendo provocar problemas de aislamiento que pueden dificultar la atención o el traslado sanitario, así como el avituallamiento de las personas y animales.

Las zonas más afectadas por este fenómeno son el interior de las provincias de Castellón y Valencia, así como la zona noroccidental de la provincia de Alicante. Es la combinación de los factores altitud y lejanía al mar la que determina la mayor incidencia de las nevadas en la Comunitat.

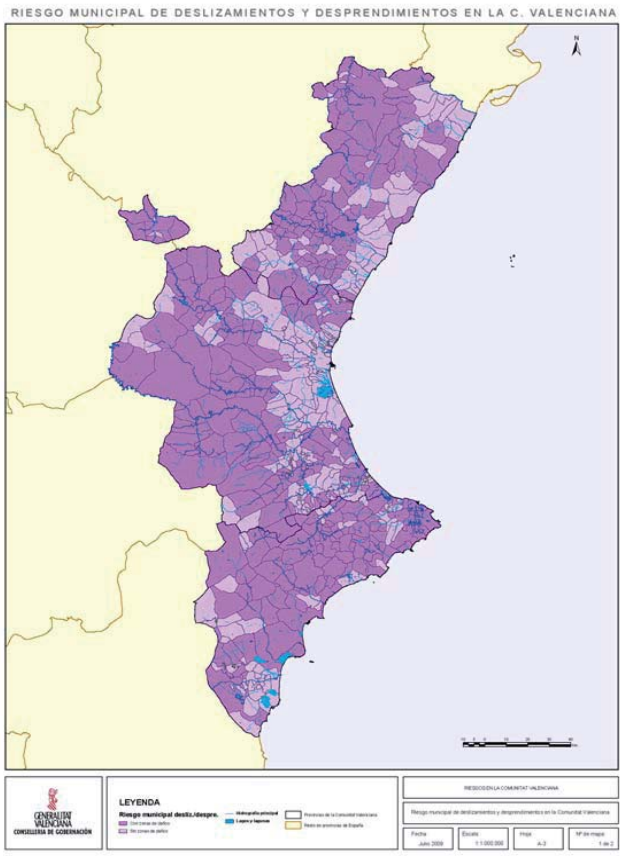
Tal y como indica el Análisis de Riesgo del **Procedimiento de actuación ante el riesgo de Nevadas**, los municipios afectados por este riesgo en la Comunitat Valenciana pueden distribuirse de la siguiente forma:

	Municipios			
	Comunitat Valenciana	Alicante	Castellón	Valencia
Alto	89	16	41	32
Medio	119	50	41	28
Bajo	334	75	53	206
Total	**542**	**141**	**135**	**266**

Deslizamientos y Desprendimientos

Un deslizamiento es un desplazamiento de terreno en una ladera, hacia el exterior de la misma, por acción de la gravedad. Aunque generalmente están asociados a lluvias, también pueden producirse como consecuencia de terremotos o debido a la acción continuada de los procesos naturales del terreno. Los desprendimientos son caídas de bloques de roca.

Las regiones colindantes con el Mediterráneo Occidental están particularmente expuestas al riesgo de deslizamientos a causa de que una gran parte de su territorio es montañoso, de la fragilidad de las rocas que constituyen su relieve y de las lluvias intensas. En algunas regiones, la destrucción de los bosques, el abandono de las tierras de cultivo y la construcción de carreteras e infraestructuras han contribuido a hacer que todavía sean más vulnerables.

Buena parte de la geografía de la Comunitat es montañosa, y es en estas zonas donde se presenta el riesgo de deslizamientos y desprendimientos.

Fuertes Vientos y Temporales Marinos

El viento tiene su origen en los cambios de presión, que suelen ser consecuencia de cambios de temperatura (por ejemplo el fenómeno de la brisa marina y la terrestre), el paso de un frente o la generación de borrascas.

Los niveles de fuerza del viento se miden con la escala de Beaufort, que presenta 13 niveles de fuerza, desde el nivel 0 (calma) hasta el nivel 12 (huracán). Los vientos fuertes, que igualan o superan el nivel de fuerza 8 de la escala, son los que pueden producir daños.

La frecuencia de los temporales de viento en nuestro territorio es relativamente elevada. Se pueden definir dos tipos de temporales que suelen ser los que afectan a la Comunitat:

- **Levante o temporal marino:** afecta principalmente a las zonas costeras mediterráneas. Las rachas de viento no suelen superar los 100 Km/h, el principal problema durante un temporal de levante es el estado de la mar, ya que se levanta un fuerte oleaje y suelen estar acompañados de lluvias, provocando daños importantes en la costa.
- **Poniente:** este es un viento muy seco y cálido del oeste. Dificulta enormemente las labores de extinción de los incendios forestales, especialmente en verano. Puede alcanzar velocidades muy altas, provocando múltiples daños.

Olas de Frio y de Calor

La **ola de calor** es una situación atmosférica que produce unas temperaturas extremadamente altas en relación con la media de la época y que duran más de un día. Se forman por invasión de masas de aire muy cálido o bien por la permanencia prolongada de una de estas masas en una determinada zona. Su extensión puede ser de centenares o miles de kilómetros cuadrados. Un ejemplo sería el del aire cálido y seco, procedente del Sáhara. Esta masa suele ser muy seca y recalentada y trae en suspensión partículas de polvo que reducen la visibilidad (calima) dando al aire un aspecto turbio.

Estos periodos de calor provocan una gran pérdida de agua por evaporación. De hecho suelen dar lugar a situaciones de alto riesgo de incendio forestal.

La temporada del año en que hay más riesgo de que se produzcan olas de calor es la comprendida entre junio y agosto.

La **ola de frío** es el fenómeno por el cual la temperatura del aire experimenta una disminución considerable provocada por la invasión de una masa de aire frío. Es una situación atmosférica que produce unas temperaturas extremadamente bajas en relación con la media de la época y que suele durar más de un día. Se forman por invasión de masas de aire muy frío. Su extensión puede ser de centenares o miles de kilómetros cuadrados.

Las masas de aire que pueden producir olas de frío se pueden clasificar en dos tipos según donde se formen: masas de aire siberianas y masas de aire polar.

4. La planificación de protección civil en la Comunitat Valenciana

4.1. Concepto y tipos de planes

Concepto

Los planes de protección civil son el instrumento organizativo de respuesta a situaciones de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública y establecen, por una parte, los mecanismos para la movilización de los recursos humanos y materiales necesarios para la protección de las personas, los bienes y el medio ambiente, y por otra, la forma en la que éstos se organizan.

Tipos de planes de protección civil

De acuerdo con su ámbito territorial, podrán haber dos tipos de planes: los planes de ámbito autonómico y los planes de ámbito local, a su vez, estos últimos podrán ser: municipales y supramunicipales.

A nivel autonómico podrán existir los siguientes tipos de planes: plan territorial, planes especiales, procedimientos de actuación, protocolos operativos, planes sectoriales.

A nivel local podrán existir los siguientes tipos de planes: plan territorial, planes de actuación frente a riesgos concretos y planes de eventos especiales.

Además de estos planes, los centros, establecimientos y dependencias contemplados en el *Catálogo de Actividades con Riesgo de la Comunitat Valenciana*, elaborarán su correspondiente Plan de Autoprotección.

4.2. Los Planes Territoriales

Los Planes Territoriales son documentos que establecen, de un modo general, la forma en la que se van a estructurar y organizar los recursos para hacer frente a las emergencias que puedan darse en un determinado ámbito territorial. Estos planes pueden ser: de Comunidad Autónoma, municipal y supramunicipal.

La aprobación del *PTECV* corresponderá al Consell y su homologación a la Comisión Nacional de Protección Civil. La aprobación de los Planes Territoriales de ámbito inferior al comunitario corresponderá al pleno de las respectivas corporaciones

locales, o al pleno del órgano supramunicipal y su homologación corresponderá a la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana.

Las funciones de los Planes Territoriales de ámbito local (municipales y supramunicipales) son las siguientes:

a) Identificar los riesgos que afectan al territorio.
b) Definir la estructura y la operatividad de los recursos locales para hacer frente a las emergencias que puedan darse en el ámbito territorial.
c) Establecer los procedimientos que describan las medidas de protección a la población a adoptar en caso de emergencia.
d) Establecer los sistemas de integración con el *PTECV*.
e) Catalogar los medios y recursos que pueden actuar en caso de emergencia.

Los Planes Territoriales que elaboren los municipios de menos de 5000 habitantes deberán tener el siguiente contenido mínimo:

Documento I. Plan Director

1. INTRODUCCIÓN
1.1. Objeto
1.2. Alcance
1.3. Legislación

2. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
2.1. Esquema organizativo
2.2. CECOPAL (Centro de Coordinación Operativa Municipal)
2.3. Director del Plan
2.4. Comité Asesor
2.5. Gabinete de Prensa
2.6. Centro de Comunicaciones
2.7. CCE Generalitat
2.8. PMA (Puesto de Mando Avanzado)
2.9. Unidades Básicas
2.10. Voluntariado

3. OPERATIVIDAD DEL PLAN
3.1. Notificación
3.2. Activación del Plan
3.3. Esquemas de Activación
3.4. Actuaciones a desarrollar
3.5. Reposición de Servicios Básicos y vuelta a la normalidad

4. **IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD.**
   - 4.1. Implantación
   - 4.2. Mantenimiento de la Operatividad del Plan

Documento II. Manual Operativo

1. APROBACIÓN Y HOMOLOGACIÓN DEL PLAN

2. CARACTERÍSTICAS MUNICIPALES
   - 2.1. Datos Generales
   - 2.2. Datos Climáticos
   - 2.3. Datos Geográficos
   - 2.4. Infraestructuras y vías de comunicación
   - 2.5. Núcleos habitados
   - 2.6. Actividades socioeconómicas

3. DETERMINACIÓN DE LOS RIESGOS
   - 3.1. Información de carácter general sobre los riesgos
   - 3.2. Descripción de los riesgos
   - 3.3. Emergencias más relevantes
   - 3.4. Histórico de Emergencias recibidas en el 1·1·2 Comunitat Valenciana
   - 3.5. Histórico de Incendios Forestales.

4. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
   - 4.1. El CECOPAL
   - 4.2. El PMA
   - 4.3. Unidades Básicas de Intervención

5. CATÁLOGO DE RECURSOS

6. PLAN DE EVACUACIÓN
   - 6.1. Orden de adopción de las medidas de protección
   - 6.2. Aviso a la población.
   - 6.3. Núcleos de población
   - 6.4. Medios de transporte
   - 6.5. Albergue de los evacuados
   - 6.6. Observaciones

Documento III. Cartografía

1. Plano de Situación
2. Vías de Comunicación en Término Municipal
3. Vías de Comunicación en Casco Urbano
4. Medio Físico
5. Infraestructuras, Servicios y Equipamientos en Término Municipal
6 Infraestructuras, Servicios y Equipamientos en Casco Urbano
7. Vías de acceso, evacuación y Puntos de Concentración
8. Mapa de Riesgos

Los Planes Territoriales que elaboren los municipios de más de 5000 habitantes, así como los que se elaboren en ámbitos territoriales supramunicipales (mancomunidades, comarcas o provincias) deberán tener el siguiente contenido mínimo:

1. INTRODUCCIÓN
- 1.1 Objetivo
- 1.2 Alcance
- 1.3 Justificación Legal

2. ANÁLISIS DEL RIESGO
- 2.1 Riesgos en el término municipal
- 2.2 Planes de actuación municipal necesarios

3. CARACTERÍSTICAS MUNICIPALES
- 3.1 Situación geográfica, límites y superficie
- 3.2 Población
- 3.3 Climatología, Orografía, Hidrología, y aspectos Geológicos
- 3.4 Infraestructuras y vías de comunicación
- 3.5 Actividades económicas y sociolaborales
- 3.6 Servicios municipales

4. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
- 4.1 Esquema organizativo
- 4.2 CECOPAL
- 4.3 Director del Plan
- 4.4 Comité Asesor
- 4.5 Gabinete de Prensa
- 4.6 Centro de comunicaciones
- 4.7 CCE Generalitat
- 4.8 PMA (Puesto de Mando Avanzado)
- 4.9 Unidades básicas

4.10 Voluntariado

5. OPERATIVIDAD DEL PLAN
- 5.1 Notificación
- 5.2 Activación del Plan
- 5.3. Esquema de Activación
- 5.4. Actuaciones a desarrollar
- 5.5. Reposición de servicios básicos y vuelta a la normalidad
- 5.6. Medidas de protección a la población
- 5.7. Información a la población

6. INTEGRACIÓN DEL PLAN EN EL PTECV

7. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD
- 7.1 Implantación
- 7.2 Mantenimiento de la operatividad del Plan

ANEXOS:

- **I.** Aprobación y homologación del Plan Territorial frente a emergencias
- **II.** Catálogo de medios y recursos
- **III.** Directorio
- **IV.** Cartografía
- **V.** Formato de comunicaciones del CCE Generalitat

4.3. Los Planes Especiales y los Procedimientos de Actuación

Planes Especiales

Los *Planes Especiales* son los documentos que establecen la forma en la que se van a estructurar, organizar y movilizar los recursos para hacer frente a una emergencia ocasionada por un riesgo concreto. Los *Planes Especiales* son elaborados por la Generalitat Valenciana y son de ámbito autonómico.

Los riesgos frente a los cuales se elaborarán *Planes Especiales* vienen recogidos en la normativa estatal y son, en el ámbito de la Comunitat Valenciana, los siguientes:

- Riesgo de accidentes en el transporte de mercancías peligrosas por carretera o ferrocarril.
- Riesgo de accidentes graves (establecimientos afectados por el umbral superior del R.D. 1254/1999).
- Riesgo de incendios forestales.

- Riesgo de inundaciones.
- Riesgo sísmico.
- Riesgo Radiológico.

Todos estos riesgos cuentan con Directrices Básicas que establecen los criterios que han de seguirse en su elaboración.

Los *Planes Especiales* que se elaboran para hacer frente a los riesgos que se dan en los establecimientos afectados por el umbral superior del R.D. 1254/1999 se denominan *Planes de Emergencia Exterior.*

Los *Planes Especiales* serán aprobados por el Consell y los *Planes de Emergencia Exterior* por el Conseller competente en materia de protección civil y gestión de emergencias. En ambos casos la homologación de los planes corresponderá a la Comisión Nacional de Protección Civil.

PROCEDIMIENTOS DE ACTUACIÓN

Además de estos riesgos, en la Comunitat Valenciana existen otros riesgos concretos que requieren la elaboración de un plan de protección civil. Los planes de protección civil que se elaboran para hacer frente a estos riesgos se denominan *Procedimientos de Actuación*. Los *Procedimientos de Actuación* son elaborados por la Generalitat Valenciana, son de ámbito autonómico y su aprobación corresponde al Conseller competente en materia de protección civil y gestión de emergencias.

Los riesgos que deben de disponer de *Procedimientos de Actuación* en el ámbito de la Comunitat Valenciana son los siguientes:

- Riesgo de Nevadas.
- Riesgo de accidentes en los Aeropuertos.
- Riesgo de accidentes en los Puertos.
- Riesgo de contaminación marina accidental.

Cabe precisar que si en un recinto portuario existieran establecimientos afectados por el Real Decreto 1254/1999, la elaboración del plan de protección civil correspondiente se abordará de forma conjunta, de modo que en el ámbito de aplicación del Plan incluirá tanto los accidentes en estos establecimientos, como los que puedan darse en el resto del recinto portuario. En estos casos, los planes de protección civil que se elaboren tendrán un carácter dual, siendo por una parte *Planes Especiales* y por otra *Procedimientos de Actuación*.

Por último, también tendrán la consideración de *Procedimientos de Actuación*, los planes que con un carácter horizontal, establezcan directrices de actuación concretas que sean de aplicación independientemente del tipo de emergencia que se trate. Pertenecen a este tipo de *Procedimientos de Actuación* los siguientes:

- Procedimiento de Gestión de la Información.
- Procedimiento de Comunicaciones.
- Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas.
- Procedimiento de Reposición de Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad.

Al tener este tipo de procedimientos un carácter horizontal, para su activación pueden darse dos casos:

- Que se activen automáticamente cuando se active un plan de protección civil, como es el caso del *Procedimiento de Comunicaciones* y el de *Gestión de la Información*.
- Que se activen en aquellos casos concretos en los que las consecuencias de la emergencia requieran de unas actuaciones determinadas, como es el caso del *Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas* y el de *Reposición de los Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad*.

PLAN BÁSICO

Además de estos planes, para hacer frente a los riesgos derivados de los posibles accidentes en la Central Nuclear de Cofrentes, se dispone de un Plan de Emergencia Nuclear denominado PENVA. La Norma Básica clasifica este tipo de *Planes Especiales* con el nombre de *Planes Básicos* ya que la elaboración, aprobación e implantación corresponde a la Administración General del Estado.

4.4. LOS PLANES SECTORIALES

Los *Planes Sectoriales* son la base de la estructuración de la operatividad del *PTECV*. Describen el modo en el que van a organizarse los departamentos de las diferentes administraciones públicas competentes por razón de materia, en aquellos casos en los que las necesidades surgidas en el transcurso de la emergencia requieran una actuación coordinada de éstas.

Los *Planes Sectoriales* son planes con carácter horizontal, que puedan activarse de manera independiente, aunque para ello requerirán de la activación previa del *PTECV*, un Plan Especial o un Procedimiento de Actuación.

El *PTECV* se estructura en los siguientes Planes Sectoriales:

- **Plan Sectorial de Abastecimiento:** de ámbito provincial, es elaborado por las Diputaciones Provinciales.
- **Plan Sectorial de Albergue y Asistencia:** de ámbito autonómico, es elaborado por la conselleria competente en materia de Bienestar Social.
- **Plan Sectorial de Carreteras:** de ámbito autonómico, es elaborado por la conselleria competente en materia de carreteras con la colaboración de las Jefaturas Provinciales de Tráfico, las Diputaciones Provinciales, y el Ministerio de Fomento.
- **Plan Sectorial Sanitario:** de ámbito autonómico, es elaborado por la conselleria competente en materia de sanidad.
- **Plan Sectorial de Seguridad:** de ámbito autonómico, es elaborado por la Delegación del Gobierno con la colaboración de la conselleria competente en materia de interior.
- **Plan Sectorial de Transportes:** de ámbito autonómico, es elaborado por la conselleria competente en materia de transportes.

Los *Planes Sectoriales* entrarán en vigor tras el informe favorable de la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana.

FUNCIONES DE LOS PLANES SECTORIALES

- **Plan Sectorial de Abastecimiento:**
  - Gestión y suministro de recursos de abastecimiento (avituallamiento y abastecimiento, en general).
  - Disposición de un stock mínimo de avituallamiento.
  - Gestión y suministro de maquinaria para rehabilitación y reposición de servicios.

- **Plan Sectorial de Albergue y Asistencia:**
  - Albergue de evacuados.
  - Distribución de víveres en los centros de albergue.
  - Distribución de víveres a la población en colaboración con los servicios municipales.
  - Registro y seguimiento de los afectados.

- **Plan Sectorial de Carreteras:**
  - Análisis y valoración de la información recibida sobre el estado de la red viaria.
  - Facilitar información sobre el estado de las carreteras para su difusión a la población.

- Establecimiento de rutas alternativas para los itinerarios inhabilitados.
- Mantenimiento de las redes viarias expeditas y en condiciones de uso.

- **Plan Sectorial Sanitario:**
  - Asistencia sanitaria *in situ*.
  - Transporte sanitario de urgencia.
  - Asistencia médica en centros hospitalarios.
  - Cobertura de las necesidades farmacéuticas.
  - Prevención y resolución de problemas epidemiológicos derivados de una emergencia.

- **Plan Sectorial de Seguridad:**
  - Garantizar el control y la seguridad.
  - Control de accesos en la zona siniestrada y acordonamiento de las zonas operativas.
  - Regulación del tráfico.
  - Protección de bienes.
  - Apoyo en la organización de la evacuación y en la difusión de avisos a la población.

- **Plan Sectorial de Transportes:**
  - Transporte de personas evacuadas.
  - Transporte de recursos.

4.5. La planificación de ámbito inferior al comunitario

Además de los planes territoriales municipales y supramunicipales, los municipios y las entidades supramunicipales podrán elaborar *Planes de Actuación* frente a riesgos concretos.

Los *Planes Especiales* y los *Procedimientos de Actuación* frente a riesgos, establecerán el contenido mínimo que han de tener estos planes así como los municipios que están obligados a elaborarlos.

4.6. Los Protocolos Operativos

Los *Protocolos Operativos* son los planes que elabora el *Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat* para regular las actuaciones a desarrollar en:

- La activación del *PTECV*, los *Planes Especiales* y los *Procedimientos de Actuación*.
- La alerta a organismos de emergencia y seguridad.
- La movilización de recursos.
- El seguimiento de la evolución de la emergencia.
- La adopción de medidas de protección a la población.
- Otras actuaciones a desarrollar por el *CCE Generalitat*.

Los *Protocolos Operativos* los aprueba el Conseller competente en materia de protección civil y gestión de emergencias.

4.7. Los Planes de Autoprotección

Los *Planes de Autoprotección* son el instrumento con el que cuentan las actividades, los centros, los establecimientos, los espacios, las instalaciones o las dependencias, para establecer la estructura, organización y operatividad que utilizarán en caso de emergencia, ya bien sea esta causada por los riesgos inherentes a la actividad, o por los causados en su entorno.

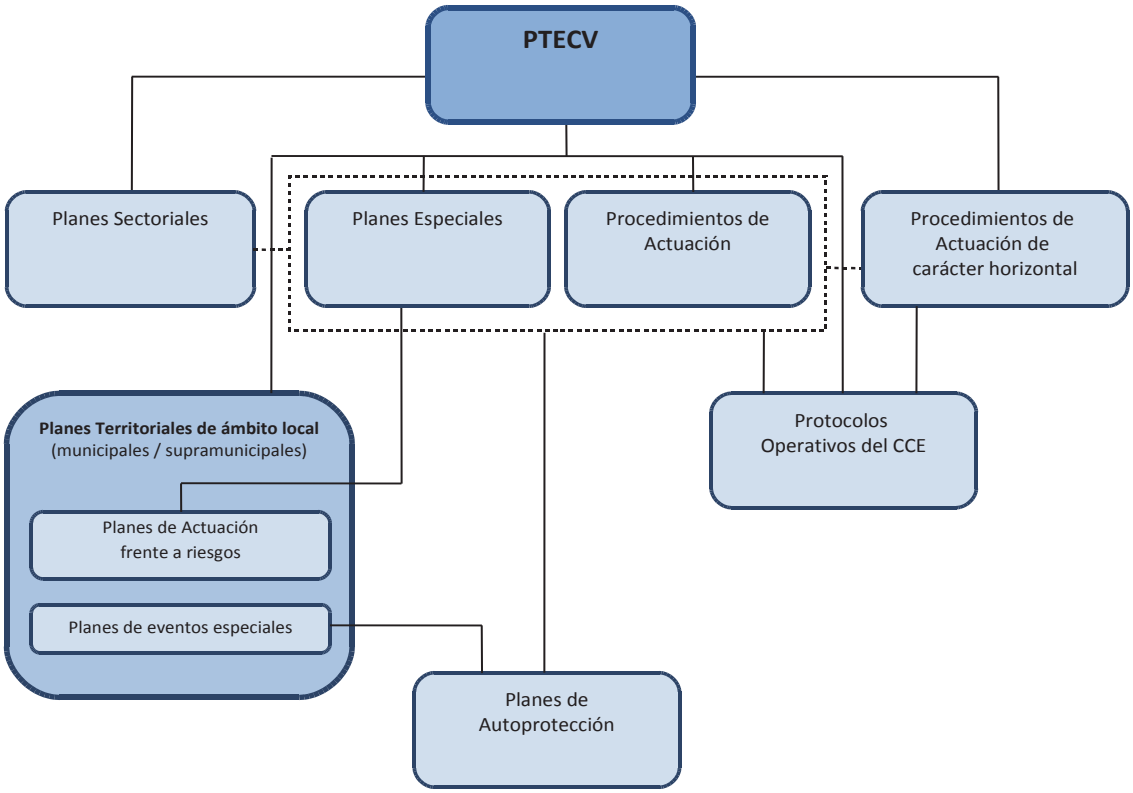
El contenido de estos planes está fijado por la Norma Básica de Autoprotección y, en su caso, por la normativa sectorial específica que regule el tipo de actividad.

4.8. Los Planes de Emergencia de eventos especiales

Los *Planes de Emergencia de Eventos Especiales* se desarrollarán con el objeto de prevenir y coordinar las posibles emergencias que puedan darse en el transcurso de un evento en el que esté prevista una gran afluencia de personas y en el que sea necesario establecer, con carácter previo, un *Dispositivo Preventivo*, integrado por miembros de los Servicios de urgencia, emergencia y seguridad.

Este tipo de planes son elaborados con un carácter preventivo y, por norma general, un ámbito municipal.

4.9. ESQUEMA ORGANIZATIVO

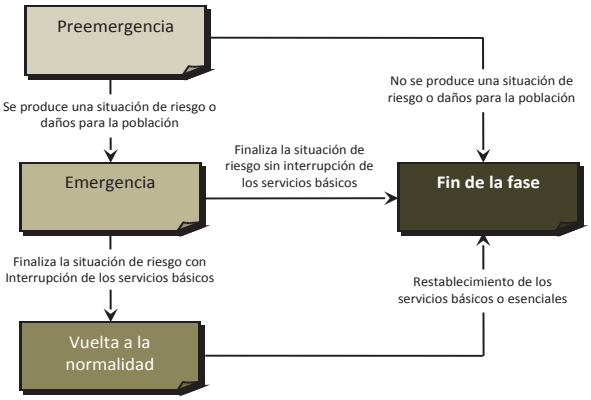

5. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN ANTE EMERGENCIAS

5.1. CLASIFICACIÓN DE LAS EMERGENCIAS

De una forma general, el desarrollo de una emergencia puede dividirse en tres **fases** diferenciadas:

- Preemergencia.
- Emergencia.
- Vuelta a la Normalidad.

Los *Planes Especiales* y *Procedimientos de Actuación* frente a riesgos establecerán de una forma particular la clasificación de las preemergencias y emergencias que se aplicará cuando se active un plan en concreto.

La estructura, organización y operatividad del *PTECV* se organiza en función de la división en tres fases que se ha indicado anteriormente para una emergencia genérica.

5.1.1. PREEMERGENCIA

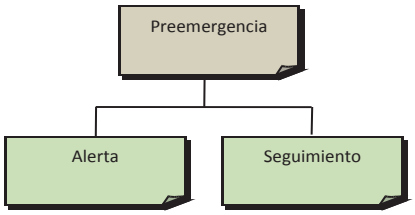
La preemergencia es la fase que, por evolución desfavorable, puede dar lugar a una situación de emergencia. El objeto de esta situación es alertar a las autoridades y servicios implicados, así como informar a la población potencialmente afectada.

En los riesgos con una componente meteorológica (inundaciones, nevadas, temporales marítimos, etc.), la preemergencia comienza generalmente por la predicción de un fenómeno meteorológico peligroso por parte de la *Agencia Estatal de Meteorología.*

También puede declararse la preemergencia en el caso de activarse un *Plan de Autoprotección* de un establecimiento con un riesgo singular (Aeropuertos, Puertos, Presas, etc.) o bien en el caso de la constitución de un *Puesto de Mando Preventivo* en el caso de los *Planes de Emergencia de Eventos Especiales.*

La preemergencia se estructura en dos **etapas** que obedecen a la evolución habitual en la gestión y control de la situación:

- Alerta.
- Seguimiento de la preemergencia.

ALERTA

Es la acción de transmitir mensajes de aviso, prevención y protección a la población potencialmente afectada, e instrucciones a aquellos destinatarios que tengan algún tipo de responsabilidad preventiva u operativa asignada en el *PTECV*.

SEGUIMIENTO DE LA PREEMERGENCIA

El objetivo de esta etapa es confirmar o no la situación de riesgo y su evolución. Para lo cual, el *CCE Generalitat* organiza Rondas de Seguimiento con los Organismos y servicios colaboradores con objeto de conseguir información sobre la evolución de la situación.

La fase de preemergencia se prolongará hasta que se concluya que la emergencia es inminente, por lo que se pasará a fase de emergencia, o bien el riesgo de que se produzca una emergencia desaparezca.

5.1.2. EMERGENCIA

Esta fase se inicia por la materialización de una situación de riesgo haya venido o no, precedida por una situación de preemergencia.

La emergencia permanecerá activa mientras dure la intervención de los recursos actuantes y se prolongará hasta que ya no sea necesario adoptar medidas de protección a las personas y bienes.

Las situaciones de emergencia se establecen en función de la gravedad, de la extensión territorial y de los recursos necesarios para el control de la emergencia y son las siguientes:

Situación 0	Situación en la que se han producido daños muy localizados y en la que para su control es suficiente la activación y aplicación de un plan de ámbito local (municipal o supramunicipal).
Situación 1	Situación en la que se han producido daños moderados y en la que para su control es necesario la activación del presente plan, con la constitución del *Puesto de Mando Avanzado* y de un número determinado de *Unidades Básicas*.
Situación 2	Situación en la que se han producido daños extensos y en la que para su control es necesario la activación del presente plan, con la constitución del *CECOPI*, del *Puesto de Mando Avanzado* y de un número determinado de Unidades Básicas. También se clasificarán como Situación 2 aquellas emergencias en las que sea necesario movilizar recursos extraordinarios no adscritos al *PTECV*.
Situación 3	Emergencias que, habiéndose considerado que está en juego el interés nacional, así sean declaradas por el Ministro de Interior.

5.1.3. Fase de Vuelta a la Normalidad

Es una fase consecutiva a la de emergencia, que se prolonga hasta el restablecimiento de los servicios básicos y las condiciones mínimas imprescindibles para un retorno a la normalidad en la/s zona/s afectada/s por la emergencia.

Cuando se declare esta fase se activará el *Procedimiento de Reposición de Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad*, actuándose según lo previsto en éste.

5.2. Estructura del PTECV

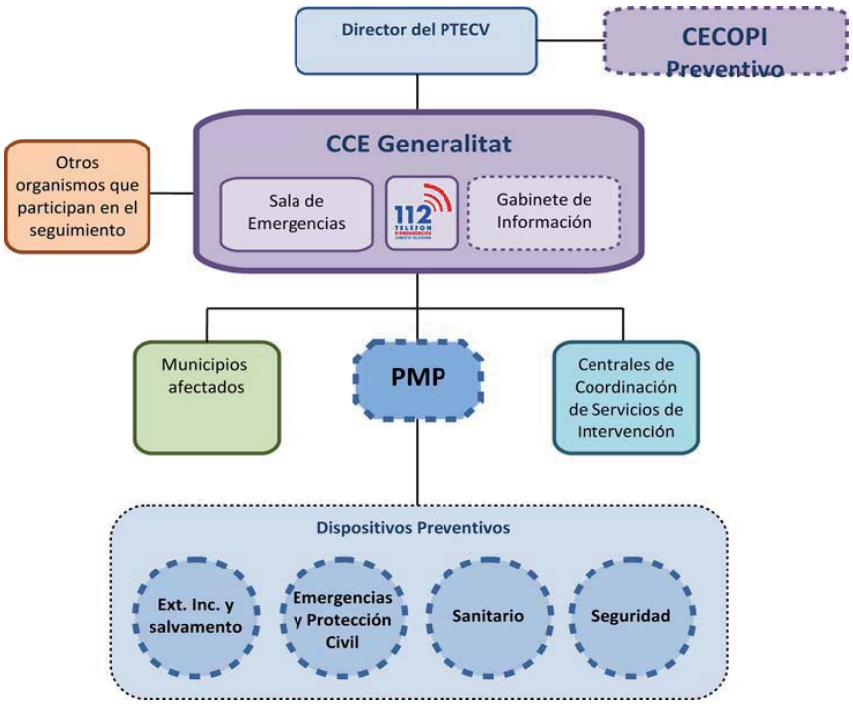
5.2.1. Fundamentos de la estructura

La estructura del presente plan se basa en:

- La existencia de una organización permanente de respuesta ante emergencias, que se activa y actúa de oficio cuando hay noticia de la existencia de una situación de preemergencia y/o emergencia.
- La existencia de un Sistema de Gestión de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana* como sistema normalizado de la Generalitat para la gestión integral de las emergencias y comunicaciones.
- La existencia de una *Red de Comunicaciones Digitales de Emergencia y Seguridad (COMDES).*
- La existencia del *CCE Generalitat* desde donde se coordinan a los diferentes servicios de intervención cuando se active el presente plan en fase de preemergencia o emergencia.

- La activación escalonada del plan, con la constitución de estructuras de respuesta proporcionales a la gravedad de la emergencia.
- La organización sectorizada de las funciones a desarrollar frente a las situaciones de preemergencia o emergencia: *Unidades Básicas*, *Puesto de Mando Avanzado, CECOPAL*, *CECOPI*, *Comité de Dirección*, *Comité Asesor*, *Gabinete de Información*, etc.

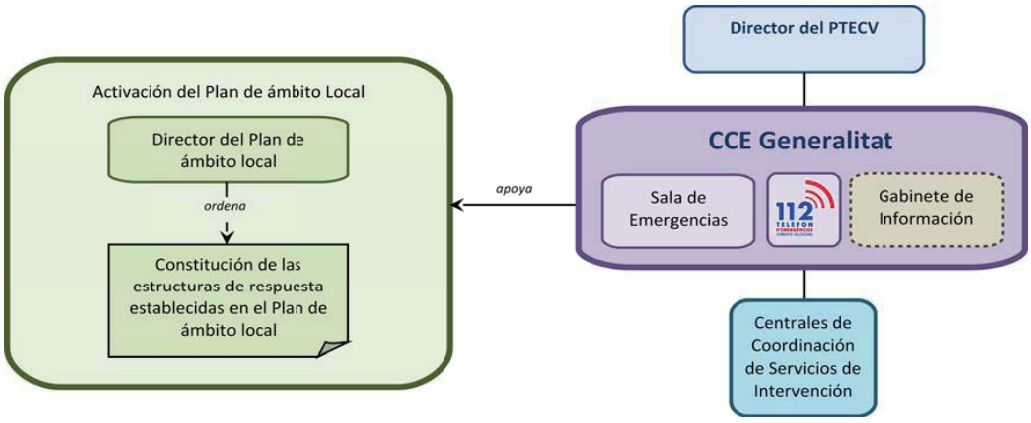
5.2.2. Estructura Organizativa ante preemergencias

En preemergencia, después de realizar la alerta, el *CCE Generalitat* efectúa el seguimiento de la situación solicitando la información a todos los organismos involucrados en la operatividad del *PTECV*. Los municipios afectados podrán activar sus Planes Territoriales de ámbito local en fase de preemergencia y el *Director del PTECV* podrá ordenar la constitución de estructuras de gestión más complejas como las descritas en el apartado 5.12 del presente plan.

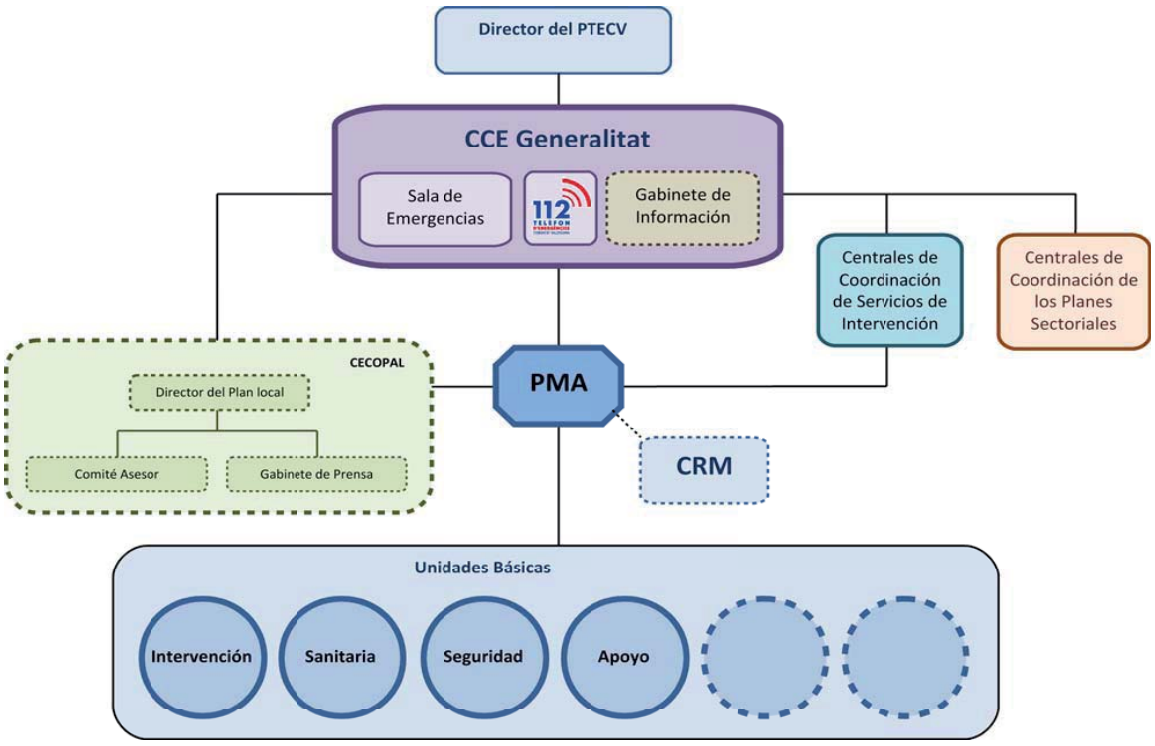
5.2.3. Estructura Organizativa ante Emergencias

Esquema de la Estructura en Situación 0

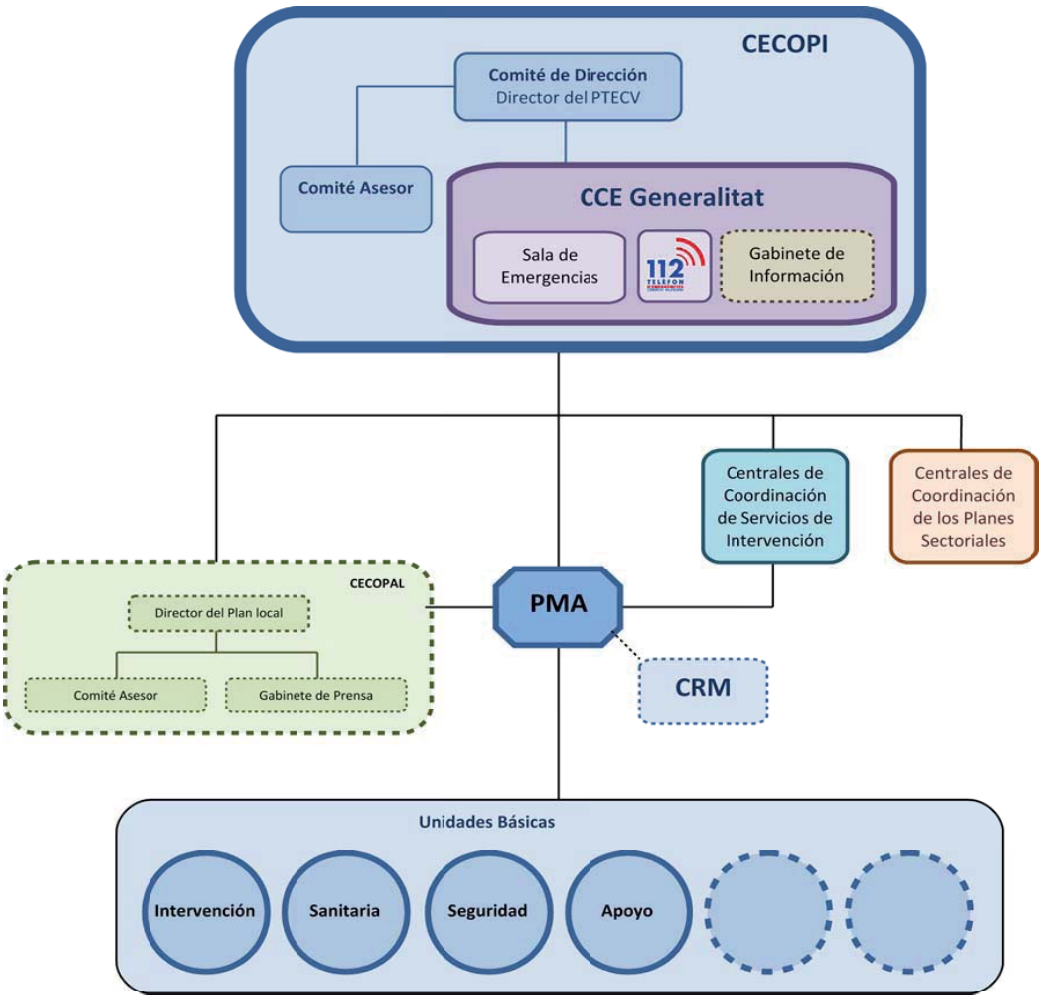
En esta situación, el *CCE Generalitat* actúa como órgano de apoyo de la estructura municipal que se constituya según el plan de ámbito local activado.

Esquema de la Estructura en Situación 1

En esta situación, los diferentes recursos movilizados al lugar de la emergencia por el *CCE Generalitat* y las Centrales de Coordinación de los Servicios de Intervención se organizarán en *Unidades Básicas*, al mando de un Coordinador que se integrará en el *Puesto de Mando Avanzado (PMA)*. En esta situación podrá constituirse el *Centro de Recepción de Medios (CRM)*. A nivel municipal, para el apoyo a la estructura autonómica y con el objeto de coordinar las medidas de protección a la población en caso de emergencia, podrán constituirse los *CECOPALes* de los municipios afectados por la emergencia.

ESQUEMA DE LA ESTRUCTURA EN SITUACIÓN 2

En esta situación, se constituye el *Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)*, formado por el *Comité de Dirección, El Comité Asesor y el Gabinete de*

Información. Al igual que en la situación anterior, los diferentes recursos movilizados al lugar de la emergencia por el *CECOPI* y las Centrales de Coordinación de los Servicios de Intervención se organizarán en *Unidades Básicas*, al mando de un Coordinador que se integrará en el *Puesto de Mando Avanzado (PMA)*. En esta situación podrá constituirse el *Centro de Recepción de Medios (CRM)*. A nivel municipal, para el apoyo a la estructura autonómica y con el objeto de coordinar las medidas de protección a la población en caso de emergencia, podrán constituirse los *CECOPALes* de los municipios afectados por la emergencia.

5.3. El Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat

La *Ley 13/2010, de 23 de noviembre, de la Generalitat, de Protección Civil y Gestión de Emergencias*, establece que el *Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat* servirá para asegurar la imprescindible coordinación de las diversas administraciones y entidades que deban actuar en cada situación de urgencia y emergencia, garantizando una ágil y eficaz respuesta a las demandas de ayuda de los ciudadanos. Todo ello, respetando la competencia que a cada organismo le corresponda en la ejecución material del servicio solicitado y en la organización, movilización y gestión de los recursos que se consideren adecuados para la actuación en concreto.

Aunque no estén previstas en el presente Plan, tal y como establece el artículo 56.2 de la Ley 13/2010, el *Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat*, podrá tener delegaciones de ámbito provincial.

En materia de gestión de emergencias, el *Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat*, tiene asignadas competencias en dos áreas de responsabilidad:

a) La coordinación de la gestión de las situaciones de preemergencia y emergencia, así como aquellas otras situaciones de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública en las que se activen planes de protección civil en la Comunitat Valenciana.

Desde la *Sala de Emergencias de la Generalitat*, sin perjuicio de las funciones que le sean asignadas por el conseller competente en materia de protección civil y gestión de emergencias, se llevarán a cabo las siguientes funciones:

- Activar los planes de emergencias, procedimientos de actuación y protocolos operativos, de aplicación en cada emergencia.
- Comunicar y notificar las diferentes situaciones de preemergencia o emergencia declaradas.

- Coordinar las actuaciones de los servicios esenciales o complementarios implicados en la resolución de una situación de emergencia o catástrofe.
- Informar de la evolución de la emergencia a los servicios esenciales y complementarios de intervención implicados en la resolución de la misma.
- Recibir la información relativa a las intervenciones de los diferentes servicios operativos que actúan en una emergencia, bien a través de la dirección del Puesto de Mando Avanzado, cuando éste se encuentre constituido, o bien a través de las respectivas centrales operativas de los servicios de emergencia que, en todo caso, estarán obligados a facilitar la información que se les requiera en relación con la situación de emergencia.
- Elaborar, como fuente de información oficial que es, la información dirigida a la población y a los medios de comunicación sobre los consejos de autoprotección, la evolución y el balance de la emergencia.
- Asumir la interlocución y coordinación en materia de gestión de emergencias con administraciones locales, la administración del Estado y otras comunidades autónomas.
- La alerta y movilización de los recursos humanos y materiales propios y, en particular, la movilización y gestión de los vehículos del puesto de mando avanzado y comunicaciones de la Generalitat.

b) La gestión del teléfono único de emergencias 1·1·2

La Generalitat, en su ámbito territorial, es la entidad prestataria del servicio del teléfono único de emergencias 1·1·2. El título V de la Ley 13/2010, de emergencias de la Generalitat establece que *1·1·2 Comunitat Valenciana* es la implantación del teléfono único de emergencias europeo 112 en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, asignándose su gestión a la conselleria competente en materia de Protección Civil y Gestión de Emergencias. Sin perjuicio de las funciones que sean establecidas por el conseller competente, por la Ley 13/2010 se le asignan las siguientes funciones:

- Poner a disposición de los ciudadanos un único número de teléfono gratuito para la atención de las llamadas de emergencia procedentes de cualquier punto de la Comunitat Valenciana.
- Recibir las llamadas telefónicas de emergencias de los ciudadanos y organismos dentro del ámbito territorial de la Comunitat Valenciana.

- Garantizar un tiempo de atención de la llamada compatible con la naturaleza del servicio que se gestiona.
- Atender las llamadas de emergencia obteniendo la información necesaria para la adecuada gestión de los incidentes de emergencia.
- Identificar los servicios esenciales competentes para la resolución de la situación de emergencia, en función de la naturaleza de la emergencia y del ámbito territorial de competencia del servicio.
- Alertar con rapidez a los servicios esenciales competentes en la resolución de la emergencia.
- Proporcionar a los servicios esenciales que intervienen en la resolución de la emergencia la información de retorno actualizada sobre la evolución de la misma.
- Contemplar las necesidades específicas de los colectivos con discapacidad para facilitar la atención de sus llamadas a *1·1·2 Comunitat Valenciana*.
- Elaborar los protocolos operativos de atención y gestión de llamadas telefónicas de emergencias.
- Implantar y mantener un sistema de control de la calidad del servicio que presta.
- Incorporar las novedades tecnológicas que mejoren la prestación del servicio.

5.4. Otros Centros de Coordinación

5.4.1. Los Centros de Información y Coordinación de Urgencias (CICUs)

Son los responsables de la gestión y coordinación permanente las 24 horas del día, de los recursos asistenciales de urgencias y emergencias de la Conselleria de Sanidad en el ámbito territorial de la provincia o aquel ámbito que se determine en función de las necesidades del servicio, en coordinación con los otros CICUs provinciales y con los centros de gestión y coordinación de recursos de emergencias no sanitarios (Centro de Coordinación de Emergencias de Generalitat, Policías, Bomberos, Guardia Civil ,etc.) además tienen encomendada la gestión y coordinación de todos los recursos sanitarios propios, concertados y privados en situación de emergencia y catástrofe.

Funciones

- Activación, movilización y coordinación de los recursos sanitarios necesarios para la atención a las víctimas en la primera fase de la emergencia.

- Establecimiento de los dispositivos sanitarios necesarios en las siguientes fases de la emergencia en coordinación con el resto de grupos operativos.
- Designación del Coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria* en el *PMA.*
- Asegurar el cumplimiento de los objetivos definidos en el Plan Sectorial Sanitario.

En el caso de que en la emergencia se hayan provocado múltiples heridos, el CICU desarrollará las siguientes funciones:

- Contacto con hospitales para organización de recepción de múltiples heridos.
- Seguimiento del estado de los heridos a través del Coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria* en el *PMA* y proporcionar información a éste sobre el traslado de los heridos a los Centros Hospitalarios.
- Solicitar al Coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria* los datos de filiación de los heridos y trasladar dicha información al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat.*
- Confirmar la llegada y el estado de los heridos con los responsables de los hospitales receptores.
- Proporcionar periódicamente al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat*, el listado de los heridos y su hospital de destino.

5.4.2. Las Centrales de Coordinación de los Servicios de Extinción de Incendios y Salvamento de la Comunitat Valenciana

En la Comunitat Valenciana existen tres Consorcios Provinciales de Bomberos y tres Servicios municipales en las capitales de provincia, cada uno de estos organismos cuenta con su propia central de coordinación desde la que se efectúan las movilizaciones de dotaciones de bomberos en caso de emergencia.

5.4.3. El Centro de Coordinación de Carreteras

El *Centro de Coordinación de Carreteras* es el centro desde el que se coordina la movilización y la actuación de los recursos que participan en la limpieza y rehabilitación de las carreteras, sean éstos pertenecientes a la Administración General del Estado, a la Autonómica o a la Local. Tiene un ámbito provincial y se constituye, según lo dispuesto en el Plan Sectorial de Carreteras, en aquellos casos en los que se haya declarado la situación de emergencia (no tiene un funcionamiento permanente).

En el Centro de Coordinación de Carreteras se integran los responsables de las diferentes administraciones involucradas en función del tipo y gravedad de la emergencia.

El Centro de Coordinación de Carreteras se constituirá en caso de emergencia en:

- Provincia de Valencia: Centro de Gestión de Seguridad Vial (CEGESEV).
- Provincia de Castellón: Sede de los Servicios Territoriales de la Conselleria competente en materia de carreteras.
- Provincia de Alicante: Sede de los Servicios Territoriales de la Conselleria competente en materia de carreteras.

El CEGESEV es el Centro, con atención las 24h del día, donde se desarrollan las actividades que corresponden a la Generalitat Valenciana y están relacionadas con la seguridad vial.

5.4.4. El CECOP de la Delegación / Subdelegaciones del Gobierno

La Delegación del Gobierno dispone de un Centro de Coordinación Operativa desde el que se dirigirán las emergencias en caso de activarse el PENVA.

La Delegación del Gobierno y las Subdelegaciones del Gobierno coordinarán la distribución de las alertas y la movilización de los medios y recursos de la Administración General del Estado, y trasladarán las convocatorias de CECOPI comunicadas por el CCE Generalitat a los servicios implicados dependientes de su administración. Asimismo, mantendrán informado al SACOP de la Dirección General de Protección Civil y Emergencias.

5.4.5. Otros Centros de Coordinación

Además de los centros citados, algunas organizaciones de especial relevancia disponen de centrales de coordinación desde las que se desarrollan funciones de coordinación, movilización y dirección de actuaciones relacionadas con la emergencia. Son algunos ejemplos de estas centrales: Las Centrales de la Guardia civil y del Cuerpo Nacional de Policía, el Centro de Control de Emergencias de las Autoridades Portuarias de Castellón, Valencia y Alicante, Los Centros de Coordinación de Salvamento, Seguridad Marítima y Lucha Contra la Contaminación y los Centros de Operaciones de Emergencias de los Aeropuertos de Valencia y Alicante, el Centro de Protección y Seguridad (CPS ADIF), Puesto de Mando de FGV, Cruz Roja, Centrales de Policías Locales, etc.

5.5. El Centro de Coordinación Operativa (CECOP) y el Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)

5.5.1. El Centro de Coordinación Operativa (CECOP)

Tal y como establece la Norma Básica de Protección Civil, el *Centro de Coordinación Operativa (CECOP)* es el centro o lugar donde se realiza la dirección y coordinación de todas las actuaciones encaminadas a controlar la situación de preemergencia o emergencia y cuenta con la infraestructura, los medios humanos y técnicos que permiten realizar las funciones de dirección y coordinación de recursos, además de asegurar las comunicaciones con el *Puesto de Mando Avanzado (PMA)* y en general con los medios externos que pudieran verse implicados en la emergencia.

En la Comunitat Valenciana, es el *CCE Generalitat* el centro que tiene encomendada la función de constituirse en *CECOP* cuando se active el *PTECV* en situación de preemergencia o emergencia.

Los *Planes Especiales* y *Procedimientos de Actuación* establecerán las funciones que desarrollará el *CCE Generalitat* en caso de activación de los mismos.

Dado a que es el *CCE Generalitat* el que asume siempre las funciones de *CECOP* cuando se activa el *PTECV*, en el resto del plan se asignarán funciones directamente a éste en su calidad de *CECOP* y es por esto por lo que, de ahora en adelante, se hablará únicamente del *CCE Generalitat*.

Funciones del CCE Generalitat

- Transmitir la alerta a los municipios afectados por la declaración de preemergencia o emergencia, así como a los organismos involucrados en la operatividad del *PTECV.*
- Constituirse en *Gabinete de Información* y asumir las funciones de éste descritas en el *Procedimiento de Actuación de Gestión de la Información.*
- Actuar como nexo de comunicaciones entre el *PMA* y los *CECOPALes* constituidos, transmitiendo las demandas de recursos al *Director del PTECV*.
- Transmitir a los Servicios de Intervención, a través de las Centrales de Coordinación respectivas, las órdenes e instrucciones indicadas por el *Director del PTECV*.

5.5.2. El Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)

El *Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)*, es el órgano superior de gestión de emergencias, que se constituirá de acuerdo con lo establecido en el presente Plan, cuando se declare la emergencia de **situación 2.**

Está compuesto por:

- El *Comité de Dirección.*
- El *Comité Asesor.*
- El *Gabinete de Información.*

Con carácter general, el *CECOPI* se constituirá en las dependencias del *CCE Generalitat*. Asimismo, y si las circunstancias así lo aconsejan, el *CECOPI* podrá constituirse de forma íntegra o parcialmente (*Comité de Dirección* y los miembros del *Comité Asesor* que se determinen) en las proximidades de la zona de emergencia.

El *CCE Generalitat* seguirá efectuando la labor de coordinación de las comunicaciones, el seguimiento de la situación de emergencia y la gestión de la información, con independencia de que el *CECOPI* esté constituido o no en sus instalaciones.

5.6. La dirección de las emergencias

5.6.1 La Dirección del PTECV

Corresponderá a la Generalitat Valenciana la dirección del *PTECV* en fase de preemergencia, en emergencias declaradas de situación 0, 1 y 2 y en la vuelta a la normalidad.

Corresponderá a la Administración General del Estado, la dirección del *PTECV* en las emergencias declaradas de *interés nacional* (situación 3).

El *Director del PTECV* será el Conseller competente en materia de Protección Civil y Emergencias.

En las preemergencias y emergencias declaradas de situación 0 y 1, con objeto de mejorar la operatividad en la gestión, el Conseller competente en materia de Protección Civil y Emergencias, delega la dirección del *PTECV* en el Director General competente en materia de Protección Civil y Emergencias.

Corresponden al *Director del PTECV*:

- Declarar la situación de preemergencia, emergencia y su finalización según lo establecido en el *PTECV*.
- Declarar la orden de constitución del *CECOPI* y decidir, en su caso, una ubicación alternativa del mismo.
- Definir los miembros que integrarán el *Comité Asesor* en función del tipo y gravedad de la preemergencia o emergencia.
- Determinar las actuaciones a desarrollar desde el *CCE Generalitat*.
- Determinar, en función del tipo y gravedad de la emergencia las medidas de protección a la población que deban de adoptarse.
- Determinar, en función del tipo y gravedad de la emergencia: los recursos humanos y materiales que deben asignarse a la misma, las *Unidades Básicas* que deben constituirse en el lugar y el mando que asumirá la dirección del *PMA*.
- Determinar la información que debe facilitarse a la población y a los medios de comunicación social en relación con la situación de emergencia.
- Establecer las prioridades de cara al restablecimiento de los servicios públicos esenciales.
- Informar a la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana de aquellas emergencias que hayan supuesto la activación del *PTECV* en situación de emergencia 2.
- Asegurar la operatividad del *PTECV* mediante su implantación y mantenimiento de su operatividad.

La dirección del plan se efectuará en coordinación con la Administración General del Estado y la Administración Local.

5.6.2. El Comité de Dirección

Con el objeto de conseguir una mayor coordinación en la gestión de las emergencias, cuando se constituya el *CECOPI* por declararse la emergencia de situación 2 ó 3, se formará un *Comité de Dirección* integrado por un representante de la Generalitat Valenciana y un representante de la Administración General del Estado.

El representante de la Generalitat Valenciana en el *CECOPI* será el Conseller competente en materia de Protección Civil y Emergencias, que podrá ser sustituido, en casos de ausencia o enfermedad, por el Secretario Autonómico competente en materia de Protección Civil y Emergencias o por el Director General de dicha materia. Hasta su llegada al *CECOPI*, en las provincias de Castellón y Alicante, la representación de la Generalitat Valenciana en el mismo será asumida por el Delegado Territorial del Consell en la provincia afectada.

El representante de la Administración General del Estado será el Delegado del Gobierno / Subdelegado del Gobierno de la provincia afectada.

El representante de la Generalitat Valenciana en el *CECOPI* actuará en calidad de director del Plan siempre y cuando no se declare el *interés nacional*, en cuyo caso pondrá a disposición del representante de la Administración General del Estado en el *CECOPI* la dirección del *PTECV* y los recursos adscritos al mismo.

5.7. EL COMITÉ ASESOR

El *Comité Asesor* apoya y aconseja al *Comité de Dirección* en los distintos aspectos relacionados con la emergencia.

En función del tipo de preemergencia / emergencia y la gravedad de sus consecuencias, el *Comité Asesor* podrá estar formado por:

- Director General competente en materia de Protección Civil y gestión de Emergencias.
- Subdirector General competente en materia de Emergencias.
- Representante del Consorcio Provincial de Bomberos de la provincia afectada o del Servicio Municipal de Bomberos del municipio afectado en el caso de las capitales de provincia.
- Director Territorial de Sanidad / Director del SES de la provincia afectada.
- Mando de la Guardia Civil / Cuerpo Nacional de Policía.
- Director del Plan Sectorial de Albergue y Asistencia.
- Director del Plan Sectorial de Abastecimiento de la provincia afectada.
- Director del Plan Sectorial de Carreteras.
- Director del Plan Sectorial de Transporte.
- Subdirector General competente en materia de Medio Natural.
- Responsable del Teléfono *1·1·2 Comunitat Valenciana.*
- Representante de la Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Jefe de la Unidad de Protección Civil de la Delegación / Subdelegación del Gobierno.
- Oficial de enlace de la Unidad Militar de Emergencias.
- Representantes de los municipios afectados.
- Representante de AEMET, a través de su delegación territorial en la Comunitat Valenciana.
- Técnicos de las distintas Administraciones u otras personas que el Comité de Dirección considere oportunos.

FUNCIONES GENÉRICAS:

- Aconsejar al Comité de Dirección sobre las medidas de protección a la población que se consideren necesarias.
- Aconsejar al *Director del PTECV* sobre los recursos humanos y materiales que deben asignarse a la emergencia en función de su tipo y gravedad.
- Evaluar la situación de riesgo.
- Recopilar la información y elaborar los informes sobre la gestión de la emergencia desde el ámbito de sus competencias.

FUNCIONES ESPECÍFICAS

- Los responsables de los Servicios de Intervención actuantes en la zona de la emergencia e integradas en las *Unidades Básicas* constituidas en función del tipo y gravedad de la emergencia: movilizar y dirigir los recursos actuantes.
- Directores de los Planes Sectoriales: dirigir los Planes Sectoriales desarrollando las funciones que vienen descritas en los mismos.
- Responsable del Teléfono *1·1·2 Comunitat Valenciana*: Actuar de enlace entre el teléfono de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana* y el *CECOPI*, dando las instrucciones oportunas a la plataforma de gestión del teléfono de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana* para canalizar las demandas de servicios de los ciudadanos a las centrales de coordinación respectivas con las prioridades y requerimientos que establezca el *Director del PTECV*.
- Oficial de enlace de la Unidad Militar de Emergencias: Informar al *Director del PTECV* de las ayudas que pueden proporcionar las Fuerzas Armadas, tanto en personal como en recursos materiales, transmitiendo a sus mandos respectivos las solicitudes de ayuda.

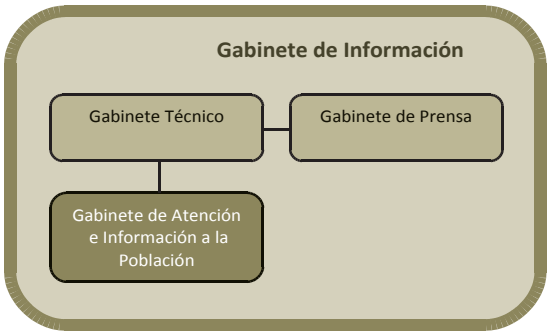
5.8. EL GABINETE DE INFORMACIÓN

Será el órgano que realizará la gestión global de toda la información relacionada con la emergencia.

El *Gabinete de Información* se establecerá en el *CCE Generalitat* salvo que el *Director del PTECV*, en función del tipo de emergencia, la gravedad de ésta y sus consecuencias, determine que la gestión de la información deba ejercerse desde el CECOPAL, en este caso, el *CCE Generalitat* actuará de órgano de apoyo del mismo.

El *Gabinete de Información* estará formado por:

- El *Gabinete de Prensa*.
- El *Gabinete Técnico*.
- El *Gabinete de Atención e Información a la Población.*

5.8.1. El Gabinete de Prensa

La función principal del *Gabinete de Prensa* es la de coordinar todas las actuaciones en materia informativa a los medios de comunicación social.

El *Gabinete de Prensa* estará compuesto por personal del gabinete de prensa de la conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias y, en aquellos casos en que se considere necesario, se podrán incorporar al mismo personal de los gabinetes de prensa de la Delegación / Subdelegación del Gobierno y de los municipios afectados.

Con la finalidad de conseguir coherencia informativa, se considerará información oficial, fidedigna y contrastada, aquella facilitada directamente por el *Gabinete de Prensa*, único órgano autorizado para emitirla.

5.8.2. El Gabinete Técnico

La función principal del *Gabinete Técnico* es la de recopilar toda la información de la emergencia de los distintos Centros de Coordinación y de la propia estructura del *PTECV* y redactar los *Informes de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia.*

El *Gabinete Técnico* estará compuesto por personal técnico de la Dirección General competente en materia de protección civil y gestión de emergencias.

5.8.3. El Gabinete de Atención e Información a la Población

La función principal del *Gabinete de Atención e Información a la Población* es la de coordinar todas las actuaciones en materia informativa a la población.

Las funciones a desarrollar por este Gabinete se describen en el *Procedimiento de Gestión de la Información*.

Para el desarrollo de las funciones de este Gabinete se podrá requerir la constitución de un número de teléfono de atención a víctimas y familiares, que no tendrá que estar necesariamente ubicado en el mismo lugar donde esté constituido el *Gabinete de Información*.

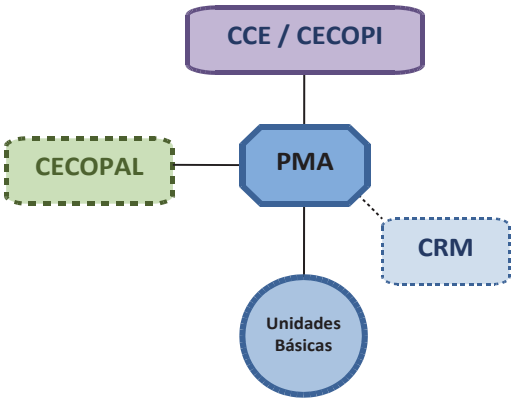
5.8.4. Procedimiento de Gestión de la Información

El Anexo III.1 del presente Plan contiene el *Procedimiento de Gestión de la Información* que, al tratarse de un Procedimiento de Actuación de carácter horizontal será de aplicación en caso de activación de cualquier plan de protección civil. En él se describen con más detalle las funciones que deben desarrollarse por parte de los órganos que componen el *Gabinete de Información*, así como los flujos de comunicación que han de seguirse en caso de emergencia.

5.9. El Puesto de Mando Avanzado y el Centro de Recepción de Medios

5.9.1. El Puesto de Mando Avanzado (PMA)

El *Puesto de Mando Avanzado (PMA)* es el lugar, próximo al lugar de la emergencia, desde el que se dirige la actuación de los recursos movilizados.

El *Director del PTECV* decidirá, en función del tipo de emergencia y gravedad de la misma, el mando de los *Servicios Esenciales* que asumirá el papel de *director del PMA*.

El *PMA* estará integrado por los coordinadores de las distintas *Unidades Básicas*.

El *PMA* estará **constituido** desde el momento en que se persona en el mismo su director, pudiendo estar o no **completo**, en la medida que se hayan personado o no, todos los coordinadores de las diferentes *Unidades Básicas*.

Funciones del Director del PMA:

- Constituir el *PMA*.

- En la fase inicial, asumir la coordinación y dirección de todos los recursos en la zona hasta que se incorporen al *PMA* el resto de coordinadores de las *Unidades Básicas*, en cuyo momento cada coordinador será responsable de sus propios recursos.
- Valorar la gravedad de la emergencia y proponer, en su caso, cambios en la situación de emergencia declarada.
- Proponer al *Director del PTECV* la necesidad de constitución de alguna *Unidad Básica* más de las indicadas por éste cuando activó el *PTECV*.
- Determinar la zonificación de seguridad en aquellos casos en los que las consecuencias de la emergencia lo requieran.
- Dirigir y coordinar *in situ* las actuaciones de las diferentes *Unidades Básicas* para hacer frente a la emergencia, con el fin de optimizar los recursos humanos y materiales disponibles.
- Canalizar las órdenes del *Director del PTECV* a los coordinadores de las *Unidades Básicas*.
- Valorar la necesidad de constitución del *Centro de Recepción de Medios (CRM)* y designar, en su caso, un responsable.
- Recomendar al *Director del PTECV* las medidas de protección más idóneas en cada momento, para la población, el medio ambiente y los bienes.
- En caso necesario, prever puntos de encuentro para evacuaciones.
- Canalizar la comunicación entre el lugar de la emergencia y el *CCE Generalitat,* informando sobre:
    - Evolución de la emergencia y de aquellas acciones tomadas para paliar las consecuencias de la emergencia.
    - Los recursos movilizados.
    - Estado de las infraestructuras y otros que tengan implicación sobre la actividad normal de personas y bienes.
    - Víctimas y heridos.
    - Medidas de protección a la población adoptadas.
- Canalizar la información entre el lugar de la emergencia y el Ayuntamiento del municipio/s afectado/s, de cara a facilitar la coordinación de recursos municipales disponibles.
- Asesorar al *Director del PTECV*, sobre la conveniencia de declarar el fin de la situación de emergencia.

5.9.2 El Centro de Recepción de Medios (CRM)

Es el centro que tiene encomendada las funciones de recepción y distribución de todos los medios y recursos movilizados para la resolución de la emergencia. Se constituirá a criterio del *Director del PMA* en aquellas emergencias en las que se considere necesario.

La dirección del *CRM* recaerá, por norma general, en el coordinador de la *Unidad Básica de Apoyo.* Será el *Director del PMA*, cuando ordene la constitución del *CRM,* el encargado de designar el mando que asumirá su dirección.

Mientras que no esté constituido el *CRM* las funciones de éste serán asumidas directamente por el *Director del PMA*.

El CRM tiene encomendadas, entre otras, las siguientes funciones:

- Recepción de todos los medios y recursos.
- Gestión de toda la información relacionada con los recursos en el terreno:
  - Horas de llegada y de salida al lugar de la emergencia, gestión de stocks y control de incidencias, etc.
  - Gestión de albaranes y justificantes.
  - Elaboración de informes.
- Gestión de los relevos.
- Facilitar la información al director del *PMA*.

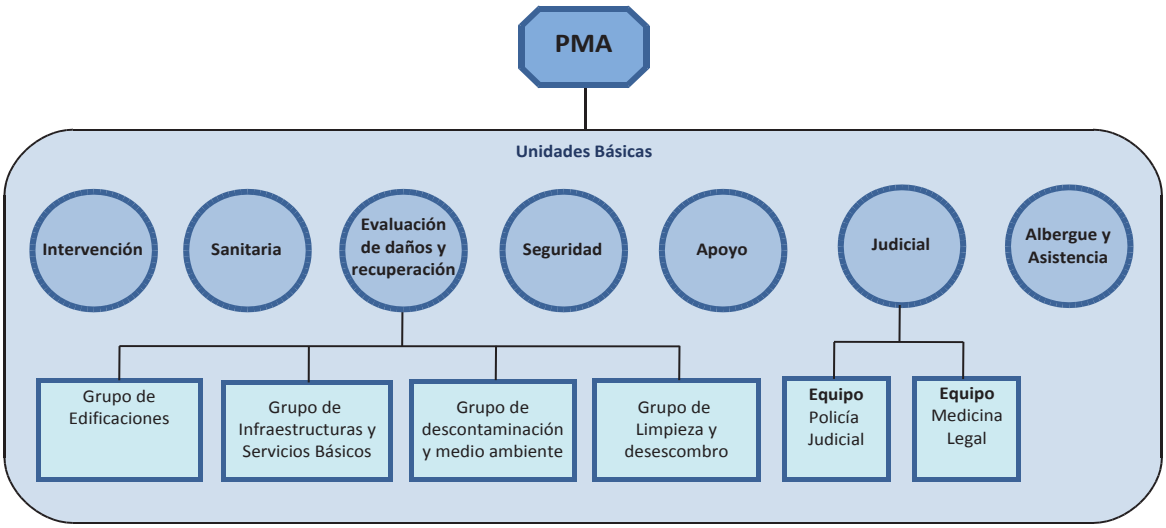
Para la ubicación del *CRM* se tendrán en cuenta los siguientes requisitos:

- Para el avituallamiento se elegirán almacenes o naves con buenas condiciones estructurales, ubicados en la periferia del área más afectada por la emergencia, y que estén bien comunicados con las zonas siniestradas, con facilidad para el aterrizaje de helicópteros en sus proximidades. Se habilitará una zona llana y amplia que reúna los requisitos necesarios para el aterrizaje de helicópteros.
- Para la recepción de parque móvil y personal se seleccionarán lugares explanados abiertos, con gran capacidad de aparcamiento, y a ser posible acotados y próximos a los *CRM*. En cuanto al repostado se habilitarán unidades móviles de abastecimiento para el suministro de combustible a los vehículos, herramientas, maquinaria, etc. de los recursos que estén actuando.
- El emplazamiento de los *CRM* será gestionado por los Ayuntamientos / *CECOPALes* de las áreas afectadas y limítrofes.
- El *CRM* deberá estar custodiado por la *Unidad Básica de Seguridad*.

5.10. Las Unidades Básicas

Todos los recursos movilizados por el *Director del PTECV* a través del *CCE Generalitat* y las distintas Centrales de Coordinación de recursos existentes en la Comunitat Valenciana, a su llegada al lugar de la emergencia se integran en *Unidades Básicas*, al mando de un coordinador que estará en el *PMA.*

A continuación se describen las *Unidades Básicas* que pueden constituirse indicando la composición y funciones que desarrollan las mismas. En la mayoría de las emergencias bastará con la constitución de la *Unidad Básica de Intervención*, la *de Seguridad* y la *Sanitaria*. Sólo en emergencias más complejas, será necesario constituir más *Unidades Básicas*. En cualquier caso, será el *Director del PTECV* el que, por propia iniciativa o a propuesta del *Director del PMA*, en función del tipo de emergencia y sus consecuencias, decidirá el número de *Unidades Básicas* que deberán constituirse.

5.10.1. UNIDAD BÁSICA DE INTERVENCIÓN

El coordinador de esta Unidad será el mando de bomberos de mayor rango en la zona.

COMPOSICIÓN

Unidades de bomberos y brigadas de emergencia desplazadas a las zonas afectadas, dirigidas desde sus Centrales de Coordinación y desde el *CCE Generalitat* o el *CECOPI* cuando éste se constituya.

En función del tipo y gravedad de la emergencia, también podrán integrarse en esta Unidad para las labores de rescate y salvamento: bomberos voluntarios, bomberos de empresa, grupos especialistas en rescate, espeleólogos, unidades caninas de salvamento.

FUNCIONES

- Controlar, reducir o eliminar los efectos del siniestro o la causa del riesgo.
- Búsqueda, rescate y salvamento de personas heridas, sepultadas o aisladas.
- Colaborar en la búsqueda de personas desaparecidas con motivo de la emergencia.
- Colaborar con el resto de *Unidades Básicas* en la aplicación de las medidas de protección a la población.
- Reconocer y evaluar los posibles riesgos asociados en la *Zona de Operaciones* y recomendar, en caso necesario, al *Director del PMA* la delimitación de una *Zona de Intervención*.
- Valorar y proponer al *Director de PMA* la necesidad de establecer un *Área de Salvamento* dentro de la *Zona de Operaciones*.
- Vigilancia de los riesgos latentes una vez controlada la emergencia.

5.10.2. UNIDAD BÁSICA SANITARIA

El coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria* será el médico del equipo *SAMU* desplazado a la zona, en caso de haber más de un equipo, el *CICU* designará el médico que realizará las tareas de coordinación de la *Unidad Básica Sanitaria*.

COMPOSICIÓN

- Equipo/s *SAMU*.
- Recursos sanitarios de atención primaria. Estos recursos son por cercanía al lugar del accidente recursos de respuesta inmediata.
- Recursos de transporte sanitario.
- Helicópteros de transporte sanitario.
- Personal y medios de la Cruz Roja.
- Cualquier otro recurso sanitario que estime necesario el *CICU*.

FUNCIONES

- Realizar las funciones propias de clasificación, asistencia y evacuación de las víctimas a Centros Hospitalarios.
- Colaborar con la *Unidad Básica de Intervención* en el salvamento de las víctimas.
- Constituir el Puesto de Asistencia Sanitaria y Centro de Evacuación de heridos si procede.
- Valorar y proponer al *Director del PMA* la necesidad del establecimiento del *Área de Socorro* dentro de la *Zona de Operaciones*.
- Valorar la necesidad de la atención psicológica en la emergencia y activar al *Grupo de Atención Psicológica* a través del *CCE Generalitat.*
- Valorar la necesidad de utilización del helicóptero medicalizado.

- El Coordinador de la Unidad Básica servirá de enlace entre el Puesto de Asistencia Sanitaria y el *CICU*, establecerá la evacuación de víctimas a centros hospitalarios, realizará la identificación de las víctimas y recogerá toda la información necesaria para establecer actuaciones en Sanidad Ambiental, Salud Pública y cualquier otro aspecto de la actividad sanitaria.
- Las actividades de asistencia en hospitales, cobertura de las necesidades farmacéuticas y la prevención / resolución de problemas epidemiológicos derivados de la emergencia, serán llevadas a cabo de la forma prevista en el *Plan Sectorial Sanitario* por los servicios establecidos en dicho Plan.
- Asesorar y coordinar las actuaciones a desarrollar en materia de Salud Pública.
- Control sanitario de aguas y alimentos.
- Control sanitario de las áreas de evacuados.
- Organización de los Hospitales de Campaña.

5.10.3. UNIDAD BÁSICA DE SEGURIDAD.

El coordinador de esta Unidad será un mando de la Guardia Civil o del Cuerpo Nacional de Policía.

COMPOSICIÓN

- Personal de las Fuerzas del Orden: Guardia Civil, Cuerpo Nacional de Policía (según corresponda por demarcación territorial), Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana y Policía Local. Asimismo, se incorporarán a esta *Unidad Básica* las empresas y el personal de seguridad privada que sean movilizados en caso necesario.

FUNCIONES

- Avisos e información a la población.
- Ordenar el tráfico y establecer rutas alternativas.
- Mantener y restablecer el orden público y garantizar la seguridad ciudadana.
- Control y restricción de accesos en la *Zona Operativa* y cerramiento de la *Zona de Intervención*.
- La coordinación y ejecución de evacuaciones.
- Apoyo en la difusión de los avisos a la población.
- Garantizar la seguridad de los bienes para evitar el saqueo de éstos.
- En el desarrollo de funciones de Policía Judicial se integrarán en la *Unidad Básica Judicial* en el terreno.

5.10.4. Unidad Básica de Apoyo

Si en la emergencia se produjeran necesidades relacionadas con el apoyo logístico y la asistencia técnica, el *Director del PTECV* podrá ordenar la constitución de la *Unidad Básica de Apoyo*.

El coordinador de esta Unidad, será designado por el *Director del PTECV* por propia iniciativa o a propuesta del *Director del PMA* o del *Director del Plan Sectorial de Abastecimiento.*

Composición

- Personal de las Diputaciones Provinciales y Consorcios Provinciales de Bomberos, como responsables de avituallamiento y de la gestión de maquinaria para rehabilitación.
- Personal de los Ayuntamientos.
- Brigadas de obras de los titulares de carreteras.
- Personal del Plan Sectorial de Transporte.
- Personal de las Compañías de los Servicios básicos afectados.
- Personal Voluntario de Protección Civil y otras organizaciones de voluntariado.
- Técnico de Emergencias de la Generalitat.
- Técnicos y Agentes Medioambientales.
- Un Técnico representante de la Delegación de Gobierno/ Subdelegaciones del Gobierno (en caso de declararse el interés nacional).
- En caso de que la emergencia tenga un origen tecnológico: técnicos especialistas en función de los procesos industriales o de las sustancias peligrosas involucradas.
- En caso de considerarse necesario por parte del Alcalde del Municipio en el que se haya producido la emergencia, se podrá incorporar a esta Unidad un representante municipal como coordinador de recursos municipales en el terreno.
- Otros técnicos o especialistas en el terreno.

Funciones

- El apoyo logístico, especialmente en las áreas de abastecimiento, avituallamiento, transporte y comunicaciones.
- Transporte.
- Efectuar el seguimiento de las medidas de protección a la población y propuesta de adopción de nuevas medidas.
- Asesoramiento técnico al *Director del PMA* en aquellas emergencias con un origen tecnológico.

- Asesoramiento técnico al Director del PMA sobre aspectos medioambientales y forestales.

5.10.5. Unidad Básica de Albergue y Asistencia

Si en la emergencia se produjeran necesidades de albergar a la población, el *Director del PTECV* podrá ordenar la constitución de la *Unidad Básica de Albergue y Asistencia*.

El coordinador de esta Unidad, para cada zona, será designado por el *Director del PTECV* por propia iniciativa o a propuesta del *Director del PMA* o del *Director del Plan Sectorial de Albergue y Asistencia.*

Composición

- Servicios de asistencia social de la Conselleria competente en materia de servicios sociales.
- Servicios Sociales de los Ayuntamientos.
- Personal y medios de la Cruz Roja.
- Voluntarios de protección civil y otras organizaciones de voluntariado.

Funciones

- Asistencia social.
- Albergue de evacuados y desplazados.
- Apoyo psicológico a los afectados.
- Distribución de víveres en los centros de albergue.
- Registro y seguimiento de los afectados.

5.10.6. Unidad Básica Judicial

Si en la emergencia se produjeran numerosas víctimas, el *Director del PTECV* podrá ordenar la constitución de la *Unidad Básica Judicial*. La coordinación de esta unidad corresponde a la Autoridad Judicial o persona que ésta designe.

Composición

- Autoridad Judicial desplazada al lugar.
- Miembros de la Policía Judicial Específica (Guardia Civil, Cuerpo Nacional de Policía).
- Médicos forenses del Instituto de Medicina Legal de la provincia afectada y de las otras provincias si se considera necesario.

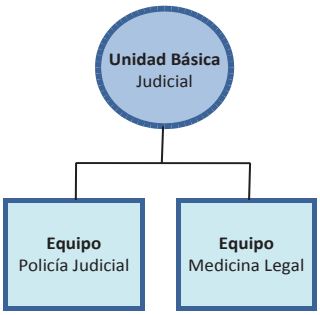
- Otros funcionarios pertenecientes a la organización judicial movilizados al efecto.
- Servicios funerarios.

Los miembros de la Policía Judicial actuarán al servicio de sus mandos naturales.

EQUIPOS DE ACTUACIÓN

Todos los recursos integrados en esta unidad se organizarán en dos Equipos de actuación con funciones diferenciadas:

- Equipo de Policía Judicial.
- Equipo de Medicina Legal.

Cada equipo de trabajo desarrollará las funciones que le son establecidas legalmente o que le sean asignadas por la autoridad Judicial y que a continuación se detallan: Fotografía, Necroreseña, Examen de ropas, Examen externo de marcas y tatuajes, Cumplimentación de la ficha de datos, Obtención de muestras, Autopsia, Radiografías y Odontogramas.

Las actividades antes descritas se realizarán en el lugar de la catástrofe o en el Instituto de Medicina Legal en la forma que se establezca por la Autoridad Judicial competente, en cumplimiento de lo dispuesto en el Ordenamiento Jurídico. En todos los supuestos la colaboración y ayuda mutua entre los médicos forenses y los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado presidirán todas las actuaciones.

La coordinación del Equipo de Medicina Legal, será asumida inicialmente por el Médico Forense en funciones de guardia en el lugar y fecha en que ocurra la emergencia, según el plan de guardias del Instituto de Medicina Legal correspondiente.

La coordinación del Equipo de Policía Judicial será asumida por el mando del Cuerpo Nacional de Policía / Guardia Civil designado al efecto.

Las funciones de la Unidad Judicial son las siguientes:

- Investigación de causas y origen del siniestro.
- Instrucción de las primeras actuaciones.
- Labores de identificación de fallecidos.
- Habilitación de una zona para depósito y custodia de cadáveres.

- Realizadas las labores de identificación y reconocimiento pertinentes, se elaborará el listado de personas fallecidas, que será transmitido al Centro que gestione la información.

En aquellas emergencias de menor entidad, en las que no sea necesaria la constitución de esta Unidad, las funciones aquí descritas serán asumidas por la *Unidad de Seguridad*, por el contrario, si la gravedad de la emergencia así lo requiere, se movilizarán los Equipos de Identificación de Víctimas en Grandes Catástrofes (IVD) del Cuerpo Nacional de Policía y el Equipo de Identificación de Catástrofes de la Guardia Civil, que actuarán en función de la demarcación o como observadores / colaboradores en aquellos casos en que así se requiera.

5.10.7. Unidad Básica de Evaluación de Daños y Recuperación

Si en la emergencia se produjeran cuantiosos daños, el *Director del PTECV* podrá ordenar la constitución de la *Unidad Básica de Evaluación de Daños y Recuperación.*

Los daños que pueden darse en una emergencia, pueden ser muy cuantiosos y afectar a diferentes tipos de infraestructuras, construcciones o servicios básicos, por lo que puede ser necesaria la intervención de un gran número de técnicos de los diferentes organismos competentes: departamentos de Arquitectura, Vivienda, Obras Públicas e Infraestructuras, Diputaciones Provinciales y Ayuntamientos. Será necesario recurrir a los Colegios de Arquitectos y Arquitectos Técnicos de la Comunitat, a través del Convenio firmado entre la Conselleria competente en materia de vivienda y el Instituto Valenciano de la Edificación.

Dicho personal deberá evaluar las condiciones de habitabilidad de las edificaciones, así como los daños en las obras públicas, de la zona afectada por la emergencia y proponer las medidas a adoptar.

Esta unidad estará formada por cuatro grupos:

- El Grupo de Edificaciones.
- El Grupo de Infraestructuras y Servicios Básicos
- El Grupo de Descontaminación y Medioambiente
- El Grupo de Limpieza y Desescombro

La actuación de cada grupo será coordinada por un coordinador que seguirá las directrices que se establezcan desde el *CECOPI*, no obstante lo anterior, los coordinadores de estos grupos se integrarán también en el *PMA* / *CECOPAL* con objeto de asegurar la actuación coordinada de todos los recursos en el terreno.

Las funciones asignadas a esta Unidad son las que, por norma general, se prolongarán durante la fase de post-emergencia. Durante esta fase, la coordinación y misiones de esta Unidad se regirán según lo indicado en el *Procedimiento de Reposición de los Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad*

COMPOSICIÓN

- **Grupo de edificaciones:**
  - Personal técnico de la conselleria competente en materia de Arquitectura y Vivienda.
  - Arquitectos y otros técnicos profesionales del sector de la vivienda.
  - Personal técnico de los Ayuntamientos y las Diputaciones Provinciales.
  - Equipos de trabajo de ejecución de proyectos de recuperación de edificaciones.
  - Personal de los Servicios de Bomberos.
  - Unidad de Brigadas de Emergencia.

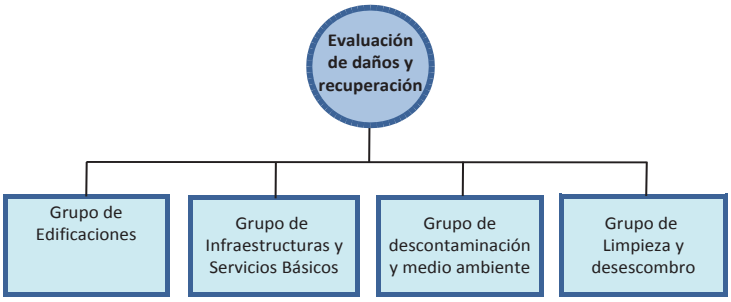
- **Grupo de infraestructuras y servicios básicos:**
  - Personal técnico de la Conselleria competente en materia de Obras Públicas e Infraestructuras.
  - Personal técnico de la Administración General del Estado competente en materia de Obras Públicas e Infraestructuras.
  - Personal técnico de los Ayuntamientos, con capacidad de prestar soporte en las actuaciones que afectan a su municipio.
  - Ingenieros, Arquitectos y otros técnicos profesionales del sector de las infraestructuras y obras públicas.
  - Equipos de trabajo de ejecución de proyectos de recuperación de infraestructuras.
  - Equipos de reposición de suministros básicos de las empresas proveedoras de los servicios afectados.

- **Grupo de descontaminación y medioambiente:**
  - Personal técnico de la Conselleria competente en Medioambiente, especialista en calidad del aire, calidad de aguas y/o gestión de residuos, forestal, espacios naturales protegidos y biodiversidad.
  - Personal técnico de la Conselleria competente en Agricultura.
  - Personal técnico de la Administración General del Estado y sus empresas públicas, especialista en distintos tipos de contaminantes.

- Personal técnico de las empresas generadoras de riesgo o especialistas en los contaminantes resultantes de la emergencia.
- Personal técnico de los Ayuntamientos y Diputaciones Provinciales.
- Equipos de trabajo de ejecución de proyectos de descontaminación y recuperación.

★ **Del Grupo de limpieza y desescombro:**

- Servicios municipales de limpieza y desescombro.
- Unidad de Brigadas de Emergencia.
- Personal técnico de los Ayuntamientos y las Diputaciones Provinciales.
- Personal y recursos de Cruz Roja.
- Grupos de Voluntarios de Protección Civil y otras organizaciones de voluntariado.

FUNCIONES

★ **Del Grupo de edificaciones:**

- Evaluar las condiciones de habitabilidad de las edificaciones.
- Establecer los equipos técnicos de inspección de edificios, las prioridades de su trabajo y los códigos de señales a colocar en las viviendas.
- Redactar y distribuir las normas específicas y los cuestionarios a rellenar por los equipos de inspección de edificios.
- Controlar y llevar a cabo las demoliciones.
- Apuntalamiento y actuaciones de urgencia en edificaciones.
- Ejecución de los proyectos de recuperación de edificaciones.

★ **Del Grupo de infraestructuras y servicios básicos:**

- Evaluar las condiciones de las infraestructuras y líneas vitales.
- Adoptar las medidas provisionales que eviten el desabastecimiento y aislamiento de la población que permanece en la zona afectada por la emergencia
- Coordinar y establecer las prioridades en el restablecimiento de los Servicios Básicos.
- Ejecución de los proyectos de recuperación de infraestructuras y servicios básicos.

★ **Del Grupo de descontaminación y medioambiente:**

- Valorar la naturaleza de la contaminación de la zona afectada.
- Determinar el alcance de la zona objeto de recuperación.
- Proponer a la dirección del presente Procedimiento las actuaciones a realizar para tratamiento de dicha contaminación.
- Asesorar en materia forestal, espacios naturales protegidos y biodiversidad.
- Ejecución de los proyectos de recuperación de las zonas contaminadas.

★ **Del Grupo de limpieza y desescombro:**

- Limpieza de las zonas afectadas por la emergencia mediante medios convencionales y maquinaria pesada.
- Retirada de escombros y restos de enseres producidos por la situación de emergencia, tanto en la vía pública como en las viviendas particulares.

5.10.8 Fuerzas Armadas

Los recursos pertenecientes a las Fuerzas Armadas y en particular los de la Unidad Militar de Emergencias, no están asignados al *PTECV*.

En aquellos casos en los que se solicite a la Administración General del Estado su intervención y se apruebe o se prevea su aprobación, su participación en la misma se estructurará de la siguiente forma:

- Los recursos de las Fuerzas Armadas podrán, en función de sus capacidades y formación, integrarse en distintas *Unidades Básicas*.
- El *Director del PTECV*, con el asesoramiento del Oficial de Enlace de la UME presente en el *CECOPI*, decidirá, en función del tipo y gravedad de la emergencia, extensión territorial, coordinación de los recursos en el terreno y las necesidades de recursos, las funciones que serán desarrolladas por los miembros de las Fuerzas Armadas así como el ámbito territorial de su zona de actuación.
- Los recursos de las Fuerzas Armadas estarán dirigidos en todos los casos por sus mandos naturales.
- Para asegurar una adecuada coordinación de los trabajos en el lugar de la emergencia, en el *PMA* se integrará un mando de la UME que será el Jefe de los recursos de la UME desplegados.

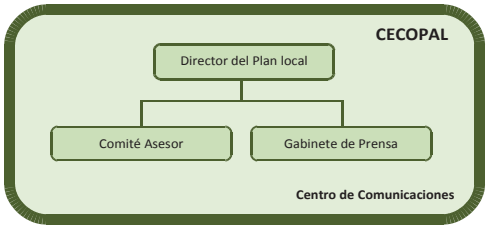
5.11. La estructura de respuesta local

El *Centro de Coordinación Operativa Local (CECOPAL)* es el órgano de coordinación de las actuaciones que deben desarrollarse en un ámbito local determinado (municipio o entidad supramunicipal) tanto en situación de preemergencia como de emergencia.

La composición y funciones propias del *CECOPAL* estarán establecidas en los Planes Territoriales de ámbito locales frente a emergencias.

El *CECOPAL* está compuesto por:

- El *Director del Plan.*
- El *Comité Asesor.*
- El *Gabinete de Prensa.*
- El *Centro de Comunicaciones.*

Desde el *CECOPAL* se dirigirán las actuaciones de los servicios municipales, se establecerán las prioridades de actuación en el ámbito local (municipal o

supramunicipal) y se tomarán las medidas necesarias de protección a personas y bienes.

En el caso de los municipios, el *Director del CECOPAL* será el Alcalde y será el encargado de realizar las peticiones de medios y recursos externos al *CCE Generalitat / CECOPI*.

El Plan Territorial de ámbito local establecerá las estructuras de emergencia que se constituyen en función de la clasificación de la emergencia así como el modo en el que los recursos municipales se integran en el *PTECV* en caso de activación del éste.

El *CECOPAL* podrá constituirse en situación de emergencia, por decisión propia de su director o a requerimiento del *Director del PTECV*. Asimismo, el *CECOPAL* también podrá constituirse de forma preventiva en situaciones de preemergencia si así lo decide su director.

Las funciones del director del *CECOPAL* son:

- **En situación de Preemergencia:**
  - Recibir la declaración de preemergencia remitida por el *CCE Generalitat*, alertar a los recursos municipales y declarar, en su caso, la preemergencia a nivel local.
  - Activar a los recursos municipales que deban participar en el seguimiento de la situación de preemergencia.
  - Proporcionar información de retorno al *CCE Generalitat*.

- **En situación de Emergencia:**
  - Declarar la situación de emergencia y el fin de la misma.
  - Convocar a los miembros del *Comité Asesor, el Gabinete de Prensa* y activar todos los servicios y recursos locales necesarios en la gestión de la emergencia.
  - Decidir en cada momento y con el consejo del *Comité Asesor*, las actuaciones más convenientes para hacer frente a la situación de emergencia, y a la aplicación de las medidas de protección a la población, al medio ambiente, a los bienes y al personal adscrito al Plan de ámbito local.
  - Proponer la orden de evacuación al *Director del PTECV*, o en casos de urgencia y necesidad apremiarte, ordenarla.
  - Facilitar el avituallamiento de víveres y artículos de primera necesidad.
  - Mantener la comunicación con el *CCE Generalitat / CECOPI* y solicitar, en su caso, la intervención de medios y recursos externos al municipio.

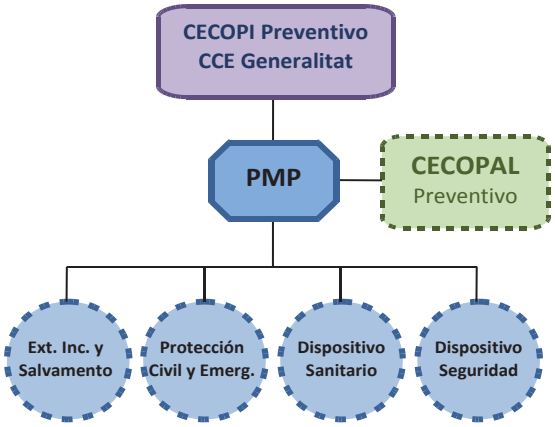
- Determinar, coordinar y facilitar la información a la población durante la emergencia.
- Establecer prioridades, y ordenar las actuaciones necesarias para la restitución de los servicios básicos y la vuelta a la normalidad.
- Asegurar el mantenimiento de la operatividad del Plan.

5.12. Estructuras de Gestión de Preemergencias

Para la gestión de las preemergencias no suele ser necesaria la constitución de estructuras complejas como las que se han descrito anteriormente para el caso de las emergencias. Normalmente basta con una alerta a los recursos y la activación de los protocolos internos de preemergencia, que son los que pueden establecer la adopción de una serie de medidas preventivas de cara a minimizar las consecuencias de las posibles emergencias y a adoptar las medidas de protección a la población, que puedan ser necesarias en función del tipo de riesgo que haya generado la declaración de la situación de preemergencia.

No obstante lo anterior, el *Director del PTECV*, en función del tipo de riesgo que haya generado la declaración de la situación de preemergencia y sus posibles consecuencias, podrá ordenar la constitución de:

- *Dispositivo Preventivo.*
- *Puesto de Mando Preventivo (PMP).*
- *CECOPI* Preventivo.

Dispositivo Preventivo

Al igual que en situación de emergencia los recursos se organizan en *Unidades Básicas*, en las situaciones de preemergencia, los recursos se organizan en *Dispositivos Preventivos*. Estos dispositivos estarán integrados por los recursos que se hayan movilizado con carácter previo por parte del *Director del PTECV*.

El número de dispositivos, los recursos que los integrarán y las funciones que éstos desarrollarán, serán establecidos por el *Director del PTECV* en función del tipo de riesgo que haya provocado la declaración de la situación de preemergencia y la gravedad de los posibles daños esperados. Con carácter general, estos dispositivos podrán ser los siguientes:

- **Dispositivo de Extinción de Incendios y Salvamento:** Consorcios Provinciales de Bomberos, Parques Municipales, Brigadas de Emergencia, etc.
- **Dispositivo de Protección Civil y Gestión de Emergencias:** integrado por los recursos de protección civil (voluntarios de protección civil, técnicos de emergencia).
- **Dispositivo Sanitario:** integrado por los recursos sanitarios.
- **Dispositivo de Seguridad:** integrado por los recursos del Cuerpo Nacional de Policía, de la Guardia Civil, de la Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana y de las Policías Locales.

PUESTO DE MANDO PREVENTIVO (PMP)

Cada *Dispositivo Preventivo* tendrá un **coordinador** que se integrará en el *Puesto de Mando Preventivo (PMP)*.

El *Director del PTECV* establecerá el mando que se hará cargo de la dirección del *PMP*.

En lo que respecta a la coordinación de las tareas relacionadas con las Urgencias Sanitarias, Extinción de Incendios y Emergencias de Protección Civil, desde el *PMP* se desarrollarán las siguientes funciones:

- Coordinar los dispositivos preventivos, para asegurar una respuesta eficaz ante cualquier tipo de incidente que se produzca.
- En caso de accidentes, urgencia o emergencia, coordinar la información disponible para facilitarla al *CCE Generalitat*.
- En caso de declararse la situación de emergencia constituir, en su caso, el *Puesto de Mando Avanzado*.

CECOPI PREVENTIVO

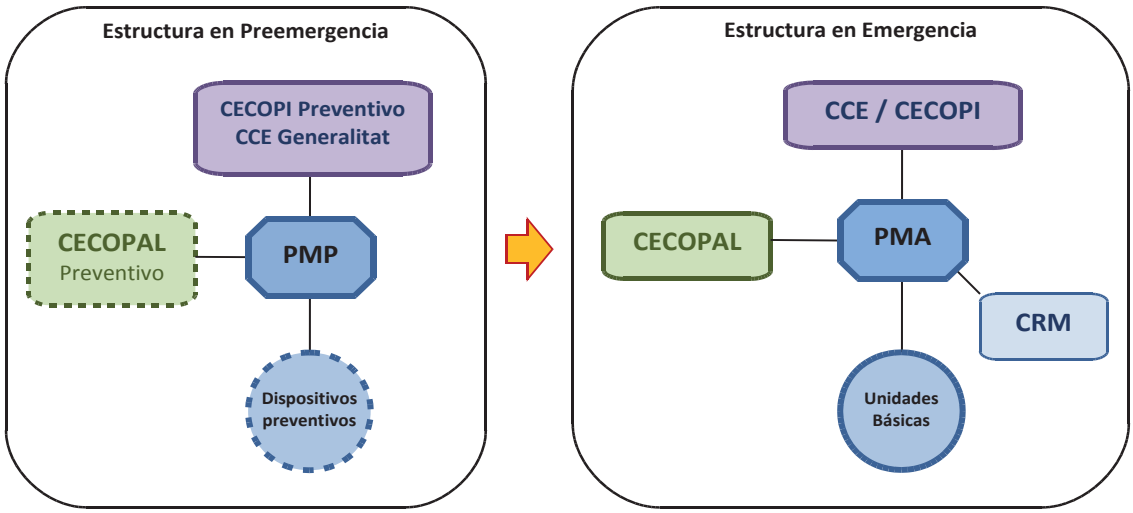
El *Director del PTECV*, en función del tipo de riesgo que haya ocasionado la declaración de la situación de preemergencia, podrá ordenar la constitución de un *CECOPI* preventivo. El *Director del PTECV* decidirá que miembros del *Comité Asesor*, descritos en el apartado **5.7.**, formarán parte de este *CECOPI* preventivo.

CECOPAL Preventivo

El Director del Plan Territorial de ámbito local en función del tipo de riesgo que haya ocasionado la declaración de la situación de preemergencia, por propia iniciativa o a requerimiento del *Director del PTECV* podrá ordenar la constitución de un *CECOPI* preventivo. El Director del Plan Territorial de ámbito local decidirá que miembros del *Comité Asesor* formarán parte de este *CECOPAL* preventivo.

Evolución de la estructura en caso de emergencia

Declarada la situación de emergencia el *Puesto de Mando Preventivo (PMP)* se transformará en *Puesto de Mando Avanzado (PMA)* con el objeto de desarrollar las funciones que son descritas en el apartado 5.9. del *PTECV*. Del mismo modo, los recursos movilizados por las distintas Centrales de Coordinación para la resolución de la emergencia y los que ya estaban en el terreno organizados en los *Dispositivos preventivos* descritos en este apartado, se integrarán en las *Unidades Básicas* previstas en el *PTECV*, al mando de un coordinador de la Unidad que estará presente en el *PMA*.

6. OPERATIVIDAD ANTE PREEMERGENCIAS Y EMERGENCIAS

6.1. ACTIVACIÓN DEL PTECV

El *PTECV* se activará por parte de su director cuando se dé una emergencia genérica que no tenga una planificación específica, como por ejemplo:

- Graves accidentes industriales (salvo si el establecimiento está afectado por el umbral superior del Real Decreto 1254/1999 y cuenta con Plan de Emergencia Exterior específico).
- Fenómenos meteorológicos adversos (salvo inundaciones y nevadas que cuentan con planes específicos).
- Graves accidentes en el transporte y otras emergencias con múltiples víctimas (caída de aeronave fuera de un recinto Aeroportuario, grave accidente de transporte de viajeros, derrumbamiento de viviendas, atentado terrorista, etc.).
- Graves incendios urbanos.
- Búsqueda, rescate y salvamento.
- Graves situaciones de sequía, alerta sanitaria, etc.

También se activará el *PTECV* en los siguientes casos:

- Apoyo a la activación de un Plan Territorial de ámbito local.
- Apoyo a la activación de Planes de Protección Civil por emergencias sucedidas en otras Comunidades Autónomas.
- Apoyo a la Administración General del Estado cuando se produzca la activación de un Plan de Protección Civil cuya dirección sea competencia de ésta.

El *PTECV* podrá activarse en fase de preemergencia, emergencia o en vuelta a la normalidad.

En función del tipo de emergencia, la gravedad de la misma y las necesidades organizativas que ésta requiera, el *Director del PTECV* podrá activar los procedimientos de actuación de carácter horizontal así como, requerir de los directores de los Planes Sectoriales, la activación de los mismos.

ÁMBITO AUTONÓMICO Y ÁMBITO LOCAL

El *PTECV* se activará respetando los principios de **complementariedad** y **subsidiariedad** y con pleno respeto a las competencias que, en materia de protección civil, la legislación estatal y autonómica atribuye a la administración local.

De esta forma, el *PTECV* se activará en aquellas emergencias que tengan un ámbito autonómico, por afectar a más de un término municipal o por precisar recursos especializados no previstos en la planificación local frente a emergencias.

Complementariamente, el *PTECV* se podrá activar frente a emergencias de ámbito local en las que, el/los municipios afectados hayan activado sus planes territoriales de ámbito local y en los que sea necesario apoyar a la organización descrita en estos planes con recursos de ámbito autonómico. En estos casos, aunque el *PTECV* permanezca activo, la competencia en la dirección de la emergencia corresponderá a la autoridad local.

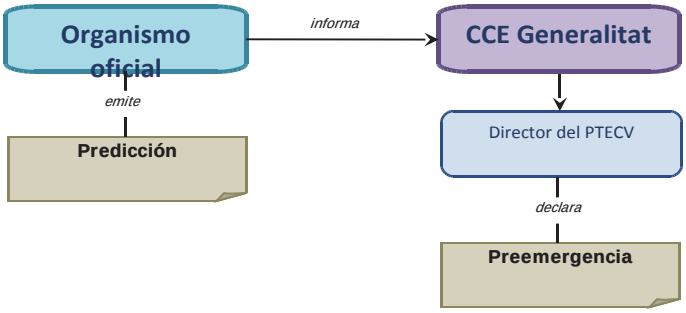
El *PTECV* se activará también en aquellas emergencias de ámbito local en las que los recursos previstos en los planes territoriales de ámbito local sean insuficientes para la gestión de la misma. En estos casos, corresponderá al *Director del PTECV* valorar si la dirección de la emergencia continúa ejerciéndose por parte de la autoridad local (situación 0) o se asume por parte del *Director del PTECV* (situación 1 ó 2).

Subsidiariamente, el *PTECV* se podrá activar frente a emergencias de ámbito local en las que, el/los municipios afectados no dispongan de planes territoriales de ámbito local y por lo tanto, sea necesario activar una estructura de gestión de emergencias de las previstas en el presente plan. En estos casos, la dirección de la emergencia corresponderá al *Director del PTECV*.

6.2. ACTUACIÓN EN PREEMERGENCIAS

En aquellas situaciones y riesgos que así lo requieran, el *Director del PTECV* podrá activar el presente plan en fase de preemergencia.

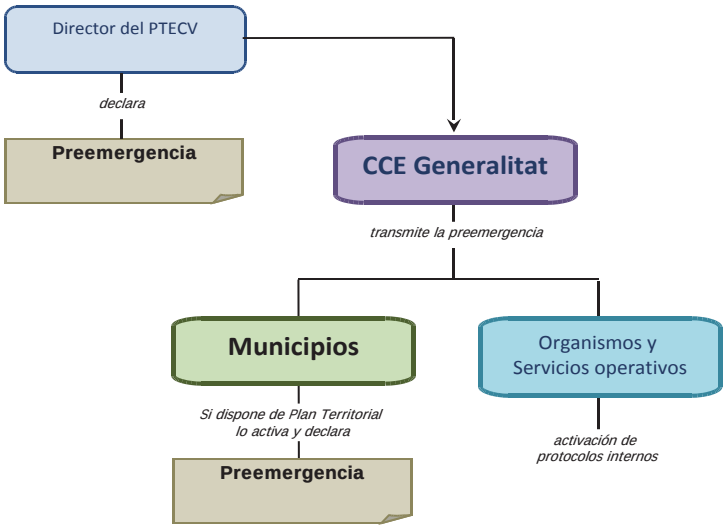
Los riesgos que generalmente requieren de una fase de preemergencia para su gestión son aquellos en las que un organismo oficial realiza una predicción, con una cierta antelación, sobre la ocurrencia y magnitud del alcance de los posibles daños generados por esta.

6.2.1. ALERTA

Cuando se active el *PTECV* en fase de preemergencia el *CCE Generalitat* será el encargado de comunicar la fase de preemergencia a los organismos involucrados en la operatividad del *PTECV* y a los municipios afectados por la misma.

La fase de preemergencia se inicia para todos los involucrados a partir de la recepción de la declaración debiendo activar, cada uno de ellos, sus protocolos internos de actuación tras la recepción de la citada preemergencia.

ÁMBITO DE LA PREEMERGENCIA

La declaración de la preemergencia prevista en el *PTECV* tiene un ámbito autonómico, correspondiendo a la autoridad local prevista en los planes territoriales de ámbito local, declarar las situaciones de preemergencia en sus respectivos municipios.

Una vez declarada la situación de preemergencia y comunicada a los municipios afectados por el ámbito territorial de la misma, éstos procederán a activar su Plan Territorial de ámbito local (en caso de disponer del mismo) en situación de preemergencia, procediendo a realizar las acciones que se describan en el citado Plan para esta fase.

Si el municipio no dispusiera de planificación territorial o no declarara la situación de preemergencia, la declaración de la preemergencia de ámbito autonómico, podrá ser extensible al ámbito local si la autoridad local, lo considera conveniente de cara a poder adoptar las medidas de protección a la población que estime necesarias.

EL BOLETÍN INFORMATIVO ESPECIAL

Frente a aquellos fenómenos en los que el *Director del PTECV* estime que no es necesario activar el *PTECV* en fase de preemergencia, el *CCE Generalitat* podrá emitir un *Boletín Informativo Especial* a los municipios afectados por el fenómeno y a los organismos colaboradores de protección civil.

ORGANISMOS A ALERTAR

Los Organismos y servicios operativos involucrados en la operatividad del *PTECV* a alertar por parte del *CCE Generalitat*, son los siguientes:

- Centrales de Coordinación de los Servicios de Extinción de Incendios y Salvamento de la Comunitat Valenciana.
- Municipios de la Comunitat Valenciana incluidos en el ámbito de la preemergencia.
- Delegación y Subdelegaciones del Gobierno.
- Centros de Información y Coordinación de Urgencias Sanitarias.
- Responsables Autonómicos de los Planes Sectoriales.
- Guardia Civil, Cuerpo Nacional de Policía y Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Empresas de gestión y distribución de servicios básicos.
- Empresas de gestión de terminales y redes de transporte.
- Cruz Roja Española en la Comunitat Valenciana.
- Departamentos competentes en materia de Turismo, de Educación y de Medio Ambiente.
- Otros organismos colaboradores con Protección Civil.
- Otros avisos previstos en el Protocolo de avisos internos del *CCE Generalitat*.

Los Organismos y servicios operativos, involucrados en la operatividad del *PTECV* a alertar por la Delegación / Subdelegaciones del Gobierno son los siguientes:

- Guardia Civil.
- Cuerpo Nacional de Policía.
- Centro de Gestión de Tráfico.
- Demarcación de Carreteras del Ministerio de Fomento.
- Otros organismos como: Puertos, Aeropuertos, Centros Regionales de Coordinación de Salvamento, Confederaciones Hidrográficas, etc.
- Unidad Militar de Emergencias.
- Otros avisos previstos en el Protocolo de avisos internos de la Delegación / Subdelegación del Gobierno.

Sistemas de transmisión de la declaración

La comunicación de la situación de preemergencia y los *Boletines Informativos Especiales* por parte del *CCE Generalitat* a los Organismos y servicios involucrados en la operatividad del *PTECV*, se efectuará de acuerdo con los protocolos de comunicación establecidos. La transmisión podrá ser vía teléfono, fax, radio, mensajes SMS, correos electrónicos y/o el sistema de gestión de emergencias y comunicaciones de *1·1·2 Comunitat Valenciana*.

Contenido de la declaración

La declaración de la situación de preemergencia se hará según los modelos disponibles en el *CCE Generalitat* y en la misma se hará constar, como mínimo, los siguientes datos:

- Fecha y hora de la declaración.
- Tipo de Riesgo.
- Nivel de riesgo (si es de aplicación).
- Ámbito territorial afectado.

En función del tipo de riesgo que ocasione la declaración de la preemergencia, puede ser necesario establecer en la declaración el plazo temporal en el que ésta permanecerá activa.

DIFUSIÓN DE LA PREEMERGENCIA A LA POBLACIÓN

La difusión de la preemergencia a los medios de comunicación social será efectuada, para todos los medios de la Comunitat Valenciana, por el Gabinete de Prensa del Gabinete de Información. En el comunicado de la situación de preemergencia se acompañarán los consejos básicos para la población en función del tipo de riesgo que se trate.

La web pública ***www.112cv.com*** ofrece información permanentemente actualizada de las situaciones de preemergencias, emergencias vigentes e información adicional así como consejos a la población sobre los riesgos en la Comunitat Valenciana.

6.2.2. SEGUIMIENTO DE LA PREEMERGENCIA

Una vez efectuada la *Alerta* a todos los Municipios, los Organismos y servicios operativos involucrados en la operatividad del *PTECV*, se pasará a la fase de *Seguimiento*. El objetivo de esta fase es constatar o no que el fenómeno produce daños, valorarlos y, en su caso declarar la fase de emergencia o, por el contrario, declarar el fin de la situación de preemergencia.

El *Director del PTECV* activará el *Procedimiento de Actuación de Gestión de la Información,* constituyéndose en el *CCE Generalitat* el *Gabinete de Información.*

En esta fase es necesaria la colaboración de todas las Administraciones, Organismos y servicios operativos, que facilitarán la información sobre la génesis y desarrollo de incidentes relacionados con el riesgo que ha ocasionado la declaración de la situación de preemergencia al *CCE Generalitat* para que éste, a través del *Gabinete de Información,* elabore los correspondientes *Informes de Seguimiento* y proporcione información de retorno a todos los Organismos y servicios operativos involucrados en la operatividad del *PTECV*.

Los Organismos y servicios operativos que participarán en el seguimiento dependerán del tipo de riesgo que haya generado la declaración de la situación de preemergencia, pero serán, a grandes rasgos, los siguientes:

- El *CCE Generalitat*, a través de la *Sala de Emergencias* y del teléfono de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana.*
- Unidad de Brigadas de Emergencia.
- Agentes medioambientales y Unidades de Vigilancia forestal.
- Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Los municipios afectados por el ámbito territorial de la declaración de la situación de preemergencia.

- Las centrales de comunicación de los cuerpos de seguridad, intervención y salvamento (Guardia Civil, Cuerpo Nacional de Policía, Centrales de Coordinación de los Servicios de Extinción de Incendios y Salvamento de la Comunitat Valenciana, etc.).
- Otros organismos como: Puertos, Aeropuertos, Centros Regionales de Coordinación de Salvamento, Confederaciones Hidrográficas, etc.
- Empresas gestoras de servicios básicos de suministro eléctrico y telefonía.
- Empresas gestoras de redes y terminales de transporte.

ACTUACIONES DE LOS MUNICIPIOS

El Alcalde, como máximo responsable de protección civil municipal, será el responsable de dar las instrucciones oportunas en su municipio para asegurar:

- Que se dispone de la información sobre la situación de riesgo.
- Que se efectúa un seguimiento del riesgo en su término municipal.
- Que se efectúa el intercambio de información con el *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat*, a través del *1·1·2 Comunitat Valenciana.*

Asimismo, en caso de que la evolución de la situación de preemergencia lo requiera, el Alcalde velará para:

- Que se impida el estacionamiento o acampada en zonas que pudieran ser afectadas por el riesgo objeto de la declaración de la situación de preemergencia.
- Que se adopten las medidas preventivas adecuadas en cualquier acto de pública concurrencia previsto en su municipio (pruebas deportivas, exhibiciones, fiestas populares, manifestaciones artísticas, etc.).
- Que se informe a la población potencialmente afectada por el riesgo.

El Alcalde del municipio, en función de la evolución de la situación, decidirá sobre la conveniencia de la constitución del *CECOPAL*.

6.2.3. CONSTITUCIÓN DE ESTRUCTURAS DE GESTIÓN DE PREEMERGENCIAS

Por norma general, para la gestión de las situaciones de preemergencia no es necesario constituir ningún tipo de estructura, no obstante lo anterior, el *Director del PTECV* decidirá, en función del tipo de riesgo que haya generado la situación y su previsible gravedad, la necesidad de constituir alguna de las estructuras de gestión de preemergencias que se describen en el apartado **5.12.**

6.2.4. Declaración del fin de la preemergencia

Una vez hayan disminuido el valor de los parámetros de riesgo que ocasionaron la declaración de la situación de preemergencia, el *Director del PTECV* declarará el final de la misma. Esta declaración deberá ser transmitida a todos los Organismos y servicios operativos previamente alertados.

En aquellos municipios en los que se haya activado el Plan territorial de ámbito local en fase de preemergencia, será el Alcalde el encargado de declarar el final de la situación y proceder a la desactivación del Plan Territorial de ámbito local según lo establecido en el mismo.

6.3. Actuación en emergencias

La fase de emergencia se estructura en las siguientes situaciones:

Situación 0	Situación en la que se han producido daños muy localizados y en la que para su control es suficiente la activación y aplicación de un plan de ámbito local (municipal o supramunicipal).
Situación 1	Situación en la que se han producido daños moderados y en la que para su control es necesario la activación del presente plan, con la constitución del *Puesto de Mando Avanzado* y de un número determinado de *Unidades Básicas*.
Situación 2	Situación en la que se han producido daños extensos y en la que para su control es necesario la activación del presente plan, con la constitución del *CECOPI*, del *Puesto de Mando Avanzado* y de un número determinado de Unidades Básicas. También se clasificarán como Situación 2 aquellas emergencias en las que sea necesario movilizar recursos extraordinarios no adscritos al *PTECV*.
Situación 3	Emergencias que, habiéndose considerado que está en juego el interés nacional, así sean declaradas por el Ministro de Interior.

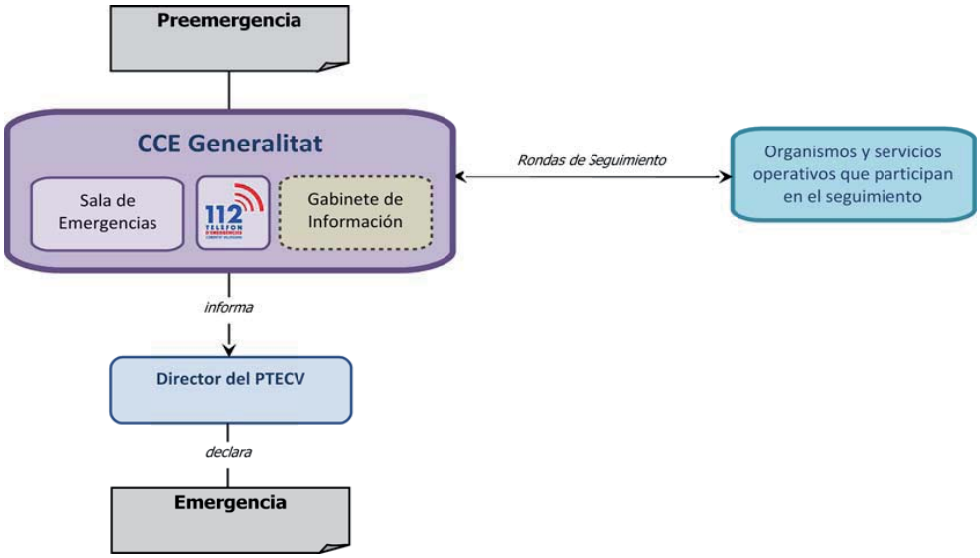
6.3.1. Declaración de la situación de emergencia

La declaración de la situación de emergencia se realizará por parte del *Director del PTECV*, bien por evolución desfavorable de una situación de preemergencia en la que se materialice el riesgo o bien por hechos sobrevenidos sin declaración previa de una preemergencia.

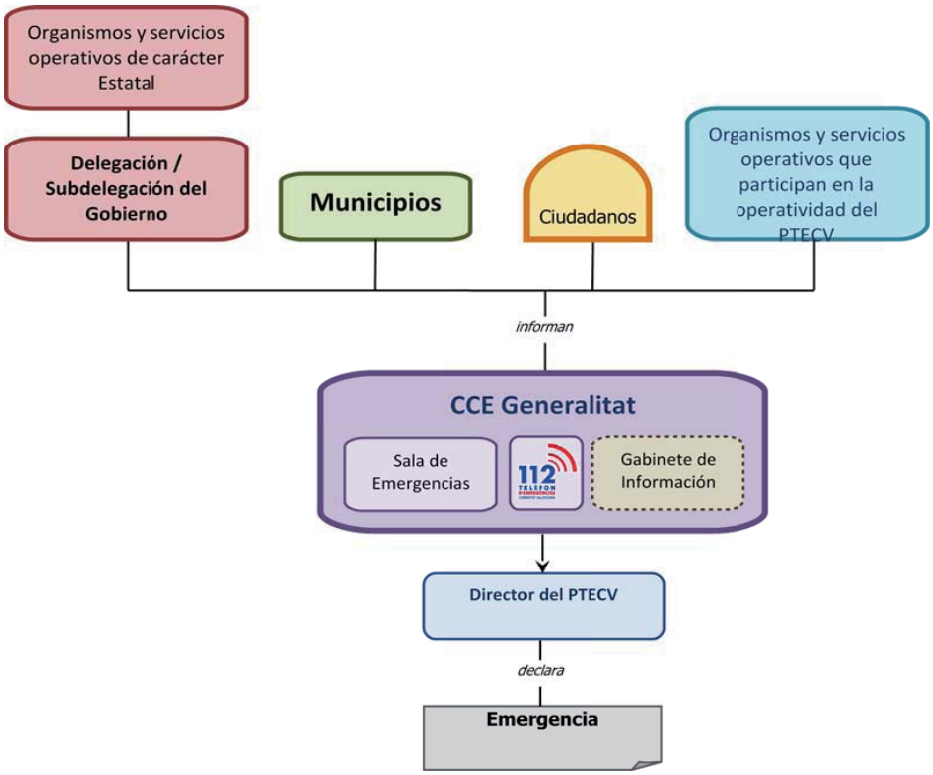
El *CCE Generalitat* informará al *Director del PTECV*, que será el que, en función de la información disponible sobre el alcance y gravedad de los daños sobre el territorio, decida la conveniencia de declarar la situación de emergencia.

La declaración de la situación de emergencia tendrá un ámbito territorial concreto, que podrá ser local (afectando a uno o más municipios), comarcal, provincial e incluso afectar a toda la Comunitat Valenciana.

Esquema de la declaración para emergencias en las que se haya declarado previamente la situación de preemergencia

ESQUEMA DE LA DECLARACIÓN PARA EMERGENCIAS EN LAS QUE NO SE HAYA DECLARADO PREVIAMENTE LA SITUACIÓN DE PREEMERGENCIA

Al igual que en la notificación de las preemergencias, una vez declarada la situación de emergencia, el *CCE Generalitat*, procederá a informar de la misma a todos los municipios afectados por el ámbito territorial de la declaración, a los Organismos y servicios involucrados en la operatividad del *PTECV*.

CONTENIDO DE LA DECLARACIÓN, SISTEMAS DE TRANSMISIÓN Y ORGANISMOS A ALERTAR

La declaración de la situación de emergencia se hará según los modelos disponibles en el *CCE Generalitat* y en la misma se hará constar, como mínimo, los siguientes datos:

- Fecha y hora de la declaración.
- Situación declarada.
- Ámbito territorial al que afecta.

Al igual que sucede con la notificación de las preemergencias, la comunicación de la declaración de la situación de emergencia por parte del *CCE Generalitat* a los

municipios, organismos y servicios involucrados en la operatividad del *PTECV*, se efectuará de acuerdo con los procedimientos de comunicación y acuerdos establecidos con los citados Organismos. Del mismo modo, la difusión de la información sobre la declaración de la situación de emergencia a los medios de comunicación social será efectuada, para todos los medios de la Comunitat Valenciana, por los responsables de prensa de la Conselleria competente en materia de protección civil y emergencias.

Los Organismos y servicios involucrados en la operatividad del *PTECV* a los que se transmitirá la declaración de la situación de emergencia por parte del *CCE Generalitat* y la Delegación / Subdelegación del Gobierno serán los mismos que los ya indicados en el apartado de Preemergencia.

SEGUIMIENTO DEL EPISODIO DURANTE LA SITUACIÓN DE EMERGENCIA

Una vez declarada la situación de emergencia, se continuarán realizando las labores de seguimiento tanto en el ámbito territorial para el que se declaró la situación de emergencia como para el resto del territorio que aún continúe en preemergencia.

6.3.2. EMERGENCIA SITUACIÓN 0

DEFINICIÓN

Situación en la que se han producido daños muy localizados y en la que para su control es suficiente la activación y aplicación de un plan de ámbito local (municipal o supramunicipal).

En esta situación, se activará él o los Planes Territoriales de ámbito local de la zona afectada por el riesgo, desarrollándose las acciones establecidas en los citados planes.

La dirección de la emergencia corresponderá a la autoridad local establecida en los Planes de ámbito local activados.

La situación de emergencia 0 será declarada por el *Director del PTECV* por propia iniciativa o a requerimiento del o los Alcaldes de los municipios afectados por la emergencia.

ACTUACIONES MUNICIPALES

El *CCE Generalitat* actuará como órgano de apoyo de la estructura municipal establecida en los Planes Territoriales de ámbito local.

En esta situación de emergencia, los Ayuntamientos desarrollarán, además de las indicadas en el plan territorial de ámbito local, las siguientes misiones:

- Adopción de medidas de protección a la población según lo establecido en el presente Plan y en el Plan Territorial de ámbito local activado.
- Atención y Albergue de las personas evacuadas.
- Apoyo logístico a los recursos de intervención movilizados para hacer frente a la situación de emergencia.

Los Ayuntamientos deberán canalizar sus informaciones y solicitudes de recursos a través del teléfono *1·1·2 Comunitat Valenciana* o a través de la Red de Radio *COMDES*.

Si alguno de los municipios afectados no dispusiera de Plan Territorial de ámbito local o disponiendo del mismo, no lo activara, corresponderá al *Director del PTECV* la dirección de las emergencias en los citados municipios. En estos casos, el *Director del PTECV* declarará la emergencia de situación 1.

ACTUACIONES DEL CCE GENERALITAT

- Notificar la Emergencia Situación 0.
- En caso de que haya una declaración previa de preemergencia y ésta siga activa, mantener las tareas de seguimiento ordinario en el resto del territorio y gestionar la información obtenida a través del *Gabinete de Información.*
- Recabar la información sobre el estado de la emergencia en el ámbito territorial afectado por la misma y gestionarla a través del *Gabinete de Información*.
- Movilizar recursos propios y/o solicitar la movilización de recursos de otras administraciones para el apoyo a los municipios afectados.
- Informar a la Delegación y Subdelegaciones del Gobierno.

6.3.3. Emergencia Situación 1

Definición

Situación en la que se han producido daños moderados y en la que para su control es necesaria la activación del presente plan, con la constitución del *Puesto de Mando Avanzado* y de un número determinado de *Unidades Básicas*.

La situación de emergencia 1 será declarada por el *Director del PTECV* por propia iniciativa o a requerimiento del o los Alcaldes de los municipios afectados por la emergencia.

Constitución de Estructuras de Gestión de Emergencias

En esta situación de emergencia, todos los recursos movilizados al terreno se organizarán en *Unidades Básicas* con la composición y funciones que se han descrito en el apartado **5.10.**

Para coordinar a estas *Unidades Básicas*, se constituirá en las proximidades del lugar de la emergencia un *Puesto de Mando Avanzado*, con la composición y funciones que se han descrito en el apartado **5.9.**

Actuaciones Municipales

Los municipios afectados por la declaración de la situación de emergencia 1 deberán de activar su Plan Territorial de ámbito local. El director del plan de ámbito local decidirá la conveniencia de constituir el *CECOPAL*.

Los recursos municipales movilizados por el director del Plan Territorial de ámbito local se integrarán en las *Unidades Básicas* previstas en el presente plan según lo establecido en el plan de ámbito local, en aquellos casos en los que el municipio no disponga de este plan se seguirán los siguientes criterios:

- La Policía Local se integrará en la *Unidad Básica de Seguridad*.
- El personal con funciones de abastecimiento, reparaciones y obras, se integrará en la *Unidad Básica de Apoyo*.
- El personal voluntario se integrará en la Unidad Básica que designe el Alcalde, fundamentalmente en la de *Apoyo* para colaborar en labores de avituallamiento y en la de *Albergue y Asistencia* en los *Centros de Recepción de Evacuados*.

En esta situación de emergencia, los Ayuntamientos desarrollarán, además de las indicadas en el plan territorial de ámbito local, las siguientes misiones:

- Adopción de medidas de protección a la población según lo establecido en el presente Plan y en el Plan Territorial de ámbito local activado.
- Atención y Albergue de las personas evacuadas.
- Apoyo logístico a los recursos de intervención movilizados para hacer frente a la situación de emergencia.

Los Ayuntamientos deberán canalizar sus informaciones y solicitudes de recursos a través del teléfono *1·1·2 Comunitat Valenciana* o de la Red de Radio *COMDES*.

ACTUACIONES DEL CCE GENERALITAT

- Notificar la Emergencia Situación 1.
- En caso de que haya una declaración previa de preemergencia y ésta siga activa, mantener las tareas de seguimiento ordinario en el resto del territorio y gestionar la información obtenida a través del *Gabinete de Información.*
- Recabar la información sobre el estado de la emergencia en el ámbito territorial afectado por la misma y gestionarla a través del *Gabinete de Información*.
- Movilizar recursos propios y/o solicitar la movilización de recursos de otras administraciones para la resolución de la emergencia.
- Informar a la Delegación y Subdelegaciones del Gobierno.

El *Gabinete de Información*, con los datos facilitados por el *CCE Generalitat*, elaborará el *Informe de Seguimiento de la Emergencia.*

6.3.4. EMERGENCIA SITUACIÓN 2

DEFINICIÓN

Situación en la que se han producido daños extensos y en la que para su control es necesaria la activación del presente plan, con la constitución del *CECOPI*, del *Puesto de Mando Avanzado* y de un número determinado de *Unidades Básicas*. También se clasificarán como Situación 2 aquellas emergencias en las que sea necesario movilizar recursos extraordinarios no adscritos al *PTECV.*

La situación de emergencia 2 será declarada por el *Director del PTECV* por propia iniciativa o a requerimiento del o los Alcaldes de los municipios afectados por la emergencia.

Constitución de Estructuras de Gestión de Emergencias

Además de las estructuras de gestión de emergencias indicadas en el apartado anterior para el caso de las emergencias de situación 1, en esta situación, si el *Director del PTECV* lo estima conveniente, se podrá constituir el *CECOPI*.

El *Director del PTECV*, en función del tipo de riesgo que haya generado la emergencia y la gravedad de los daños ocasionados por ésta decidirá:

- La ubicación del *CECOPI.*
- Los miembros del *Comité Asesor* que sea necesario convocar.

El *CCE Generalitat* será el encargado de efectuar la convocatoria a los miembros del *CECOPI* a través del procedimiento establecido al efecto. La Delegación / Subdelegación del Gobierno, será la encargada de convocar a los organismos de la Administración General del Estado que formen parte del *CECOPI.*

Una vez constituido el *CECOPI*, será éste el que asuma la gestión de la emergencia, desarrollando los diferentes órganos que lo integran las funciones asignadas a éstos indicadas en el apartado 5 de este Plan. A partir de este momento el *CCE Generalitat* actuará como órgano de apoyo del *CECOPI* siguiendo las prioridades, órdenes y consignas indicadas por éste.

El *CCE Generalitat* dispondrá de *Protocolos Operativos* específicos para definir las actuaciones a desarrollar en caso de constitución del *CECOPI*. Dichos protocolos establecerán las pautas de coordinación en los flujos de información entrante y saliente sobre la emergencia y en particular, sobre:

- Demandas de servicios por parte de los Ayuntamientos.
- Demandas de servicios por parte de los ciudadanos (llamadas efectuadas al teléfono *1·1·2 Comunitat Valenciana*).
- Gestión de la información según lo establecido en el *Procedimiento de Gestión de la Información* del presente *PTECV*.
- Caída y reposición de Servicios Básicos.

6.3.5. Emergencia Situación 3

Definición

Emergencia que, habiéndose considerado que está en juego el *interés nacional*, así sea declarada por el Ministro de Interior.

Actuaciones

Declarada esta situación, la dirección del plan será desarrollada por el Comité de Dirección constituido por el Delegado / Subdelegado del Gobierno (en calidad de Director del Plan) y el Conseller competente en materia de protección civil, disponiendo la aplicación del PTECV. Y para el caso en que se decida la intervención de la UME, la dirección y coordinación operativa de las actuaciones a realizar en la zona siniestrada en el ámbito de protección civil, corresponderá al Jefe de la UME bajo la dependencia del Ministro del Interior, conforme a lo dispuesto en el artículo 9 de la Norma Básica de Protección Civil, sin perjuicio de las competencias de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado en materia de seguridad pública.

6.3.6. Actuaciones de carácter general

Actuaciones de las Centrales de Coordinación de los Servicios de Intervención

Las Centrales de Coordinación de los Servicios de Intervención desarrollarán las siguientes misiones:

- Coordinar la movilización de las demandas de intervención de sus recursos en las situaciones de emergencia 0 y 1.
- Proporcionar información de retorno sobre la emergencia al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat*.

Algunas Centrales de Coordinación de Servicios de Intervención (como puede ser el caso de los *CICUs* o las Centrales de los Consorcios Provinciales de Bomberos) pueden asumir, en el transcurso de la emergencia, el papel de Central de Coordinación del Plan Sectorial que les corresponda.

En el momento en que sea declarada la situación de emergencia 2, la coordinación de las actuaciones a desarrollar desde las Centrales de Coordinación de los Servicios de Intervención será asumida desde el *CECOPI*.

ACTUACIONES DE LAS CENTRALES DE COORDINACIÓN DE LOS PLANES SECTORIALES

En función de la demanda de recursos y los problemas ocasionados por la emergencia, el *Director del PTECV* valorará la necesidad de solicitar la activación de uno o varios de los Planes Sectoriales previstos en el apartado **4.4.** del presente plan.

En el momento en que se active alguno de los Planes Sectoriales antes descritos, el *CCE Generalitat* se apoyará en el Centro de Coordinación del Plan Sectorial activado en la gestión de las demandas de recursos adscritos al mismo y en la gestión de la información sobre el área de actividad coordinada por éstos.

ACTUACIONES DEL TELÉFONO DE EMERGENCIAS 112 COMUNITAT VALENCIANA

El teléfono de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana* dispondrá de un protocolo operativo específico a aplicar en caso de activación del *PTECV* en situación de preemergencia o emergencia, en dicho protocolo se regularán como mínimo los siguientes aspectos:

- La gestión de la información, facilitada o demandada, por los responsables municipales, Organismos y servicios involucrados en la operatividad del Plan.
- Gestión de demandas de intervenciones de recursos en función del tipo de servicio y situación de emergencia declarada.
- Gestión, en su caso, de las demandas de información del ciudadano sobre la situación de emergencia y las medidas de protección a adoptar.
- Los refuerzos de personal para la atención de llamadas.
- La elaboración de informes y estadísticas.

Declarada la situación de emergencia, las demandas que los ciudadanos hagan directamente a través del *1·1·2 Comunitat Valenciana* no seguirán su procedimiento de gestión ordinario, sino que serán canalizadas a los Servicios operativos según las prioridades y el protocolo operativo elaborado al efecto para esa situación de emergencia.

6.3.7. ZONIFICACIÓN EN EL LUGAR DE LA EMERGENCIA

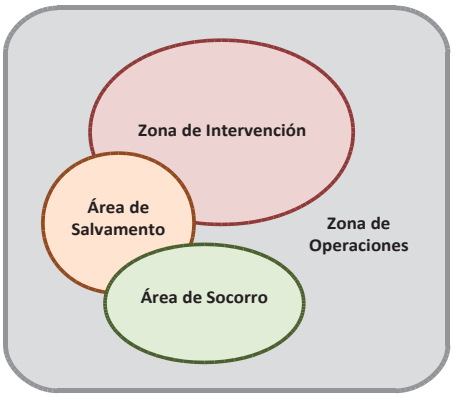
En función del tipo de riesgo que haya ocasionado la emergencia y las consecuencias que ésta haya provocado, el *Director del PMA* podrá establecer, en el lugar de la emergencia las siguientes zonas de emergencia:

- **Zona de Operaciones:** se trata de un área donde se concentran las operaciones de las *Unidades Básicas* y en las que es necesario impedir el acceso de la población con el objeto de no entorpecer las labores de los recursos actuantes así como preservar la intimidad de las víctimas de la emergencia. Esta zona se podrá sectorizar en las áreas siguientes:

  - **Área de Salvamento:** lugar próximo a la emergencia donde se desarrollan las operaciones de salvamento y rescate de víctimas.
  - **Área de Socorro:** lugar próximo al área de Salvamento donde se desarrollan las operaciones de clasificación, estabilización y evacuación de heridos.

- **Zona de Intervención:** se trata de un área en la que las consecuencias del accidente suponen un riesgo para la salud de las personas o bienes. En esta zona no podrá penetrar ningún recurso de las *Unidades Básicas* salvo los relativos a la *Unidad Básica de Intervención*.

En todas aquellas emergencias en las que se produzcan niveles de riesgo para la población será necesario establecer la Zona de Intervención y adoptar en ella, las medidas previstas en el apartado **6.5.**

6.3.8. Otros aspectos relacionados con la gestión de la emergencia.

Participación de personal voluntario

Los colectivos de voluntarios que acudan al lugar de la emergencia se encuadrarán en la *Unidad Básica Sanitaria,* en la *Unidad Básica de Seguridad* o en la *Unidad Básica de Apoyo* (según el tipo de colectivo voluntario que se trate y formación que éstos dispongan).

Cuando se encuadren dentro de la *Unidad Básica Sanitaria*, su participación en la emergencia se entiende en dos vertientes: como personal auxiliar sanitario y en labores de transporte sanitario. A su llegada al lugar de la emergencia, se pondrán a la orden del *Coordinador de la Unidad Básica Sanitaria*, actuando siempre y sea cual sea la tarea encomendada bajo la dirección del personal sanitario. Mención especial merece el transporte sanitario, en la que la evacuación de los accidentados por parte de este personal se realizará siguiendo de forma estricta las indicaciones del responsable sanitario en el *centro / noria de evacuación* y en su defecto por el *Coordinador de la Unidad Básica Sanitaria*.

Cuando desarrollen funciones dentro de la *Unidad Básica de Seguridad* o en la *Unidad Básica de Apoyo*, será necesario que un responsable del personal voluntario esté en contacto directo con el *Coordinador de la Unidad Básica de Seguridad*, a efectos del establecimiento y seguimiento de funciones a desarrollar por el citado colectivo.

GESTIÓN DE LA INFORMACIÓN SOBRE LA EMERGENCIA EN EL TERRENO

Respecto a la gestión de la información en el terreno y los flujos que ésta ha de seguir entre el *PMA* y el *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat*, se estará a lo dispuesto en el *Procedimiento de Gestión de la Información*.

Como regla general en el terreno se evitará dar información sobre la emergencia a los medios de comunicación social. En todo caso, si ello es conveniente, la competencia para dar la información sobre las actuaciones realizadas, la movilización de unidades y los recursos intervinientes, corresponderá al *Director del PMA*. Para facilitar información a los medios de comunicación social, el Director del PMA se coordinará con el Gabinete de Información del CCE Generalitat, al que le corresponde la responsabilidad de dedicir la información a facilitar a dichos medios.

6.3.9. DECLARACIÓN DEL FIN DE LA SITUACIÓN DE EMERGENCIA

Una vez finalizada la situación de peligro para las personas y los bienes, el *Director del PTECV* declarará el final de la situación de emergencia. Esta declaración será transmitida a todos los organismos, servicios y ayuntamientos previamente alertados por parte del *CCE Generalitat*.

6.4. VUELTA A LA NORMALIDAD

La fase de vuelta a la normalidad se declarará por el *Director del PTECV* y se prolongará hasta el restablecimiento de las condiciones mínimas imprescindibles para el retorno a la normalidad de la zona afectada.

En esta fase se activará el *Procedimiento de Actuación de Reposición de los Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad* que se incorpora en el presente Plan dentro del Anexo III.4, desarrollándose las acciones en él indicadas.

6.5. MEDIDAS DE PROTECCIÓN.

6.5.1. MEDIDAS DE PROTECCIÓN A LA POBLACIÓN

DEFINICIÓN:

Se consideran medidas de protección a la población las actuaciones previstas en el presente Plan, con el fin de evitar o atenuar las consecuencias que para la población tienen la situación de riesgo generada por la emergencia.

Las medidas de protección para la población se concretan en la preparación previa de la misma mediante información y sensibilización sobre medidas de autoprotección, o bien, su aviso o puesta en marcha en caso de que preventivamente se decida el confinamiento o evacuación ante una posible evolución negativa de la emergencia.

TIPOS DE MEDIDAS:

Las medidas de protección a la población, comprenden:

- **Control de accesos:** El control de accesos debe realizarse en las zonas dañadas o amenazadas, y se extenderá tanto a las personas como a los vehículos, de forma que se impida su paso a zonas de peligro y se facilite así mismo la actuación de los colectivos implicados en la emergencia. Puede ser necesaria la reordenación de zonas próximas para facilitar la llegada de nuevos recursos.

- **Aviso a la población:** A lo largo de todo el tiempo que dure el riesgo deberán darse avisos periódicos a la población afectada o susceptible de ser afectada. Con la finalidad de alertar a la población e informarla sobre la actuación más conveniente en cada caso y sobre la adopción de las medidas de protección adecuadas.

- **Medidas de autoprotección personal:** son aquellas medidas sencillas que pueden ser llevadas a cabo por la propia población. En el Anexo IV se recopilan los principales consejos para la población en función del tipo de riesgo.

- **Confinamiento:** esta medida consiste en el refugio de la población en sus propios domicilios, recintos o habitáculos próximos en el momento de anunciarse la adopción de la medida. Esta medida debe complementarse con las ya mencionadas medidas de autoprotección personal y los consejos que se facilitan en el Anexo **IV** del presente plan.

- **Disgregación o aislamiento:** consiste en una evacuación fraccionada que busca la separación física de los colectivos evacuados en función del riesgo que uno de ellos pueda tener para los demás. Esta separación se realiza desde un punto de vista estrictamente sanitario (epidemias).

- **Alejamiento:** consiste en el traslado de la población desde posiciones expuestas a lugares seguros, generalmente poco distantes, utilizando sus propios medios.

- **Evacuación:** consiste en el traslado de la población que se encuentra en la zona de riesgo hacia zonas seguras, utilizando recursos facilitados por las Administraciones. Se trata de una medida definitiva, que por norma general se prolongará en el tiempo, por lo que habrá que prever alojamiento y atención de la población afectada. Se justifica únicamente si el peligro al que está expuesta la población es grande. A la hora de decidir una evacuación, hay que evaluar las condiciones específicas del siniestro y valorar las ventajas frente a los inconvenientes que ésta conlleva.

  La orden de evacuación corresponde al *Director del PTECV*. En caso de riesgo inminente, el Alcalde y el *Director del PMA* podrán ordenar la evacuación de la población con riesgo, trasladando posteriormente la información sobre la medida adoptada al *Director del PTECV* a través del *CCE Generalitat*.

  En todos los casos, el Alcalde dirigirá la evacuación en su municipio.

  La *Unidad Básica de Seguridad* orientará a la población que está evacuando, mediante megafonía, hacia los puntos de concentración establecidos, para que desde éstos sea trasladada a los Centros de Albergue habilitados al efecto.

El *Gabinete de Prensa* transmitirá consignas a través de los medios de comunicación.

La *Unidad Básica de Albergue y Asistencia* se encargará de la gestión de los Centros de Albergue habilitados al efecto.

De forma general, las medidas de protección a la población afectarán a las personas que estén en la zona afectada por la emergencia (generalmente en el interior de la *zona de intervención*) aunque con carácter preventivo, estas medidas podrán extenderse a zonas próximas a ésta, cuando se prevea que éstas pueden resultar afectadas por una evolución desfavorable de la situación de riesgo generada en la emergencia.

Descripción de los riesgos y población afectada

En la planificación de ámbito local (ya sean planes territoriales o planes de actuación frente a riesgos concretos) se describirán las distintas zonas de riesgo y las medidas de protección a la población a adoptar, así como los medios y recursos de los que se dispone para efectuarlas.

La dirección de las acciones adoptadas para proteger a la población corresponderá al *CECOPAL*, colaborando en la misma las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad.

Sistemas de avisos a la población

Los sistemas de avisos a la población tienen por finalidad alertar a la población e informarla sobre la actuación más conveniente en cada caso y sobre la adopción de las medidas de protección antes enunciadas.

En un primer nivel, los avisos a la población se efectuarán mediante los sistemas de megafonía, con los que se podrá informar a la población de las medidas de protección de aplicación inminente.

En un segundo nivel, la información a la población sobre la evolución de la situación se realizará a través de los medios de comunicación social (radio, televisión), concretamente RNE-1, CANAL-9 RADIO, TVE-1, CANAL-9 TV, siendo facilitados los mensajes a difundir por el *Gabinete de Prensa* del *Gabinete de Información.*

En algunos riesgos donde *a priori* se conoce la población que puede resultar afectada por éstos (como por ejemplo los accidentes graves en establecimientos afectados por el umbral superior del R.D. 1254/1999 y las emergencias en presas) podrán crearse

redes de alarma formadas por sirenas que, mediante la emisión de unos tonos de aviso, permitan la alerta a la población para que ésta adopte las medidas de autoprotección adecuadas en función del tipo de accidente.

Para que este sistema sea efectivo es necesario realizar Campañas de Información a la población, donde se indiquen, en función del tipo de tono que emitan las sirenas, la medida de protección que se debe adoptar.

6.5.2. Medidas de protección al Medio Ambiente

En aquellas emergencias en las que el medio ambiente pudiera resultar afectado por la misma, el *Director del PTECV* establecerá con el apoyo del *Comité Asesor* las medidas extraordinarias que deben adoptarse para la protección del medio ambiente.

6.5.3. Medidas de protección a las Unidades Básicas

El *Director del PMA* establecerá las medidas de protección que deben adoptar los recursos pertenecientes a las *Unidades Básicas*. Como norma general, estas medidas se concretarán en el establecimiento de la *Zona de Intervención* en la que sólo podrán entrar los recursos pertenecientes a la *Unidad Básica de Intervención.*

6.6. Actuaciones de apoyo a la activación de Planes de Protección Civil en otras comunidades autónomas

La actuación como apoyo a la organización descrita en los Planes de Protección Civil de otras comunidades se divide en los siguientes grupos:

- Actuación en emergencias en comunidades autónomas limítrofes.
- Actuación en graves emergencias en otras comunidades autónomas.
- Actuación en emergencias en el entorno de los límites de la Comunitat Valenciana.

En los dos primeros tipos de actuaciones, aunque se producirá la activación del *PTECV*, no será necesario declarar una situación de emergencia de las establecidas en el apartado **5.1.** ya que no es necesaria la adopción de medidas de protección a la población de la Comunitat Valenciana ni el establecimiento de estructuras de gestión de emergencias de las previstas en el presente plan.

No obstante lo anterior, en función de las repercusiones de la emergencia, los daños y el número de recursos que se movilicen por parte de la Comunitat Valenciana, el *Director del PTECV* podrá establecer la necesidad de la constitución del *CECOPI*, para que por parte de éste, se coordine la movilización y actuación de los recursos de apoyo a la comunidad autónoma afectada por la emergencia.

ACTUACIÓN EN EMERGENCIAS EN COMUNIDADES AUTÓNOMAS LIMÍTROFES

Cuando se produzca una gran emergencia en una comunidad autónoma limítrofe (Cataluña, Aragón, Castilla La Mancha, Murcia y Baleares), el *Director del PTECV* podrá movilizar recursos adscritos al *PTECV* como apoyo a la estructura de emergencias establecida en el Plan de Protección Civil activado en la citada comunidad autónoma.

Para que el *CCE Generalitat* proceda a la movilización de los recursos de apoyo adscritos al *PTECV* deberá constar, con carácter previo, solicitud expresa efectuada por parte de la comunidad autónoma limítrofe.

Durante la implantación del presente Plan, se firmarán los acuerdos o convenios de colaboración que establezcan, al menos, los siguientes aspectos:

- Protocolo de solicitud de recursos por parte de la comunidad autónoma limítrofe (medios para efectuar la solicitud, información mínima a facilitar, modelos de solicitud, puntos de encuentro e identificación de los responsables autorizados para efectuarla).
- Protocolo de movilización de recursos por parte del *CCE Generalitat*.
- Protocolo de incorporación de recursos a la estructura de emergencias indicada en el Plan de Protección Civil de la comunidad autónoma limítrofe.

ACTUACIÓN EN GRAVES EMERGENCIAS EN OTRAS COMUNIDADES AUTÓNOMAS

Cuando se produzcan graves emergencias en otras comunidades autónomas no limítrofes, el *Director del PTECV*, a solicitud de la comunidad autónoma afectada o de la Administración General del Estado en aquellos casos en los que se haya declarado el *interés nacional*, podrá movilizar recursos adscritos al *PTECV* como apoyo a la estructura de emergencias establecida en el Plan de Protección Civil activado en la citada comunidad autónoma.

ACTUACIÓN EN EMERGENCIAS EN EL ENTORNO DE LOS LÍMITES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Cuando se produzca una emergencia en una zona limítrofe de la Comunitat Valenciana y no sea posible precisar con certeza si ésta se está produciendo en el territorio de la Comunitat o fuera de éste, por parte del *Director del PTECV*, se procederá a activar el presente plan en la situación que proceda en función de la gravedad de la emergencia y a constituir las estructuras de gestión de emergencias previstas en el *PTECV*.

Por parte del *CCE Generalitat* se procederá a informar sobre la emergencia y la movilización de recursos al *CECOP* de la comunidad autónoma limítrofe.

En el momento en que se conozca con certeza la localización de la emergencia, si esta se está produciendo fuera del territorio de la Comunitat Valenciana, el *Director del PTECV*, en coordinación con el director del Plan de Protección Civil de la comunidad autónoma limítrofe, valorará la necesidad de que los recursos movilizados sigan actuando en el terreno u ordenará su retirada.

En el caso en que se decida que los recursos sigan actuado en la comunidad autónoma limítrofe, se actuará según lo indicado anteriormente para la actuación de recursos adscritos al *PTECV* en caso de emergencias en comunidades autónomas limítrofes.

6.7. ACTUACIONES DE APOYO A LA ACTIVACIÓN DE PLANES BÁSICOS O ESTATALES

Cuando se active un Plan Básico o Estatal, el *Director del PTECV*, a solicitud del director del Plan Básico o Estatal activado, podrá activar el *PTECV* como apoyo a la estructura de emergencias establecida en el Plan Básico o Estatal activado.

En estos casos se declarará la emergencia de situación 3.

La dirección y coordinación de las actuaciones a realizar en la emergencia corresponderá al director del Plan Básico o Estatal activo.

Del mismo modo, la estructura de gestión de emergencias será la indicada en el Plan Básico o Estatal activo.

No obstante lo anterior, el *Director de PTECV*, con objeto de coordinar la respuesta de los recursos adscritos al *PTECV* en la emergencia, podrá ordenar la constitución del *CECOPI.*

7. RECURSOS ADSCRITOS AL PTECV

Al presente plan se adscribirán todos los recursos públicos y concertados por las administraciones públicas existentes en la Comunitat Valenciana salvo los recursos pertenecientes a las Fuerzas Armadas que tendrán la consideración de recurso extraordinario, por lo que para su movilización será necesario declarar la emergencia de situación 2.

La Ley 13/2010, clasifica los recursos de emergencia en Servicios Esenciales y Complementarios, en los apartados siguientes se describirán de forma resumida los recursos que pertenecen a cada uno de estos tipos de Servicios.

7.1. LOS SERVICIOS ESENCIALES

Los datos sobre el número de recursos que se proporcionan en este apartado hacen referencia al año 2012.

EL SERVICIO 1·1·2 COMUNITAT VALENCIANA

Tal y como se ha mencionado en el apartado 5.3.1., el *1·1·2 Comunitat Valenciana*, forma parte del Centro de Emergencias de la Generalitat y está ubicado físicamente en L'Eliana. Este servicio está formado por operadores y personal de apoyo.

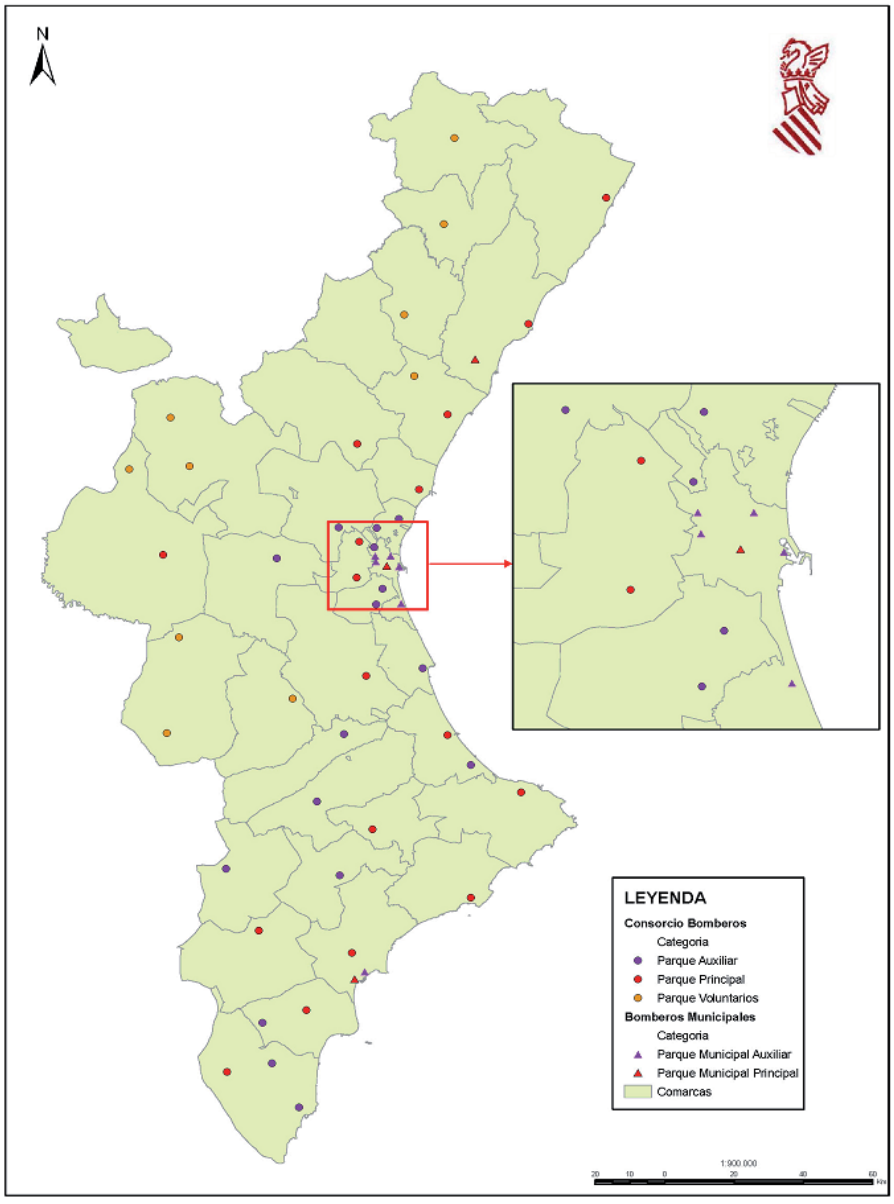
EL PERSONAL TÉCNICO DE EMERGENCIAS DE LA GENERALITAT

Adscrito a la conselleria competente en materia de protección civil, está formado por los técnicos de emergencias, técnicos de comunicaciones, técnicos en prevención de incendios forestales, operadores de emergencia, etc.

LOS SERVICIOS DE PREVENCIÓN, EXTINCIÓN DE INCENDIOS Y SALVAMENTO

Está formado por los recursos operativos de los Consorcios Provinciales de Bomberos y los Servicios Municipales de Bomberos de las capitales de provincia. Se incluyen en este servicio también a los bomberos voluntarios.

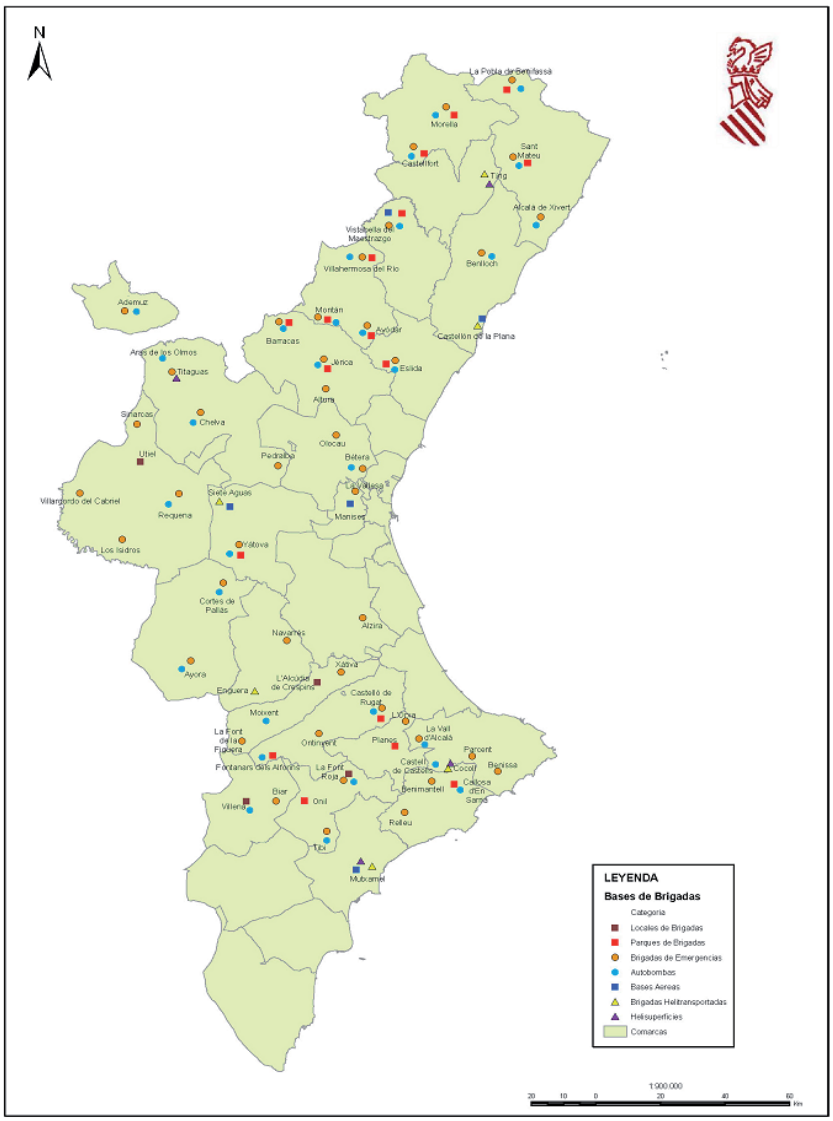
DISTRIBUCIÓN DE RECURSOS DE BOMBEROS EN LA COMUNITAT VALENCIANA

UNIDAD DE BRIGADAS DE EMERGENCIA

Está formada por el personal de las Brigadas de Emergencia terrestres y helitransportadas, sus medios materiales, los vehículos de transporte, así como los medios aéreos contratados por la Generalitat para realizar la extinción de incendios. Algunos de los recursos pertenecientes a esta Unidad tienen una contratación estacional por lo que el número de recursos existentes depende en gran medida del período del año que se trate.

DISTRIBUCIÓN DE RECURSOS DE BRIGADAS EN LA COMUNITAT VALENCIANA

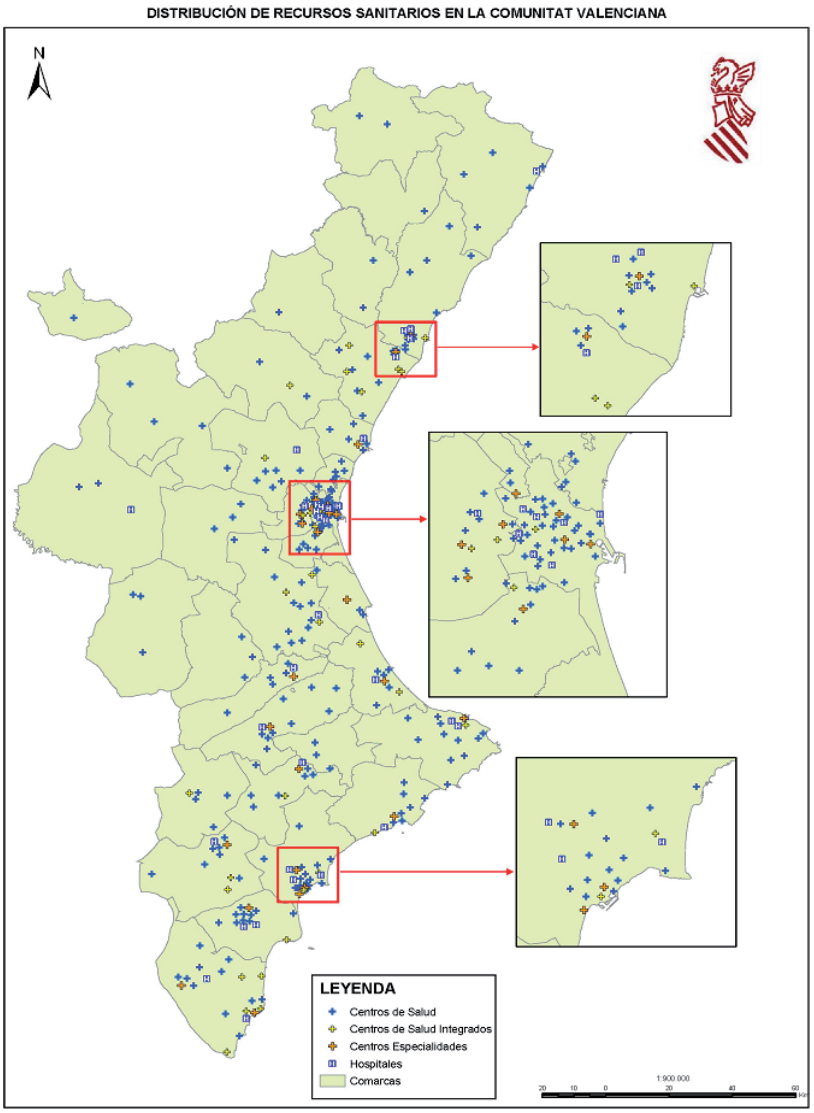

Personal técnico de prevención medioambiental de la Generalitat

Está formado por los agentes medioambientales y los técnicos forestales dependientes de la conselleria competente en materia de medioambiente.

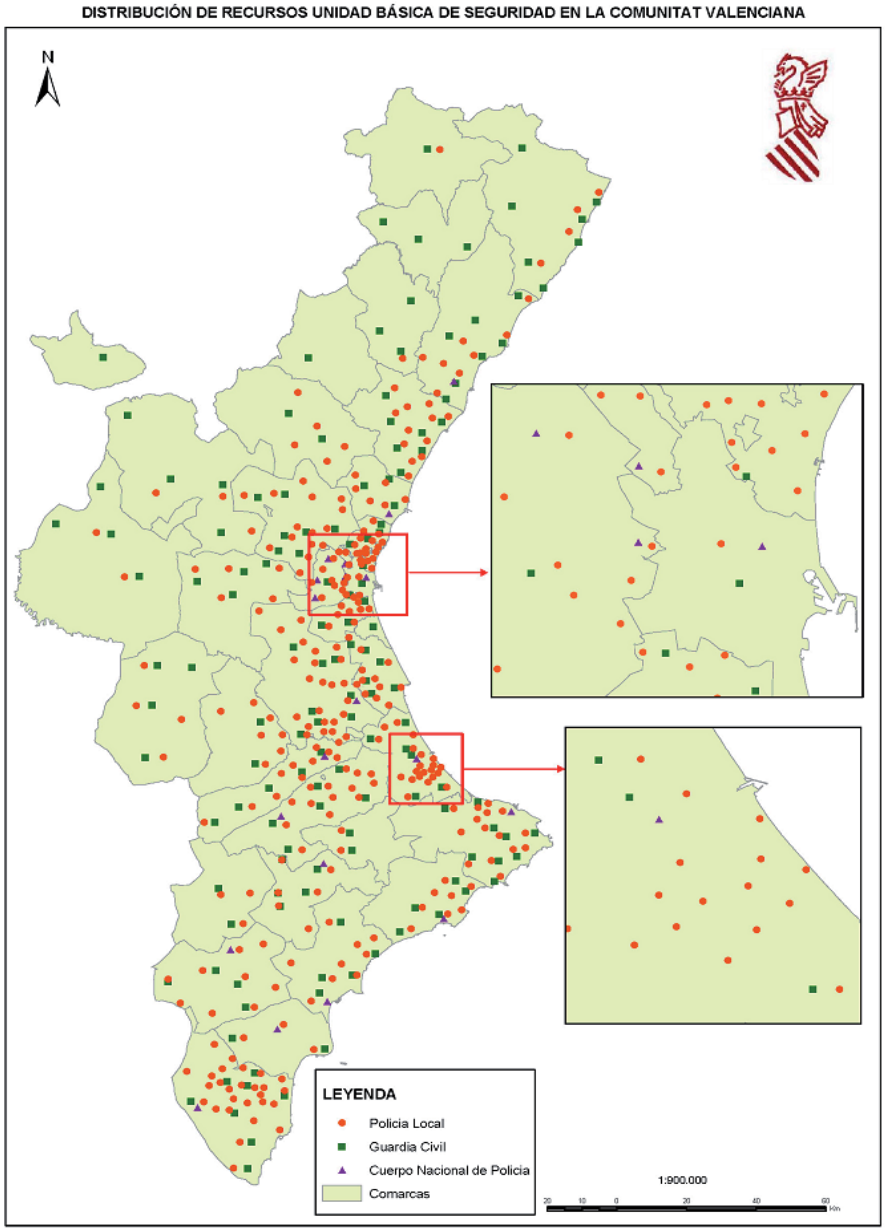
Servicio de Atención Sanitaria de Emergencia

Está formado por todo el personal y los recursos sanitarios que están descritos en el Plan Sectorial Sanitario.

SEGURIDAD PÚBLICA

Está formado por todo el personal y los recursos de los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado, de la Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana y de las Policías Locales, que están descritos en el Plan Sectorial de Seguridad. En el mapa siguiente se reflejan los municipios que cuentan con Policía Local, Puesto / Cuartel de la Guardia Civil y Comisaría del Cuerpo Nacional de Policía.

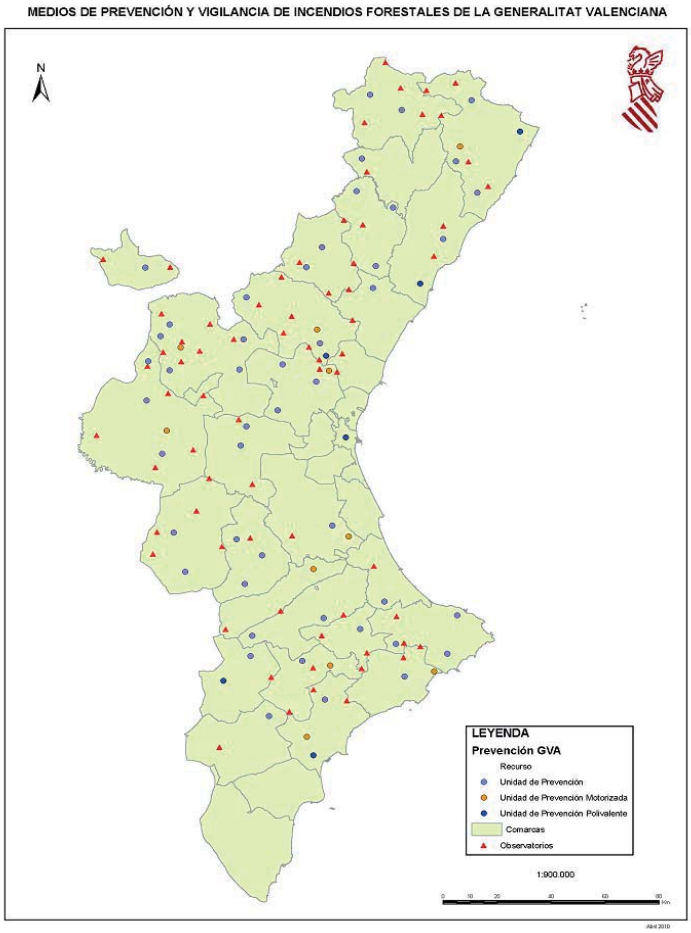
7.2. Los servicios complementarios

Bomberos de empresa

Pertenecen a este colectivo el personal descrito en el artículo 9 de la Ley 7/2011, de 1 de abril, de la Generalitat, de los Servicios de Prevención, Extinción de Incendios y Salvamento de la Comunitat Valenciana.

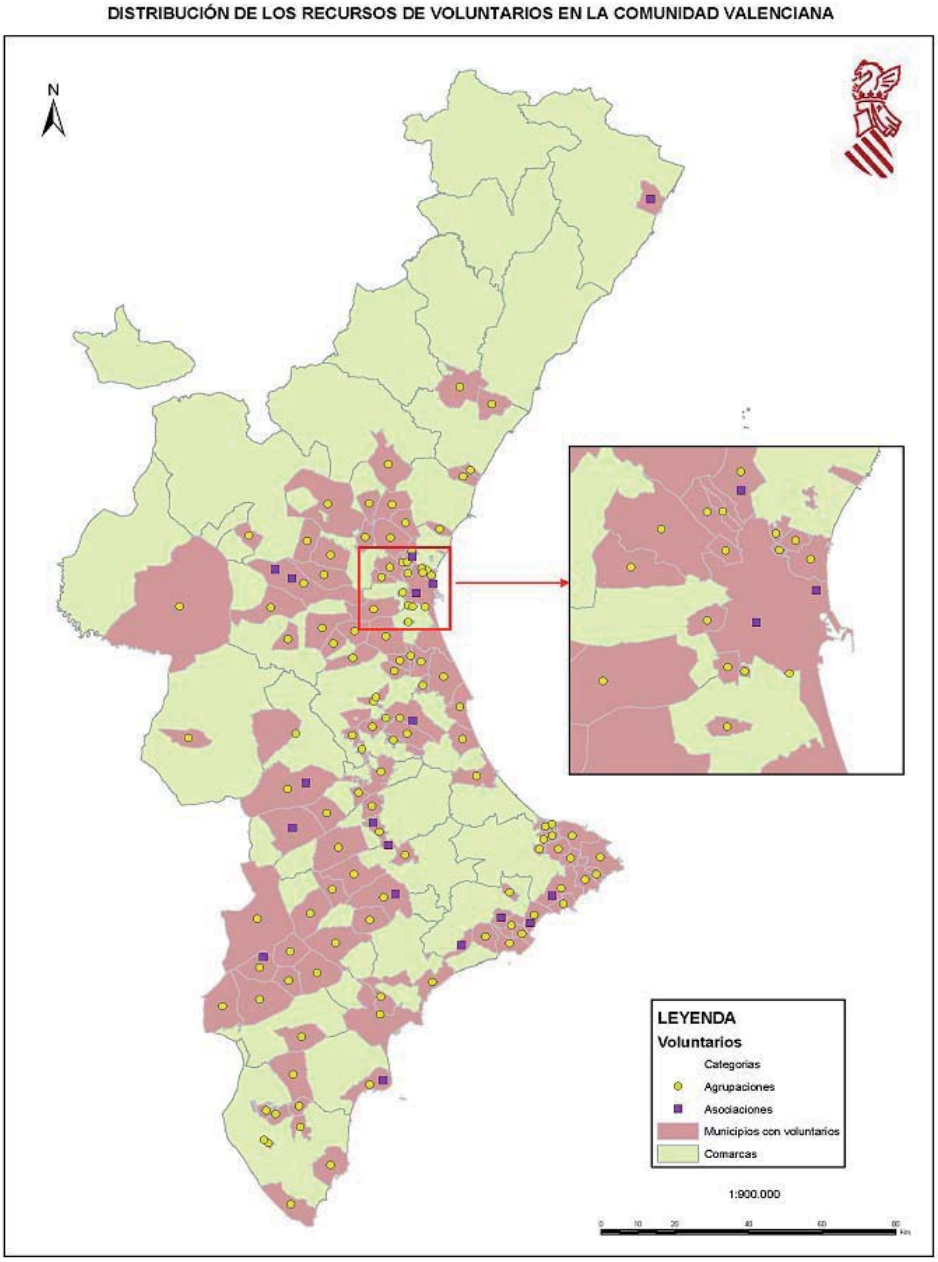
Unidades de Prevención de Incendios Forestales

Pertenecen a este colectivo los recursos dependientes de la Generalitat o contratados por esta para desarrollar funciones de vigilancia, disuasión, detección y seguimiento de incendios forestales. En el mapa siguiente se reflejan los recursos destinados a la vigilancia medioambiental.

SERVICIOS DE VOLUNTARIADO

Pertenecen a este colectivo todos los voluntarios de las Agrupaciones Locales, Asociaciones y Entidades colaboradoras en esta materia reguladas en el Reglamento Autonómico de los Servicios de Voluntariado de Protección Civil.

7.3. Los convenios y acuerdos de colaboración

Con objeto de regular la colaboración de otras entidades públicas o privadas que puedan participar en la resolución de las emergencias, la conselleria competente en materia de protección civil podrá firmar acuerdos y convenios de colaboración.

7.4. Otros recursos adscritos al PTECV

También se adscribirán al *PTECV*, en caso de declararse la emergencia de situación 1 ó 2, todos los recursos de los Planes de Autoprotección de los Puertos y Aeropuertos y el resto de recursos previstos en los Planes Sectoriales de Carreteras, Transporte, Abastecimiento y Albergue y Asistencia.

7.5. El Catálogo de Medios y Recursos

El *CCE Generalitat*, las Centrales de Coordinación de los Servicios operativos, así como los Centros de Coordinación de los Planes Sectoriales, disponen de aplicaciones informáticas donde se recogen los datos de localización de los recursos que deben movilizar en caso de emergencia.

8. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD.

Se entiende por **implantación del Plan** al conjunto de acciones a desarrollar en una primera fase cuyo objetivo es que el *PTECV* sea un documento plenamente operativo y conocido por todos los recursos que deben de intervenir en la emergencia así como por la población de la Comunitat Valenciana.

Se entiende por **mantenimiento de la operatividad del Plan** al conjunto de acciones encaminadas a garantizar que el *PTECV* mantiene un nivel de operatividad óptimo, de forma que se garantice su correcta aplicación en caso de emergencia y se asegure que el plan elaborado, se adapta a los cambios que puedan surgir en la normativa de aplicación, en las estructuras operativas y de gestión de emergencias, en los organigramas funcionales y competenciales de los diferentes servicios implicados y en las herramientas de gestión de emergencias implantadas.

La implantación y el mantenimiento de la operatividad constan de las mismas fases, que son las siguientes:

- Divulgación del *PTECV.*
- Verificación de la infraestructura del *PTECV.*
- Formación y adiestramiento.
- Realización de ejercicios y simulacros.
- Revisión y actualización del *PTECV.*

La Conselleria competente en materia de protección civil presentará anualmente un informe sobre las acciones desarrolladas durante las fases de implantación y mantenimiento de la operatividad del *PTECV* a la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana.

La responsabilidad de la implantación y el mantenimiento de la operatividad del *PTECV* corresponde a la Conselleria competente en materia de protección civil y también se extiende a todos los Organismos y servicios involucrados en la operatividad del Plan.

8.1. Elaboración, aprobación, homologación y entrada en vigor.

El proceso de elaboración y entrada en vigor del presente Plan será el siguiente:

- Informe favorable de la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana.
- Aprobación mediante Decreto del Consell.
- Homologación por parte de la Comisión Nacional de Protección Civil.
- Entrada en vigor mediante resolución del Conseller competente en materia de Protección Civil.

8.2. Divulgación del PTECV

Es la primera de las fases de la implantación y consta de la difusión del *PTECV* a todos los Servicios y Organismos involucrados en la operatividad del Plan, así como del desarrollo de Campañas de Información a la Población.

8.2.1. Difusión del plan

Tras la entrada en vigor del *PTECV*, la Dirección General competente en materia de Protección Civil, elaborará un Programa de Implantación del mismo que contendrá la planificación de actividades previstas para desarrollar en su implantación.

Seguidamente convocará a una reunión a todos los responsables de los Servicios de Intervención en la que se expondrá el Programa de Implantación previsto y se les facilitará una copia del *PTECV*.

Por último, procederá a remitir una copia del *PTECV* al resto de Organismos y servicios involucrados en su operatividad.

Internamente, cada uno de los Organismos y servicios operativos difundirán el *PTECV* en sus organizaciones, garantizando de esta forma que el plan es conocido por todos los recursos operativos que deben de aplicarlo.

8.2.2. Información a la población

Dentro de la fase de implantación y, en especial en la fase de mantenimiento de la operatividad deberá seguirse una política informativa de cara a la divulgación del Plan entre la población, a fin de facilitar la familiarización de ésta con los riesgo que les afectan y las medidas de protección que se deben de adoptar en caso de emergencia.

La política informativa irá orientada a dar información:

a) Sobre el riesgo, medidas preventivas y de protección antes de la emergencia:

Será una información de tipo preventivo y en la línea de conseguir una concienciación de la población. Deberá informarse a la población sobre los riesgos a los que está expuesta, las medidas de autoprotección y protección necesarias en casos de emergencia.

Asimismo se informará a través de los medios por los que se transmitirá la información en caso de que ocurriera la emergencia.

Se orientará en forma de campañas periódicas dirigidas a diferentes grupos de población. Se aprovecharán los periodos previos a las épocas en que hay mayor probabilidad de que se produzca dicho riesgo para informar sobre el mismo.

b) Sobre la emergencia cuando ya se haya producido:

Esta información se facilitará cuando ya se haya producido el fenómeno y sea necesario actuar de forma inmediata. Se transmitirá información a la población y a los medios de comunicación social, todo ello a través del *Gabinete de Prensa*. La población debe recibir una información clara sobre lo que ha de hacer y hay que evitar en todo momento las informaciones contradictorias que puedan provocar reacciones negativas.

Se dará información sobre:

- Situación real de la emergencia en cada momento.
- Medidas de protección.
- Previsiones sobre la evolución.
- En caso de evacuación, informar sobre cómo se va a efectuar, lugar de reunión y recomendaciones a seguir.

A través de la página web ***www.112cv.com***, la Generalitat Valenciana facilita información al ciudadano sobre protección civil, legislación y los diferentes riesgos que afectan a la Comunitat, así como de incidentes en curso, notas de prensa, declaraciones de preemergencias y emergencias meteorológicas, incendios forestales y temperaturas extremas.

Por último, el *PTECV* se publicará en el *Diario Oficial de la Comunitat Valenciana*, con lo que la información en él contenida estará al alcance de los ciudadanos.

8.3. VERIFICACIÓN DE LAS INFRAESTRUCTURAS.

VERIFICACIÓN DE LAS INFRAESTRUCTURAS

Cada Servicio y Organismo implicado en la operatividad del *PTECV* verificará la existencia e idoneidad de las infraestructuras básicas para el funcionamiento del Plan, en especial de:

- Dotación de medios necesarios al *CECOPI*, *CCE Generalitat*, *Gabinete de Información*, *PMA y Unidades Básicas*.
- Aplicaciones Informáticas de gestión de riesgos y recursos.
- Sistema de transmisiones.
- Sistemas de información a la población.

A medida que se vayan elaborando los Planes Territoriales de ámbito local, cada municipio comprobará la suficiencia e idoneidad de los sistemas de avisos a la población de los que se dispone (dotación a los miembros de la *Unidad Básica de Seguridad* y en especial a la Policía Local), así como la dotación del *CECOPAL* el resto de recursos municipales previstos en el citado Plan.

PLAN DE ADQUISICIÓN Y MEJORA DE LOS MEDIOS Y RECURSOS.

Corresponde a cada Organismo y Servicio involucrado en la operatividad del *PTECV* la dotación a sus efectivos del material necesario para el desempeño de las funciones que el *PTECV* les asigna y a los responsables de los Servicios de Intervención la comprobación del cumplimiento de este requisito.

Los citados Organismos, en función de las disponibilidades presupuestarias elaborarán sus Planes de Adquisición y Mejora de Medios y Recursos.

ACTUALIZACIÓN DEL CATÁLOGO DE MEDIOS Y RECURSOS

Durante esta fase también se realizará la actualización de los datos que, cada Central de Coordinación, debe disponer para localizar y movilizar los recursos adscritos al *PTECV*.

8.4. FORMACIÓN Y ADIESTRAMIENTO DE LOS RECURSOS ADSCRITOS AL PLAN.

La formación es la principal herramienta para disponer de un personal interviniente con el mejor conocimiento de las funciones que debe llevar a cabo. Formará parte de esta formación:

- Descripción de los riesgos que pueden afectar a la población y medidas de protección a adoptar en caso de emergencia.
- Medidas de Protección a la Población.
- Estructura, Organización y Operatividad del *PTECV*.
- Sistema integrado de Gestión de Emergencias.
- Aplicaciones informáticas, uso de herramientas y material propio de la Unidad Básica.
- Sistemas de Transmisiones.

Durante esta fase, cada responsable de los Servicios de Intervención organizará las actividades formativas tendentes a que los recursos adscritos a la misma cuenten con información suficiente sobre el Plan que les habilite para el desempeño de las funciones que éste les asigna. Todo ello, sin menoscabo de la formación impartida u homologada por el IVASPE.

Esta formación se extenderá en especial a:

- Personal del *CECOPI (Comité de Dirección, Comité Asesor y Gabinete de Información)* y el personal que desarrolla sus trabajos en el *CCE Generalitat*.
- Personal integrante de las Unidades Básicas.
- Personal de otros organismos y servicios involucrados en la operatividad del *PTECV*.

La formación del personal implicado, contemplada en la fase de implantación debe ser una labor continuada ya que el *PTECV* es un documento vivo sujeto a constantes revisiones y modificaciones.

8.5. EJERCICIOS Y SIMULACROS.

COMPROBACIONES PERIÓDICAS

Una comprobación consiste en la verificación del estado de un equipo adscrito al *PTECV*. Estas comprobaciones se harán periódicamente, de acuerdo con el programa establecido por el responsable del organismo propietario del recurso y con las recomendaciones del suministrador del equipo.

El personal a cuyo uso se destine el equipo comprobado será responsable de la realización de la verificación operativa, así como del mantenimiento de un registro en el que hará constar las comprobaciones efectuadas y cualquier incidencia que se haya producido en ellas.

EJERCICIOS DE ADIESTRAMIENTO

Los ejercicios de adiestramiento forman parte de la formación, consisten en la movilización de los recursos y medios asignados al *PTECV* que se considere y tienen como objetivo que las *Unidades Básicas* practiquen con los equipos y utilicen las técnicas necesarias como si se tratara de una emergencia real.

Finalizado el ejercicio y con objeto de mejorar la operatividad del *PTECV* se realizará una reunión donde se evaluará el mismo y se formularán las sugerencias de modificación de los procedimientos operativos que se consideren.

SIMULACROS

Para comprobar que la operativa descrita en el *PTECV* continua vigente, la Conselleria competente en materia de protección civil organizará simulacros con la periodicidad recogida en la planificación de actividades establecida por la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana.

Los simulacros podrán ser globales, activando el *PTECV* y constituyendo las estructuras de respuesta previstas en éste, o parciales en los que, a modo de ejercicio, se compruebe la operatividad de un determinado aspecto del *PTECV*, de los Planes Sectoriales o de los Procedimientos de Actuación de carácter horizontal que integra. A modo de ejemplo se citan algunos de los simulacros parciales que pueden desarrollarse: la constitución del *CECOPI*, el funcionamiento de las transmisiones en el *PMA*, la constitución del *Gabinete de Información* o de uno de los Centros de Coordinación de los Planes Sectoriales, activación de un Procedimiento de Actuación de carácter horizontal o de un Plan Sectorial, etc.

Finalizado el simulacro y con objeto de mejorar la operatividad del *PTECV* se realizará una reunión donde se evaluará el mismo y se formularán las sugerencias de modificación del *PTECV*, los Planes Sectoriales o los Procedimientos de Actuación de carácter horizontal integrados en él.

8.6. Revisión y actualización del PTECV

Las **actualizaciones** se realizarán con periodicidad anual y se dirigen básicamente a la incorporación de modificaciones de carácter ordinario y con relación principalmente a aspectos tales como:

- Estructuras organizativas.
- Disponibilidad y asignación de recursos.
- Adecuación de procedimientos operativos.
- Adecuación de los sistemas y medios de comunicaciones.
- Adecuación de los sistemas y procedimientos de avisos y comunicación a la población.
- Sistemas informáticos aplicados a la gestión de la emergencia.

Las **revisiones** están dirigidas a la reestructuración y complementación del *PTECV* con relación a cambios destacables en los contenidos del mismo, motivados por causas técnicas o de carácter normativo. Su periodicidad será cada seis años, salvo razón motivada. En función de la importancia que tengan las modificaciones introducidas en el *PTECV*, el director del mismo, valorará la necesidad de realizar una nueva tramitación de su aprobación.

Corresponde a la Conselleria competente en materia de protección civil la revisión y actualización del *PTECV*, así como la difusión a los responsables de los organismos intervinientes.

Cuando se produzcan cambios en las estructuras orgánicas y funcionales de los Organismos y servicios operativos integrados en la operatividad del *PTECV* y éstos afecten a lo establecido en el *PTECV*, dichos cambios deberán ser comunicados con la suficiente antelación a la Conselleria competente en materia de protección civil para que, por parte de ésta, se realicen los cambios oportunos en el *PTECV* de forma que se garantice la operatividad del mismo.

Anexo I.

GLOSARIO DE TÉRMINOS.

DEFINICIONES:

Término	Significado
Activación	Acción de poner en marcha un Plan de Emergencia, en su fase de preemergencia o en alguno de las situaciones de emergencia establecidas.
Agrupación local de voluntarios de protección civil (ALVPC)	Son organizaciones, encuadradas en la administración municipal, formadas por ciudadanos/as que participan de forma voluntaria y desinteresada en tareas de protección civil
Alarma	Aviso o señal por la que se informa a las personas para que sigan instrucciones específicas ante una situación de emergencia.
Alejamiento	Medida de protección que consiste en el traslado de la población desde posiciones expuestas a lugares seguros, generalmente poco distantes, utilizando sus propios medios.
Alerta	Situación declarada con el fin de tomar precauciones específicas debido a la probable y cercana ocurrencia de un suceso o accidente.
Alerta meteorológica	Aviso a la población sobre la posibilidad de que se produzca algún fenómeno meteorológico de carácter peligroso.
Autoprotección	Sistema de acciones y medidas encaminadas a prevenir y controlar los riesgos sobre las personas y los bienes, a dar respuesta adecuada a las posibles situaciones de emergencia y a garantizar la integración de estas actuaciones con el sistema público de protección civil. Estas acciones y medidas deben ser adoptadas por los titulares de las actividades, públicas o privadas, con sus propios medios y recursos, dentro de su ámbito de competencia.
Bomberos de empresa	Personal adscrito a los Servicios de Prevención y Extinción de Incendios y Autoprotección de las empresas públicas o privadas que ejerzan estas funciones en la empresa donde se encuentren en relación de dependencia. Forman parte de los servicios complementarios de intervención.
Bomberos voluntarios	Personal voluntario adscrito a los Servicios de Prevención y Extinción de Incendios y Salvamento de la Comunitat Valenciana dependientes de las Administraciones Públicas. Forman parte de los servicios esenciales de intervención.
Brigada de Emergencia Helitransportada	Brigada de Emergencia especialmente concebida para su transporte y actuación conjunta con helicópteros de extinción. Forman parte de la Unidad de Brigadas de Emergencia.
Brigadas de emergencia	Integrada por las Brigadas de Emergencia (terrestres y helitransportadas), forman parte de la Unidad de Brigadas de Emergencia.

Centro de Coordinación de Emergencias (CCE Generalitat)	Órgano a través del cual la Generalitat supervisa y coordina la gestión de las situaciones de preemergencia y emergencia, así como aquellas otras situaciones de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública en las que se activen planes de protección civil.
Centro de Coordinación Municipal (CECOPAL)	Centro desde el que se dirige el Plan Territorial de ámbito local coordinando la actuación de los recursos municipales.
Centro de Coordinación Operativa Integrado (CECOPI)	Órgano que se constituye cuando la situación de la emergencia lo requiere y en el que se integran los mandos de las diferentes Administraciones, tanto para la dirección y coordinación de la emergencia como para la transferencia de responsabilidades.
Puesto de Mando Preventivo (PMP)	Puesto de mando de carácter preventivo que se constituye para coordinar los dispositivos en actos con afluencia masiva de público.
Centro de recepción de medios (CRM)	Centro próximo al puesto de mando avanzado, desde el que se distribuyen los recursos y/o los productos de abastecimiento a la población afectada.
Gabinete de Información	Órgano que asume el papel de recopilar y gestionar toda la información sobre la emergencia.
Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana (CPCCV)	Órgano colegiado de carácter consultivo, deliberante, coordinador y con capacidad de homologar en materia de protección civil, y se adscribe a la conselleria competente en la materia.
Comisión Interdepartamental para el Seguimiento y Coordinación de la Post-Emergencia	Órgano colegiado adscrito a la conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias, creado y regulado por Decreto.
Comisión Nacional de Protección Civil (CNPC)	Integrada por representantes de la Administración del Estado y por un representante de cada una de las Comunidades Autónomas.
Comité Asesor	Representantes de cada uno de los servicios movilizados tales como los Directores de los Planes Sectoriales y técnicos de las distintas administraciones.
Comité de Dirección	Asume las funciones de dirección del plan.
Confinamiento	Medida de protección que consiste en el refugio de la población en sus propios domicilios, o en otros edificios, recintos o habitáculos próximos en el momento de anunciarse la medida por parte de las autoridades competentes.
Coordinador de Unidad Básica	Responsable de la Unidad Básica correspondiente, se integra en el Puesto de Mando Avanzado al mando del Director del mismo.

Daño	La pérdida de vidas humanas, las lesiones corporales, los perjuicios materiales y el deterioro grave del medio ambiente, como resultado directo o indirecto, inmediato o diferido, de la ocurrencia de una catástrofe.
Desmovilización	Tareas que involucran la retirada de los medios desplazados a la zona de la emergencia.
Director del PTECV	Le corresponde la dirección de todas las operaciones que deben realizarse al amparo del PTECV, en cualquiera de las fases que caracterizan la evolución de la emergencia.
Director del Puesto de Mando Avanzado	Asume las funciones de coordinación de las actuaciones de todos los servicios que actúan en la emergencia.
Directriz Básica	Establecen los requisitos mínimos sobre los fundamentos, estructura, organización, criterios operativos, medidas de intervención e instrumentos de coordinación que deben cumplir los Planes Especiales.
Disgregación o aislamiento	Consiste en una evacuación fraccionada que busca la separación física de los colectivos evacuados en función del riesgo que uno de ellos pueda tener para los demás.
Elementos en riesgo	Población, edificaciones, obras de ingeniería civil, actividades económicas y servicios públicos que se encuentren en peligro en un área determinada.
Emergencia	Situación de catástrofe en la que se requiere la movilización de recursos con el objeto de proteger a las personas, bienes y medio ambiente.
Emergencias de interés nacional	Aquellas que por sus características requieren la dirección de la Administración del Estado.
Evacuación	Medida de protección que consiste en el traslado masivo de la población que se encuentra en posiciones expuestas hacia zonas seguras, utilizando los medios dispuestos por las autoridades competentes.
Fin de la emergencia	Se produce cuando las consecuencias derivadas de la emergencia dejan de constituir un peligro para las personas, bienes y medio ambiente.
Gabinete de Prensa	Habilitado para proporcionar información oficial sobre la emergencia y trasladarla a los medios de comunicación.
Intensidad	Energía o fuerza con la que se manifiesta un peligro.
Interfase	Conjunto de procedimientos y medios comunes entre los planes de emergencia interior y exterior, así como los criterios y canales de notificación entre la instalación industrial y la Dirección del Plan de Emergencia Exterior.
Intervención	Actuaciones encaminadas a proteger y socorrer la vida de las personas y sus bienes. Así como al medio ambiente.
Magnitud	En general, cantidad o tamaño del riesgo.

Medidas de autoprotección personal	Se entiende por autoprotección personal un conjunto de actuaciones y medidas, generalmente al alcance de cualquier ciudadano, con el fin de contrarrestar los efectos adversos de un eventual accidente.
Medios	Todos los elementos humanos y materiales, de carácter esencialmente móvil, que se incorporan en las Unidades Básicas
Movilización	Conjunto de operaciones o tareas para la puesta en actividad de medios, recursos o servicios que hayan de intervenir en emergencias.
Norma Básica de Protección Civil	Contiene las directrices esenciales para la elaboración de los planes territoriales y de los planes especiales.
Oficina Única post-emergencia	Seguimiento de la vuelta a la normalidad tras una emergencia o catástrofe. Coordinación de las ayudas económicas a las personas afectadas. Habilitar una ventanilla única para los afectados en la emergencia o catástrofe a los efectos de gestionar de manera eficiente todas las solicitudes de los ciudadanos.
Peligro	Probabilidad de que se produzca un efecto dañino específico en un periodo de tiempo determinado o en circunstancias determinadas.
Periodo de retorno	Tiempo en el que se puede producir un suceso de un determinado nivel. Se expresa como la inversa de la probabilidad anual.
Personal de intervención	Término que engloba a todo el personal que deba intervenir en el área afectada por una emergencia, Incluye a los actuantes de los planes de emergencia y a aquel otro personal no adscrito a estos planes que pudiera tener que actuar.
Plan de actuación municipal (PAM)	Plan municipal frente a un riesgo en concreto.
Plan de protección civil	Instrumento organizativo de respuesta a situaciones de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública, que establece, por una parte, los mecanismos para la movilización de los recursos humanos y materiales necesarios para la protección de las personas, los bienes y el medio ambiente y por otra, la forma en la que éstos se organizan.
Plan Sectorial	Plan individualizado en función de las necesidades de respuesta ante las emergencias: abastecimiento, sanitario, transporte, carreteras, albergue y asistencia, seguridad.
Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana (PTECV)	Instrumento organizativo general de respuesta ante situaciones de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, que por su naturaleza, extensión o la necesidad de coordinar más de una administración pública.
Plan Territorial de ámbito local	Establece el marco orgánico-funcional de los recursos del ámbito local (municipal o supramunicipal).

Planes Básicos	Son Planes Especiales para los riesgos derivados de situaciones bélicas y de emergencia nuclear, son aquellos cuya aplicación viene exigida siempre por el interés nacional y la dirección estatal.
Planes de Emergencia de eventos especiales	Se elaboran con el objeto de prevenir y coordinar las posibles emergencias que puedan darse en el transcurso del evento en el que esté prevista una gran afluencia de personas y en el que sea necesario establecer, con carácter previo, un dispositivo preventivo.
Planes Especiales	Hacen frente a los riesgos específicos cuya naturaleza requiera una metodología técnico-científica adecuada para cada uno de ellos.
Planes Territoriales	Hacen frente a cualquier emergencia genérica que se pueda presentar en el ámbito territorial de la comunidad autónoma o ámbito inferior. Establecen la organización de los servicios y recursos, criterios de movilización y su operatividad.
Planificación	Planificación de las líneas de actuación, para hacer frente a las situaciones de grave riesgo, catástrofe o calamidad pública que pudieran presentarse.
Preemergencia	Situación que, en caso de evolucionar desfavorablemente, puede dar lugar a una situación de emergencia.
Prevención	Estudio e implantación de las medidas oportunas para mantener bajo observación, evitar o reducir las situaciones de riesgo potencial y daños que se pudieran derivar de éstas.
Previsión	Análisis de los supuestos de riesgos, sus causas y efectos, así como de las zonas que pudieran resultar afectadas.
Procedimiento de Actuación	Instrumento organizativo general de respuesta para hacer frente a riesgos concretos no contemplados en el artículo 6 del Real Decreto 407/1992, de 24 de abril, por el que se aprueba la Norma básica de protección civil.
Protección Civil	Protección física de las personas, los bienes y el medio ambiente, en situación de grave riesgo colectivo, calamidad pública o catástrofe extraordinaria, en la que la seguridad y la vida de las personas pueden peligrar y sucumbir masivamente.
Protocolos Operativos	Instrumento básico de actuación del Centro de Coordinación de Emergencias, así como de *1·1·2 Comunitat Valenciana*.
Puesto de Mando Avanzado (PMA)	Compuesto por los coordinadores de las Unidades Básicas que se hayan constituido, desde él se dirige la dirección técnica de la emergencia.
Rehabilitación	Restablecimiento de servicios públicos indispensables para la vuelta a la normalidad.
Riesgo	Grado de pérdida o daño esperado sobre las personas y los bienes y su consiguiente alteración de la actividad socioeconómica, debido a la ocurrencia de un efecto dañino específico.
Servicios básicos	Aquellos cuya carencia afecta notablemente a la calidad de vida de los ciudadanos y a la reanudación de los servicios y

	actividades industriales, pudiendo provocar en ocasiones problemas de seguridad.
Servicios complementarios de intervención	Bomberos de empresa, el voluntariado de protección civil, las unidades de prevención de incendios forestales, las Fuerzas Armadas, los voluntarios y los otros servicios dependientes de las distintas administraciones presentes en la Comunitat Valenciana no clasificados como esenciales.
Servicios de de Prevención, Extinción de Incendios y Salvamento (SPEIS)	Servicios de bomberos dependientes de las administraciones públicas. Son servicios esenciales de intervención.
Servicios de intervención frente a emergencias	Colectivos, servicios y organizaciones en la Comunitat Valenciana que tienen por objeto la protección de las personas, los bienes y el medio ambiente tanto ante situaciones de grave riesgo, catástrofe y calamidad pública, como en accidentes graves y otras análogas.
Servicios esenciales de intervención	*1·1·2 Comunitat Valenciana*, los técnicos de emergencias de la conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias, los Servicios de Prevención, Extinción de Incendios y Salvamento dependientes de las administraciones públicas, los bomberos voluntarios, la Unidad de Brigadas de Emergencia, los técnicos forestales y los agentes medioambientales, los Servicios de Atención Sanitaria de Emergencias y los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad.
Unidad Básica	Conjunto de personas y recursos pertenecientes a los diferentes servicios de intervención, bajo la responsabilidad de un coordinador, y cuyas funciones vienen establecidas en el correspondiente Plan de Protección Civil.
Unidad de Brigadas de Emergencia (UBE)	Integrada por las Brigadas de Emergencia, Terrestres y helitransportadas. Tienen como misión la extinción de incendios forestales y la intervención frente a emergencias en los términos previstos en la ley y en los Planes Especiales.
Voluntariado de protección civil	Conjunto de personas que, libre y desinteresadamente, se incorporen a entidades y organizaciones públicas o privadas sin ánimo de lucro cuyo fin sea la protección de las personas, los bienes y el medio ambiente, tanto ante situaciones de grave riesgo, catástrofe y calamidad pública, como en accidentes graves y otras análogas.
Vuelta a la normalidad	Reconstrucción de infraestructuras, reparación de daños, limpieza de zonas afectadas (escombros, enterramiento de animales…) y la reposición de servicios esenciales, así como la tramitación de indemnizaciones por daños a personas o bienes y el pago a los servicios movilizados.
Vulnerabilidad	Grado de pérdida de un elemento en un riesgo dado. Depende de factores propios de cada zona y del riesgo de que se trate. Se expresa en una escala de 0 (sin daño) a 1 (pérdida total).

ACRÓNIMOS:

- **ADIF:** Administración de Infraestructuras Ferroviarias
- **AEMET:** Agencia Estatal de Meteorología
- **CECOPAL:** Centro de Coordinación Operativa Municipal
- **CECOPI:** Centro de Coordinación Operativa Integrado
- **CCC:** Centro de Coordinación de Carreteras
- **CCE Generalitat:** Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat
- **CICU:** Centro de Información y Coordinación de Urgencias
- **CMTV:** Centro Meteorológico Territorial de Valencia
- **CNP:** Cuerpo Nacional de Policía
- **COC:** Centro de Operaciones Complejo de la Guardia Civil
- **COMDES:** Red de Comunicaciones Digitales de Emergencia y Seguridad
- **COS:** Central de Operaciones y Servicios de la Guardia Civil
- **COTA:** Central de Operaciones de Tráfico de la Guardia Civil
- **CCS:** Centro de Coordinación de Salvamento, Seguridad Marítima y Lucha contra la Contaminación
- **CRM:** Centro de Recepción de Medios.
- **FGV:** Ferrocarriles de la Generalitat
- **GC:** Guardia Civil.
- **IML:** Instituto de Medicina Legal
- **IVASPE:** Instituto Valenciano de Seguridad Pública y Emergencias
- **PAM:** Plan de Actuación Municipal frente a riesgos
- **PAU:** Plan de Autoprotección
- **PEE:** Plan de Emergencia Exterior
- **PENVA:** Plan Especial Nuclear de Valencia
- **PMA:** Puesto de Mando Avanzado
- **PMP:** Puesto de Mando Preventivo
- **PMR:** Puesto de Mando de Recuperación
- **PTECV:** Plan Territorial frente a Emergencias de la Comunitat Valenciana
- **SAMU:** Servicio de Atención Médica Urgente
- UME: Unidad Militar de Emergencias

Anexo II.

PLANES SECTORIALES.

1. Plan Sectorial Sanitario
2. Plan Sectorial de Seguridad
3. Plan Sectorial de Albergue y Asistencia
4. Plan Sectorial de Transportes
5. Plan Sectorial de Abastecimiento
6. Plan Sectorial de Carreteras

Anexo II.1.

Plan Sectorial Sanitario

Anexo II.2.

Plan Sectorial de Seguridad

1. OBJETIVOS DEL PLAN

2. AMBITO DEL PLAN

3. DIRECCIÓN Y COORDINACIÓN. ORGANISMOS IMPLICADOS

4. ORGANIZACIÓN JERARQUICA
- 4.1 Director del Plan
- 4.2. Dirección Técnica
- 4.3. Coordinador de la Unidad Básica de Seguridad
- 4.4. Estructura jerárquica de coordinación y movilización

5. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL
- 5.1. Centros de Coordinación
- 5.2. Funcionamiento interno
- 5.3. Activación

6. OPERATIVIDAD
- 6.1. Preemergencia
- 6.2. Emergencia
- 6.3. Fin de la emergencia

7. IMPLANTACION Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD
- 7.1. Implantación
- 7.2. Mantenimiento de la operatividad

1. OBJETIVOS DEL PLAN

El Plan de Seguridad incluido en el Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana (PTECV), tiene por objeto garantizar la dirección, activación y actuación coordinada de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad, en la Comunitat Valenciana con el fin de asegurar su actuación eficaz en caso de emergencia o catástrofe, así como establecer los mecanismos de alerta de los mismos en situaciones de riesgo.

SON OBJETIVOS FUNDAMENTALES:

- Garantizar el control y la seguridad ciudadana.
- Control de accesos en la zona siniestrada y acordonamiento de las zonas operativas.
- Protección de bienes.
- En las zonas abandonadas o evacuadas, evitar robos, saqueos desórdenes y otras acciones ilícitas o perturbadoras de la tranquilidad de los evacuados.
- Apoyo en la organización y ejecución de la evacuación y en la difusión de avisos a la población.
- Y en general, cuantos aspectos de las catástrofes o emergencias afecten a la seguridad de las personas y los bienes.

Para la consecución de los objetivos indicados, se consideran aspectos fundamentales a considerar los siguientes:

- La disposición de un inventario actualizado de los efectivos y su distribución territorial.
- La disposición de un Directorio actualizado para la alerta y movilización de los recursos tanto humanos como materiales.
- La disposición de una plantilla concreta actualizada, del personal que, en un momento dado, puede asumir las funciones de Director Técnico Adjunto y Coordinador de la Unidad Básica de Seguridad.
- Mecanismo de alerta, movilización y actuación coordinada de las distintas Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del área afectada, así como los que sean necesarios según la magnitud de la situación.
- El mantenimiento de una red de comunicaciones entre los centros de coordinación de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad con la Delegación del Gobierno / Subdelegaciones del Gobierno y el *CCE Generalitat*.
- La formación continuada del personal para la sunción de estas responsabilidades.
- La difusión del Plan Sectorial de Seguridad a las personas implicadas en el funcionamiento del mismo.

2. AMBITO DEL PLAN

El ámbito del presente Plan es el de la Comunidad Autónoma Valenciana, no obstante, su estructura organizativa tiene ámbito provincial.

Debe tenerse en cuenta que este Plan de Seguridad tiene un carácter genérico por lo que puede contener algunas diferencias con respecto al papel de las Fuerzas del Orden en Planes especiales vigentes, frente a riesgos concretos.

A efectos de clarificar y dar un carácter más homogéneo a esta Unidad, cabe señalar que en los diferentes planes de la Comunidad se le da una serie de funciones a esta Unidad mucho más específicas.

Estos planes son:

- Plan de Emergencia Nuclear Exterior a la Central Nuclear de Cofrentes (conocido como PENVA).
- Plan Especial ante el riesgo de accidentes en el transporte de mercancías peligrosas por carretera y ferrocarril.
- Plan Especial ante el riesgo de incendios forestales.
- Plan Especial ante el riesgo de inundaciones.
- Plan Especial ante el riesgo Sísmico.
- Procedimiento de Actuación frente al riesgos de nevadas.
- Planes de Emergencia Exterior de las empresas afectadas por el R.D. 1254/1999 y posteriores modificaciones.
- Plan de Emergencia Exterior de la Autoridad Portuaria de Valencia.
- Plan de Emergencia Exterior del Aeropuerto de Valencia.
- Plan de Emergencia Exterior del Aeropuerto de Alicante.
- Plan de Emergencia Exterior del Circuito de Cheste.

3. DIRECCION Y COORDINACIÓN ORGANISMOS IMPLICADOS

Corresponde al Delegado del Gobierno en la Comunitat Valenciana la Jefatura de los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado., En Alicante y Castellón, los Subdelegados del Gobierno dirigen dichos Cuerpos y Fuerzas, bajo la supervisión y dirección del Delegado

La actuación de las Fuerzas de Seguridad obedece a dos orientaciones:

- Actuación de oficio, tras recibir información directa o indirectamente de una emergencia.
- Actuación dentro de un Plan, tras ser activado el mismo.

En esta segunda forma de actuación la activación del Plan de Seguridad previsto dentro del *PTECV* se efectuara a través de la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno quien establecerá en cada caso el órgano coordinador de la emergencia, fundamentalmente basándose en el lugar y la magnitud de ésta. Por tanto el documento se estructura para el caso que sea necesaria la activación del Plan.

Se establece como órganos responsables:

- Jefatura 6ª Zona de la Guardia Civil en Valencia a través de las Comandancias de la Guardia Civil de las provincias afectadas
- Jefatura Superior de Policía de Valencia a través de las Jefaturas Provinciales de Policía.

El resto de los organismos implicados son:

- Unidad Adscrita del C.N.P. a la Comunitat Valenciana.
- Policías Locales.
- Las empresas y el personal de seguridad privada, de acuerdo con lo establecido en la Ley Reguladora de la Seguridad Privada de 30 de julio de 1992, se considerarán integrados en el presente Plan con la función de auxiliar a las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad en el ejercicio de sus funciones.

4. ORGANIZACIÓN JERARQUICA

4.1. DIRECTOR DEL PLAN DE SEGURIDAD

Persona nombrada por el Delegado del Gobierno / Subdelegado del Gobierno de entre los mandos de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado según la demarcación policial y teniendo en cuenta lugar y magnitud de la emergencia. Si se considera necesario se constituirá un Órgano Conjunto de dirección entre los organismos intervinientes.

SUPLENTES:

Tendrá un suplente, que será designado por el Director del Plan de Seguridad.

MOVILIZACIÓN:

Por la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno, a instancia del Director del *PTECV*.

UBICACIÓN DEL DIRECTOR DEL PLAN:

En el Centro Provincial de Coordinación del Plan Sectorial Seguridad, que según la Dirección del Plan se establecerá en:

- Comandancia de la Guardia Civil de la provincia afectada
- Jefatura Superior de Policía de la provincia afectada

COMUNICACIÓN:

- Con la Delegación del Gobierno/Subdelegaciones del Gobierno.
- Con el *CCE Generalitat*.

4.2. DIRECCIÓN TÉCNICA ADJUNTA

El Director del Plan contará con un Director Técnico Adjunto, que le asistirá, ejerciendo funciones de Dirección, por delegación del Director del Plan, en los casos en que éste así lo considere oportuno.

El Director del Plan de Seguridad, no obstante, si lo estima conveniente podrá asumir directamente tanto la responsabilidad de la Dirección del Plan, como de la Dirección Técnica del mismo.

La Dirección Técnica podrá ser compartida por sendos representantes de los órganos en los que puede recaer la dirección y coordinación, según el apartado 3 de este Plan. Actuará cada uno bajo la dirección de sus mandos naturales.

SUPLENTE:

Contará con un Suplente, que será designado por el Director del Plan de Seguridad.

MOVILIZACIÓN:

Por el Director del Plan de Seguridad.

UBICACIÓN DEL DIRECTOR TÉCNICO ADJUNTO:

- En el Centro Provincial de Coordinación del Plan de Seguridad.
- Podrá integrases en el *CECOPI*, o bien destacar un representante al mismo.

COMUNICACIÓN:

- Con el Director del Plan.
- Con la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno.
- Con el *CCE Generalitat*.

4.3. COORDINADOR DE LA UNIDAD BÁSICA DE SEGURIDAD

La dirección de la Unidad Básica de Seguridad en el Puesto de Mando Avanzado constituido con motivo de la emergencia recaerá sobre mandos de la Guardia Civil, o del Cuerpo Nacional de Policía según la demarcación o excepcionalmente el tipo de Emergencia.

MOVILIZACIÓN:

Por el Director Técnico Adjunto del Plan de Seguridad.

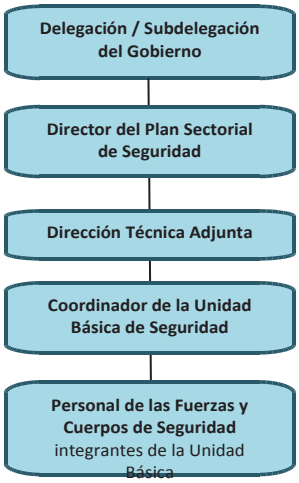
UBICACIÓN:

Si el tipo de emergencia requiere la constitución de un Puesto de Mando Avanzado (PMA), se incorporará al mismo.

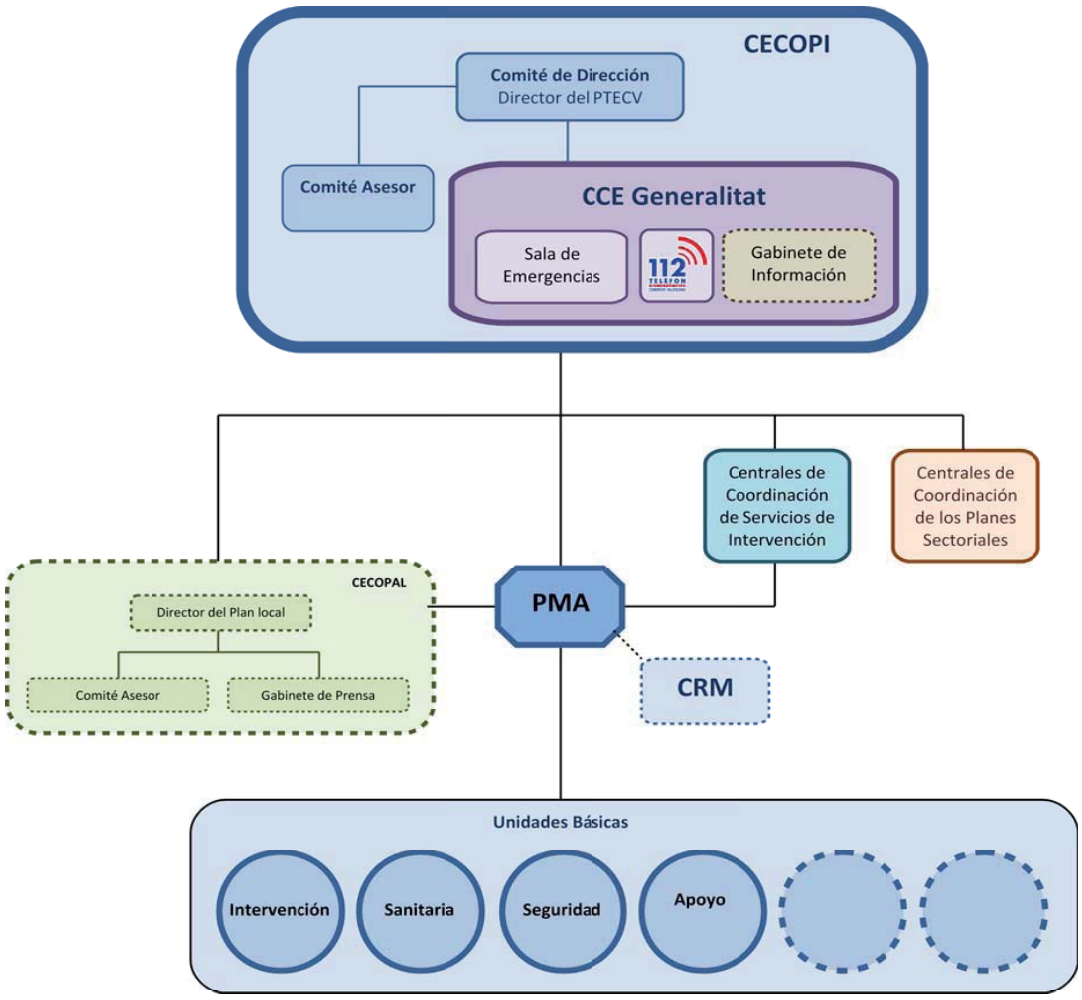
COMUNICACIÓN:

- Con el Director Técnico Adjunto del Plan.
- Con sus Unidades, y el resto de Fuerzas de Seguridad, dando las oportunas instrucciones según la línea de los mandos naturales.

4.4. ESTRUCTURA JERÁRQUICA DE COORDINACIÓN Y MOVILIZACIÓN

La interacción entre el Plan Sectorial y el *PTECV* se establece en el propio Plan.

5. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL

5.1. CENTRO DE COORDINACIÓN DE SEGURIDAD

UBICACIÓN Y COMPOSICIÓN:

Si el organismo coordinador es la Guardia Civil, se ubicará en el COS de la Guardia Civil y si lo es el Cuerpo Nacional de Policía se ubicará en la Jefatura Superior de Policía en el caso de la provincia de Valencia y en las Jefaturas Provinciales en el caso de las provincias de Alicante y Castellón.

Está compuesto por el Director del Plan de Seguridad y en su caso el Director Técnico Adjunto. En este centro podría, caso de ser necesario, constituirse el Órgano Conjunto con otras Fuerzas de Seguridad.

Teniendo en cuenta la emergencia, el Centro de Coordinación de Seguridad, puede constituirse sin ser necesaria la conjunción de organismos en el mismo lugar, actuando cada organismo desde su propio centro operativo. El Director Técnico Adjunto garantizará la coordinación intercentros.

5.2. FUNCIONAMIENTO INTERNO

FUNCIONES DE LOS RESPONSABLES:

Las directrices deben encaminarse a conseguir lo indicado en los objetivos del Plan.

En cada nivel de emergencia:

- Gestiona la movilización del personal de las Fuerzas del Orden a través del responsable de cada uno de los Cuerpos.
- Informa de todas las actuaciones a la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno.
- Asegura la coordinación entre las diferentes Fuerzas de Seguridad.

El director técnico adjunto asistirá al Director del Plan de Seguridad, ejerciendo funciones de Director, en los casos en que el Director del Plan de Seguridad, así lo considere oportuno.

Actuará de interlocutor entre el Centro de Coordinación del Plan de Seguridad, Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno y *CCE Generalitat*.

Se integrará como miembro del Comité Asesor del *CECOPI*, cuando éste se constituya.

En cada nivel de emergencia:

- Recibe y valora la información.
- Planifica las actuaciones.
- Efectúa el seguimiento de la catástrofe.

El coordinador de la Unidad Básica de Seguridad, atenderá las directrices del Director Técnico Adjunto, con el que estará permanentemente comunicado.

Si se constituye el Puesto de Mando Avanzado (PMA), se incorporará al mismo, atendiendo así mismo las Directrices del Director Técnico del PMA.

Dará las instrucciones y coordinará el personal de las Fuerzas de Seguridad en el terreno.

Estará en contacto con el responsable de las FASS en el terreno, si las hay.

Solicitará al Director Técnico Adjunto la incorporación de efectivos ajenos al ámbito en el que se desarrolla la emergencia, si la gravedad de ésta lo precisa.

Sugerirá al Director Técnico Adjunto la aplicación de las funciones encomendadas a la Unidad Básica de Seguridad en base al conocimiento directo de la evolución de la emergencia.

FUNCIONES DEL CENTRO DE COORDINACIÓN

La presencia permanente de Mandos Operadores con equipamiento en COS de la Guardia Civil y en la Jefatura Superior de Policía, asegura la activación y actuación.

El funcionamiento de estos centros se organiza en base a las siguientes acciones fundamentales:

- Recepción vía telefónica y/o vía radio o fax de todo el flujo de información en materia de seguridad.
- Planificación de las actuaciones y toma de decisiones.
- Enlace vía telefónica y/o vía radio con el personal de las Fuerzas del Orden propias, con el *CCE Generalitat* y con la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno para informar del seguimiento de la emergencia.

- Seguimiento y control de las actividades de seguridad relacionadas con la catástrofe.
- Tratamiento y clasificación de la información sobre seguridad y orden.

COMUNICACIÓN ENTRE LOS ORGANISMOS AFECTADOS

La Delegación / Subdelegación del Gobierno establecerá los sistemas necesarios (fax, teléfono, radio convencional, líneas directas exclusivas, videoconferencia, etc.) para garantizar las comunicaciones entre los diferentes centros de coordinación implicados: Cuerpo Nacional Policía, Guardia Civil y *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

UNIDAD BÁSICA DE INTERVENCIÓN

La actuación en los municipios afectados, será realizada por el personal de las Fuerzas de Seguridad del área afectada, así como por personal ajeno si la emergencia lo requiere, coordinando las acciones con los responsables municipales, y el resto de Unidades Básicas intervinientes.

Si en función del tipo de emergencia, se constituye un *PMA*, su función vendrá establecida en el Plan correspondiente.

5.3. ACTIVACIÓN

El Plan de Seguridad es de ámbito provincial y será activado por el Delegado del Gobierno / Subdelegado del Gobierno a instancia del Director del *PTECV* o del *CECOPI*. También podrá activarse de forma alternativa por el mando de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado a partir de las informaciones procedentes de las Fuerzas de Seguridad en el terreno, en relación a una situación de emergencia, previa autorización del Delegado del Gobierno / Subdelegado del Gobierno.

La activación se producirá de la siguiente forma

PREEMERGENCIA

- Desde el *CCE Generalitat*:

  Si la emergencia es prevista con antelación y conocida por Protección Civil, a través de la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno, se alertara a:

  - el Director del Plan de Seguridad.
  - el Director Técnico Adjunto.
  - el personal de las Fuerzas de Seguridad de la zona previsiblemente afectada.

- Desde los Servicios propios:

  En el caso de recibirse la información desde el personal en el terreno, la secuencia de comunicación será inversa, hasta que el Director del Plan de Seguridad lo comunique a la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno y esta al *CCE Generalitat.*

EMERGENCIA:

- Desde el *CCE Generalitat* :

  Si la emergencia es conocida por Protección Civil, a través de la Delegación del Gobierno o del *CECOPI*, se alertara a:

  - el Director del Plan de Seguridad.
  - el Director Técnico Adjunto.
  - el personal de las Fuerzas de Seguridad de la zona afectada y en función de la magnitud de la emergencia, de otros ámbitos.

- Desde los Servicios propios:

  En el caso de recibirse la información desde el personal en el terreno, la secuencia de comunicación será inversa, hasta que el Director del Plan de Seguridad lo comunique a la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno o al *CECOPI*.

6. OPERATIVIDAD

6.1. PREEMERGENCIA

Se trata de una situación en la que la naturaleza de la catástrofe permite establecer una previsión de los acontecimientos. Estarán alertados el Director Técnico Adjunto del Plan, que informara al Director del Plan, y el personal de las Fuerzas de Seguridad que según el lugar, corresponda.

6.2. EMERGENCIA

EMERGENCIA SITUACIÓN 0.

Se trata de una emergencia puntual y localizada, normalmente de ámbito municipal.

El *CCE Generalitat*, a través de la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno, alertara al Director Técnico Adjunto del Plan de Seguridad, el cual a su vez alertara al Director del Plan.

El Director Técnico Adjunto llevara un seguimiento continuo de la información asesorando al Director del Plan de Seguridad y comunicándole cualquier evolución desfavorable que signifique un empeoramiento de la situación facilitara esta información al *CCE Generalitat*, a través de la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno.

EMERGENCIA SITUACIÓN 1

Se trata de una emergencia que afecta a uno o varios municipios, y en la que se superan los recursos de las Fuerzas del Orden, pudiendo presentarse una situación de inseguridad ciudadana.

El Director del Plan activara toda la estructura del Plan y constituirá el Centro de Coordinación de Seguridad, realizando cada componente del Plan las misiones que tiene establecidas.

El Director Técnico Adjunto, además de las misiones señaladas en el punto Emergencia Situación 1, se incorporara al *Comité Asesor* en el *CECOPI*, o en su caso un representante del mismo, si la envergadura de la emergencia requiere la constitución de este Centro. Además estará permanentemente comunicado con el Centro de Coordinación de Seguridad.

Si la evolución de la emergencia es favorable, se pasara gradualmente a la fase de vuelta a normalidad.

En caso contrario, se declarará la Emergencia Situación 2.

EMERGENCIA SITUACIÓN 2.

Se trata de una emergencia que supera los recursos de una provincia, con la activación de otros planes sectoriales y constitución del *CECOPI*.

Si se precisa recursos de las Fuerzas de Seguridad de toda la Comunidad, se activaran los tres Planes provinciales y sus Directores estarán en comunicación para coordinar la aportación de recursos ajenos a la provincia.

El Director Técnico Adjunto se incorporara al *Comité Asesor* en el *CECOPI* y estará coordinado con el resto de responsables de Planes Sectoriales.

6.3. FIN DE LA EMERGENCIA

El Director del Plan de Seguridad a instancias del *CECOPI* o del *CCE Generalitat* a través de la Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno, declarara el final de la emergencia, desmontando el Centro de Coordinación al nivel previsto en el Plan.

No obstante, en esta fase, será muy importante mantener informado al Director Técnico Adjunto, de la evolución de la normalización y seguir controlando cuantos aspectos puedan afectar todavía a la seguridad de las personas y los bienes.

7. IMPLANTACION Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD

El trabajo ordinario de las Fuerzas de Seguridad, unido a la existencia de emergencias en las que se precisa la intervención de estos efectivos, repercute positivamente, en el mantenimiento de la efectividad del Plan, dadas las oportunidades de su aplicación.

Una vez informado por la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana el Plan Sectorial de Seguridad, la Delegación del Gobierno y las Subdelegaciones del Gobierno de Alicante y Castellón, promoverán las actuaciones necesarias para su implantación y el mantenimiento de su operatividad.

No obstante, se establecen unos objetivos que garanticen el funcionamiento de las Fuerzas de Seguridad estructuradas conforme al Plan de Seguridad y dentro del *PTECV*, en armonía con el resto de planes sectoriales; así como la actualización del mismo.

Dichos objetivos y las vías para su consecución son:

1. Preparación de la Organización:

   - Asegurando el conocimiento del Plan por todas las personas implicadas.
   - Mantenimiento de la operatividad de los equipos humanos y medios materiales.
   - Realizando ejercicios y simulacros, para la comprobación de este conocimiento y operatividad.

2. Actualización del Plan:

   - Disponiendo las revisiones que puedan ser precisas de acuerdo con las experiencias obtenidas de la aplicación del Plan en situaciones de emergencia y de los ejercicios y simulacros.

Estos objetivos y medios para alcanzarlos afectan a cada uno de los estamentos fundamentales de la organización, lo cual es garantía de la implicación de todos sus componentes, y en consecuencia debe serlo del buen funcionamiento del Plan.

7.1. IMPLANTACIÓN

Verificación de la infraestructura del Plan, previamente a su puesta en marcha. En especial la red de Transmisiones, comprobando los sistemas de comunicación entre los servicios propios. Con Delegación del Gobierno / Subdelegación del Gobierno y con el *CCE Generalitat* (teléfono, radio y fax), así como verificando los sistemas informáticos (directorios y catálogos).

Distribución-información al personal integrante del Plan después de su entrada en vigor.

El Plan será distribuido progresivamente siguiendo el organigrama jerárquico del mismo, hasta el personal de las Fuerzas del Orden en el terreno, al menos las partes del mismo cuyo conocimiento sea preciso para el desarrollo de su misión en el Plan, si como, en su caso, las instrucciones del propio servicio que detallan sus misiones especificas.

Formación: que será asumida por el Director del plan y/o la Delegación del Gobierno y Subdelegaciones del Gobierno, en coordinación con los departamentos competentes de la Generalitat Valenciana en materias de Protección Civil y Seguridad Pública.

7.2. MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD

Como complemento a lo previsto en el punto anterior, se establecen tres mecanismos básicos: Simulacros y ejercicios, formación permanente, y actualización del Plan.

SIMULACROS Y EJERCICIOS.

El Director del Plan propondrá el programa anual, que incluirá como mínimo, la realización de uno al año en cada provincia. Se contará con la presencia de observadores para aportar un juicio crítico.

FORMACIÓN PERMANENTE.

La consecución de este objetivo se obtendrá con la puesta en marcha del Plan en situaciones reales de emergencia, con los simulacros y ejercicios y con la difusión del Plan. Se prestará especial atención a la formación e información del personal que pueda asumir la función de Director Técnico Adjunto y de coordinador de la Unidad Básica de Seguridad.

Esta formación para que sea permanente, además debe ser una labor continuada, ya que el Plan es un documento vivo sujeto a constantes revisiones y actualizaciones.

ACTUALIZACIÓN DEL PLAN.

El Plan será revisado una vez al año con carácter ordinario, así como siempre que se produzcan modificaciones importantes de estructura, medios y en especial del Directorio y el catalogo de recursos.

Aquellos aspectos que, tras la realización de ejercicios y simulacros a partir de la experiencia en la actuación frente a emergencias concretas, se demuestren no eficaces, se variaran en el texto del Plan.

Anexo II.3.

Plan Sectorial de Albergue y Asistencia

1. INTRODUCCIÓN

2. OBJETIVOS DEL PLAN
- 2.1. Finalidad.
- 2.2. Objetivos generales.
- 2.3. Objetivos específicos.

3. ORGANISMO COORDINADOR Y ORGANISMOS IMPLICADOS.

4. ORGANIZACIÓN JERÁRQUICA.
- 4.1. Director del Plan.
- 4.2. Coordinador General.
- 4.3. Directores Territoriales de Justicia y Bienestar Social.
- 4.4. Coordinadores Territoriales.

5. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL.
- 5.1. Centros de Coordinación.
- 5.2. Funcionamiento Interno.
- 5.3. Activación.

6. OPERATIVIDAD (protocolos internos).
- 6.1. Preemergencia.
- 6.2. Emergencia Situación 0-1.
- 6.3. Emergencia Situación 2.
- 6.4. Activación del Plan Sectorial
- 6.5. Fin de la Emergencia

7. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD DEL PLAN SECTORIAL.
- 7.1. Implantación.
- 7.2. Mantenimiento de la Operatividad del Plan.

1. INTRODUCCIÓN

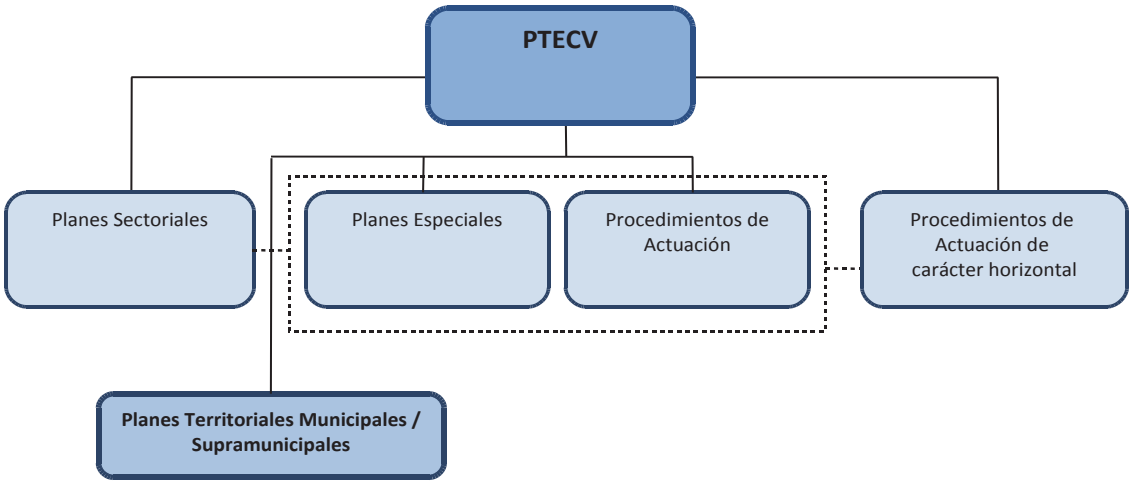
El Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana es un documento de carácter técnico que constituye el dispositivo de respuesta de las Administraciones Públicas frente a cualquier situación de emergencia colectiva que se produzca en el territorio de la Comunitat Autónoma.

El citado Plan establece el marco orgánico-funcional y de los mecanismos que permiten la movilización de los recursos humanos y materiales necesarios para la protección de personas y bienes en casos de grave riesgo colectivo, catástrofe o calamidad pública, así como el esquema de coordinación de las diferentes administraciones llamadas a intervenir.

El Plan Territorial tiene carácter de **Plan Director** y por tanto, establece el marco organizativo general de la planificación de protección civil en el ámbito de la Comunitat Valenciana y, de este modo:

- Fija el contenido mínimo de los Planes Territoriales Municipales.
- Indica los riesgos que serán objeto de Planes Especiales
- Crea los Procedimientos de Actuación, como planes de protección civil frente a riesgos que carezcan de directriz básica para su elaboración.

PLANES DE PROTECCIÓN CIVIL EN LA COMUNITAT VALENCIANA

Con objeto de abordar la intervención frente a un gran número de situaciones de emergencias que pueden tener un alcance y nivel de daños muy dispar, el Plan

Territorial de Emergencia estructura su respuesta en base a la existencia de seis Planes Sectoriales:

- Plan Sectorial de Albergue y Asistencia
- Plan Sectorial de Abastecimiento
- Plan Sectorial de Transportes
- Plan Sectorial de Carreteras
- Plan Sectorial Sanitario
- Plan Sectorial de Seguridad.

2. OBJETIVOS DEL PLAN

2.1. FINALIDAD.

El Plan de Albergue y Asistencia, tiene por objeto garantizar la dirección y actuación coordinada de todos los recursos de albergue y asistencia en situaciones de emergencia, en la Comunitat Valenciana, así como establecer los mecanismos de alerta de los citados recursos en situaciones de riesgo colectivo.

2.2. OBJETIVOS GENERALES.

Los objetivos generales del Plan de Albergue y Asistencia son:

a) Conocimiento de los Centros de Albergue públicos, concertados y conveniados, y de los recursos existentes en Servicios Sociales.
b) Conocimiento de los recursos humanos y materiales para la alerta y movilización en situaciones de emergencia.
c) Formación de los profesionales que intervienen en el Plan Sectorial de Albergue y Asistencia.
d) Difusión del Plan Sectorial entre las distintas Instituciones que intervienen en el mismo.
e) Coordinación con las Instituciones tanto públicas como privadas que intervienen en el Plan.

2.3. OBJETIVOS ESPECÍFICOS.

Los objetivos Específicos del Plan de Albergue y Asistencia son:

a) Disponer de los Centros de albergue para el traslado de la población en situaciones de emergencia.
b) Distribución de víveres y materiales en los Centros de Albergue, en coordinación con otras Instituciones y Organismos, como por ejemplo Plan de Abastecimiento y Plan de Transporte.
c) Información a la población afectada en materia de Albergue y Asistencia.
d) Elaboración de sistemas de registro y seguimiento de los afectados.
e) Estudio de las necesidades en el ámbito de Servicios Sociales, generadas por la catástrofe y elaboración de un “Plan de Ayuda”.

3. ORGANISMO COORDINADOR Y ORGANISMOS IMPLICADOS.

El Organismo coordinador del Plan de Albergue y Asistencia en la Comunitat Valenciana, es la Subsecretaría de la Consellería de Bienestar Social, desde la cual se dirigirán las actuaciones y se aplicarán los recursos necesarios, conjuntamente con los Organismos siguientes:

- Ayuntamientos afectados.
- Cruz Roja.
- Diputaciones Provinciales
- Y cuantas instituciones fueran necesarias tanto públicas como privadas.

4. ORGANIZACIÓN JERÁRQUICA.

4.1. DIRECTOR DEL PLAN.

El Subsecretario de la Consellería de Bienestar Social, será el Director del Plan Sectorial de Albergue y Asistencia.

4.2. COORDINADOR GENERAL DEL PLAN.

Será la Secretaría General Administrativa de la Consellería de Bienestar Social, quien coordine las actuaciones del Plan en situaciones de emergencia.

4.3. DIRECTORES TERRITORIALES DEL PLAN.

Serán los Directores Territoriales de Bienestar Social de Alicante, Castellón y Valencia.

4.4. COORDINADORES TERRITORIALES DEL PLAN.

Serán los Jefes del Servicio de Acción Social y Secretarios Territoriales de cada una de las Direcciones Territoriales de Bienestar Social de Alicante, Castellón y Valencia.

5. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL.

5.1. CENTROS DE COORDINACIÓN.

5.1.1. UBICACIÓN.

El Centro Autonómico de Coordinación de Albergue y Asistencia, estará ubicado en las dependencias de la Subsecretaría de Bienestar Social.

El Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia en Alicante, estará ubicado en la Dirección Territorial de Bienestar Social de Alicante.

El Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia en Castellón, estará ubicado en la Dirección Territorial de Bienestar Social de Castellón.

El Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia en Valencia, estará ubicado en la Dirección Territorial de Bienestar Social de Valencia.

5.1.2. COMPOSICIÓN.

CENTRO AUTONÓMICO DE COORDINACIÓN DE ALBERGUE Y ASISTENCIA:

- El Director del Plan Sectorial.
- El Coordinador Autonómico de Cruz Roja.
- El Coordinador General del Plan.
- Los Profesionales designados por el Director del Plan.
- El Subdirector General del IVAJ

CENTRO PROVINCIAL DE COORDINACIÓN DE ALBERGUE Y ASISTENCIA:

- Director Territorial de Bienestar Social.
- Presidente provincial de Cruz Roja.
- 2 Coordinadores Territoriales (Albergue y Asistencia)
- Profesionales designados por el Director Territorial de Bienestar Social.
- El Jefe de Unidad Territorial del IVAJ
- Representante de la Diputación Provincial.

Nota: La misma estructura se utilizará para Alicante, Valencia y Castellón.

5.2. FUNCIONAMIENTO INTERNO.

5.2.1. FUNCIONES DE LOS RESPONSABLES DEL PLAN.

El Director del Plan, estará en contacto directo con el Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat (CCE Generalitat), para solicitar información de la situación y la coordinación con otros Planes Sectoriales y con los Directores Territoriales de Bienestar Social.

El Coordinador General, actuará como interlocutor entre el CCE Generalitat y la Subsecretaría de Bienestar Social, a través de los Coordinadores Territoriales, informando al Director del Plan de la situación y los recursos utilizados en la emergencia.

Los Directores Territoriales de Bienestar Social, recibirán instrucciones del Director del Plan Sectorial, estando en contacto con el CCE Generalitat, colaborando con el Coordinador General, y siendo responsables del Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia.

Los Coordinadores Territoriales desarrollarán a nivel provincial las acciones a llevar a cabo en la emergencia, conjuntamente con el Director Territorial de Bienestar Social, informando al Coordinador General de las actuaciones realizadas y contactando con el CCE Generalitat.

5.2.2. FUNCIONES DE LOS CENTROS DE COORDINACIÓN.

CENTRO AUTONÓMICO DE COORDINACIÓN DE ALBERGUE Y ASISTENCIA:

- Conocer la situación de la emergencia.
- Informar de la situación a los Directores y Coordinadores Territoriales.
- Coordinar las acciones a desarrollar, en las tres provincias.
- Cubrir las necesidades tanto de medios como de recursos técnicos.
- Evaluación final de las actuaciones efectuadas.

CENTRO PROVINCIAL DE COORDINACIÓN DE ALBERGUE Y ASISTENCIA:

- Informar de la situación al Centro Autonómico de Coordinación del Albergue y Asistencia.
- Elaborar y aplicar las medidas determinadas para la emergencia.
- Coordinar con otros Planes Sectoriales (a nivel provincial, a través del CCE Generalitat) a fin de gestionar las solicitudes que provengan de los municipios.

5.2.3. Conexión con el CCE Generalitat.

El Centro Autonómico de Coordinación de Albergue y Asistencia y los Centros Provinciales de Coordinación de Albergue y Asistencia, estarán en constante conexión con el CCE Generalitat, vía teléfono 1·1·2 o vía radio.

Cuando se constituya el CECOPI, el Director del Plan Sectorial, y el Director Territorial de Bienestar Social en Alicante, Castellón y Valencia, deberán desplazarse al lugar donde se ubique el CECOPI para integrarse en el Comité Asesor de éste.

5.2.4. Unidades Básicas en el terreno.

La actuación en el terreno será llevada a cabo por los recursos municipales existentes en materia de Asistencia Social, los recursos de la Diputación Provincial y los servicios propios de la Conselleria de Bienestar Social.

También podrán participar en estas labores, a requerimiento del Director del Plan Sectorial o los Directores Territoriales, los voluntarios de Protección Civil y la Cruz Roja, así como de otras organizaciones de voluntariado.

La participación de los recursos movilizados por el Plan Sectorial dentro de la organización de la emergencia se hará siempre organizada dentro de la Unidad Básica prevista en el Plan Especial o del Plan Territorial Municipal activado, dirigida por el coordinador de dicha Unidad y siguiendo las instrucciones del Director del PMA o el director del CECOPAL.

En determinadas emergencias podrá ser necesaria la movilización de personal de apoyo psicológico. Dicha movilización será efectuada por el CCE Generalitat.

5.3. Activación.

El Plan de Albergue y Asistencia, es de ámbito autonómico, se activará por el Director del Plan Sectorial, a instancias del Director del Plan Territorial de Emergencia o del CECOPI.

La activación se producirá:

- En fase de Preemergencia: Alerta al Coordinador General, que, de acuerdo con la gravedad de la emergencia transmitirá la alerta siguiendo los protocolos internos establecidos.
- En fase de Emergencia:

a) Desde el CCE Generalitat alerta al Coordinador General del Plan, que alertará al Director del mismo y según la gravedad y localización de la emergencia, alertará a los Coordinadores Territoriales.

b) Desde los Servicios Propios: La alerta puede llegar desde un Ayuntamiento a un Equipo Social de Base, en este caso éste lo transmitirá al Director Territorial, quien dará el aviso al CCE Generalitat.

6. OPERATIVIDAD

6.1. PREEMERGENCIA.

Ámbito de intervención local.

El CCE Generalitat comunica situación a la Dirección Territorial de Bienestar Social (Director/a Territorial), quien previa evaluación remite comunicación a Centros dependientes que pudieran verse en situación de riesgo.

6.2. EMERGENCIA SITUACIÓN 0-1.

Ámbito de intervención local. Constitución de PMA y/o CECOPAL

El CCE Generalitat comunica situación a la Dirección Territorial de Bienestar Social (Director/a Territorial), quien previa evaluación remite comunicación a Centros dependientes que pudieran verse en situación de riesgo

El Director/a Territorial informará de la situación a los miembros del Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia, quienes permanecerán a la expectativa.

6.3. EMERGENCIA SITUACIÓN 2.

Ámbito de intervención comunitario. Constitución del CECOPI

Al superar la emergencia los recursos y/o espacio local del siniestro y zonas afectas, el Director del Plan Sectorial procederá a la activación del Plan Sectorial.

El CCE Generalitat comunica situación a la Subsecretaría de Bienestar Social y Dirección/es Territorial/es afectadas.

El Director Territorial convocará a los miembros del Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia para su constitución.

El Director del Plan Sectorial valorará, en función de las necesidades que surjan en la emergencia la necesidad de la Constitución del Centro Autonómico de Coordinación de Albergue y Asistencia.

El Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia evaluará:

a) Recursos disponibles en la zona (públicos y privados).
b) Recursos afectados en la zona (públicos y privados).
c) Unidad Básica Acción de Albergue y Asistencia.
d) Localización de equipos para posible traslado a Centro de Recepción/Primera Acogida de evacuados y desplazados:
   d1) Grupos de Albergue: Trabajadores Sociales/TMEM/cuidadores/
   d2) Grupos de Asistencia: Médicos/ATS-DUE/Psicólogo/Auxiliares clínica
e) Designación Jefe de Albergue y Asistencia en la zona de Albergue, que asume todas las tareas de organización, acogida y albergue, estando a su cargo oficina de información y datos personales de los albergados.

6.4. Activación del Plan Sectorial

En atención al artículo 11 de la Ley 13/2010, de la Generalitat de protección civil y gestión de emergencias de la Generalitat Valenciana, todas las Consellerías deben participar en esta materia y, en especial en la elaboración de los planes de protección civil e integrar en ellos los recursos y servicios propios.

La activación se producirá, en fase de Emergencia, cuando el CCE Generalitat alerte al Coordinador General que, de acuerdo con la gravedad de la emergencia la transmitirá al Director del mismo (Subsecretario de Bienestar Social) quien, según gravedad y localización de la emergencia alertará a los Coordinadores Territoriales.

En caso de constitución del CECOPI:

1. Director del Plan y el Director Territorial se integran en CECOPI.
2. Coordinador Territorial de asistencia se integra en CECOPI desarrollando funciones de coordinación en la actuación de los servicios intervinientes en el lugar de la emergencia con otros servicios de la Comunitat Valenciana y, en su caso, Estado, cuyo concurso fuera necesario para incrementar los recursos disponibles o efectuar acciones complementarias.

El Coordinador Territorial de albergue se hace cargo de la Centro Provincial de Coordinación de Albergue y Asistencia.

El Director del Plan Sectorial valorará:

- La necesidad de que el Plan Sectorial de Transporte disponga de medios para el traslado hasta el Centro de Recepción designado de los efectivos propios/efectivos voluntarios de protección civil y Cruz Roja.
- La necesidad de que se proceda al avituallamiento en zona de recepción (Plan Sectorial de Transporte / Plan Sectorial de Abastecimiento / FF.AA.).
- La utilización, en su caso, de las instalaciones de campamentos de las FF.AA. como albergues provisionales.
- Asistencia en Centro de Recepción según protocolos internos.

6.5. Fin de la Emergencia

Finalizada la emergencia, se procederá a desconvocar los Centros de Coordinación de Albergue y Asistencia que se hayan constituido, se desmovilizará a los responsables alertados y a los Equipos de Servicios Sociales de Base.

Seguidamente, los Equipos Sociales de Base elaboran, si procede, el Plan de Ayuda correspondiente.

7. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD DEL PLAN.

Una vez informado el Plan Sectorial de Albergue y Asistencia por la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana, la Subsecretaría de Bienestar Social promoverá las actuaciones necesarias para su implantación y el mantenimiento de su operatividad.

En un periodo de seis meses a la entrada en vigor del documento, se establecerá una programación anual de actividades a desarrollar, también en cuanto a la dotación de infraestructuras, divulgación y simulacros y la actualización y revisión periódica del mismo.

7.1. IMPLANTACIÓN.

7.1.1. VERIFICACIÓN DE LA INFRAESTRUCTURA DEL PLAN.

Previamente a la puesta en marcha del presente Plan Sectorial, la Subsecretaría de Bienestar Social verificará la existencia e idoneidad de la funcionalidad de las infraestructuras básicas para su funcionamiento, y en especial:

- **Red de Transmisiones:** sistemas de comunicación entre los Servicios Propios y el CCE Generalitat (teléfono/radio).
- **Sistemas Informáticos:** Actualización del directorio de personas responsables y catálogo de Centros.

7.1.2. DIFUSIÓN-FORMACIÓN AL PERSONAL DE LOS SERVICIOS IMPLICADOS.

Después de la entrada en vigor del presente Plan Sectorial se desarrollarán las fases de implantación del mismo entre el personal implicado:

- Personal de los Centros de Coordinación del Plan
- Servicios Sociales de Base municipales
- Otros Organismos, entidades o personas a las cuales se les puede solicitar la colaboración en una emergencia.

La implantación del Plan entre dicho personal implicado seguirá las siguientes fases:

1º Remisión de copia del Plan a los Directores Territoriales de Bienestar Social y Coordinadores Territoriales.
2º Difusión del Plan al personal implicado mediante reuniones informativas a fin de aclarar posibles dudas.
3º Elaboración de los Protocolos internos de funcionamiento en función del tipo de emergencia y situación declarada.
4º Cursos de formación y adiestramiento para el personal implicado en la operatividad del Plan. La organización de dichos cursos correrá a cargo de la Subsecretaría de Bienestar Social, en coordinación con la Dirección General de Prevención, Extinción de Incendios y Emergencias y el IVASPE

7.2. Mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial

7.2.1. Actualización-Revisión

La Subsecretaría de Bienestar Social efectuará la actualización y revisión periódica del Plan Sectorial, para el mantenimiento de su vigencia y operatividad entendiéndose como la incorporación al mismo de cualquier modificación de estructura, organización de personas, medios y recursos comprendidos en el Plan, (en especial del Directorio y Catálogo de Recursos).

Aquellos aspectos que, en la fase de implantación o mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial, se demuestren no eficaces serán modificados, incorporándose dichas variaciones al texto del Plan. Así mismo, se incorporarán al Plan las enseñanzas surgidas de la actuación frente a emergencias.

7.2.2. Formación Permanente.

La formación del personal implicado, contemplada en la fase de implantación, debe ser una labor continuada ya que se trata de un documento vivo sujeto a constantes revisiones y actualizaciones. La responsabilidad de dicha formación recae tal como se señala en el punto 7.1.2., en la Subsecretaría de Bienestar Social, con la colaboración del IVASPE

RESUMEN DE SIGLAS:

PTE	Plan Territorial de Emergencia
PAM	Plan de Actuación Municipal
CECOPI	Centro de Coordinación Operativa Integrado
CECOPAL	Centro de Coordinación Municipal
CCE	Centro de Coordinación de Emergencias
CICU	Centro de Información y Coordinación de Urgencias
PMA	Puesto de Mando Avanzado
CRM	Centro de Recepción de Medios
UBI	Unidades Básicas de Intervención
SAMU	Servicio de Asistencia Médica Urgente
SES	Servicio de Emergencias Sanitarias.
COS	Central de Operaciones y Servicios de la Guardia Civil
IVASPE	Instituto Valenciano de Seguridad Pública y Emergencias

Anexo II.4.

Plan Sectorial de Transportes

SUMARIO

1. OBJETIVOS DEL PLAN
- 1.1. Objeto
- 1.2. Objetivos generales
- 1.3. Objetivos específicos

2. ORGANISMO COORDINADOR Y ORGANISMOS IMPLICADOS

3. ORGANIZACIÓN JERÁRQUICA
- 3.1. Director del Plan
- 3.2. Coordinador general del Plan
- 3.3. Coordinadores territoriales del Plan
- 3.4. Organigrama de la organización jerárquica

4. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL
- 4.1. Centros de Coordinación
- 4.2. Funcionamiento interno
- 4.3. Activación

5. OPERATIVIDAD
- 5.1. Preemergencia
- 5.2. Situación 0 de emergencia
- 5.3. Situación 1 de emergencia
- 5.4. Situación 2 de emergencia
- 5.5. Situación 3 de emergencia
- 5.6. Fin de la emergencia

6. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD DEL PLAN SECTORIAL
- 6.1. Implantación
- 6.2. Mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial

1. Objetivos del Plan

1.1. Objeto

El **Plan Sectorial de Transporte** tiene por objeto garantizar la dirección y actuación coordinada de la totalidad de los recursos en materia de transportes, tanto públicos como privados, en la Comunitat Valenciana, con el fin de asegurar su actuación eficaz en caso de emergencia o catástrofe, así como establecer los mecanismos de alerta de los citados recursos en situaciones de riesgo.

1.2. Objetivos generales

Los objetivos generales del Plan de Transporte son:

1. La constitución de un **Centro de Coordinación del Transporte** coordinado con todos los organismos con competencias.
2. Cubrir las necesidades en materia de transporte que le sean transmitidas desde el *CCE Generalitat* / *CECOPI*. Estas necesidades se pueden resumir en:
    a. Transporte para evacuación de personas.
    b. Transporte de recursos.
3. La alerta y movilización de los recursos del sector privado de transportes cuando se produzca una emergencia, según las diversas especialidades de transporte y sus características.
4. El análisis y valoración en cada Centro de Coordinación de Transporte de las peticiones transmitidas por el *CCE Generalitat* / *CECOPI*, y la movilización si fuera necesario de sistemas de transporte alternativos al transporte por carretera (ferrocarril y transporte aéreo).

1.3. Objetivos específicos

Con el fin de asegurar el objeto del Plan y como complemento de los objetivos generales, la Direcció General de Transports i Logística establece como objetivos específicos el garantizar:

1. La disposición de un inventario actualizado de los recursos en materia de transporte, tanto públicos como privados y su remisión periódica al *CCE Generalitat*.

2. La disposición de un directorio actualizado para la alerta y movilización del personal y medios que ha de gestionar el Plan, así como transmisión de la información de los episodios que pueden motivar su activación, así como su remisión periódica a los Organismos participantes.
3. El establecimiento de un protocolo de actuación concreto para la movilización de recursos alternativos al transporte por carretera (ferrocarril y aéreo).
4. El establecimiento de acuerdos de colaboración con empresas del sector privado para su disposición y movilización en situaciones de emergencia.
5. La difusión del Plan Sectorial de Transporte a todas las personas que estén o puedan estar implicadas en su funcionamiento.
6. El desarrollo de aquellos aspectos del Plan Sectorial de Transporte que interaccione con otros planes sectoriales.

2. ORGANISMO COORDINADOR Y ORGANISMOS IMPLICADOS

El organismo coordinador del Plan Sectorial de Transporte en la Comunitat Valenciana es la **Direcció General de Transports i Logística**, desde la cual se coordinarán las actuaciones en materia de los recursos de transporte dependientes de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient y de otros organismos competentes en materia de transporte, como son:

- Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV)
- Empresas municipales de transportes de los distintos municipios valencianos.
- ADIF, empresa administradora de infraestructuras ferroviarias.
- Renfe Operadora, empresa de servicios de transportes ferroviarios de viajeros y mercancías.
- Empresas privadas de transporte con las que se hayan establecido acuerdos de colaboración.

A instancias del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, se creará un Centro de Coordinación del Transporte que coordinará actuaciones con otros organismos que dispongan de recursos en dicha materia.

3. ORGANIZACIÓN JERÁRQUICA

3.1. DIRECTOR DEL PLAN

El Director del Plan es el **Director General de Transports i Logística**. Por delegación del mismo, podrá actuar como tal el **Subdirector General de Planificació, Logística i Seguretat** de esta Direcció General de Transports i Logística.

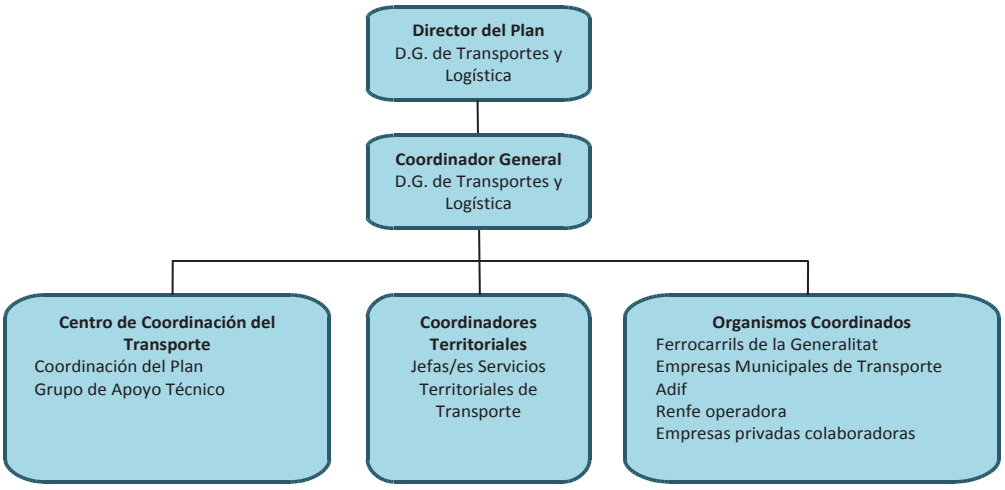
3.2. COORDINADOR GENERAL DEL PLAN

La Coordinadora general del Plan Sectorial del Transporte es la **Jefa del Servicio de Seguretat i Ordenació en el Transport** de esa misma Subdirección general. Por delegación de la misma, podrá actuar como tal cualquier técnico de la Subdirecció general, en especial el **Jefe de Sección de Protecció Civil i Informació.**

3.3. COORDINADORES TERRITORIALES DEL PLAN

Lo serán los **Jefes del Servicio Territorial de Transports** de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient. En caso de ausencia o cuando lo estimen oportuno, se nombrarán técnicos coordinadores que actuarán como sustitutos.

3.4. ORGANIGRAMA DE LA ORGANIZACIÓN JERÁRQUICA

4. ORGANIZACIÓN FUNCIONAL

4.1. CENTROS DE COORDINACIÓN

4.1.1. UBICACIÓN DEL CENTRO DE COORDINACIÓN

El Centro de Coordinación del Transporte se ubicará en el Centre de Gestió i Seguretat Viària de la Generalitat, en Paterna, donde se dispone de personal 24 horas y comunicación con el resto de Centros operativos, especialmente con el *CCE Generalitat* y con su plataforma de comunicación.

4.1.2. COMPOSICIÓN

La dirección del mismo la ostenta el Director General de Transport i Logística, quien podrá delegar en el Coordinador General, su sustituto, u otra persona con competencia en el Sector. Además, estará asistido en su gestión por:

- Coordinador General del Plan o su sustituto.
- Coordinadores Territoriales del Plan o sus sustitutos.
- Personal de la Direcció General de Transports i Logística con conocimientos y gestión habitual en el apartado de Transportes o sus sustitutos.

4.2. FUNCIONAMIENTO INTERNO

4.2.1. FUNCIONES DE LOS RESPONSABLES DEL PLAN

El Director del Plan Sectorial de Transporte gozará de la máxima autoridad sobre el mismo y únicamente recibirá directrices del Director del Plan Territorial de Emergencia de la Comunitat Valenciana (*PTECV*) o del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

- Activará el Plan a instancias del Director del *PTECV* o del *CCE Generalitat* / *CECOPI.*
- Se integrará como miembro del *Comité Asesor* del *CECOPI* cuando éste se constituya.

El Coordinador General del Plan Sectorial de Transporte actuará de interlocutor entre el Centro de Coordinación del Plan Sectorial de Transporte y el *CCE Generalitat / CECOPI*. En cada nivel de emergencia:

- Recibe y valora la información.
- Planifica las actuaciones.
- Gestiona la movilización de recursos.
- Efectúa el seguimiento de la emergencia.
- Informa al Director del Plan sobre la necesidad de constitución del Centro de Coordinación para que éste dé las órdenes oportunas.
- Coordina las actuaciones en todo el territorio de la Comunitat Valenciana.
- Informa de todas las actuaciones al Director del Plan.

Los Coordinadores Territoriales del Plan Sectorial de Transporte tendrán similares funciones a las del Coordinador General en su ámbito territorial, e informarán a éste de las gestiones y actuaciones llevadas a cabo.

4.2.2. Funciones del Centro de Coordinación del Transporte

Se constituirá, por decisión del Director del Plan o a instancias del *CCE Generalitat / CECOPI*, cuando la gravedad de la emergencia así lo aconseje. En general, se tratará de las situaciones 1 ó 2 de emergencia.

Las funciones del Centro de Coordinación son las de coordinar todas las necesidades en la materia que surjan como consecuencia de la emergencia. Su funcionamiento interno, así como su interconexión con el *CCE Generalitat / CECOPI* y con otros Organismos de transporte implicados (operadores de transporte) se definirá mediante protocolos de funcionamiento concretos según el tipo de emergencia y los niveles de gravedad.

Las necesidades en materia de transporte que surgen como consecuencia de una situación de emergencia, se resumen en dos grandes bloques: transporte para la evacuación de personas y transporte de recursos. Para realizar ambas tareas, deberán utilizarse recursos pertenecientes tanto al Sector Privado como a las diversas Administraciones Públicas, empleando tanto el transporte por **carretera**, como el **ferrocarril** o, incluso, el **transporte aéreo**, según las necesidades y limitaciones del momento. La imposibilidad de acceder por carretera a zonas afectadas (por causas climatológicas u otras) obligará a hacer uso de sistemas alternativos, como el ferrocarril o el transporte aéreo, al menos en los primeros momentos.

El transporte por ferrocarril se ve limitado en sus posibilidades por lo obligado de su trazado, pero, cuando se hallen cortadas las carreteras, puede ser muy útil para el transporte de recursos hasta zonas próximas al lugar de la emergencia.

El transporte aéreo se considera como recurso prioritario en situaciones de emergencia. Dicho tipo de transporte se puede efectuar en el territorio valenciano por medios privados, contratados por las Administraciones, o incluso dependientes de las Fuerzas Armadas. Tanto la Generalitat Valenciana como algunas de las Diputaciones disponen de helicópteros durante todo el año, reforzados en campañas estivales para incendios forestales. Si fuese necesario, podrían movilizarse los mismos pero siempre a través del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

La movilización de estos helicópteros en situaciones de emergencia, se efectuará por el Coordinador General del Plan o, en su caso, los Coordinadores Territoriales, mediante solicitud a través del *CCE Generalitat* / *CECOPI*. En todo caso, la coordinación de la operación de los helicópteros de la Generalitat le corresponderá a la Direcció General competente en materia de Emergencias a través del personal técnico del *CCE Generalitat* / *CECOPI*. La movilización de helicópteros del Ejército, si fueran necesarios, se movilizarían a través del *CECOPI*, mediante requerimiento al Delegado del Gobierno del Estado en la Comunitat Valenciana. Por tratarse de un recurso no civil, se deberá usar sólo puntualmente en situaciones de extrema gravedad.

Una vez se inicie la normalización de las carreteras, el medio de transporte de elección será la **carretera**. En este sentido, dada la ausencia de recursos públicos de transporte por carretera, será preciso recurrir al sector privado. La colaboración entre las empresas de transporte del Sector Privado y la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, se efectuará en base a acuerdos de colaboración suscritos por ambas partes que aseguren la disponibilidad de recursos humanos y materiales en cualquier situación.

4.3. ACTIVACIÓN

El Plan Sectorial de Transporte es de ámbito autonómico y se activará por orden del Director General de Transports i Logística, a instancias del Director del PTECV o del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, de la siguiente forma:

Tanto la declaración de preemergencia como, si evoluciona desfavorablemente, cuando se declare emergencia, el *CCE Generalitat* alerta al dispositivo de Coordinación General del Plan del Transporte que transmitirá tanto la alerta como el seguimiento correspondiente de la misma, siguiendo los protocolos establecidos al efecto. En particular se transmitirá al Director del Plan, al propio Coordinador General del Plan y a los Coordinadores Territoriales afectados.

En fase de emergencia, el dispositivo de Coordinación General del Plan de Transporte se pondrá en comunicación con las empresas privadas de transporte con las que hayan firmado acuerdos de colaboración, para que sus responsables estén localizables mientras dure la emergencia. Se dará cuenta de los contactos al propio Coordinador General y Territorial afectado. Asimismo, alertarán al resto de organismos implicados, para la localización de responsables en caso de necesidad de movilización de recursos de su competencia.

5. OPERATIVIDAD

5.1. PREEMERGENCIA

Cuando la naturaleza de la emergencia permita establecer una previsión de los acontecimientos, la actuación en preemergencia de los servicios implicados en el Plan de Transporte será la siguiente:

El *CCE Generalitat* alertará al dispositivo de Coordinación General del Plan del Transporte que transmitirá tanto la alerta como el seguimiento correspondiente de la misma, siguiendo los protocolos establecidos al efecto. En particular se transmitirá al Director del Plan, al propio Coordinador General y a los Coordinadores Territoriales.

5.2. SITUACIÓN 0 DE EMERGENCIA

Se trata del inicio de una situación de emergencia en donde se prevé la inminencia de los problemas o estos se han iniciado de manera incipiente. En todo caso, están circunscritos a un ámbito local pero que se puede gestionar con los propios recursos municipales en materia de transporte.

Se deberá mantener la comunicación entre los componentes del Plan de Transporte, especialmente los Coordinadores Territorial y General y su equipo, por si se superan los recursos municipales y se precisan mayores recursos en la materia. Se transmitirá el seguimiento de la emergencia de acuerdo con los protocolos establecidos al efecto.

Si la evolución es favorable y no se necesitan mayores recursos, la Dirección del Plan de Transporte junto con la Dirección del *PTECV* levantará la alerta y se pasará a la fase de vuelta a la normalidad. Si la evolución es desfavorable, se establecerá la situación 1 de emergencia.

5.3. SITUACIÓN 1 DE EMERGENCIA

Se trata de episodios en los que han resultado afectados varios municipios con superación de los recursos municipales en materia de transporte. Cuando ello suceda, los propios municipios alertarán al *CCE Generalitat* el envío de recursos adicionales en materia de transporte.

El *CCE Generalitat* comunicará esta necesidad a la Coordinación General del Plan (CEGESEV). Las Coordinaciones General y Territorial afectadas, mediante sus

medios internos, organizarán la movilización de mayores recursos de transporte. Se transmitirá el seguimiento de la emergencia de acuerdo con los protocolos establecidos al efecto.

En este nivel de emergencia, si así lo considera el Director del Plan o a instancias del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, se podrá constituir el Centro de Coordinación de Transportes.

Si la evolución es favorable y no se necesitan mayores recursos, la Dirección del Plan de Transporte junto con la Dirección del *PTECV* levantará la alerta y se pasará gradualmente a la fase de vuelta a la normalidad. Si la evolución es desfavorable, se establecerá la situación 2 de emergencia.

5.4. SITUACIÓN 2 DE EMERGENCIA

Se trata de emergencias generalizadas que afectan a todo o gran parte del territorio valenciano. En esta situación, todo el mecanismo del Plan de Transporte está activado y estará constituido el Centre de Coordinación de Transportes.

Si se precisan medios de transporte alternativos al transporte por carretera, la Coordinación General del Plan, siguiendo los protocolos establecidos, se pondrá en comunicación y solicitará el apoyo de organismos alternativos de transportes ya comentados en este Plan, entre los cuales:

- Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV)
- Empresas municipales de transportes de los distintos municipios valencianos.
- ADIF, empresa administradora de infraestructuras ferroviarias.
- Renfe Operadora, empresa de servicios de transportes ferroviarios de viajeros y mercancías.
- Helicópteros de rescate, a través del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

Si fuese necesaria la movilización de helicópteros militares (o UME) el Director del Plan Sectorial de Transporte efectuará la solicitud a través del CECOPI, siempre justificando situaciones de extrema gravedad.

En esta fase, las solicitudes de transporte suelen darse por necesidades de evacuación y de abastecimiento, por lo que puede que vengan derivadas por los responsables del Plan de Albergues y Asistencia, así como del Plan de Abastecimiento.

5.5. Situación 3 de emergencia

Se trata de emergencias así declaradas por el Ministerio de Interior porque considere que está en juego el interés general del Estado.

Si se llega a esta situación como evolución negativa de la emergencia, todo el mecanismo del Plan de Transporte está activado y estará constituido el Centro de Coordinación del Transporte. Si se llega de forma súbita, se activarán tanto el Plan Sectorial como el Centro de Coordinación del Transporte.

Los mecanismos de actuación serán los mismos que cuando la emergencia alcanza la situación 2 definida anteriormente.

5.6. Fin de la emergencia

Conviene señalar que es en esta fase cuando se suelen solicitar más medios de transporte especial y maquinaria, para las labores de rehabilitación.

Durante esta fase, que finaliza una vez la situación ha vuelto completamente a la normalidad en materia de comunicaciones y transporte, seguirá manteniéndose la comunicación entre los componentes del Plan de Transporte, especialmente los Coordinadores Territorial y General, así como con el Director del *PTECV*. Se transmitirá el seguimiento de la emergencia de acuerdo con los protocolos establecidos al efecto.

6. Implantación y mantenimiento de la operativa del Plan Sectorial.

Una vez entre en vigor el presente Plan Sectorial tras el informe favorable de la Comisión de Protección Civil, la Direcció General de Transports i Logística promoverá las actuaciones necesarias para su implantación y el mantenimiento de su operatividad. Dicho compromiso se extenderá a todos los organismos responsables implicados.

6.1. Implantación

6.1.1. Verificación de la infraestructura

La Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, por medio del CEGESEV de la Direcció General de Transports i Logística, verificará la existencia e idoneidad de funcionalidad de las infraestructuras básicas para su funcionamiento y en especial las comunicaciones informáticas y telefónicas.

6.1.2. Al personal de los Servicios Implicados

Cada variación del Plan Sectorial, una vez haya entrado en vigor, motivará la remisión de una copia a los distintos Organismos para su lectura, conocimiento por los responsables y reuniones informativas a fin de aclarar posibles dudas.

Los Servicios correspondientes de cada Organismo implicado en el Plan Sectorial de Transporte deberán difundir entre su personal el Documento aprobado, confeccionando los protocolos internos de funcionamiento que correspondan y organizando los cursos formativos e informativos que garanticen la operatividad del Plan y las actuaciones en las emergencias.

Así mismo, se realizarán ejercicios y simulacros (parciales y globales).

6.2. Mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial de Transporte

6.2.1. Actualización-Revisión

Le corresponde a la Direcció General de Transports i Logística de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, a través del CEGESEV de la Subdirecció General de Planificació, Logística i Seguretat, la actualización y revisión periódica del Plan Sectorial de Transporte para el mantenimiento de su vigencia y operatividad,

así como la actualización del Directorio del CCT y el Catálogo de recursos movilizables.

No obstante, cuando los cambios a introducir en el contenido del Plan Sectorial supongan modificaciones importantes, su Director convocará a los organismos integrantes del mismo para su discusión y aprobación. El nuevo texto será remitido a la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana para su conocimiento y efectos.

Se incorporarán al Plan las experiencias y mejoras derivadas de la gestión de actuaciones precedentes frente a emergencia.

6.2.2. Formación Permanente

La formación del personal implicado contemplada en la fase de implantación debe ser una labor continuada ya que se trata de un documento vivo, sujeto a constantes revisiones y actualizaciones.

Así mismo, la puesta en marcha de simulacros periódicos formará parte de dicha labor permanente.

Anexo II.5.

Plan Sectorial de Abastecimiento

Anexo II.6.

Plan Sectorial de Carreteras

SUMARIO:

1. OBJETIVOS DEL PLAN

2. ORGANISMOS IMPLICADOS

3. ORGANISMO COORDINADOR

4. EL DIRECTOR DEL PLAN

5. EL DIRECTOR TÉCNICO DEL PLAN

6. EL CENTRO DE COORDINACIÓN DE CARRETERAS (C.C.C.)

7. ACTIVACIÓN DEL PLAN SECTORIAL DE CARRETERAS
   - 7.1. Preemergencia
   - 7.2. Emergencia
   - 7.3. Fin de la emergencia

8. Operatividad del Plan Sectorial de Carreteras
   - 8.1. Situación de Normalidad
   - 8.2. Situación de emergencia

9. Implantación y mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial de Carreteras
   - 9.1. Implantación
   - 9.2. Mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial de Carreteras

1. OBJETIVOS DEL PLAN

El Plan Sectorial de Carreteras, de ámbito autonómico, tiene como principales objetivos la dirección y actuación coordinada de la totalidad de los recursos en materia de carreteras en la Comunitat Valenciana, independientemente de su titularidad, con el fin de asegurar su actuación eficaz en caso de catástrofe, y establecer los mecanismos de alerta de los citados recursos en las situaciones de riesgo colectivo.

Son objetivos generales del Plan Sectorial de Carreteras:

1. El mantenimiento de las redes viales expeditas y en condiciones de uso, así como el restablecimiento del tráfico en el más breve tiempo posible a partir de su interrupción por situaciones de emergencia.
2. La organización de un Centro de Coordinación de Carreteras con participación de todos los organismos con competencia en carreteras, así como la elaboración de un protocolo de funcionamiento del mismo.
3. La obtención, recopilación y distribución de documentación y cartografía de interés, para su aplicación en emergencias o para la prevención de las mismas.
4. El mantenimiento de una red interna de comunicación permanente entre los diferentes niveles coordinados.
5. La preparación de normas de actuación preventivas en materia de carreteras ante las diferentes situaciones de riesgo, a difundir entre la población.

2. ORGANISMOS IMPLICADOS

Son organismos implicados todos aquellos de la Comunitat Valenciana con competencia en conservación/explotación de carreteras o gestión de tráfico de las mismas, y aquellos cuyas funciones puedan incidir en las vías de comunicación de la Comunitat Valenciana, especialmente:

- Demarcación y Unidades de Carreteras (Ministerio de Fomento).
- Jefaturas Provinciales de Tráfico.
- Diputaciones provinciales.
- Conselleria de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente.

3. ORGANISMO COORDINADOR

El Organismo coordinador del Plan Sectorial de Carreteras de la Comunitat Valenciana es la Direcció General de Transports i Logística de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, desde la cual se dirigirán las actuaciones del Centro de Coordinación de Carreteras en las emergencias y se realizarán los trabajos de preparación, seguimiento y apoyo técnico en tiempo normal.

El Organismo Coordinador tiene como objetivos específicos el garantizar:

1. La disposición de un Catálogo actualizado de carreteras de la Comunitat Valenciana.
2. La disposición de un Directorio actualizado para la alerta o movilización de los recursos humanos y materiales.
3. La difusión del Plan Sectorial de Carreteras a las personas y Organismos con implicación en el funcionamiento del mismo.
4. El desarrollo de aquellos aspectos del Plan Sectorial de Carreteras que interaccionen con otros planes sectoriales.
5. Las funciones que le sean asignadas por el Director del *CCE Generalitat*.
6. Las actuaciones necesarias para la implantación y mantenimiento de la operatividad del Plan.

4. EL DIRECTOR DEL PLAN

Corresponde al Director General de Transports i Logística, o, en su ausencia, al Subdirector General de Planificació, Logística i Seguretat, ejercer la dirección del Plan Sectorial de Carreteras. Es también el Director del Centro de Coordinación de Carreteras y asume las relaciones con el *CECOPI*.

Sus funciones se definen en los siguientes apartados de este documento.

5. EL DIRECTOR TÉCNICO DEL PLAN

El Jefe de Servicio de Seguretat Viària de la Subdirecció General de Planificació, Logística i Seguritat de la Direcció General de Transports i Logística de la CITMA es el Director técnico del Plan Sectorial de Carreteras, y como tal asistirá técnicamente al Director, quien podrá delegar en él sus funciones cuando se considere oportuno.

El Director técnico es el encargado de mantener permanentemente operativo el presente Plan, tanto durante las emergencias como en la normalidad, y realizará el seguimiento en lo referente a los objetivos específicos que el Organismo Coordinador tiene, asistido en sus funciones por el Centre de Gestió i Seguretat Viària (Cegesev) del Servicio de Seguretat Viària.

6. EL CENTRO DE COORDINACIÓN DE CARRETERAS (C.C.C.)

Se crea en el seno del Plan Sectorial de Carreteras el Centro de Coordinación de Carreteras (en adelante CCC), órgano **colegiado** de ámbito **provincial**, integrado por un representante de cada Organismo de los señalados en el apartado 2 con competencias en la correspondiente provincia, cuya dirección, en todas ellas, será ejercida por el Director del Plan Sectorial de Carreteras o por el Director técnico por delegación.

Es un Órgano para actuación en situación de emergencia, por lo que, en general, se constituirá solo durante las mismas.

La constitución del *CCC* de cada provincia se efectuará a solicitud de la Dirección del Plan Sectorial, mediante comunicación a cada uno de los Organismos que lo integran, consultado el *CCE Generalitat*. Una vez convocados, sus integrantes estarán obligados a permanecer en comunicación con su Director, salvo que este decida que es necesaria su presencia física, en cuyo caso se reunirán en los locales que se designen en el protocolo interno del *CCC*.

Cuando se encuentren comunicados todos sus miembros (o se hayan personado) y quede, por tanto, formalmente constituido el *CCC*, se informará al *CCE Generalitat*. El *CCE Generalitat* comunicará a la Delegación de Gobierno (Subdelegaciones de Gobierno si se tratara de la constitución de los *CCC* de Alacant o Castelló) la decisión de constituir el *CCC*, para su información o por si se precisase su concurso para localizar a los Organismos del Estado implicados.

El mismo procedimiento se seguirá cuando la constitución del *CCC* sea requerida por el *CECOPI*.

Cuando se dé la circunstancia que el CCC se constituya en más de una provincia de forma simultánea y no sea posible efectuar la comunicación entre el director del CCE y sus miembros, o se requiera la presencia física de éstos, los Jefes del Servicio Territorial de Carreteras asumirán la dirección de los CCCs, manteniendo continuamente informado sobre la situación en sus respectivas provincias a la Dirección del Plan.

Las funciones y procedimiento de actuación se describen en el Protocolo Interno de Actuación del Centro de Coordinación de Carreteras, y estarán encaminadas a cumplir con los objetivos generales asignados por este Plan, siendo su principal objetivo específico ejercer la dirección de los trabajos necesarios para el restablecimiento de la circulación en el menor plazo posible.

El *CCC* estará, no obstante, a las órdenes del *CCE Generalitat* / *CECOPI* en función de su interrelación con otros planes sectoriales, asesorándole en materia de carreteras y disponiendo los recursos necesarios para atender sus demandas. Para ello, siempre que así lo solicite, el Director del *CCC* destacará un técnico como Asesor del *CCE Generalitat* / *CECOPI*, que actuará de intermediario entre éste y el *CCC*.

7. ACTIVACIÓN DEL PLAN SECTORIAL DE CARRETERAS

Cuando las circunstancias aconsejen la puesta en marcha de las actuaciones contempladas en este Plan para situación de emergencia, el Director dará la orden de inicio de dichas actuaciones.

Salvo indicación en contrario, en los Planes Especiales o Procedimientos de Actuación para los correspondientes riesgos, la activación se realizará según se establece a continuación:

7.1. PREEMERGENCIA

Es la fase de una situación que, por evolución desfavorable predecible, puede dar lugar a una situación de emergencia.

El *CCE Generalitat* alertará al Director Técnico del Plan, quien seguirá la evolución de los acontecimientos y alertará al Director del Plan para que decida el grado de difusión que se debe dar a la alerta; pero, en cualquier caso, el personal técnico deberá ser capaz de constituir rápidamente el *CCC* a requerimiento del *CCE Generalitat* / *CECOPI* cuando la predicción sea a corto o muy corto plazo.

7.2. EMERGENCIA

Es la calificación de una situación en la que se han producido daños o estos son inminentes. Se contemplan aquí tres niveles de emergencia.

7.2.1. SITUACIÓN 0 DE EMERGENCIA

Por precipitaciones intensas o inundaciones si los datos meteorológicos e hidrológicos permiten prever la inminencia de inundaciones con peligro para personas y bienes.

Por nieve si los efectos de la nevada hacen necesaria la movilización de recursos para efectuar la limpieza de los viales afectados por la misma.

Por sismo si la ocurrencia de fenómenos sísmicos son ampliamente sentidos por la población, y requieren de las autoridades y órganos competentes una actuación coordinada, dirigida a intensificar la información a los ciudadanos sobre dichos fenómenos.

La calificación de la emergencia de **situación 0** corresponderá al **Director del Plan Especial o Procedimiento de Actuación** de que se trate.

En esta situación, cada organismo titular de la carretera soluciona con sus medios los daños restableciendo la circulación. A partir de su declaración, todos los Organismos implicados deberán comunicar a la Dirección Técnica del Plan Sectorial (Cegesev) el estado viario con comunicación continua de los cambios del estado de su red viaria. Por su parte, la Dirección Técnica deberá recabar, procesar y emitir la información recibida, informando al *CCE Generalitat* y a los Organismos titulares y gestores que forman parte del Plan Sectorial de Carreteras.

En el caso del sismo, no interviene el Plan Sectorial, pues se trata simplemente de una situación en la que se activa la fase de información y se convoca, si procede, al Grupo de Seguimiento del Riesgo.

7.2.2. SITUACIÓN 1 DE EMERGENCIA

Por precipitaciones intensas o inundaciones si se han producido inundaciones en zonas localizadas cuyos efectos pueden paliarse con medios y recursos locales.

Por nieve si los efectos de la nevada hacen necesario el establecimiento de una actuación coordinada de los recursos de todos los organismos titulares de la carretera, con el fin de fijar prioridades, itinerarios de limpieza y ámbitos de actuación de cada recurso.

Por sismo si la protección de personas y bienes, después del fenómeno, puede asegurarse con medios y recursos locales.

La calificación de la emergencia de **situación 1** corresponderá al **Director del Plan Especial o Procedimiento de Actuación** de que se trate. En el caso de activación por nieve, se efectuará tras consulta con la Dirección del Plan Sectorial de Carreteras.

La Dirección del Plan Sectorial de Carreteras constituirá el Centro de Coordinación de Carreteras en la provincia correspondiente.

Todos los Organismos implicados deberán comunicar a la Dirección Técnica del Plan Sectorial (Cegesev) el estado viario con comunicación continua de los cambios del estado de su red viaria. Por su parte, la Dirección Técnica deberá recabar, procesar y emitir la información recibida, informando al *CCE Generalitat* y a los Organismos titulares y gestores que forman parte del Plan Sectorial de Carreteras, integrados en el *CCC*.

Será el *CCC*, normalmente establecido en las dependencias de la Dirección Técnica (Cegesev) quien, a la vista de los datos integrados que reciba, asesorará el *CCE Generalitat*. Se valorará conjuntamente la posible gravedad de los mismos, y se adoptarán, en su caso, las medidas oportunas para su solución que pueden significar la reasignación de recursos.

7.2.3. SITUACIÓN 2 DE EMERGENCIA

Por precipitaciones intensas o inundaciones si se han producido inundaciones que desbordan los medios y recursos locales o bien la predicción meteorológica prevé el agravamiento de la situación 1. También serán calificadas así las situaciones que requieran la constitución del *CECOPI*. Así mismo, en los escenarios 2 y 3 contemplados en los Planes de Emergencia de Presas.

Por nieve si los efectos de la nevada pueden prolongar una situación de aislamiento durante algunos días. También serán calificadas así las situaciones que requieran la constitución del *CECOPI* por el nivel, extensión o permanencia en el tiempo de los daños.

Por sismo si los daños, el número de víctimas o la extensión de las áreas afectadas hacen necesario el concurso de medios recursos o servicios ubicados fuera de las áreas afectadas.

La calificación de la emergencia de **situación 2** corresponderá al **Director del Plan Especial o Procedimiento de Actuación** de que se trate.

La Dirección del Plan Sectorial de Carreteras constituirá el Centro de Coordinación de Carreteras en la provincia correspondiente.

Todos los Organismos implicados deberán comunicar a la Dirección Técnica del Plan Sectorial (*CEGESEV*) el estado viario con comunicación continua de los cambios del estado de su red viaria. Por su parte, la Dirección Técnica deberá recabar, procesar y emitir la información recibida, informando al *CCE Generalitat* / *CECOPI* y a los Organismos titulares y gestores que forman parte del Plan Sectorial de Carreteras, integrados en el *CCC*.

La Dirección del Plan Sectorial de Carreteras constituirá el Centro de Coordinación de Carreteras en la provincia correspondiente.

Todos los Organismos implicados deberán comunicar a la Dirección Técnica del Plan Sectorial (*CEGESEV*) el estado viario con comunicación continua de los cambios del estado de su red viaria. Por su parte, la Dirección Técnica deberá recabar, procesar y

emitir la información recibida, informando al *CCE Generalitat* y a los Organismos titulares y gestores que forman parte del Plan Sectorial de Carreteras, integrados en el *CCC*.

Será el *CCC*, normalmente establecido en las dependencias de la Dirección Técnica (*CEGESEV*) quien, a la vista de los datos integrados que reciba, y en consulta con el *CCE Generalitat* / *CECOPI*, valorará la posible gravedad de los mismos, y adoptará, en su caso, las medidas oportunas para su solución que pueden significar la reasignación de recursos.

A solicitud *CCE Generalitat* / *CECOPI*, el *CCC* enviará un técnico que actúe como intermediario entre ambos cuando así los solicite aquel.

7.2.4. Situación 3 de emergencia

Esta situación se da en emergencias en las que se considera que está en juego el interés general del Estado.

La calificación de la emergencia de **situación 3** corresponderá al **Ministro de Interior**.

Procede actuar de igual manera a la descrita en la situación 2 de emergencia si bien cabe tener en cuenta que la Dirección del Plan Especial de Inundaciones le corresponderá a la persona designada por el Ministerio del Interior.

7.3. Fin de la emergencia

Declarado el fin de la emergencia por el *CCE Generalitat* / *CECOPI*, corresponde a la Dirección del *CCC* la desconvocatoria del mismo. Comenzará, en el caso de precipitaciones intensas o inundaciones, la fase de normalización.

Cada Organismo continuará la labor en su ámbito a fin de normalizar la red viaria. No obstante, se mantendrá informado a la Dirección Técnica del estado de los trabajos hasta la total normalización de las carreteras.

8. Operatividad del Plan Sectorial de Carreteras

8.1. Situación de Normalidad

Todos los Organismos implicados, prepararán y adaptarán su estructura para dar la respuesta adecuada en la situación de emergencia. Elaborarán y entregarán a la Dirección del Plan Sectorial sus protocolos internos, actualizarán sus directorios comunicando a la Dirección Técnica las variaciones, y revisarán los recursos disponibles -tanto propios como ajenos-, la red de comunicaciones interna, etc.

Así mismo, todos los Organismos implicados, comunicarán, a la Dirección Técnica del Plan, **las restricciones o cortes de carretera** de más de 1 día que no tengan reversibilidad inmediata (si la tuvieran, se deberían revertir las restricciones hasta dejar la carretera en estado de viabilidad total nada más declararse la situación de preemergencia). En todo caso, los titulares deberán estar preparados para la reposición de la carretera si la naturaleza del corte lo permite y si las condiciones de la emergencia lo hacen necesario.

Por otra parte, todos los Organismos de carreteras implicados, deberán mantener sus **hitos kilométricos** como referencia para los usuarios y Servicios de emergencias, **comunicando** a la Dirección Técnica su **posición real, rotulación actual** (CV-, A-, N-,..., que se ve en la placa) y **numeración** (pk real). En lo posible, se recomienda la referenciación de las mismas en coordenadas globales GPS o UTM. En todo caso, resulta imprescindible, -para ser funcionales-, la comunicación a la Dirección Técnica de la **actualización** inmediata de cualquier cambio en la placa, bien sea en su posición en carretera (por rekilometración u obras), por cambio de rotulación de la carretera (VV- a CV-, N- a A-,...), por cambio del número del pk referenciado, o por altas o bajas de titularidad de cualquier tramo.

La Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, como Organismo coordinador, realizará el seguimiento en todo lo referente al Centro de Coordinación de Carreteras.

8.2. Situación de emergencia

Una vez activado el Plan, constituido o no el *CCC*, su Dirección estará en permanente relación con el *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

Salvo indicación en contrario por el *CCE Generalitat* / *CECOPI*, cada Organismo actuará en el ámbito de su red de carreteras para el restablecimiento de la

circulación, transmitiendo a la Dirección Técnica del *CCC* la información del estado de la red e incidencias que se produzcan.

No obstante, cuando la gravedad de la situación lo requiera, una vez establecidas las prioridades en la resolución de la emergencia y con el fin de optimizar los recursos disponibles, la Dirección del *CCC*, tras consultar a sus miembros, podrá requerirles la actuación en vías de otra titularidad, incluso si ello supone el abandono provisional de los trabajos de restitución en su propia red.

El funcionamiento detallado del Centro de Coordinación de Carreteras se recoge en el protocolo que se adjunta como anexo.

9. IMPLANTACIÓN Y MANTENIMIENTO DE LA OPERATIVIDAD DEL PLAN SECTORIAL DE CARRETERAS

Una vez sea aprobado el presente Plan Sectorial de la manera reglamentariamente establecida, la Direcció General de Transports i Logística promoverá las actuaciones necesarias para su implantación y el mantenimiento de su operatividad. Dicho compromiso se extenderá a todos los organismos responsables implicados.

9.1. IMPLANTACIÓN

9.1.1. VERIFICACIÓN DE LA INFRAESTRUCTURA

La Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, por medio del CEGESEV del Servicio de Seguretat Viària de la Direcció General de Transports i Logística, verificará la existencia e idoneidad de funcionalidad de las infraestructuras básicas para su funcionamiento y en especial las comunicaciones informáticas y telefónicas.

9.1.2 AL PERSONAL DE LOS SERVICIOS IMPLICADOS

Cada variación del Plan Sectorial, una vez haya entrado en vigor, motivará la remisión de una copia a los distintos Organismos para su lectura, conocimiento por los responsables y reuniones informativas a fin de aclarar posibles dudas.

Los Servicios correspondientes de cada Organismo implicado en el Plan Sectorial de Carreteras deberán difundir entre su personal el Documento aprobado, confeccionando los protocolos internos de funcionamiento que correspondan y organizando los cursos formativos e informativos que garanticen la operatividad del Plan y las actuaciones en las emergencias.

Así mismo, se realizarán ejercicios y simulacros (parciales y globales).

9.2. Mantenimiento de la operatividad del Plan Sectorial de Carreteras

9.2.1 Actualización-Revisión

Le corresponde a la Direcció General de Transports i Logística de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, a través del Servicio de Seguretat Viària de la Subdirecció General de Planificació, Logística i Seguretat, la actualización y revisión periódica del Plan Sectorial de Carreteras para el mantenimiento de su vigencia y operatividad, así como la actualización del Directorio del *CCC* y la supervisión de la infraestructura necesaria para su buen funcionamiento.

No obstante, cuando los cambios a introducir en el contenido del Plan Sectorial supongan modificaciones importantes, su Director convocará a los organismos integrantes del mismo para su discusión y aprobación. El nuevo texto será remitido a la Comisión de Protección Civil de la Comunitat Valenciana para su conocimiento y efectos.

La confección y actualización de los protocolos internos de cada Organismo corresponde a los representantes de los mismos en el Centro de Coordinación de Carreteras.

9.2.2 Formación Permanente

La formación del personal implicado contemplada en la fase de implantación debe ser una labor continuada ya que se trata de un documento vivo, sujeto a constantes revisiones y actualizaciones.

Así mismo, la puesta en marcha de simulacros periódicos formará parte de dicha labor permanente.

Addenda

Protocolo Interno del Centro de Coordinación de Carreteras

SUMARIO:

1. INTRODUCCIÓN

2. ALERTA Y CONSTITUCIÓN DEL CCC

3. SEDE DEL CENTRO DE COORDINACIÓN DE CARRETERAS

4. FUNCIONES DEL CCC
   - 4.1. Intervención de los titulares de carreteras en los diferentes eventos
   - 4.2. Información sobre el estado de la red viaria
   - 4.3. Establecimiento de rutas alternativas
   - 4.4. Medios a utilizar durante el episodio
   - 4.5. Recuperación de las condiciones normales de circulación en la red
   - 4.6. Representante del Plan Sectorial en el Comité Asesor

5. VUELTA A LA NORMALIDAD

1. INTRODUCCIÓN

El Plan Sectorial de Carreteras le atribuye al Centro de Coordinación de Carreteras (*CCC*) unas funciones que debe desarrollar en las situaciones de emergencia. Este documento pretende pormenorizar las actuaciones de los distintos implicados de tal forma que la respuesta que se obtenga sea lo más automática y efectiva posible desde la fase de alerta hasta la vuelta a la normalidad.

2. ALERTA Y CONSTITUCIÓN DEL C.C.C.

El apartado 7 del texto del Plan Sectorial de Carreteras recoge los mecanismos para el inicio de las actuaciones contempladas en el mismo para situaciones de emergencia. En dicho apartado se indica que la competencia para constituir o desconvocar el *CCC* corresponde siempre a la Dirección del mismo, con independencia de la situación de emergencia que es calificada por el *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

Una vez declarada la preemergencia/emergencia por el *CCE Generalitat* / *CECOPI*, y avisada la Dirección del Plan Sectorial, ésta decidirá si procede la constitución del *CCC* en función de lo preceptuado en el propio Plan Sectorial. En caso contrario, sus miembros deberán estar preparados para la rápida constitución a requerimiento del *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

La Dirección del Plan y especialmente la Dirección Técnica, seguirán la evolución de los acontecimientos recabando la información que les sea necesaria.

En caso de que la Dirección del Plan decida su constitución, lo comunicará a los organismos integrantes del mismo, cuyos responsables, tras la recepción del aviso y en el menor plazo posible, confirmarán, mediante su terminal telefónico móvil, su puesta a disposición del *CCC*, debiendo mantener permanentemente su localización a través de este medio. En el caso que sea exigible su constitución física, acudirán a la sede designada a tal fin desde donde deberán guardar total operatividad con sus propios operativos.

3. SEDE DEL CENTRO DE COORDINACIÓN DE CARRETERAS

En determinadas circunstancias, el *CCE Generalitat* / *CECOPI* o el Director del *CCC* pueden considerar necesaria la constitución de éste con presencia física de sus miembros. En estos casos el Director del *CCC* lo comunicará a cada Organismo, indicando el lugar en el que deben presentarse, tras consulta con el *CCE Generalitat* / *CECOPI*.

Salvo indicación en contrario, la sede del *CCC* será el Centre de Gestió i Seguretat Viària de la Generalitat (CEGESEV) en Paterna, para cuya dotación y equipamiento se ha previsto esta funcionalidad. Desde el CEGESEV se pueden realizar videoconferencias, tanto con los *CCE Generalitat* como con otros organismos del Plan Sectorial de Carreteras.

4. FUNCIONES DEL CCC

4.1. INTERVENCIÓN DE LOS TITULARES DE CARRETERAS EN LOS DIFERENTES EVENTOS

Los Equipos Especializados de los organismos titulares de las carreteras, formarán parte de la *Unidad Básica de Apoyo* en el Plan Especial ante el riesgo de inundaciones.

Los Equipos Especializados de los organismos que componen el Plan Sectorial de carreteras, formarán parte de la Unidad Básica de Carreteras en el Procedimiento de Actuación ante el riesgo de nevadas.

El responsable del Plan Sectorial de Carreteras, formará parte de la *Unidad Básica de Apoyo* en el Plan Especial ante riesgos sísmicos. También formarán parte de esta Unidad Básica los Equipos Especializados de los organismos que componen el Plan Sectorial de Carreteras.

4.2. INFORMACIÓN SOBRE EL ESTADO DE LA RED VIARIA

Cada Organismo remitirá preferentemente mediante correo electrónico, pero también alternativamente por fax o teléfono, la información de las carreteras afectadas en su red **continuamente conforme se van produciendo cambios en la vialidad de alguna carretera** de su titularidad, desde la declaración de una emergencia (nivel 0).

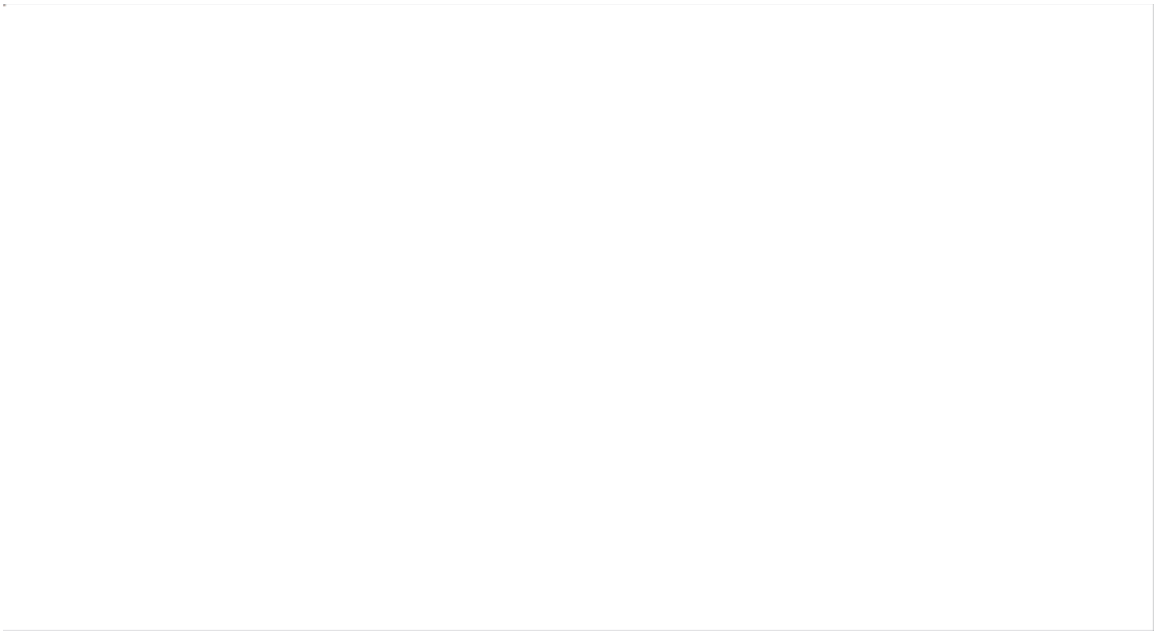
El Director del *CCC* recopilará, analizará y valorará los datos recibidos, y procederá al tratamiento de los mismos con el fin de confeccionar un informe

- A las 09:00 horas.
- A las 12:00 horas.
- A las 14:00 horas.
- A las 18:00 horas.
- A las 20:00 horas.

Este informe se remitirá al *CCE Generalitat* / *CECOPI* para su difusión a la población, así como a todos los Organismos implicados, por correo electrónico, a las direcciones

que figuren en el Directorio de Protección Civil, salvo que razones de índole técnico lo impidan.

La apariencia del parte será la que aparece en la figura siguiente. Estará elaborada en formato informático de tabla de datos. Cualquier Organismo de los integrantes del Plan Sectorial podrá solicitar a la Dirección técnica el fichero informático modelo con el fin de ajustar sus datos al estándar del parte.

En todo momento esta información podrá ser contrastada con los responsables del Organismo titular de la carretera. En este sentido, caso de discrepancia, se dará preferencia a la información recibida de los servicios de conservación y mantenimiento de los titulares de la carretera.

Salvo circunstancias muy singulares, se utilizará la siguiente nomenclatura para definir los estados viarios en función de los distintos episodios de emergencia:

- La situación "**OBERTA AMB PRECAUCIÓ**" significa que las adversas condiciones climatológicas o ambientales pueden derivar en un rápido empeoramiento de las condiciones de circulación. Equivale al color verde *DGT - Nivel verde*.
- La situación "**PRECAUCIÓ PER GEL/NEU**" o "**PRECAUCIÓ PER BOSSES D'AIGUA**" significa que existe nieve o hielo en calzada, charcos o bolsas de agua o pequeñas roturas de firme en caso de inundaciones, que dificultan la conducción. Esta situación lleva implícita la obligación de que los vehículos pesados circulen por el carril de la derecha sin efectuar adelantamientos. Equivale al color amarillo *DGT - Nivel amarillo*.

- La situación "**PRECAUCIÓ AMB CADENES**" significa que la calzada tiene una cantidad de nieve tal que, si bien permite el paso de vehículos ligeros con precaución, el tajo de nieve o hielo existente obliga a la colocación de cadenas en los neumáticos para no perder el control de la conducción. Lleva implícita la prohibició per a circulació de vehicles pesats. Equivale al color rojo *DGT - Nivel rojo*.
- La situación "**PRECAUCIÓ PER SOLSIDES O ARROSSEGAMENTS**" significa que se ha constatado la existencia de desprendimientos en las zonas con taludes inestables que han podido provocar caída a la calzada de piedras o derrames de tierra de tamaño suficiente como para producir colisiones o impedir la normal circulación. Lleva implícita la prohibició per a circulació de vehicles pesats. Equivale al color rojo *DGT - Nivel rojo*.
- La situación "**TANCADA PER NEU**"o "**TANCADA PER INUNDACIÓ**" o simplemente "**TANCADA**" por cualquier razón, significa que la acumulación de nieve, la inundación o la rotura de la plataforma impide completamente la circulación de vehículos. También se da esta situación cuando vehículos accidentados como consecuencia del episodio, o vehículos de los equipos de rescate, bloquean la calzada. Equivale al color negro *DGT - Nivel negro*.

4.3. ESTABLECIMIENTO DE RUTAS ALTERNATIVAS

Cuando existan carreteras cortadas o las condiciones de circulación así lo aconsejen, se procederá a establecer rutas alternativas que completen los itinerarios, incluidas las alternativas para el traslado de pasajeros de líneas ferroviarias.

La Dirección del *CCC*, consultados sus miembros, fijará las rutas alternativas que comunicará al *CCE Generalitat* / *CECOPI*, para su consideración y posterior divulgación a la población. En cualquier caso se notificará la decisión adoptada a los titulares de las carreteras afectada y alternativa.

4.4. MEDIOS A UTILIZAR DURANTE EL EPISODIO

Los Titulares de las carreteras recogerán un listado de los medios que el episodio de emergencia obliga a poner a disposición y que están operativos durante la existencia de la declaración de la incidencia, tanto referido a características y número de equipos especializados cómo a medios fungibles. La relación de los mismos se hará llegar periódicamente al CCC.

4.5. Recuperación de las condiciones normales de circulación en la red

Los trabajos para la reparación de la vía, su apertura al tráfico y restitución de la normalidad corresponde efectuarlos al Organismo titular de la carretera afectada.

Según se indica en el apartado 8 del Plan Sectorial de Carreteras, si la situación de la emergencia lo requiere, el *CCC* puede decidir la conveniencia de priorizar determinadas actuaciones o aunar los esfuerzos con el fin de resolver el problema de incomunicación viaria de una zona.

Para ello dispondrá de los recursos del Plan Sectorial, en tanto en cuanto sean necesarios, y los Organismos implicados aportarán los recursos públicos y privados de su competencia, tanto en lo referente al personal como a los medios materiales.

La Dirección del Plan Sectorial designará un técnico en carreteras que dirija las actuaciones conjuntas en el terreno de los distintos Organismos implicados y que actuará, en su caso, como Coordinador en el Puesto de Mando Avanzado, conforme a lo indicado en el *PTECV*. El Centro de Mando Avanzado se constituye con un representante de cada Plan Sectorial (Coordinador) con el fin de evitar las interferencias y obstrucciones que podían derivarse de la actuación individualizada de cada Plan Sectorial. El Jefe del Puesto de Mando Avanzado lo nombra directamente el *CECOPI* y su misión es ordenar las actuaciones en el terreno resolviendo las prioridades más convenientes en cada caso.

En el caso de que las necesidades superen los recursos de la provincia, el *CCC* solicitará la incorporación de los recursos autonómicos del Plan Sectorial, y si estos también fueran insuficientes, transmitirá sus necesidades al *CECOPI* para que intervengan los recursos extraordinarios.

4.6. Representante del Plan Sectorial en el Comité Asesor

El Representante del Plan Sectorial de Carreteras en el Comité Asesor del *CECOPI* constituido durante los episodios en que se ponga en marcha el Procedimiento de Actuación ante el Riesgo de Nevadas, es el Jefe de Servicio de Seguretat Viària de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient. Por delegación lo serán los Jefes de Servicio Territoriales de Carreteras o bien la persona designada al efecto.

El Director del Plan Sectorial de Carreteras forma parte del Grupo de Gestión de Medios y Recursos que forman el Comité Asesor tanto del Plan Especial ante el Riesgo de Inundaciones así como del Procedimiento de Actuación ante el Riesgo Sísmico.

5. VUELTA A LA NORMALIDAD

Una vez pasada la emergencia, el Director del Plan de por sí (situaciones 0 y 1) o a instancias del *CECOPI* (situación 2 y 3) desconvocará el *CCC* comunicándoselo a sus componentes.

Cada Organismo seguirá los trabajos de reparación de sus vías hasta la vuelta a la normalidad y notificará al Director Técnico del *CCC* la apertura al tráfico de las carreteras cortadas durante la emergencia.

Anexo III.

PROCEDIMIENTOS DE ACTUACIÓN DE CARÁCTER HORIZONTAL

1. Procedimiento de Gestión de la Información
2. Procedimiento de Comunicaciones
3. Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas
4. Procedimiento de Reposición de Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad

Anexo III.1.
Procedimiento de Gestión de la Información.

SUMARIO:

1. INTRODUCCIÓN

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER

3. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
- **3.1.** El Director del Procedimiento
- **3.2.** Los Centros que participan en la Gestión de la Información
- **3.3.** El Gabinete de Información
  - **3.3.1.** El Gabinete de Prensa
  - **3.3.2.** El Gabinete Técnico
  - **3.3.3.** El Gabinete de Atención e Información a la Población

4. GESTIÓN DE LA INFORMACIÓN
- **4.1.** Introducción
- **4.2.** Flujo de la Información
- **4.3.** Informes de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia

1. INTRODUCCIÓN

Las labores de gestión de la información relacionada con la emergencia, han sido abordadas tradicionalmente por el centro que estaba asumiendo el papel de *CECOP* según el plan de protección civil activado.

En la actualidad, la existencia de diversos centros de coordinación que participan en la gestión de la emergencia bien movilizando recursos, bien gestionando sectores concretos de la misma, requieren el establecimiento de pautas para la adecuada gestión de la información relacionada con la emergencia, de forma que centralice ésta en un único centro que asuma el papel de gestor de toda la información generada en el transcurso de la misma y se encargue de difundirla a todos los organismos involucrados en la misma y a la población a través de los medios de comunicación social.

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER

OBJETO:

El presente documento tiene por objeto regular el modo en el que ha de efectuarse la gestión de la información relacionada con la emergencia con la finalidad de conseguir una información única, veraz y contrastada.

ÁMBITO:

El ámbito de actuación del presente documento será las tres provincias de la Comunitat Valenciana.

CARÁCTER:

Tal y como se establece en el *PTECV*, el presente plan tiene la categoría de Procedimiento de Actuación de carácter horizontal, y en virtud de esto, complementa al propio *PTECV* y al resto de planificación específica frente a riesgos (ya se trate de *Planes Especiales* o de otros *Procedimientos de Actuación*) en lo que respecta a la gestión de la información relacionada con la emergencia, por lo tanto, el Procedimiento no se activará de forma independiente sino como complemento a otro plan de protección civil para regular específicamente estos aspectos concretos de la emergencia.

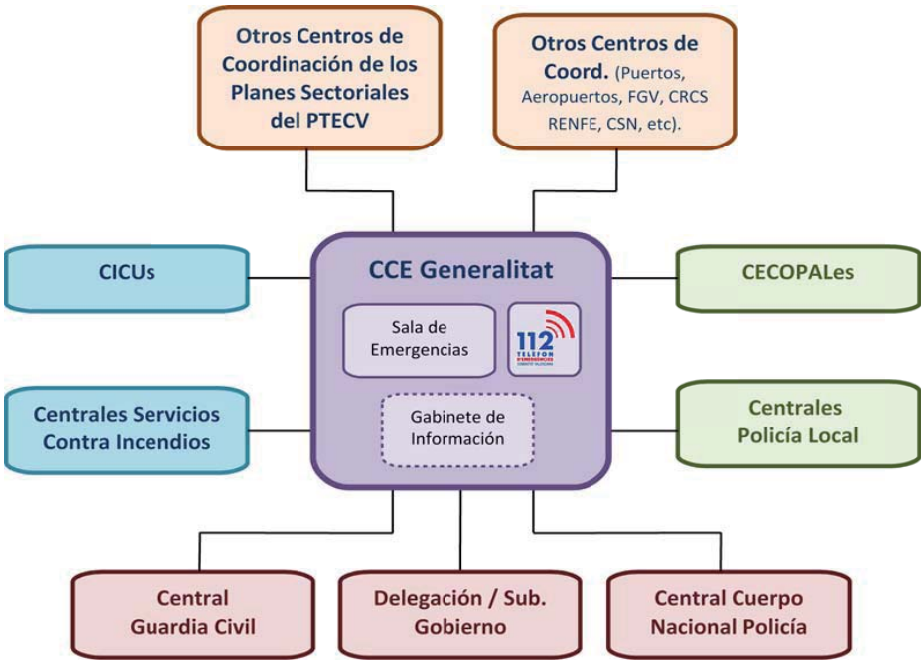
3. Estructura y Organización

3.1. El Director del Procedimiento

El *Director del Procedimiento* será el mismo que esté ejerciendo la dirección del Plan de protección civil activado para la gestión de la citada emergencia (*PTECV, Plan Especial* o *Procedimiento de Actuación*).

3.2. Los Centros que participan en la gestión de la información

En el organigrama que se facilita a continuación se representan todos los Centros de Coordinación que pueden participar en la gestión de la información durante una emergencia, aportando la información que dispongan sobre la misma al *Gabinete de Información*.

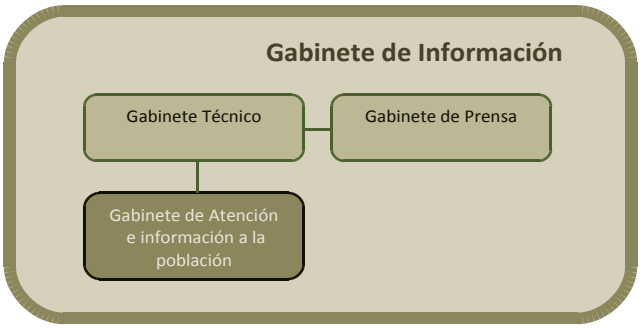
3.3. El Gabinete de Información

Es el órgano que realizará la gestión global de toda la información relacionada con la emergencia.

El *Gabinete de Información* se establecerá en el *CCE Generalitat* salvo que el *Director del PTECV*, en función del tipo de emergencia, la gravedad de ésta y sus consecuencias, determine que la gestión de la información deba ejercerse desde el CECOPAL, en este caso, el *CCE Generalitat* actuará de órgano de apoyo del mismo.

El *Gabinete de Información* estará formado por:

- El *Gabinete de Prensa.*
- El *Gabinete Técnico.*
- El *Gabinete de Atención e Información a la Población*

3.3.1. El Gabinete de Prensa

El *Gabinete de Prensa* estará compuesto por personal del gabinete de prensa de la conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias.

La función principal del *Gabinete de Prensa* es la de difundir a los medios de comunicación, organismos, autoridades y público en general las órdenes y consignas dadas por el *Director del Procedimiento.*

El *Gabinete de Prensa* estará compuesto por personal del gabinete de prensa de la conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias y, en aquellos casos en que se considere necesario, se podrán incorporar al mismo personal de los gabinetes de prensa de la Delegación / Subdelegación del Gobierno y de los municipios afectados.

Con la finalidad de conseguir coherencia informativa, se considerará información oficial, fidedigna y contrastada, aquella facilitada directamente por el *Gabinete de Prensa*, único órgano autorizado para emitirla.

3.3.2. El Gabinete Técnico

La función principal del *Gabinete Técnico* es la de recopilar toda la información de la emergencia de los distintos Centros de Coordinación indicados en el apartado **3.2.** y de la propia estructura del Plan de Protección civil activado y redactar los *Informes de Seguimiento de la Preemergencia* / *Emergencia*.

El *Gabinete Técnico* estará compuesto por personal técnico de la conselleria competente en materia de protección civil.

3.3.3. El Gabinete de Atención e Información a la Población

La función principal del *Gabinete de Atención e Información a la Población* es la de coordinar todas las actuaciones en materia informativa a la población.

Para el desarrollo de las funciones de este Gabinete, el Director del Procedimiento podrá ordenar la constitución de un *Teléfono de Atención a Víctimas y Familiares* que no tendrá porqué estar en el mismo lugar donde está constituido el *Gabinete de Información*.

Las funciones a desarrollar por este Gabinete serán las siguientes:

- Recibir del *Gabinete Técnico* la información disponible sobre las víctimas.
- Coordinar la información que debe facilitarse a la población en los centros de evacuados.
- Coordinar las actuaciones en materia informativa de la *Unidad Básica de Albergue y Asistencia* y del *Centro de Gestión Médico-Legal*.
- Información a los ciudadanos afectados por la emergencia sobre aquellos aspectos que indique el *Director del Procedimiento*.

Y a través del *Teléfono de Atención a Víctimas y Familiares*:

- Atender las llamadas entrantes de demanda de información por parte del ciudadano.
- Atender las llamadas de los ciudadanos que aporten información sobre la emergencia y facilitarla al *Gabinete Técnico*.

4. Gestión de la Información

4.1. Introducción

La información a facilitar sobre la emergencia se puede clasificar, en función del destinatario de la misma, en los siguientes tres tipos:

A) Información para los Servicios y Organismos involucrados en la emergencia.
B) Información a la población afectada.
C) Información a los medios de comunicación social.

La Información para los Servicios y Organismos involucrados en la emergencia

El *Gabinete de Información,* facilitará de forma periódica el *Informe de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia*¸ a todos los Servicios y Organismos involucrados en la misma.

En caso de que para la gestión de la emergencia se haya constituido el *CECOPI*, la información a los diferentes Servicios y Organismos involucrados se realizará a través de los Jefes de Unidad y responsables integrados en el mismo.

La Información a la población afectada

Esta información incluye los datos sobre la situación real o previsible de la emergencia, las medidas de autoprotección personal e información sanitaria sobre el estado y hospitales de destino a los que han sido evacuados los heridos, así como sobre el establecimiento del teléfono de atención a víctimas o familiares.

La información a la población podrá darse bien directamente (individualmente o colectivamente) o bien a través de los medios de comunicación social.

La Información a los Medios de Comunicación Social

Constituido el *Gabinete de Información*, será el *Gabinete de Prensa* de éste, el encargado de, partiendo de los *Informes de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia* elaborados por el *Gabinete Técnico*, elaborar las notas de prensa y difundirlas a los diferentes medios de comunicación social.

Hasta que se constituya el *Gabinete de Información*, o en aquellos casos en que éste no se constituya, será la *Sala de Emergencias* del *CCE Generalitat* la que recopile la información disponible sobre la emergencia y la facilite al personal del gabinete de prensa de la conselleria competente en materia de protección civil quien la transmitirá a los medios de comunicación social.

Como regla general en el terreno se evitará dar información sobre la emergencia a los medios de comunicación social. En todo caso, si ello es conveniente, la competencia para dar la información sobre las actuaciones realizadas, la movilización de unidades y los recursos intervinientes, corresponderá al *Director del PMA*. Para facilitar información a los medios de comunicación social, el Director del PMA se coordinará con el Gabinete de Información del CCE Generalitat, al que le corresponde la responsabilidad de dedicir la información a facilitar a dichos medios.

El resto de centros de coordinación como el CICU, el COS o COTA de la Guardia Civil, la Jefatura Provincial del Cuerpo Nacional de Policía, el Centro de Gestión de Tráfico (teléfono de información de tráfico), Centro de Protección Seguridad (CPS ADIF), Gabinete de Circulación de FGV, etc., evitarán dar información sobre la emergencia y en especial sobre el número de afectados por la misma, remitiendo a los solicitantes de la misma al *Gabinete de Prensa* establecido al efecto.

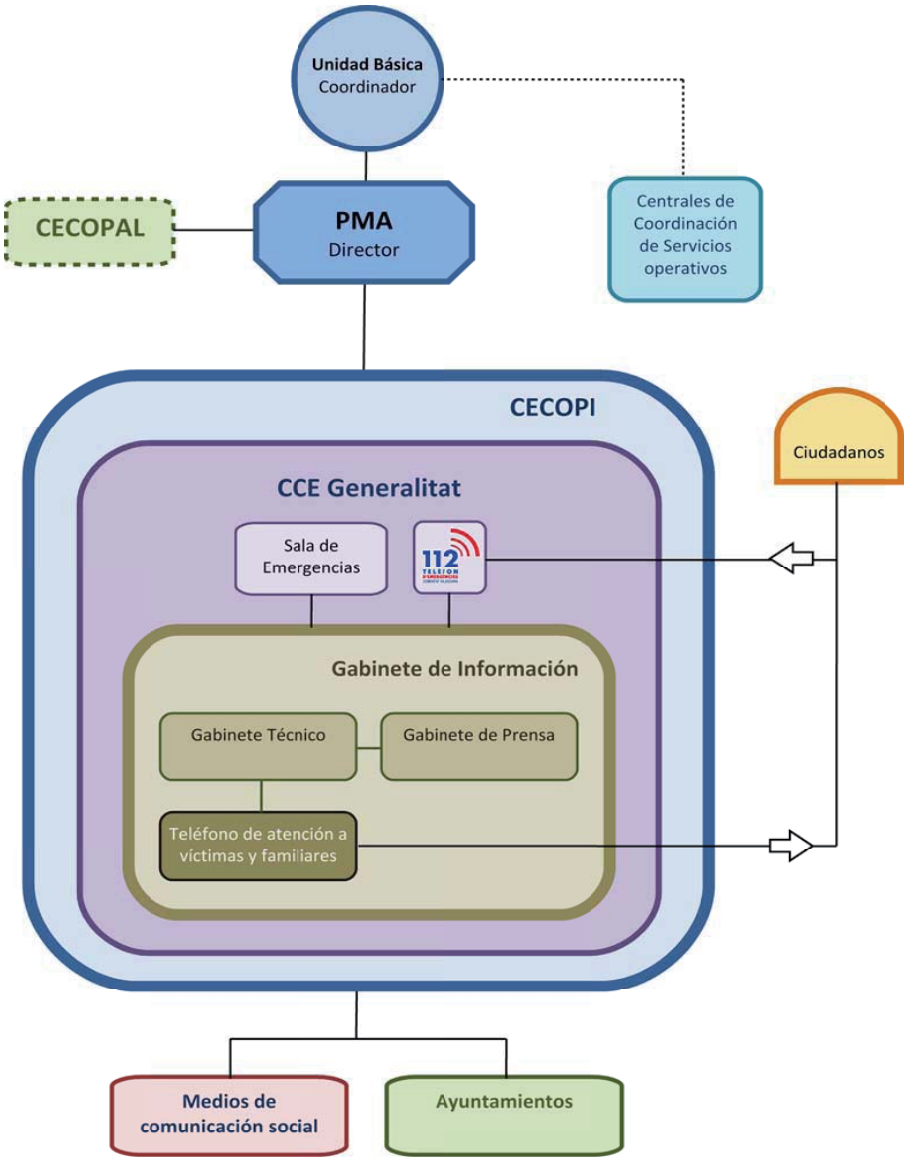
El Centro de Gestión de Tráfico, facilitará de acuerdo con sus competencias, la información que les sea requerida por la población, sobre el estado de las vías de comunicación e itinerarios alternativos, remitiendo a los solicitantes de la misma al *Gabinete de Prensa* para datos sobre víctimas (heridos y/o fallecidos).

La información a facilitar a los medios de comunicación social seguirá las siguientes normas:

- El contenido de la citada información será único y elaborado por el *Gabinete de Prensa*.
- El resto de centrales de coordinación remitirán a los medios de comunicación social al *Gabinete de Prensa*, y las llamadas de familiares o público en general al teléfono de información habilitado al efecto.
- En ningún caso, la información a facilitar a los medios de comunicación contendrá listados de fallecidos o heridos que incluyan los datos de filiación de los mismos. En todo caso, si se considera necesario, se dará información sobre el número total de heridos/fallecidos que la emergencia haya ocasionado.

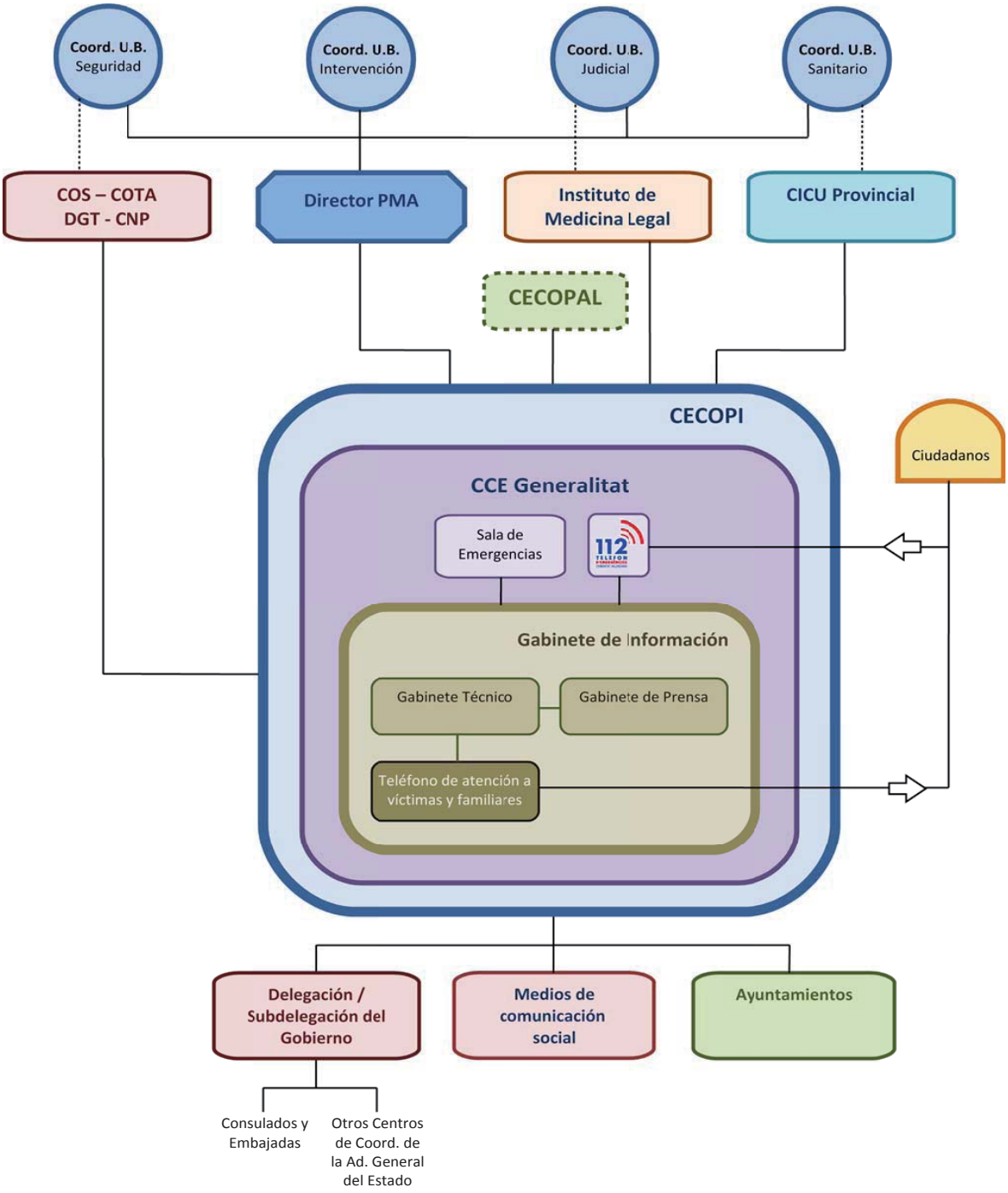
4.2. FLUJO DE LA INFORMACIÓN

El flujo general de la información ante una emergencia genérica es el que se representa en la siguiente figura:

En caso de activación del Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas

El flujo que ha de seguir la información en el caso particular de que se active el *Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas* será el siguiente:

El *Director del PMA* recopilará de todos los Coordinadores de las *Unidades Básicas* la información disponible en el lugar de la emergencia y la facilitará al *CCE Generalitat / CECOPI.*

El *Coordinador de la Unidad Básica Sanitaria*, facilitará al *CICU Provincial* toda la información sanitaria sobre el estado y situación de los accidentados, filiación de los heridos, etc.

El *CICU Provincial*, tras contacto con los hospitales de destino de las víctimas y en comunicación directa con el *Coordinador de la Unidad Básica Sanitaria* en el terreno, recapitulará toda la información sanitaria disponible y la transmitirá al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat.*

La información a facilitar por el *CICU Provincial* al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat* contendrá como mínimo un listado de las personas afectadas (sanitariamente) por la emergencia, dicho listado contendrá la siguiente información:

- nombre (si está identificado) o en su defecto sexo y edad aproximada.
- estado (herido leve o grave).
- hospital de destino.

La información sobre los fallecidos será facilitada por el *Puesto de Mando Médico-Legal* o, en aquellos casos en los que éste no se constituya por no activarse el *Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas*, el COS o COTA/ CNP.

La información sobre el estado de los accidentados cumplirá los requisitos establecidos en la legislación vigente en cuanto a confidencialidad de datos médicos.

La normativa que regula esta materia es la siguiente:

- Constitución Española, artículo 18 apartado 3 y 4.
- Código Penal, Título X, capítulo primero, artículos 197, 198, 199, 200, 201.
- Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de Protección de Datos de Carácter Personal.
- Ley 41/2002, de 14 de noviembre, básica reguladora de la autonomía del paciente y de derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica, artículo 7.

Además de esta normativa también se recogen aspectos relativos al derecho a la intimidad y confidencialidad de los datos médicos en las siguientes guías y códigos que no tiene rango jurisdiccional:

- Código Deontológico Médico, Capítulo IV artículos 16, 17, 18 y 19.
- Guía de Ética Médica Europea, artículo 7 y 8.

El *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat* recopilará y transmitirá al *CECOPI* y al resto de Organismos involucrados en la operatividad del Plan, así como a los ayuntamientos afectados, toda la información sobre la génesis, situación y evolución de la emergencia.

4.3. Informes de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia

Los *Informes de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia* son elaborados por el *Gabinete Técnico* del *Gabinete de Información* y facilitados al resto de organismos involucrados en la emergencia siguiendo las directrices del *Director del Procedimiento.*

En función de la cantidad de información entrante sobre la preemergencia / emergencia y la variabilidad de ésta, el *Director del Procedimiento* establecerá la periodicidad en la que se elaborarán los *Informes de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia.*

El *Gabinete de Prensa,* en función de la demanda de información que realicen los medios de comunicación social y, en aquellos casos en los que haya que preparar ruedas de prensa del *Director del Procedimiento* u otras autoridades, solicitará al *Gabinete Técnico,* la actualización del *Informe de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia*.

El *Gabinete de Información* proporcionará el *Informe de Seguimiento de la Preemergencia / Emergencia* al resto de Organismos y Centrales que estén involucrados en el desarrollo de la emergencia indicados en el apartado **3.2.** del presente procedimiento.

Anexo III.2.
Procedimiento de Comunicaciones.

SUMARIO

1. INTRODUCCIÓN

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER
   2.1. Objeto
   2.2. Ámbito
   2.3. Carácter

3. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
   3.1. Director del Procedimiento
   3.2. Entidades y recursos afectados por el Procedimiento
   3.3. El Sistema de Gestión de Emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana*
   3.4. La Red COMDES

4. DIRECTRICES EN MATERIA DE COMUNICACIONES
   4.1. Consideraciones generales
   4.2. Directrices de Actuación

5. ACTUACIONES ESPECIALES
   5.1. Afectación de infraestructuras de comunicación. Modo Fallback
   5.2. Grupos comunes en modo directo. Terminales en modo repetidor
   5.3. Uso de terminales pasarela (GW)
   5.4. Pases de control
   5.5. Interoperabilidad de radiocomunicaciones

1. INTRODUCCIÓN

Las comunicaciones constituyen una herramienta básica de los servicios de seguridad y emergencias. La disponibilidad de la infraestructura técnica necesaria y la dotación de equipos de comunicación a los recursos, permiten la coordinación de todos los efectivos intervinientes en la resolución de las situaciones de emergencia.

Las redes de telefonía fija y móvil, que soportan los servicios de teléfono y fax (al que se añade, en el segundo caso, la mensajería SMS), son sistemas ampliamente extendidos, pero con limitaciones inherentes a los sistemas públicos en situaciones de emergencia, fundamentalmente debidas a su tendencia a la sobrecarga o saturación en dichas situaciones.

Los sistemas profesionales de radiocomunicaciones móviles terrestres representan el medio idóneo y de uso más extendido entre los profesionales del sector de las emergencias. La evolución de las tecnologías desde los sistemas analógicos a los digitales ha permitido una mejor optimización y eficiencia del espectro radioeléctrico y, también, aportar un valor añadido a lo que anteriormente no permitían los sistemas analógicos de comunicación por radio.

En el caso de la Comunitat Valenciana, es preciso considerar especialmente:

- El Sistema de Gestión de Emergencias de *1·1·2 Comunitat Valenciana*, como sistema normalizado de la Generalitat para la gestión integral de las emergencias y comunicaciones.
- La *Red de Comunicaciones Digitales de Emergencia y Seguridad (COMDES)*, como sistema de radiocomunicaciones móviles terrestres del sector en la Comunitat Valenciana y del que son usuarios la práctica totalidad de los servicios de emergencia y seguridad autonómicos en materia de protección civil y gestión de emergencias.

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER

2.1. OBJETO

El objeto principal de este Procedimiento es el de definir las directrices de actuación en materia de comunicaciones, de aplicación en las situaciones de emergencia en la que el *PTECV* resulte de aplicación.

No obstante lo anterior, el desarrollo exhaustivo de las directrices concretas de aplicación en cada uno de los *Planes Especiales* y *Procedimientos de Actuación* se acometerá en el desarrollo de los planes y procedimientos correspondientes.

2.2. ÁMBITO

El ámbito de actuación de este Procedimiento será el de las tres provincias de la Comunitat Valenciana.

2.3. CARÁCTER

Tal y como se establece en el *PTECV*, el presente plan tiene la categoría de *Procedimiento de Actuación* de carácter horizontal, y en virtud de esto, complementa al propio *PTECV* y al resto de planificación específica frente a riesgos (ya se trate de *Planes Especiales* o de otros *Procedimientos de Actuación*) en lo que respecta a las comunicaciones en situaciones de emergencia. Por lo tanto, el Procedimiento no se activará de forma independiente sino como complemento a otro plan de protección civil para regular específicamente estos aspectos concretos de la emergencia.

3. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN

La constitución de estructuras de gestión de emergencias (*CECOPI, CECOPAL, PMA, Unidades Básicas*, etc.), se regirá según lo dispuesto en el Plan de protección civil activado para la gestión de la situación en cada caso (*PTECV*, *Plan Especial* o *Procedimiento de Actuación*).

3.1. DIRECTOR DEL PROCEDIMIENTO

El Director del Procedimiento será el mismo que esté ejerciendo la dirección del Plan de protección civil activado para la gestión de la emergencia (*PTECV*, *Plan Especial* o *Procedimiento de Actuación*).

3.2. ENTIDADES Y RECURSOS AFECTADOS POR EL PROCEDIMIENTO

El presente Procedimiento afecta a las entidades y recursos del sector de la seguridad, protección civil y emergencias en el ámbito de la Comunitat Valenciana. En particular, aunque no de manera exclusiva, a los usuarios de la red *COMDES* y/o del Sistema *CoordCom G5*.

3.3. EL SISTEMA DE GESTIÓN DE EMERGENCIAS *1·1·2 COMUNITAT VALENCIANA*

La Ley 13/2010 de Protección Civil y Gestión de Emergencias de la Generalitat establece que el sistema de gestión de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana* es el sistema normalizado de la Generalitat para la gestión integral de emergencias y comunicaciones por parte de los diferentes servicios esenciales de la Comunitat Valenciana. Así mismo, establece que dichos servicios esenciales deberán interconectarse con el sistema de gestión de emergencias *1·1·2 Comunitat Valenciana* para la recepción de incidencias, comunicaciones, gestión, movilización y seguimiento, y coordinación de la información.

En la actualidad, dicho sistema está basado en la aplicación *CoordCom G5* y es compartido por un elevado número de servicios operativos de protección civil, extinción y salvamento, urgencia sanitaria y seguridad pública, pertenecientes a todas las administraciones en el territorio de la Comunitat Valenciana. Dichos servicios operativos disponen en sus respectivas centrales uno o más puestos de operación de *1·1·2 Comunitat Valenciana*.

La lista de servicios integrados (en adelante, usuarios integrados, o agencias) incluye:

- Servicio de Emergencias de Generalitat.
- Los 3 Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Los Servicios Municipales de Bomberos de las 3 capitales de provincia.
- Los 3 CICUs provinciales.
- La Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Unidad de Brigadas de Emergencia (UBE).
- Cuerpos de Policía Local.
- Guardia Civil de las 3 provincias.
- Cuerpo Nacional de Policía de las 3 provincias.
- UME.
- Salvamento Marítimo.
- Cruz Roja Autonómica.
- Ferrocarrils de la Generalitat (FGV).
- ADIF.
- CEGESEV.
- Autoridad Portuaria de Valencia.

El sistema *CoordCom G5* está plenamente integrado con la red *COMDES*, a nivel de voz, mensajería y gestión. Ambas constituyen las herramientas fundamentales para la comunicación y coordinación en materia de gestión de emergencias.

El sistema *CoordCom G5* recibe las llamadas del ciudadano al número único 112, recoge los datos de los incidentes y los canaliza a través de la red de *1·1·2 Comunitat Valenciana* a las agencias encargadas de la gestión de los mismos. La propia red de *1·1·2 Comunitat Valenciana* interconecta a todos los servicios integrados permitiendo la comunicación entre ellos (voz y datos) de manera totalmente independiente de la red pública. Así mismo, el sistema *CoordCom G5* dota a los servicios integrados de comunicaciones a través de la red *COMDES*.

CoordCom G5 es la herramienta prioritaria de coordinación multidisciplinar, de manera que todas las agencias pueden acceder simultáneamente a toda la información y recursos necesarios, al tiempo que se disminuyen los tiempos de despacho y respuesta, por medio del uso de los sistemas telemáticos. Dispone de herramientas de gestión de recursos, incluyendo el seguimiento geográfico de su ubicación.

3.4. LA RED COMDES

Las comunicaciones digitales por radio que se utilizan en la gestión de situaciones de emergencia, y que estén incluidas en los planes frente a riesgos cuya competencia corresponde a la Generalitat, se realizan a través de la *Red de Comunicaciones de Emergencia y Seguridad (COMDES)*, que es la red de radiocomunicaciones normalizada para todos los servicios de urgencia y emergencia que dependen de la Generalitat Valenciana.

COMDES es una red multiusuario, es decir, la misma red proporciona servicio a diferentes organizaciones o entidades. Sin embargo, cada una de ellas dispone de recursos de radio propios, lo cual hace que la perciban como red propia. En concreto, la red *COMDES* está implantada para proveer de comunicaciones radio a los siguientes servicios operativos de seguridad y emergencia, en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana:

- La Dirección General de Prevención, Extinción de Incendios y Emergencias de la Conselleria de Gobernación.
- La Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Los Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Los Servicios Municipales de Bomberos.
- Los Cuerpos de la Policía Local.
- La Conselleria de Sanidad.
- La Unidad de de Brigadas de Emergencia (UBE) de la Conselleria de Gobernación.
- Los Agentes Medioambientales de la Conselleria competente en materia de Medio Ambiente.
- Las Brigadas Forestales de la Diputación Provincial de Valencia.
- Los Ferrocarrils de la Generalitat (MetroValencia y TRAM).
- Los establecimientos afectados por el umbral superior del R.D. 1254/99.
- El Voluntariado de Protección Civil.

No obstante, la existencia de una red común facilita la interoperabilidad y la coordinación entre ellos. Por ejemplo, la red permite disponer de grupos de comunicación comunes para diferentes servicios, al objeto de permitir la coordinación entre organizaciones que operan en situaciones que requieran gestión multidisciplinar.

Por otro lado, la red *COMDES* permite las llamadas individuales, el uso de Mensajes de estado (SM), también conocidos con *estatus*, y asegura la realización de llamadas de emergencia.

GRUPOS COMDES

La red *COMDES* permite definir diferentes grupos de comunicación, al objeto de facilitar la organización adecuada de las comunicaciones. Dejando aparte los grupos propios que cada organización o servicio usuario de la red *COMDES* tiene a su disposición para su uso interno, el presente Procedimiento contempla el uso de diferentes grupos comunes entre organizaciones, al objeto de permitir la coordinación entre las mismas.

Se da el caso de que ciertos grupos comunes son denominados de forma diferente por parte de diferentes flotas. En estos casos se utiliza como referencia el parámetro GSSI (Group Short Subscriber Identity), que identifica a cada grupo de manera unívoca en la red *COMDES*. El presente Procedimiento indica junto a la denominación de cada grupo *COMDES* su correspondiente valor GSSI.

Mensajes de estado

La red *COMDES* permite el envío de los denominados *Mensajes de Estado*, también conocidos como *estatus*, que son mensajes predefinidos cuya finalidad es señalizar determinadas circunstancias significativas y/o habituales. Usualmente tienen como origen un terminal y como destino el Centro de Mando y Control correspondiente, y su objeto es informar del estado operativo del recurso asociado al terminal.

En el sector de seguridad y emergencias, es habitual emplearlos para facilitar la movilización y gestión de los recursos disponibles.

Posicionamiento GPS

Los terminales móviles y portátiles de radio *COMDES* disponen generalmente de un receptor GPS interno, mediante el cual cada terminal puede determinar su ubicación geográfica, y trasmitir sus coordenadas a cualquier destino de la red *COMDES*. Por lo general, el destino de las coordenadas será un sistema de información que a su vez, presta a la organización un servicio de visualización de sus terminales sobre el mapa. En concreto, las organizaciones usuarias de *CoordCom G5* podrán realizar el seguimiento geográfico de sus recursos sobre el Sistema de Información Geográfico (GIS) integrado en dicha herramienta.

4. DIRECTRICES EN MATERIA DE COMUNICACIONES

4.1. CONSIDERACIONES GENERALES

En general, cada organización empleará sus propios medios de comunicaciones para movilización y coordinación interna de sus recursos.

Determinadas organizaciones de carácter estatal (Cuerpo Nacional de Policía, Guardia Civil, UME, etc.) disponen de otra red de radiocomunicaciones de uso interno, ajena a la red *COMDES*. No obstante, dichas organizaciones, a nivel de la Comunitat Valenciana, pueden integrarse parcialmente en la red *COMDES* de diferentes maneras:

- Disponer en sus centrales de terminales de *1·1·2 Comunitat Valenciana*, desde los que pueden hacer uso de grupos de comunicación *COMDES*.
- Mediante la instalación de terminales fijos *COMDES* en dichas centrales, para acceso a dichos grupos.
- Por cesión temporal de terminales (habitualmente portátiles) a efectivos desplegados sobre el terreno en situación de emergencia.
- En el caso de la *UME*, mediante la instalación e integración de terminales móviles *COMDES* en sus vehículos de comunicaciones.

En lo que respecta a las llamadas individuales radio, las emisoras de radio de los organismos integrados en *1·1·2 Comunitat Valenciana* realizarán una solicitud de llamada (Callback Request) mediante el envío de un mensaje de estatus específico, propio de cada organismo, diferente del resto, para poder identificar unívocamente la flota, y dirigido a *CoordCom G5*.

En cuanto a los mensajes de estado, todos los recursos de los servicios de emergencia y seguridad que sean movilizados, y que dispongan de equipos terminales de radio en la Red *COMDES*, deberán comunicar el estado en el que se encuentran mediante el envío de tales mensajes. Aquellos que, además, estén integrados en *CoordCom G5*, deberán enviar estos mensajes a dicho sistema, en cuyo caso:

- Si bien los organismos deben definir los que más se adapten a sus necesidades, en número y evento, es recomendable que haya un subconjunto mínimo básico con los fundamentales:
  - en ruta a servicio,
  - en servicio,
  - en retorno del servicio,
  - en base,

- confirmación (recibido),
- incidencia

× Si bien pueden tener nombres diferentes, el concepto ha de ser similar, por motivos de coordinación inter-agencias en los servicios: los organismos usuarios de *CoordCom G5* pueden intercambiar recíprocamente los estados y posicionamientos de sus diferentes recursos de intervención, por lo que es necesaria la normalización de la denominación de los mismos. Los mensajes de estado básicos se asociarán a teclas rápidas. A modo de ejemplo:

MENSAJES DE ESTADO		
Denominación	**Tecla Rápida**	**Descripción**
Recibido	**1**	Mensaje que indica que el recurso ha recibido la misión.
En ruta a servicio	**4**	Mensaje que indica que el recurso se dirige hacia el lugar del incidente.
En servicio	**5**	Mensaje que indica que el recurso ha llegado al lugar.
En retorno de servicio	**6**	Mensaje que indica que el recurso se retira del lugar.
En base	**7**	Mensaje que indica que el recurso ha llegado a su base de origen.
Incidencia	**8**	Mensaje que indica que el recurso tiene algún problema.

En cuanto al posicionamiento GPS de los terminales de radio, en el caso de los organismos integrados en *1·1·2 Comunitat Valenciana*, si el destino de las coordenadas de los terminales es *CoordCom G5*, se optimizará la gestión de los recursos a través de las funciones que dicho sistema incorpora.

4.2. DIRECTRICES DE ACTUACIÓN

En este apartado se establecen las directrices de actuación en diferentes circunstancias, desde situaciones de normalidad hasta los diferentes escenarios que pueden darse en situación de emergencia.

En función de la naturaleza de la emergencia, así como de su desarrollo y evolución temporal, pueden plantearse diferentes escenarios organizativos, de mayor o menor complejidad, cada uno de los cuales requiere una solución adecuada en cuanto a comunicaciones.

Las directrices de actuación descritas se basan en la disponibilidad, por parte de los diferentes servicios de intervención de emergencia y seguridad en las situaciones de emergencia en las que resulte de aplicación el *PTECV*, de la Red *COMDES* y del sistema *CoordCom G5*. Por tal motivo las directrices de actuación harán referencia a ambas herramientas.

COMUNICACIONES ENTRE CENTRALES

Tanto en situaciones de normalidad, como de preemergencia y emergencia, es preciso disponer de vías de comunicación entre las diferentes Centrales de Coordinación de los diferentes servicios de emergencia y seguridad presentes en la Comunitat Valenciana.

Aparte del uso de las redes públicas de telefonía (voz, fax, SMS) y de datos (correo electrónico), se utilizará de manera preferente el sistema *CoordCom G5* y/o la red *COMDES* para establecer comunicaciones entre dichas Centrales de Coordinación.

En el caso de utilizar la red *COMDES*, los grupos de comunicación previstos a tal efecto son los denominados **GRUPOS DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALES**:

GRUPOS DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALES			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modo**
Coord - AUT	9980000	Grupo de Coordinación entre Centrales Autonómico	Red
Coord - CST	9981001	Grupo de Coordinación entre Centrales de la provincia de Castellón	Red
Coord - VLC	9982001	Grupo de Coordinación entre Centrales de la provincia de Valencia	Red
Coord - ALC	9983001	Grupo de Coordinación entre Centrales de la provincia de Alicante	Red

Se establece un **GRUPO DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALES** de ámbito autonómico, y otro por cada provincia.

Los integrantes de dichos grupos son las centrales de coordinación de los diferentes servicios de emergencia y seguridad:

- *CCE Generalitat.*
- Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Servicios Municipales de Bomberos (Castellón, Valencia, Alicante).
- Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Policías Locales > 10.000 habitantes.
- UBE.
- CICUs.

- Centrales provinciales de CNP y Guardia Civil.
- Delegación del Gobierno en Valencia.
- Otras centrales: Salvamento Marítimo, Cruz Roja Autonómica, FGV, …

Por defecto se establece que las centrales de coordinación usarán el **GRUPO DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALES** de la provincia en la que se encuentren. No obstante, el director del Procedimiento, o el *CCE Generalitat*, podrán establecer otro diferente, circunstancia que indicarán a todas las centrales afectadas.

Estos grupos se utilizarán en modo ***Grupo Abierto***, aunque también puede utilizarse la llamada individual radio. A tal efecto deberá mantenerse un listado con los números de identificación de los terminales radio.

El empleo de estos grupos *COMDES* como vía de comunicación entre centrales se realizará en cualquier circunstancia, ya sea de normalidad, de preemergencia o emergencia, y en cualquiera de los escenarios que se plantean a continuación.

COMUNICACIONES CON LOS MEDIOS AÉREOS.

Las comunicaciones con los medios aéreos de Generalitat se llevarán a cabo mediante los denominados **GRUPOS AIRE**.

Los potenciales usuarios de los **GRUPOS AIRE** son:

- La flota de helicópteros y aviones al servicio de la Generalitat.
- Personal de Emergencias de la Generalitat.
- Bomberos (Consorcios Provinciales)
- Personal Sanitario de la Generalitat.

Se ha dispuesto un grupo autonómico y otro por cada provincia.

GRUPOS AIRE			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modos**
AIRE-0	8002020	**GRUPO AIRE** autonómico	Red
AIRE-1	8001017	**GRUPO AIRE** provincial de Castellón	Red
AIRE-2	8002017	**GRUPO AIRE** provincial de Valencia	Red
AIRE-3	8003017	**GRUPO AIRE** provincial de Alicante	Red

Cada aeronave tiene asignado como grupo habitual de trabajo el **GRUPO AIRE** -1, 2 ó 3- correspondiente a la provincia en la que se ubica su base.

Las diferentes centrales de mando, control y comunicaciones de los organismos implicados en operaciones aéreas deberán estar a la escucha del correspondiente **GRUPO AIRE** de su provincia. Complementariamente el *CCE Generalitat* estará a la escucha de la totalidad de **GRUPOS AIRE** de la red *COMDES*

En los incidentes multidisciplinares, con participación de varios servicios operativos, las aeronaves utilizarán siempre el **GRUPO AIRE** correspondiente a la provincia en la que se encuentren trabajando.

En el resto de operaciones aéreas, e independientemente de la provincia en la que operen, la aeronave mantendrá el **GRUPO AIRE** habitual de trabajo que tiene asignado.

En circunstancias excepcionales, el *CCE Generalitat*, podrá modificar la asignación de Grupos indicada y establecer los **GRUPOS AIRE** de trabajo para las diferentes operaciones de las aeronaves.

Los **GRUPOS AIRE** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***, aunque también se contempla emplear las llamadas individuales.

ESCENARIO 0: DISPOSITIVO PREVENTIVO. CONSTITUCIÓN DEL PMP

El Puesto de Mando Preventivo, cuando se constituya, se integrará en el **GRUPO DE COORDINACIÓN ENTRE CENTRALES** establecido por el director del Procedimiento o el *CCE Generalitat*.

Para las comunicaciones sobre el terreno entre los diferentes servicios participantes en los dispositivos preventivos, se emplearán los grupos comunes globales *COMDES*:

GRUPOS GLOBALES			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modo**
1 - GLOBAL	9980901	Grupo Global nº 1	Red
2 - GLOBAL	9980902	Grupo Global nº 2	Red
3 - GLOBAL	9980903	Grupo Global nº 3	Red
4 - GLOBAL	9980904	Grupo Global nº 4	Red
5 - GLOBAL	9980905	Grupo Global nº 5	Red
6 - GLOBAL	9980906	Grupo Global nº 6	Red
7 - GLOBAL	9980907	Grupo Global nº 7	Red
8 - GLOBAL	9980908	Grupo Global nº 8	Red
9 - GLOBAL	9980909	Grupo Global nº 9	Red
10 - GLOBAL	9980910	Grupo Global nº 10	Red

El Director del Procedimiento correspondiente o el *CCE Generalitat* establecerán el ***Grupo Global*** a utilizar en cada caso.

ESCENARIO 1: INCIDENTES MULTIDISCIPLINARES DE CARÁCTER ORDINARIO

En la práctica, se suelen dar situaciones de emergencia de entidad menor en que se necesita la comunicación colaborativa entre diferentes disciplinas sobre el terreno. Como ejemplos típicos, pueden citarse los siguientes:

- Accidentes de tráfico.
- Incendios urbanos / industriales.
- Transportes sanitarios urgentes.
- Incidentes de seguridad ciudadana.
- Incendios de vegetación menores.
- Eventos de pública concurrencia.
- Seguimientos meteorológicos in situ.
- Etc.

Para dar solución a tal necesidad se utilizarán los grupos *COMDES* denominados **GRUPOS DE APOYO MUTUO.** El objeto de estos grupos es:

- Establecer grupos de comunicación interdisciplinar, a nivel operativo, sobre el terreno (guiado hacia el lugar, indicación de tiempos de llegada, etc).
- Establecer grupos de comunicación entre servicios próximos geográficamente (avisos y coordinación en situaciones de movilidad geográfica del incidente).
- Establecer grupos de comunicación interdisciplinar en dispositivos preventivos.

Los potenciales usuarios de dichos grupos serán todos aquellos operativos que realicen sus comunicaciones a través de la red *COMDES* y que deban intervenir en un incidente multidisciplinar:

- Personal de Emergencias de la Generalitat.
- Bomberos (Consorcios Provinciales, Servicios Municipales).
- Personal Sanitario de la Generalitat.
- Policías Locales.
- Personal de la UBE y Personal de las Unidades de Vigilancia Forestal.
- Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Servicios de voluntariado (Protección Civil, Cruz Roja, Asociaciones Forestales).
- Medios aéreos de Generalitat.
- Otros: FGV,…

Existen 5 **GRUPOS DE APOYO MUTUO** en la provincia de Castellón, 12 en la de Valencia, y 8 en la de Alicante. El primero de cada provincia tiene carácter provincial, mientras que el resto tiene un ámbito de orden comarcal.

Grupos de APOYO MUTUO			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modo**
C01-112	9981051	**GRUPO APOYO MUTUO** provincia Castellón	Red
C02-112	9981052	Els Ports Alt I Baix Maestrat Alcalaten (nord) Plana Alta (nord)	Red
C03-112	9981053	Plana Alta (sud)	Red
C04-112	9981054	Plana Baixa (sud-est)	Red
C05-112	9981055	L'Alcalaten (sud) Alt Millars Alt Palància Plana Baixa (nord-oest)	Red
V01-112	9982051	**GRUPO APOYO MUTUO** provincia Valencia	Red
V02-112	9982052	Camp de Morvedre	Red
V03-112	9982053	L'Horta Nord	Red
V04-112	9982054	Valencia	Red
V05-112	9982055	L'Horta Oest	Red
V06-112	9982056	L'Horta Sud	Red
V07-112	9982057	Ribera Baixa	Red
V08-112	9982058	Ribera Alta	Red
V09-112	9982059	La Safor	Red
V10-112	9982060	Camp de Túria	Red
V11-112	9982061	Serranos Rincón de A. Plana Utiel-Requena La hoya de Bunyol Valle de Ayora	Red
V12-112	9982062	La Vall d'Albaida La Costera Canal de Navarrés	Red
A01-112	9983051	**GRUPO APOYO MUTUO** provincia Alicante	Red
A02-112	9983052	Marina Alta	Red
A03-112	9983053	Marina Baixa	Red
A04-112	9983054	Alacantí	Red
A05-112	9983055	Baix Vinalopó	Red
A06-112	9983056	Baix Segura	Red
A07-112	9983057	L'Alcoià El Comptat	Red
A08-112	9983058	L'Alt Vinolopó Vinalopó Mitjà	Red

Los diferentes operativos utilizarán por defecto el grupo correspondiente a la zona geográfica (comarca) donde tenga lugar el incidente. Los operativos ubicados en zonas limítrofes, podrán emplear el **GRUPO DE APOYO MUTUO** de la zona colindante. Y en casos especiales, a instancias del *CCE Generalitat* o el *Director del PTECV*, podrá utilizarse el primero de cada provincia, circunstancia que harán saber a los Centros de Coordinación de los recursos desplegados.

Los **GRUPOS DE APOYO MUTUO** funcionarán en modo ***Grupo abierto***. No está prevista la llamada individual radio entre operativos de diferentes organizaciones. Al tratarse de grupos predefinidos (salvo casos especiales), no requieren autorización ni notificación expresa cada vez que se usen, si bien los centros de coordinación respectivos pueden realizar las indicaciones correspondientes a sus efectivos desplegados, sobre la utilización del **GRUPO DE APOYO MUTUO** habilitado.

ESCENARIO 2: EMERGENCIA LOCALIZADA DE PEQUEÑA EXTENSIÓN.

En las situaciones de emergencia localizadas de pequeña extensión, en que se constituye el *PMA*, es necesario establecer vías de comunicación entre el *CCE Generalitat* y el *PMA*, así como entre éste último y los recursos multidisciplinares adscritos a la *Unidad Básica de Intervención*, otras *Unidades Básicas* y los posibles medios aéreos que sean movilizados.

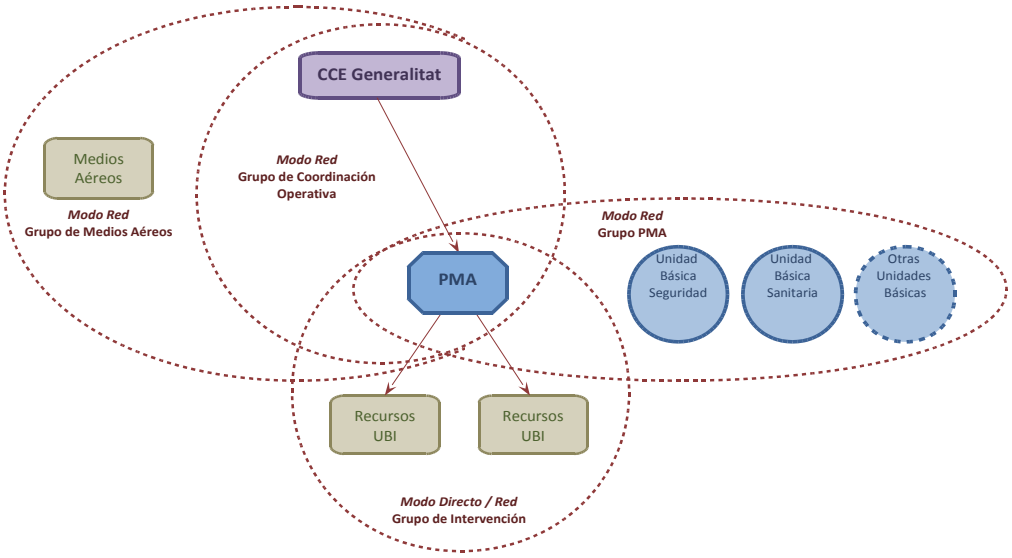
Como casos típicos en que se puede dar este escenario cabe citar:

- Accidentes en el transporte de mercancías peligrosas por carretera y ferrocarril.
- Accidentes Graves en industrias
- Accidentes industriales con afectación a la población
- Accidentes de múltiples víctimas
- Rescates en montaña
- Emergencias en locales de pública concurrencia
- Otros.

El *PMA* se constituye como elemento nodal de las comunicaciones, y el medio de comunicación preferente será la red *COMDES*. A tal efecto se prevén los siguientes grupos:

- **GRUPO DE COORDINACIÓN OPERATIVA:** que permitirá la comunicación entre el *CCE Generalitat* y el *Director del PMA.*
- **GRUPO PMA:** integrado por el propio *PMA* y los mandos de las *Unidades Básicas* que se incorporen.
- **GRUPO AIRE:** que, en caso de que se incorporen, seguirán lo establecido en el apartado 4.2.2
- **GRUPO DE INTERVENCIÓN:** que quedará constituido por el *PMA* y los recursos multidisciplinares de la *Unidad Básica de Intervención* que hayan sido movilizados al lugar. En términos de intervención, se suele hablar en este caso de *sector único.*

El modo de utilización de la red *COMDES* responde al esquema representado en la siguiente figura:

En cuanto al **GRUPO DE COORDINACIÓN OPERATIVA**, que permitirá la comunicación entre el *CCE Generalitat* y el *Director del PMA*, se prevé que otras organizaciones que aporten recursos puedan integrar sus centrales de comunicaciones en este grupo:

- UBE.
- Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Servicios Municipales de Bomberos.

El **GRUPO DE COORDINACIÓN OPERATIVA** también será empleado por los recursos de intervención movilizados durante su trayecto al lugar de la emergencia, al objeto de informar puntualmente de su ubicación y tiempo estimado de llegada al lugar.

Existen **6 GRUPOS DE COORDINACIÓN OPERATIVA** en cada provincia.

GRUPOS DE COORDINACIÓN OPERATIVA			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modos**
UBE Z-1 C	8410001	Grupo 1 de coordinación, provincia de Castellón	Red
UBE Z-2 C	8410002	Grupo 2 de coordinación, provincia de Castellón	Red
UBE Z-3 C	8410003	Grupo 3 de coordinación, provincia de Castellón	Red
UBE Z-4 C	8410004	Grupo 4 de coordinación, provincia de Castellón	Red
UBE Z-5 C	8410005	Grupo 5 de coordinación, provincia de Castellón	Red
UBE Z-6 C	8410006	Grupo 6 de coordinación, provincia de Castellón	Red
UBE Z-1 V	8420001	Grupo 1 de coordinación de la provincia de Valencia	Red
UBE Z-2 V	8420002	Grupo 2 de coordinación de la provincia de Valencia	Red
UBE Z-3 V	8420003	Grupo 3 de coordinación de la provincia de Valencia	Red
UBE Z-4 V	8420004	Grupo 4 de coordinación de la provincia de Valencia	Red
UBE Z-5 V	8420005	Grupo 5 de coordinación de la provincia de Valencia	Red
UBE Z-6 V	8420006	Grupo 6 de coordinación de la provincia de Valencia	Red
UBE Z-1 A	8430001	Grupo 1 de coordinación de la provincia de Alicante	Red
UBE Z-2 A	8430002	Grupo 2 de coordinación de la provincia de Alicante	Red
UBE Z-3 A	8430003	Grupo 3 de coordinación de la provincia de Alicante	Red
UBE Z-4 A	8430004	Grupo 4 de coordinación de la provincia de Alicante	Red
UBE Z-5 A	8430005	Grupo 5 de coordinación de la provincia de Alicante	Red
UBE Z-6 A	8430006	Grupo 6 de coordinación de la provincia de Alicante	Red

Se utilizará por defecto el primer grupo libre de la provincia correspondiente, aunque el *CCE Generalitat* podrá decidir el empleo de otro **GRUPO DE COORDINACIÓN OPERATIVA** en función de las circunstancias de cada caso.

Los **GRUPOS DE COORDINACIÓN OPERATIVA** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***. El uso de la llamada individual deberá restringirse como norma general, y evitarse su empleo en situación de emergencia para evitar el consumo de recursos de la red *COMDES*.

En cuanto a los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN**, podrán ser empleados por las siguientes organizaciones, las cuales disponen de recursos de intervención:

- Unidad de Brigadas de Emergencia (UBE).
- Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Servicios Municipales de Bomberos.
- Conselleria competente en materia de Medio Ambiente.
- Brigadas Forestales de la Diputación Provincial de Valencia.

Existen 2 **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** (de sector único) en cada provincia, uno de ellos en *Modo Red* (TMO), y el otro, en *Modo Directo* (DMO).

GRUPOS DE INTERVENCIÓN (sector único)			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modos**
SECTOR-1C	9981071	Grupo de intervención sector 1, provincia de Castellón	Red
D-SEC-1C	9991071	Grupo de intervención sector 1, provincia de Castellón	Directo
SECTOR-1V	9982071	Grupo de intervención sector 1, provincia de Valencia	Red
D-SEC-1V	9992071	Grupo de intervención sector 1, provincia de Valencia	Directo
SECTOR-1A	9983071	Grupo de intervención sector 1, provincia de Alicante	Red
D-SEC-1AC	9993071	Grupo de intervención sector 1, provincia de Alicante	Directo

El *Director del PMA* decidirá qué grupo será utilizado en cada caso. La utilización en el **GRUPO DE INTERVENCIÓN** del *Modo Red* o del *Modo Directo* dependerá de las características del entorno de la emergencia (extensión/distancia entre recursos de intervención, orografía, cobertura de red, etc). Por ejemplo, si las distancias entre los recursos son pequeñas, se utilizará el *Modo Directo*, y si, por el contrario, las distancias son grandes o la orografía es complicada, se utilizará el *Modo Red*.

La concurrencia en la misma provincia de dos escenarios de tipo 2, en que sea conveniente el empleo del *Modo Red*, conllevará la elección de un segundo **GRUPO DE INTERVENCIÓN PROVINCIAL** (otro sector diferente) en *Modo Red*, no detallado en este apartado. Estos casos, se hará uso de otros grupos de Intervención que se detallan en el escenario siguiente (emergencia sectorizada).

Tras establecer el **GRUPO DE INTERVENCIÓN**, y comunicar a los recursos de la *Unidad Básica de Intervención* movilizadas el grupo a utilizar, el *Director del PMA* constatará que todas ellas están operativas por radio, e informará al *CCE Generalitat* (a través del **GRUPO DE COORDINACIÓN OPERATIVA**) que se ha constituido el **GRUPO DE INTERVENCIÓN**.

Los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***. No se contempla el uso de la llamada individual.

En cuanto a los **GRUPOS PMA,** las organizaciones cuyos mandos se incorporen en las *Unidades Básicas* y que, por consiguiente, deberán disponer de los **GRUPOS PMA** son:

- Dirección General de Prevención, Extinción de Incendios y Emergencias.
- Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Servicios Municipales de Bomberos de las 3 capitales de provincia.
- Conselleria de Sanidad.
- Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Conselleria competente en materia de Medio Ambiente.
- Unidad Militar de Emergencias (UME).
- Policías Locales.

Existen 2 **GRUPOS PMA** por provincia, todos ellos en *Modo Red*.

GRUPOS PMA			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modos**
PMA-1C	9981078	Grupo PMA nº 1 de la provincia de Castellón	Red
PMA-2C	9981079	Grupo PMA nº 2 de la provincia de Castellón	Red
PMA-1V	9982078	Grupo PMA nº 1 de la provincia de Valencia	Red
PMA-2V	9982079	Grupo PMA nº 2 de la provincia de Valencia	Red
PMA-1A	9983078	Grupo PMA nº 1 de la provincia de Alicante	Red
PMA-2A	9983079	Grupo PMA nº 2 de la provincia de Alicante	Red

El *Director del PMA* decidirá qué **GRUPO PMA**, de los 2 disponibles por provincia, será utilizado en cada caso. Y tras establecer el **GRUPO PMA**, verificará su operatividad con los mandos de las *Unidades Básicas*, e informará al *CCE Generalitat*.

Los **GRUPOS PMA** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***, al objeto de permitir el trabajo coordinado de estos nuevos efectivos en la estructura de la emergencia establecida. No se contempla el uso de la llamada individual.

EMERGENCIAS EN ESTABLECIMIENTOS AFECTADOS POR EL R.D. 1254/99.

Las industrias de umbral superior conforme al RD 1254/99 sobre accidentes graves, deben disponer de un terminal de radio COMDES en sus instalaciones, al objeto de asegurar una vía de comunicación con el Centro de Coordinación del organismo que ostente la dirección del Plan correspondiente.

Se empleará la llamada individual radio para notificar incidentes. Para otros fines, existen tres grupos COMDES, denominados Grupos de Emergencia Exterior, a los que tienen acceso las siguientes organizaciones:

- Industrias afectadas por el RD 1254/99 (umbral superior)
- Autoridad Portuaria de Valencia
- Consorcios Provinciales de Bomberos
- Centro de Coordinación de Emergencias de Generalitat
- Bomberos Municipales de Castellón

Existe un total de tres **GRUPOS DE EMERGENCIA EXTERIOR**, uno por cada provincia:

GRUPOS DE EMERGENCIA EXTERIOR			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modo**
Industrias-1	8001018	GRUPO DE EMERGENCIA EXTERIOR Industrias provincia de Castellón	Red
Industrias-2	8002018	GRUPO DE EMERGENCIA EXTERIOR Industrias provincia de Valencia	Red
Industrias-3	8003018	GRUPO DE EMERGENCIA EXTERIOR Industrias provincia de Alicante	Red

Está prevista la utilización de los grupos anteriores en modo ***Grupo Abierto***.

A efectos de uso de la llamada individual, los centros de Coordinación y el servicio *1·1·2 Comunitat Valenciana* mantendrán un listado con los números de identificación de los terminales radio de la Industrias.

Tras la notificación del incidente, en caso de que derive en una situación de emergencia, se adoptará el esquema correspondiente al escenario de emergencias localizadas de pequeña extensión. Si la situación evolucionara desfavorablemente, podría adoptarse el esquema descrito a continuación, correspondiente a emergencias sectorizadas.

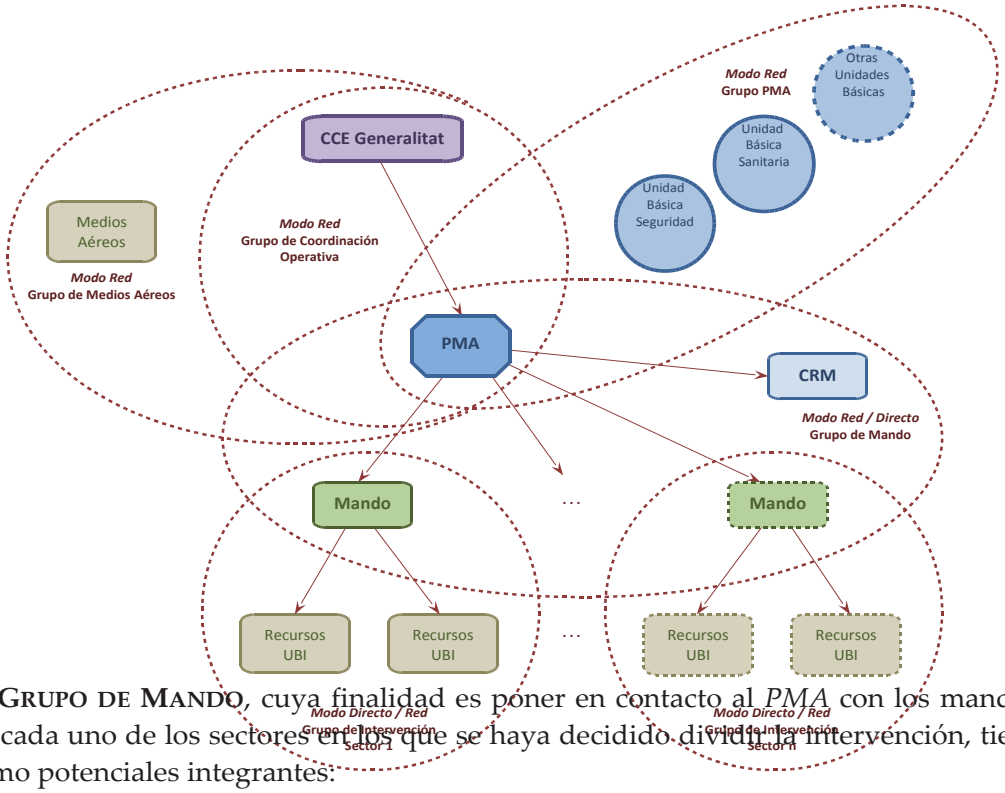
ESCENARIO 3: EMERGENCIA SECTORIZADA

En las situaciones de emergencia en que existe una extensa área afectada, un elevado número de recursos de intervención, o ambas circunstancias a la vez, es necesario dividir la zona de intervención en dos o más sectores, lo que conlleva la necesidad de establecer un grupo de comunicación intermedio que enlace el *PMA* con los mandos de cada uno de los sectores. En estos casos se mantiene la necesidad de mantener vías de comunicación entre el *CCE Generalitat* y el *PMA*, así como entre éste último, otras *Unidades Básicas* y los posibles medios aéreos que sean movilizados.

En comparación con el escenario 2, este nuevo escenario añade a la estructura organizativa los siguientes grupos *COMDES*:

- El **GRUPO DE MANDO**.
- Tantos **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** como sectores se hayan establecido.

El modo de utilización de la red *COMDES* responde al esquema representado en la siguiente figura:

El **GRUPO DE MANDO**, cuya finalidad es poner en contacto al *PMA* con los mandos de cada uno de los sectores en los que se haya decidido dividir la intervención, tiene como potenciales integrantes:

- Unidad de Brigadas de Emergencia.
- Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Servicios Municipales de Bomberos de las 3 capitales de provincia.

Hay 4 **GRUPOS DE MANDO** por provincia, tres de ellos en *Modo Red* y el otro, en *Modo Directo*.

GRUPOS DE MANDO			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modos**
SECTOR-7C	9981077	**GRUPO DE MANDO** 1 de la provincia de Castellón	Red
SECTOR-8C (*)	9981080	**GRUPO DE MANDO** 2 de la provincia de Castellón	Red
SECTOR-9C (*)	9981081	**GRUPO DE MANDO** 3 de la provincia de Castellón	Red
D-SEC-7C	9991077	**GRUPO DE MANDO** DIRECTO de la provincia de Castellón	Directo
SECTOR-7V	9982077	**GRUPO DE MANDO** 1 de la provincia de Valencia	Red
SECTOR-8V (*)	9982080	**GRUPO DE MANDO** 2 de la provincia de Valencia	Red
SECTOR-9V (*)	9982081	**GRUPO DE MANDO** 3 de la provincia de Valencia	Red
D-SEC-7V	9992077	**GRUPO DE MANDO** DIRECTO de la provincia de Valencia	Directo
SECTOR-7A	9983077	**GRUPO DE MANDO** 1 de la provincia de Alicante	Red

SECTOR-8A (*)	9983080	**GRUPO DE MANDO** 2 de la provincia de Alicante	Red
SECTOR-9A (*)	9983081	**GRUPO DE MANDO** 3 de la provincia de Alicante	Red
D-SEC-7A	9993077	**GRUPO DE MANDO** DIRECTO de la provincia de Alicante	Directo

(*) Los grupos SECTOR-8 y SECTOR-9 puede que no estén disponibles en todos los terminales, por lo que su uso está sujeto a verificación previa.

La utilización del *Modo Red* o del *Modo Directo* dependerá de la distancia que mantengan entre sí los Mandos de los diferentes sectores. Si las distancias son pequeñas, se utilizará el *Modo Directo*, y si, por el contrario, las distancias son grandes o la orografía es complicada, se utilizará el *Modo Red*.

El *Director del PMA* decidirá qué **GRUPO DE MANDO** será utilizado en cada caso. También se encargará de informar a los mandos de cada uno de los sectores, así como de verificar la operatividad del mismo.

Los **GRUPOS DE MANDO** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***, aunque también se contempla el uso de la llamada individual.

En cuanto a los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN**, cada uno de ellos quedará integrado por el mando del sector y los recursos de la *Unidad Básica de Intervención* que actúan en dicho sector.

Las organizaciones con recursos de intervención que podrán utilizar dichos grupos son:

- Unidad de Brigadas de Emergencia.
- Consorcios Provinciales de Bomberos.
- Servicios Municipales de Bomberos de las 3 capitales de provincia.
- Medios de Intervención de la Conselleria competente en materia de Medio Ambiente.
- Agrupaciones de Voluntarios que dispongan de medios de intervención.

Existe un total de 12 **GRUPOS DE INTERVENCIÓN**, o sectores, por provincia. Seis de ellos son en *Modo Red* y otros tantos en *Modo Directo*.

GRUPOS DE INTERVENCIÓN			
Denominación	**GSSI**	Descripción	**Modo**
SECTOR-1C	9981071	Grupo de intervención - sector 1 provincia de Castellón	Red
SECTOR-2C	9981072	Grupo de intervención - sector 2 provincia de Castellón	Red
SECTOR-3C	9981073	Grupo de intervención - sector 3 provincia de Castellón	Red
SECTOR-4C	9981074	Grupo de intervención - sector 4 provincia de Castellón	Red
SECTOR-5C	9981075	Grupo de intervención - sector 5 provincia de Castellón	Red
SECTOR-6C	9981076	Grupo de intervención - sector 6 provincia de Castellón	Red
D-SEC-1C	9991071	Grupo de intervención - sector 1 provincia de Castellón	Directo
D-SEC-2C	9991072	Grupo de intervención - sector 2 provincia de Castellón	Directo
D-SEC-3C	9991073	Grupo de intervención - sector 3 provincia de Castellón	Directo
D-SEC-4C	9991074	Grupo de intervención - sector 4 provincia de Castellón	Directo

D-SEC-5C	9991075	Grupo de intervención - sector 5 provincia de Castellón	Directo
D-SEC-6C	9991076	Grupo de intervención - sector 6 provincia de Castellón	Directo
SECTOR-1V	9982071	Grupo de intervención - sector 1 provincia de Valencia	Red
SECTOR-2V	9982072	Grupo de intervención - sector 2 provincia de Valencia	Red
SECTOR-3V	9982073	Grupo de intervención - sector 3 provincia de Valencia	Red
SECTOR-4V	9982074	Grupo de intervención - sector 4 provincia de Valencia	Red
SECTOR-5V	9982075	Grupo de intervención - sector 5 provincia de Valencia	Red
SECTOR-6V	9982076	Grupo de intervención - sector 6 provincia de Valencia	Red
D-SEC-1V	9992071	Grupo de intervención - sector 1 provincia de Valencia	Directo
D-SEC-2V	9992072	Grupo de intervención - sector 2 provincia de Valencia	Directo
D-SEC-3V	9992073	Grupo de intervención - sector 3 provincia de Valencia	Directo
D-SEC-4V	9992074	Grupo de intervención - sector 4 provincia de Valencia	Directo
D-SEC-5V	9992075	Grupo de intervención - sector 5 provincia de Valencia	Directo
D-SEC-6V	9992076	Grupo de intervención - sector 6 provincia de Valencia	Directo
SECTOR-1A	9983071	Grupo de intervención - sector 1 provincia de Alicante	Red
SECTOR-2A	9983072	Grupo de intervención - sector 2 provincia de Alicante	Red
SECTOR-3A	9983073	Grupo de intervención - sector 3 provincia de Alicante	Red
SECTOR-4A	9983074	Grupo de intervención - sector 4 provincia de Alicante	Red
SECTOR-5A	9983075	Grupo de intervención - sector 5 provincia de Alicante	Red
SECTOR-6A	9983076	Grupo de intervención - sector 6 provincia de Alicante	Red
D-SEC-1A	9993071	Grupo de intervención - sector 1 provincia de Alicante	Directo
D-SEC-2A	9993072	Grupo de intervención - sector 2 provincia de Alicante	Directo
D-SEC-3A	9993073	Grupo de intervención - sector 3 provincia de Alicante	Directo
D-SEC-4A	9993074	Grupo de intervención - sector 4 provincia de Alicante	Directo
D-SEC-5A	9993075	Grupo de intervención - sector 5 provincia de Alicante	Directo
D-SEC-6A	9993076	Grupo de intervención - sector 6 provincia de Alicante	Directo

El *Director del PMA* decidirá en cuantos sectores se dividirá la zona de intervención, así como el *Modo (Red o Directo)* a utilizar, informará de ello al Mando de cada uno de los sectores y verificará su operatividad. Por su parte, el Mando de cada uno de los sectores informará del grupo *COMDES* de trabajo en su sector y verificará la operatividad del mismo. En el caso de emplearse el *Modo Red*, el *Director del PMA* informará al *CCE Generalitat* de los grupos utilizados.

La utilización en el **GRUPO DE INTERVENCIÓN** del *Modo Red* o del *Modo Directo* dependerá de la distancia que mantengan entre sí los recursos de la *Unidad Básica de Intervención*, o de la orografía del terreno. Si las distancias entre los recursos son pequeñas, se utilizará el *Modo Directo*, y si, por el contrario, las distancias son grandes o la orografía es complicada, se utilizará el *Modo Red*.

La concurrencia en la misma provincia de dos escenarios de tipo 3, en que sea conveniente el empleo del Modo Red, conllevará el reparto de los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** provinciales. Será el *CCE Generalitat* el que asesorará convenientemente al director de la segunda emergencia –y, en su caso, las posteriores.

Los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***. No se contempla el uso de la llamada individual.

Desde el punto de vista técnico, los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** podrán establecerse de cualquiera de las siguientes maneras:

- En *Modo Red*, con todos los terminales de radio operando en dicho modo.
- En *Modo Directo*, con todos los terminales de radio operando en *Modo Directo*.
- En *Modo Directo*, con un terminal de radio en *modo repetidor* y el resto de terminales en *Modo Directo*.
- En modo mixto *red-directo*, empleando para ello un terminal con función pasarela (Gateway). En este caso, como regla general, se hará coincidir el número de orden y la provincia de los grupos empleados (p. ej. D-SEC-**2V** y SECTOR-**2V)**.

ESCENARIO 4: VARIOS PMAS.

En situaciones de gran emergencia o catástrofe, en que exista una extensa área afectada y un elevado número de recursos de intervención, puede ser conveniente constituir dos o más Puestos de Mando Avanzado, al objeto de facilitar la gestión de la situación.

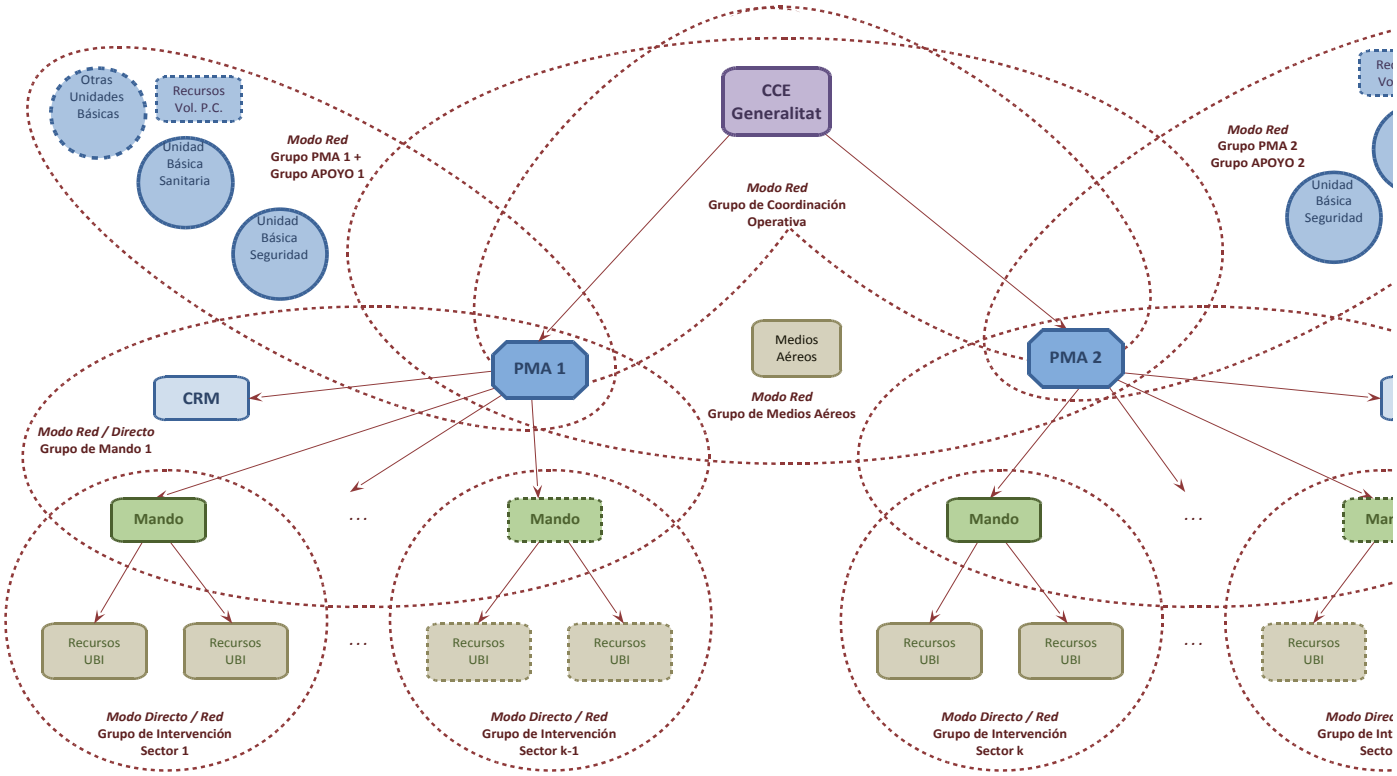
En estos casos, cada *PMA* se encargaría de gestionar una zona que podría o no estar sectorizada. En cualquier caso, se mantendría la necesidad de disponer de vías de comunicación entre el *CCE Generalitat* y los *PMAs*, así como entre éstos últimos y sus correspondientes *Unidades Básicas* y, en su caso, mandos de sector.

Análogamente, se mantendría el **GRUPO AIRE** y debería preverse la incorporación a la estructura de medios extraordinarios, no habituales en emergencias de menor entidad.

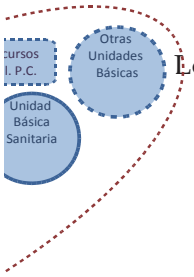
En general, este escenario se dará en situaciones de emergencia que afecten áreas extensas y/o muy pobladas, como puede ser el caso de seísmos importantes.

En comparación con el escenario 3, este nuevo escenario añade a la estructura organizativa los denominados **GRUPOS DE APOYO.**

El modo de utilización de la red *COMDES*, en el caso de dos *PMAs*, responde al esquema representado en la siguiente figura:

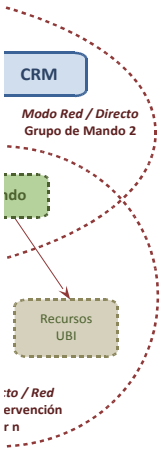

El objeto de los **GRUPOS DE APOYO** es el de incorporar a la estructura de la emergencia los recursos o grupos de intervención no habituales, y que no dispongan de acceso a los **GRUPOS PMA 1 Y 2**. Las organizaciones que se integrarán en la estructura de la emergencia serán, principalmente, las Agrupaciones de Voluntarios de Protección Civil y la Cruz Roja.

Los grupos *COMDES* previstos en este caso son los siguientes:

GRUPOS PMA			
Denominación	**GSSI**	**Descripción**	**Modos**
APOYO-1 (PMA-3C)	9981070	**GRUPO DE APOYO** nº 1	Red
APOYO-2 (PMA-3V)	9982070	**GRUPO DE APOYO** nº 2	Red
APOYO-3 (PMA-3A)	9983070	**GRUPO DE APOYO** nº 3	Red

El *Director del PMA* decidirá qué **GRUPO DE APOYO** será utilizado en cada caso. Los **GRUPOS DE APOYO** funcionarán en modo ***Grupo Abierto***, al objeto de permitir el trabajo coordinado de estos nuevos efectivos en la estructura de la emergencia establecida. No se contempla el uso de la llamada individual.

Técnicamente, podrá emplearse la función de ***Combinación de grupos*** de *CoordCom G5*, para fusionar los **GRUPOS DE APOYO** con los **GRUPOS PMA 1 Y 2** que estén empleándose.

5. ACTUACIONES ESPECIALES

En este apartado se detallan las actuaciones especiales de aplicación en circunstancias particulares:

- Afectación de infraestructuras de comunicación – *Modo Fallback.*
- Uso de grupos comunes en *Modo Directo*, con o sin repetidor.
- Uso de pasarelas.
- Pases de control.
- Interoperabilidad de radiocomunicaciones.

5.1. AFECTACIÓN DE INFRAESTRUCTURAS DE COMUNICACIÓN. MODO FALLBACK.

En el caso de la Comunitat Valenciana, tanto el Sistema de Gestión de Emergencias de la Generalitat como la Red *COMDES*, incorporan en su diseño mecanismos de redundancia que las hacen más robustas ante el deterioro de infraestructuras por catástrofe natural o acción humana.

En el caso del Sistema de Gestión de emergencias de Generalitat, los usuarios del mismo no percibirán la activación de dichos mecanismos, siempre y cuando estos últimos sean capaces de salvar el daño producido.

En el caso de la red *COMDES*, la situación es similar, si bien cabe añadir la posibilidad de entrada en un modo de trabajo especial denominado *Modo Fallback*. El *Modo Fallback* es un modo de funcionamiento *degradado* que permite seguir utilizando la estación base *COMDES* cuando ésta ha quedado incomunicada con el resto de la red *COMDES*. En ese modo se permite únicamente tres grupos de trabajo, a compartir entre todos los usuarios que se encuentran en la zona de cobertura *degradada*.

Los terminales de radio que se encuentran registrados en una estación base que funciona en *Modo Fallback*, pasarán a trabajar en dicho modo (automática o manualmente, según el modelo) e indicarán en pantalla tal circunstancia.

No todas las estaciones base de la red *COMDES* están configuradas para funcionar en *Modo Fallback* si se quedan aisladas. En función de si pueden hacerlo o no, y del número de estaciones afectadas, son posibles diferentes escenarios:

a) Si la estación base en la que los terminales están registrados entra en *Modo Fallback.*

1. los terminales que NO son capaces de alcanzar ninguna otra estación base no afectada entrarán en *Modo Fallback.*
2. los terminales que SÍ son capaces de registrarse en otra estación base no afectada seguirán funcionando en *Modo Red.*

b) Si la estación base no está configurada para entrar en dicho *Modo Fallback*.

1. Los terminales que no son capaces de alcanzar ninguna otra estación base quedarán sin cobertura de red y tampoco entrarán en *Modo Fallback*.
2. los terminales que sí son capaces de alcanzar otra estación base en *Modo Fallback*, entrarán en *Modo Fallback*. Los terminales que entren en *Modo Fallback* pero en estaciones base diferentes, quedarán incomunicados entre sí.
3. los terminales que son capaces de alcanzar otra estación base no afectada seguirán funcionando en *Modo Red*.

c) Aunque la planificación de la red trate de que no se dé la circunstancia, puede ocurrir que los terminales radio puedan alcanzar más de una estación base que se encuentre en *Modo Fallback*. Si los integrantes del **GRUPO FALLBACK** se registran en estaciones base diferentes, no podrán comunicarse entre sí.

En definitiva, los terminales *COMDES* que estuvieran trabajando en *Modo Red*, en el entorno de una o varias estaciones base afectadas por una avería, podrían encontrarse en cualquiera de las tres circunstancias indicadas:

- funcionamiento normal en *Modo Red*
- funcionamiento en *Modo Fallback* (bajo una o varias estaciones base)
- ausencia de cobertura de red ni servicio Fallback

Hay que tener presente que los terminales que queden en diferente circunstancia quedarán incomunicados entre sí. En función del caso en que se encuentren sus terminales, la organización usuaria de la red *COMDES* tomará las medidas oportunas para asegurar las comunicaciones entre sus efectivos.

A priori se establecen las siguientes posibilidades (tras descartar el *Modo Red* ordinario):

1. Operación en *Modo Fallback*
2. Operación en *Modo Directo* (DMO), con o sin repetidor
3. Operación en *Modo Red* (TMO) a través de terminales pasarela (gateways)

Este punto del Procedimiento tiene por objeto repartir adecuadamente los grupos disponibles en *Modo Fallback*. A tal efecto, la tabla siguiente indica la asignación de los grupos fallback a los diferentes usuarios de la red *COMDES*.

GRUPOS FALLBACK		
Denominación	**GSSI**	**Usuarios**
DEGRA-1	9999999	Dirección General de Prevención, Extinción de Incendios y Emergencias de la Conselleria de Gobernación. Consorcios Provinciales de Bomberos. Servicios Municipales de Bomberos. Unidad de Brigadas de Emergencia de la Conselleria de Gobernación. Recursos de la Conselleria competente en materia de Medio Ambiente. Medios Aéreos de la Generalitat. Brigadas Forestales de la Diputación Provincial de Valencia. Establecimientos afectados por el umbral superior del R.D. 1254/99. Ferrocarriles de la Generalitat (MetroValencia y TRAM). Voluntariado de Protección Civil.
DEGRA-2	9999998	Conselleria de Sanidad Cruz Roja Autonómica.
DEGRA-3	9999997	Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana. Cuerpos de la Policía Local. Guardia Civil (*). Cuerpo Nacional de Policía (*). Delegación del Gobierno (*).

(*): En el caso de que dispongan de terminales *COMDES*

5.2. GRUPOS COMUNES EN MODO DIRECTO. TERMINALES EN MODO REPETIDOR.

Además de los **GRUPOS DE INTERVENCIÓN** y los **GRUPOS DE MANDO** en *Modo Directo* (DMO), cuya finalidad y acceso por parte de los diferentes usuarios se ha definido anteriormente, existen un total de 4 **GRUPOS COMUNES** en *Modo Directo*, accesibles por **todos** los usuarios *COMDES*.

Dado que el alcance en *Modo Directo* es limitado, su uso en lugares distantes por parte de diferentes usuarios de forma simultánea no plantea problemas de congestión ni intromisión. Sin embargo, el uso de terminales en modo repetidor

(habitualmente equipos móviles a bordo de vehículos) aumenta el alcance en *Modo Directo*, por lo que la probabilidad de interferir a otros usuarios es mayor.

La peor situación se dará en situación de emergencia localizada, en que confluyen múltiples usuarios próximos entre sí, por lo que por lo que el uso de los **GRUPOS COMUNES** en *Modo Directo* y de los terminales en modo repetidor DMO debe organizarse para optimizar el alcance y minimizar la interferencia mutua entre diferentes servicios u organizaciones.

A tal efecto se plantea la siguiente tabla, que regula el uso prioritario de los grupos en *Modo Directo* por parte de los diferentes usuarios *COMDES*. El uso de grupos D-1 RSV y D-3-RSV queda reservado para la asignación por parte del director del Plan.

GRUPOS COMUNES en Modo Directo		
Denominación	**GSSI**	**Usuarios**
D-1-RSV	9990001	Reservado
D-3-RSV	9990003	Reservado
D-1-GLOBAL	9990901	Servicios sanitarios
D-3-GLOBAL	9990903	Servicios de seguridad

5.3. USO DE TERMINALES PASARELA (GW)

Los terminales pasarela, o Gateway (GW), son terminales móviles, normalmente a bordo de vehículos, que pueden realizar la función de enlazar un grupo en *Modo Red* (TMO) con un grupo en *Modo Directo* (DMO). El Gateway retransmitirá la información recibida en cualquiera de los dos grupos hacia el otro.

Hay que tener en cuenta que los terminales Gateway no funcionarán si se detectan otros gateways que ofrecen el mismo servicio DMO o un servicio DMO que se superponga operando en la misma frecuencia.

Esta circunstancia es mucho más probable en situación de emergencia en la que concurren diferentes usuarios *COMDES* en la misma zona.

Los **GRUPOS COMUNES** en *Modo Directo* comparten frecuencias, tal y como se indica en la siguiente tabla:

GRUPOS COMUNES EN MODO DIRECTO				
Denominación	**GSSI**		**Denominación**	**GSSI**
D-1-RSV	9990001	Comparte frecuencia con →	D-1-GLOBAL	9990901
D-3-RSV	9990003	Comparte frecuencia con →	D-3-GLOBAL	9990903

Ante esta circunstancia el director del Plan establecerá en cada caso la prioridad a la hora de establecer el modo Gateway sobre cualquiera de los grupos anteriores.

5.4. PASES DE CONTROL.

Al objeto de verificar el funcionamiento de los equipos terminales de radio *COMDES*, así como la disponibilidad de todos los participantes y, en definitiva, asegurar la operatividad de los grupos de comunicación *COMDES*, se realizarán *controles de escucha* periódicos.

En general, se habilitarán controles de escucha únicamente sobre grupos constituidos con carácter permanente (por ejemplo, los **GRUPOS PROVINCIALES DE COORDINACIÓN** entre centrales).

La siguiente tabla indica los grupos sobre los que se realizarán controles de escucha, así como el organismo encargado de realizarlo, sus participantes, periodicidad, etc.

CONTROLES DE ESCUCHA				
Grupos	**GSSI**	**Participantes**	**Realizado por**	**Periodicidad**
Centrales Central - CST Central - VLC Central - ALC	 9981001 9982001 9983001	Centrales de coordinación	CCE Generalitat	Semanal
Emergencia Exterior Industrias-1 Industrias-2 Industrias-3	 8001018 8002018 8003018	Centrales de coordinación y empresas involucradas en los PEE	Entidad directora del PEE	Semanal

5.5. INTEROPERABILIDAD DE RADIOCOMUNICACIONES

Cuando se produjera la participación de recursos no integrados en la red *COMDES*, por ejemplo, de medios terrestres o aéreos de otras Comunidades Autónomas o del Estado:

- En función de su disponibilidad, desde el *PMA* o el *CRM* se podrá dotar de comunicaciones *COMDES* al mando de los recursos que se incorporen a la *Unidad Básica de Intervención* que no dispongan de terminales *COMDES.*
- En el caso de medios aéreos procedentes de otra Comunidad Autónoma o del Estado, se comunicarán y coordinarán en banda aérea con el resto de medios aéreos.
- Por razones de seguridad y de coordinación, el *Director del PMA* no permitirá, sin excepción alguna posible, que se incorporen al operativo de intervención unidades que no estén equipadas con equipos de comunicaciones integrados en alguno de los grupos de trabajo que marca el presente Procedimiento.
- Los medios estatales de la *Unidad Militar de Emergencias (UME)* utilizarán sus propias comunicaciones en tecnología Tetrapol, si bien dispondrán de

medios técnicos que permitan la integración de las comunicaciones COMDES en sus sistemas.

Anexo III.3.
Procedimiento en Emergencias con Múltiples Víctimas.

SUMARIO:

1. INTRODUCCIÓN

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER

3. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
- 3.1. El Director del procedimiento
- 3.2. El Puesto de Mando Avanzado
- 3.3. Las Unidades Básicas

4. OPERATIVIDAD

5. EL CENTRO DE GESTIÓN MÉDICO-LEGAL
- 5.1. Dispositivos de emergencia y Puesto de mando
- 5.2. Dispositivo Médico Legal
- 5.3. Zonas en las que se distribuye el Centro de Gestión Médico-Legal
  - 5.3.1. Área de acceso público
  - 5.3.2. Área de mando
  - 5.3.3. Área restringida
- 5.4. Dispositivo de Atención psicológica
- 5.5. Dispositivo de Apoyo

1. INTRODUCCIÓN

Las grandes catástrofes con un elevado número de fallecidos y heridos sufridas por la sociedad española en los últimos años, y en especial las acontecidas en la Comunitat Valenciana han puesto de manifiesto la importancia que tiene la asistencia psicológica a las víctimas directas del accidentes y a sus familias.

La repercusión social de estas emergencias unida al propio dolor de las familias que han perdido un ser querido requiere que la actuación de las Administración Públicas al respecto de la gestión médico-legal de la catástrofe (identificación, reconocimiento de cadáveres y autopsias) se desarrolle en un clima óptimo de coordinación y con un grado elevado de sensibilidad hacia las propias familias.

Todo ello unido a la incorporación de los *Institutos de Medicina Legal* de las tres provincias de la Comunitat Valenciana como recursos propios de la Generalitat Valenciana, adscritos a la Conselleria competente en materia de Justicia, ha supuesto un impulso importante de cara a establecer las acciones coordinadas a desarrollar por parte de las Administraciones Públicas de cara a atender todos los aspectos Médico-Legales y de asistencia psicológica que hay que desarrollar en una emergencia con un número elevado de víctimas.

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER

OBJETO

El presente documento tiene por objeto establecer las actuaciones particulares a desarrollar en caso de que en la emergencia se hayan producido múltiples víctimas. Regula los aspectos relacionados con la atención psicológica a víctimas y familiares y establece las pautas de actuación a desarrollar por los *Institutos de Medicina Legal* de la Generalitat Valenciana en la gestión de una emergencia en la que hayan fallecido un número elevado de personas.

ÁMBITO

El ámbito de actuación del presente documento será el de las tres provincias de la Comunitat Valenciana.

CARÁCTER

Tal y como se establece en el *PTECV*, el presente plan tiene la categoría de Procedimiento de Actuación de carácter horizontal, y en virtud de esto, complementa al propio *PTECV* y al resto de planificación específica frente a riesgos (ya se trate de Planes Especiales o de otros Procedimientos de Actuación) en lo que respecta a la gestión de los aspectos ya mencionados anteriormente (atención psicológica a víctimas y familiares y a las labores a desarrollar por los *Institutos de Medicina Legal* de la Generalitat Valenciana), por lo tanto, el Procedimiento no se activará de forma independiente sino como complemento a otro plan de protección civil para regular específicamente estos aspectos concretos de la emergencia.

3. Estructura y Organización

La constitución de estructuras de gestión de emergencias (*CECOPI, CECOPAL, PMA, Unidades Básicas,* etc.), en caso de que ésta haya ocasionado múltiples víctimas, se regirá según lo dispuesto en el Plan de protección civil activado para la gestión de la citada emergencia (*PTECV*, *Plan Especial* o *Procedimiento de Actuación*).

3.1. El Director del Procedimiento

El *Director del Procedimiento* será el mismo que esté ejerciendo la dirección del Plan de protección civil activado para la gestión de la citada emergencia (*PTECV*, *Plan Especial* o *Procedimiento de Actuación*).

3.2. El Puesto de Mando Avanzado

La gestión de las emergencias con múltiples víctimas requerirá, al menos, la constitución de un *Puesto de Mando Avanzado (PMA)* en el lugar donde se haya producido el accidente.

Dirección

El *PMA* estará dirigido por el mando / responsable indicado en el Plan de protección Civil activado para la gestión de la emergencia.

Funciones Específicas

Además de las funciones indicadas en el Plan de protección civil activado para la gestión de la emergencia, el director del *PMA* desarrollará las siguientes funciones:

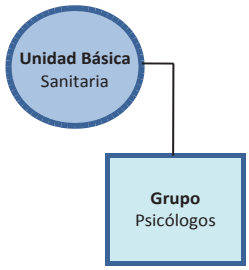
- Recabar y facilitar al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat* la información que se disponga en el terreno sobre la identificación de las víctimas del accidente.
- Solicitar al *CCE Generalitat* la movilización de recursos extraordinarios específicos para la gestión de este tipo de accidentes (camiones frigoríficos, carpas para el depósito de cadáveres, etc.).

3.3. UNIDADES BÁSICAS

Además de las Unidades Básicas constituidas según lo establecido en el Plan de protección civil activado para la gestión de la emergencia, este tipo de accidentes requerirán la constitución de la *Unidad Básica Judicial*, que estará compuesta y realizará las funciones descritas en el *PTECV*.

ATENCIÓN PSICOLÓGICA EN EL TERRENO

El coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria* deberá valorar la necesidad de la movilización del *Grupo de Psicólogos* para la atención a víctimas o familiares en el propio lugar donde se haya producido el accidente. Dicha solicitud, deberá ser canalizada a través del *Director del PMA* al *CCE Generalitat*.

El *Grupo de Psicólogos* movilizados al lugar del accidente se integrará en la *Unidad Básica Sanitaria*.

Una vez solucionada la respuesta inmediata a la emergencia, *asistencia in situ* y evacuación de los heridos, el coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria* conjuntamente con el de la *Unidad Básica Judicial* y el responsable de los psicólogos, establecerán la infraestructura para la resolución de las fases posteriores de la emergencia, así como la distribución del personal voluntario destinado a tareas socio-sanitarias.

Las funciones del *Grupo de Psicólogos* son las siguientes:

1. En el lugar del siniestro:

   - Atención a víctimas y familiares.
   - Atención al personal de las Unidades Básicas y voluntarios.
   - Preparación psicológica de familiares para el reconocimiento de cadáveres.

2. En el tanatorio o zona habilitada para el reconocimiento de cadáveres:

   - Apoyo y preparación psicológica a familiares para el reconocimiento de cadáveres.

3. Actuaciones posteriores:

- Se elaborarán unas fichas con el diagnóstico inicial y las técnicas de apoyo psicológico adoptadas para cada persona atendida. Dichas fichas se trasladarán a los psicólogos de las Unidades de Salud Mental de la Conselleria competente en materia de Sanidad, como documentación de referencia para el seguimiento psicológico de dichas personas.

Funciones del Coordinador de la Unidad Básica de Seguridad

Además de las funciones asignadas en el Plan de Protección Civil activado para la gestión de la emergencia, al coordinador de la *Unidad Básica de Seguridad* le corresponderán las siguientes funciones:

- En caso de que hayan fallecidos dará aviso a la autoridad judicial.
- Custodia de la zona habilitada para depósito de cadáveres.
- Habilitación de una zona para los medios de comunicación.

En el caso de accidentes de tráfico, el coordinador de la *Unidad Básica de Seguridad*, obtendrá la información que a continuación se relaciona, transmitiéndola al director del *PMA* y éste al *CCE Generalitat*:

- Empresa transportista.
- Organismo responsable que ejecuta el traslado.
- Responsable (en su caso) de la contratación del trayecto.
- Origen y destino del/los vehículo/s siniestrado/s.
- Recabar los datos de los afectados no heridos.

4. OPERATIVIDAD

La operatividad genérica que deberá desarrollarse será la descrita en el Plan de protección civil activado para la gestión de la emergencia (*PTECV*, Plan Especial o Procedimiento de Actuación frente a riesgos)

ACTIVACIÓN DEL PLAN

Activado el presente procedimiento por parte del *Director del PTECV*, el *CCE Generalitat* lo comunicará a los siguientes organismos:

- Instituto de Medicina Legal de la provincia afectada.
- CICU de la provincia afectada.
- Delegación / Subdelegación del Gobierno.
- Unidad del CNP adscrita a la Comunitat Valenciana.
- Responsable Autonómico del Plan Sectorial de Transporte.
- Otros avisos previstos en el Protocolo de avisos internos del *CCE Generalitat*.

ACTUACIONES COMPLEMENTARIAS

La constitución de la *Unidad Básica Judicial* y la participación del *Grupo de Psicólogos*, se regirá por lo dispuesto en el apartado anterior.

El *Director del IML* de la provincia afectada, por propia iniciativa o a requerimiento del *Director del PTECV* ordenará la constitución del *Centro de Gestión Médico-Legal* cuya composición y funciones se describen en el apartado 5 del presente procedimiento.

Complementariamente se desarrollarán las siguientes actuaciones:

- Para proceder al levantamiento de cadáveres, previamente se procederá a dar aviso a la autoridad judicial a través del Servicio de Orden competente en la zona del siniestro.
- A la llegada de la autoridad judicial, el *Director del PMA* facilitará los medios necesarios para el establecimiento de la zona de ubicación de fallecidos y seguirá sus instrucciones para la preservación de pruebas y escenarios.

ACTUACIONES PARTICULARES DEL CCE GENERALITAT

- Comunicar al *Instituto de Medicina Legal* los accidentes / emergencias que hayan provocado más de cinco víctimas.
- Movilización del *Grupo de Psicólogos*.
- Actuar como *Gabinete Información* y activar, si se estima necesario, el *Teléfono de Atención a las Víctimas y Familiares*.
- Cuando se contacte con los familiares de las posibles víctimas de la emergencia, el *Gabinete de Información* les solicitará que cuando acudan al *Centro de Gestión Médico-Legal* para identificarlas, lleven una foto reciente.
- En aquellos casos que se estime necesario, movilizar autobuses a las zonas / municipios de donde eran originarias las víctimas con objeto de trasladar a los familiares hasta el *Centro de Gestión Médico-Legal*.
- Gestión de plazas de alojamiento para los familiares y, en su caso, para el personal movilizado que esté actuando en la emergencia que resida en zonas muy alejadas de la ubicación del *Centro de Gestión Médico-Legal*.
- Movilización de los camiones frigoríficos necesarios al *Centro de Gestión Médico-Legal* en aquellos casos en que se estime necesario.

5. El Centro de Gestión Médico-Legal

5.1. Dispositivos de emergencia y Puesto de Mando

Para la atención de este tipo de emergencias podrán constituirse tres dispositivos:

- Dispositivo Médico-Legal
- Dispositivo de Atención Psicológica.
- Dispositivo de Apoyo.

Todos estos dispositivos serán coordinados a través del *Puesto de Mando Médico Legal* en contacto permanente con el *CCE Generalitat*.

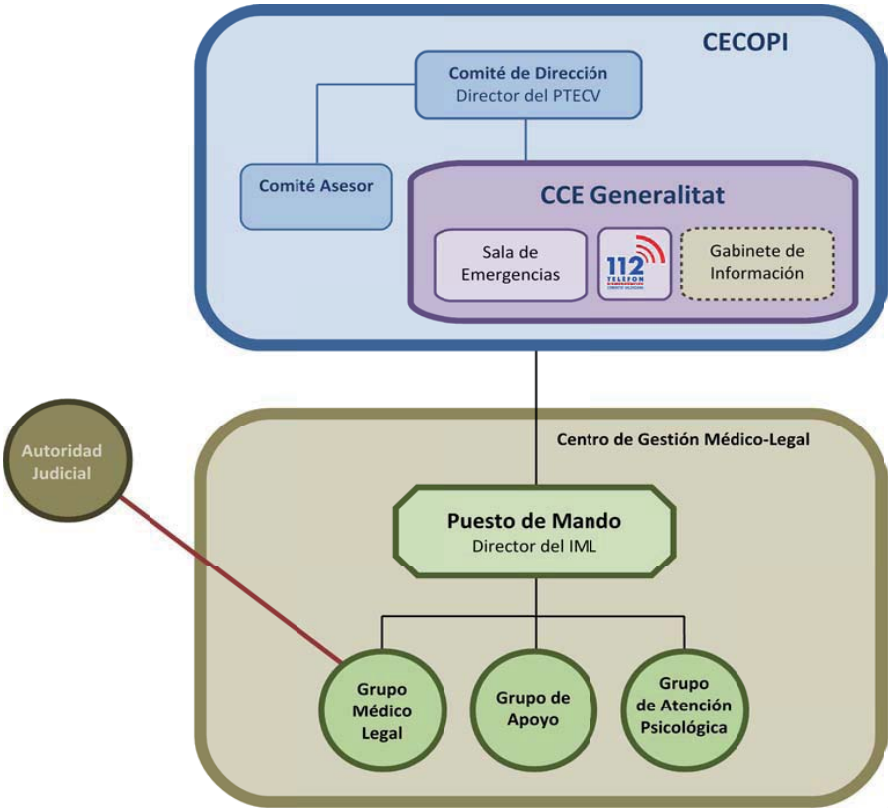
En función de la gravedad de la emergencia y el número de víctimas que esta ocasione, se activará o bien únicamente el dispositivo de Atención Psicológica o bien todos los dispositivos conjuntamente.

En el *Puesto de Mando Médico-Legal* se integrarán los siguientes responsables:

- Director del *Instituto de Medicina Legal.*
- Coordinador del *Grupo de Atención Psicológica.*
- Coordinador del *Grupo de Apoyo.*
- Responsable de las instalaciones donde esté ubicado el *Centro de Gestión Médico-Legal.*

Las funciones a desarrollar desde el *Puesto de Mando Médico-Legal* serán las siguientes:

- Recibir toda la información de los Grupos actuantes en el *Centro de Gestión Médico-Legal*, depurarla y facilitarla al *Gabinete de Información* del *CCE Generalitat.*
- Facilitar los estadillos que contienen la información para la identificación de las víctimas a los coordinadores de los Grupos y, en especial, al puesto de recepción.
- Establecer pautas de actuación y prioridades de trabajo de los Grupos actuantes.
- Facilitar la información a los medios de comunicación en aquellos casos en que el *Director del Procedimiento* así lo indique.
- Asignar las estancias disponibles a cada familia.

5.2. DISPOSITIVO MÉDICO-LEGAL

ACTIVACIÓN

Será activado por el *Director del IML* de la provincia afectada, por propia iniciativa o a requerimiento del *Director del Procedimiento*.

Los criterios de activación que el *Director del IML* deberá valorar para la activación del presente dispositivo serán:

- Número de fallecidos en relación al propio dimensionamiento del *Instituto de Medicina Legal.*
- Dificultad de las tareas médico-forenses a practicar a los cadáveres.

La activación del dispositivo *Médico-Legal* tendrá dos niveles diferentes de respuesta:

- **Activación parcial:** para aquellos accidentes con un número de víctimas inferior a 20, en la que la propia estructura del *Instituto de Medicina Legal* absorbe las acciones a desarrollar pero que requiere de la presencia de psicólogos y de la constitución del *Puesto de Mando* con objeto de coordinar las actuaciones a adoptar.
- **Activación total:** para aquellos accidentes con un número elevado de víctimas, por norma general superior a 20, que supongan la activación del *Centro de Gestión Médico-Legal* en el lugar designado para ello en cada provincia y la constitución del *Puesto de Mando* para coordinar las actuaciones a desarrollar.

La decisión sobre el nivel de activación que debe realizarse para la correcta gestión de la emergencia corresponde al *Director del IML* correspondiente.

Coordinador del Grupo

El *Director del IML* de la provincia afectada o la persona por éste designada se constituirá en *Coordinador del Grupo Médico-Legal* y como tal le corresponden las siguientes funciones:

- Integrarse en el *Puesto de Mando Médico-Legal* como *Coordinador del Grupo Médico-Legal* y asumir la **dirección** del Puesto de Mando.
- Activar la estructura de respuesta del *Instituto de Medicina Legal.*

Centro de Gestión Médico-Legal

Una vez activado el dispositivo por parte del *Director del IML* correspondiente, se constituirá un *Centro de Gestión Médico-Legal* desde el cual se desarrollarán las actividades médico-legales relacionadas con la emergencia:

- Identificación de Cadáveres.
- Reconocimiento.
- Autopsia.
- Trámites administrativos/sanitarios para la entrega de los cadáveres a los familiares.

Dicho centro estará ubicado en:

Provincia	Ubicación del Centro
Valencia	IML - Ciudad de la Justicia
Castellón	IML - Hospital General de Castellón
Alicante	Servicio de Patología Forense del IML Vial de los Cipreses, 2 (Edificio Tanatorio *"la Siempreviva"*)

Con respecto al *Instituto de Medicina Legal* de la provincia de Castellón, en las emergencias en que el número de fallecidos sea superior a la capacidad del *IML* de esa provincia (15-20 cadáveres), el *Director del IML* contactará con el *Director del IML* de Valencia para coordinar el apoyo de éste y el posible traslado del cadáveres y personal del *IML* de Castellón a Valencia, para desarrollar allí los trabajos.

Para el apoyo a la gestión de los IMLs se podrá movilizar camiones frigoríficos a solicitud del *Director del IML* correspondiente en función de su necesidad debido al número de cadáveres y la disponibilidad de cámaras que haya en ese momento en el *Instituto de Medicina Legal.*

Con respecto al *Instituto de Medicina Legal* de la provincia de Alicante, sólo será necesario concertar el traslado de un equipo portátil de Radiología, con el personal técnico de operación apropiado, en aquellos casos en los que, por la complejidad del proceso de identificaciones, así sea solicitado por el *Director del IML*.

ACTUACIONES MÉDICO-LEGALES

Los objetivos de la actuación médico-legal a realizar son los siguientes:

- Establecer la identidad de las víctimas.
- Hacer un diagnóstico de la muerte.
- Estimar el momento de la muerte.
- Conocer las causas de la muerte en forma individual cuando proceda.
- Explicar las posibles circunstancias en las cuales se produjo.
- Preparar los cadáveres y los restos para su identificación por parte de los familiares y su posterior entrega.

Estas actuaciones pueden desarrollarse en el *Centro de Gestión Médico-Legal* o parte de ellas pueden ser realizadas previamente en el lugar de la emergencia por parte de la *Unidad Básica Judicial*.

5.3. Zonas en las que se distribuye el Centro de Gestión Médico-Legal

Para poder desarrollar todas las funciones médico-legales relacionadas con la emergencia, el *Centro de Gestión Médico-Legal* se distribuirá en las siguientes zonas o estancias:

- **AREA DE ACCESO PÚBLICO:**
  - Zona de Recepción.
  - Zona de avituallamiento.
  - Zona de estancia de familiares y atención psicológica.
  - Zona de atención médica.
  - Oficina trámites sanitarios y legales.
  - Salón de reuniones.
  - Zona religiosa.
- **ÁREA DE MANDO:**
  - Puesto de Mando Médico-Legal.
  - Despacho de gestión administrativa.
- **ÁREA DE ACCESO RESTRINGIDO:**
  - Zona de autopsias.
  - Depósito de Cadáveres.
  - Zona de identificación de víctimas.
- **ÁREA DE ACCESO PÚBLICO – CONTROLADO:**
  - Zona para los medios de comunicación.

5.3.1. Área de acceso público

Zona de Recepción

Será el lugar donde los familiares de las víctimas se dirigirán una vez que a través de los teléfonos de atención a víctimas se haya constatado la certeza o probabilidad de que efectivamente se trate de familiares de afectados.

El área de recepción estará ubicada en un lugar próximo a la entrada del *Centro de Gestión Médico-Legal* y claramente identificada. Estará permanentemente atendida por personal perteneciente al *Grupo de Apoyo* y dispondrá de comunicaciones con el Coordinador del Grupo en el *Puesto de Mando Médico-Legal*.

Al acudir los familiares se les solicitará la siguiente información:

- Nombre del desaparecido/víctima y descripción.
- Fotografía reciente del desaparecido/víctima.
- Número de familiares presentes.
- Nombre del portavoz (Dirección, Población y teléfono de contacto).

Una vez tomados estos datos se comprobará que la víctima/familia no tuviera previamente asignado ya un psicólogo y estancia, en cuyo caso se dirigirá a esta estancia. Si la víctima/familia no tenía familiares ya presentes en el *Centro de Gestión Médico-Legal,* se facilitará la información al *Puesto de Mando Médico-Legal*, para que asigne a esta familia una de las estancias disponibles y, por parte del Coordinador del *Grupo de Atención Psicológica* se designe un psicólogo.

Cuando el *Puesto de Mando Médico-Legal* haya asignado la estancia, por parte del *Grupo de Apoyo*, se acompañará a los familiares hacia dicha zona.

El Coordinador del *Grupo de Apoyo*, en contacto con el *CICU Provincial*, proporcionará un listado de los heridos hospitalizados al puesto de recepción con objeto que desde éste se pueda informar a los familiares que acudan al *Centro de Gestión Médico-Legal* sin tener constancia si su familiar ha fallecido o está hospitalizado.

ZONA DE AVITUALLAMIENTO

Será la zona dedicada al avituallamiento de los familiares de las víctimas y de todo el personal actuante.

Estará ubicada, por norma general, en la cafetería del edificio donde esté ubicado el *Centro de Gestión Médico-Legal*.

El *Grupo de Apoyo* será el encargado de suministrar el avituallamiento a todo el personal actuante en el *Centro de Gestión Médico-Legal*. Las previsiones de avituallamiento de los grupos actuantes deberán ser comunicadas con suficiente antelación, por los responsables de cada uno de los colectivos implicados al Coordinador del *Grupo de Apoyo.*

ZONA DE ESTANCIA DE FAMILIARES Y DE ATENCIÓN PSICOLÓGICA

El *Centro de Gestión Médico-Legal* dispondrá de una zona común con dimensiones suficientes para albergar a todos los familiares de las víctimas.

Próxima a esta zona se encontrarán las estancias donde se prestará la atención psicológica a los familiares.

En función del número de víctimas / familiares y siempre que las dimensiones de las instalaciones en las que se ubique el *Centro de Gestión Médico-Legal* lo permitan, se intentará que cada familia / Psicólogo no comparta la misma estancia con otras familias.

El Coordinador del *Grupo de Asistencia Psicológica* será el encargado de asignar a cada familia un psicólogo y una estancia.

Zona de atención médica

La zona de atención médica será la estancia reservada para que el personal médico integrado en el *Grupo de Apoyo* pueda realizar las consultas médicas a los familiares de las víctimas en aquellos casos en que éstas sean necesarias.

En aquellos casos en que la zona de atención médica no sea directamente accesible por el público serán los miembros del *Grupo de Apoyo* los que guiarán a los familiares desde el lugar donde ellos se encuentren hacia la zona de atención médica.

Oficina de trámites sanitarios y legales

Esta será la zona dedicada a realizar todos los trámites administrativos y legales que deben seguirse para el traslado de cadáveres entre provincias, comunidades autónomas o países, así como para la entrega definitiva de un cadáver a su familia correspondiente.

El número de despachos dependerá de las gestiones particulares que haya que realizar en función del tipo de emergencia o el número de fallecidos que haya ocasionado. Por norma general se preverán tres despachos:

- Despacho para la coordinación de los traslados funerarios (donde se ubicará un responsable coordinador de las empresas del sector).
- Despacho para la tramitación de las autorizaciones sanitarias (para aquellos casos que legalmente lo requieran).
- Despacho para los trámites judiciales (en aquellos casos en que así se estime por la autoridad judicial competente).

En caso de que en la emergencia haya personas de nacionalidad extranjera, la Delegación / Subdelegación del Gobierno de la provincia afectada será la encargada de coordinar los contactos con las embajadas/consulados respectivos, para ello, se movilizará el personal necesario a esta oficina de trámites sanitario-legales.

SALÓN DE REUNIONES

Estará ubicado en la zona de libre acceso y su utilidad es servir de sala de reuniones de cara a dar comunicados a todos los familiares de las víctimas o facilitar información de forma conjunta a los recursos actuantes o realizar las ruedas de prensa.

ZONA RELIGIOSA

En la medida de lo posible, en la zona de libre acceso, en función de la disponibilidad de espacios, se habilitará una zona dedicada a fines religiosos con respeto a todas las creencias y religiones.

Los religiosos de las distintas confesiones que se movilicen al *Centro de Gestión Médico-Legal*, una vez identificados pasarán a desarrollar sus funciones en esta zona.

ZONA PARA LOS MEDIOS DE COMUNICACIÓN

Esta zona se encontrará en el área de libre acceso, pero apartada de las zonas destinadas a los familiares.

Con objeto de preservar el derecho a la intimidad de las víctimas y sus familiares, en el *Centro de Gestión Médico-Legal*, se evitará el contacto directo de los medios de comunicación con los familiares. Para ello, será imprescindible delimitar las zonas que son accesibles por los medios de comunicación y las que no lo son.

Como norma general, los medios de comunicación sólo tendrán acceso a la zona especialmente dedicada a ellos.

5.3.2. Área de Mando

Puesto de Mando Médico-Legal

El *Puesto de Mando Médico-Legal* estará ubicado en una estancia aislada del resto desde la cual, los integrantes del mismo, puedan desarrollar los trabajos y funciones que tienen encomendadas.

Dispondrá del siguiente material:

- Un ordenador con conexión a internet.
- Impresora.
- Teléfono.
- Fax.
- Mesa de reuniones.
- Espacio suficiente para albergar, al menos 6 personas.
- Una mesa para poder desarrollar el trabajo administrativo.

Despacho de gestión administrativa

Próximo al lugar donde se encuentre ubicado el *Puesto de Mando Médico-Legal* y fuera de la zona de acceso al público, se ubicará el Despacho de Gestión Administrativa que estará integrado por personal del propio *Instituto de Medicina Legal* y su principal función será la de servir de soporte administrativo al *Centro de Gestión Médico-Legal* en especial en todas aquellas funciones directamente relacionadas con la actividad del Instituto.

El personal de este Despacho también dará soporte administrativo al *Puesto de Mando Médico-Legal.*

5.3.3. Área restringida

A esta área sólo tendrán acceso las personas que estén desarrollando los trabajos Médico-legales.

Zona de autopsias

La zona de autopsias será el recinto en donde los médicos forenses desarrollarán los trabajos médico-legales que tienen asignados por la legislación vigente y que les haya encomendado la autoridad judicial que lleve la instrucción del caso.

Será una zona aislada del resto, cuyo acceso será restringido a todo el personal ajeno al *Instituto de Medicina Legal*.

El *Grupo de Apoyo*, y en especial las fuerzas de orden y los recursos de las empresas de seguridad de las instalaciones donde se ubique el *Centro de Gestión Médico-Legal*, velarán para que en dicha zona no acceda ninguna persona que no esté acreditada para ello.

Depósito de Cadáveres

Esta zona estará destinada a mantener los cadáveres con las adecuadas condiciones de temperatura.

En la provincia de Valencia, en función del número de cadáveres ocasionados por la emergencia, es posible que sea necesaria la movilización de camiones frigoríficos que actúen a modo de depósito adicional. En la provincia de Castellón, dicha movilización se efectuará en función de si el *Centro de Gestión Médico-Legal* se establece en las instalaciones alternativas previstas o si por el contrario, se establece en la ubicación actual del *Instituto de Medicina Legal*. En la provincia de Alicante, la movilización de estos camiones, *a priori*, no es necesaria.

Los camiones frigoríficos serán movilizados por el *CCE Generalitat*.

La zona de depósito de cadáveres será una zona de acceso restringido y las fuerzas del orden velarán por su custodia y evitarán el acceso, tanto personal como visual de los medios de comunicación.

Zona de identificación de víctimas y ruta de identificación

La zona de identificación de víctimas será una estancia próxima a la zona de autopsias pero aislada de ésta.

Será el lugar donde se depositará el cadáver y donde los familiares efectuarán la identificación visual del cuerpo.

El psicólogo asignado a cada familia, los acompañará siguiendo la ruta de identificación, desde el recinto que tengan asignados hasta la zona de identificación y permanecerá junto a esta el tiempo que dure la misma.

Para facilitar el acceso a la zona de identificación, el personal del *Grupo de Apoyo* será el encargado de guiar a la familia, junto al psicólogo, a través de la ruta de identificación.

5.4. Dispositivo de Atención psicológica

Activación

La activación y movilización del *Grupo de Atención Psicológica* se efectuará por parte del *Director del Procedimiento* a requerimiento del Coordinador de la *Unidad Básica Sanitaria*, del *Director del PMA* o por propia iniciativa.

Los criterios de activación que el *Director del Procedimiento* deberá valorar para la activación del presente dispositivo serán:

- Número de víctimas directas e indirectas de la emergencia.
- Estado emocional de las víctimas y familiares.

Para que los psicólogos movilizados por otros organismos puedan integrarse en este Grupo, deberán presentarse en el lugar de la emergencia o en el *Centro de Gestión Médico-Legal* al Coordinador del *Grupo de Atención Psicológica* el cual, después de comprobar sus acreditaciones podrá:

- Desestimar su participación en aquellos casos en que el personal no cuente con la cualificación o experiencia necesaria para el desempeño de sus funciones.
- Proporcionarles una identificación y asignarles las funciones que deban desarrollar en materia de asistencia psicológica.

Coordinador del grupo

El Coordinador de este Grupo será el Director del departamento de psicólogos del IML y tendrá las siguientes funciones:

- Actuar de enlace entre el *Grupo de Atención Psicológica* y el PMA, el/los Ayuntamientos afectado/s.
- Integrarse en el *Puesto de Mando Médico-Legal* en aquellos casos en que se constituya el *Centro de Gestión Médico-Legal* de la provincia afectada.
- Establecer los turnos de descanso y asignar cada psicólogo a una víctima / familia.
- Cumplimentar el estadillo de asignación psicólogo / familia.

- Comprobar las credenciales de los psicólogos voluntarios que se personen en el lugar de la emergencia y, en su caso acreditarlos para la actuación en el lugar de la emergencia.

Una vez constituido el *Centro de Gestión Médico-Legal*, el Coordinador del *Grupo de Psicólogos* será el encargado de coordinar toda la actuación psicológica derivada de la emergencia tanto si ésta es realizada en el *Centro de Gestión Médico-Legal* como si se lleva a cabo en los municipios de las víctimas, hospitales, etc.

ACTUACIÓN

La actuación psicológica se desarrollará en dos frentes: la atención a las propias víctimas que haya ocasionado la situación de emergencia y a los familiares de dichas víctimas.

La atención psicológica podrá desarrollarse en el mismo lugar donde se ha ocasionado la emergencia, en los hospitales donde se hayan trasladados los heridos o, para el caso de los familiares de fallecidos, en el lugar en el que se haya establecido el *Centro de Gestión Médico-Legal.*

La movilización del *Grupo de Atención Psicológica* al lugar de la emergencia será notificada por parte del *CCE Generalitat* al *Director del PMA* y al Alcalde del/los municipio/s donde vayan a desarrollar su trabajo.

Cuando se movilice el *Grupo de Atención Psicológica* al lugar de la emergencia se integrarán en la *Unidad Básica Sanitaria.*

Por norma general, se evitará la presencia de familiares en el lugar del accidente. En aquellas emergencias en las que este hecho no sea posible, se habilitará una zona donde éstos permanecerán y en la que serán atendidos por personal de este *Grupo de Atención Psicológica.*

En la medida de lo posible cada psicólogo será asignado a una sola familia y para desarrollar su trabajo dispondrá de una sala o recinto donde poder dar una asistencia psicológica personalizada a dicha familia.

Será responsabilidad del Coordinador de este Grupo el establecimiento de los turnos de rotación en función del número de psicólogos disponibles, de forma que, en la medida de lo posible, la atención psicológica se realice en turnos de no más de 3 horas, con periodos de descanso entre turno y turno de al menos una hora y un total de jornada laboral que no deberá superar las 10-12 horas.

Todo el personal perteneciente a este grupo que está trabajando en la gestión de la catástrofe deberá ir perfectamente acreditado e identificado.

En el caso de fallecidos, el psicólogo o, en su caso, el personal de apoyo, colaborarán con el equipo de recogida de información antemortem en la entrevista y cumplimentación del documento de identificación de personas y que servirá de base en la identificación de cadáveres.

5.5. Dispositivo de Apoyo

El Coordinador del Grupo será el responsable de acreditar a todo el personal voluntario que se adscriba a este Grupo y que estará integrado por:

- El personal de mantenimiento de las instalaciones donde se ubique el *Centro de Gestión Médico-Legal*.
- En caso necesario, los recursos sanitarios que se movilicen por el *CICU* provincial para atender las posibles necesidades sanitarias que se originen en el *Centro de Gestión Médico-Legal*.
- Los recursos movilizados por la Cruz Roja.
- Los voluntarios de Protección Civil.
- Un técnico de Emergencias de la Generalitat, que actuará como Coordinador del Grupo.
- Los recursos de las fuerzas del orden y de las empresas de seguridad de las instalaciones donde se ubique el *Centro de Gestión Médico-Legal*.

Las funciones de este grupo serán las siguientes:

- La atención sanitaria a los familiares de las víctimas.
- Guiar a los familiares por las rutas de identificación de víctimas y desde el área de recepción hasta las zonas asignadas a la familia.
- El apoyo en las comunicaciones entre el *Puesto de Mando Médico-Legal* y los grupos de psicólogos.
- Acondicionar las instalaciones.
- Gestionar el Área de Recepción: Tomar los datos de los familiares que acudan al *Centro de Gestión Médico-Legal* y transmisión al *Puesto de Mando Médico-Legal.*
- La distribución del avituallamiento de todo el personal actuante en el *Centro de Gestión Médico-Legal*.
- Resto de tareas de apoyo al *Grupo de Psicólogos* y a los familiares de las víctimas en general.
- El orden público.

Anexo III.4.

Procedimiento de Reposición de Servicios Básicos y Vuelta a la Normalidad.

SUMARIO:

1. INTRODUCCIÓN

2. OBJETO, ÁMBITO Y CARÁCTER
   2.1. Objeto
   2.2. Ámbito
   2.3. Carácter

3. PRINCIPALES ACTUACIONES.
   3.1. Servicios Básicos Esenciales. Definición
   3.2. Actuaciones
   3.3. Clasificación de las medidas a adoptar

4. ESTRUCTURA Y ORGANIZACIÓN
   4.1. Dirección
   4.2. Puesto de mando de recuperación (PMR)
   4.3. Órganos de seguimiento y coordinación de la Post-emergencia
   4.4. Plan de recuperación
   4.5. Unidades Básicas
   4.6. Centro de Recepción de Medios
   4.7. CECOPAL

5. OPERATIVIDAD
   5.1. Activación
   5.2. Situaciones
   5.3. Zonas de actuación y Sectores
   5.4. Actuaciones a desarrollar

1. INTRODUCCIÓN

Tras una situación de catástrofe o gran emergencia, en la que se producen daños personales y materiales, así como afectación a esdificaciones e infraestructuras, y cuyas consecuencias no permiten el normal funcionamiento de la sociedad, es obligación de las distintas Administraciones Públicas la adopción de decisiones, puesta en marcha de medidas especiales y ejecución de proyectos, orientados a la restitución de la normalidad.

Considerando la diversidad de administraciones involucradas en dicha gestión de la fase de post-emergencia, así como las distintas disciplinas en las que hay que trabajar, se hace imprescindible coordinar los procesos y unificar las actuaciones, en aras de facilitar al ciudadano los procedimientos de declaración de daños y lograr la máxima eficacia de los mecanismos de recuperación.

2. Objeto, Ámbito y Carácter

2.1. Objeto

El presente documento tiene por objeto establecer las actuaciones y organización de la gestión de la recuperación de la normalidad tras una situación de emergencia, que por sus consecuencias, requiere la adopción de medidas coordinadas por parte de las administraciones públicas.

2.2. Ámbito

El ámbito de actuación del presente documento será el de las tres provincias de la Comunitat Valenciana.

2.3. Carácter

Tal y como se establece en el *PTECV*, el presente plan tiene la categoría de Procedimiento de Actuación de carácter horizontal, y en virtud de esto, complementa al propio *PTECV* y al resto de planificación específica frente a los distintos riesgos, por lo tanto el procedimiento no se activará de forma independiente sino como complemento a otro plan de protección civil para regular específicamente esta fase de la emergencia.

3. PRINCIPALES ACTUACIONES

3.1. SERVICIOS BÁSICOS ESENCIALES. DEFINICIÓN

Se entenderá por servicios básicos esenciales aquellos cuya carencia afecta notablemente a la calidad de vida de los ciudadanos y a la reanudación de los servicios y actividades económicas, pudiendo provocar, en ocasiones, problemas de seguridad.

Principalmente se incluyen en este tipo de servicios los siguientes:

- Suministro de agua potable y servicio de saneamiento.
- Suministro eléctrico.
- Servicio telefónico y sistemas de transmisión de la información (medios de comunicación).
- Suministro de gas.

3.2. ACTUACIONES

Las actuaciones que comprenderá el proceso de vuelta a la normalidad, serán:

- Atención de las necesidades básicas de la población, hasta la recuperación de la normalidad.
- Restauración de las condiciones de habitabilidad de la población afectada.
- Recuperación de las edificaciones e infraestructuras dañadas.
- Restablecimiento del funcionamiento de Servicios Básicos.
- Reposición en las infraestructuras de telecomunicaciones.
- Reposición en las infraestructuras de suministro de energía, gas y agua.
- Gestión de las necesidades básicas de las personas damnificadas, hasta la consecución de soluciones definitivas.
- Todas aquellas situaciones derivadas de la emergencia y que afecten a las actividades cotidianas en la zona afectada.

La Conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias, establecerá los acuerdos de colaboración oportunos, al menos con los principales proveedores de los servicios esenciales en la Comunitat Valenciana, con el objeto de establecer los procedimientos de actuación conjunta en situaciones de emergencia y post-emergencia, así como en la programación de la vuelta a la normalidad atendiendo las sugerencias de prioridad de reposición del suministro que desde el Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat le sean trasladadas.

Asimismo, mediante dichos acuerdos se establecerán los mecanismos de intercambio de información entre el Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat y los centros permanentes de gestión de incidencias de dichos proveedores, en relación a la notificación de incidentes en infraestructuras y su ámbito de distribución, y la afectación en la prestación de dichos servicios.

3.3. Clasificación de las medidas a adoptar

Medidas de acción inmediata

Se refiere a aquellas actuaciones que deben ser acometidas en el primer momento de la emergencia y que por su carácter urgente y/o no especializado no precisan de la aprobación de un plan específico para el inicio de las tareas.

Se encuentran dentro de la presente clasificación las tareas de limpieza, desescombro, localización de personas desaparecidas o equivalentes.

Asimismo, podrán incluirse en este grupo, el apuntalamiento de emergencia de edificaciones, concebido como una actuación temporal para permitir el trabajo de los grupos de búsqueda y rescate después de un colapso.

Medidas provisionales

Se refiere a aquellas medidas a adoptar hasta la reposición definitiva de los servicios básicos esenciales, orientadas a cubrir en el corto plazo las necesidades de la población afectada por la situación de emergencia. Dichas medidas se detallan a continuación:

Abastecimiento y Avituallamiento de la población

La provisión de alimentos a la población se realizará según lo previsto en el *Plan Sectorial de Abastecimiento* en su vertiente de avituallamiento, mediante el reparto de raciones de comida preparada o bocadillos, en función de las condiciones resultantes de la emergencia, así como infraestructura disponible y duración del periodo de aplicación de la medida.

SUMINISTRO DE AGUA POTABLE

El suministro alternativo de agua potable se realizará según lo previsto en el *Plan Sectorial de Abastecimiento* en su vertiente de avituallamiento, mediante el reparto de agua embotellada o cubas de agua.

SUMINISTRO ELÉCTRICO

La Conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias, establecerá los acuerdos de colaboración oportunos, al menos con los principales proveedores de energía eléctrica en la Comunitat Valenciana, con objeto de establecer los procedimientos de actuación conjunta en situaciones de emergencia y post-emergencia, contemplando el compromiso por parte de los operadores de activación de un Plan de despliegue de generadores en aquellas áreas sin suministro eléctrico.

Adicionalmente, se podrán habilitar grupos electrógenos según lo previsto en el *Plan Sectorial de Abastecimiento* en su vertiente de maquinaria y rehabilitación, para los lugares de atención preferente como hospitales, centros asistenciales, lugares de acogida, emplazamiento de los órganos de decisión y dirección de la emergencia, así como otros establecimientos identificados por la dirección del Plan.

SERVICIO DE TELEFONÍA

La Conselleria competente en materia de protección civil y gestión de emergencias, establecerá los acuerdos de colaboración oportunos, al menos con los principales proveedores de los servicios de telecomunicaciones en la Comunitat Valenciana, con objeto de establecer los procedimientos de actuación conjunta en situaciones de emergencia y post-emergencia, contemplando el compromiso por parte de los operadores de activación de un Plan de despliegue de BTS portátiles en aquellas áreas sin servicio de telefonía móvil de su compañía o por saturación de comunicaciones en las zonas afectadas por una emergencia.

Las comunicaciones de los servicios de emergencias y seguridad a través de la red de radio digital de la Generalitat, se realizarán en base a lo establecido en el *Procedimiento de Comunicaciones,* Anexo al Plan Territorial de Emergencia.

SUMINISTRO DE GAS

Se procederá al suministro de gas embotellado mediante la acción coordinada y conjunta con las empresas suministradoras. La necesidad de vehículos especiales de transporte para este suministro se realizará de acuerdo con lo previsto en el *Plan Sectorial de Transporte*.

ALBERGUE PROVISIONAL

Tiene como finalidad alojar a la población que por el estado en el que se encuentra su vivienda o el entorno de la misma, no quedan garantizadas las condiciones mínimas de habitabilidad. La selección de las instalaciones y modalidad de albergue se realizará en colaboración con los ayuntamientos afectados y según lo previsto en el *Plan Sectorial de Albergue y Asistencia*.

APUNTALAMIENTO DE VIVIENDAS

Corresponde al Grupo de Edificaciones de la Unidad Básica de Evaluación de Daños y Recuperación, adoptar las medidas provisionales de emergencia orientadas a garantizar la seguridad de las viviendas hasta la actuación definitiva de rehabilitación, o bien para evitar derrumbamientos no controlados.

MEDIDAS A LARGO PLAZO O DEFINITIVAS

Se refiere a aquellas medidas orientadas a la rehabilitación de edificios, infraestructuras y zonas contaminadas o que han resultado alteradas, cuya situación tras la emergencia no garantiza la seguridad, las condiciones mínimas de habitabilidad, o la recuperación de la actividad económica, siendo obligación de las distintas Administraciones Públicas la adopción de decisiones coordinadas, puesta en marcha de medidas especiales y ejecución de proyectos, orientados a su recuperación.

Asimismo estarían contempladas las actuaciones orientadas al realojamiento o traslado permanente de la población residente en la zona afectada, cuando a decisión de la dirección de Plan las actuaciones a realizar no permitan el retorno de la población en condiciones de seguridad o habitabilidad.

4. Estructura y Organización

4.1. Dirección

El director del procedimiento será el mismo que esté ejerciendo la dirección del Plan de protección civil activado para la gestión de la citada emergencia (*PTECV, Plan Especial o Procedimiento de Actuación*).

4.2. Puesto de Mando de Recuperación (PMR)

Es el centro de mando de carácter técnico que, a decisión del Director del presente procedimiento, podrá constituirse en cada una de las Zonas de Actuación establecidas, y desde el cual se dirigirán y coordinarán las actuaciones de las Unidades Básicas.

4.3. Órganos de seguimiento y coordinación de la Post-emergencia

Considerando la diversidad de administraciones y la interrelación entre los distintos proyectos a acometer en una situación de Post-emergencia, y con objeto de facilitar al ciudadano los mecanismos de declaración de daños, la Ley 13/2010, de 23 de noviembre, de la Protección Civil y Gestión de Emergencias, crea los órganos de seguimiento y coordinación de la Postemergencia.

Los artículos 64 y 65 de la referida Ley 13/2010, crean la *Oficina Única Post-emergencia* para la gestión coordinada de las actuaciones de vuelta a la normalidad que siguen a una catástrofe y/o emergencia, estableciendo sus funciones:

- Recopilar toda la información sobre los daños ocasionados y personas afectadas por la emergencia.
- Coordinar las actuaciones para la vuelta a la normalidad entre todos los departamentos de la Generalitat.
- Centralizar las solicitudes de ayudas dirigidas a la Generalitat.
- Establecer las fórmulas de información a la población sobre las ayudas y los trámites para su concesión, así como de las actuaciones de vuelta a la normalidad.
- Promover los convenios necesarios con otras administraciones para la gestión de ayudas.
- Realizar el seguimiento y evolución de todas las actuaciones de vuelta a la normalidad y ejecución de la concesión de ayudas.

Asimismo dicha Ley, en su artículo 66 crea de la *Comisión Interdepartamental para el Seguimiento y la Coordinación de la Post-emergencia*, como órgano de decisión y control de las actuaciones aprobadas tras una catástrofe, orientadas a la recuperación de la normalidad. Se le asignan a la Comisión las siguientes funciones:

- Analizar la información recabada por la *Oficina Única Post-emergencia* sobre los daños a particulares, y servicios e infraestructuras públicos.
- Decidir las inversiones y definir proyectos concretos para alcanzar el objetivo de la vuelta a la normalidad.
- Establecer el reparto de ayudas en base a las solicitudes dirigidas a la Generalitat.
- Aprobar los mecanismos de difusión de la información a la población sobre los procedimientos de solicitud de ayudas.
- Estudiar y proponer la necesidad de formalizar la colaboración con otras administraciones e instituciones mediante la firma de convenios.
- Conocer las actuaciones de la Administración General del Estado, y garantizar su complementariedad con las decisiones de la Generalitat.
- Aprobar un *Plan de Recuperación*, con la visión unificada aportada por los diferentes departamentos de la Generalitat, para garantizar la recuperación de la normalidad.
- Informar al Consell de la Generalitat sobre la evolución de dicho *Plan de Recuperación*, en base a la información facilitada por la *Oficina Única Post-emergencia*.

4.4. Plan de Recuperación

Corresponderá a la *Oficina Única Post-emergencia* evaluar las necesidades y solicitudes de ayuda orientadas al restablecimiento de la normalidad tras una situación de emergencia, y proponer los proyectos de recuperación y distribución de los créditos extraordinarios habilitados. Dichas propuestas serán remitidas a la aprobación de la *Comisión Interdepartamental para el Seguimiento y la Coordinación de la Post-emergencia*, órgano competente para la aprobación de las mismas, las cuales constituirán el *Plan de Recuperación*.

Dicho Plan recogerá los proyectos a ejecutar, la prioridad de las intervenciones, los actores involucrados en cada proyecto y el órgano responsable de la supervisión de su ejecución.

4.5. UNIDADES BÁSICAS

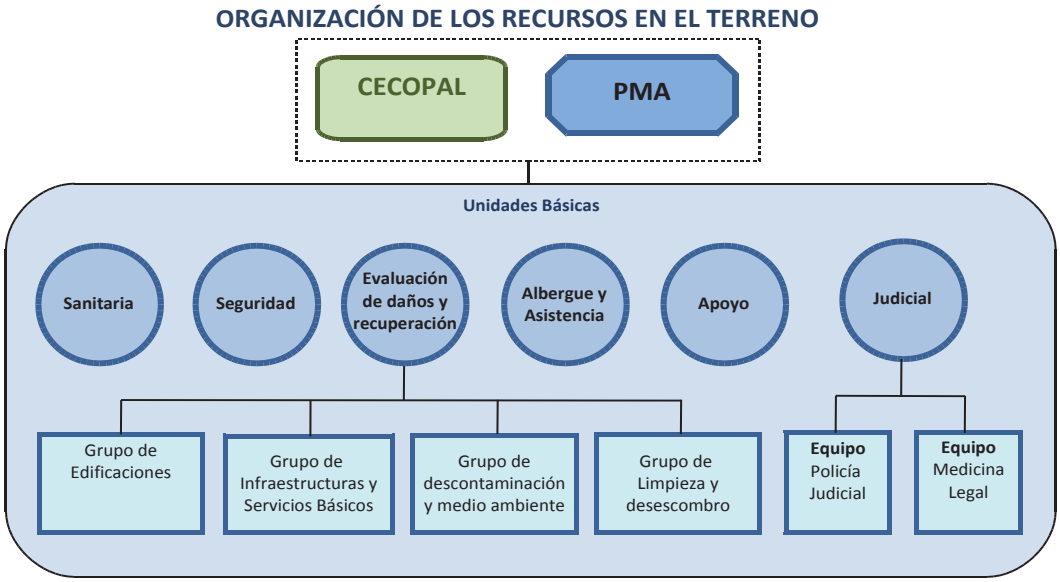
Todos los recursos movilizados, a su llegada a la zona afectada se integrarán en las *Unidades Básicas*, al mando de un coordinador designado por quien ostente la dirección en cada situación, y que realizará la coordinación en el marco de las actuaciones del *CECOPAL*.

A continuación se describen las *Unidades Básicas* que pueden constituirse:

- Unidad Sanitaria.
- Unidad de Seguridad.
- Unidad de Apoyo
- Unidad de Albergue y Asistencia.
- Unidad Judicial.
- Unidad de Evaluación de Daños y Recuperación, que se organizarán en los siguientes grupos, en función del tipo de tarea a realizar:
  - El Grupo de edificaciones.
  - El Grupo de infraestructuras y servicios básicos.
  - El Grupo de descontaminación y medioambiente.
  - El Grupo de limpieza y desescombro.

La composición y funciones de dichas Unidades Básicas serán las resultantes de la evolución de las actuaciones a llevar a cabo en la transición de la situación de emergencia a la de vuelta a la normalidad, resaltándose para cada caso aquellas funciones que adquieren más relevancia tras cesar la situación de riesgo que motiva la emergencia.

La actuación de cada una de las Unidades Básicas y Grupos en las que se organizan, será coordinada por un coordinador que seguirá las directrices que se establezcan desde el CECOPAL ó PMR constituidos, no obstante lo anterior, los coordinadores de estos grupos podrán integrarse en el CECOPAL/PMR de cada Zona de Actuación o Sector, con objeto de asegurar la actuación coordinada de todos los recursos en el terreno.

UNIDAD BÁSICA SANITARIA

El coordinador de la Unidad Básica Sanitaria será designado por la Conselleria competente en materia de Sanidad.

COMPOSICIÓN

- Recursos propios o contratados por la Conselleria competente en materia de Sanidad.
- Helicópteros de transporte sanitario.
- Recursos de la Cruz Roja.

FUNCIONES

- Atención de las necesidades sanitarias del personal en situación de albergue provisional.
- Asistencia sanitaria del personal rescatado o localizado en esta fase de Postemergencia.
- Control sanitario de aguas y alimentos.
- Control sanitario de las áreas de evacuados.
- Asesorar y coordinar las actuaciones a desarrollar en materia de Salud Pública.

UNIDAD BÁSICA DE SEGURIDAD

El coordinador de esta Unidad será un mando de la Guardia Civil o del Cuerpo Nacional de Policía.

COMPOSICIÓN

Personal de las Fuerzas del Orden: Guardia Civil, Cuerpo Nacional de Policía, Unidad Adscrita al Cuerpo Nacional de Policía en la Comunitat Valenciana y Policía Local. Asimismo, se incorporarán a esta Unidad Básica las empresas y el personal de seguridad privada que sean movilizados en caso necesario.

FUNCIONES

- Colaborar en la localización de personas extraviadas.
- Control de accesos a la zona afectada.
- Mantener y restablecer el orden público y garantizar la seguridad ciudadana.
- Coordinación y ejecución de evacuaciones.
- Apoyo en la difusión de los avisos a la población.
- Garantizar la seguridad de los bienes para evitar el saqueo de éstos.

UNIDAD BÁSICA DE APOYO

El coordinador de esta Unidad, será designado por el Director del Procedimiento en función de la naturaleza de la emergencia, estando sus funciones orientadas a la cobertura de las necesidades de apoyo logístico y asesoramiento técnico, en el caso que la emergencia tenga un origen tecnológico.

COMPOSICIÓN

- Personal Técnico de Emergencias de la Generalitat.
- Personal de las Diputaciones Provinciales y Consorcios de Bomberos, como responsables de abastecimiento y de la gestión de maquinaria para rehabilitación.
- Personal del Plan Sectorial de Transporte.
- Personal Voluntario de Protección Civil y otras organizaciones de voluntariado.
- Técnicos especialistas en función de los procesos industriales o de las sustancias peligrosas involucradas.
- En caso de considerarse necesario por parte del Alcalde del Municipio en el que se haya producido la emergencia, se podrá incorporar a esta Unidad un

representante municipal como coordinador de recursos municipales en el terreno.
- Otros técnicos o especialistas en el terreno.

FUNCIONES

- Asesoramiento técnico al Director del PMR o responsable del CECOPAL
- Efectuar el seguimiento de las medidas de protección a la población y propuesta de adopción de nuevas medidas.
- El apoyo logístico, especialmente en las áreas de Abastecimiento, Avituallamiento, transporte y comunicaciones.
- Transporte.

UNIDAD BÁSICA DE ALBERGUE Y ASISTENCIA

El coordinador de esta Unidad será el mismo que ejerciera estas funciones en la Unidad Básica de Albergue y Asistencia del Plan o Procedimiento de Actuación activado durante la fase de emergencia.

COMPOSICIÓN

- Servicios de asistencia social de la Conselleria competente en materia de servicios sociales.
- Servicios Sociales de los Ayuntamientos.
- Personal y medios de la Cruz Roja.
- Voluntarios de protección civil y otras organizaciones de voluntariado.

FUNCIONES

- Resolver las necesidades de albergue de evacuados y desplazados, surgidas en la fase de vuelta a la normalidad.
- Satisfacer las necesidades del personal alojado en los albergues provisionales, en lo relativo a alimentación, condiciones de aseo y descanso, así como vestuario.
- Apoyo psicológico a los afectados.
- Registro y seguimiento de los evacuados.

UNIDAD BÁSICA JUDICIAL

Su composición y funciones son las detalladas en el Plan Territorial de Emergencias de la Comunitat Valenciana.

UNIDAD BÁSICA DE EVALUACIÓN DE DAÑOS Y RECUPERACIÓN

Esta unidad estará formada por cuatro grupos:

- El Grupo de edificaciones.
- El Grupo de infraestructuras y Servicios Básicos.
- El Grupo de descontaminación y medioambiente.
- El Grupo de limpieza y desescombro.

COMPOSICIÓN

- **Del Grupo de edificaciones:**
  - Personal técnico de la conselleria competente en materia de Arquitectura y Vivienda.
  - Arquitectos y otros técnicos profesionales del sector de la vivienda.
  - Personal técnico de los Ayuntamientos y las Diputaciones Provinciales.
  - Equipos de trabajo de ejecución de proyectos de recuperación de edificaciones.
  - Personal de los Servicios de Bomberos.
  - Unidad de Brigadas de Emergencia.

- **Del Grupo de infraestructuras y servicios básicos:**
  - Personal técnico de la Conselleria competente en materia de Obras Públicas e Infraestructuras.
  - Personal técnico de la Administración General del Estado competente en materia de Obras Públicas e Infraestructuras.
  - Personal técnico de los Ayuntamientos, con capacidad de prestar soporte en las actuaciones que afectan a su municipio.
  - Ingenieros, Arquitectos y otros técnicos profesionales del sector de las infraestructuras y obras públicas.
  - Equipos de trabajo de ejecución de proyectos de recuperación de infraestructuras.
  - Equipos de reposición de suministros básicos de las empresas proveedoras de los servicios afectados.

- **Del Grupo de descontaminación y medioambiente:**
  - Personal técnico de la Conselleria competente en Medioambiente, especialista en calidad del aire, calidad de aguas y/o gestión de residuos, forestal, espacios naturales protegidos y biodiversidad.
  - Personal técnico de la Conselleria competente en Agricultura
  - Personal técnico de la Administración General del Estado y sus empresas públicas, especialista en distintos tipos de contaminantes.

- Personal técnico de las empresas generadoras de riesgo o especialistas en los contaminantes resultantes de la emergencia.
- Personal técnico de los Ayuntamientos y Diputaciones Provinciales.
- Equipos de trabajo de ejecución de proyectos de descontaminación y recuperación.

× **Del Grupo de limpieza y desescombro:**
- Servicios municipales de limpieza y desescombro.
- Unidad de Brigadas de Emergencia.
- Personal técnico de los Ayuntamientos y las Diputaciones Provinciales.
- Pesonal y recursos de Cruz Roja.
- Grupos de Voluntarios de Protección Civil y otras organizaciones de voluntariado.

FUNCIONES

× Del Grupo de edificaciones:
- Evaluar las condiciones de habitabilidad de las edificaciones.
- Establecer los equipos técnicos de inspección de edificios, las prioridades de su trabajo y los códigos de señales a colocar en las viviendas.
- Redactar y distribuir las normas específicas y los cuestionarios a rellenar por los equipos de inspección de edificios.
- Controlar y llevar a cabo las demoliciones.
- Apuntalamiento y actuaciones de urgencia en edificaciones.
- Ejecución de los proyectos de recuperación de edificaciones.

× Del Grupo de infraestructuras y servicios básicos:
- Evaluar las condiciones de las infraestructuras y líneas vitales.
- Adoptar las medidas provisionales que eviten el desabastecimiento y aislamiento de la población que permanece en la zona afectada por la emergencia
- Coordinar y establecer las prioridades en el restablecimiento de los Servicios Básicos.
- Ejecución de los proyectos de recuperación de infraestructuras y servicios básicos.

× Del Grupo de descontaminación y medioambiente:
- Valorar la naturaleza de la contaminación de la zona afectada.
- Determinar el alcance de la zona objeto de recuperación.
- Proponer a la dirección del presente Procedimiento las actuaciones a realizar para tratamiento de dicha contaminación.

- Asesorar en materia forestal, espacios naturales protegidos y biodiversidad.
- Ejecución de los proyectos de recuperación de las zonas contaminadas.

× Del Grupo de limpieza y desescombro:
- Limpieza de las zonas afectadas por la emergencia mediante medios convencionales y maquinaria pesada.
- Retirada de escombros y restos de enseres producidos por la situación de emergencia, tanto en la vía pública como en las viviendas particulares.

LAS FUERZAS ARMADAS

Los recursos pertenecientes a las Fuerzas Armadas, y en particular los de la Unidad Militar de Emergencias, no están adscritos al presente procedimiento, pudiendo solicitarse su participación a través de la Administración General del Estado. Los recursos de las Fuerzas Armadas, estarán dirigidos en todos los casos por sus mandos naturales y en función de sus capacidades podrán integrarse en las distintas Unidades Básicas, descritas anteriormente.

4.6. CENTRO DE RECEPCIÓN DE MEDIOS

Es el centro que tiene encomendadas las funciones de recepción y distribución de todos los medios y recursos movilizados para la resolución de la post-emergencia. Podrá constituirse a criterio del CECOPAL o PMR constituidos. En su ausencia, las funciones

Sus funciones se encuentran descritas en el *PTECV*.

4.7 CECOPAL

El Centro de Coordinación Operativa Local (CECOPAL) es el órgano de coordinación y dirección de las actuaciones que deben desarrollarse en un ámbito local determinado.

Su composición y funciones estarán establecidas en los Planes Territoriales Municipales ó sus Planes de Actuación Municipal.

5. OPERATIVIDAD

5.1. ACTIVACIÓN

En aquellos casos en los que, para el restablecimiento de la normalidad tras una emergencia, se requiera establecer mecanismos de coordinación de actuaciones o la aprobación de un Plan de Recuperación, estará justificada la activación del presente procedimiento.

5.2. SITUACIONES

DEFINICIÓN

SITUACIÓN 0	Situación en la que se han producido daños localizados y en la que para la reposición de la normalidad es suficiente con la adopción de medidas de acción inmediata y provisionales, y en que los Ayuntamientos tienen suficiente capacidad organizativa para gestionar la post-emergencia.
SITUACIÓN 1	Situación en la que la activación de los recursos de titularidad municipal es insuficiente (bien por la magnitud de las consecuencias de la emergencia o su extensión geográfica, o bien porque el plazo de finalización de las tareas se prolongaría en exceso), y en la que es necesario constituir una estructura de gestión de la Postemergencia dirigida por la Generalitat.
SITUACIÓN 2	Situación en la que es necesaria la aprobación de un *Plan de Recuperación*, y la constitución de los *Órganos de Seguimiento y Coordinación de la Postemergencia*.

5.3. ZONAS DE ACTUACIÓN Y SECTORES

En Situación 0 y 1, en función de las primeras valoraciones obtenidas de las consecuencias de la emergencia, el Director definirá las Zonas de Actuación sobre las que se realizarán las tareas contempladas en el presente procedimiento. Como regla general, cada municipio se corresponderá con una Zona de Actuación, quedando a criterio de la Dirección del Procedimiento, en base a la extensión del municipio y magnitud de las consecuencias, agrupar varios municipios en una misma Zona de Actuación.

De acuerdo con las características propias de cada Zona de Actuación (magnitud de las consecuencias, alcance de los daños, extensión geográfica …), éstas podrán dividirse en dos o más Sectores. Desde la dirección de la Zona de Actuación, se designará un Jefe de Sector para coordinación de las funciones a realizar, siguiendo las instrucciones de la Dirección de PMR o CECOPAL.

Los recursos adscritos en cada Sector seguirán las instrucciones establecidas por el Jefe del Sector, desarrollando las misiones que les correspondan en función de la Unidad Básica a la que estén adscritos.

En Situación 2, el concepto de Zona de Actuación vendrá establecido por el Plan de Recuperación, si procede, correspondiendo a los órganos de seguimiento de la Postemergencia planificar y dirigir su ejecución. En caso contrario las actuaciones podrán establecerse por proyectos, no siendo necesariamente el ámbito geográfico el que criterio que defina su alcance.

5.4. ACTUACIONES A DESARROLLAR

SITUACIÓN 0

En esta situación la dirección corresponde al director del Plan de ámbito local, quien decidirá la conveniencia de constituir el órgano de Coordinación Municipal (CECOPAL) establecida en dichos Planes. Si alguno de los municipios afectados no dispusiera del referido Plan Territorial, por parte del responsable de la corporación municipal se decidirá la composición del gabinete de coordinación que estime prodecente conforme la naturaleza de la emergencia.

Recaerá en el CECOPAL o gabinete de coordinación municipal, la coordinación y dirección de las actuaciones en cada Zona de Actuación.

En esta situación, el *CCE Generalitat* actuará como órgano de apoyo de la estructura de respuesta establecida en el municipio.

No obstante lo anterior, en aquellas infraestructuras de titularidad distinta a la municipal, o bien de titularidad privada no particular, corresponderá a su titular la activación de los recursos necesarios para su recuperación.

ACTUACIONES MUNICIPALES:

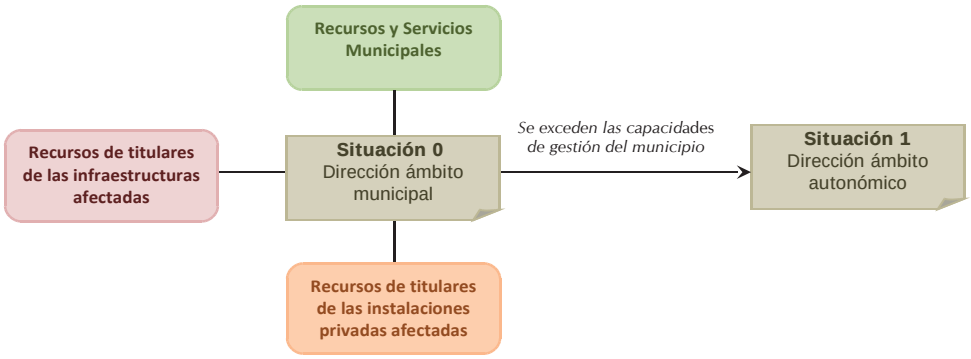
En esta situación de emergencia los Ayuntamientos desarrollarán las siguientes misiones:

- Constituir el CECOPAL, si corresponde.
- Activación de recursos de titularidad municipal (propios o contratados) orientados a la realización de las tareas necesarias para acometer las medidas de acción inmediata o provisionales.
- Atención y albergue de las personas evacuadas, con los recursos del Ayuntamiento, propios o contratados.
- Dirigir y coordinar las actuaciones de los recursos activados en la Zona de Actuación bajo su responsabilidad.
- Canalizar la información de evolución de la situación, y solicitud de recursos al *CCE Generalitat*, a través del teléfono único de emergencias 1·1·2.

ACTUACIONES DEL CCE GENERALITAT:

Permanecer en disposición de recibir y gestionar las necesidades y solicitud de activación de recursos que se formulen desde los ayuntamientos.

MEDIDAS DE ACCIÓN INMEDIATA Y PROVISIONALES

SITUACIÓN 1

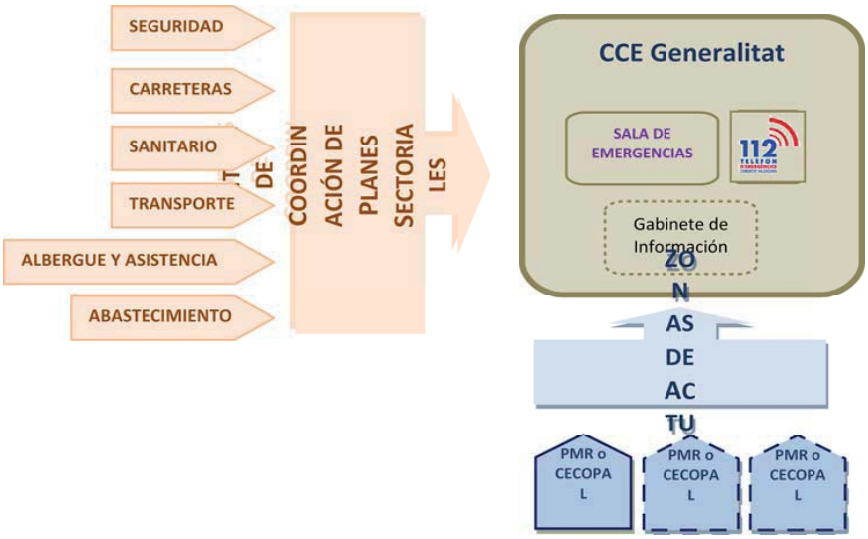
En esta situación, la dirección corresponderá al Director del presente procedimiento, y será declarada por iniciativa propia o a requerimiento del/los alcalde/s de los municipios afectados.

En Situación 1, la coordinación y dirección de las acciones en cada Zona de Actuación, podrán seguir siendo asumida por el órgano de coordinación municipal (CECOPAL), o en el caso en que éste no se constituya o a criterio de la Dirección del Procedimiento se podrá constituir un Puesto de Mando de Recuperación (P.M.R.) en cada una de las Zonas de Actuación definidas.

Corresponderá al director del CECOPAL o del PMR, según sea el caso, canalizar al Centro de Coordinación de Emergencias de la Generalitat, toda la información sobre el estado de la situación y su evolución, así como las necesidades de recursos.

Para la ejecución coordinada de dichas tareas podrán constituirse los Centros de Coordinación previstos en los respectivos Planes Sectoriales, reportando al *CCE Generalitat* las actuaciones realizadas.

COORDINACIÓN DE ACTUACIONES EN SITUACIÓN 1

ACTUACIONES MUNICIPALES:

En esta situación de los Ayuntamientos desarrollarán las siguientes misiones:

- Constituir el *CECOPAL*, si corresponde.
- Activación de recursos de titularidad municipal (propios o contratados) orientados a la realización de las tareas necesarias para acometer las medidas de acción inmediata.
- Atención y albergue de las personas evacuadas.

- Canalizar la información y solicitud de recursos al *CCE Generalitat*, a través del teléfono único de emergencias 1·1·2.
- Gestionar los recursos necesarios orientados a la adopción de medidas de acción inmediata y provisionales.

Actuaciones del CCE Generalitat

- Recibir, priorizar y gestionar las necesidades y solicitud de activación de recursos formuladas desde los ayuntamientos, a través de los respectivos *CECOPALes,* o bien desde los PMR.
- Movilizar los recursos propios y/o solicitar la movilización de los recursos de otras administraciones para el apoyo a los municipios afectados.

Actuaciones de las Centrales de Coordinación de los Planes Sectoriales

En función de la demanda de recursos y los problemas ocasionados por la emergencia, el director del presente procedimiento valorará la necesidad de solicitar la activación de uno o varios de los Planes Sectoriales.

En el momento en que se active algunos de dichos Planes Sectoriales, el *CCE Generalitat* se apoyará en el Centro de Coordinación del Plan activado, en la gestión de las demandas de recursos adscritos al mismo y en la gestión de la información sobre el área de actividad coordinada por éstos. En concreto realizarán las siguientes funciones:

- Coordinar la movilización de las demandas de intervención de sus recursos.
- Proporcionar información de retorno al *CCE Generalitat* sobre sus actuaciones.

Situación 2

Situación en la que es necesaria la aprobación de un *Plan de Recuperación,* para la identificación y ejecución de los proyectos relacionados con medidas a largo plazo o definitivas.

La declaración de la situación 2 comportará la activación de la *Oficina Única Post-emergencia* y la *Comisión Interdepartamental para el Seguimiento y Coordinación de la Post-emergencia*, que en el ejercicio de sus funciones centralizará todas las necesidades de intervención, elaborará y aprobará el *Plan de Recuperación*, llevando a cabo el seguimiento de su ejecución.

En esta situación no se descarta la necesidad de adopción, en los momentos iniciales, de medidas de acción inmediata y medidas provisionales, las cuales se efectuarán bajo la dirección y con la estructura de coordinación y seguimiento, descritas para Situación 1.

ACTUACIONES MUNICIPALES

- Constituir el *CECOPAL*, si corresponde.
- Identificar las necesidades concretas de recuperación de las infraestructuras de su titularidad y de los daños en bienes particulares de los habitantes de los respectivos municipios.
- Realizar la estimación del importe económico necesario para su recuperación.
- Dirigir dichas peticiones a la *Oficina Única Post-emergencia*.

ACTUACIONES MUNICIPALES Y DE LAS DIPUTACIONES PROVINCIALES

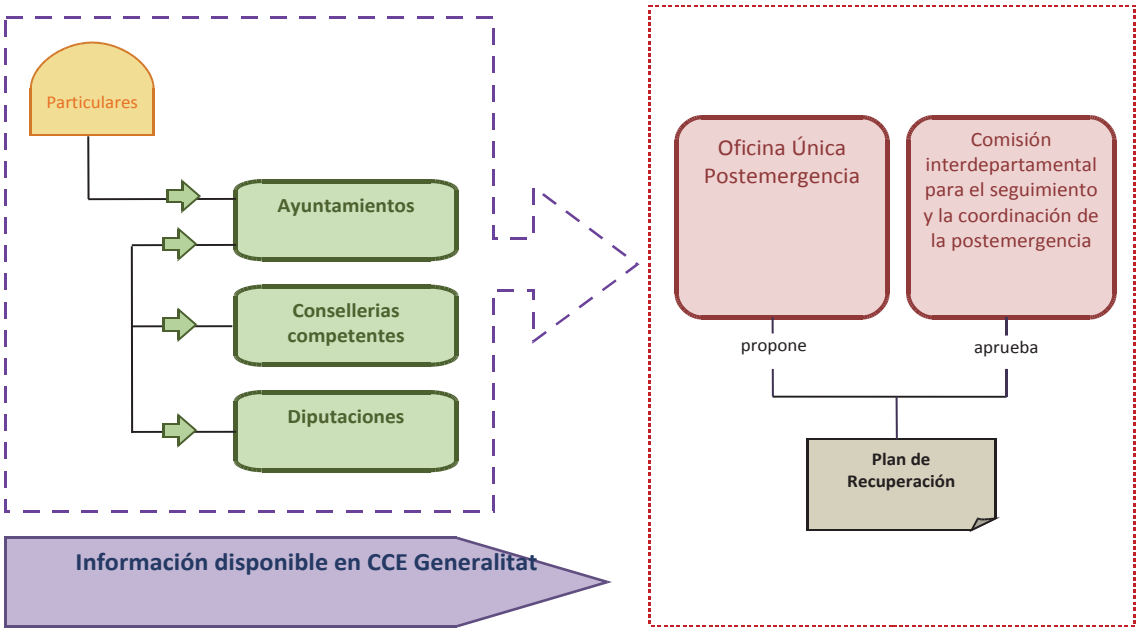
- Identificar las necesidades concretas de recuperación de las infraestructuras de su titularidad y de los daños en bienes particulares de los habitantes de los respectivos municipios.
- Realizar la estimación del importe económico necesario para su recuperación.
- Dirigir dichas peticiones a la *Oficina Única Post-emergencia*.

ACTUACIONES DE LA GENERALITAT

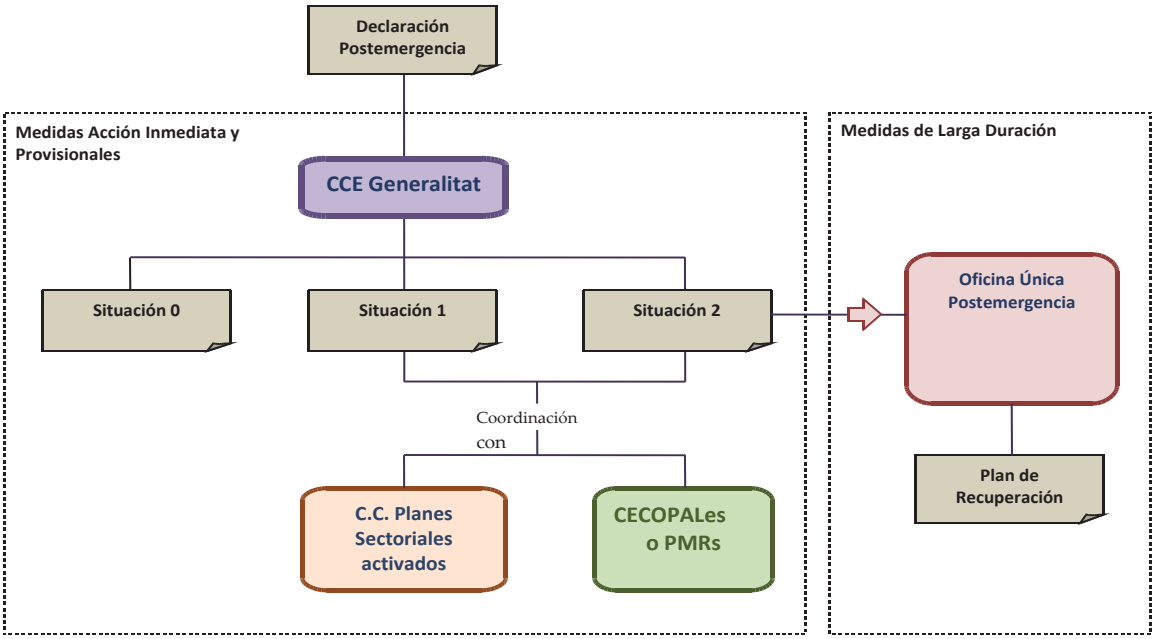
- Recibir, priorizar y gestionar las necesidades y solicitud de activación de recursos formuladas desde los ayuntamientos, a través de los respectivos *CECOPALes,* o bien desde los PMR, para la adopción de medidas de acción inmediata y provisionales.
- Movilizar los recursos propios y/o solicitar la movilización de los recursos de otras administraciones para intervención en las zonas afectadas.
- Activar la *Oficina Única Post-emergencia.*
- Constituir la *Comisión Interdepartamental para el Seguimiento y Coordinación de la Post-emergencia*.
- Recabar de las distintas consellerias de la Generalitat, la información sobre la afectación de instalaciones de su titularidad, así como la valoración económica de los proyectos de rehabilitación.
- Elaborar y aprobar el *Plan de Recuperación.*
- Publicar mediante Orden la relación de municipios afectados, siendo su vuelta a la normalidad el objeto del *Plan de Recuperación*.
- Velar por la complementariedad de las actuaciones de recuperación con las de la Administración General del Estado.

- Actualizar en la página web de la Generalitat, en el apartado *Guía Prop* ➔ *Trámites y Servicios*, la información relativa al procedimiento de declaración de daños a seguir, formularios de solicitud, documentación a presentar, plazos y toda la información complementaria que se considere relevante para garantizar la difusión de las actuaciones de la *Oficina Única Post-emergencia* y la *Comisión Interdepartamental para el Seguimiento y Coordinación de la Post-emergencia*.

MECANISMO DE APROBACIÓN DEL PLAN DE RECUPERACIÓN

ESQUEMA GENERAL DE ADOPCIÓN DE MEDIDAS

Anexo IV.
CONSEJOS A LA POBLACIÓN

SUMARIO

1. Inundaciones
2. Tormentas
3. Incendios forestales
4. Riesgo sísmico
5. Deslizamientos y desprendimientos
6. Nevadas y olas de frío
7. Olas de calor
8. Sequía
9. Fuertes vientos y temporal marítimo
10. Tornados
11. Riesgo de accidentes graves
12. Accidentes de mercancías peligrosas
13. Material pirotécnico
14. Riesgo nuclear
15. Riesgo radiológico
16. Explosiones y derrumbamientos
17. Contaminación marina
18. Autoprotección
19. En caso de emergencia llamar al 1·1·2

INUNDACIONES

ACTUACIONES PREVENTIVAS

- Infórmate del nivel de riesgo de tu municipio y si el lugar en que vives o trabajas está ubicado en una zona inundable.
- Ten preparado un botiquín de primeros auxilios.
- Para evitar las contaminaciones, coloca los productos tóxicos fuera del alcance del agua.
- Resguarda los objetos de valor y los documentos personales.
- Dispón de una linterna y de algún medio para recibir información teniendo en cuenta que se puede ir la corriente eléctrica (radio, teléfono).
- Revisa la vivienda. Limpia las bajantes y canalizaciones.
- Retira del exterior de la vivienda los objetos que puedan ser arrastrados por el agua.

¿QUÉ HACER CUANDO SE INICIA LA EMERGENCIA?

- Cuando se notifique una preemergencia, procura estar informado de la evolución de la situación. Sintoniza las emisoras de radio y televisión que den noticias de ello.
- Retira los vehículos de las zonas que puedan inundarse.
- Aléjate de las riberas de los ríos y barrancos y no permanezcas en los puentes. Pueden desmoronarse y arrastrarte en la caída.
- Localiza los puntos más altos de la zona donde te encuentras para dirigirte hacia ellos en caso de que se produzca la inundación.
- Usa de manera razonable el teléfono. No colapses las líneas.
- Prepárate para abandonar la vivienda si la situación lo requiere, haciendo caso de los consejos de las autoridades competentes.
- En este caso desconecta la electricidad, el gas y el agua de la casa y cierra y asegura todas las puertas y accesos.
- Nunca propagues rumores o noticias exageradas de daños.

RECOMENDACIONES PARA LOS AUTOMOVILISTAS

- Usa el vehículo sólo si es absolutamente imprescindible.
- Infórmate de la situación antes de iniciar el viaje.
- Circula preferentemente por carreteras principales y autopistas, moderando la velocidad.
- No intentes nunca cruzar un puente que ofrezca dudas sobre su resistencia.
- Nunca cruces con tu vehículo vados que salvan barrancos u otros tramos de carretera si están inundados. La fuerza del agua puede arrastrarte.

- Si tienes problemas de visibilidad a causa de la lluvia, detente en el arcén señalizando tu situación.
- No estaciones en cauces secos ni a la orilla de ríos, para evitar ser sorprendido por una súbita crecida de agua o riada.
- Si es necesario abandona el vehículo. Tu vida es mucho más valiosa.

VOLVIENDO A LA NORMALIDAD

- Efectúa una revisión de la vivienda para comprobar que no hay daños.
- Comprueba que funcionen correctamente los servicios básicos.
- Sigue las normas sanitarias y de higiene que indiquen las autoridades competentes.
- Seamos solidarios en las tareas de limpieza.

TORMENTAS

Los fenómenos tormentosos producen unos riesgos adicionales, como el aparato eléctrico, sobre los que conviene conocer algunos consejos:

- Evita permanecer en lugares altos como cimas y colinas.
- Evita permanecer en campo abierto. Si tienes que hacerlo, no te refugies bajo árboles, especialmente si están aislados y aléjate de rocas grandes.
- No permanezcas en el agua nadando ni en embarcaciones pequeñas, atraen los rayos con facilidad.
- Aléjate de alambradas, verjas y objetos metálicos. No uses la bicicleta ni tiendas la ropa.
- Busca refugio en el interior de una edificación.
- Si estás conduciendo, el coche cerrado es un buen lugar para permanecer. Disminuye la velocidad, extrema las precauciones y no te detengas en zonas donde pueda discurrir gran cantidad de agua.
- En casa cierra puertas y ventanas para evitar corrientes de aire. Éstas atraen los rayos.
- Desconecta los aparatos eléctricos para evitar que sean dañados por subidas de tensión.
- Si sientes una carga eléctrica (se te eriza el cabello o sientes un hormigueo en la piel), significa que un rayo está próximo. Tírate al suelo con rapidez.

INCENDIOS FORESTALES

MEDIDAS PREVENTIVAS EN LAS ZONAS FORESTALES Y EN UNA FRANJA ALREDEDOR DE 500 M

- No arrojar fósforos, colillas ni encender fuego para cocinar fuera de los lugares preparados y autorizados al efecto.
- No depositar basuras o cualquier otro tipo de desecho.
- No lanzar cohetes o cualquier otro artilugio que contenga fuego.
- Queda prohibida la quema de restos agrícolas o forestales del 1 de julio al 30 de septiembre con carácter general, y siempre que se declare el nivel 3 de Previfoc.

DURANTE EL INCENDIO FORESTAL:

SI TE ENCUENTRAS EN UNA CASA EN EL MONTE Y EL FUEGO SE ACERCA A ELLA IMPIDIENDO TU HUIDA:

- Si tienes mangueras, déjalas abiertas y dirigidas hacia el tejado.
- Cierra las puertas, ventanas y persianas. Descuelga las cortinas.
- Permanece en la casa, es el sitio más seguro, si te ves obligado a salir cúbrete la mayor parte de la piel para protegerte del calor radiante. Ponte ropa de algodón y que cubra toda la superficie del cuerpo. Moja la ropa con agua.
- Desconecta cualquier suministro de combustible (gas, gas-oil,…)
- Permanece atento a las recomendaciones de las autoridades, recuerda que puede fallar la luz, dispón de algún medio para mantenerte comunicado y recibir información (radio, teléfono).

SI TE ENCUENTRAS EN UN COCHE Y TE VES RODEADO POR EL FUEGO:

- No conduzcas a ciegas a través del humo denso, enciende los faros y los intermitentes.
- Si te ves obligado a parar, busca un sitio para detenerte donde el suelo esté limpio de vegetación y detén el motor.
- Cierra las ventanillas y puntos de ventilación y échate al suelo del coche.
- Si tienes que salir, procura que la mayor parte de tu piel esté cubierta.

SI CAMINAS A PIE POR EL MONTE Y HAY UN INCENDIO EN LAS PROXIMIDADES:

- Intenta alejarte del incendio, trata de pasar a zona ya quemada por los laterales, apartándote de la zona por donde avanza el fuego, buscando ladera abajo la cola del incendio.
- Si el fuego te rodea, trata de permanecer en terreno sin vegetación o ya quemado.
- No corras ladera arriba a menos que sepas que existe un lugar seguro.
- No intentes cruzar las llamas, salvo que veas claramente lo que hay detrás de ellas.

- Si te ves cercado intenta protegerte de la radiación, echándote al suelo detrás de una gran roca, un tronco o una depresión, cubriéndote con tierra o arena; refúgiate en hoyos o arroyos; evita depósitos elevados de agua que se calentarán por el incendio.

MEDIDAS DE AUTOPROTECCIÓN EN URBANIZACIONES:

EN LA URBANIZACIÓN:

- Se deben mantener los viales, las zonas de acceso y las cunetas limpias de vegetación seca.
- Las calles, casas y vías de acceso deben estar bien señalizados para facilitar la identificación y la localización en caso de siniestro.
- Señalizar los puntos de agua disponibles.
- Es importante disponer de una red de hidrantes.
- En la medida de lo posible, mantener limpio de vegetación el perímetro de la urbanización.

EN LAS PARCELAS:

- Quitar las ramas situadas sobre tejados o cerca de la chimenea.
- Tener localizadas las herramientas que puedan ser útiles en caso de incendio.

EN CASO DE INCENDIO:

- Llama al 1.1.2
- Evacúa inmediatamente si así os lo indican las fuerzas y cuerpos de seguridad. Con calma y ordenadamente.
- Si no tienes tiempo de abandonar la casa:

  - ✓ Intenta comunicar tu situación a las autoridades.
  - ✓ Retira todos los elementos combustibles, incluidos muebles de jardín, de alrededor de la casa.
  - ✓ Cierra herméticamente la casa.
  - ✓ Desconecta cualquier suministro de combustible (gas, gas-oil,…)
  - ✓ Haz acopio de agua (bañera, fregadero,…)
  - ✓ Ponte ropa de algodón y que cubra toda la superficie del cuerpo.
  - ✓ Prepara la documentación y objetos importantes en el coche por si tienes que huir.
  - ✓ Si puedes, quita las cortinas.

RIESGO SÍSMICO

SI VIVES EN UNA ZONA CON RIESGO

- Asegura al suelo o paredes las conducciones y bombonas de gas, y los objetos de gran tamaño y peso (estanterías, armarios,...) que puedan caerse o volcarse.
- Ten a mano, en un lugar conocido por toda la familia, una linterna, un botiquín y un sistema que te permita comunicarte (radio, teléfono).
- Ten un especial cuidado con la ubicación de los productos tóxicos o inflamables, a fin de evitar que se produzcan derrames.
- Revisar y reforzar chimeneas, cornisas o balcones, como partes de las edificaciones que primero se pueden desprender.
- Revisar las instalaciones que puedan romperse: electricidad, conducciones de agua, gas y saneamientos.

DURANTE UN TERREMOTO

Un terremoto puede durar desde unos pocos segundos hasta algo más de un minuto. Si es grande primero se notará una perturbación moderada, las ondas P, pero luego el suelo vibrará violentamente y posiblemente se perderá el equilibrio. Es también probable no poder moverse: numerosos objetos caen, las ventanas y puertas se abren y cierran violentamente

Independientemente del lugar, se ha mantener la calma y no dejarse dominar por el miedo. Con toda probabilidad la primera reacción será de sorpresa o confusión. En ningún caso y circunstancia ha de gritarse ¡es un terremoto!, que puede alimentar el miedo de otros. Mejor gritar ¡A cubierto! que puede ayudar a que alguien salve su vida situándose en un lugar seguro.

La reacción dependerá de dónde se encuentre cada persona cuando ocurra el terremoto.

Consideramos a continuación las circunstancias más probables:

DENTRO DE UN EDIFICIO:

- Continúa dentro hasta que acabe el terremoto.
- Aléjate de todo objeto que pueda caer encima. Aléjate también de ventanas o espejos que cuyo cristal pueda estallar y cortar.
- Evita pasar debajo de puertas con ventanales encima del marco de la puerta.
- Busca una mesa o mueble sólido y métete debajo.

- Si te encuentras en un pasillo, un pilar, una esquina de la sala o el marco de una puerta (siempre que no tengan un ventanal encima) siéntate en el suelo, flexionando y levantando las rodillas para cubrir el cuerpo y proteger la cabeza con las manos. Si tienes un libro, periódico, casco, un cojín o algo con qué cubrir la cabeza, hazlo inmediatamente.
- No utilices los ascensores, la fuerza motriz puede interrumpirse.

EN CASA: SIGUE LAS RECOMENDACIONES ANTERIORES PERO ADEMÁS:

- Si estás en la cocina, sal inmediatamente de ella. Es el cuarto más peligroso de la casa por el gran número de objetos que hay en los armarios y que pueden caer.
- Si estás descalzo (en la cama, ducha, etc.), arroja una manta o toalla al suelo y anda arrastrando los pies sobre ella para evitar cortes con cristales rotos. Procura meterte bajo la cama hasta que pase el terremoto.
- Si estás en una silla de ruedas, bloquea las ruedas y cubre el cuerpo doblándote sobre tí mismo y cubriendo cuello y cabeza con las manos, manta u otro objeto que se tenga a mano.

EN UN EDIFICIO PÚBLICO (SUPERMERCADO, CINE, BIBLIOTECA, ETC):

- No corras despavorido hacia la salida. Se puede crear una avalancha humana que con toda probabilidad provocará más heridos que el propio terremoto.
- Aléjate de ventanas o puertas de cristal.
- Si estás en el cine o el teatro échate al suelo, de rodillas, cubriendo cabeza y cuello con las manos. Procura además realizarlo en el hueco de tu butaca, de manera que el resto de personas puedan hacer lo propio en sus respectivos huecos.
- En espacios con estanterías (bibliotecas, archivos, supermercados, etc.) sal de los pasillos donde se encuentran las estanterías y agáchate, de rodillas, cubriendo tu cabeza y cuello, junto a los laterales de las estanterías.
- En la escuela haz que los niños y estudiantes se arrodillen debajo de su pupitre, poniéndose un libro sobre la cabeza.

EN UN VEHÍCULO CONDUCIENDO:

- Detén lentamente el vehículo, en el arcén de la carretera.
- No pares nunca debajo o sobre la plataforma de un puente. Tampoco junto a postes, edificios degradados o zonas de desprendimientos.
- No salgas del vehículo hasta que termine el terremoto.
- Procura no bloquear la carretera.

EN LA CALLE:

- Aléjate de edificios, carreteras, postes o árboles. Busca sitios abiertos.
- Si no tienes cerca un sitio abierto, cúbrete en el zaguán de la casa más próxima, preferentemente bajo el marco de la puerta de entrada, sin penetrar en el patio o rellano de la vivienda.

Después de un terremoto

Una vez que ha terminado la vibración, la respuesta de las personas va a variar dependiendo de dónde se encuentren y de los daños ocasionados. Como en los casos anteriores vamos a considerar varias posibilidades.

En casa:

- Si estás en la oscuridad no enciendas la luz o una vela. Utiliza la linterna.
- Cierra la espita del gas, el suministro de luz y el agua.
- Si aprecias un escape de gas no cortes la luz; al hacerlo puede saltar una chispa que prenda el escape. No utilices aparatos eléctricos que puedan causar chispas y abandona rápidamente el edificio.
- No abandones la vivienda si no se observan daños en ella, pero tampoco te asomes a ventanas o balcones, que podrían fallar con el peso.
- No bebas agua sin haber confirmado su potabilidad.
- Si fuera necesario evacuar la vivienda, hacerlo todos los miembros de la familia conjuntamente. Si alguien no responde puede estar conmocionado y requerir ayuda.
- Si se debe evacuar la casa y se vive en un bloque de viviendas, utilizar las escaleras, nunca el ascensor. Esperar a que un técnico revise los daños y determine si es seguro volver a ocuparla.
- Si se vuelve a casa, no entrar en ella si se observan daños.
- Aléjate de cables rotos o caídos. Vigila que los niños no se acerquen a ellos.
- No utilices el teléfono a menos que sea estrictamente necesario. Se pueden colapsar líneas vitales de comunicación de las autoridades.
- Mantente a la escucha y sigue las instrucciones oficiales impartidas a través de los medios de comunicación (TV o radio).
- Si no hay suministro de agua, no utilices el agua de la cisterna del inodoro, pues puede ser muy útil.
- Procura no mover a personas gravemente heridas a menos que sea necesario. Espera a que lleguen equipos de rescate.

SI TE QUEDAS ATRAPADO EN LOS ESCOMBROS:

- Debes procurar escapar por los huecos existentes entre los escombros. Mantén la calma.
- Si es posible, utiliza una linterna para realizar señales sobre la ubicación.
- Evita movimientos innecesarios para no inhalar polvo.
- Cúbrete la nariz y la boca con lo que tengas a mano (el tejido de algodón denso puede actuar como un buen filtro).
- Haz ruido en una tubería o pared para que los rescatadores puedan oírlo. Si es posible, utilizar un silbato o sonido fuerte para realizar señales a los rescatadores.
- Grita sólo como último recurso. Los gritos pueden hacer inhalar cantidades peligrosas de polvo.

Si estás en **LA ESCUELA**, sigue el plan de emergencia establecido en la misma.

En un **VEHÍCULO**, enciende la radio y procura volver a casa con gran precaución, evitando rutas que crucen numerosos puentes. En ningún caso se debe volver a casa si se vive aguas abajo de una presa o cerca de la playa.

En un **BARCO** si el terremoto ha sido violento, posiblemente se forme un maremoto. Si estás fuera y alejado del puerto, dirígete inmediatamente a mar abierto, allí las olas de maremoto tendrán mucha menor altura debido a la mayor profundidad del mar. Si por el contrario te encuentras en el puerto, baja del barco y aléjate inmediatamente de la costa. En ningún caso se ha de ir a la playa a ver venir el posible maremoto.

DESLIZAMIENTOS Y DESPRENDIMIENTOS

- Si valoras la posibilidad de un deslizamiento gradual, o relativamente lento, no dejes para última hora la evacuación.
- Procura advertir a tus vecinos sobre el peligro.
- Aléjate de muros, árboles y postes del tendido eléctrico.
- Extrema las medidas de seguridad al conducir un vehículo y circula con las luces cortas encendidas, toma precauciones ante la posibilidad de hundimientos, deslizamientos de tierra y derrumbes e inmediatamente notifícalo a las autoridades.

SI TE ENCUENTRAS EN EL INTERIOR DE UNA VIVIENDA

- Permanece en su interior.
- Protégete de inmediato bajo algún escritorio o mueble robusto y fuerte.

SI TE ENCUENTRAS EN EL EXTERIOR

- Aléjate del lugar.
- Corre a las partes altas más cercanas en dirección contraria a la amenaza, que hayas identificado antes como de bajo riesgo.
- Si se aproximan rocas u otro tipo de derrubios, corre a un refugio cercano (bosque o edificio).
- Si no es posible el escape, acurrúcate y protégete la cabeza.

QUÉ HACER DESPUÉS DE UNA EMERGENCIA

- Mantente alejado del área del deslizamiento. Puede haber peligro de nuevos deslizamientos.
- Revisa si hay personas heridas o atrapadas cerca al área del deslizamiento.
- Presta ayuda y apoyo.
- Sintoniza las noticias de radio o televisión sobre la emergencia.

NEVADAS Y OLAS DE FRÍO

ANTES DE LA LLEGADA DEL INVIERNO EN ZONAS DONDE SE PRODUCEN NEVADAS

- Almacena alimentos y combustibles para un período de aislamiento de una semana. Adquiere pilas de repuesto para los aparatos de radio.
- Prepara un botiquín de primeros auxilios y aquellos medicamentos que sean utilizados permanente o esporádicamente por todos o alguno de los miembros de la unidad familiar.
- Dispón de ropa y calzado adecuados para estas contingencias.
- Controla todos aquellos puntos por donde haya contacto con el exterior: cierres de ventanas, puertas, etc.
- Revisa tejados y bajantes de agua.
- Si la calefacción no se va a usar o está averiada, procura que el circuito de agua no tenga mucha presión.
- Si vives en una zona rural propensa a quedar aislada en época de nieve, ten a mano una estufa y cocina de camping así como productos de limpieza.

DURANTE LA OLA DE FRÍO, NEVADAS Y HIELOS

- Mantente informado de la situación meteorológica.

EN EL EXTERIOR:

- Si pasas mucho tiempo en el exterior, es mejor llevar varias prendas ligeras y cálidas superpuestas que una sola prenda de tejido grueso. Evita prendas ajustadas para que el aire circule entre la piel y la ropa actuando como aislante.
- Las manoplas proporcionan más calor que los guantes.
- Procura permanecer seco.
- El exceso de sudoración incrementa la pérdida de calor. Si tienes calor quítate alguna prenda.
- El peligro máximo se produce cuando hay ventisca. Evita las salidas o desplazamientos en estos casos.
- Evita la entrada de aire extremadamente frío en los pulmones. Protégete rostro y cabeza.

EN CASA:

- Utiliza el teléfono para las llamadas imprescindibles.
- Los niños deben estar alejados de estufas y braseros.
- Ten cuidado con las estufas de carbón, eléctricas y de gas, procurando que no estén próximas a visillos y cortinas.
- Toma precauciones para evitar el envenenamiento producido por el uso de braseros o estufas de leña, carbón o gas en lugares cerrados sin renovación de aire. Ten a mano un extintor ante la posibilidad de incendio.
- Desconecta todos los aparatos eléctricos que no sean necesarios. Ten a mano velas, linternas y pilas.
- Mantén un grifo ligeramente abierto en casa si es necesario, a fin de evitar la rotura por congelación de las tuberías.
- Cuida el aislamiento de la casa, evita las corrientes.
- Las personas más sensibles son los recién nacidos y lactantes, las personas mayores y personas con ciertas enfermedades crónicas o en tratamiento. Estas personas deben evitar exponerse al exterior.

RECOMENDACIONES PARA LOS AUTOMOVILISTAS

- Viaja únicamente si es imprescindible y procura no hacerlo solo ni de noche. Utiliza, a ser posible, transporte público.
- Si vas a emprender un viaje llena el depósito de gasolina, lleva radio, pala, cuerda, cadenas, una linterna y ropa de abrigo. También algún alimento rico en calorías (chocolate, frutos secos,...), agua, teléfono móvil y tu medicación habitual. Revisa frenos, neumáticos y anticongelante.
- Procura no agotar el combustible.
- Mantente informado por radio de la situación meteorológica y de las informaciones oficiales sobre el estado de la red viaria.

MEDIDAS PREVENTIVAS EN ACTIVIDADES DE MONTAÑA O SIMILARES

ANTES DE SALIR

- Infórmate de la predicción meteorológica de la zona a la que te diriges.
- Escoge una ruta adecuada a tu nivel de preparación.
- Infórmate de la localización de los refugios o cabañas donde resguardarte en caso de descenso brusco de las temperaturas.
- Presta atención a las indicaciones de los carteles o señales sobre riesgos de la montaña.
- Informa a alguien de tu ruta y las previsiones de llegada.

EN LA MONTAÑA

- Equípate de forma adecuada. Lleva contigo el teléfono móvil. Evita ropa excesivamente ajustada.
- Consume alimentos ricos en hidratos de carbono y grasas (galletas, chocolate, frutos secos)
- Evita mojarte y no tengas la piel expuesta al frío.

OLAS DE CALOR

- Especial cuidado con niños y ancianos. Los menores de 5 años y los mayores de 65 son los más vulnerables, así como las personas muy obesas, enfermas o que tomen determinados medicamentos. También las personas con una actividad que requiere esfuerzo físico deben tener mucha precaución.
- Procura exponerte al sol el menor tiempo posible. Utiliza protección para rayos solares.
- Es conveniente vestir con ropa ligera, de colores claros y cubriendo la mayor parte del cuerpo, sobre todo la cabeza.
- Las comidas deben ser ligeras, con alimentos ricos en agua y sales minerales, como fruta y verduras. Bebe mucha agua.
- Evita el ejercicio físico prolongado, sobre todo en las horas centrales del día.
- Vigila a niños y ancianos, comprueba su estado y su ingesta de líquidos.
- Nunca dejes a alguien en el interior de un vehículo cerrado.

SEQUÍA

- Revisa el estado de las tuberías para evitar pérdidas por averías y cierra ligeramente las llaves de paso para disminuir el caudal.
- Almacena agua.
- Ahorra el consumo en la limpieza de la casa. Utiliza la lavadora y el lavavajillas con la carga completa.
- No riegues plantas y jardines.
- No dejes el grifo abierto en el lavabo ni en la ducha. No te bañes, es preferible la ducha.
- Si el agua que se consume no es de suministro controlado, hiérvela durante 15 minutos antes de beberla.
- El agua del lavabo, de la vajilla y otros utensilios de cocina debe ser segura.
- No te bañes en lugares donde el agua puede estar contaminada.
- Debe intensificarse la cloración del agua de piscinas y lugares proclives a sufrir contaminación.
- Evita los ejercicios físicos que causen gran fatiga y sudoración.
- Cuida tus ojos, pueden verse afectados por la atmósfera seca.

FUERTES VIENTOS Y TEMPORAL MARÍTIMO

En estas situaciones meteorológicas, debido a la dificultad de combatir estos fenómenos, el seguimiento de los consejos y la actitud de la población, a través de la adopción de medidas preventivas y de autoprotección, resulta esencial en la reducción del número potencial de sucesos.

PREVENCIÓN EN EL HOGAR

- Revisa tu vivienda para que no haya cornisas, balcones y fachadas en mal estado que puedan producir caídas de cascotes y escombros.
- Cierra puertas y ventanas para evitar corrientes de aire que puedan llevar a la rotura y caída de cristales.
- Asegura elementos como los toldos, persianas y antenas.
- Retira las macetas y cualquier objeto que pueda caer a la calle.

QUÉ HACER EN LA CALLE O EN EL CAMPO

- No salgas si no es necesario.
- Aléjate de casas viejas o en mal estado.
- Evita los muros, las vallas publicitarias, cornisas y árboles.
- Los árboles ofrecen el peligro de caída y rotura de grandes ramas. No transites por parques o avenidas arboladas.
- No pases por debajo de andamios o edificios en construcción.
- Los postes de luz y torres de alta tensión son muy peligrosos. Aléjate y en caso de caída avisa al teléfono de emergencias 1·1·2.

PRECAUCIÓN EN LA CARRETERA

- Si es posible evita circular. Usa preferentemente el transporte público y en caso de tener que salir, infórmate de la predicción meteorológica.
- Reduce la velocidad a límites de seguridad. Un golpe de viento puede desviarte de la trayectoria.
- Las motos y los vehículos de grandes dimensiones que ofrecen una gran superficie de contacto con el viento (camiones, furgonetas, vehículos con remolque o roulottes) corren el peligro de volcar ante vientos transversales.
- En caso de necesidad, párate en una zona segura y espera a que amaine el viento.

EL TEMPORAL EN ZONAS MARÍTIMAS

- Protege tu vivienda ante la posible invasión del agua del mar.
- Si estás en un camping permanece atento a la posibilidad de evacuación.
- No te acerques a paseos marítimos, espigones o acantilados. La fuerza del agua te puede arrastrar.
- No circules con vehículos por carreteras cercanas a la línea de playa.
- Abstente de practicar cualquier tipo de deporte náutico. Si dispones de embarcación procura asegurar su amarre en un lugar resguardado.

TORNADOS

QUÉ HACER DURANTE UN TORNADO

SI TE ENCUENTRAS EN CASA:

- Dirígete enseguida a un cuarto interior, sin ventanas; sótano o al nivel más bajo del edificio.
- Si no hay sótano ve a un pasillo interior o cuarto pequeño interior sin ventanas, como un baño.
- Aléjate de las ventanas.
- Métete debajo de un mueble resistente, como un banco de trabajo, mesa o escritorio pesado y sujétate a éste.
- Usa los brazos para proteger la cabeza y el cuello.
- Si te encuentras en una casa móvil, *roulotte* o tienda de campaña, sal y busca refugio en algún otro lugar.

SI TE ENCUENTRAS EN EL TRABAJO O EN LA ESCUELA:

- Evita los lugares con techos amplios, como auditorios, cafeterías, pasillos largos o centros comerciales.
- Métete debajo de un mueble resistente, como un banco de trabajo, mesa o escritorio pesado y sujétate a éste.
- Usa los brazos para proteger la cabeza y el cuello.

SI TE ENCUENTRAS A LA INTEMPERIE:

- Si es posible, entra en un edificio.
- Si no hay un refugio cerca o no tienes tiempo de refugiarte en interiores, acuéstate en una zanja o área que esté en un nivel bajo o acuclíllate cerca de un edificio. Ten cuidado con la posibilidad de que se produzca una inundación.

SI TE ENCUENTRAS EN UN AUTOMÓVIL:

- Nunca trates de ganarle a un tornado conduciendo en un automóvil o camioneta.
- Baja del automóvil inmediatamente y busca refugio en un edificio cercano.
- Si no tienes tiempo de refugiarte en interiores, baja del automóvil y acuéstate en una zanja o área que esté en un nivel bajo, lejos del vehículo. Ten cuidado con la posibilidad de que se produzca una inundación.

Después de un tornado

- Solicita ayuda.
- Si percibes olor a gas, no prendas ningún aparato o interruptor. Esto incluye usar teléfonos, linternas o un teléfono móvil.
- Enciende la radio o la televisión para oír la información de emergencia más reciente.
- Aléjate de los edificios dañados. Regresa a casa sólo cuando las autoridades digan que no hay peligro.
- Usa el teléfono sólo para hacer llamadas de emergencia.
- Limpia los derrames de medicamentos, productos peligrosos, gasolina u otros líquidos inflamables de inmediato. Sal del edificio si huele a gas o a emanaciones químicas.
- Recuerda ayudar a tus vecinos que puedan requerir asistencia especial: niños pequeños, ancianos y personas con discapacidades. Ayuda a las personas lesionadas.

RIESGO DE ACCIDENTES GRAVES

CONFINAMIENTO A CAUSA DE UN INCENDIO

SI ESTÁS EN CASA:

- Enciérrate en casa si es posible en las habitaciones más interiores.
- Cierra las puertas y ventanas.
- Apaga y tapa sistemas de climatización y de ventilación, así como otros orificios en comunicación con el exterior.
- Aléjate de las ventanas y de las vidrieras y confínate en la parte opuesta de donde se ha producido el incendio.
- Procúrate una linterna y una radio.
- Escucha la radio para informarte de la evolución del accidente y de las acciones a realizar. Para ello, sintoniza una emisora local (Radio Nacional, Canal 9,...).
- Permanece atento a los avisos por megafonía.
- Sigue las instrucciones de las autoridades.
- No vayas a buscar a los niños al colegio. El profesor se ocupará de ellos.
- No fumes.
- No telefonees, deja las líneas libres para los equipos de emergencia.
- Debes estar preparado para una evacuación, prepara tu documentación y medicamentos de uso diario.

SI ESTÁS FUERA:

- Si estás en la calle refúgiate en el primer edificio que veas.
- El vehículo no es un lugar seguro, confínate en el primer edificio que veas.

CONFINAMIENTO A CAUSA DE UNA EXPLOSIÓN

SI ESTÁS EN CASA:

- Enciérrate en casa si es posible en las habitaciones más interiores.
- Cierra las puertas y ventanas.
- Cierra la llave del gas y dispara el automático de la luz.
- Protege los vidrios de las ventanas haciendo una cruz con cinta aislante.
- Baja las persianas.
- Utiliza las mesas, sillas y muebles como barrera.
- Aléjate de las ventanas y de las vidrieras y confínate en la parte opuesta de donde se espera la explosión.
- Procúrate una linterna y una radio.
- Escucha la radio para informarte de la evolución del accidente y de las acciones a realizar. Para ello, sintoniza una emisora local (Radio Nacional, Canal 9,...).

- permanece atento a los avisos por megafonía.
- Sigue las instrucciones de las autoridades.
- No vaya a buscar a los niños al colegio. El profesor se ocupará de ellos.
- No fumes.
- No telefonees, deja las líneas libres para los equipos de emergencia.
- Debes estar preparado para una evacuación, prepara tu documentación y medicamentos de uso diario.

SI ESTÁS FUERA:

- Protégete detrás de taludes naturales.
- No crees ningún punto de ignición.

CONFINAMIENTO A CAUSA DE UNA NUBE TÓXICA

SI ESTÁS EN CASA:

- Enciérrate en casa si es posible en las habitaciones más interiores.
- Cierra las puertas y ventanas.
- Apaga y tapa sistemas de climatización y de ventilación, así como otros orificios en comunicación con el exterior.
- Respira través de trapos mojados.
- No salga al exterior hasta que las autoridades no lo comuniquen.
- No bebas agua no embotellada hasta que las autoridades lo comuniquen.
- Ventila la casa, cuando la autoridad haya comunicado que se puede salir.
- Procúrate una linterna y una radio, alimentos envasados y agua embotellada.
- Escucha la radio para informarte de la evolución del accidente y de las acciones a realizar. Para ello, sintoniza una emisora local (Radio Nacional, Canal 9,...).
- Permanece atento a los avisos por megafonía.
- Sigue las instrucciones de las autoridades.
- No vayas a buscar a los niños al colegio. El profesor se ocupará de ellos.
- No fumes.
- No telefonees, deja las líneas libres para los equipos de emergencia.
- Debes estar preparado para una evacuación, prepara tu documentación y medicamentos de uso diario.

SI ESTÁS FUERA:

- Huye de la nube en dirección transversal al viento, ni a favor ni en contra.

ALEJAMIENTO/EVACUACIÓN DE LA POBLACIÓN HACIA ZONAS SEGURAS

- Sigue las instrucciones que las autoridades facilitarán por radio o por megafonía local.

- Cierra la llave del gas y dispare el automático de la luz.
- Abandona tu casa o empresa y dirígete lo más rápidamente posible hacia los puntos de encuentro.
- Si desconoces dónde se encuentra el punto de encuentro, pregunta al policía más próximo.
- No vayas a buscar a los niños al colegio. El profesor se ocupará de ellos.
- No fumes.
- No telefonees, deja las líneas libres para los equipos de emergencia.
- Ten preparada tu documentación y medicamentos de uso diario.
- No utilices los ascensores.
- Bajo ninguna circunstancia te detengas a contemplar ningún tipo de derrame de producto, incendio u otro tipo de accidente.
- Abstente de crear ningún punto de posible ignición.

ACCIDENTES DE MERCANCÍAS PELIGROSAS

SI ERES LA PERSONA QUE DETECTA EL ACCIDENTE:

- Si el conductor del vehículo no ha resultado accidentado, sigue las instrucciones o consejos que él te dé.
- Si el conductor del vehículo ha resultado accidentado avisa rápidamente al teléfono de emergencias 1·1·2 y procura dar el mayor número de datos del accidente, especialmente:
    1. Lugar del accidente.
    2. Tipo de accidente (fuga, derrame, incendio o explosión).
    3. Datos del panel naranja del vehículo.
    4. Estado del conductor y número de heridos, si los hubiera.
    5. Teléfono o modo de contacto posterior.
    6. En todo momento mantén la calma.

SI LLEGAS AL LUGAR DEL ACCIDENTE:

- No te acerques por ningún motivo al vehículo accidentado y aléjate inmediatamente del accidente.
- Si viajas en coche, aléjalo también.
- Respeta los cordones de seguridad que establezcan los servicios de orden y sigue sus instrucciones.
- Evita situarte en la dirección del aire, por si hubiera algún elemento tóxico que pudiera afectar a tu salud.

SI ESTÁS EN CASA:

- Cierra todas las ventanas, miradores y puertas exteriores, bajea las persianas y aléjate de la fachada del edificio. No permanezcas en ningún caso asomado a balcones, ventanas ni mirando tras los cristales.
- Cierra la llave de paso del gas y dispara el automático de la luz.
- Usa el teléfono para las llamadas imprescindibles.
- No bebas agua del grifo hasta que las autoridades sanitarias confirmen que no ha habido contaminación.
- Ten un aparato de radio a pilas para poder sintonizar las emisoras y seguir las instrucciones transmitidas por las autoridades competentes.
- Sigue atento a los posibles avisos que por megafonía puedan dar las fuerzas del orden y permanece preparado para una posible evacuación (ten lista tu documentación y medicamentos de uso diario).

MATERIAL PIROTÉCNICO

- Adquiere los productos pirotécnicos en establecimientos debidamente autorizados.
- Utiliza los productos pirotécnicos dejando suficiente espacio con las personas. Nunca lances productos pirotécnicos contra personas.
- No guardes petardos en los bolsillos.
- Nunca enciendas un petardo dentro de casa o en patios interiores.
- No sujetes los petardos encendidos con las manos, ni los pongas cerca de la cara o el cuerpo.
- Vigila que no haya cerca material inflamable.
- No introduzcas petardos en recipientes para hacerlos estallar, los fragmentos del recipiente pueden dañar a alguien debido a la explosión.
- No emplees ningún material pirotécnico a menos de 500 metros de zonas forestales.

EN ESPECTÁCULOS PIROTÉCNICOS:

- Respeta la distancia de seguridad. Sitúate detrás de las vallas que la delimitan.
- Para evitar lesiones de oído, permanece con la boca abierta durante las *mascletàs.*
- Protégete de la caída de objetos y restos del espectáculo.
- No accedas al recinto de seguridad aunque haya terminado el espectáulo.
- Evita estacionar tu vehículo en el lugar de los actos y calles próximas, podría resultar un obstáculo en caso de evacuación.
- Sigue las indicaciones del personal de seguridad.

RIESGO NUCLEAR

Estos consejos van dirigidos a la población situada en el área de influencia de una central nuclear.

- Confinarse en casa cerrando puertas, ventanas o cualquier hueco al exterior. Cubrir con trapos húmedos las posibles rendijas y desconectar aparatos de aire acondicionado. Si es posible, confínate en el sótano.
- Si los niños están en la escuela, no te precipites en ir a buscarlos. Las autoridades se encargarán de llevarlos a casa o a un lugar seguro. Los padres serán informados.
- Permanece atento a las informaciones transmitidas por las emisoras de radio, televisión y megafonía.
- No propagues opiniones no contrastadas oficialmente, puede suponer un riesgo añadido.
- No abusar del uso del teléfono para evitar el bloqueo de líneas.
- Si estás en la calle, confínate en el edificio más próximo.
- El coche no es un lugar seguro. Confínate en el primer edificio que encuentres.
- Una vez ocurrido el accidente es preferible consumir únicamente bebidas y alimentos envasados y agua embotellada.
- La serenidad y la reflexión son los mejores aliados para afrontar una situación de emergencia. La seguridad de tu comportamiento favorecerá la tranquilidad de las personas que están a tu alrededor.
- Existen métodos muy sencillos que limitan la contaminación superficial y la inhalación de partículas radiactivas dispersas en el aire: uso de prendas alrededor del cuerpo, taponamiento de los orificios nasales y de las rendijas en los accesos al interior de edificios, parada de los sistemas de ventilación, etc.
- Si crees que has estado expuesto a radiación nuclear: sigue siempre las instrucciones que te den las autoridades; cámbiate la ropa y ciérrala en una bolsa para ser tratada como contaminada. Se instalarán unidades de descontaminación.
- Atiende en todo momento las instrucciones de las autoridades en cuanto a:

    - Evacuaciones o confinamiento en los domicilios.
    - Medidas de profilaxis de agua y alimentos.
    - Cualquier instrucción aportada por las autoridades.

RIESGO RADIOLÓGICO

EN PRESENCIA DE RIESGO RADIOLÓGICO:

Como sucede con cualquier radiación, lo importante es evitar o limitar la exposición. Busca refugio. Mientras, procura respirar a través de un paño (camisa, abrigo,…) para limitar la exposición.

Si el riesgo se produce en el interior de un edificio sal inmediatamente y busca refugio seguro.

AL AIRE LIBRE:

Si se ha producido una emisión atmosférica (humo proveniente de un incendio o bomba): busca inmediatamente refugio en el edificio intacto más cercano.

Si la exposición se concentra en un punto: buscar inmediatamente refugio considerando que la distancia es un factor atenuante del riesgo.

EN INTERIORES:

Si se ha producido una emisión atmosférica (humo proveniente de un incendio o bomba):

- Permanecer dentro del edificio durante la emisión (humo).
- Desactiva la ventilación y calefacción, cierra las ventanas, ventilaciones, amortiguadores de chimenea, ventiladores de escape y aperturas de la secadora de ropa. Lleva contigo sistemas que permitan comunicarte y recibir información (radio, teléfono …) .
- Busca refugio inmediatamente, preferiblemente en un sótano o en un cuarto interior. Sella ventanas y puertas exteriores que no encajan perfectamente con cinta americana o toallas mojadas para reducir la infiltración de partículas radiactivas.
- A modo de precaución, mantener las manos lejos de la boca y no comer o beber hasta lavar las manos y la cara. No fumar.
- Mantenerse a la escucha y seguir las instrucciones oficiales impartidas a través de los medios de comunicación (TV o radio).

Si la exposición se concentra en un punto, buscar inmediatamente refugio considerando que la distancia es un factor atenuante del riesgo.

FINALIZADA LA EXPOSICIÓN AL RIESGO:

Si consideras que pudieras haber quedado contaminado (posible presencia de humo, líquido o polvo radiactivo) Después de encontrar refugios seguros, quienes han estado expuestos a material radiactivo deben descontaminarse. No comer, beber, fumar o colocar las manos cerca de la boca hasta que las manos y la cara estén lavadas y se haya cambiado la ropa exterior posiblemente contaminada.

Para ello, quítate la ropa e introdúcela en una bolsa plástica que debe quedar sellada. Dúchate muy bien con agua y jabón procurando que el agua contaminada quede en una cubeta para no contaminar el medio ambiente.

Busca atención médica después de que las autoridades indiquen que es seguro salir del refugio. Mantenerse a la escucha y seguir las instrucciones oficiales impartidas a través de los medios de comunicación (TV o radio).

EXPLOSIONES Y DERRUMBAMIENTOS

SI HAY UNA EXPLOSIÓN O DERRUMBAMIENTO:

- Protégete con algún elemento (mesa,…) de las cosas que pueden caer a tu alrededor. Cuando dejen de caer, abandona rápidamente el lugar, tomando precaución con el suelo y escaleras que estarán debilitados. Cuando salgas del edificio, vigila la caída de los escombros.
- Abandona el edificio tan pronto como sea posible. No te detengas para recuperar tus bienes personales o llamadas telefónicas.
- No utilices los ascensores.

UNA VEZ ESTÉS FUERA:

- Evita quedarte delante de ventanas, puertas de vidrio y otras áreas potencialmente peligrosas.
- Aléjate de los accesos para permitir la llegada de los servicios de emergencias y la evacuación de personas que aún estén en el edificio.

SI QUEDAS ATRAPADO EN LOS ESCOMBROS:

- Si es posible, utiliza una linterna para realizar señales sobre tu ubicación.
- Evita movimientos innecesarios para no inhalar polvo.
- Cúbrete la nariz y la boca con que tengas a mano (el tejido de algodón denso puede actuar como un buen filtro)
- Haz ruido en una tubería o pared para que los rescatadores puedan oír dónde estás.
- Si es posible, utiliza un silbato o sonido fuerte para realizar señales a los rescatadores.
- Grita sólo como último recurso. Los gritos te pueden hacer inhalar cantidades peligrosas de polvo.

CONTAMINACIÓN MARINA

Se indican a continuación unas pautas básicas para el caso de contaminación marina.

- Si se produce una contaminación marina por accidente en tu localidad o en una zona próxima, evita acercarte a la zona contaminada. Tocar o inhalar el producto contaminante puede perjudicar tu salud.
- Respeta las señalizaciones en las playas.
- Sigue en todo momento las instrucciones de las autoridades.
- Si accidentalmente zonas de la piel entran en contacto con el hidrocarburo, eliminar al máximo de producto con un papel absorbente (periódico), disolver el fuel con productos grasos (vaselina, aceite de uso culinario), o productos específicos para eliminar lacas, resinas, etc, y posteriormente limpiar la piel con agua jabonosa. Nunca utilizar gasolinas o disolventes.
- No se debe beber ni comer en lugares donde esté presente el fuel.
- Se debe tener en cuenta la influencia de las mareas, particularmente en los sitios de difícil acceso.

AUTOPROTECCIÓN

En las emergencias, una parte muy importante de la población depende, al menos inicialmente, de sus propias posibilidades. Es necesario que la población adquiera conciencia sobre los riesgos que puede sufrir y se familiarice con las medidas de protección que, en su caso, debe utilizar.

La autoprotección constituye una serie de métodos y técnicas para protegerse uno mismo. En Protección Civil también la autoprotección engloba a los procedimientos de organización y medios con los que han de contar los centros o dependencias de pública concurrencia, para proteger al personal que se encuentre en su interior.

A continuación se desarrollan algunos de los consejos de autoprotección que se deben conocer frente a una serie de peligros o accidentes.

INCENDIOS EN EDIFICIOS

MEDIDAS PREVENTIVAS EN LOS LOCALES DE TRABAJO:

- Infórmate de dónde se localizan las salidas de urgencia y las vías previstas para la evacuación.
- Conoce dónde se ubican los pulsadores de alarma y los medios de extinción de incendios.
- Familiarízate con la señal de alarma.
- Aprende a usar un extintor.

MEDIDAS A ADOPTAR ANTE UN INCENDIO:

- Si el fuego es pequeño intenta apagarlo, siguiendo las siguientes pautas:
  - Si se prende el aceite de la sartén, cúbrela con una tapadera, nunca hay que echar agua que podría propagar el incendio.
  - Si el fuego se produce en un aparato eléctrico desconéctalo. Nunca hay que emplear agua para apagarlo, hay riesgo de electrocutarse.
  - Si intentas apagar el fuego ten prevista la ruta de escape.

- Si no puedes controlar el fuego:
  - Cierra la puerta donde se encuentra el fuego para confinarlo y retrasar su propagación.
  - Avisa al 1·1·2 y da la voz de alarma.

- Si hay humo fuera de la habitación no salgas y cierra la puerta.
- Tapona las rendijas con toallas o sábanas húmedas. Cierra las llaves de gas.

- Si has de salir y hay humo respira a través de un pañuelo húmedo.
- Avanza agachado o a gatas y pegado a la pared.
- Si el fuego se produce en la vivienda inmediatamente inferior a la tuya, cierra ventanas y baja las persianas para evitar la entrada de humo y fuego.
- No utilices ascensores, puede haber un corte de fluido eléctrico durante el incendio.
- Si el camino está invadido por el humo vuelve por donde has venido.
- Si el fuego prende tus ropas, no corras. Tírate al suelo y rueda sobre ti mismo.
- Si el fuego prende a otra persona, cúbrela totalmente con una manta.
- Actúa con orden y serenidad.

ESPECTÁCULOS PÚBLICOS

- No introduzcas en el recinto objetos que puedan afectar a la seguridad del resto de espectadores.
- Sigue las instrucciones de los servicios de orden.
- Infórmate dónde se encuentran las salidas de emergencia.
- Al entrar o salir, no te pares en puertas, pasillos de acceso a localidades o vomitorios.
- Llevar en brazos o de la mano a los pequeños.
- Antes de entrar en el recinto, establecer un punto de encuentro con sus acompañantes para poderse reunir en caso de pérdida.
- Mantenerse tranquilo y sereno ante cualquier emergencia.
- Solicitar la ayuda de los servicios de orden ante cualquier emergencia personal o colectiva.

ACCIDENTES DE CIRCULACIÓN

- Señaliza debidamente el accidente para evitar que se produzcan más colisiones.
- Informa al teléfono 1·1·2 del número de accidentados y su estado. Cuanto mejor sea la información que proporciones al servicio de urgencia, mejor será la atención que recibirán los heridos.
- Nunca muevas a los accidentados, podrías producirles lesiones más graves. No quites el casco a los motoristas.
- Elimina toda posible fuente de ignición.
- En caso de combustible derramado, intenta cubrirlo con tierra, o en su caso tapona la fuga.

AUTOPROTECCIÓN EN EL MAR

De carácter general: tener en cuenta las *Normas de seguridad en zonas de baño y otras aguas próximas a la costa* publicadas por las capitanías marítimas de forma anual en el BOP de cada provincia.

EMBARCACIONES DE RECREO:

- Lleva a bordo todos los elementos de seguridad reglamentarios. Conoce su uso y cómo realizar una llamada o señal de socorro.
- No salgas nunca sin antes conocer la previsión meteorológica.
- Lleva siempre chalecos salvavidas y mantenlos en un lugar muy accesible. No los utilices como cojines o almohadas (pueden perder flotabilidad). Los niños deben llevarlo puesto. En un velero ligero, utiliza arneses de seguridad.
- Respeta los límites de velocidad en todo momento.
- Manipula con precaución la gasolina.
- Debes conocer la autonomía de tu embarcación a motor y tu radio. Si tienes prevista una travesía de cierta duración, lleva depósitos de combustible suplementarios.
- Las caídas al mar son muy peligrosas, a causa de la presencia de las hélices. Si circulas a gran velocidad, no permitas que los pasajeros se muevan y desequilibren la embarcación ni que vayan fuera de la bañera de la embarcación.
- Vigila constantemente las aguas a proa de la embarcación. Puede haber bañistas, otras embarcaciones menores, aparejos de pesca u obstáculos.
- No salgas a la mar sin un ancla. En caso de avería o de falta de combustible, evitará que la embarcación derive hacia alta mar.
- Si vuelcas no intentes llegar a la orilla a nado. Agrupa a todos los tripulantes y aguarda a que llegue ayuda.
- Respeta las zonas prohibidas a la navegación, las distancias mínimas a playas y utiliza los canales balizados. Mantente alejado de bañistas, submarinistas y pescadores.

WINDSURF:

- Vigila la meteorología. El viento y el mar cambian bruscamente en la costa. Ten cuidado con el viento de poniente que puede alejarte de la costa.
- Respeta las zonas prohibidas a la navegación. Mantente alejado de bañistas, submarinistas y pescadores.
- No te alejes de la costa más de una milla.
- Emplea colores llamativos.
- Lleva contigo una pequeña mochila con linterna, luces químicas y algún alimento de alto poder nutritivo.

- Intenta navegar en compañía e informa a alguien en tierra de tu hora prevista de vuelta.
- En caso de accidente no abandones nunca tu tabla a nado. Sube a la tabla y haz señales. No sobreestimes tus fuerzas.

ACTIVIDADES SUBACUÁTICAS:

- Revisa el material antes de iniciar una inmersión. Comprueba que todo funciona correctamente. Comprueba que los compresores de carga de aire están en perfectas condiciones, ya que podrían introducir aire en mal estado en la botella.
- Planifica adecuadamente y con previsión la inmersión, informando previamente del lugar de la inmersión y la hora prevista de regreso.
- Respeta siempre las paradas de descompresión.
- Nunca bucees solo.
- Utiliza siempre boya de señalización.

EN CASO DE ACCIDENTE:

- Pon en lugar seguro a la persona accidentada.
- Intenta recopilar el mayor número de datos del accidente: profundidad y duración de la inmersión, ascensión excesivamente rápida, inmersiones sucesivas....., así como los síntomas que presenta el accidentado y el lugar del accidente.

BAÑOS EN PLAYAS, RÍOS, PANTANOS Y PISCINAS

- Ten precaución con el sol. Tómalo moderadamente y aplícate protección solar adecuada a tu tipo de piel.
- No entres súbitamente en el agua, mójate la nuca y las muñecas.
- Procura bañarte en zonas vigiladas.
- No te alejes de la orilla si no sabes nadar.
- Cuidado con las corrientes que pueden arrastrarte, especialmente con colchonetas u objetos flotantes, alejándote de la orilla.
- Sal del agua si sientes algún síntoma extraño (mareo, calambres,…)
- No te tires de cabeza en lugares de fondo desconocido, podrías golpearte con la cabeza en el fondo.
- Vigila en todo momento a los niños para evitar accidentes.
- Si alguien tiene problemas en el agua lo mejor es lanzarle algo que flote y pedir ayuda, porque esa persona puede arrastrarte a ti.
- Si utilizas motos acuáticas, tablas de windsurf, embarcaciones, etc, sé respetuoso con las zonas de baño.
- No te bañes: si hay tormenta, sobre todo con aparato eléctrico; si has comido o bebido en exceso; si estás fatigado o no te encuentras bien.

BAÑOS EN PLAYAS:

- Respeta las banderas y otras señales:

   verde: normalidad

   amarilla: precaución, el agua no debe sobrepasar la cintura

   roja: no bañarse

- Haz caso de las recomendaciones de los socorristas.
- Procura no adentrarte en el mar nadando en solitario.
- Cuidado con las corrientes que pueden arrastrarte, especialmente con colchonetas u objetos flotantes, alejándote de la costa.
- Si te sientes arrastrado por una corriente, no intentes nadar en contra, hazlo paralelamente a la playa y una vez fuera de la corriente nada hacia la orilla. Haz señales de auxilio si no puedes salir de la corriente.
- Presta atención a las embarcaciones, motos acuáticas y tablas de windsurf, podrían lesionarte.

BAÑOS EN RÍOS Y PANTANOS:

- Evita bañarte en zonas de riesgo: ríos de gran caudal, pozas naturales o bajo cascadas de agua. Puede haber corrientes y remolinos que te arrastren.
- Puede haber carteles que indiquen la existencia de algún peligro. Fíjate en ellos.
- Evita tragar agua, corres riesgo de sufrir una infección.
- Utiliza calzado especial para el agua para evitar heridas y cortes en los pies.

BAÑOS EN PISCINAS Y ATRACCIONES ACUÁTICAS:

- Cuidado con los bordes de las piscinas y zonas mojadas: puedes resbalar y lesionarte.
- Evita tragar agua de la piscina, los productos químicos que se emplean pueden producirte afecciones gástricas.
- Respeta las normas de seguridad.
- Cuida las medidas de higiene, recuerda que utilizas una instalación compartida. Dúchate antes y después de entrar en el agua.

AUTOPROTECCIÓN EN LA MONTAÑA

- Estudia la ruta a seguir.
- Infórmate de la meteorología prevista.
- No vayas nunca solo.
- Utiliza las prendas y material adecuado para cada tipo de actividad, especial cuidado con el calzado. Protégete del sol.
- Verifica el material e instalaciones antes de proceder a realizar una actividad (escalada, espeleología, descenso de barrancos,...).
- Lleva en la mochila ropa cálida de recambio y provisiones.
- Cuando realices senderismo o excursiones, procura no abandonar el grupo de personas que te acompañan.
- Durante el itinerario, intenta tomar puntos de referencia; pueden resultar útiles en caso de perderte. Sigue los caminos marcados y evita los atajos dudosos.
- En actividades de gran desgaste, lleva suficiente agua y alimentos energéticos.
- Informa siempre a alguien de la actividad que vas a realizar, así como el lugar y la hora prevista de regreso.

EN CASO DE ACCIDENTE:

- Mantén la calma. Hay que evitar el pánico.
- Verifica el estado del accidentado: si está consciente, respira, tiene hemorragias o posibles fracturas.
- Trata de mover lo menos posible al accidentado, sobre todo si su estado se considera grave o si pudiesen existir posibles lesiones de columna.
- No abandones al accidentado y, en caso de ser necesario para solicitar ayuda, y si la gravedad permite moverlo, intenta ubicarlo en un lugar seco y cómodo.
- Informa del lugar exacto del accidente, así como el modo de acceso.

EN CASO DE EMERGENCIA LLAMAR AL 1·1·2

La información que se debe proporcionar al 1·1·2 variará según el tipo de incidencia. Aquí te ofrecemos una pequeña guía de datos que debes facilitar:

- Tipo de accidente y lugar exacto (en el mar, coordenadas geográficas y referencias terrestres). Procura proporcionar el máximo de datos de que dispongas.
- Personas involucradas en el accidente y su estado (consciente, fracturas, hemorragias...). Datos personales del/las personas accidentadas.
- Forma de acceso al lugar del accidente.
- Condiciones meteorológicas.
- Facilita tu número de teléfono y espera a los servicios de urgencias para guiarles al lugar.

Procura mantener la calma y proporciona los datos lo más clara y objetivamente posible.